Elektronicznie podpisany przez:
Aleksander Guła
dnia 19 września 2025 r.

Projekt

z dnia 19 września 2025 r.
Zatwierdzony przez .....
Elektronicznie podpisany przez:
Dorota Krasek
dnia 19 września 2025 r.

UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO

z dnia ..... 2025 r.

w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Wodzisławia Śląskiego

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. poz.1153) oraz art. 27 w związku z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz.U. z 2024 r. poz. 1130 ze zmianami) w związku z art. 65 ust. 2 pkt 1 oraz art. 64 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz.1688 z późn. zm.) oraz w związku z uchwałą nr XXXV/352/17 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 25 października 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Wodzisławia Śląskiego.

Rada Miejska Wodzisławia Śląskiego

uchwala:

§ 1.

Dokonać zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Wodzisławia Śląskiego przyjętego uchwałą Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego Nr XXIV/232/12 z dnia 26 września 2012 r. w granicach administracyjnych miasta.

§ 2.

Załącznikami do uchwały są:

1) Załącznik nr 1 – Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Wodzisławia Śląskiego - uwarunkowania studium (tekst, zbiorcza plansza uwarunkowań),
2) Załącznik nr 2 – Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Wodzisławia Śląskiego - ustalenia studium (tekst),
3) Załącznik nr 3 – Kierunki zagospodarowania przestrzennego - rysunek nr 1A,
4) Załącznik nr 4 – Kierunki zagospodarowania przestrzennego - rysunek nr 1B,
5) Załącznik nr 5 – Kierunki zagospodarowania przestrzennego - rysunek nr 1C,
6) Załącznik nr 6 - Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, analizy ekonomiczne , środowiskowe i społeczne dotyczące potrzeb i możliwości rozwoju gminy wraz z prognozą demograficzną - tekst bilansu,
7) Załącznik nr 7 – Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, analizy ekonomiczne , środowiskowe i społeczne dotyczące potrzeb i możliwości rozwoju gminy wraz z prognozą demograficzną - rysunek nr 1,
8) Załącznik nr 8 – Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, analizy ekonomiczne , środowiskowe i społeczne dotyczące potrzeb i możliwości rozwoju gminy wraz z prognozą demograficzną - rysunek nr 2,
9) Załącznik nr 9 – rozstrzygnięcie Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego o sposobie rozpatrzenia nieuwzględnionych uwag wniesionych do wyłożonego do publicznego wglądu projektu zmiany studium,
10) Załącznik nr 10 – dane przestrzenne, o których mowa w art.67a ust.3 i 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Wodzisławia Śląskiego.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO

Uwarunkowania studium

LIPIEC 2025 r.

Aktualizacja uwarunkowań zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Wodzisławia Śląskiego.

Wodzisław Śląski jest gminą miejską, położoną w południowo – zachodniej części województwa śląskiego, w powiecie wodzisławskim, na Wyżynie Śląskiej, oddaloną o 17 km od granicy z Czechami. Na zachodzie łączy się on z doliną górnej Odry, na południowym zachodzie graniczy z Bramą Morawską. Miasto usytuowane jest w południowo – zachodniej części aglomeracji rybnickiej. Wodzisław Śląski graniczy od południa z gminami Gorzyce i Godów, od południowego – wschodu z Gminą Mszana, od wschodu z Gminą Marklowice, od północy z gminami Radlin i Pszów, a od zachodu z Gminą Lubomia. Miasto zajmuje obecnie powierzchnię 49,51 km^2. Po 1991 – nastąpiło odłączenie od Wodzisławia Śląskiego Rydultów, Marklowic, Pszowa i Radlina.

Dzielnice Wodzisławia Śląskiego określa uchwała nr XXXII/292/21 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 31 marca 2021 r. w sprawie zmiany uchwały nr XVII/156/96 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 28 czerwca 1996 r. w sprawie utworzenia miejskich jednostek pomocniczych – dzielnic. Od 1 lipca 2021 r. obowiązują nazwy dzielnic: Jedłownik Szyb, Jedłownik-Turzyczka-Karkoszka, Kokoszyce, Nowe Miasto, Trzy Wzgórza, Radlin II, Stare Miasto, Wilchwy, Zawada.

Wodzisław Śląski, według podziału na jednostki geomorfologiczne Gilewskiej (1999) leży w obrębie makroregionu Kotliny Oświęcimskiej, mezoregion Płaskowyż Rybnicki, wchodzący w skład Karpat Zachodnich.
Głównym ciekiem wodnym, który przepływa przez miasto Wodzisław Śląski jest rzeka Lesznica (zwana lokalnie Leśnica). Oprócz niego przepływa tu także Marklówka i Syrynka. Cały obszar miasta znajduje się w zlewni Odry. Rzeka Lesznica (Leśnica) swój początek bierze na terenie Pszowa, przecina miasto z północy na południe i po przepłynięciu odcinka ok. 21 km uchodzi razem z Szotkówką do Olzy na terenie gminy Godów. W Wodzisławiu nie ma większych zbiorników wodnych, które by powstały naturalnie. Istniejące są wynikiem działalności człowieka

Obszar miasta znajduje się w zasięgu występowania hydrogeologicznego subregionu kędzierzyńskiego, rybnicko-oświęcimskiego i podregionu podkarpacko-śląskiego.

Na terenie miasta nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych.

Na terenie miasta Wodzisław Śląski występują złoża węgla kamiennego, metanu pokładow węgla, złoża piasków i żwirów, złoże surowców ilastych ceramiki budowlanej.

Zgodnie z regionami geobotanicznymi (Matuszkiewicz, 1993) gmina położona jest w Dziale Wyżyn Południowopolskich, Krainie Górnośląskiej, Okręgu Rybnicko – Kędzierzyńskim, Podokręgu Wodzisławskim. Dział wyznaczają areały kilku grup naturalnych zbiorowisk: lasów bukowych, lasów jodłowych oraz specyficznej postaci subkontynentalnych lasów grądowych (Tilio-Carpinetum odmiana małopolska). O odrębności działu decyduje w znacznym stopniu ukształtowanie terenu i podłoże geologiczne. Kraina Górnośląska odznacza się: dominacją dąbrów acidofilnych zespołu Calamagrostio-Quercetum na siedliskach borów mieszanych, znacznym udziałem niżowych buczyn zespołu Melico- Fagetum, równoczesnym pojawianiem się w specjalnych sytuacjach sudeckich buczyn Dentario enneaphyllidis-Fagetum, brakiem jedlin i dąbrów świetlistych oraz występowaniem specyficznej postaci boru sosnowego (wilgotnego zespołu Calamagrostio villosae-Pinetum).

Teren miasta posiada wysokie walory przyrodniczo – krajobrazowe związane

z występowaniem obszarów leśnych z towarzyszącymi im kompleksami terenów otwartych z bogatą oraz interesującą fauną i florą.

Na terenie Wodzisławia Śląskiego nie występują formy ochrony przyrody w postaci:

•Obszarów NATURA 2000,

•Obszarów Chronionego Krajobrazu,

•Parków Krajobrazowych,

•Rezerwatów przyrody,

•Stanowisk dokumentacyjnych,

•Użytków ekologicznych.

Do form ochrony przyrody zaliczają się drzewo pomnikowe.

Lasy należące do Nadleśnictwa Rybnik i leżące na terenie miasta zostały uznane za lasy ochronne.

- Struktura i wykształcenie ludności

Zgodnie z danymi GUS na XII 2021 r. - 9 892 mieszkańców Wodzisławia Śląskiego jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 4 786 kobiet oraz 5 105 mężczyzn). Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 roku 17,9% ludności posiada wykształcenie wyższe, 3,0% wykształcenie policealne, 10,2% średnie ogólnokształcące, a 19,8% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 31,6% mieszkańców Wodzisławia Śląskiego, gimnazjalnym 3,1%, natomiast 11,4% podstawowym ukończonym. 3,0% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej.

W porównaniu do całego województwa śląskiego mieszkańcy Wodzisławia Śląskiego mają nieznacznie niższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w Wodzisławiu Śląskim największy odsetek ma wykształcenie zasadnicze zawodowe (25,3%) oraz wyższe (20,9%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (38,5%) oraz średnie zawodowe (22,9%).

W roku 2021 w Wodzisławiu Śląskim mieściło się 16 przedszkoli, w których do 64 oddziałów uczęszczało 1 512 dzieci (736 dziewczynek oraz 776 chłopców). Dostępnych było 0 miejsc.

W mieście zlokalizowanych jest 15 szkół podstawowych, w których w 216 oddziałach uczyło się 3 689 uczniów (1 769 kobiet oraz 1 920 mężczyzn). Dla porównania w 2008 roku w Wodzisławiu Śląskim placówkę miało 14 szkół podstawowych, w których w 132

W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie ponadgimnazjalnym (16-18 lat) kształci się 17,1% mieszkańców (16,9% wśród dziewczyn i 17,2% wśród chłopaków). Na 1 oddział w szkołach ogólnokształcących przypada 27,6 uczniów. 25,9 uczniów przypada na oddział w branżowych szkołach I stopnia.

- Budownictwo mieszkaniowe

W 2022 roku w Wodzisławiu Śląskim oddano do użytku 131 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 2,90 nowych lokali. Na każdych 1000 mieszkańców przypada zatem 385 mieszkań. Jest to wartość mniejsza od wartości dla województwa śląskiego oraz mniejsza od średniej dla całej Polski. 57,3% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne, 42,7% na sprzedaż lub wynajem. Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach w Wodzisławiu Śląskim to 4,30 i jest nieznacznie większa od przeciętnej liczby izb dla województwa śląskiego oraz znacznie większa od przeciętnej liczby pokoi w całej Polsce. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2022 roku w Wodzisławiu Śląskim to 111,90 m^2 i jest większa od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa śląskiego oraz znacznie większa od przeciętnej powierzchni nieruchomości w całej Polsce. Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne 99,42% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, 99,23% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 99,22% mieszkań posiada łazienkę, 92,72% korzysta z centralnego ogrzewania, a 73,74% z gazu.

- Struktura demograficzna mieszkańców

Wodzisław Śląski jest miastem z liczbą mieszkańców wynoszącą 45 120 (dane: GUS XII 2022 r.), z czego 52,0% stanowią kobiety, a 48,0% mężczyźni. W latach 2002-2022 liczba mieszkańców zmalała o 9,5%. Średni wiek mieszkańców wynosi 43,2 lat i jest porównywalny

do średniego wieku mieszkańców województwa śląskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Wodzisław Śląski ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -257. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -5,67 na 1000 mieszkańców Wodzisławia Śląskiego. W 2022 roku urodziło się 315 dzieci, w tym 55,9% dziewczynek i 44,1% chłopców.

. W 2022 roku zarejestrowano 410 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 539 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla Wodzisławia Śląskiego -129. W tym samym roku 9 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 58 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące -49. 58,8% mieszkańców Wodzisławia Śląskiego jest w wieku produkcyjnym, 17,2% w wieku przedprodukcyjnym, a 23,9% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Złoża objęte własnością górniczą:

Tabela nr 1 ***Złoża objęte własnością górniczą:***		
Kopalina główna – węgle kamienne		
Nazwa złoża	*kod*	*Id*
„ANNA"	*WK*	376
ANNA-POLE POŁUDNIOWE"	*WK*	303
„MARCEL"	*WK*	377
„MARCEL 1"	*WK*	17950
„RYDUŁTOWY	*WK*	378
„MARCEL – RUCH 1 MAJA"	*WK*	*375*

ZŁOŻA METANU POKŁADÓW WĘGLA		
„ANNA”	*MW*	20776
„MSZANA”	*MW*	17399
„WILCHWY”	*MW*	18386

Ad 5 Złoża nieobjęte własnością górniczą.

Tabela nr 2		
Złoża nieobjęte własnością górniczą.		
ZŁOŻA PIASÓW I ŻWIRÓW		
Nazwa złoża	*kod*	*Id*
„KOKOSZYCE-1”	*KN*	17682
„PINIOR I”	*KN*	13809
„RADLIN-LETNIA”	*KN*	14662
ZŁOŻE SUROWCÓW ILASTYCH CERAMIKI BUDOWLANEJ		
„WODZISŁAW ŚLĄSKI”	*IB*	2099

Tabela nr 3 ***Obszary i Tereny Górnicze***			
KONCESJOBIORCA	***Obszar górniczy***	***Teren górniczy***	***Nazwa złoża***
POLSKA GRUPA GÓRNICZA S.A.	*OG Radlin II*	*TG Radlin II*	***Marcel 1***
GAZKOP-1 Sp z o.o.	*OG Mszana*	*TG Mszana*	***Mszana***
GAZKOP-WILCHWY Sp. z o.o.	*OG Wilchwy*	*TG Wilchwy*	***Wilchwy***
FHU MIRGO Mirosław Rusek	*Radlin-Letnia I Zbieżny z granicą złoża*	*Radlin-Letnia I Zbieżny z granicą złoża*	***Radlin-Letnia***
PTHU Małuszek sp.j.	*Kokoszyce – Pinior I Zbieżny z granicą złoża*	*Kokoszyce – Pinior I Zbieżny z granicą złoża*	***Pinior I***

Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej jest opisany w punkcie 4 kierunków studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Osuwiska

Osuwiska aktywne ciągle wyróżniają się wyraźną rzeźbą i charakterystycznym zespołem form, takich jak: szczeliny i spękania, świeże i zmieniające się w czasie wybrzuszenia powierzchni terenu, zarwania i naruszenia darni, występowanie zagłębień bezodpływowych i małych zbiorników wodnych. Są to obszary uznawane za niekorzystne dla budownictwa, gdyż procesy grawitacyjne o różnym natężeniu, występujące na tych terenach, powodują i w przyszłości będą powodować straty materialne. Obszary takie zaliczane są do terenów o bardzo wysokim ryzyku strat.

Osuwiska okresowo aktywne to tereny objęte procesem osuwania, w których stwierdzono ślady niedawnych przemieszczeń grawitacyjnych. W takich obszarach bardzo prawdopodobne jest ponowne uaktywnienie się osuwiska. Tego typu osuwiska zaliczane są do terenów, na których ryzyko strat materialnych wynikające z zagrożenia obiektów budowlanych jest bardzo wysokie.

Osuwiska nieaktywne to tereny, na których w czasie co najmniej ostatnich 50 lat nie stwierdzono wyraźnych śladów przemieszczeń. Zwykle cechuje je brak informacji o występujących na tych

obszarach ruchach i powstałych szkodach, zarówno w dokumentach, jak i w przekazach ustnych. Pomimo względnej stabilizacji osuwisk nieaktywnych ryzyko strat związane z ponownym ich uruchomieniem jest wysokie.

Na terenach osuwisk oraz zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych wskazane jest ograniczenie realizacji nowych budynków, przy czym realizacja pozostałych obiektów budowlanych wymaga stosowanie niezbędnych zabezpieczeń przed skutkami osuwania się mas ziemnych z uwzględnieniem istniejących uwarunkowań geologicznych.

Ujęcia wód podziemnych

Na terenie miasta znajdują się ujęcia wód podziemnych, oznaczone na rysunku Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego nr 1B:

1. ujęcie eksploatowane przez Wojewódzkiego Szpitala Chorób Płuc im. Alojzego Pawelca w Wodzisławiu Śląskim:
   - pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych (decyzja WOŚ.6341.78.2013),
   - ujęcie zlokalizowane jest na działce nr 148/27,
   - zasoby udokumentowane dla studni to 60,5 m³/h,
   - pozwolenie udzielono na czas oznaczony od 19 stycznia 2013 r do 16 grudnia 2033 r,
2. ujęcie wód podziemnych wg Dokumentacji hydrogeologicznej ustalającej zasoby eksploatacyjne ujęcia wód podziemnych z utworów czwartorzędu i trzeciorzędu, położonego przy ulicy Jastrzębskiej w Wodzisławiu Śląskim, zatwierdzonej decyzją Starosty Wodzisławskiego z dnia 8 kwietnia 2008 r., (numer w Wojewódzkim Archiwum Geologicznym w Katowicach WAG –2934),
   - ujęcie eksploatowane jest przez PWiK Sp. z o.o. w Wodzisławiu Śląskim,
   - pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych (decyzja WOŚ.6223-7/08),
   - ujęcie składa się z 10 studni: S-1, S-3, S-4, S-5, S-6, S-7, S-8, S-9, S-10, S-11,
   - zasoby eksploatacyjne dla studni S-1 to 2,36 m³/h przy depresji 2 m, dla S-3 1,8 m3/h przy depresji 2 m, dla S-4 1,0 m3/h przy depresji 2 m, dla S-5 2,3 m3/h przy depresji 2 m, dla S-6 1,1 m3/h przy depresji 1,5 m, dla S-7 1,9 m3/h przy depresji 4 m, dla S-8 6,0 m3/h przy depresji 4 m, dla S-9 0,2 m3/h przy depresji 0,3 m, dla S-10 i S-11 2,5 m3/h przy depresji 4 m,
   - pozwolenie udzielono na czas oznaczony od 13 sierpień 2008 r do 6 maja 2028 r.

     Dokumentowane studnie poza studnią nr 6 otoczoną drzewami mają wyznaczone i ogrodzone tereny stref ochrony bezpośredniej. Dla studni S-1 jest to teren o promieniu 5,25-6,25 m. Studnie S-3 i S-4 mają wspólne ogrodzenie terenu o promieniu 8,3-8,6 m. Studnia nr S-5 ma ogrodzenie wokół terenu o promieniu 8,5 m. Studnia nr S-7 ma ogrodzony teren o promieniu 9,2 m. Studnia nr S-8 – 14,2 m. Studnia nr S-9 ma ogrodzony teren o promieniu 15,0 m. Studnia nr S-10 i S-11 mają wspólne ogrodzenie o promieniu 14,5 m

     Wg ww. dokumentacji proponuje się ustanowienie strefy ochrony pośredniej, który:

     - ma kształt elipsy o osi w górę strumienia około 1100 m i w dół strumienia 318 m, o powierzchni około 0,73 km^2.

     Projektowana strefa ochrony pośredniej została oznaczona graficznie na rysunku

Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego nr 1B. W strefie należy ograniczyć realizację inwestycji powodujących zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub wydajności ujęcia

2. ujęcie wód podziemnych wraz ze strefą ochrony – terenem ochrony bezpośredniej wg Dokumentacji hydrogeologicznej ustalającej zasoby eksploatacyjne wielootworowego ujęcia wód podziemnych P.N. "ROD ROZKWIT" złożonego z otworów hydrogeologicznych (studni wierconych) SW-1, SW-2, SW-3, SW-4, ujmujących wody podziemne z czwartorzędowego poziomu wodonośnego – dla potrzeb Rodzinnego Ogrodu Działkowego "ROZKWIT" na działce ewid. nr 1187/13 w Wodzisławiu Śląskim przy ul. Marklowickiej 16, zatwierdzonej decyzją Starosty Wodzisławskiego z dnia 11 maja 2021 r. (numer w Wojewódzkim Archiwum Geologicznym w Katowicach WAG – 4560).
   Zgodne z ww. dokumentacją dla ujęcia zachodzi konieczność ustanowienia strefy ochrony bezpośredniej osobo dla każdej studni ujęcia o wymiarach min 2x2 m.
4. ujęcie wód podziemnych wg Dokumentacji hydrogeologicznej ustalającej zasoby eksploatacyjne studni kopanej Sk-1 ujmującej wody podziemne z czwartorzędowego poziomu wodonośnego dla potrzeb Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Róża" na działce nr 2503/150 w Wodzisławiu Śląskim przy ul. Kardynała Wyszyńskiego 3A, zatwierdzonej decyzją Starosty Wodzisławskiego z dnia 7 lipca 2020 r. (numer w Wojewódzkim Archiwum Geologicznym w Katowicach WAG – 4452). Zgodne z ww. dokumentacja proponuje się ustanowienie strefy ochrony bezpośredniej o wymiarach w planie: około 3 m północno-wschodnia granica, około 7,5 m południowo-wschodnia granica; około 2,9 m południowo zachodnia granica, około 6,7 m północno-zachodnia granica.
5. ujęcie wody podziemnej wg Dokumentacji hydrogeologicznej ujęcia wody podziemnej z utworów trzeciorzędowych w miejscowości Wodzisław Śląski, opracowanej w 1969 r. (numer w Wojewódzkim Archiwum Geologicznym w Katowicach WAG – 723). Zgodnie z ww. dokumentacją dla całego ujęcia należy założyć pas ścisłej ochrony sanitarnej.
6. ujęcie wody podziemnej wg Dokumentacji hydrogeologicznej ujęcia wody podziemnej z utworów czwartorzędu w miejscowości Wodzisław Śląski, opracowanej w 1969 r. (numer w Wojewódzkim Archiwum Geologicznym w Katowicach WAG – 860). Zgodnie z ww. dokumentacją nie zachodzi konieczność wyznaczania stref ochrony sanitarnej.
7. ujęcie wody podziemnej wg Dokumentacji hydrogeologicznej ujęcia wody z źródła nr 1 w Kat. "B" we wsi Zawada, opracowanej w 1973 r., (numer w Wojewódzkim Archiwum Geologicznym w Katowicach WAG – 570). Zgodnie z ww. dokumentacją ujęcie należy ogrodzić zgodnie z projektowana strefą ochrony bezpośredniej.
8. ujęcie wody podziemnej wg Sprawozdanie z badań ujęcia źródła nr 3 we wsi Zawada, opracowanej w 1973 r., (numer w Wojewódzkim Archiwum Geologicznym w Katowicach WAG – 613). Zgodne z ww. dokumentacją projektuje się strefą ochrony bezpośredniej o wymiarach 30/60/40/63 m.

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi.

Na rysunku Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego nr 1A zgodnie z informacją przedstawioną na mapach zagrożenia powodziowego i mapach ryzyka powodziowego (udostępnionych na Hydroportalu Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej) wskazano granice obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%,) oraz granice obszarów na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie - raz na 10 lat (Q 10%). Wskazane obszary szczególnego zagrożenia powodzią obejmują częściowo tereny już zainwestowane bądź przeznaczone do zainwestowania w obowiązujących planach miejscowych lub w decyzjach lokalizacyjnych. Tereny te zostały wskazane w niniejszej zmianie studium.

U W A R U N K O W A N I A

SPIS TREŚCI

strona

1. Diagnoza sytuacji zewnętrznej miasta 1

1.1. Położenie w układzie osadniczym i administracyjnym województwa katowickiego 1

1.2. Funkcja i znaczenie miasta w układzie aglomeracji rybnickiej 1

1.3. Powiązania funkcjonalno - przestrzenne 2

1.3.1. Przyrodnicze 2

1.3.2. Społeczne 3

1.3.3. Gospodarcze 3

1.3.4. Infrastrukturalne 4

1.3.5. Komunikacyjne 6

2. Diagnoza sytuacji wewnętrznej miasta 8

2.1. Potencjał demograficzny miasta 8

2.1.1. Aktualna liczba i struktura demograficzna mieszkańców 8

2.1.2. Skala i kierunki zmian w ruchu migracyjnym ludności 14

2.1.3. Dotychczasowe procesy rozwoju ludności 16

2.2. Sytuacja na rynku pracy i problem bezrobocia 18

2.2.1. Struktura głównych źródeł utrzymania mieszkańców miasta 18

2.2.2. Stan i struktura istniejącego bezrobocia 18

2.2.3. Stan i struktura istniejących miejsc pracy 22

2.3. Potencjał gospodarczy gminy 24

2.3.1. Zasoby surowcowe i stan ich zagospodarowania 24

2.3.2. Majątek produkcyjny miasta 24

2.3.3. Stan i perspektywy rozwoju gospodarki rolnej 25

2.4. Stan przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenów miasta 26

2.4.1. Tereny mieszkaniowe 27

2.4.2. Tereny usług publicznych 27

2.4.3. Tereny usług komercyjnych 28

2.4.4. Tereny zieleni i wypoczynku 29

2.4.5. Tereny wytwórczości 30

2.4.6. Tereny komunikacji 30

2.4.7. Tereny infrastruktury technicznej 30

2.4.8. Tereny lasów 31

2.4.9. Tereny rolne 31

2.4.10. Tereny rzek, potoków i wód otwartych 32

2.5. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego 32

2.5.1. Rodzaje zasobów mineralnych i ich zasięg 32

2.5.2. Warunki hydrogeologiczne, zasoby wód podziemnych 33

2.5.3. Charakterystyka obszarów i terenów górniczych 35

2.5.4. Rolnicza przestrzeń produkcyjna - struktura użytkowa, ocena przydatności rolniczej gleb i ich zagrożeń środowiskowych 36

2.5.5. Warunki topoklimatyczne i aerosanitarne - stan i zagrożenia 38

2.5.6. Wody powierzchniowe i podziemne - stan i zagrożenia 44

2.5.7. Charakterystyka ekosystemów leśnych 50

2.5.8. Wartości środowiska przyrodniczego 51

2.6. Stan i funkcjonowanie środowiska kulturowego 53

2.6.1. Zarys dziejów Wodzisławia Śląskiego 53

2.6.2. Ewolucja układu osadniczego miasta 57

2.6.3. Charakterystyka form i typów zabudowy 58

2.6.4. Zespoły i obiekty zabytkowe, strefy ochrony konserwatorskiej. Stan istniejący i lista postulowanych ustaleń konserwatorskich . 59

2.6.5. Walory krajobrazu 61

2.6.6. Czynniki zagrażające wartościom kulturowym 61

2.7. Mieszkalnictwo 62

2.7.1. Stan zasobów oraz warunki mieszkaniowe 62

2.7.2. Potrzeby mieszkaniowe 66

2.8. Stan wyposażenia miasta w infrastrukturę społeczną 67

2.9. Stan wyposażenia w infrastrukturę techniczną 76
2.9.1. Ocena przebiegu sieci magistralnych 76
2.9.2. Określenie obszarów znajdujących się w zasięgu obsługi 77
2.9.3. Stan oraz potrzeby w zakresie poszczególnych systemów: 78
- zaopatrzenia w wodę
- odprowadzania ścieków i ich oczyszczania
- ciepłownictwa
- gazownictwa
- elektroenergetyki
- telekomunikacji
- usuwania odpadów
- cmentarnictwa

2.10. Stan obsługi komunikacyjnej obszaru miasta 80
2.10.1. Układ drogowo-uliczny 80
2.10.2. Układ kolejowy 80
2.10.3. Komunikacja zbiorowa 80
2.10.4. Zaplecze komunikacji 81

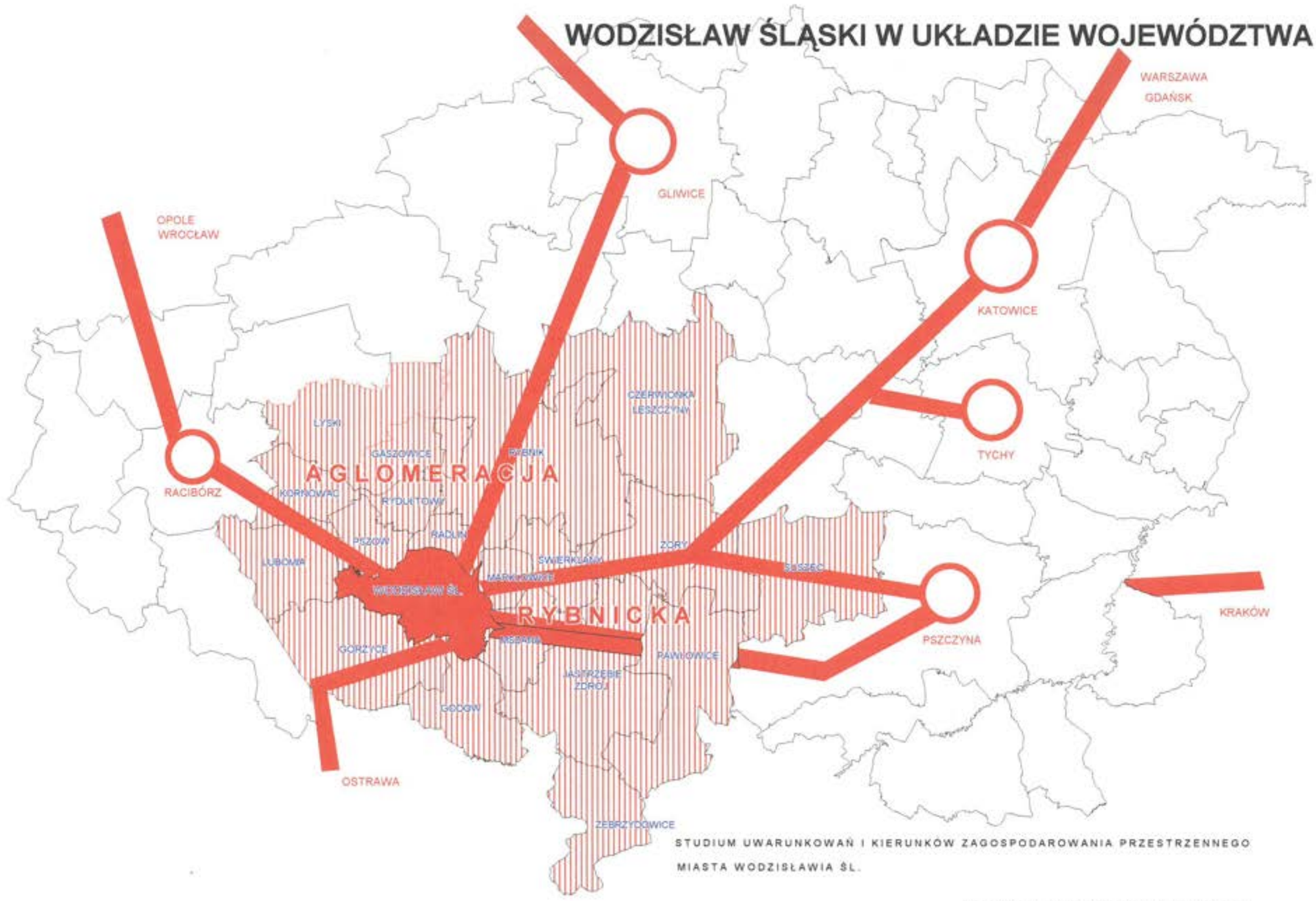
2.11. Stan struktury własnościowej gruntów 81
2.11.1. Zasoby gruntów komunalnych 82
2.11.2. Zasoby gruntów państwowych 82

3. Synteza diagnozy stanu 82
3.1. Słabe strony miasta 82
3.2. Mocne strony miasta 82
3.3. Prognozy dotychczasowych i potencjalnych funkcji miasta jako działalności dających możliwości jego rozwoju 84
3.4. Ocena obszaru miasta pod kątem pola potencjalnych rozwiązań przestrzennych wynikających z cech poszczególnych terenów 84
3.5. Ocena warunków dysponowania gruntami,w tym wykorzystania gruntów komunalnych 85

OPRACOWANIA GRAFICZNE:

- 86 ilustracji zawartych w n/n opisie
- plansze w skali 1:10000:
  - nr 1 - "Stan zagospodarowania i użytkowania terenów"
  - nr 2 - "Wartości i zagrożenia środowiska przyrodniczego oraz rolniczej przestrzeni produkcyjnej miasta"
  - nr 3 - "Wartości środowiska kulturowego"
  - nr 4 - "Stan wyposażenia miasta w infrastrukturę techniczną"
  - nr 5 - "Własności gruntów"

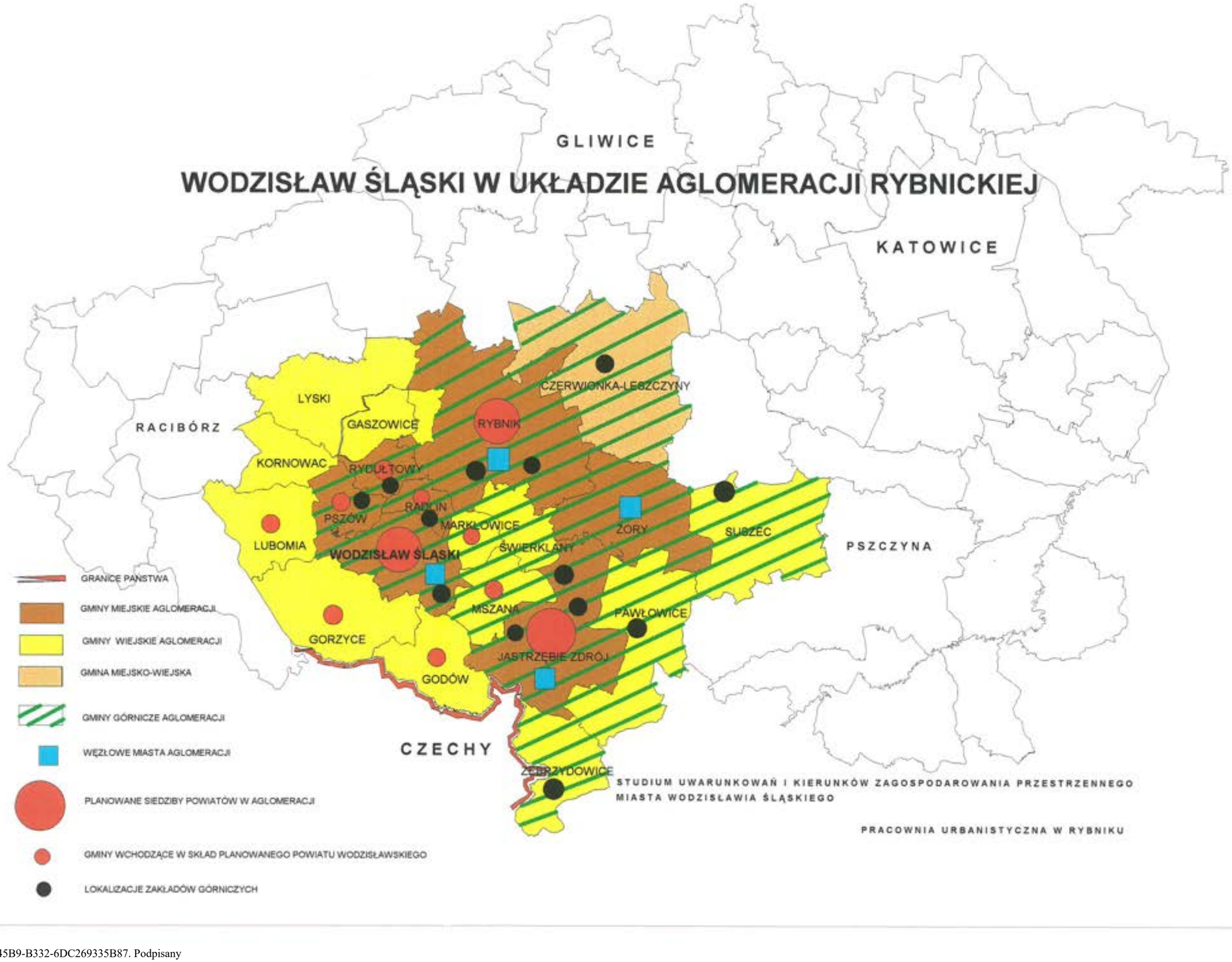
WODZISŁAW ŚLĄSKI W UKŁADZIE WOJEWÓDZTWA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA WODZISŁAWIA ŚL.

PRACOWNIA URBANISTYCZNA W RYBNIKU

WODZISŁAW ŚLĄSKI W UKŁADZIE AGLOMERACJI RYBNICKIEJ

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO

PRACOWNIA URBANISTYCZNA W RYBNIKU

WODZISŁAW ŚLĄSKI W UKŁADZIE GMIN AGLOMERACJI RYBNICKIEJ
na podstawie Statystyki Gmin Województwa Katowickiego - 1997r.
oraz danych z Urzędów Miasta Wodzisławia Śl. i Radlina

Gmina	Ludność	Pow. ogółem (ha)	Dochody budżetów tys. zł	Pow. użytków rolnych (ha)	Gęstość zaludnienia osób/ha	Pow. lasów (ha)
Wodzisław Śl.	52.225	4 962	45.257,8	3.055	10,50	465
Pszów	15.031	2.042	8.768,6	1.342	7,40	276
Radlin	16.129	1.253	9.704,2	879	12,90	127
Rybnik	144.878	13.510	147.693,9	5.309	10,70	3.428
Rydułtowy	23.910	1.500	16.992,9	919	16,00	30
Czerwionka - Leszczyny	42.565	11.563	25.387,9	4.871	3,70 w tym miasto 7,75	4.464
Jastrzębie Zdrój	103.180	8.544	101.019,4	6.007	12,09	533
Żory	67.076	6.464	41.104,5	3.881	10,30	1.524
Gaszowice	8.360	1.954	5.395,3	1.553	4,30	53
Godów	12.179	3.797	8.924,6	2.631	3,20	297
Gorzyce	18.670	6.447	10.600,1	3.960	2,90	725
Jejkowice	3.358	759	2.122,1	451	4,40	180
Kornowac	4.648	2.630	2.657,7	2.046	1,80	244
Lubomia	8.026	4.183	4.879,2	2.616	1,90	551
Lyski	8.913	5.783	5.174,1	3.109	1,50	2.106
Marklowice	5.137	1.376	7.107,4	1.032	3,70	72
Mszana	7.106	3.132	8.878,4	2.385	2,30	183
Pawłowice	17.671	7.577	18.746,6	5.443	2,30	682
Świerklany	10.716	2.402	12.900,7	1.573	4,40	332
Suszec	9.530	7.563	11.394,7	4.119	1,30	2.605
Zebrzydowice	11.578	4.168	11.653,7	2.454	2,80	863
Razem aglomeracja rybnicka	590.886	101.609	506.363,8	59.635	miasta 9,30 gminy 2,40 ogółem 5,80	19.740

Porównując ogólne dane dotyczące Wodzisławia Śl. w układzie aglomeracji rybnickiej stwierdza się:

- obszar miasta, to około 4,8% całości obszaru aglomeracji. Miasto jest 4 z kolei pod względem wielkości powierzchni w układzie gmin miejskich aglomeracji (większą powierzchnię mają Rybnik, Jastrzębie Zdrój i Żory, mniejszą Pszów, Rydułtowy i Radlin)
- ludność miasta, to około 8,8% ogółu ludności zamieszkałej w aglomeracji rybnickiej. Miasto jest 4 z kolei pod względem ilości mieszkańców w układzie gmin miejskich aglomeracji
- gęstość zaludnienia miasta jest wyższa niż średnio w miastach aglomeracji (wyższa niż w Pszowie i Żorach, niższa niż w Rydułtowach, Radlinie i Jastrzębiu Zdroju oraz nieco niższa niż w Rybniku)
- % użytków rolnych w powierzchni ogólnej miasta (około 61,6%) jest wyższy niż średnio w całej aglomeracji (58,6%) porównywalny z miastami Żory, Rydułtowy, Pszów, znacznie wyższy niż w Rybniku oraz niższy niż w Jastrzębiu i Radlinie
- % udziału lasów w powierzchni ogólnej miasta jest ponad dwukrotnie niższy niż średnio w całej aglomeracji, znacznie niższy niż w Czerwionce - Leszczynach, Rybniku i Żorach oraz wyższy niż w Rydułtowach i Jastrzębiu Zdroju.

Analizując powyższe dane oraz układ przestrzenny i użytkowanie terenów miasta stwierdza się, że Wodzisław Śl. w układzie aglomeracji rybnickiej pełni funkcję usługowo-mieszkaniową, która jest dominującą w układzie zewnętrznym miasta. Funkcja przemysłowa i rolnicza są w tym układzie funkcjami uzupełniającymi.

Miasto jest węzłowym ośrodkiem aglomeracji, najbliżej położonym ośrodkiem miejskim od strony przejścia granicznego w Chałupkach oraz ośrodkiem wyższego rzędu dla otaczających jednostek gminnych i miejskich.

1.3. Powiązania funkcjonalno-przestrzenne.

1.3.1. Powiązania przyrodnicze

Miasto położone jest na Płaskowyżu Rybnickim w odległości około 10km od obszaru Doliny Odry oraz około 30km od wylotu Bramy Morawskiej (rejon Ostrawy w Czechach).

Powiązania przyrodnicze miasta z terenami otaczającymi tworzone są poprzez:

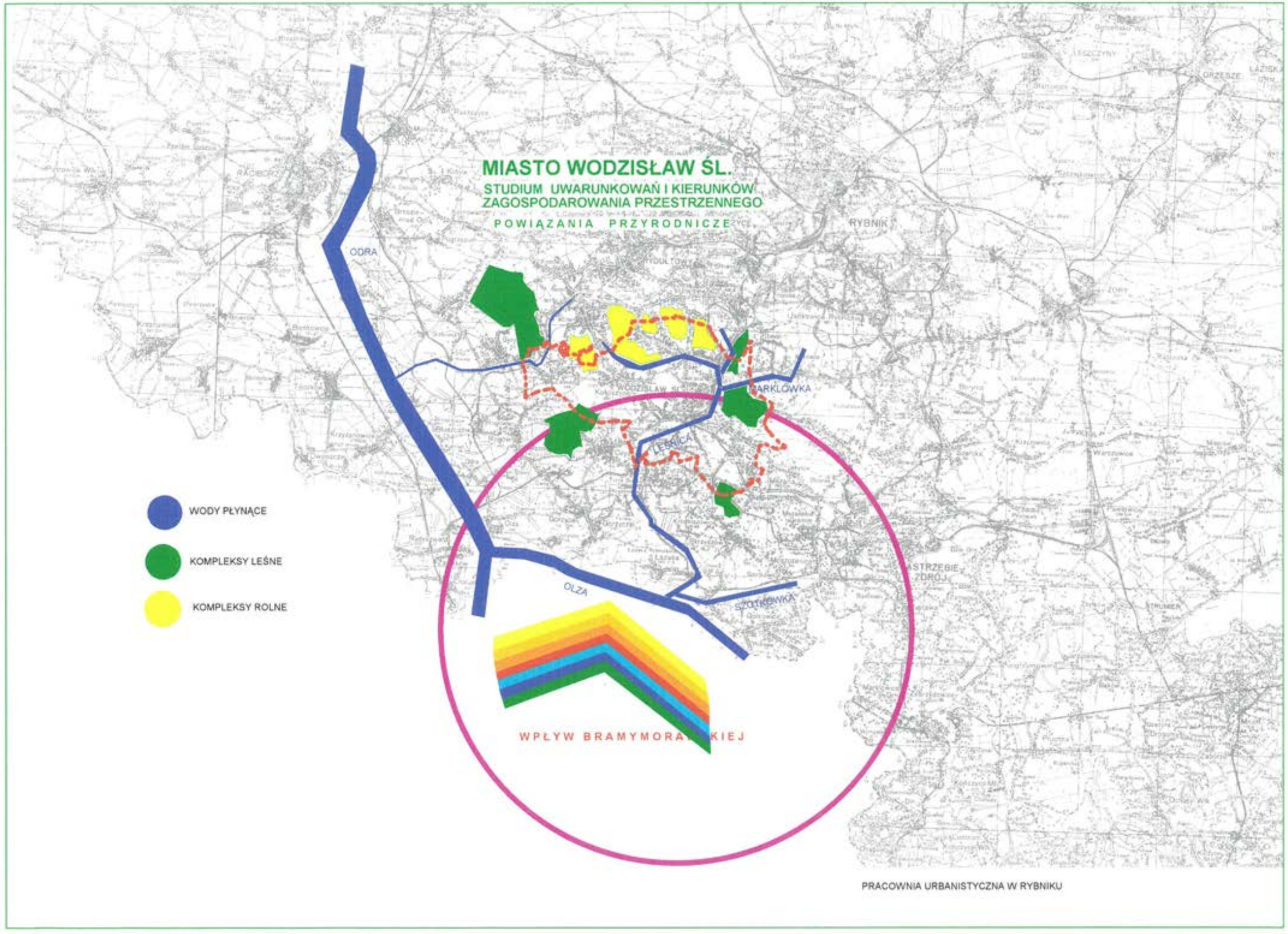
- dolinę rzeki Leśnicy oraz potoki Syrynka, Jedłownicki, Radliński, Marklówka, Mszanka
- tereny leśne
- tereny rolne

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

POWIĄZANIA PRZYRODNICZE

PRACOWNIA URBANISTYCZNA W RYBNIKU

Całość obszaru miasta znajduje się w zlewni rzeki Odry do której wody odprowadzane są z obszaru miasta poprzez rzeki: Leśnicę, Szotkówkę i Syrynkę. Przez obszar miasta przepływają wody, które spływają z południowych i zachodnich rejonów Pszowa, południowych rejonów Radlina oraz z większości obszaru gminy Marklowice.

Enklawy leśne, które występują w południowo-zachodnim i wschodnim rejonie miasta, łączą się z terenami leśnymi położonymi na obszarze miasta Radlina oraz gminy Gorzyce. Lasy te nie tworzą silnych pasm i mają znaczenie lokalne.
W zakresie obszarów rolnych występują powiązania w kierunku północnym (z terenami rolnymi miasta Radlina) i w kierunku wschodnim (z terenami rolnymi gminy Marklowice i Mszana).

Najmocniejszym ciągiem przyrodniczym wiążącym miasto z obszarami zewnętrznymi jest szeroka dolina rzeki Leśnicy, przebiegająca w kierunku południowym do doliny rzeki Piotrówki, która łączy się z rzeką Olzą wpadającą do Odry.
Obszary rolne północnych rejonów miasta, kontynuowane są na obszarach miasta Pszowa i Radlina stanowiąc wyraźny dystans przestrzenny pomiędzy obszarami zurbanizowanymi.

1.3.2. Powiązania społeczne

Miasto pod względem dostępności usług wyższego rzędu ciąży w kierunku północym do ośrodków miast: Rybnika i Gliwic oraz w kierunku wschodnim do ośrodka wojewódzkiego miasta Katowice.
Stosunkowo niewielka odległość i korzystne powiązania komunikacyjne miasta z sąsiednimi miastami (Pszów, Radlin i Rydułtowy), które do niedawna były dzielnicami "dużego" Wodzisławia Śl. powoduje silne powiązania ośrodków tych miast.

Do Wodzisławia Śl. jako ośrodka wyższego rzędu ciążą jednostki gminne położone w otoczeniu miasta (Marklowice, Mszana, Godów, Gorzyce, Lubomia).
W planowanej reformie administracyjnej Wodzisław Śl. - jako siedziba powiatu - obejmował będzie obszar na którym aktualnie zamieszkuje około 160.000 mieszkańców, czyli prawie 27% ludności całej aglomeracji rybnickiej.

Bardzo istotne są relacje miasta z ośrodkami miejskimi położonymi w Czechach (Bohumin, Karvina, Ostrava, Hawirov, Frydek-Mistek), a szerzej patrząc powiązania Rybnickiego Okręgu Przemysłowego z Karwińsko-Ostrawskim Okręgiem Przemysłowym.

Wodzisław Śl. jest na drodze powiązań tych dwóch ośrodków, miastem najbliżej położonym i najkorzystniej powiązanym komunikacyjnie.
Powiązania komunikacyjne Wodzisławia Śl. z Czechami wzmocnione zostaną jeszcze po wybudowaniu autostrady, gdyż w pobliżu obecnego przejścia granicznego w Chałupkach - po stronie czeskiej planowany jest pierwszy węzeł autostrady umożliwiający zjazd i wjazd na autostradę.

Pod względem dostępności miejsc pracy Wodzisław Śl. ciąży w kierunku północnym (praca w kopalniach węgla kamiennego i usługach miasta Rybnika) oraz w kierunku południowo-wschodnim (praca w kopalniach węgla kamiennego).

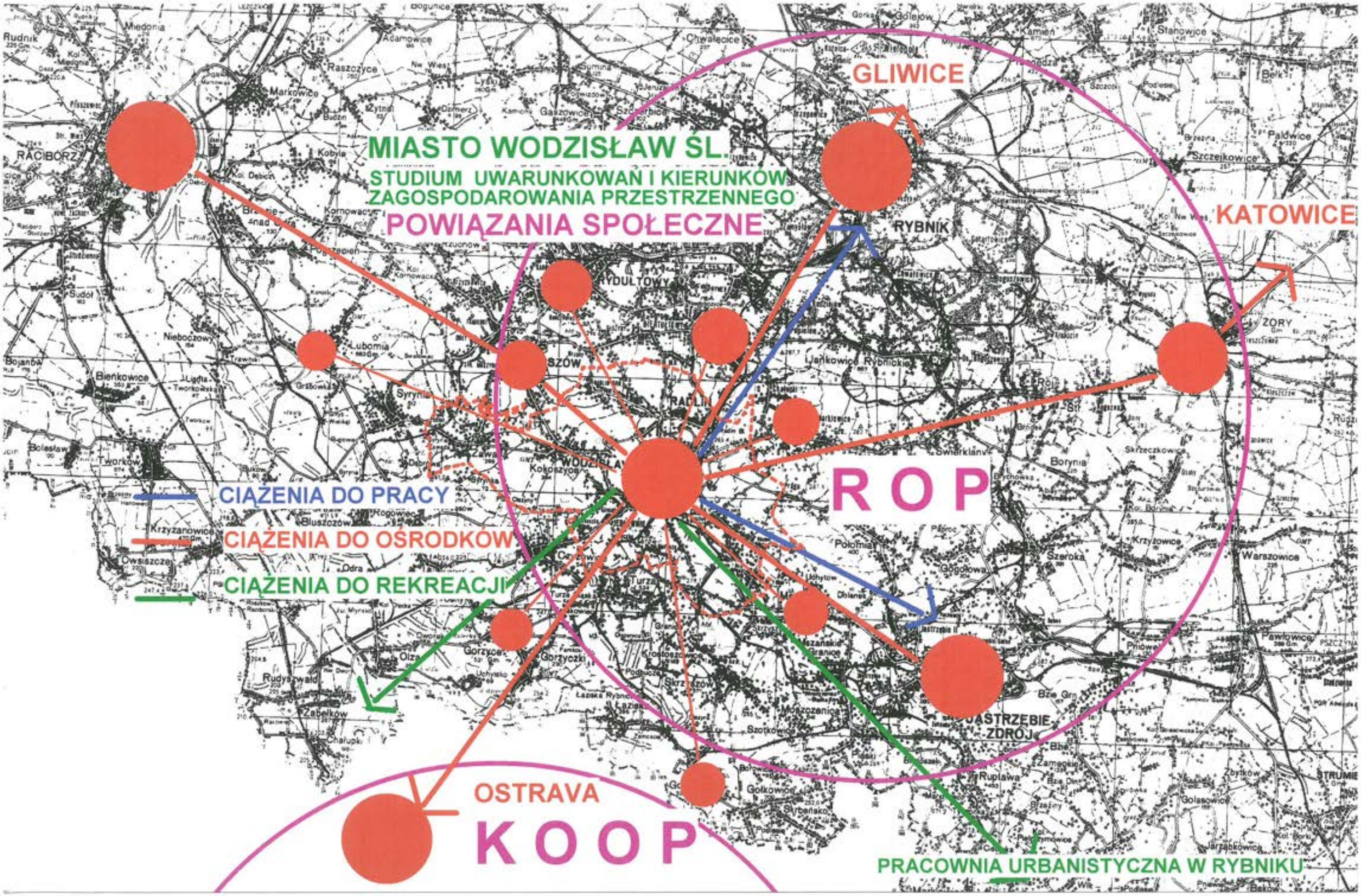
Wyjazdy mieszkańców miasta do rekreacji odbywają się głównie w kierunku południowo-wschodnim (do ośrodków i terenów rekreacyjnych Ustronia, Wisły, Szczyrku, Istebnej) oraz w kierunku południowym (tereny doliny Odry, ośrodki rekreacyjne w Czechach).

Wodzisław Śl. jest jednym z węzłowych ośrodków miejskich aglomeracji rybnickiej skupiającej na swoim obszarze znaczny potencjał miejsc pracy (ok. 18,0 tys.).
Do miasta w zakresie miejsc pracy ciążą więc ośrodki wiejskie aglomeracji rybnickiej obejmującej głównie dawny powiat wodzisławski (Lubomia, Godów, Gorzyce, Mszana i Marklowice) oraz ośrodki miejskie Pszów, Radlin, Rydułtowy (dawne dzielnice miasta). W/w jednostki ze względu na swoje położenie posiadają najdogodniejszą izochroną dojazdu do Wodzisławia Śl.
Ponadto do miasta ze względu na różnorodność miejsc pracy dojeżdżają również do pracy mieszkańcy węzłowych ośrodków miejskich aglomeracji jak Rybnik, Jastrzębie Zdrój i Żory oraz z pobliskiego Raciborza.
Wg danych ostatniego spisu kadrowego z 1989r. dojeżdżającymi do miasta głównie do pracy w kopalni byli nawet mieszkańcy woj. bielskiego i opolskiego.
Na podstawie sondaży większych firm działających na terenie miasta oraz własnych wyliczeń w dużym przybliżeniu szacuje się wielkość dojazdów do pracy w mieście na ok. 7,5 tys. osób tj. ok. 40% ogółu miejsc pracy w mieście.
Jednocześnie dla części zawodowo-czynnych mieszkańców Wodzisławia Śl. miejscem pracy są głównie ośrodki węzłowe aglomeracji rybnickiej, w mniejszym stopniu również pozostałe ośrodki miejskie aglomeracji rybnickiej i pobliski Racibórz.

1.3.3. Powiązania gospodarcze

W czasie ponad 700-letniej historii Wodzisław Śl. pełnił centralną - pod względem gospodarczym - funkcję w subregionie przygranicznym. Sprzyjała temu dawniej i obecnie dobra lokalizacja (na przecięciu szlaków komunikacyjnych) oraz aktywność gospodarcza mieszkańców (targi, jarmarki).
Wodzisław Śl. jest pierwszym dużym miastem leżącym przy drodze krajowej od przejścia granicznego w Chałupkach w kierunku Katowic i Warszawy. Drogi wojewódzkie łączą miasto z Katowicami (48km), Rybnikiem (11km), Raciborzem (20km), Jastrzębiem (11km), Żorami (18km) i Cieszynem (44km).
W Wodzisławiu znajduje się duży węzeł kolejowy obsługujący transport towarowy w kierunku Republiki Czeskiej, Rybnika, Jastrzębia Zdroju, Pszczyny, Oświęcimia i Raciborza.
Od wielu lat miasto prowadzi współpracę i wymianę kulturalną z kilkoma partnerskimi jednostkami administracyjnymi za granicą. W roku 1954 nawiązano bliższe kontakty z Karwiną w Czechach polegające głównie na roboczych spotkaniach kierownictw urzędów i wymianie doświadczeń w dziedzinie zarządzania, gospodarki, kultury i sportu.
W 1989 roku została zapoczątkowana współpraca z dalszymi dwoma miastami europejskimi - Sallaumines (północno-wschodnia Francja) oraz Gladbeck (północna Westfalia - Nadrenia w Niemczech). Do powyższego grona miast zaprzyjaźnionych dołączyło miasto Villafranca di Verona (północne Włochy).

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

MIASTO WODZISŁAW ŚL.
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
POWIĄZANIA SPOŁECZNE
GLIWICE
KATOWICE
RYBNIK
OSTRAVA
KOOP
ROP
CIĄŻENIA DO PRACY
CIĄŻENIA DO OŚRODKÓW
CIĄŻENIA DO REKREACJI
PRACOWNIA URBANISTYCZNA W RYBNIKU

Współpraca i wymiana doświadczeń w każdym przypadku charakteryzuje się odmiennymi cechami i przebiega specyficznie.
Najbardziej dynamiczna wydaje się być kooperacja z Gladbeck, jak dotąd korzystają z niej głównie służby medyczne, policja i straż pożarna.
Stosunki partnerskie ze stroną włoską powinny zaowocować budową nowoczesnych zakładów produkcyjnych i tym samych zwiększeniem ilości miejsc pracy w regionie.
Kontakty z miastem francuskim spowodowały założenie w Wodzisławiu Towarzystwa Polska - Francja (na wzór istniejącego i popularnego wśród Polonii francuskiej Towarzystwa Francja - Polska).
W 1954 roku Wodzisław Śląski stał się miastem powiatowym (do 1975r.) Powiązania gospodarcze jakie wówczas zostały utrwalone z jednostkami osadniczymi wchodzącymi w skład struktury administracyjnej (Lubomia, Gorzyce, Godów, Mszana i Jastrzębie Zdrój) są silne i obecnie.
Miasto aktualnie przygotowuje się ponownie do pełnienia roli siedziby władz powiatu.
Proponowany region samorządowy obejmować ma swym zasięgiem 9 miast i gmin ziemi wodzisławskiej: Wodzisław Śl., Radlin, Pszów, Rydułtowy, Godów, Gorzyce, Marklowice, Mszanę i Lubomię.

Wspólnie z sąsiednimi gminami miasto od kilku lat prowadzi działania zmierzające do restrukturyzacji przemysłu. W ramach instytucji Kontraktu Regionalnego dla Województwa Katowickiego zawiązany został Przygraniczny Segment Lokalny - Ziemia Wodzisławska obejmujący działaniem gminy: Wodzisław Śląski, Pszów, Rydułtowy, Godów, Gorzyce, Marklowice, Mszana, Lubomia. Głównym zadaniem segmentu jest szeroko rozumiana restrukturyzacja regionu, w szczególności:

- inicjowanie i popieranie powstawania podmiotów gospodarczych
- promocja regionu w kraju i poza jego granicami
- wspólne działania z instytucjami realizującymi Program Regionalnej Polityki Gospodarczej Górnego Śląska
- promowanie rozwoju samorządności
- pomoc w powstawaniu małych i średnich przedsiębiorstw
- rozwój handlu i wymiany przygranicznej
- rozwój rynku usług i realizacja przedsięwzięć proekologicznych

Program działania Przygranicznego Segmentu Lokalnego jest realizowany poprzez instytucje wchodzące w jego skład. Główne to: Ośrodek Promocji Ziemi Wodzisławskiej (promowanie rozwoju gospodarczego, wspomaganie procesów restrukturyzacyjnych, promocja rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości, budowanie powiązań gospodarczych i tym podobnych działań zmierzających do zmiany oblicza gospodarczego regionu) oraz Inkubator Przedsiębiorczości (wspomaganie początkujących przedsiębiorców).
Z inicjatywy Ośrodka zostało zawiązane Porozumienie Aktywnej Granicy (zacieśnienie współpracy transgranicznej).
Wzajemnym powiązaniom gospodarczym w subregionie sprzyja także działalność Biura Rozwoju Turystyki oraz kolektywne przedsięwzięcia proekologiczne gmin w celu realizacji polityki zrównoważonego rozwoju regionu (ochrona naturalnych wartości przyrodniczych - Park Krajobrazowy "Wielikąt").

W Wodzisławiu Śląskim znajduje się siedziba Międzygminnego Związku Wodociągów i Kanalizacji grupująca oprócz Wodzisławia gminy: Lubomia, Pszów, Rydułtowy, Radlin, Marklowice, Gorzyce, Mszana i Godów.

Wodzisław Śląski realizuje swoje zadania w programach gospodarczych z gminami sąsiednimi będąc członkiem związków jak niżej:

- Międzygminny Związek Wodociągów i Kanalizacji (w składzie także: Lubomia, Pszów, Rydułtowy, Radlin, Marklowice, Mszana, Godów, Gorzyce)
- Rejonowy Związek Spółek Wodnych (wspólnie z Lubomią, Pszowem, Rydułtowami, Radlinem, Marklowicami, Mszaną Gorzycami i Godowem)
- Cech Rzemiosł Różnych z siedzibą w Wodzisławiu skupia rzemieślników z 8 gmin jw. oraz z miasta Jastrzębia Zdroju.

Wodzisław Śl. jest również członkiem Związku Gmin Górnego Śląska i Północnych Moraw.

Organizacja ta skupia ok. 80 gmin polskich i ok. 60 czeskich. Głównym celem stowarzyszenia jest służba na rzecz społeczności lokalnych Górnego Śląska zwłaszcza w ich wysiłkach skierowanych na:

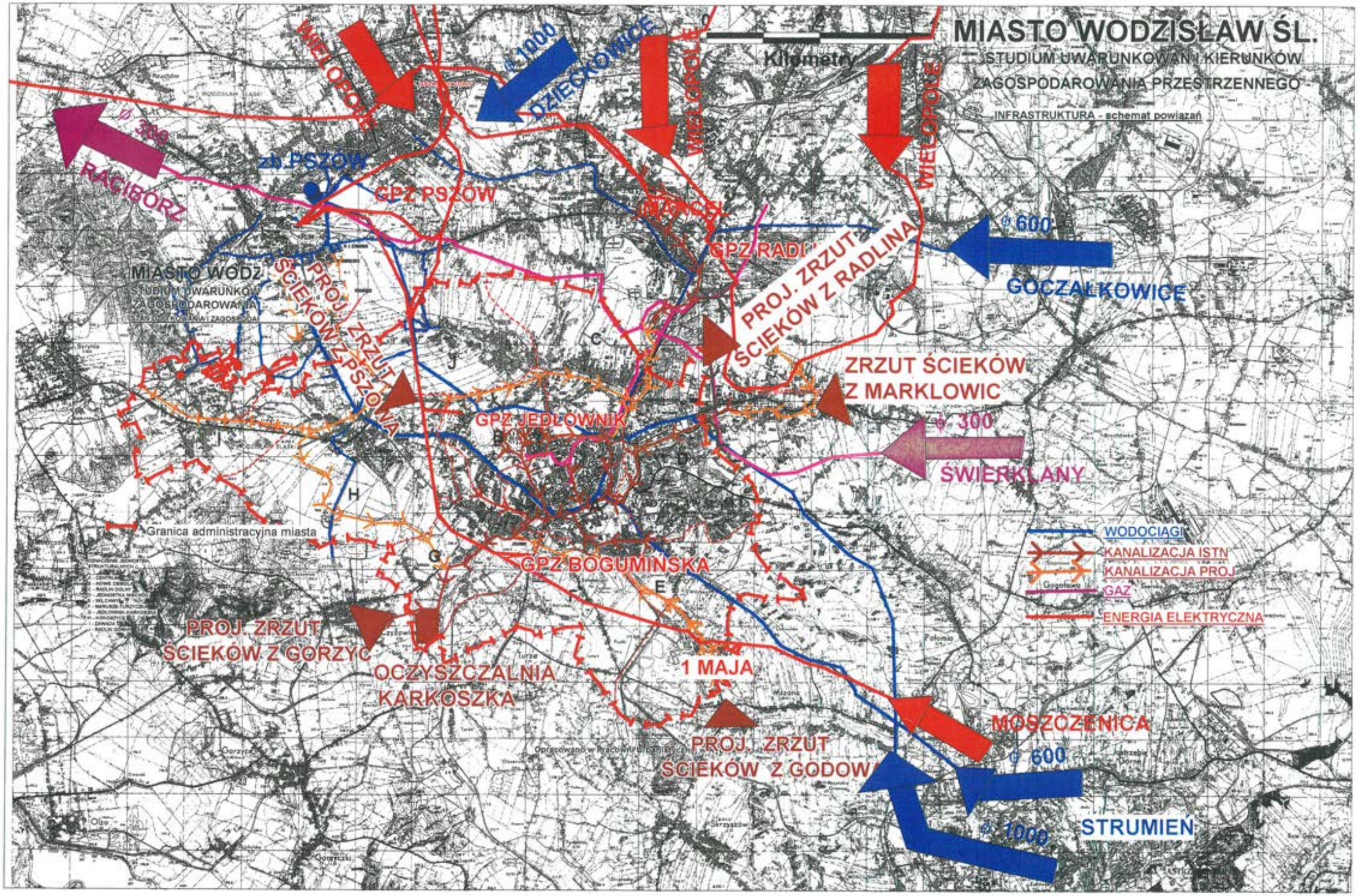
- odrodzenie demokracji lokalnej
- stworzenie warunków dla lokalnego rozwoju gospodarczego i rewitalizacji regionu
- regionalną integrację gmin oraz rozwój samorządności na poziomie lokalnym, powiatowym i wojewódzkim.

W maju 1998r. zostało utworzone, a w czerwcu tegoż roku zarejestrowane Stowarzyszenie Gmin Dorzecza Górnej Odry z siedzibą w Raciborzu. Stowarzyszenie to zrzeszające miasta i gminy przygranicznej strefy województwa opolskiego i katowickiego za cel postawiło sobie utworzenie Polsko-Czeskiego Euroregionu (prawdopodobny termin powołania do życia - styczeń 1999). Wodzisław Śl. zadeklarował wolę przynależności do powyższych struktur, a tym samym rozszerzenia regionalnej współpracy gospodarczej.

1.3.4. Powiązania infrastrukturalne

Powiązania infrastrukturalne miasta w obecnych granicach można rozpatrywać na trzech poziomach wynikających z obszaru dla których były one projektowane i realizowane:

- poziom I - skala Rybnickiego Okręgu Węglowego
- poziom II - skala "dużego" miasta Wodzisławia w granicach obejmujących Pszów, Rydułtowy, Radlin, Marklowice
- poziom III - skala miasta Wodzisławia w obecnych jego granicach.

MIASTO WODZISŁAW ŚL.
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
INFRASTRUKTURA - schemat powiązań
Kilometry
WIELOPOLE
ø 1000
DZIEKOWICE
ø 300
RACIBÓRZ
zb. PSZÓW
GPZ PSZÓW
MIASTO WODZ
STUDIUM UWARUNKOW
ZAGOSPODAROWANIA
PROJ. ZRZUT ŚCIEKÓW Z PSZOWA
PROJ. ZRZUT ŚCIEKÓW Z RADLINA
ø 600
GOCZAŁKOWICE
ZRZUT ŚCIEKÓW Z MARKLOWIC
GPZ JEDŁOWNIK
ø 300
ŚWIERKLANY
Granica administracyjna miasta
GPZ BOGUMIŃSKA
PROJ. ZRZUT ŚCIEKÓW Z GORZYC
OCZYSZCZALNIA KARKOSZKA
1 MAJA
PROJ. ZRZUT ŚCIEKÓW Z GODOW
MOSZCZENICA
ø 600
ø 1000
STRUMIEŃ
WODOCIĄGI
KANALIZACJA ISTN
KANALIZACJA PROJ
GAZ
ENERGIA ELEKTRYCZNA

W zakresie zaopatrzenia w wodę miasto znajduje się na końcówce układu sieci zaopatrujących ROW tj.:
wodociąg ϕ 1000 z ujęcia w Strumieniu
wodociąg ϕ 600 z ujęcia w Strumieniu
wodociąg ϕ 600 z ujęcia w Goczałkowicach
wodociąg ϕ 1000 z ujęcia w Dziećkowicach

Sieci te związane są ze zbiornikami wody pitnej w Pszowie pozwalających na regulowanie przepływów w sieciach dzielnicowych miast.
W skali "dużego Wodzisławia" jest to pierścień wodociągów ϕ 500 biegnący przez Wodzisław, Pszów, Rydułtowy, Radlin zasilany z jednej strony przez rurociąg ϕ 1000 z drugiej strony przez zbiorniki w Pszowie.
Miasto pobiera wodę z sieci zewnętrznej, a równocześnie sieci biegnące przez jego teren zaopatrują w wodę sąsiednie gminy.
Gorzyce - rurociąg ϕ 400 - Czyżowice - Gorzyce - Rogów
- rurociąg ϕ 200 - Turza
- rurociąg ϕ 200 - Marklowice
- rurociąg ϕ 200 - Godów.

Poza dającymi się wyodrębnić "magistralami" występuje przenikanie się sieci rozdzielczej szczególnie pomiędzy Pszowem, Radlinem i Marklowicami, a podział sieci nie wynika z granic administracyjnych, a ze strefowania ciśnienia wody.
Powiązania sieciowe miasta pokazano na mapie "Infrastruktura - schemat powiązań".

Zużycie wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca pokazano na mapie granic gmin sąsiadujących. Wszystkie dane statystyczne dotyczące miasta Wodzisławia podane są łącznie z obecnym miastem Radlin. Ze względu na porównywalność danych zbieranych w identyczny sposób przez statystykę w okresie wielolecia dane dla m. Wodzisławia i Radlina w chwili obecnej nie można rozdzielić.
Pierwszy rok publikacji rozdzielonych danych statystycznych obarczony jest dużym błędem i jest korygowany w latach następnych.
Zużycie wody na mieszkańca jest wskaźnikiem tak możliwości jej poboru jak i potrzeb mieszkańców, a wartość 70m^3 na rok (ok. 190 l/M/d) zbliżona jest do wartości optymalnej przy obecnej wielkości miasta.
Miasto Wodzisław, Rydułtowy, gmina Marklowice mają zbliżone zużycie wody.
Znacznie niższe zużycie wykazuje Pszów, a zwłaszcza gminy Gorzyce, Godów, Lubomia. Może to być wynikiem dostawy wody siecią zakładową (Pszów) lub jej poborem ze studni.
Poza wodą pitną przez miasto przebiegają rurociągi wody słonej. Na południe od szybu "1 Maja" przebiega rurociąg wód słonych ϕ 800 z kierunku Jastrzębia do wylotu w Turzy do rzeki Leśnicy. Do tej magistrali włączony jest rurociąg ϕ 300 KWK "Marcel" biegnący z Radlina przez os. Kopernika w kierunku na Marusze. Jakkolwiek sieć ta nie wywołuje uciążliwości to w wypadku awarii wyciek wód słonych do gruntu może wywołać znaczne szkody ekologiczne.

W zakresie odprowadzania ścieków sanitarnych w stanie istniejącym powiązania miasta w obecnych granicach z terenami otaczającymi są niewielkie.
Oczyszczalnia ścieków "Karkoszka" przyjmuje nieznaczne ilości ścieków z Czyżowic - gmina Gorzyce.
Oczyszczalnia ścieków "Wilchwy" przejmuje niewielkie ilości ścieków z gminy Mszana.
W budowie znajduje się kolektor sanitarny w kierunku szybu "Marklowice" mogący przejąć ścieki z tej gminy.
Inaczej sytuacja przedstawia się z układem projektowanym powiązań z gminami otaczającymi.
Na terenie miasta zlokalizowana został oczyszczalnia ścieków, której przepustowość dobrano do prognozowanej liczby mieszkańców w tzw. "dużym Wodzisławiu".
Wykonano część mechaniczną na około 100.000m^3/d.
Wybudowanie części mechanicznej powiązane jest z określeniem jej przepustowości, a ta wynika z zasięgu przyszłej zlewni.
Międzygminny Związek Wodociągów i Kanalizacji w Wodzisławiu Śl. zaproponował koncepcję rozwoju sieci kanalizacyjnej obejmującą następujące gminy:

Pszów	-	3.000m^3/d
Radlin	-	4.000m^3/d
Marklowice	-	320m^3/d
Gorzyce - Czyżowice	-	400m^3/d
Gorzyce - Kolonia Fryderyk	-	350m^3/d
Godów - Gołkowice	-	800m^3/d
Wodzisław Centrum	-	2.000m^3/d
Wodzisław stan istniejący	-	4.500m^3/d
		15.370m^3/d

Pszów - rozwiązanie połączenia sieci miasta Pszów z istniejącym układem miasta Wodzisławia jest trudne i w kilku punktach wariantowe.
Pomijając sprawę sieci wewnętrznej w Pszowie w kierunku Wodzisławia spływ może nastąpić wzdłuż:
a) Rowu Jedłownickiego
b) w kierunku na Zawadę

ad. a) na granicy miasta brak jest sieci i kolektor wzdłuż Rowu Jedłownickiego może być doprowadzony w rejon osiedla Piastów i poprzez przepompownię skierowany do istniejącej sieci
lub kontynuując kolektor wzdłuż ulicy Chrobrego doprowadzić go grawitacyjnie do ul. Rybnickiej (aktualnie brak sieci), gdzie spotkałby się z kolektorem z Radlina

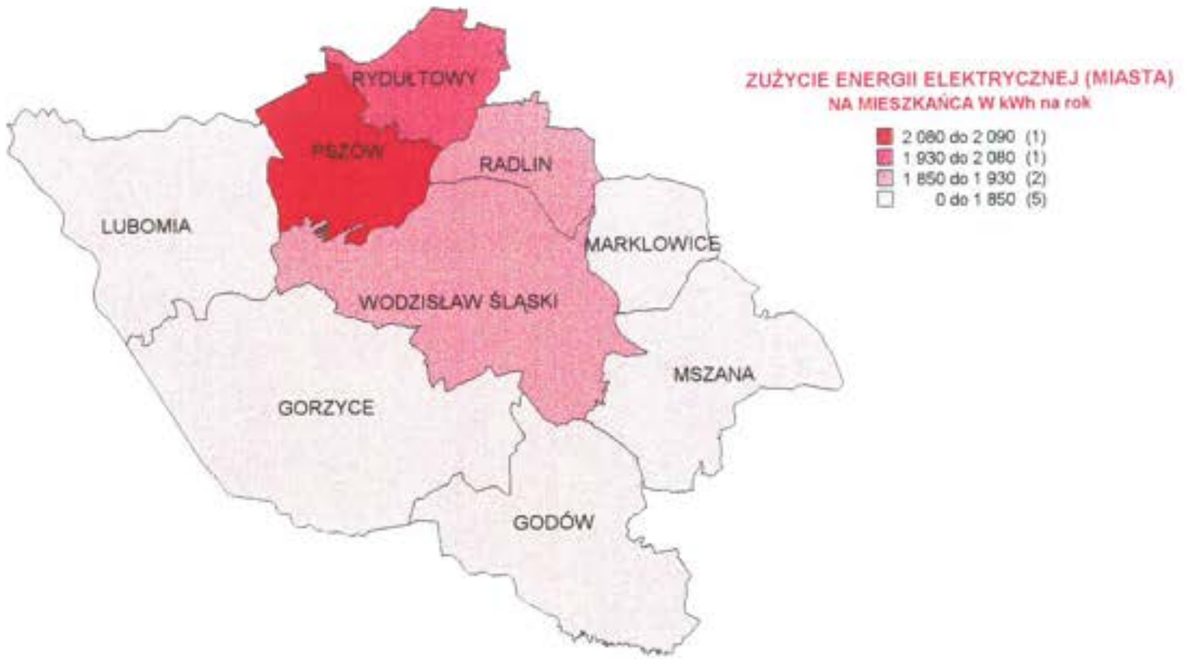
ad.b) spływ ścieków w kierunku na Zawadę prowadzi do innej zlewni niż zlewnia oczyszczalni "Karkoszka" stąd konieczność budowy pompowni (dla Pszowa i dzielnicy Zawada) i przetłoczenie ścieków do kolektora w Rowie Jedłownickim lub przerzut ścieków w rejon Kokoszyc i budowa odrębnego kolektora Kokoszyce - Karkoszka.

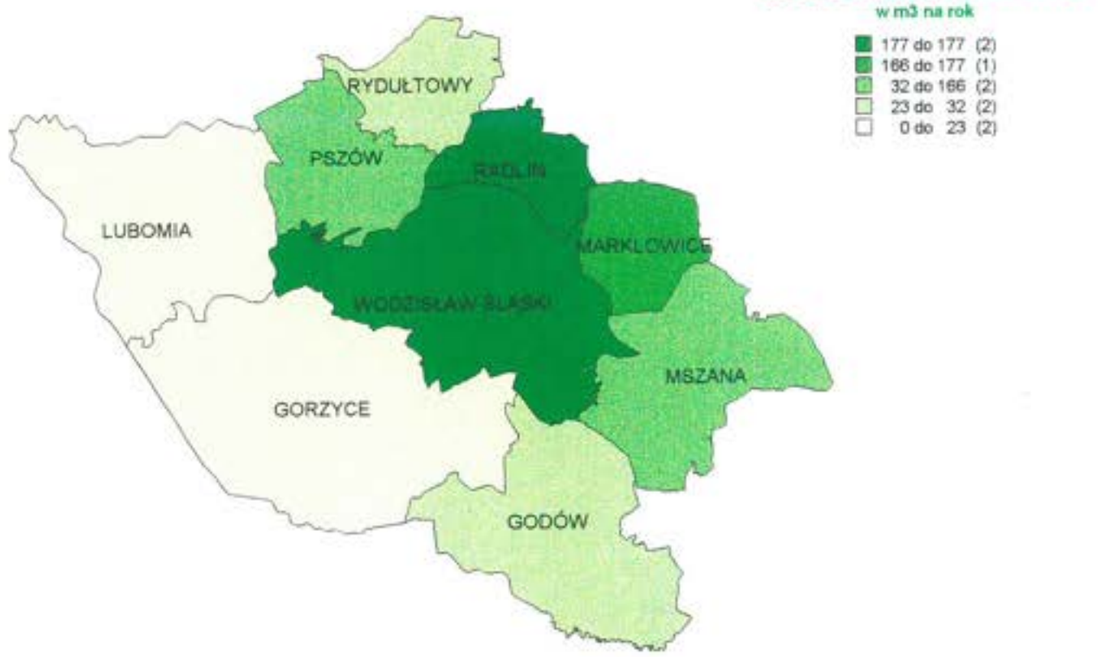
Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

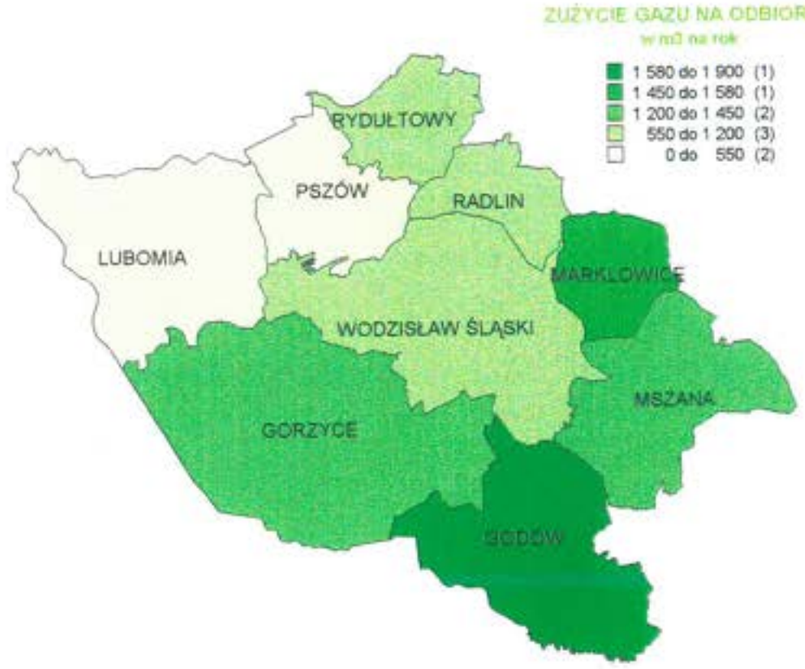
MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

INŻYNIERIA

OPRACOWANO W PRACOWNI URBANISTYCZNEJ W RYBNIKU SP. Z O.O.

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

INŻYNIERIA

ZUŻYCIE WODY NA MIESZKAŃCA
w m3 narok

- 69 do 69 (2)
- 55 do 69 (1)
- 32 do 55 (2)
- 16 do 32 (2)
- 8 do 16 (2)

ABONENCI TELEFONICZNI
liczba aparatów

- 6 300 do 6 310 (2)
- 770 do 6 300 (1)
- 450 do 770 (1)
- 270 do 450 (3)
- 60 do 270 (2)

ABONENCI TELEFONICZNI
przyłączy na 10 000 mieszkańców

- 922 do 922 (2)
- 556 do 922 (1)
- 322 do 556 (2)
- 122 do 322 (2)
- 118 do 122 (2)

OPRACOWANO W PRACOWNI URBANISTYCZNEJ W RYBNIKU SP. Z O.O.

Oba kolektory z Pszowa na terenie Wodzisławia przebiegałyby przez tereny obecnie nieskanalizowane, co miałoby ogromne znaczenie dla urbanizacji tych terenów.

Radlin - powiązanie z Wodzisławiem polegać ma na budowie kolektora od oczyszczalni Radlin (likwidacja oczyszczalni) wzdłuż ul. Rybnickiej do ul. Chrobrego (wylot kanalizacji z kierunku Pszów).
Do faktycznego połączenia sieci brakuje odcinka kolektora od ul. Chrobrego do ul. Wyzwolenia (Marklowickiej).
Miasto Radlin poza własnymi ściekami (z wyłączeniem os. Akacjowa - Rymera) prowadzi tranzytowe ścieki z Rybnika z osiedla zabudowy wielorodzinnej w Niedobczycach.

Marklowice - powiązanie z gminą Marklowice nastąpiłoby poprzez włączenie ścieków do istniejącego kolektora ϕ 800, którego końcówka znajduje się na granicy miasta i gminy.

Gorzyce - Czyżowice - z sołectwa Czyżowice położonego powyżej oczyszczalni następuje zrzut ścieków bezpośrednio na oczyszczalnię.

Godów - powiązanie z gminami położonymi poniżej (wysokościowo) oczyszczalnia wymaga zastosowania układów pompowych.
Ścieki trafić mogą w rejon obecnej oczyszczalni "Wilchwy" skąd winien nastąpić przerzut na oczyszczalnię "Karkoszka" (obecnie brak kolektora).
Powiązania sieciowe z terenami otaczającymi pokazano na mapie "Infrastruktur- schemat powiązań".

W zakresie ciepłownictwa - miasto nie posiada powiązań zewnętrznych w stanie istniejącym. Od szeregu lat powracają jednak koncepcje objęcia części miast ROW-u wspólną siecią zdalaczynną zasilaną z tzw. "ECROW". Funkcję centralnej ciepłowni mogłaby już w chwili obecnej pełnić Elektrownia Rybnik. Poza ciepłownią PEC w rejonie Wodzisławia istnieją źródła przemysłowe przy kopalniach "Marcel" , "1 Maja", "Anna", które mogłyby współpracować z siecią zdalaczynną.
Dla budowy sieci zdalaczynnej pomiędzy miastami brak w chwili obecnej źródła finansowania.
Inną formą powiązania może być spięcie ciepłowni PEC przy ul. Radlińskiej z ciepłownią przy KWK "Marcel" lub poprowadzeniu gazu z koksowni "Radlin" do ciepłowni i przejście ze spalania węgla na spalanie gazu.

W zakresie gazownictwa - miasto położone jest w sąsiedztwie przebiegu gazociągu wysokoprężnego ϕ 300 1,2MPa biegnącego z Zakładu Gazowniczego Świerkalny w kierunku Raciborza. Gazociąg ten w rejonie styku z gminą Marklowice i miastem Radlin przebiega przy granicy tych jednostek. W rejonie styku z gminą Mszana miasto przecina odgałęzienie ϕ 200 biegnące do Godowa, a następnie do Gorzyc.

Do miasta gaz dostarczany jest dwoma odgałęzieniami :
- w rejonie ul. Rybnickiej biegnie gazociąg średnioprężny do stacji redukcyjno-pomiarowych położonych w centrum
- w rejonie dzielnicy Wilchwy biegnie gazociąg z kierunku gmina Mszana do osiedla Kopernika.

Przenikanie sieci występuje również w północnej części miasta pomiędzy dzielnicą Radlin, a miastem Radlin.
Powiązania sieciowe pokazano na mapie "Infrastruktura - schemat powiązań".

W zakresie elektroenergetyki - miasto powiązane jest układem wysokich (110 kV) i średnich (20 kV) napięć. Linia 110 kV biegnie przez dzielnice Kokoszyce, Jedłownik, Wilchwy zasilając 2 główne punkty zasilania o znaczeniu przemysłowym (Jedłownik, 1 Maja) oraz o znaczeniu komunalnym - Bogumińska.
W rejonie "dużego Wodzisławia" pracują ponadto GPZ Pszów i GPZ Radlin.
GPZ-ty te dostarczają do miast Wodzisławia, Radlina, Pszowa energią o napięciu 20 kV liniami napowietrznymi. Przez teren miasta występuje również tranzyt energii do okolicznych gmin.

1.3.5. Powiązania komunikacyjne.

Położenie Wodzisławia Śląskiego w województwie katowickim oraz szerzej - w regionie górnośląskim na tle pozostałych gmin oraz istniejących głównych układów transportowych: drogowego, kolejowego, lotniczego oraz wodnego zaprezentowano na rysunku "Wodzisław Śląski na tle układu komunikacyjnego regionu".
Regionalne i ponadregionalne powiązania Wodzisławia oferowane przez Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej (PKS) oraz Polskie Koleje Państwowe (PKP) zostały przedstawione na rysunku "Powiązania ruchu pasażerskiego dalekobieżną komunikacją autobusową i kolejową".

1.3.5.1. Układ drogowo-uliczny.

a) powiązania w układzie województwa katowickiego zapewniają n/w ciągi:

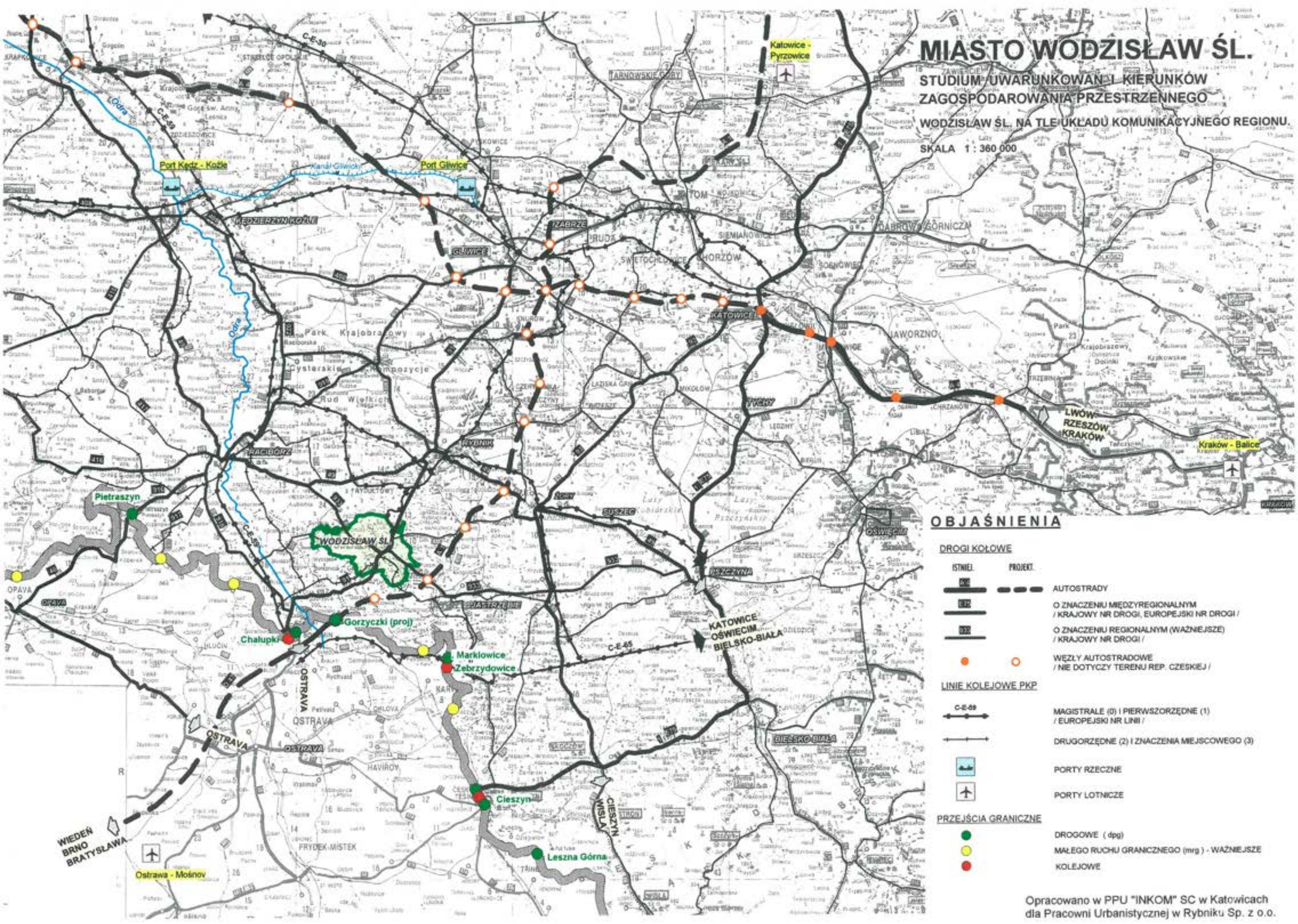
- droga krajowa nr 91 [DK 91] relacji Gliwice-Rybnik-Wodzisław Śl.-Chałupki-Granica Państwa, o znaczeniu międzyregionalnym, funkcjonalnie klasyfikowna jako ciąg główny ruchu przyspieszonego, jednojezdniowy dwupasowy (GP1/2); DK 91 przebiegająca na terenie Wodzisławia ulicami: Rybnicką, Witosa oraz Bogumińską jest w całości administrowana przez Dyrekcję Okręgową Dróg Publicznych [DODP] w Katowicach;
- droga krajowa nr 933 [DK 933] relacji (Racibórz) Rzuchów-Pszów-Wodzisław Śl.-Pszczyna-Brzeszcze-Oświęcim-Chrzanów, o znaczeniu regionalnym, funkcjonalnie klasyfikowana jako ciąg główny jednojezdniowy dwupasowy (G1/2); DK 933 przebiegająca na terenie Wodzisławia ulicami: Pszowską oraz Jastrzębską jest adminis-

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

WODZISŁAW ŚL. NA TLE UKŁADU KOMUNIKACYJNEGO REGIONU.

SKALA 1 : 360 000

OBJAŚNIENIA

DROGI KOŁOWE

ISTNIEJ.	PROJEKT.	
A..		AUTOSTRADY
S..		O ZNACZENIU MIĘDZYREGIONALNYM / KRAJOWY NR DROGI, EUROPEJSKI NR DROGI /
D..		O ZNACZENIU REGIONALNYM (WAŻNIEJSZE) / KRAJOWY NR DROGI /
●	○	WĘZŁY AUTOSTRADOWE / NIE DOTYCZY TERENU REP. CZESKIEJ /

LINIE KOLEJOWE PKP

C-E-59	MAGISTRALE ((0) I PIERWSZORZĘDNE (1) / EUROPEJSKI NR LINII /
	DRUGORZĘDNE (2) I ZNACZENIA MIEJSCOWEGO (3)
	PORTY RZECZNE
	PORTY LOTNICZE

PRZEJŚCIA GRANICZNE

●	DROGOWE (dpg)
●	MAŁEGO RUCHU GRANICZNEGO (mrg) - WAŻNIEJSZE
●	KOLEJOWE

Opracowano w PPU "INKOM" SC w Katowicach
dla Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp. z o.o.

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

POWIĄZANIA RUCHU PASAŻERSKIEGO DALEKO-BIEŻNĄ KOMUNIKACJĄ KOLEJOWĄ I AUTOBUSOWĄ

OBJAŚNIENIA

POWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWEJ KOMUNIKACJI SAMOCHODOWEJ (PKS)

POWIĄZANIA POLSKICH KOLEI PAŃSTWOWYCH (PKP)

Opracowano w PPU "INKOM" SC w Katowicach dla Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp. z o.o.

trowana odcinkowo przez: Wojewódzką Dyrekcję Dróg Miejskich [WDDM] w Katowicach - na długości ul. Pszowskiej oraz przez DODP w Katowicach - na długości ul. Jastrzębskiej;

b) powiązania w układzie aglomeracji rybnickiej zapewniają n/w ciągi:
   - droga krajowa nr 932 [DK 932] (przebiegająca ulicami: Łużycką i Marklowicką) relacji Wodzisław Śl.-Świerklany-Żory, usytuowana równoleżnikowo, o znaczeniu regionalnym, funkcjonalnie klasyfikowana jako ciąg główny jednojezdniowy dwupasowy (G1/2); DK 932 jest administrowana przez DODP w Katowicach;
   - droga krajowa nr 936 [DK 936] (przebiegająca ulicą Młodzieżową) relacji Wodzisław Śląski-Krzyżanowice, usytuowana równoleżnikowo, o znaczeniu regionalnym, funkcjonalnie klasyfikowana jako ciąg główny jednojezdniowy dwupasowy (G1/2); DK 936 jest administrowana przez WDDM w Katowicach;
c) powiązania z gminami otaczającymi zapewniają zróżnicowane pod względm parametrów technicznych drogi wojewódzkie przelotowe oraz część dróg wewnątrzmiejskich, co jest wynikniem zmian granic administracyjnych Wodzisławia przeprowadzonych w latach 90-tych.

Klasyfikacja funkcjonalna (administracyjna) dróg na terenie Wodzisławia została przedstawiona na rysunku pod tym samym tytułem.

Wszystkie ww. drogi posiadają na przeważającej długości odcinki o przekroju drogowym, praktycznie bez poboczy.

Brak jest bezpośrednich, o właściwym standardzie, powiązań drogowych z aglomeracją katowicką oraz Katowicami jako stolicą województwa. Uwaga ta dotyczy praktycznie wszystkich znaczących ośrodków miejskich ziemi rybnickiej poza Żorami, przez teren których przebiega dwujezdniowa, spełniająca parametry drogi głównej ruchu przyspieszonego (GP2/2) DK 93 relacji Katowice-Wisła.

Obciążenia układu dróg krajowych na terenie Wodzisławia ruchem kołowym zbadanym w trakcie Generalnego Pomiaru Ruchu (opracowanie "Transprojekt" W-wa, 1996r.) w roku 1995 (GPR'95) wraz z podaniem wskaźników jego zmian w stosunku do wyników GPR'90, zostało przedstawione na rysunku "Obciążenia układu drogowo-ulicznego miasta".

Wskaźnik wzrostu natężenia ruchu nie przekraczający 50% (mnożnik 1,5) dotczy odcinka DK 91 obejmującego ulice: Witosa oraz Rybnicką.

Wzrost z przedziału 50-70% (mnożniki odpowiednio: 1,5-1,7) dotyczy DK 932 (ul. Łużycka i Marklowicka), DK 933 (ul. Pszowska, przy czym jej wschodni odcinek nie był poddany pomiarom), DK 936 (ul. Młodzieżowa).

Wzrost z przedziału 80-120% (mnożniki odpowiednio: 1,8-2,2) dotyczy DK 91 na długości ul.Bogumińskiej,

Odnotowane na terenie miasta wielkości średniego dobowego ruchu pojazdów samochodowych (ŚDR), uzyskane w ramach generalnego pomiaru ruchu w 1995 roku (GPR '95) wyrażona w pojazdach rzeczywistych/dobę [P/d] dla ww. odcinków, przy założonym 8-10% udziale natężenia potoku godziny szczytu w potoku całodobowym, nie stanowi w chwili obecnej bezpośredniego zagrożenia wyczerpaniem przepustowości analizo- wanych ciągów na odcinkach międzywęzłowych.

Obraz obciążenia ruchem kołowym układu drogowo-ulicznego miasta jaki wyłania się z wyników pomiaru natężenia ruchu przeprowadzonego przez PPU "INKOM" SC w ramach prac nad niniejszym studium (wyniki zamieszczono w "Projekcie K - 97 028 - 01" z kwietnia 1998 roku) potwierdza wielkości uzyskane w pomiarze generalnym '95, przy czym obciążenia przekrojów pomiarowych zlokalizowanych na DK 91 (wlot od strony Rybnika, przekrój w ul.Witosa) oraz DK 933 (przekrój w ul.Pszowskiej na wschód od skrzyżowania z ul.Młodzieżową - DK 936) wskazują na zagrożenia dla przepustowości skrzyżowań usytuowanych na tych ciągach, co sygnalizowały także wyniki opracowania bielskiej firmy "Traffic - Inżynieria Drogowa" z lutego 1997 roku.

Dodatkowo pomiar PPU "INKOM" SC pozwala na rozpoznanie wielkości oraz układu przepływów ruchu tranzytowego przez obszar miasta. Spośród najsilniejszych relacji tranzytowych penetrujących teren Wodzisławia należy wymienić:

- DK 91 (przekrój w ul.Rybnickiej) - DK 91 (przekrój w ul.Bogumińskiej),
- DK 91 (przekrój w ul.Rybnickiej) - DK 933 (przekrój w ul.Jastrzębskiej),
- DK 91 (przekrój w ul.Rybnickiej) - DK 933 (przekrój w ul.Pszowskiej),
- DK 933 (przekrój w ul.Pszowskiej) - DK 933 (przekrój w ul.Jastrzębskiej).

Natomiast analiza wyników przepływu ruchu tranzytowego przez przekrój w ul.26-go Marca w stosunku do obciążenia tranzytem zarejestrowanego w przekroju w ul.Witosa (DK 91) wykazuje proporcje 1:10, przy czym udział potoku tranzytowego w sumie ruchu stanowi 21% dla przekroju w DK 91 i 4% dla przekroju w ul.26-go Marca.

Przytoczone wyniki powinny zdaniem autorów stanowić podstawę m.in. do rewizji poglądu o silnym udziale ruchu tranzytowego w potoku ruchu obciążającym ciąg ulic: Matuszczyka - 26-go Marca - Jana Pawła II.

Rozmieszczenie potencjałów ruchotwórczych w rejonie miasta zobrazowane pod kątem danych statystycznych z zakresu liczebności mieszkańców poszczególnych gmin rejonu oraz ilości zarejestrowanych na ich terenie samochodów osobowych, przedstawiono na rysunku pod tym samym tytułem.

Dane te pozwalają obliczyć tzw. wskaźnik motoryzacyjny (liczba samochodów/1000 mieszkańców). W Wodzisławiu wskaźnik ten wykazuje stosunkowo wysoką wartość na tle gmin rejonu - ok. 240; wyższy wskaźnik posiadają: Świerklany, Jejkowice, Zebrzydowice, Mszana oraz Godów.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

1.3.5.2. Układ kolejowy.

Przez teren Wodzisławia nie przebiegają linie kolejowe wpisane w system sieci europejskich.

Powiązania o zasięgu regionalnym zapewniają:

a) linia kolejowa PKP relacji: Rybnik Towarowa-Wodzisław Śląski-Chałupki :
   - pierwszorzędna (1) dwutorowa, zelektryfikowana, z przystankiem Wodzisław Śl. Radlin oraz stacją Wodzisław Śl.- na odcinku: Rybnik Towarowa - Wodzisław Śl.
   - drugorzędna (2) jednotorowa, zelektryfikowana, bez przystanków na terenie Wodzisławia na odcinku Wodzisław Śl. - Chałupki,

b) linia kolejowa PKP relacji: Orzesze - Żory - Pawłowice Śl. - Jastrzębie Zdrój Moszczenica - Wodzisław Śl., drugorzędna (2) jednotorowa, zelektryfikowana, bez przystanków na terenie Wodzisławia.

Układ ten uzupełnia system linii obsługujących górnictwo (m.in. obiekty KWK "Marcel").
Układ linii kolejowych został przedstawiony na rysunku "Zagrożenia dla funkcjonowania układu komunikacyjnego miasta", natomiast system stacji i przystanków - na rysunku "Obsługa obszaru miasta przez system komunikacji zbiorowej".

2. Diagnoza sytuacji wewnętrznej miasta.

2.1. Potencjał demograficzny miasta

2.1.1. Aktualna liczba i struktura demograficzna mieszkańców.

Wg danych statystycznych w końcu 1997r. stan ludności miasta wynosił 49.697 mieszkańców. Źródło ewidencji ludności miasta podaje liczbę 50.806 mieszkańców. Z reguły te dwa źródła różnią się nieco oceną stanu ludności. W przypadku Wodzisławia Śl. różnica ta wynosi ok. 1,1 tys. osób tj. 2,2%.
Biorąc pod uwagę, że dane odnośnie ludności wg ewidencji były wielokrotnie w ostatnich latach weryfikowane z okazji różnych wydarzeń politycznych, w niniejszej ocenie stanowią bardziej wiarygodne źródło o stanie ludności miasta. Jednocześnie na bazie tych danych będzie opierać się prognoza biologicznego rozwoju ludności miasta, stąd tą liczbę ludności przyjęto do dalszej oceny demografii miasta. Wyjątek stanowią te momenty analizy demograficznej, które ze względów porównawczych dla oceny okresu minionego z konieczności muszą się opierać na danych statystycznych (dane ze statystyki gmin województwa katowickiego), bądź stanowiły podstawę wnioskowania lub wprowadzenia danych aktualnych (dane Narodowego Spisu Powszechnego z 1988r.).
Demograficzne cechy danej populacji najlepiej obrazuje tzw. piramida wieku ludności oraz płci (ludność ujęta na wykresie w równych przedziałach wieku, bądź poszczególnymi rocznikami).

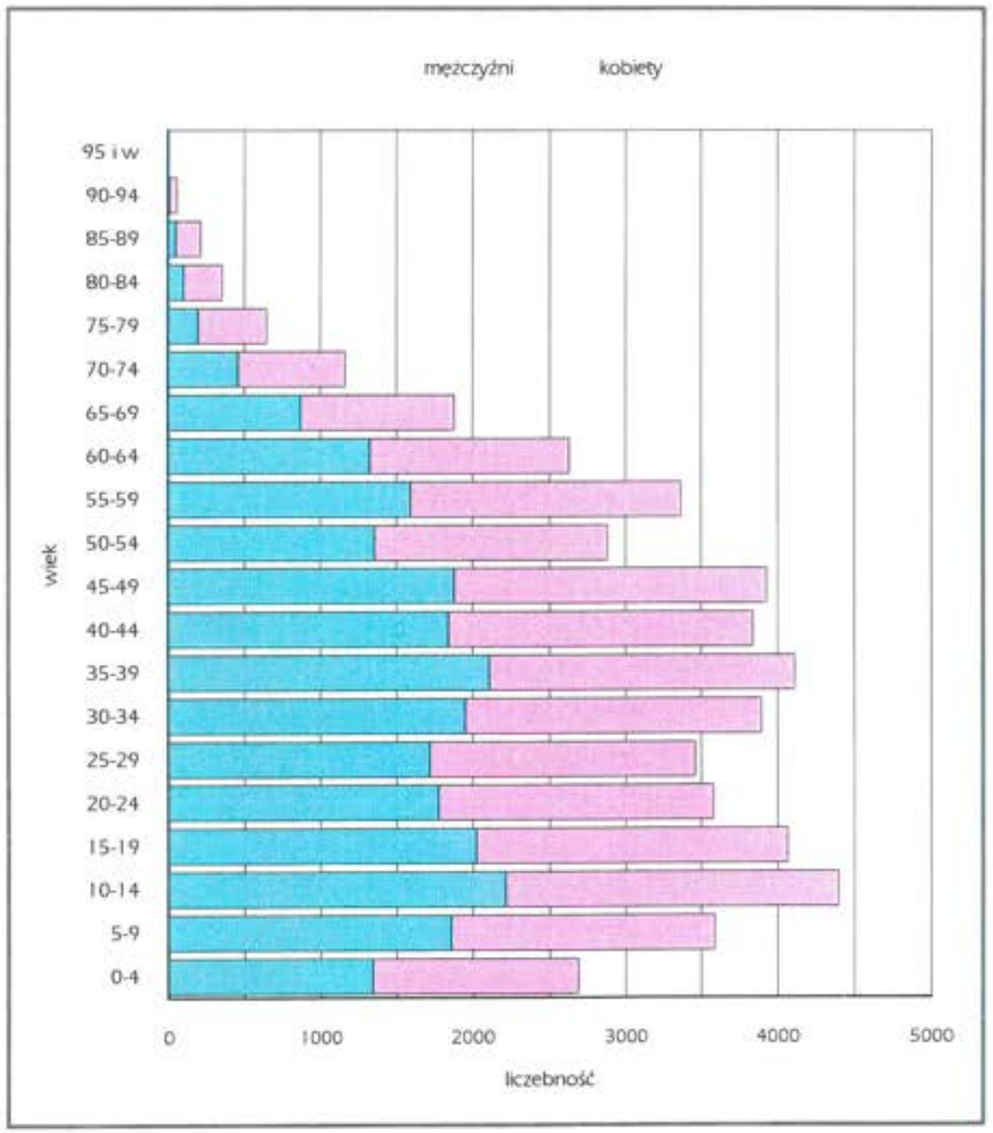
Wykresy takie załączone zostały do poniższej oceny demograficznej ludności miasta. Ponadto ilustrują ją dane zawarte w tabeli "struktura wieku i płci ludności Wodzisławia Śl.".

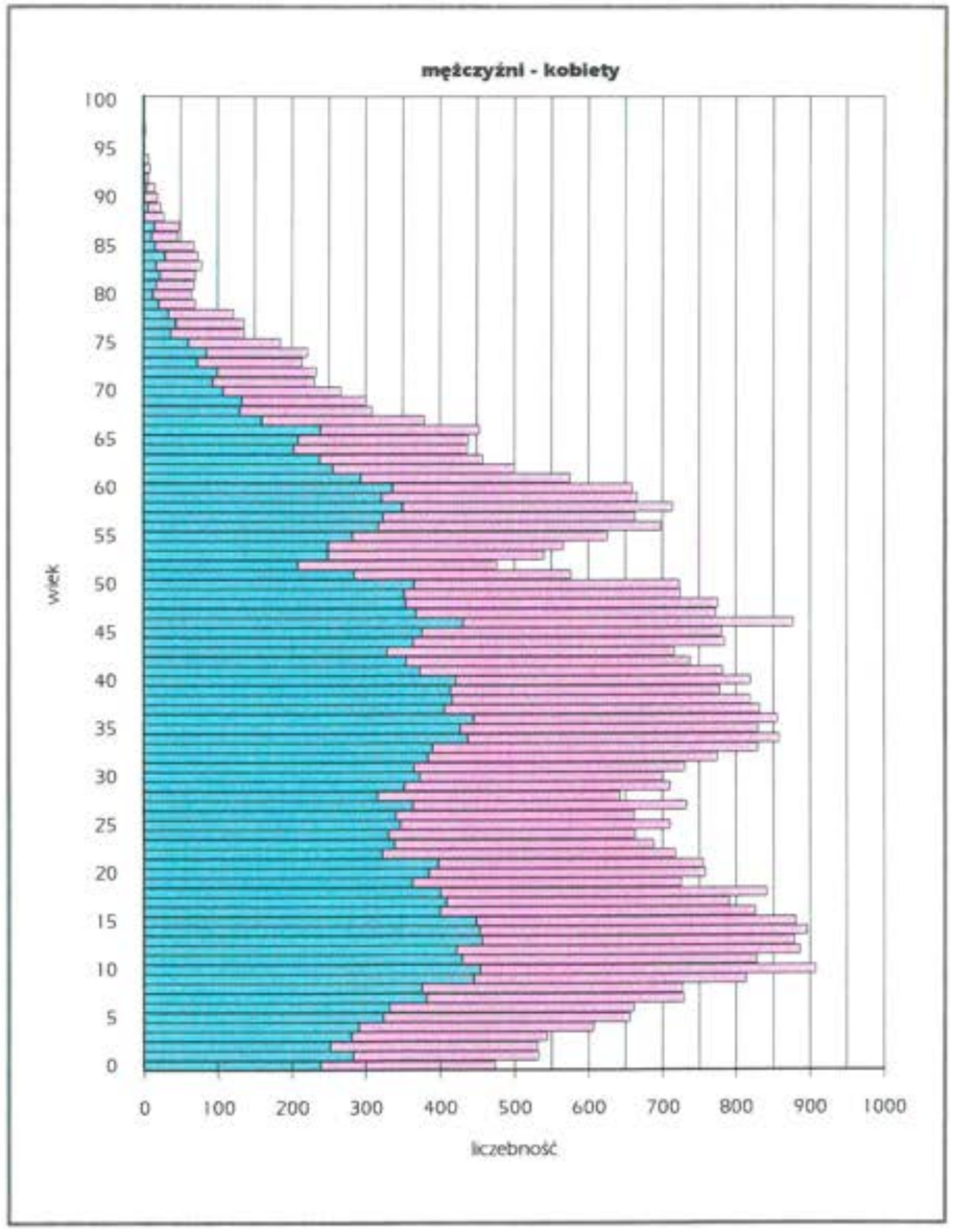
Struktura demograficzna ludności Wodzisławia Śl. charakteryzuje się wyraźną przewagą kobiet nad mężczyznami - kobiety stanowiły 26.123 osoby tj. 51,4% ogółu ludności, a na każde 100M przypadało 106 kobiet. Struktura ludności miasta pod względem proporcji płci męskiej i żeńskiej odbiega więc od zrównoważonej.
Struktura ta odpowiada przeciętnej dla wszystkich miast woj. katowickiego (105,7K).
W stosunku do przeciętnej w całej aglomeracji rybnickiej w obszarze której miasto jest położone, Wodzisław Śl. charakteryzuje się znacznie wyższą przewagą liczebną kobiet nad mężczyznami (przeciętna w aglomeracji rybnickiej wynosi 102K/100M).

W strukturze miasta wyraźna przewaga kobiet nad mężczyznami występuje w grupach wiekowych powyżej 63 lat, a ponadto w wieku 52÷60 lat i 40÷50 lat.
Przewaga mężczyzn nad kobietami najbardziej daje się zauważyć w najmłodszych przedziałach wiekowych (do 20 lat).

WODZISŁAW ŚLĄSKI		**LUDNOŚĆ wg DANYCH URZĘDU MIASTA stan na 31.12.1997r.**			
Ludność w wieku		**Razem**	**Razem**	**Mężczyzn**	**Kobiet**
żłobkowym	0÷2	1.539	1.539	774	765
przedszkolnym	3÷6	2.470	2.470	1.228	1.242
szkolnym	7÷14	6.674	6.674	3.419	3.255
szkoły średniej	15÷17	4.067	2.499	1.258	1.241
	18÷19		1.568	764	804
najczęstszego zawierania małżeństw	20÷24	7.045	3.585	1.776	1.809
	25÷29		3.460	1.719	1.741
produkcyjnym "mobilnym" (18÷44l)	30÷34	20.467	3.896	1.950	1.946
	35÷39		4.116	2.109	2.007
	40÷44		3.842	1.842	2.000
produkcyjnym "niemobilnym" (45÷59l. K, 45÷64l. M)	45÷49	11.515	3.933	1.881	2.052
	50÷54		2.886	1.358	1.528
	55÷59		3.368	1.595	1.773
	60÷64		2.632	1.328	1.304
emerytalnym	65÷69	5.644	1.883	871	1.012
	70÷74		1.168	460	708
	75÷79		649	197	452
	80 i w.		640	156	484
Razem ludność		50.808		24.685	26.123
w tym w wieku:					
przedprodukcyjnym		13.182		6.679	6.503
produkcyjnym		31.982		16.322	15.660
poprodukcyjnym		5.644		1.684	3.960
współczynnik obciążenia demograficznego		58,86		51,24	66,81

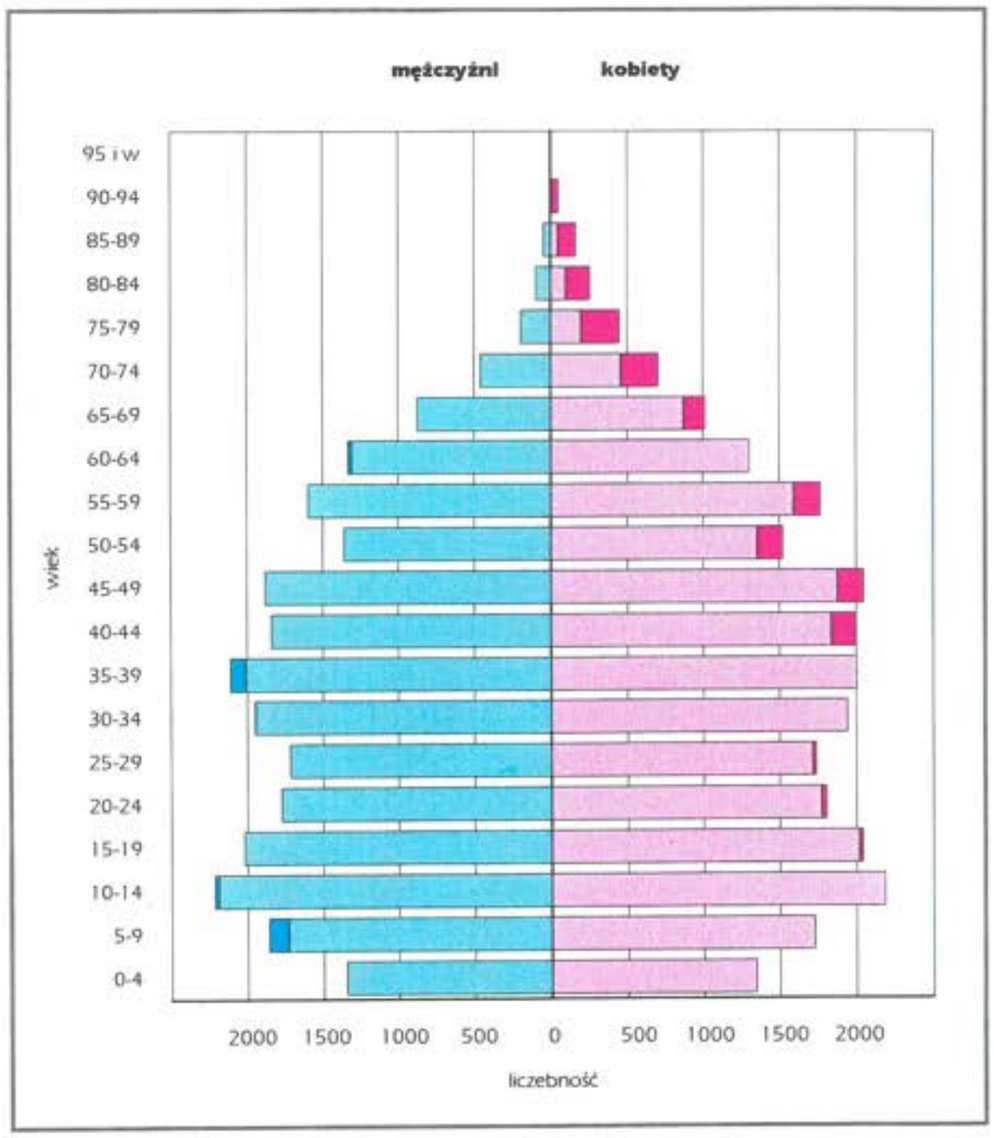
LUDNOŚĆ WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO
wg płci i wieku
stan w końcu 1997 r.

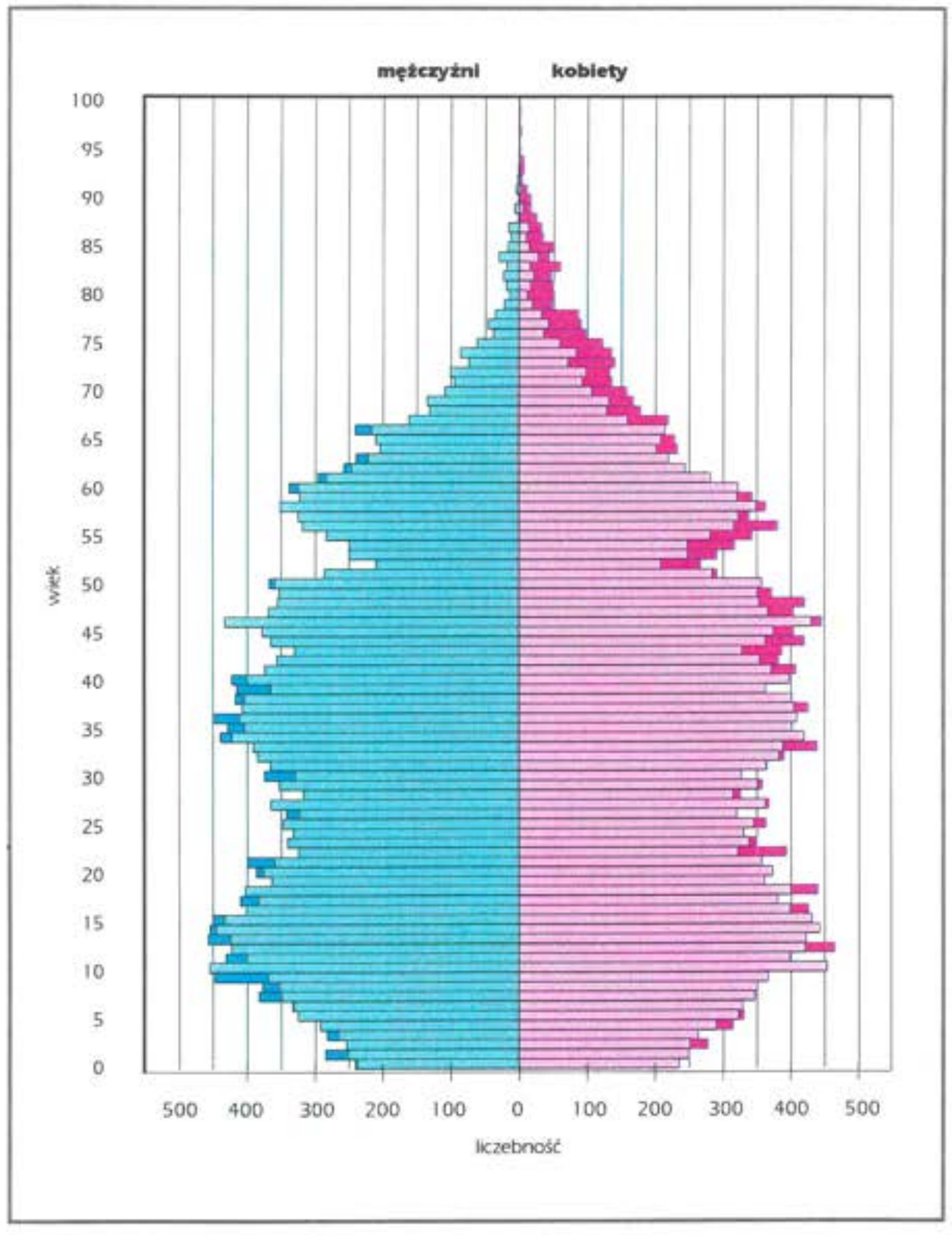

LUDNOŚĆ WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO

wg płci i wieku
stan w końcu 1997 r.

Analiza piramidy wieku ludności Wodzisławia Śl. wskazuje na nieustabilizowany charakter populacji miasta. Struktura wieku ludności bowiem charakteryzuje się wyraźnymi nieregularnościami, co z punktu planowania rozwoju miasta jest niekorzystne.

W strukturze ludności Wodzisławia Śl. powyżej 50 roku życia dostrzec można wyraźne zawężenie piramidy w wieku ok. 78lat, co świadczy o zanikających już stratach ludności lat wojennych oraz głęboki niż demograficzny obejmujący roczniki 51÷54 lat (okresu wojennego).
W strukturze tej widoczny jest również najstarszy wyż demograficzny, aktualnie obejmujący roczniki 55÷60 lat. Jego pochodzenie należy wiązać z napływem ludności do miasta w końcu lat 50-tych i początków 60-tych (okres zasiedlania najstarszych po II wojnie zasobów mieszkaniowych, zrealizowanych w rejonie ul. 26 Marca - Kubsza).

W strukturze ludności Wodzisławia Śl. powyżej 50 roku życia daje się również zauważyć wyraźny wzrost liczebności roczników obejmujących przedziały wieku pomiędzy 45÷49 rokiem życia, 30÷40 i 9÷18. Obniżeniem liczebności roczników charakteryzują się grupy wiekowe 42÷43 lat, 31÷19 lat oraz poniżej 9 roku życia.

Zatem generalizując w strukturze wieku ludności poniżej 50 roku życia można wyróżnić 3 wyże demograficzne i 3 niże demograficzne.
Najstarszy w tym przedziale wieku wyż demograficzny należy wiązać z jednym z największych przedsięwzięć budownictwa mieszkaniowego na terenie miasta jakie miało miejsce w latach 1974÷1979 (realizacja osiedla mieszkaniowego XXX-lecia).

Nieco młodszy wyż demograficzny obejmujący roczniki od 33÷40 lat jest wynikiem zarówno napływu ludności do miasta (realizacja kolejnego dużego programu mieszkaniowego w mieście - os. Piastów i Dąbrówki (jak również wejścia w ten wiek potomków najstarszego wyżu demograficznego.

Najmłodszy wyż demograficzny obejmuje roczniki w przedziale wieku 9÷18 lat. Są to głównie potomkowie drugiego wyżu demograficznego.

Z punktu widzenia planowania rozwoju miasta istotnym jest, że najstarszy wyż demograficzny obejmuje roczniki będące aktualnie w wieku pracy niemobilnym, co w przypadku zwolnień grupowych obejmujących z reguły ten podział wiekowy może grozić wzrostem bezrobocia. Trzeci z kolei wyż demograficzny obejmuje aktualnie roczniki wieku pracy mobilnego utrzymujące wysoki stan zasobów pracy w mieście, które jednak w ciągu najbliższych 5 lat będą stopniowo przesuwać się do wieku pracy niemobilnego.

W grupie występującego po nim niżu demograficznego (20÷30 lat) aktualnie znajdują się roczniki najistotniejsze dla liczby urodzeń w mieście, co niewątpliwie wpłynęło obok innych czynników na obniżenie się liczby urodzeń w mieście, a w konsekwencji przyrostu naturalnego w końcu lat 90-tych.
Można też dostrzec w tej strukturze, że roczniki aktualnie znajdujące się w przedziale wieku 9÷19 lat znajdują się w wyżu demograficznym (najmłodszy wyż demograficzny). Pochodzenie tego wyżu należy wiązać głównie ze wzmożoną liczbą urodzeń z końca lat 70-tych i do połowy lat 80-tych (potomkowie drugiego wyżu demograficznego w przedziale wiekowym powyżej 50 roku życia).

Należy zauważyć również, że już w najbliższych latach osoby znajdujące się w najmłodszym wyżu demograficznym zaczną wchodzić zarówno na rynek pracy jak również w wiek najczęstszego zawierania małżeństw (zakładania nowych rodzin). W związku z powyższym już w najbliższych latach należy spodziewać się wzrostu zapotrzebowania na pracę oraz nowe mieszkania. Szczegółowe prognozy liczebności tych zmian dokonane zostaną na etapie następnym "prognoz i uwarunkowań rozwoju miasta". Można również zakładać, że w wyniku wzrostu liczebności grupy wiekowej 20÷30 lat można się spodziewać w najbliższych latach wzrostu liczby urodzeń, a tym samym przyrostu naturalnego w mieście. Powyższe procesy przechodzenia kolejnego wyżu demograficznego należy uznać za korzystne z punktu widzenia rozwoju miasta pod warunkiem, że zostaną należycie wykorzystane.
Powyższe cechy charakteryzujące populację miasta jak wyże i niże nie są jedynymi.
Analizując strukturę wieku ludności miasta daje się zauważyć, że w obrębie tych dużych struktur cały szereg nieregularności w postaci wzrostu liczebności poszczególnych roczników. Są one wynikiem niestabilnego zróżnicowanego napływu ludności do miasta jak również liczby urodzeń.
Występujące więc w strukturze wiekowej ludności miasta nieregularności są czynnikami niesprzyjającymi w planowaniu rozwoju miasta, ponieważ powodują okresowe napięcia na rynku pracy, mieszkań czy w potrzebach niektórych usług (np. oświaty).

W strukturach wiekowych poniżej 10 roku życia zaznacza się wyraźnie rosnące zmniejszenie liczebności w kierunku najmłodszych roczników, co wiąże się z radykalnym spadkiem liczby urodzeń (najniższy poziom liczebności występuje w grupie 0, co sygnalizuje, że tendencja zmniejszenia się liczby urodzeń w mieście trwa). Jest to równocześnie jedyny przedział wiekowy charakteryzujący się regularnością występowania (regularność w kierunku systematycznego zmniejszania się liczebności roczników do najmłodszych).
Analiza struktury wieku ludności pozwala określić typ demograficzny danej populacji (młoda, dojrzała, stara).

W wyniku napływu ludności do miasta (głównie lata 70-te i 80-te) populacja Wodzisławia Śl. uległa znacznemu odmłodzeniu. Cechy tego odmłodzenia występują w obecnej populacji miasta.
Obecnie jednak cechy populacji miasta jako całości (ludność w wieku poprodukcyjnym powyżej 10%, udział dzieci do 15 lat ok. 21%, duży odsetek osób w wieku produkcyjnym - ok. 63%, w tym niemobilnym ok. 23%, występujące wyże i niże demograficzne, młodzież najmłodszego pokolenia wyżowego u progu wieku produkcyjnego) pozwalają zaliczyć ją bardziej do typu dojrzałej demograficznie, chociaż niektóre cechy odmłodzenia demograficznego są jeszcze widoczne w tej strukturze.
Oceniając strukturę demograficzną miasta w porównaniu z przeciętnym stanem w miastach województwa katowickiego można stwierdzić, że jest ona podobna (patrz załączona tabela). Biorąc pod uwagę, że udział ludności w wieku do 44 lat w obydwóch przypadkach wynosi ok. 66%, z czego dzieci i młodzież w przypadku Wodzisławia Śl. stanowiły ok. 29%, zaś przeciętna w miastach województwa wynosiła ok. 28%, pod względem swoich walorów populacja Wodzisławia Śl. nie jest konkurencyjna na tle miast województwa katowickiego.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Dla celów planowania rozwoju miasta przyjmuje się podział na tzw. urbanistyczne przedziały wiekowe ludności.
Aktualna struktura ludności miasta określona w/w przedziałami wieku na tle przeciętnej w miastach województwa katowickiego przedstawia się następująco:

dzieci w wieku 0÷2 lat (wiek żłobkowy) - na koniec 1997r. liczba ich wynosiła 4.009 osób = 3,0% ogółu ludności. Od roku 1988 kiedy ich udział wynosił 5,1% widoczny jest znaczny spadek dzieci w tej grupie wieku.
Aktualny udział dzieci w tej grupie wieku odpowiada przeciętnemu w miastach województwa katowickiego. Można się spodziewać, że stan ten ulegnie zmianie w najbliższych latach (o ile obecne natężenie urodzeń nie ulegnie dalszemu obniżeniu), w skutek wzrostu liczebności roczników wchodzących w wiek zakładania nowych rodzin i największego z reguły natężenia urodzeń.

STRUKTURA WIEKU LUDNOŚCI WODZISŁAWIA ŚL.
w podziale na urbanistyczne grupy wieku na tle przeciętnej w miastach województwa katowickiego oraz NSP z r. 1988

Grupy wieku	Wodzisław Śl. - stan w końcu 1997r.		Przeciętna w miastach woj. katowickiego	Wodzisław Śl. NSP 1988r.	
	osób	%		osób	%
0÷2	1.539	3,0	3,0	2.589	5,1
3÷6	2.470	4,9	4,8	3.699	7,3
7÷14	6.674	13,1	13,2	6.751	13,4
15÷17	2.499	4,9	5,1	2.274	4,5
18÷19K	804	1,6	1,6	754	1,5
18÷19M	764	1,5	1,6	772	1,5
20÷59K	14.856	29,2	28,9	14.326	28,4
20÷64M	15.558	30,6	30,4	15.201	30,2
60 i >K	3.960	7,8	8,6	2.892	5,7
65 i >M	1.684	3,3	3,5	1.118	2,2
Ogółem:	50.808	100,0	100,0	50.376	100,0
w tym wiek:					
- przedprodukcyjny	13.182	26,0	26,5	15.313	30,4
- produkcyjny	31.982	62,9	60,6	31.053	61,6
- poprodukcyjny	5.644	11,1	12,9	4.010	8,0
wskaźnik obciążenia demograficznego	58,86		65,0	62,2	

dzieci w wieku przedszkolnym (3÷6 lat) - łącznie stanowią 2.470 osób. Udział dzieci tej grupy wiekowej w ogólnej liczbie ludności miasta na koniec 1997r. wynosił 4,9% i odpowiada w przybliżeniu przeciętnemu w miastach województwa katowickiego.
Od 1988r. udział tej grupy wiekowej w ogólnej liczbie ludności Wodzisławia Śl. malał (w r. 1988 wynosił ok. 8%) osiągając aktualnie liczbę 1,5 raza mniejszą.
Ewentualnego wzrostu można spodziewać się za kilka lat.

dzieci w wieku szkolnym (7÷14 lat) - aktualnie liczba ich wynosi 6.674 osoby = 13,1% ogółu ludności miasta. Udział również tej grupy wiekowej odpowiada w przybliżeniu przeciętnej w miastach województwa. Od r. 1988 liczba dzieci w tej grupie wiekowej utrzymuje się w przybliżeniu na tym samym poziomie (w r. 1988 liczyła od 6.751 osób). W najbliższych latach nie należy się spodziewać wzrostu liczebności tej grupy wiekowej, a wręcz odwrotnie następować będzie systematyczny spadek liczby dzieci w tym przedziale wiekowym.

młodzież szkolna (15÷19 lat) - łączna liczba tej grupy wiekowej w Wodzisławiu Śl. wynosi 2.499 osób, co stanowi 4,9% ogółu ludności.
W porównaniu z przeciętnym stanem w miastach województwa katowickiego (5,1) udział ten jest minimalnie wyższy. W ostatnich latach liczebność tej grupy wzrastała. Również w najbliższych latach nie należy spodziewać się dalszego wzrostu liczebnego tej grupy wiekowej, bowiem szczyty najmłodszego wyży demograficznego znajdują się w tej grupie wiekowej.

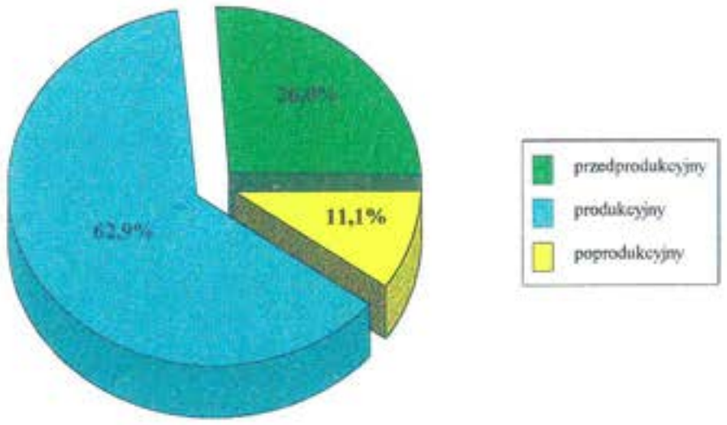
ludność w wieku najczęstszego zawierania małżeństw (20÷29 lat) - aktualnie stanowią liczbę 7.045 osób tj.13,9% ogółu ludności miasta. Obecnie grupa ta w generaliach znajduje się w obniżeniu demograficznym i warunkowała między innymi o spadku liczby urodzeń w mieście. W obrębie jej występują nieregularności (w postaci skoków liczebności niektórych roczników. W najbliższych latach należy się spodziewać systematycznego wzrostu liczebności tej grupy ludności w związku z wchodzeniem w ten przedział wiekowy młodszych roczników znajdujących się obecnie w wyżu demograficznym (9÷19 lat). W konsekwencji powyższych zmian należy się spodziewać wzrostu zapotrzebowania na nowe mieszkania oraz miejsca pracy w mieście.

ludność w wieku produkcyjnym (18÷59K i 18÷64M) - liczba ludności w tej grupie wiekowej stanowi ok. 32,0 tys. osób tj. ok. 63% ludności miasta.
W porównaniu z przeciętnym stanem w miastach województwa katowickiego udział kapitału ludnościowego będącego w wieku pracy w stosunku do całego potencjału ludnościowego jest nieco wyższy (w miastach województwa katowickiego wynosił on 60,6%).
W stosunku do r. 1988 udział potencjału ludnościowego będącego w wieku pracy w mieście uległ zwiększeniu (w r. 1988 stanowił on liczbę 31,0 tys. osób tj. 61,6% ogółu ludności). W najbliższych latach na skutek wejścia w wiek pracy roczników najmłodszego wyżu demograficznego należy się spodziewać dalszego wzrostu liczebności tej grupy wiekowej, co należy ocenić jako pozytywną tendencję rozwoju procesu ludnościowego pod warunkiem, że zostanie on należycie wykorzystany.

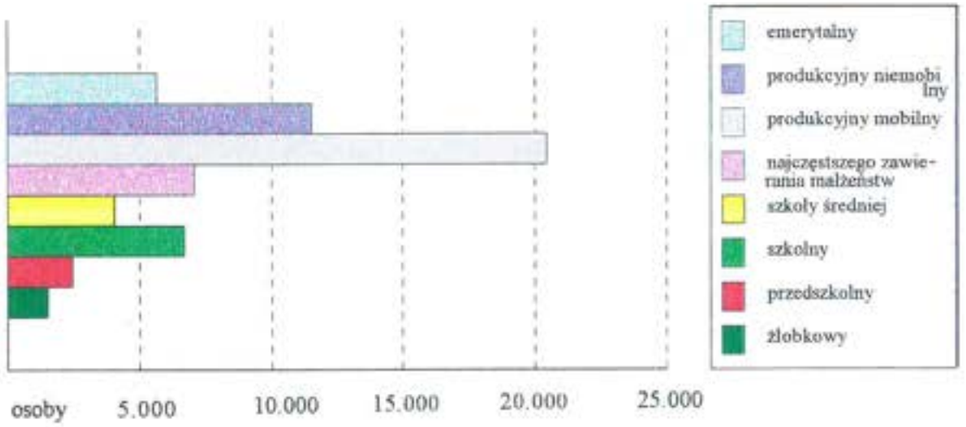
ludność w wieku poprodukcyjnym (kobiety 60 lat i więcej, mężczyźni 65 lat i więcej)
Ogólna liczba osób w tym wieku w mieście wynosi 5,6 tys. osób tj. ok. 11% ogółu ludności Wodzisławia Śl. W porównaniu z przeciętnym stanem w miastach województwa katowickiego udział ten jest niższy (w miastach województwa wynosił on ok. 13%).
W stosunku do roku 1988 udział tej grupy wiekowej jednak uległ wyraźnemu wzrostowi. W najbliższych latach tendencja ta zostanie utrzymana, bowiem w wiek emerytalny zaczną wchodzić kolejne roczniki kobiet najstarszego wyżu demograficznego, a w dalszej przyszłości również mężczyzn.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Struktura wieku ludności Wodzisławia Śl.
w podziale ogólnym - stan 1997 r.

Struktura wieku ludności Wodzisławia Śl.
wg urbanistycznych grup wieku - stan w końcu 1997 r.

	osoby
wiek żłobkowy	1.539
wiek przedszkolny	2.470
wiek szkolny	6.674
wiek szkoły średniej	4.067
wiek najczęstszego zawierania małżeństw	7.045
wiek produkcyjny mobilny	20.467
wiek produkcyjny niemobilny	11.515
wiek emerytalny	5.644

Analizując strukturę demograficzną ludności należy zauważyć, że aktualnie miasto posiada stosunkowo niski (58,86) wskaźnik obciążenia demograficznego (ilości osób będących w wieku nieprodukcyjnym do produkcyjnego).
W stosunku do r. 1988 (62,2%) uległ on znacznemu obniżeniu, co oznacza, że nastąpiła poprawa mobilności ekonomicznej i społecznej populacji miasta. W porównaniu z przeciętnymi w miastach woj. katowickiego, który wynosi ok. 65% społeczność Wodzisławia Śl. znajduje się więc w znacznie korzystniejszej sytuacji.

Podsumowując strukturę demograficzną ludności miasta z punktu widzenia planowania jego rozwoju najistotniejszymi jej cechami są:

- występowanie nieregularności (zarówno w postaci wyżów i niżów demograficznych jak również w poszczególnych grupach wiekowych)
- osiąganie przez społeczność lokalną wieku dojrzałości demograficznej
- wejście w najbliższych latach na rynek pracy oraz w wiek najczęstszego zakładania nowych rodzin (gospodarstw domowych) osób najmłodszego wyżu demograficznego (zwiększanie zapotrzebowania na miejsca pracy oraz nowe mieszkania)
- korzystny obecnie wiek zasobów pracy (w wyżu demograficznym znajduje się aktualnie rocznik 33÷40 lat w tzw. wieku mobilnym, a u progu wejścia w wiek produkcyjny znajdują się roczniki najmłodszego wyżu demograficznego
- bardziej korzystnym w porównaniu z przeciętną w miastach województwa katowickiego udziałem ludności w wieku pracy
- regresywnym charakterem wieku najmłodszych roczników (w przypadku utrzymania się obecnego trendu nastąpi dalsze zmniejszanie się liczby dzieci)
- systematyczny wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym jak również udziału tej grupy wiekowej w ogólnej strukturze ludności w mieście z dalszą tendencją wzrostową (u progu wieku emerytalnego znajduje się najstarszy wyż demograficzny)
- korzystniejszą obecnie mobilnością ekonomiczną i społeczną populacji miasta na tle przeciętnej w miastach województwa katowickiego

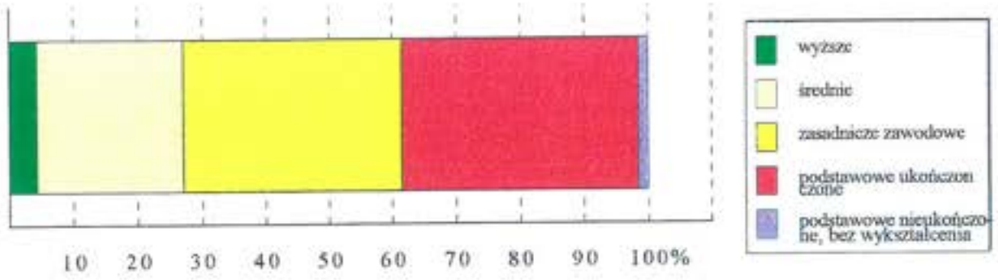
Wykształcenie ludności

Jedynym źródłem danych o wykształceniu ludności są Narodowe Spisy Powszechne. Ponieważ od ostatniego spisu z r.1988 upłynęło ok. 9 lat dane te należy potraktować jako przybliżone do struktury obecnej.
Wg tych danych struktura wykształcenia ludności Wodzisławia w jego aktualnych granicach administracyjnych przedstawiała się następująco:

Ludność w wieku 15 lat i więcej	osób	%
posiadająca wykształcenie:	37.337	100,00
- wyższe	1.668	4,4
- średnie i policealne	8.480	22,7
- zasadnicze zawodowe	12.845	34,4
- podstawowe ukończone	13.798	37,0
- podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	546	1,5

W oparciu o powyższe dane można stwierdzić, że ludność Wodzisławia Śl. posiadała głównie wykształcenie podstawowe (ok. 37% ogółu ludności) oraz zasadnicze zawodowe (ok.34%) - razem te dwie grupy ludności stanowiły ok. 67% ogółu ludności miasta.

Wykształcenie ludności
wg danych NSP 1988

Drugą grupę stanowiły osoby z wykształceniem średnim - ok. 23% ogółu posiadających wykształcenie.
Najmniejszą grupę pod względem wykształcenia stanowiły osoby z wyższym wykształceniem 4,4%.
W porównaniu do przeciętnej województwa katowickiego wykształcenie ludności Wodzisławia Śl. było gorsze, bowiem liczba osób zarówno z wyższym wykształceniem jak i średnim była niższa niż przeciętna wojewódzka (odpowiednio w województwie wynosiła ona ok. 6,0% i 26%).
Przyjmując, że wykształcenie jest jedną z cech konkurencyjności zasobów pracy w stosunku do innych społeczności lokalnych, to sytuację miasta w układzie województwa katowickiego należy uznać za mniej korzystną.

Gospodarstwa domowe

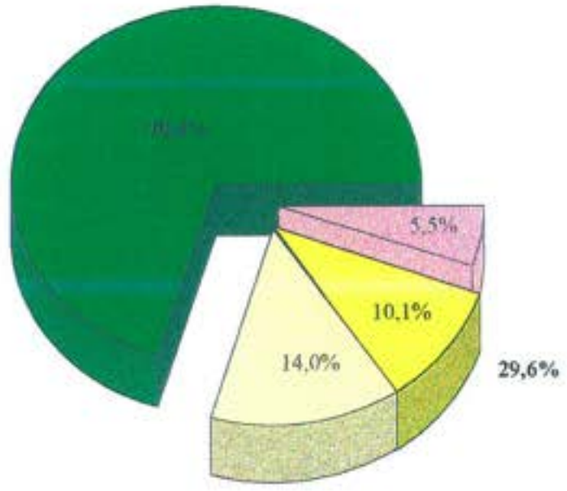
Liczba i wielkość gospodarstw domowych należą do tych cech demograficznych, które są szczególnie ważne z punktu widzenia planowania rozwoju miasta, ponieważ pozwalają między innymi określić problem potrzeb mieszkaniowych. Ponieważ bieżąca statystyka nie prowadzi danych w tym zakresie, jedynym dostępnym źródłem są spisy powszechne.

Ze względu jednak, że od ostatniego NSP z 1988r. upłynął znaczny okres czasu należy je traktować jako podkład dla bieżących szacunków i prognozowania w tym zakresie.

Wg danych NSP z 1988r. na terenie miasta (w obecnych granicach administracyjnych) 50.048 osób tworzyło 16.332 gospodarstwa domowe. Średnia wielkość gospodarstwa domowego w mieście wynosiła 3,06 osoby.
Pomijając dzieci i młodzież przeciętna wielkość gospodarstwa domowego wynosiła 2,05 osoby.
Samodzielność zamieszkania gospodarstw domowych przedstawiała się następująco:

Gospodarstwa domowe ogółem (wg NSP 1988)	16.322	100,00
w tym:		
- posiadające samodzielne mieszkanie	11.501	70,4
- po 2 gospodarstwa domowe w 1 mieszkaniu	3.931	24,1
z czego:		
- obydwa wieloosobowe	2.290	14,0
- po 3 i więcej gospodarstw domowych w 1 mieszkaniu	900	5,5

Samodzielność zamieszkania gospodarstw domowych
NSP 1988

gospodarstwa domowe posiadające samodzielne mieszkanie	70,4 %
gospodarstwa domowe nie posiadające samodzielnego mieszkania:	
* po 2 gospodarstwa w 1 mieszkaniu	24,0 %
- w tym wieloosobowe	14,0 %
* po 3 i więcej gospodarstw w 1 mieszkaniu	5,5 %

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Aktualną liczbę gospodarstw domowych (koniec 1997r.) wyszacowano stosując dwie metody wyliczeń - tradycyjną polegającą na przyjęciu do obliczeń średnią liczbę osób w gospodarstwie domowym (wg NSP 1988r.) i obliczeniu przybliżonej liczby gospodarstw oraz metody drugiej pomijającej w obliczeniach średniej wielkości gospodarstwa domowego dzieci i młodzież. Z uwagi na specyfikę otrzymywanych tymi metodami wyników, wyszacowana wielkość gospodarstw domowych jest interpolacją wyników obydwóch metod.

Wg w/w wyliczeń szacuje się, że liczbą gospodarstw domowych w Wodzisławiu Śl. w końcu 1997r. wynosiła ok. 17,1 tys.

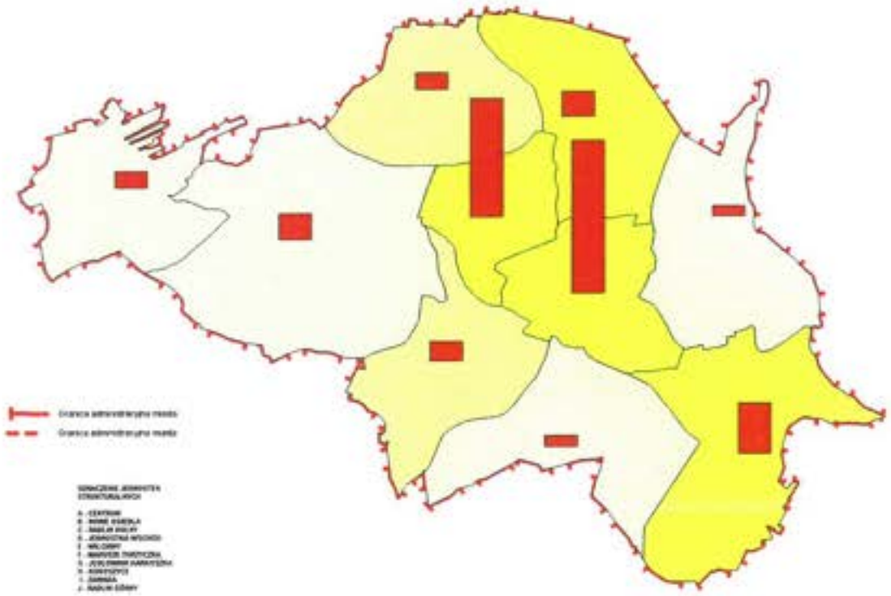
Rozmieszczenie ludności w mieście ilustruje poniższe zestawienie wg jednostek funkcjonalno-przestrzennych oraz plansza "Rozmieszczenie ludności" i "Gęstość zaludnienia".

Jednostka funkcjonalno-przestrzenna	Liczba mieszkańców	% w ogólnej liczbie miasta	Gęstość zaludnienia na km² powierzchni
A - Centrum	17.149	33,7	4.602
B - Nowe Osiedla	13.254	26,1	4.770
C - Radlin Dolny	2.790	5,5	600
D - Jednostka Wschód	1.243	2,5	246
E - Wilchwy	5.722	11,3	936
F - Marusze - Turzyczka	1.391	2,7	281
G - Jedłownik - Karkoszka	2.250	4,4	520
H - Kokoszyce	3.041	6,0	325
I - Zawada	1.936	3,8	436
J - Radlin Górny	2.032	4,0	472
Ogółem miasto:	50.808	100,0	1.024

Przeciętna gęstość zaludnienia Wodzisławia Śl. wynosi 1.024 osób/km², (za podstawę obliczenia przyjęto powierzchnię ogólną miasta oraz poszczególnych jednostek funkcjonalno-przestrzennych). Odpowiada to w przybliżeniu ok. 10 osobom/ha.
Zatem można stwierdzić, że przeciętna gęstość zaludnienia w skali całego miasta nie jest wysoka. Zarówno jednak rozmieszczenie ludności jak i gęstość zaludnienia w mieście rozłożone jest bardzo nierównomiernie.

Około 17,1 tys. osób tj. ok. 34% ogółu ludności zamieszkuje na terenie jednostki funkcjonalno-przestrzennej "Centrum". Drugim obszarem pod względem największej liczby ludności skupiającym ok. 13,2 tys. osób jest jednostka funkcjonalno-przestrzenna "Nowe Osiedla".
Łącznie obydwa obszary skupiają około 2/3 ludności miasta. Ponadto obszary te charakteryzują się wysoką gęstością zaludnienia (Centrum ok. 4.600 osób/km², a Nowe Osiedla 4.770 osób/km²).

LUDNOŚĆ WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO
w podziale na jednostki funkcjonalno-przestrzenne
stan w końcu 1997 r.

Udział w ogólnej liczbie ludności
30

Gęstość zaludnienia Wodzisławia ŚL wg jednostek
stan w końcu 1997 r.

- do 250 osób/km2 (4)
- 250 do 500 osób/km2 (2)
- 500 do 1000 osób/km2 (2)
- powyzej 4000 osób/km2 (2)
- (1)

Pozostała 1/3 ludności skupiona jest w 8 jednostkach funkcjonalno-przestrzennych. Wyżej wymienione jednostki z reguły są obrzeżnymi w skali miasta. Wyróżniającą się spośród nich jednostką funkcjonalno-przestrzenną są "Wilchwy" (ok. 5,7 tys. mieszkańców - 5,5% ogółu mieszkańców miasta) ze zbliżoną do średniej ogólnomiejskiej gęstością zaludnienia, co związane jest z lokalizacją na jej obszarze zespołu budownictwa wielorodzinnego.
Pozostałe jednostki funkcjonalno-przestrzenne charakteryzują się niską gęstością zaludnienia, od 600 osób/km^2 - jednostka funkcjonalno-przestrzenna "Radlin Dolny" do 246 osób/km^2 jednostka funkcjonalno-przestrzenna "Wschód" i 281 osób/km^2 jednostka funkcjonalno-przestrzenna Marusze - Turzyczka (najsłabiej zabudowane mieszkaniowo obszary miasta).

Podsumowując to zagadnienie należy podkreślić, że jakkolwiek niektóre rejony miasta charakteryzują się wysoką koncentracją ludności, to jednak w całym mieście ogólne warunki zamieszkania traktowane jako przestrzeń zamieszkania są korzystne.

2.1.2. Skala i kierunki zmian w ruchu migracyjnym.

Jednym z głównych elementów rozwoju ludności jest migracja. Migracje ludności należą do procesów demograficznych silnie uwarunkowanych czynnikami zewnętrznymi (np. rozwój gospodarczy, sytuacja polityczna) jak również od uwarunkowań wewnętrznych (sytuacja na lokalnym rynku mieszkaniowym, pracy itp.). Przemiany, które mają miejsce w kraju niosą za sobą diametralne zmiany uwarunkowań podejmowania decyzji migracyjnych, stąd analizy ruchów migracyjnych wcześniejszych mają niewielką przydatność dla potrzeb prognozowania tendencji na przyszłość i w związku z tym zrezygnowano w ogóle z takich analiz. Analizą objęto okres od r.1988 (okres poprzedzający reformy społeczno-gospodarcze kraju do r.1997 - dostępne dane statystyczne). W związku z tym, że w okresie powyższym Wodzisław Śl. zmieniał kilkakrotnie swoje granice administracyjne (wydzielały się z jego obszaru kolejne dzielnice miasta) również te dane statystyczne mają ograniczoną przydatność dla dalszych prognoz o ile chodzi o wielkość migracji. Z konieczności jednak oparto się na nich dla określenia tendencji i zmian w ruchu migracyjnym.

Tendencje oraz kierunki zmian w latach 1989÷1997 przedstawiały się następująco:

Lata	Napływ		Odpływ		Saldo ruchów migracyjnych
	ogółem	z zagranicy	ogółem	z zagranicy	
1989	1.997	9	1.426	69	571
1990	1.123	10	1.330	46	-207
1991	1.168	19	1.155	52	13
1992	889	6	1.009	95	-120
1993	908	7	1.002	84	-380
1994	803	19	990	109	-187
1995	695	17	854	73	-159
1996	768	9	930	61	-162
1997[1]	598	6	785	54	-187

w kolejnych granicach administracyjnych, [1] w aktualnych granicach administracyjnych

Z powyższych danych wynika, że jeszcze na początku okresu przemian społeczno-gospodarczych w kraju zdecydowanie napływ do miasta przeważał nad odpływem, a saldo ruchów było dodatnie. Były to również końcowe lata, kiedy na terenie miasta jeszcze realizowano na większą skalę budownictwo mieszkaniowe zwłaszcza wielorodzinne.

Od r.1990 kiedy nastąpiły skutki przemian społeczno-gospodarczych kraju zachowania ludności w przypadku Wodzisławia uległy zmianie. W ruchu migracyjnym daje się zauważyć, że odpływ ludności z miasta zaczął przeważać nad napływem w wyniku czego pojawiło się ujemne saldo ruchu migracyjnego, które zaczęło utrzymywać się również w latach następnych na poziomie ok. 200 osób rocznie i trwa do chwili obecnej.

Wg danych statystycznych w Wodzisławiu Śl. w r.1997, czyli w obecnych granicach administracyjnych jego wielkość wynosiła - 187 osób, z czego - 44 osoby przypadały na zagranicę. Stan liczby ludności miasta w obecnych granicach administracyjnych wg NSP 1988r., wielkość przyrostu naturalnego w okresie pospisowym oraz stan aktualny ludności miasta wskazują, że faktyczna wielkość odpływu ludności z miasta oraz ujemne saldo migracji wynosiło ok. 200±210 osób (średniorocznie od roku pojawienia się ujemnej migracji), czyli było wyższego od tego jakie podaje statystyka dla miasta w poprzednich granicach administracyjnych.
Należy zakładać, że jednym z powodów takich zachowań ludności miasta jest utrzymujące się bezrobocie oraz brak otrzymania własnego mieszkania wobec nieodpowiednich do potrzeb efektów realizacji budownictwa mieszkaniowego i wysokich kosztów pozyskiwania mieszkania.
Należy również podkreślić, że w ogólnych wielkościach ludności emigrującej utrzymuje się w całym okresie analizowanym znaczny odsetek osób emigrujących z miasta poza granice kraju.
Ważnym elementem składowym w migracji ludności z miasta jest również odpływ ludności, który można uznać jako powroty do pierwotnych miejsc zamieszkania (odpływ ludności do województw z reguły, które można uznać za słabiej rozwinięte gospodarczo niż województwo katowickie). W r.1996 wielkość odpływu z miasta stanowiła ok. 200 osób tj. 25% ogólnego odpływu miasta.
Konsekwencją utrzymywania się takich tendencji w ruchu migracyjnym ludności pomimo, że przyrost naturalny w mieście był dodatni, było stopniowe zmniejszanie się (wg danych bieżącej statystyki) liczby ludności miasta (ilustrują je cząstkowe dane o liczbie ludności w których należy odrzucić zmiany wynikające z wydzielania się kolejnych dzielnic miasta).

Z kolei z porównania danych dotyczących liczby ludności miasta w obecnych granicach administracyjnych wg danych NSP 88r., a liczbą aktualną wynikającą z ewidencji ludności wynika, że miasto nieznacznie powiększyło swoją liczbę ludności (o ok.400 osób). Biorąc pod uwagę, że wyżej podane źródła danych są bardziej wiarygodne od bieżącej statystyki oznacza to, że w przekroju całego okresu lata 1988÷97 ludność miasta nieznacznie wzrosła.

Z powyższych danych bez względu na źródło wynika bezsporny fakt, że przyrost ludności kształtował się poniżej przyrostu naturalnego, a czynnikami ograniczającymi ten wzrost była ujemna migracja ludności.

Utrzymywanie się tendencji ujemnego salda migracyjnego z punktu rozwoju miasta należy uznać za niekorzystne. Przyjmując, że źródłem odpływu ludności jest z reguły ludność młoda demograficznie procesy takie przyczyniają się do przyspieszenia starzenia się populacji, a tym samym osłabiania konkurencyjności populacji miasta w obszarze zewnętrznym.
Głównymi kierunkami migracji wewnątrz krajowych są migracje w obrębie województwa katowickiego.
W roku 1997 (wg danych ewidencji ludności) w odpływie z miasta migracje do województwa katowickiego stanowiły ok. 53% z czego 47% przypadało na aglomerację rybnicką. W napływie do miasta z obszaru województwa katowickiego przypadało 72,5% ogółu osób, w tym 68% z terenu aglomeracji rybnickiej.

Na pozostałe województwa przypadało ok. 25% w odpływie ludności i 27% w napływie do miasta. W odpływie ludności ok. 22% osób zostało wymeldowanych decyzją administracyjną (nie posiadają ustalonego miejsca wymeldowania).
W/w kierunki migracji w liczbach bezwzględnych ilustrują poniższe dane.

Migracje wewnątrz krajowe w 1997r.
(Źródło: ewidencja ludności)

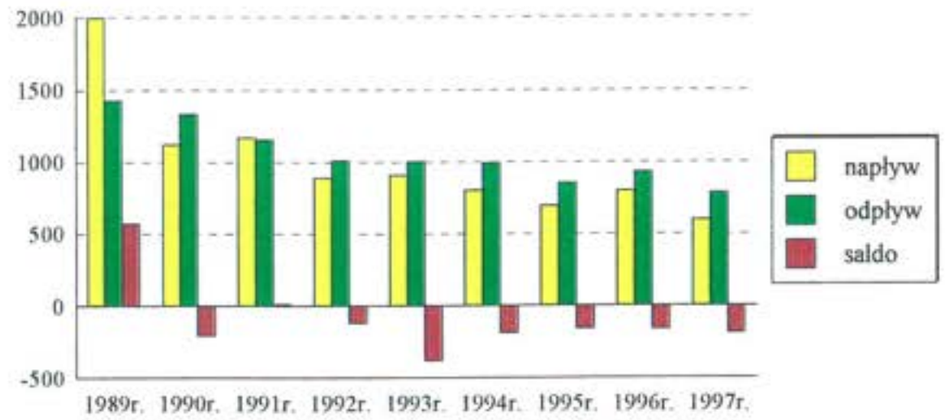
	odpływ		napływ	
	osób	%	osób	%
- woj. katowickie	416	53,0	433	73,0
w tym:				
aglomeracja rybnicka	369	47,0	392	66,1
- pozostałe województwa	195	24,8	160	27,0
- wymeldowani decyzją administracyjną	174	22,2	0	-
Razem:	785	100,0	593	100,0

Wśród ludności migrującej zdecydowanie przeważają ludzie młodzi, bowiem osoby w wieku 20÷45 lat stanowiły w napływie ok. 69,3% (553 osoby) ogółu mieszkańców, a w odpływie ok. 60,5% (359 osób).

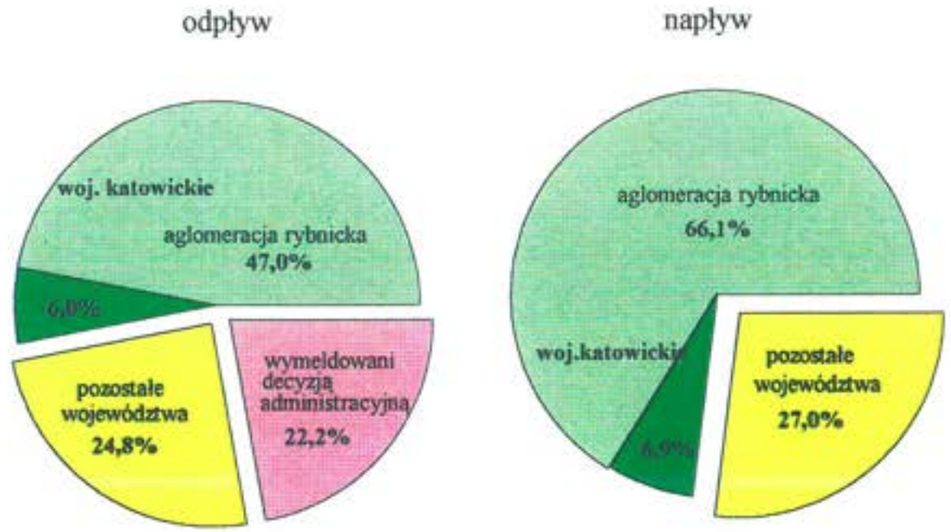
Odpływ i napływ ludności wg wieku - źródło ewidencja ludności 1997r.

Wiek migrantów	Odpływ		Napływ	
lat	osób	%	osób	%
0÷2	2	0,2	32	5,4
3÷6	6	0,8	59	10,0
7÷14	14	1,8	50	8,4
15÷17	14	1,8	10	1,8
18÷19K	7	0,9	2	0,3
18÷19M	8	1,0	5	0,8
20÷59K	298	37,3	200	33,7
20÷64M	389	48,7	203	34,2
60 i >K	44	5,5	27	4,6
65 i >M	16	2,0	5	0,8
Razem:	798	100,0	593	100,0
20÷45	553	69,3	359	60,5

Migracje ludności w ujęciu dynamicznym
miasto Wodzisław Śl. - w granicach administracyjnych przynależnych dla przedstawionych przekrojów czasowych

Ogólne kierunki migracji wewnętrznych
miasto Wodzisław Śl. w obecnych granicach administracyjnych stan 1997 r. - źródło ewidencja ludności

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Wśród ludności opuszczającej miasto znaczący udział mają osoby w wieku emerytalnym, co podkreśla wcześniejsze wnioski, że istnieje grupa ludności w mieście emigrująca w kierunku pierwotnych miejsc zamieszkania.

Do miejscowości, które są postrzegane przez wodzisławian jako najatrakcyjniejsze do osiedlania się wg. danych ewidencji w r.1997 były:

Rydułtowy	- 60 osób
Gorzyce	- 58 osób
Rybnik	- 56 osób
Radlin	- 52 osoby
Pszów	- 35 osób
Godów	- 30 osób
Jastrzębie Zdrój	- 24 osoby
Marklowice	- 10 osób

Do miejscowości, których mieszkańcy postrzegają Wodzisław Śl. jako atrakcyjne miejsce do osiedlania się wg źródła ewidencji ludności były:

Jastrzębie Zdrój	- 79 osób
Rybnik	- 51 osób
Radlin	- 47 osób
Gorzyce	- 45 osób
Pszów	- 39 osób
Godów	- 33 osoby
Rydułtowy	- 25 osób
Racibórz	- 21 osób
Marklowice	- 14 osób

Podsumowując zagadnienie migracji należy stwierdzić, że:

- w ostatnich latach w ruchu migracyjnym pojawił się nowy trend odmienny od wcześniejszych ruchów migracyjnych, charakteryzujący się zdecydowaną przewagą odpływ nad napływem do miasta w wyniku którego saldo ruchów migracyjnych pozostaje ujemne
- w ruchu migracyjnym największą rolę odgrywa ruch wewnątrz województwa katowickiego głównie z terenu oraz na teren aglomeracji rybnickiej,
- w odpływie ludności w ostatnich latach trwale uwidacznia się migracja poza granice kraju
- wśród ludności migrującej przeważają zdecydowanie ludzie młodzi
- czynników kreujących ruch migracyjny w którym dominuje odpływ ludności z miasta należy szukać w istniejącym bezrobociu oraz braku spełnienia oczekiwań ludności w pozyskiwaniu własnego mieszkania jak również w chęciach części ludności do powrotów w swoje pierwotne miejsca zamieszkania (przed osiedleniem się w Wodzisławiu Śl.).

2.1.3. Dotychczasowe procesy rozwoju ludności.

Jeszcze na początku lat 50-tych Wodzisław Śl. liczył ok. 5,0 tys. mieszkańców.
Od tego momentu szybko zaczął następować jego rozwój ludnościowy, aż do początków lat 90-tych.

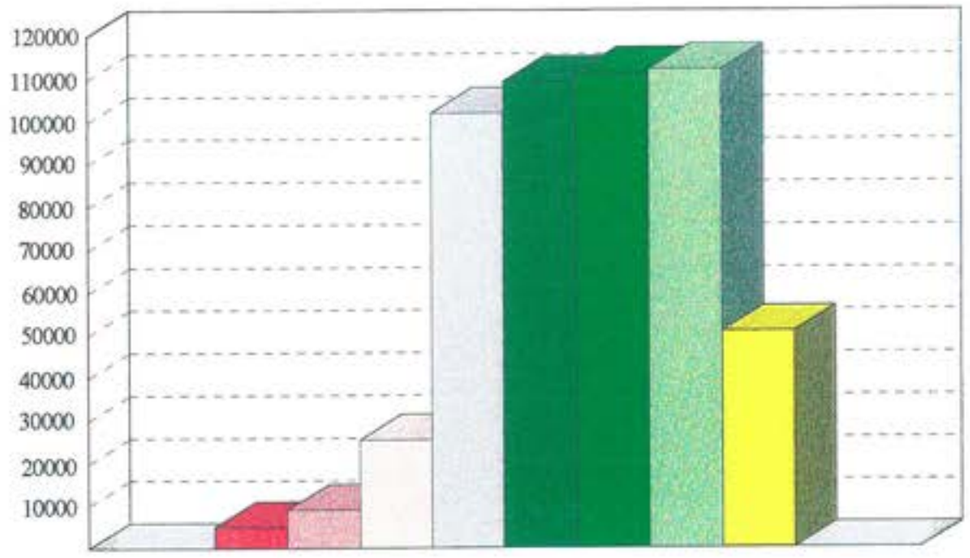
Procesy rozwoju ludności w tym okresie obrazują poniższe dane ludnościowe:

Lata	Liczba mieszkańców
1950	~ 5.000
1960	9.043
1970	25.454
1975	101.901
1985	109.224
1990	111.329
1991	112.215
1997	50.808

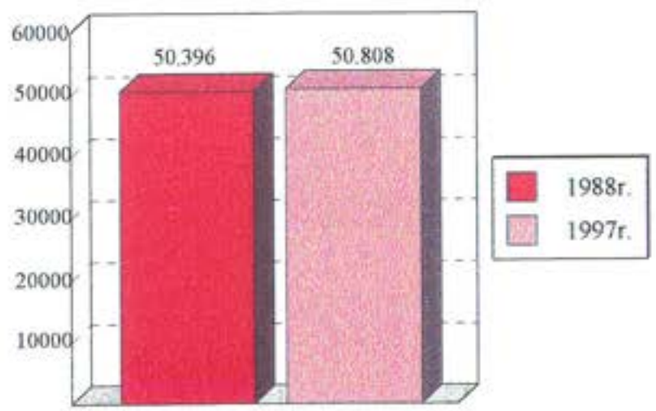
(stan przed odłączeniem się Rydułtów)

Źródłem przyrostu ludności Wodzisławia Śl. były znaczne napływy ludności do miasta związane z dużymi realizacjami budownictwa mieszkaniowego wywołanymi rozwojem górnictwa węglowego na terenie ROW-u (między innymi budowa na terenie miasta KWK "1Maja"), a następnie w wyniku tych procesów w późniejszym okresie przyrostem naturalnym.
Napływ ludności do miasta miał miejsce aż do końca lat 80-tych. Oprócz procesów demograficznych bardzo duży wpływ na rozwój ludności miasta wywarły kolejne zmiany granic administracyjnych.
Największy wpływ na rozwój ludności miały zmiany granic administracyjnych w 1975r., w wyniku których powstał Wodzisław Śl. liczący ponad 100,0 tys. mieszkańców.
W kolejnych latach na skutek procesów naturalnych oraz dalszego napływu ludności do miasta Wodzisław Śl. powiększał swoją liczbę ludności osiągając na początku lat 90-tych maximum swojego wzrostu - 112,3 tys. mieszkańców. Od tego momentu na skutek oddzielania się od miasta kolejnych dzielnic (Rydułtowy, Marklowice, Pszów i Radlin), czyli kolejnych zmian granic administracyjnych liczba ludności zaczęła się zmniejszać osiągając w 1997r. 50.808 mieszkańców.
Z punktu widzenia planowania rozwoju miasta istotniejsze są jednak procesy demograficzne i ich tendencje z ostatnich lat jego rozwoju z pominięciem zmian wywołanych decyzjami administracyjnymi. Dlatego w tym celu analizie poddano rozwój miasta na obszarze w obecnym kształcie terytorialnym.
Analizę z konieczności oparto na danych dla dwóch okresów czasowych z 1988 (NSP) i 1997 (wg ewidencji ludności). Z danych tych wynika, że liczba ludności Wodzisławia Śl. w jego obecnym kształcie terytorialnym uległa niewielkiemu wzrostowi (z ok. 50,4 tys. mieszkańców w 1988r. do 50,8 tys. mieszkańców w 1997r.). Ponieważ przyjęto, że dane z ewidencji są bardziej wiarygodne faktycznie należy przyjąć, że w obecnych granicach nastąpił niewielki przyrost ludności.

Rozwój ludności Wodzisławia Śl.
w latach 1950÷1997

Rozwój ludności Wodzisławia Śl.
w latach 1988÷1997
w obecnym kształcie terytorialnym

Bez względu jednak na źródło danych o stanie ludności miasta bezspornym jest fakt, że rozwój jego następował poniżej wielkości przyrostu naturalnego, który w całym okresie lat 1989÷97 był dodatni, a źródłem obniżania wzrostu ludności z przyrostu naturalnego była ujemna migracja, która pojawiła się na początku lat 90-tych (szczegółowo to zagadnienie ilustrują dane w rozdziale "Zmiany kierunków ruchów migracyjnych" oraz procesy dotychczasowego rozwoju ludności - charakterystyka przyrostu naturalnego").

charakterystyka ruchu naturalnego
Oceny dokonano na podstawie danych zebranych w USC Wodzisław Śl. w odniesieniu do obszaru miasta w aktualnych granicach administracyjnych za lata 1989÷96 oraz danych statystycznych WUS Katowice za r.1997.

liczba urodzeń
W obszarze miasta od r.1989 systematycznie ulegała zmniejszaniu (w r.1989 - wynosiła ok. 840 osób, zaś w r.1997 - 523 osoby). Wskaźnik liczby urodzeń, który w r.1989 wynosił ok. 16,7‰ zmniejszył się aktualnie do poziomu 10,3‰ w r.1997.
Aktualny wskaźnik liczby urodzeń w mieście jest wyższy od przeciętnego (9,31‰) jak i całego województwa (9,47‰), co z punktu widzenia utrzymania kondycji demograficznej jak i odniesienia do obszaru zewnętrznego jest korzystnym.
Niewątpliwie na spadek liczby urodzeń oprócz zmniejszenia się natężenia urodzeń (proces ten wystąpił w całym województwie) miał spadek liczebności roczników najistotniejszych dla liczby urodzeń w mieście (20÷29 lat), które od kilku lat znajdują się w obniżeniu demograficznym.

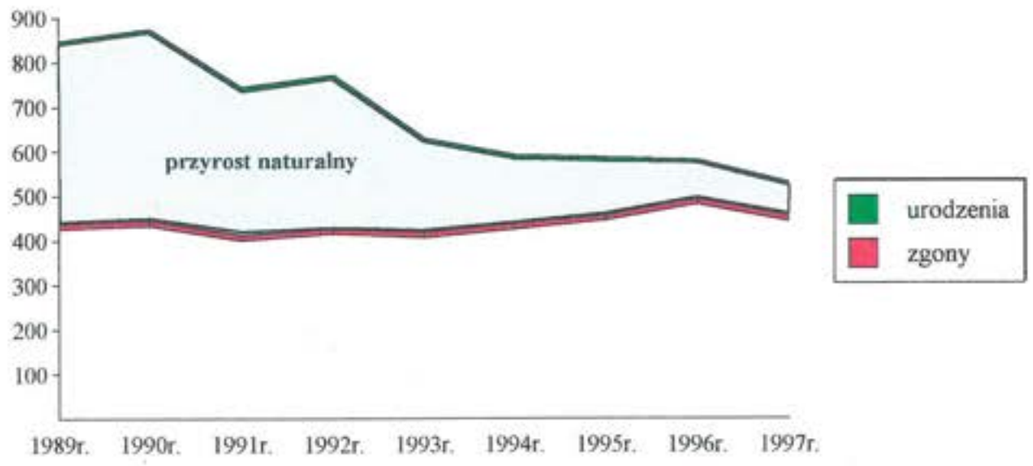
liczba zgonów
na przestrzeni ostatniego 9-lecia kształtowała się na zbliżonym poziomie w granicach 430÷450 osób (wyjątek stanowi r.1996 - 486 osób). Aktualnie wskaźnik liczby zgonów w mieście wynosi 8,83‰ i w stosunku do okresu minionego nie uległ zasadniczym zmianom (w r.1989 - wynosił 8,55‰).
W stosunku do przeciętnego w miastach województwa katowickiego jest on wyraźnie niższy (w miastach województwa wynosił on 9,42‰, a w całym województwie katowickim 9,49‰), co również stawia społeczność lokalną w korzystniejszej sytuacji.
W okresie jednak przyszłym wskutek spodziewanych znacznych wzrostów liczebności grupy wiekowej powyżej 60 roku życia należy liczyć się ze wzrostem liczebności zgonów w mieście.

przyrost naturalny
W efekcie zaistniałych korelacji pomiędzy liczbą urodzeń, a zgonów przyrost naturalny w całym okresie diagnozowanym, co należy podkreślić był dodatni w odróżnieniu od przeciętnego w miastach województwa katowickiego, który w II połowie lat 90-tych był ujemny (-0,11‰). Aktualnie w r.1997 przyrost naturalny w mieście wyniósł 1,5‰ jednak w porównaniu do okresu minionego uległ znacznemu zmniejszeniu (w r. 1988 wyniósł ok. 8,1‰).

Ruch naturalny ludności w latach 1989÷1997
(dla aktualnych granic miasta)

Wyszczególnienie	Lata								
	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
urodzenia	841	867	738	765	623	585	579	574	523
zgony	431	438	405	420	411	430	449	486	447
przyrost naturalny	410	429	333	333	212	155	130	88	76

Przyrost naturalny w Wodzisławiu Śl.
w aktualnych granicach administracyjnych w latach 1989÷1997

2.2. Sytuacja na rynku pracy i problem bezrobocia.

2.2.1. Struktura głównych źródeł utrzymania mieszkańców miasta.

Dane o źródłach utrzymania ludności pochodzą wyłącznie z narodowych spisów powszechnych sporządzonych co ok. 10 lat.
Wg danych ostatniego NSP z 1988r. struktura źródeł utrzymania ludności przedstawiała się następująco:

- z pracy poza rolnictwem 74,3% (37,4 tys. osób)
- z rolnictwa 2,4% (1,2 tys. osób)
- z niezarobkowego źródła 23,3% (11,7 tys. osób)

O ile dane w liczbach bezwzględnych nie odpowiadają miastu w obecnych granicach administracyjnych to może przyjąć, że struktura tych źródeł w przybliżeniu odzwierciedla ten stan.
Z powyższej struktury wynika, że głównym źródłem utrzymania ludności miasta jest zdecydowanie praca poza rolnictwem.
Około 1/4 ludności utrzymuje się głównie z rent i emerytur. Udział utrzymujących się ze źródeł rolniczych jest bardzo mały.

2.2.2. Stan i struktura istniejącego bezrobocia

Bezrobocie zarówno te, które istnieje obecnie jak również te, które może pojawić się, w najbliższej przyszłości (w przypadku Wodzisławia Śl. głównie wynikające ze restrukturyzacji górnictwa) to jeden z najważniejszych problemów pod rozwiązaniem którego stanęła polska gospodarka, a w skali mikro różne formy działania samorządu lokalnego nakierowane na realizację przeciwdziałań temu procesowi społecznemu. Istotnym w jego rozwiązywaniu jest znajomość skali tego problemu, cech bezrobocia na tle sytuacji w najbliższym miastu obszarze zewnętrznym (dla Wodzisławia Śl. jest nim aglomeracja rybnicka). W takim też kontekście prowadzona jest poniższa diagnoza stanu istniejącego.
Wg informacji uzyskanych z Rejonowego Urzędu Pracy w Wodzisławiu Śl. na koniec 1997r. na terenie miasta zarejestrowanych było 1.168 osób bez pracy w tym 947 osób stanowiły kobiety. Statystyczne skalę natężenia tego problemu oddaje tzw. stopa bezrobocia (stosunek liczby bezrobotnych do ogólnej liczby aktywnych zawodowo mieszkańców).
Dokładne określenie jej wartości dla miasta napotyka jednak na zasadniczą trudność jaką jest brak aktualnych danych odnośnie liczby zawodowo-czynnych mieszkańców. Te, które zaś istnieją są stare i nie uwzględniają przemian społeczno-gospodarczych jakie miały miejsce w kraju po r. 1990, zatem mogą być jedynie tłem dla oceny niektórych procesów społecznych (np. ukrytego bezrobocia).
Jedynym dostępnym aktualnie źródłem informacji o stopie bezrobocia są dane GUS w Warszawie publikowane w statystyce gmin województwa katowickiego. Zasadniczą ich wadą jest to, że ze względu na sposób sporządzania należy uznać je za przybliżone szacunki oraz co jest najistotniejsze odnoszą się one dla obszarów objętych działalnością Rejonowych Urzędów Pracy, a nie poszczególnych gmin.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Można się zatem spodziewać, że faktyczna stopa bezrobocia dla miasta może się nieco różnić od przyjmowanej dla całego obszaru RUP do którego miasto przynależy.

Z tychże samych powodów ocenę skali bezrobocia w mieście w niniejszej analizie pogłębiona została o inne wskaźniki ilustrujące ten problem.

Wg stanu na koniec 1996r. stopa bezrobocia w obszarze RUP Wodzisław Śl. kształtowała się na poziomie 8,0%. W stosunku do przeciętnej występującej na obszarze województwa katowickiego (8,4%) była ona nieco niższa i znacznie niższa, bo ok. 1,8 raza od przeciętnej krajowej, która wynosiła ok. 14,0%.
W stosunku do węzłowych obszarów aglomeracji Wodzisław Śl. plasuje się w grupie o najniższej stopie bezrobocia (niższą wartość posiada tylko Rybnik), co ilustruje poniższe zestawienie oraz załączony wykres.

Wodzisław Śl.	Węzłowe obszary aglomeracji ROW			Racibórz
	Jastrzębie Zdrój	Rybnik	Żory	
8,0	12,0	7,5	19,0	6,0

Dla pełniejszej oceny powyższego problemu posłużono się innymi miernikami określającymi jego skalę. Jednym z nich jest wskaźnik liczby osób bez pracy w mieście w stosunku do potencjalnej podaży pracy, czyli ludności w wieku produkcyjnym. Tak określone natężenie bezrobocia w Wodzisławiu Śl. na tle poszczególnych jednostek samorządowych obszaru aglomeracji rybnickiej przedstawia poniższe zestawienie oraz plansza "Udział bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym".

Wyszczególnienie	Liczba osób bez pracy	Ludność w wieku produkcyjnym	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym
subregion rybnicki	14.771	363.076	4,1
w tym:			
Wodzisław Śl.	**1.168**	**30.358**	**3,8**
Jastrzębie Zdrój	4.479	68.679	6,5
Rybnik	2.999	89.025	3,4
Rydułtowy	432	14.945	2,9
miasto i gmina Czerwionka - Leszczyny	666	25.635	2,6
Radlin	393	11.456	3,4
Żory	2.552	44.027	5,8
Pszów	258	9.454	2,7
Gaszowice	123	5.126	2,4
Godów	219	7.232	3,0
Gorzyce	330	11.180	3,0
Mszana	115	4.146	2,8
Jejkowice	35	2.002	1,8
Kornowac	69	2.815	2,5
Lubomia	148	4.738	3,1
Lyski	133	5.342	2,5
Marklowice	73	3.189	2,3
Świerklany	145	6.335	2,3
Pawłowice	160	10.331	1,6
Zebrzydowice	274	7.067	3,9

Udział bezrobotnych w Wodzisławiu Śl. w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym w końcu 1997r. wynosił 3,8% i w przybliżeniu odpowiadał przeciętnemu w skali całej aglomeracji rybnickiej. Generalnie jednak na tle poszczególnych gmin aglomeracji rybnickiej, Wodzisław Śl. nie wypada korzystne, bowiem pod względem tak określonej skali natężenia bezrobocia w mieście znajdował się na 3 miejscu na 17 jednostek samorządowych aglomeracji). Większym natężeniem bezrobocia w mieście charakteryzowały się tylko Jastrzębie Zdrój oraz Żory.

Porównując powyższe wskaźniki należy również zauważyć, że szereg gmin tworzących aglomerację to gminy wiejskie, gdzie z reguły występuje znacznie wyższe tzw. ukryte bezrobocie (zwłaszcza w takim dziale gospodarki jak rolnictwo). W porównaniu do przeciętnej w skali całego województwa katowickiego (5,7%) stopa bezrobocia jest niższa. Wartość tego wskaźnika świadczy również o tym, że faktyczna stopa bezrobocia w mieście w stosunku do przeciętnej w skali całego RUP Wodzisław Śl. jest niewątpliwie wyższa, co należy mieć na uwadze formułując wnioski z diagnozy stanu istniejącego.

Stopa bezrobocia nie zawsze w pełni odzwierciedla skalę problemu bezrobocia. W związku z powyższym dla przedstawienia pełniejszego obrazu tego problemu w mieście posłużono się liczbami bezwzględnymi wielkości bezrobocia na tle węzłowych ośrodków, a aglomeracji rybnickiej oraz udziałem do ogólnej liczby bezrobotnych w całej aglomeracji

	miasto Wodzisław Śl.	Węzłowe ośrodki aglomeracji rybnickiej				Aglomeracja rybnicka ogółem
		Jastrzębie Zdrój	Rybnik	Żory	Czerwionka - Leszczyny	
osób	1.168	4.479	2.999	2.552	666	14.771
%	7,9	30,3	20,3	17,3	4,5	100,0

Z powyższych danych wynika, że pod względem rozmiarów bezrobocia Wodzisław Śl. znajduje się w korzystniejszej sytuacji od wszystkich większych ośrodków miejskich subregionu rybnickiego (Jastrzębia Zdroju, Rybnika i Żor). Udział Wodzisławia Śl. w ogólnej liczbie bezrobotnych w subregionie wynosi ok. 8% podczas, gdy w węzłowych ośrodkach tego subregionu liczby te znacznie wyższe (Jastrzębie Zdrój - 30% udziału, Rybnik - 20%, Żory ok. 17%). W liczbach bezwzględnych wielkości te przedstawiono w powyższej tabeli.

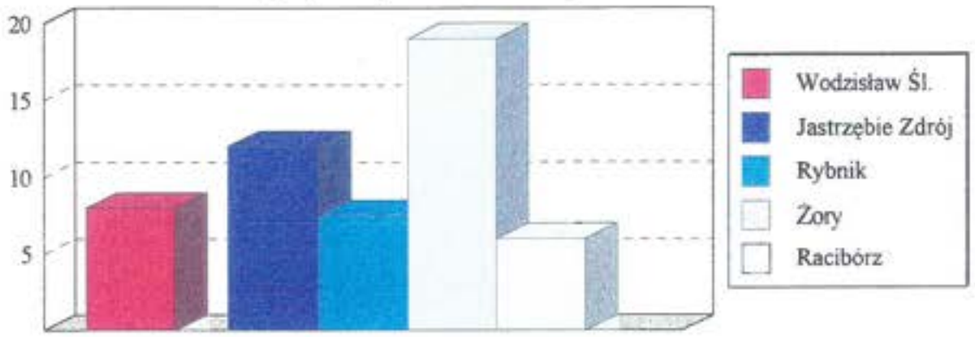
Stan bezrobocia oraz jego struktura na koniec 1997r. przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	osób	%
Liczba osób bez pracy ogółem:	1.168	100,0
w tym:		
- kobiety	947	81,1
- absolwenci	102	8,7
- zwolnienie z przyczyn zakładów pracy	83	7,1
- nie posiadający prawa do zasiłku	955	81,8
- pozostający bez pracy powyżej 12 m-cy	395	33,8

źródło: RUP Wodzisław Śl.

Stopa bezrobocia w %

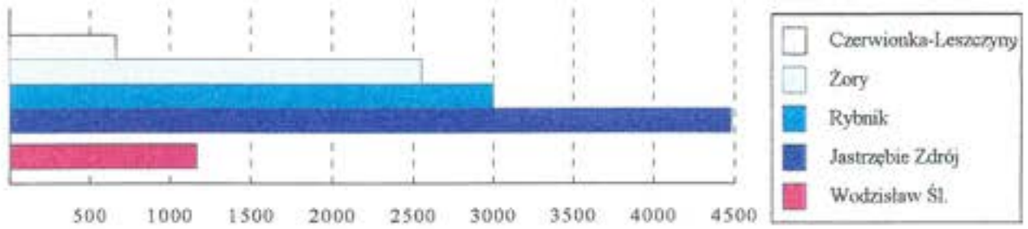
wg rejonowych Urzędów Pracy - stan 1996 r.

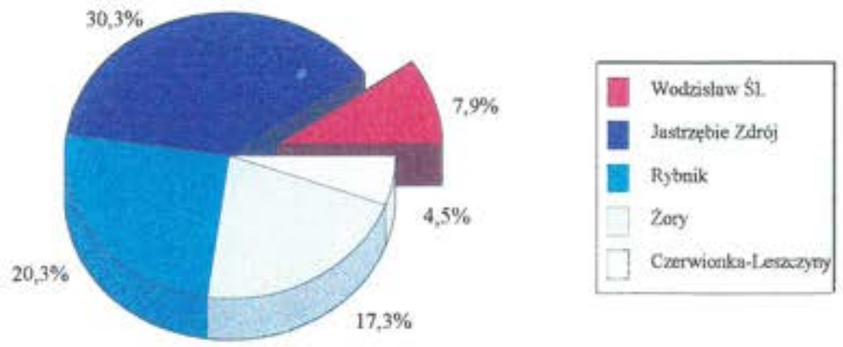
Wielkość bezrobocia w Wodzisławiu Śl.
na tle węzłowych ośrodków Aglomeracji Rybnickiej
oraz przeciętnej w całej aglomeracji

stan 1996 r.

w liczbach bezwzględnych

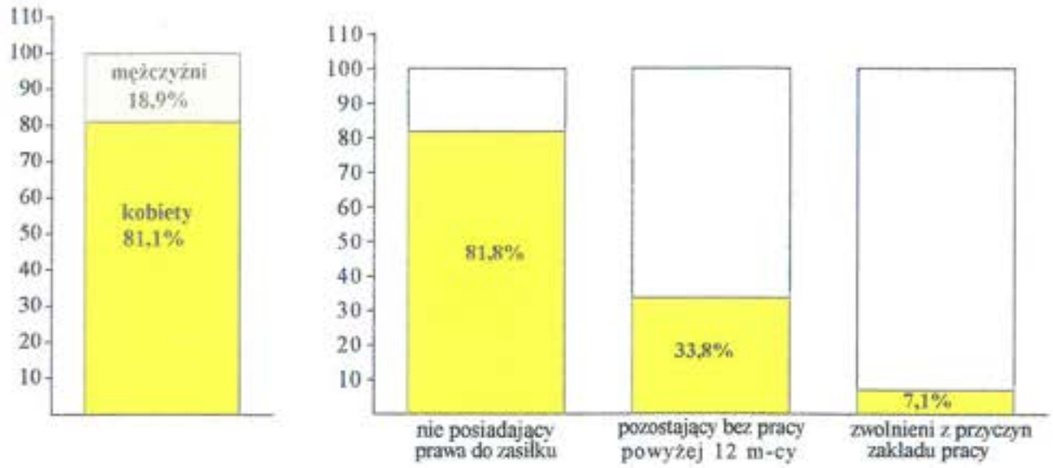

udział % w ogólnym bezrobociu całej aglomeracji

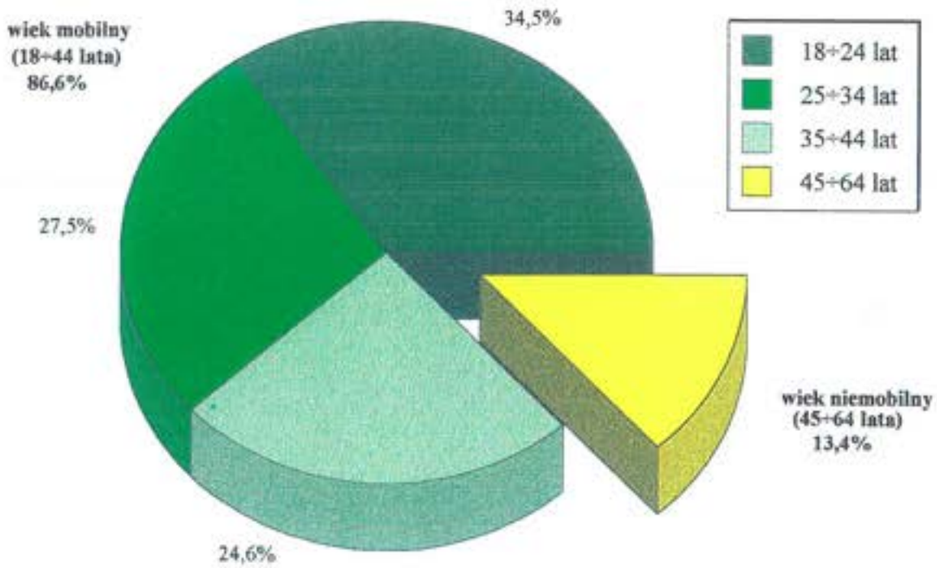
Stan bezrobocia w Wodzisławiu Śl. i jego struktura

koniec 1997 r.

Struktura wieku bezrobotnych

w końcu 1997 r.

MIASTO WODZISŁAW ŚŁ.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

UDZIAŁ BEZROBOTNYCH W LICZBIE LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM NA TLE POZOSTAŁYCH GMIN AGLOMERACJI RYBNICKIEJ

1,6 - 2,5

2,5 - 3,5

3,5 - 5,5

5,5 - 6,5

Opracowano w Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp. z o.o.

Struktura wieku ludności bez pracy przedstawiała się następująco:

- w wieku mobilnym (18÷44 lat)	1012 osób	86,6 % do ogółu bez pracy
z czego:		
• 18÷24 lat	403 osoby	34,5 % do ogółu bez pracy
• 25÷34 lat	321 osób	27,5 % do ogółu bez pracy
• 35÷44 lat	288 osób	24,6 % do ogółu bez pracy
- w wieku niemobilnym (45÷59K/64M)	156 osób	13,4 % do ogółu bez pracy

Struktura bezrobotnych w Wodzisławiu Śl. charakteryzuje się:

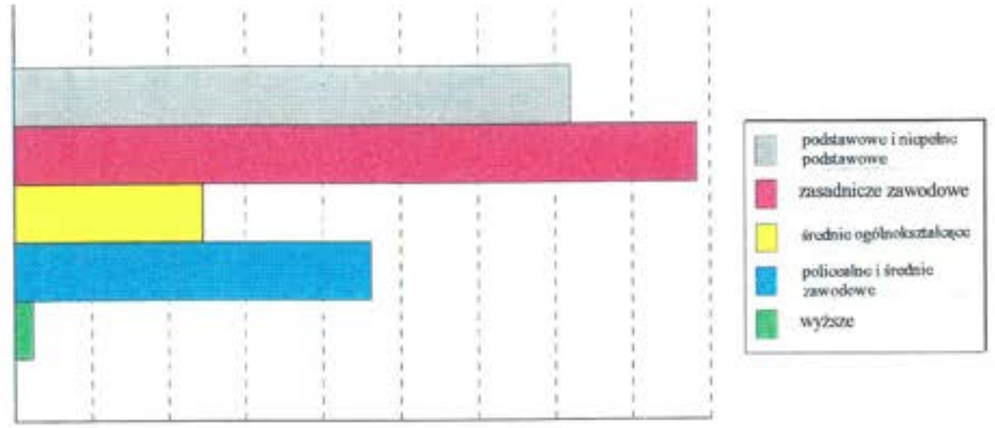
- podobnie jak w całym województwie bardzo dużym udziałem kobiet bez pracy (stanowiły owe ok. 81% ogółu ludności bez pracy
- bezrobociem najsilniej dotknięte są osoby młode (ok. 62% ogółu osób bez pracy w tym ponad 1/3 z nich nie przekracza 24 lat życia)
- liczba bezrobotnych maleje w miarę przechodzenia od młodszych do starszych grup wiekowych
- wśród bezrobotnych zdecydowanie przeważają osoby będące w wieku mobilnym podatne jeszcze na różne formy przekwalifikowań zawodowych
- absolwenci stanowili ok. 8% ogółu bezrobotnych
- ok. 950 osób tj. ok. 82% ogółu bez pracy stanowiły osoby pozbawione prawa do zasiłku z czego ponad 1/3 pozostawała bez pracy powyżej 12 m-cy

Wykształcenie bezrobotnych przedstawiało się następująco:

- wyższe	12 osób	1,1 %
- policealne i średnie zawodowe	231 osób	19,8 %
- średnie ogólnokształcące	123 osób	10,5 %
- zasadnicze zawodowe	442 osoby	37,8 %
- podstawowe i niepełne podstawowe	360 osób	30,8 %
razem	1.168 osób	100,0%

W oparciu o powyższe dane można stwierdzić, że największą grupę wśród bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (ok. 38% bezrobotnych) oraz podstawowym i niepełnym podstawowym (ok. 31% ogółu bezrobotnych) - łącznie obydwie grupy stanowiły ok. 69% ogółu osób nie posiadających pracy.
Drugą grupę znacznie mniej liczebną stanowią osoby z wykształceniem średnim i policealnym (ok. 30%). Najmniej liczebną grupę, bo stanowiącą ok. 1% ogółu bezrobotnych to osoby z wyższym wykształceniem.
Na każde 10 osób poszukujących zatrudnienia ok. 7% osób posiadało wykształcenie niższe niż średnie.

Bezrobotni wg wykształcenia
w 1997 r.
stan w końcu roku

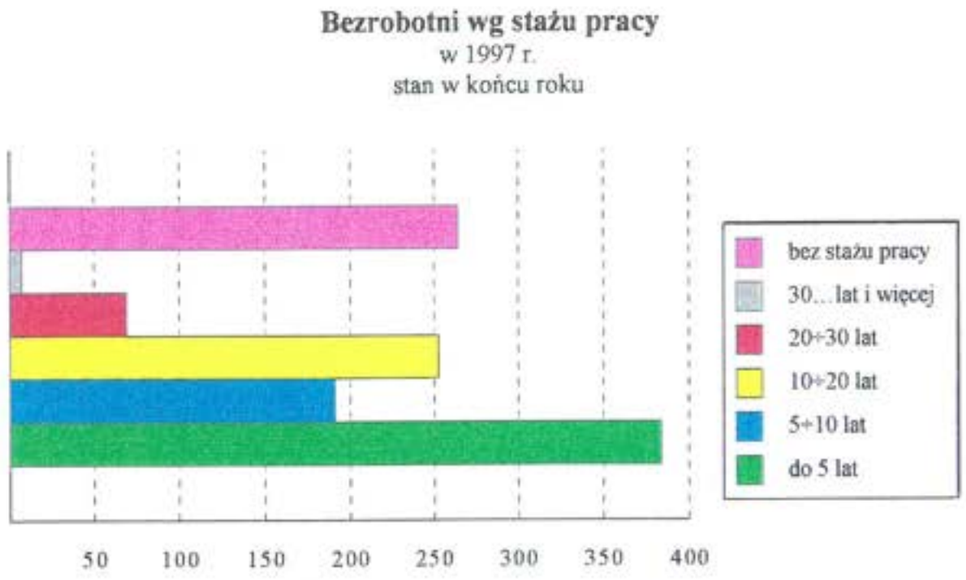
Podsumowując stopień wykształcenia istniejących bezrobotnych można stwierdzić, że:

- istniejąca struktura jest odzwierciedleniem ogólnej struktury wykształcenia ludności Wodzisławia Śl. (to ostatnie omówione zostało w pkt. "struktura demograficzna ludności miasta)
- wielkość bezrobocia maleje wraz ze wzrostem wykształcenia.

Ludność bez pracy charakteryzowała się następującym stażem pracy:

do 5 lat	384 osoby	32,9 %
5÷10 lat	191 osób	16,3 %
10÷20 lat	253 osoby	21,7 %
20÷30 lat	69 osób	5,9 %
30 i więcej	7 osób	0,6 %
bez stażu pracy	264 osoby	22,6 %

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Z powyższych danych wynika, że generalnie największą grupę bezrobotnych tworzą osoby bez stażu pracy (22,6%) oraz z krótkim stażem pracy (32,9%) - łącznie stanowią one ponad połowę bezrobotnych (55%). Znaczną grupę stanowią również osoby stażem 10÷20 letnim (ok. 22%). W pozostałych grupa bezrobocia maleje wraz ze wzrostem stażu pracy.

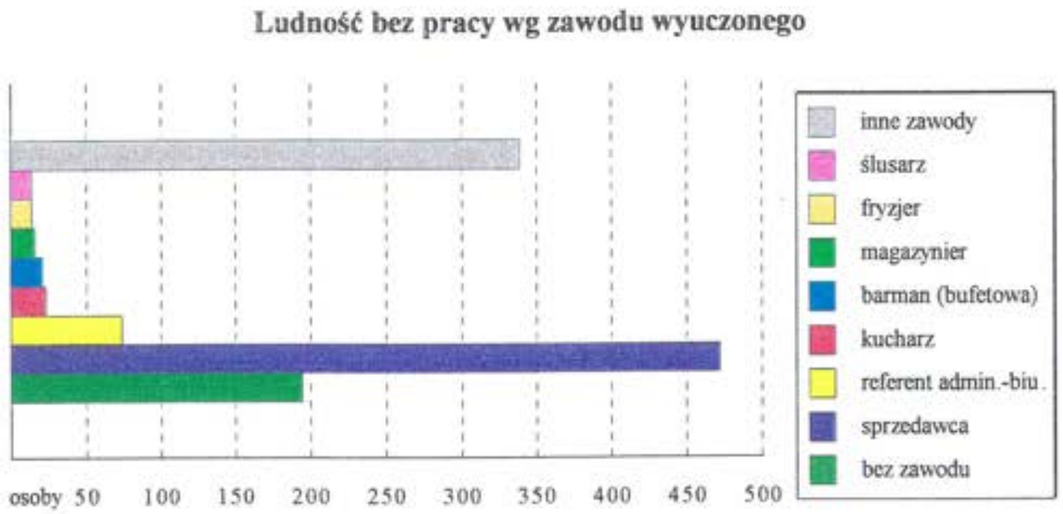
Reasumując z powyższych charakterystyk bezrobocia w mieście wynikają następujące wnioski:

- zdecydowanie największą grupę wśród bezrobotnych w mieście stanowią kobiety, bo ok. 81% ogółu ludności bez pracy
- bezrobociem dotknięte są głównie osoby młode do 34 lat w tym z pokaźnym udziałem osób w wieku nieprzekraczającym 24 lat, a więc w okresie pełnej zdolności do pracy o niskim poziomie wykształcenia (zasadnicze zawodowe i niepełne zawodowe - stanowiące ok. 2/3 ogółu ludności bez pracy), bez stażu pracy lub krótkim stażem pracy
- jako pozytywną cechę bezrobocia w mieście należy uznać fakt, że zdecydowanie wśród bezrobotnych przeważają osoby w wieku mobilnym, podatne jeszcze na różne formy przekwalifikowania zawodowego
- jako negatywną cechę bezrobocia w mieście należy uznać fakt, że zdecydowanie przeważająca część osób bez pracy ok. 82%) stanowią osoby pozbawione prawa do zasiłku, w tym ponad 1/3 pozostaje bez pracy powyżej 12 m-cy.

Ludność bez pracy wg zawodu wyuczonego oraz jej struktura wg najczęściej spotykanych zawodów na koniec 1997r. przedstawiała się następująco:

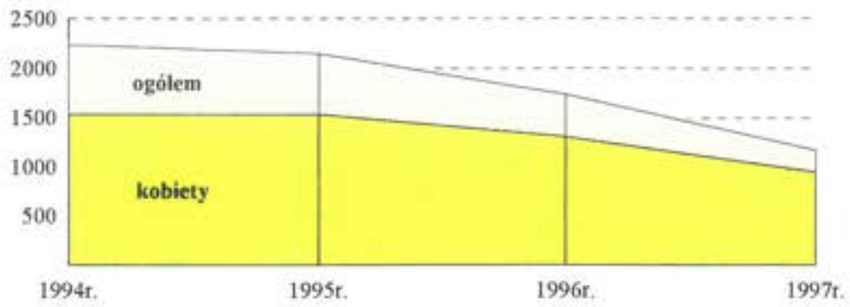
- bez zawodu	195 osób	16,7 %
- sprzedawca	472 osoby	40,4 %
- referent administracyjno-biurowy	74 osoby	6,3 %
- kucharz	23 osoby	2,0 %
- barman (bufetowy)	21 osób	1,8 %
- magazynier	16 osób	1,4 %
- fryzjer	14 osób	1,2 %
- ślusarz	14 osób	1,2 %
- inne zawody	339 osób	29,0 %

Z powyższego zestawienia wynika, że najliczniejszą grupą zawodową poszukującą pracy jest grupa pracowników handlu (sprzedawcy). Następną co do wielkości grupą są osoby bez zawodu. Trzecią pod względem wielkości grupą zawodową są osoby związane z gastronomią. Pozostałe zawody tworzą nieduże grupy lub są to pojedyncze zawody.

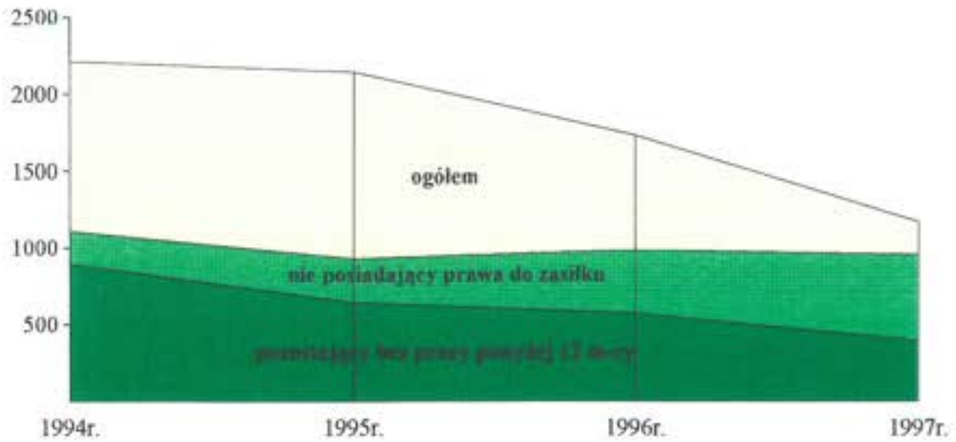

Bezrobotni

stan w końcu roku

	ogółem	kobiety
1994r.	2232	1530
1995r.	2142	1532
1996r.	1731	1306
1997r.	1168	101

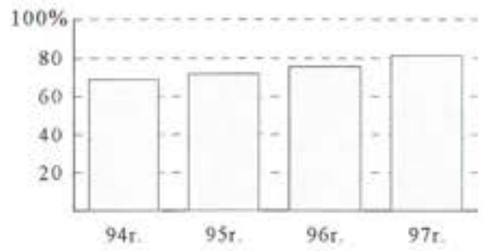

	ogółem	nie posiadający prawa do zasiłku	pozostający bez pracy powyżej 12 m-cy
1994r.	2232	1106	895
1995r.	2142	927	646
1996r.	1731	987	574
1997r.	1168	955	395

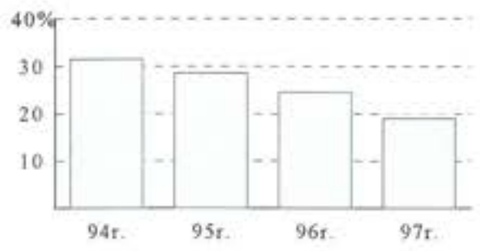
Udział bezrobotnych w poszczególnych kategoriach bezrobocia

stan w końcu roku

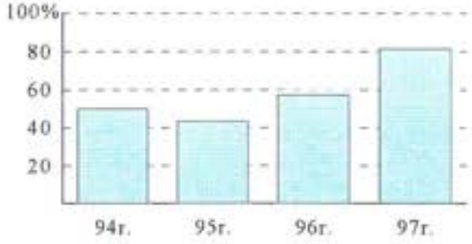
kobiety

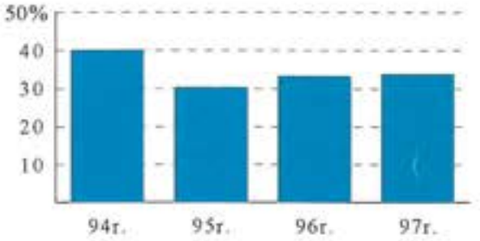
mężczyźni

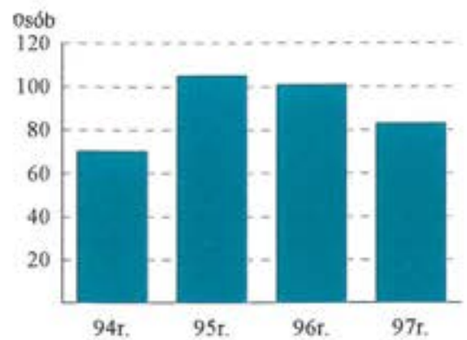
nie posiadający prawa do zasiłku

pozostający bez pracy powyżej 12 m-cy

zwolnieni z przyczyn zakładów pracy

W ujęciu dynamicznym stan bezrobocia w poszczególnych jego kategoriach ilustruje poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	lata			
	1994	1995	1996	1997
Zarejestrowani bezrobotni ogółem: w tym:	2.232	2.142	1.731	1.168
kobiety % udziału	1.530 68,5	1.532 71,5	1.306 75,4	947 81,1
mężczyźni % udziału	702 31,4	610 28,5	425 24,5	221 18,9
absolwenci szkół ponadpodstawowych % udziału	221 9,9	241 11,2	109 6,3	102 8,7
nie posiadający prawa do zasiłku % udziału	1.106 49,6	927 43,3	987 57,0	955 81,8
pozostający bez pracy powyżej 12 m-cy % udziału	895 40,1	646 30,2	574 33,2	395 33,8
zwolnieni z przyczyn dot. zakładów pracy	70	105	101	83

Z powyższych danych wynika, że:

- od roku 1994 następują pozytywne zmiany polegające na zmniejszaniu się liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Należy jednak podkreślić, że w r. 1997 zaostrzone zostały przepisy dotyczące statusu bezrobotnego, co miało wpływ na znaczne ograniczenie w liczbie bezrobotnych (statystycznie dokumentuje to znaczny skok w liczbie bezrobotnych we wszystkich miejscowościach województwa katowickiego pomiędzy końcem 1996, a 1997). Zatem faktyczne znaczenie zmniejszenia się liczby bezrobotnych częściowo może być zjawiskiem pozornym powiększającym ukryte bezrobocie
- maleje systematycznie bezrobocie wśród mężczyzn, ale jednocześnie wzrasta udział kobiet w ogólnej wielkości bezrobocia
- do negatywnych cech bezrobocia należy zaliczyć wzrastający udział wśród bezrobotnych osób pozbawionych prawa do zasiłku
- do pozytywnych cech bezrobocia należy zaliczyć obniżający się udział osób pozostających bez pracy powyżej 12 m-cy co oznacza, że istniejące bezrobocia w mieście przesuwa się w kierunku krótkookresowego
- na przestrzeni ostatnich kilku lat na terenie miasta utrzymują się procesy restrukturyzacyjne w zakładach pracy o czym świadczą wielkości osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy.

Aktualna stopa bezrobocia jak i wielkość bezrobocia jest odzwierciedleniem stanu obecnego. W najbliższej jednak przyszłości o ile nie zostaną podjęte odpowiednie przeciwdziałania bezrobociu to może ulec bardzo znacznemu powiększeniu wskutek drastycznego zmniejszenia się liczby miejsc pracy głównie w górnictwie.

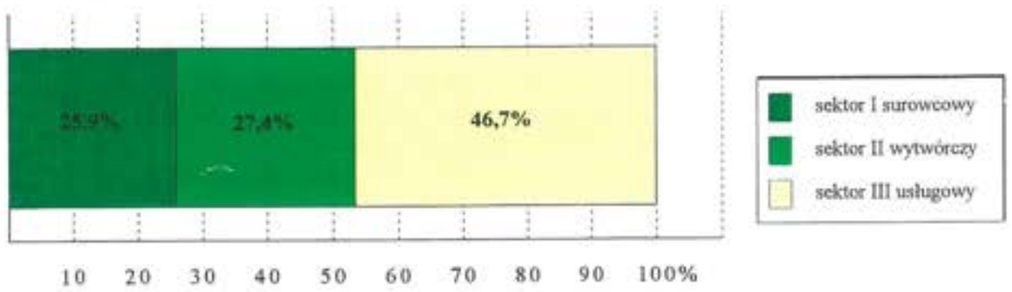
Wg publikowanych danych rządowych w ciągu najbliższego okresu zamknięciu ulegnie KWK "Marcel - Ruch 1 Maja", która jest miejscem pracy dla ok. 1.660 osób z terenu miasta Wodzisławia Śl. Biorąc pod uwagę, że całe górnictwo ulegnie restrukturyzacji i znacznej z tym związanej redukcji zatrudnienia, nie będzie ono w stanie zaabsorbować zwolnionych górników z tej kopalni. Istotnym jest również fakt, że ubytek powyższych miejsc pracy nie zaabsorbuje nowych sił roboczych miasta w to miejsce w przyszłości. Stąd rozwiązanie problemów wynikających z branży górniczej powinien należeć do kluczowych w strategii rozwoju miasta.
Drugim źródłem wzrostu bezrobocia będą prowadzone działania restrukturyzacyjne w innych zakładach na terenie miasta.
Wg przeprowadzonej ankietyzacji większych zakładów pracy w mieście szacuje się ubytek w najbliższej przyszłości ok. 320 miejsc pracy, w tym dla ok. 250 osób z terenu Wodzisławia Śl.
Należy jednak podkreślić, że powyższe dane są niepełne, bowiem nie wszystkie ankietowane zakłady pracy udzieliły odpowiedzi na przesłaną ankietę, zaś część wykazała daleko idącą ostrożność przy podawaniu danych odnośnie redukcji zatrudnienia.
Wg danych statystycznych w ciągu ubiegłych kilku lat wzrost bezrobotnych z przyczyn zwolnień zakładów pracy kształtował się na poziomie średnio ok. 90 osób rocznie.
I wreszcie trzecim źródłem wzrostu bezrobocia może być ubytek miejsc pracy w rolnictwie, który szacuje się na ok. 150÷300 osób.

2.2.3. Stan i struktura istniejących miejsc pracy

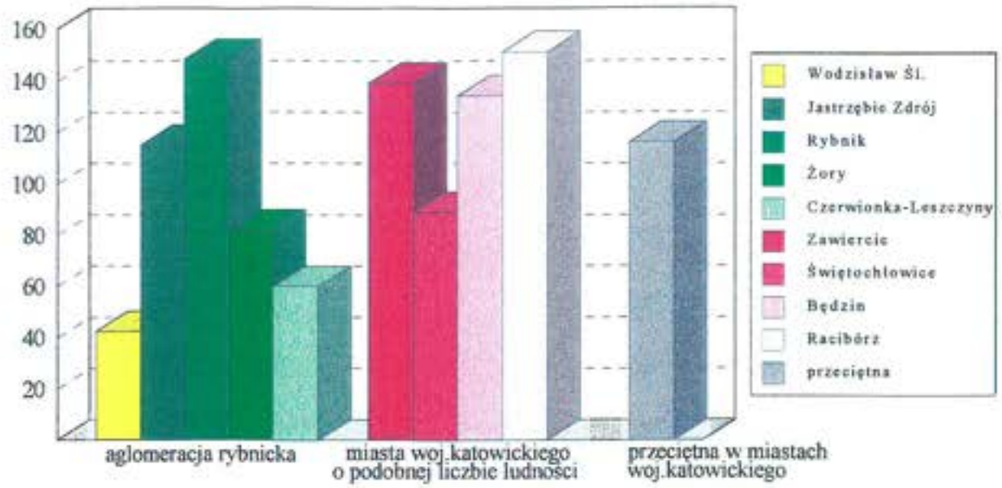
Głównym źródłem informacji o istniejących miejscach pracy określonych na podstawie liczby pracujących są publikacje Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego. Dane te są przedstawiane co roku w "statystyce gmin" województwa katowickiego. Zasadniczym mankamentem ich jest to, że nie ujmują pracujących w rolnictwie indywidualnym, jak również osób pracujących w firmach zatrudniających poniżej 5 osób.
O ile zatrudnienie w rolnictwie indywidualnym w przybliżeniu jest do określenia na podstawie ostatniego czerwcowego spisu rolnego z 1996r., o tyle druga grupa jest bardzo trudna do określenia mimo, że może stanowić pokaźną liczbę miejsc pracy.
W związku z powyższym przedstawiony poniżej bilans miejsc pracy w mieście pomniejszony jest o wielkość zatrudnionych w tej grupie osób. Trzecim istotnym mankamentem sprawozdawczości statystycznej jest ustalenie pracujących wg siedziby głównego zakładu pracy. W przypadku Wodzisławia Śl. dotyczy to szczególnie tak dużego zakładu pracy jakim jest była KWK "1 Maja", a obecnie część KWK "Marcel - Ruch II". Pracujący na tej kopalni, która zlokalizowana jest w granicach miasta są faktycznie ujęci wśród pracujących w miejscowości stanowiącej siedzibę Spółki Węglowej, czyli Rybniku bądź zakładu głównego tj. KWK "Marcel", czyli w Radlinie. Tak ujmowany stan miejsc pracy dla celów urbanistycznych jest nie do przyjęcia.
Wobec tego dane statystyczne (stan z końca 1997r.) wymagały korekt (wliczenie pracujących na tej kopalni do miejsc pracy Wodzisławia Śl.).

W oparciu o powyższe założenia (skorygowane dane WUS) oraz do szacowania pracujących w rolnictwie w końcu 1997r. na terenie miasta pracowało ok. 18,3 tys. osób w tym ok. 8,0 tys. tj. ok. 44% ogółu pracujących stanowiły kobiety.

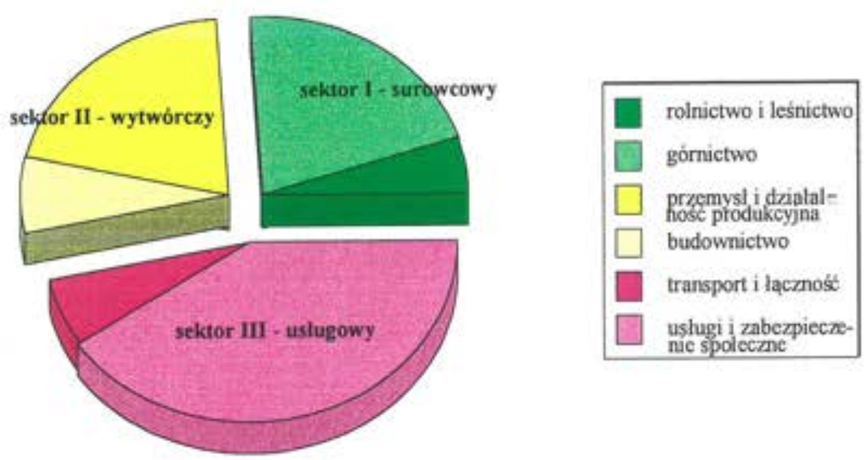
Struktura miejsc pracy
wg sektorów - stan 1997 r.

Zatrudnienie w usługach na 1000 ludności
stan 1996 r.

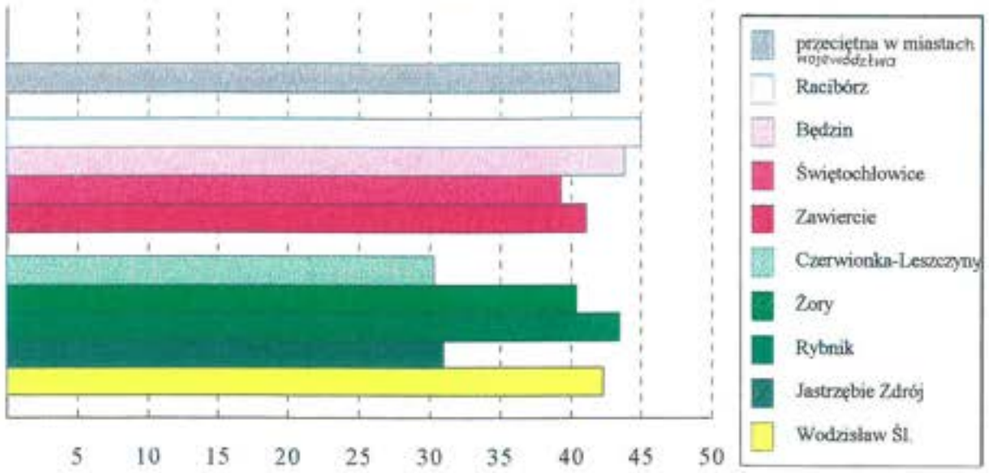

Struktura miejc pracy
wg sektorów i gałęzi gospodarki narodowej

sektor I surowcowy	rolnictwo i leśnictwo	5,1 %
	górnictwo	20,8 %
sektor II wytwórczy	przemysł i działalność produkcyjna	20,6 %
	budownictwo	6,8 %
sektor III usługowy	transport i łączność	6,2 %
	usługi i zabezpieczenie społeczne	40,5 %

Udział pracujących w usługach w % do ogółu pracujących
stan 1997 r.

Struktura sektorowo-branżowa miejsc pracy wg stanu z końca 1997r. na terenie miasta wg liczby pracujących przedstawiała się następująco:

Wyszczególnienie (sektor, branża)	Ogółem pracujących	% w ogólnej liczbie pracujących	W tym kobiet
SEKTOR I (surowcowy)	4.740	25,9	800
- rolnictwo, leśnictwo	940*	5,1	~500
- górnictwo	3.800	20,8	300
SEKTOR II (wytwórczy)	5.000	27,4	1.490
- przemysł, działalność produkcyjna	3.757	20,6	1.349
- budownictwo	1.243	6,8	141
SEKTOR III (sfera usługowa)	8.533	46,7	5.770
- transport i łączność	1.126	6,2	366
- usługi, zabezpieczenie społeczne	7.407	40,5	5.404
Miasto razem:	18.273	100,0	8.060

* łącznie z pracującymi w indywidualnych gospodarstwach rolnych

W strukturze sektorowej miejsc pracy na terenie miasta zdecydowanie przeważa sektor usługowy (III), który daje ok. 8,5 tys. miejsc pracy tj. blisko połowę ogółu miejsc pracy w mieście.

Drugą pozycję zajmuje sektor wytwórczy (II), który daje ok. 5,0 tys. miejsc pracy tj. ok. 27% miejsc pracy w mieście.
Sektor surowcowy (I) plasuje się na trzeciej pozycji z liczbą ok. 4,7 tys. miejsc pracy tj. ok. 26% ogółu miejsc pracy w mieście.

W strukturze branżowej wiodącą pozycją posiadają usługi i zabezpieczenie społeczne, które dają łącznie ok. 7,4 tys. miejsc pracy tj. ok. 40% ogółu miejsc pracy w mieście. Drugą pozycję w strukturze branżowej miejsc pracy w mieście zajmują dwie gałęzie gospodarki - górnictwo z udziałem 20,8% miejsc pracy (ok. 3,8 tys. miejsc pracy) oraz przemysł i działalność produkcyjna z 20,6% (3,6 tys. miejscami pracy). Pomimo ważnej roli usług w kierowaniu rynku pracy w mieście należy podkreślić, że globalne przemysł łącznie z górnictwem węgla kamiennego, daje ponad 40% ogółu miejsc pracy (7,4 tys.), a zważywszy, że z górnictwem kooperuje również szereg firm i zakładów (np. WPRiNz, WPBP), czy wreszcie firm transportowych ta dziedzina gospodarki stanowi również jedną z najważniejszych struktur kształtujących sytuację gospodarczą w mieście. Utrzymywanie szeregu miejsc pracy w tych branżach w dużej mierze zależy od kondycji górnictwa. W/w gałęzie gospodarki w mieście wraz z usługami dają łącznie ok. 15,0 tys. miejsc pracy tj. ok. 82% ogółu miejsc pracy w mieście.
W dalszej kolejności miejsca pracy w mieście tworzą: budownictwo 6,8% ogółu miejsc pracy, transport i łączność 6,2% i rolnictwo - 5,1% - łącznie ok. 18% ogółu miejsc pracy.
Z powyższej struktury miejsc pracy w mieście wynika, że ok. 44% istniejących miejsc, to stanowiska pracy dla kobiet. Wynika stąd, że struktura miejsc pracy w mieście ze względu na płeć pracujących co prawda odbiega od zrównoważonej jednak stopień braku zrównoważenia jest o wiele niższy od węzłowych ośrodków aglomeracji rybnickiej (miejsca pracy dla kobiet stanowią w Rybniku 40%, Jastrzębie Zdrój - 38%, Czerwionce - Leszczynach 32,0%, w Żorach - 55%).

Z analizy miejsc pracy w mieście wynika, że ważną rolę na rynku pracy w mieście pełni szeroko rozumiana sfera usługowa. Jest to branża ściśle związana z potencjałem ludnościowym, ponieważ w stosunku do niego pełni rolę służebną.
Z powyżej podanych danych wynika, że w przeliczeniu na 1000M miasta w r. 1996 wskaźnik pracujących w usługach wynosił ok. 148 osób, zaś na koniec 1997r. w aktualnych granicach miasta ok. 168 osób.

Na tle węzłowych ośrodków miejskich aglomeracji rybnickiej, ośrodków miejskich woj. katowickiego o zbliżonym potencjale ludności oraz przeciętnej we wszystkich miastach woj. katowickiego wskaźnik ten kształtował się następująco:

		Inne węzłowe ośrodki aglomeracji rybnickiej				Miejscowości woj. katowickiego o podobnym potencjale ludności				Przeciętna w miastach woj. katowickiego
	Wodzisław Śl.	Jastrzębie Zdrój	Rybnik	Żory	Czerwionka - Leszczyny	Zawiercie	Świętochłowice	Będzin	Racibórz	
Wskaźnik zatrudnienia w usługach na 1000M wg danych statystycznych z końca 1996r.	148	115	148	82	60	139	89	134	151	146
Udział w % do ogółu pracujących	42,3	31,0	43,2	40,4	30,3	41,1	39,3	43,8	45,0	43,4

Wskaźnik pracujących w usługach w odniesieniu do 1000M zbliżony jest do przeciętnego dla wszystkich miast woj. katowickiego. Jednak w stosunku do większości węzłowych ośrodków aglomeracji rybnickiej wskaźnik ten kształtuje znacznie korzystniej. Jest on również wyższy w stosunku do wszystkich ośrodków miejskich woj. katowickiego o podobnym potencjale ludności za wyjątkiem Raciborza.
Również korzystnie w stosunku do większości ośrodków miejskich porównywanych w niniejszej diagnozie kształtuje się udział liczby pracujących w usługach.
Powyższe liczby i wskaźniki świadczą o tym, że stan rynku pracy w usługach nie odbiega od przeciętnego w miastach woj. katowickiego, a na tle węzłowych ośrodków miejskich aglomeracji rybnickiej jak również miast woj. katowickiego o podobnym potencjale ludnościowym Wodzisław Śl. wypada korzystniej.
Analizując stan miejsc pracy oraz jego strukturę w mieście w porównaniu z krajami o rozwiniętym systemie gospodarki rynkowej nie sposób pominąć faktu, że wzajemne relacje pomiędzy sektorem produkcyjnym, a usługowych w tych krajach są znacznie wyższe na korzyść tego ostatniego (w krajach tych na 1 pracującego w sektorze produkcyjnym przypada 3 pracujących w usługach, a udział sektora usługowego w globalnej liczbie miejsc pracy sięga 70% i więcej).
Zatem reasumując ten sektor rynku pracy w mieście pomimo aktualnie korzystnej sytuacji na tle obszaru zewnętrznego miasta w najbliższej przyszłości powinien być dalej intensywnie rozwijany zarówno dla zachowania właściwych relacji funkcjonowania gospodarki jak i rynku pracy w mieście zważywszy, że bezrobotni to głównie kobiety.
Jednym z nieodzownych czynników warunkujących jego rozwój, oprócz inicjatyw samorządu będzie wzrost zamożności społeczności lokalnej.

Najważniejszym w kształtowaniu się przyszłego rynku pracy w mieście będą jednak przewidywane zmiany zatrudnienia w górnictwie. Wg projektu rządowego istniejąca na terenie miasta była kopalnia "1 Maja" (obecnie tzw. "Ruch II - KWK "Marcel") przed końcem 2000r. ma ulec likwidacji.

W związku z powyższym należy się spodziewać likwidacji ok. 3,8tys. miejsc pracy w mieście (aktualnie stanowiących ok. 21% ogółu miejsc pracy w mieście), z czego 1.660 miejsc obsadzonych obecnie przez ludność miejscową. W wypadku gdyby kopalnia funkcjonowała dalej to i tak spodziewać się należy znacznych redukcji zatrudnienia w wyniku restrukturyzacji górnictwa.
Zatem znaczna część pracujących na tej kopalni mieszkańców miasta o ile nie podjęte zostaną odpowiednie działania może pozostać bez pracy.
Jednocześnie co jest bardzo ważne w kształtowaniu przyszłej strategii rozwoju miasta jest fakt, że miejsca zlikwidowane nie będą mogły absorbować nowych, przyszłych zasobów pracy miasta, zatem będą wymagały podjęcia różnych działań zmierzających do ich odtworzenia.

W przyszłości należy się spodziewać również ubytku miejsc pracy w rolnictwie indywidualnym, które w przypadku, gdy przyjąć wskaźniki obsady pracujących na 100 ha użytków rolnych w krajach UE może zwolnić ok. 150÷300 osób.

I wreszcie ostatnim elementem kształtowania się przyszłego rynku pracy w mieście wynikających ze stanu obecnego jest restrukturyzacja istniejących głównie państwowych zakładów pracy (poza górnictwem) w wyniku której następuje stały ubytek miejsc pracy. Wg przeprowadzonej ankietyzacji w najbliższym czasie należy się spodziewać likwidacji ok. 300 miejsc pracy, w tym ok. 250 dla osób z terenu miasta.
Łącznie zatem szacuje się, że należy się w najbliższym czasie spodziewać na terenie miasta likwidacji ok. od 1,6 ÷4,4 tys. miejsc pracy, w tym (ok. 1,0÷2,2 tys.) obejmie miejscowych mieszkańców, które zostały ujawnione bądź, które daje się w przybliżeniu sprecyzować.
Jednocześnie wg danych RUP w Wodzisławiu Śl. średniorocznie na przestrzeni ostatnich kilku lat z przyczyn zakładów pracy likwidowanych było ok. 90 miejsc pracy, co należy mieć na uwadze prowadząc prognozy globalnych ubytków miejsc pracy w mieście.

2.3. Potencjał gospodarczy gminy

2.3.1. Zasoby surowcowe i stan ich zagospodarowania

Węgiel kamienny jest głównym bogactwem surowcowym Górnego Śląska, w tym i subregionu wodzisławskiego. Obszar miasta podzielony został pomiędzy cztery obszary górnicze, z czego trzy są w trakcie eksploatacji.
Największy, to obszar górniczy "Radlin I" zajmujący na terenie miasta powierzchnię ok. 2370 ha, następnie obszar górniczy "Wilchwy" o powierzchni ok. 1350 ha i "Pszów" zajmujący ok. 580 ha. Czwarty z obszarów o nazwie "Czyżowice" jest terenem rezerwowym, na którym obecnie przeprowadza się badania i odwierty próbne mające stwierdzić ilość i opłacalność wydobycia występującego tu metanu.

Stan rozpoznania złóż węgla eksploatowanego obecnie "Pola Marklowice" wchodzącego w skład obszaru górniczego "Radlin I" na 01.01.1996r. przedstawiał się następująco (kategorie rozpoznania: A, B ,C_1 i C_2 - ogółem):
- zasoby bilansowe - 124,15 mln. ton
- zasoby pozabilansowe - 84,92 mln. ton
- zasoby przemysłowe - 34,43 mln. ton
- zasoby przeznaczone do eksploatacji - 22,88 mln. ton

Aktualnie KWK - Ruch "1 Maja" eksploatuje na rok 1,5mln. ton węgla.
Projekt Zagospodarowania Złoża został opracowany na okres od 1997÷2004 roku zaś koncesja obejmuje przedział czasu 1993÷2008.
Odrębną sprawę jest opłacalność ekonomiczna wydobywania kopaliny.
Decyzje w tej sprawie należą do zarządu Rybnickiej Spółki Węglowej S.A.

Jedyną rozpoznaną geologicznie i udokumentowaną kopaliną użyteczną na obszarze miasta poza węglem kamiennym jest złoże glin czwartorzędowych oraz iłów trzeciorzędowych "Wodzisław Śl" położone na południe od ul. Bogumińskiej (w rejonie byłych cegielni Marusze I i II), służące do produkcji ceramiki budowlanej.
Złoże posiada rozpoznanie w kategorii C_1 i jakości w kategorii B.
Zasoby złoża bilansowane wg dokumentacji, dotyczące stanu na 28.01.1983r. wynosiły w tys. m^3/t:
- gliny czwartorzędowe 106 tys.m^3/212 tys.ton
- iły mioceńskie 379 tys.m^3/758 tys.ton

Wg stanu na 31.12.1988r. łącznie zasoby te szacowano na 352 tys.m^3 przy wydobyciu rocznym 3 tys.m^3. Obecnie złoże nie jest eksploatowane. Powierzchnia jego nie jest zagospodarowana.
Ponadto okresowo eksploatowane są wyrobiska piaskowe w Zawadzie i rejonie drogi Turze - Wodzisław Śl. Jednak zasoby nie posiadają żadnego udokumentowania, a ich eksploatacja służy lokalnemu zaopatrzeniu na cele budownictwa mieszkaniowego.
W rejonie południowym miasta występuje na znacznym obszarze iły i gliny mogące służyć do produkcji ceramiki budowlanej. Może to być obszar perspektywicznej eksploatacji tych surowców, ale wymaga udokumentowania geologicznego zasobów.

2.3.2. Majątek produkcyjny miasta.

Na obszarze miasta występują zakłady przemysłowe państwowe i prywatne.
Przemysł pełni główną funkcję gospodarczą, a w jego strukturze branżowej dominuje grupa surowcowa (wydobycie węgla kamiennego). Poszczególne zakłady położone są punktowo - w centrum i na peryferiach nie tworząc na obszarze miasta skupionego zespołu terenów przemysłowych.

Główny zakład przemysłowy to KWK "Marcel" - Ruch "1 Maja" zlokalizowany w południowo-wschodniej części miasta. Kopalnia zatrudnia obecnie ok. 3.800 osób, z czego 2.100 pracowników spoza obszaru miasta.

Projekt zagospodarowania złoża węgla przewiduje działalność wydobywczą co najmniej do roku 2004 jednak program restrukturyzacji przemysłu górniczego obecnego rządu zakłada początek likwidacji zakładu wydobywczego Ruch "1 maja" w roku 1999. Kopalnia należy do Rybnickiej Spółki Węglowej S.A..

Szeroko znane w kraju są Zakłady Koncentratów Spożywczych Wodzisław Śl. S.A. mieszczące się w bezpośrednim sąsiedztwie centralnej strefy miasta (ul. Wałowa); zatrudniają aktualnie 410 osób, z czego 190 dojeżdża spoza terenu miasta.

Przedsiębiorstwa branży budowlanej zaprezentowane są między innymi przez:
- Wodzisławskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego (ul. 26 Marca); zatrudnia 55 osób (produkcja prefabrykatów betonowych, kompleksowe usługi budowlane)
- Wodzisławskie Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych ul. Jana 16 (produkcja prefabrykatów betonowych, materiałów budowlanych)
- "Arbet" - Zakład Produkcji Materiałów Budowlanych ul. Chrobrego ; zatrudnia ok. 20 osób (produkcja prefabrykowanych materiałów betonowych, wykonawstwo nawierzchni utwardzonych).

Zakłady przemysłowe o zróżnicowanej produkcji zloaklizowane na obszarze miasta, to jak niżej:
- Spółdzielnia Rzemieślnicza Wielobranżowa "ROW" ul. Zamkowa 4 (roboty ślusarskie, ogólnobudowlane, materiały budowlane, wyroby hutnicze)
- Okręgowe Przedsiębiorstwo Przemysłu Zbożowo-Młynarskiego "PZZ" w Zabrzu, Młyn w Wodzisławiu, ul. Michalskiego 10
- Zakład Odzieżowy Summer-Cha (zakład pracy chronionej) zlokalizowany przy ul. Górniczej 17, zatrudnia ok. 200 osób
- Spółdzielnia Inwalidów "Zgoda" - 260 pracowników; zakład mieści się w strefie centralnej przy ul. 26 Marca
- Wobex Import - Export sp. z o.o., ul. Jana 16 (produkcja rur PE do wody i gazu, wykonawstwo sieci gazowych i wodociągowych)
- Semet sp. z o.o. (zakład pracy chronionej), zatrudnienie 128 osób
- Przedsiębiorstwo Produkcji Zamków Błyskawicznych i Wyrobów Pasmanteryjnych, os. Przyjaźń 101

Oceniając majątek produkcyjny miasta należy stwierdzić, że:
- w znacznym stopniu bazę produkcyjną stanowią obiekty i urządzenia zakładu wydobywczego Ruch "1 Maja"; wobec faktu, że program restrukturyzacji przemysłu wydobywczego przewiduje likwidację kopalni w najbliższych latach, należy niezwłocznie szukać alternatywnego zatrudnienia dla pracowników tej branży
- lokalizacja zakładów produkcyjnych jest często przypadkowa i kolizyjna z otaczającą zabudową; tereny rezerwowane pod przyszłą zabudowę przemysłową (obszary stref wytwórczości i aktywności gospodarczych) winny być lokalizowane poza centrum miasta (na obrzeżach, w sąsiedztwie ciągów komunikacyjnych i skupiane w zespoły.

2.3.3. Stan i perspektywy rozwoju gospodarki rolnej.

Powierzchnia gruntów rolnych stanowi ok. 60% całej powierzchni miasta.
Na powierzchni 3.035 ha gospodaruje:
- 8.840 właścicieli działek rolniczych - do 1 ha
- 663 właścicieli gospodarstw od 1÷5 ha
- 32 właścicieli gospodarstw od 5÷10 ha
- 5 właścicieli gospodarstw od 10÷50 ha
- 2 właścicieli gospodarstw powyżej 50 ha.

W rolnictwie pracuje ogółem 940 osób. Największe obszarowo gospodarstwa są w Kokoszycach i Radlinie. Gospodarstwa w Kokoszycach użytkują między innymi grunty będące w zarządzie Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa. Są to gospodarstwa wielokierunkowe o areałach 130, 72, 35 i 15 ha. Prowadzą uprawy zbóż i hodowlę bydła, trzody chlewnej lub drobiu.
W Radlinie oprócz gospodarstw wielokierunkowych prowadzona jest na większą skalę hodowla trzody chlewnej i drobiu (4 tys.).
W Jedłowniku na powierzchni 5 ha prowadzona jest szkółka drzew i krzewów. Oprócz większych gospodarstw na terenie miasta funkcjonuje wiele mniejszych, ukierunkowanych na uprawę warzyw gruntowych w szklarniach i pod folią (20) uprawę pieczarek (1) oraz drzew i krzewów (6).
Spółdzielnia Kółek Rolniczych z siedzibą w Jedłowniku świadczy usługi w zakresie sprzętu i realizacji budowlanych, ale wiele gospodarstw posiada własny sprzęt rolniczy.
Skup produktów rolnych prowadzą prywatne zakłady mięsne oraz Młyn Wodzisław (pszenica).
Zaopatrzeniem gospodarstw w materiały siewne, nawozy, i pasze zajmuje się Gminna Spółdzielnia "Samopomoc Chłopska" z siedzibą przy ul. Marklowickiej oraz sklepy nasienno-ogrodnicze.
Na terenie miasta istnieje Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Państwowa Inspekcja Weterynaryjna, Punkt Unasienniania Zwierząt.
Działają 2 lokalne Koła Łowieckie: "Lubomia" i "Pod Klonem". Poletka łowieckie wyznaczone zostały w lasach: Suczok i Grodzisko.
Zakłady przetwórcze powiązane bezpośrednio z produkcją roślinną i zwierzęcą prowadzoną na terenie miasta to:
Zakład Przetwórczy w Radlinie - przetwórstwo warzyw, pieczarek
Zakład Masarski w Radlinie
Zakład Masarski w Zawadzie.

Wnioski:

1. Istnieje w mieście rolniczy potencjał produkcyjny tworzony przez wielokierunkowe i specjalistyczne gospodarstwa rolne.
2. Wysoka jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej określona wskaźnikiem wynoszącym 77,1 stwarza warunki dla intensyfikacji produkcji.
3. Obecna struktura gospodarstw rolnych charakteryzuje się znacznym rozdrobnieniem areałów. Aż ok. 93% całości gospodarstw, to gospodarstwa rolne o areale do 1 ha.

Natomiast gospodarstwa rolne powyżej 5 ha stanowią jedynie około 0,4% ogółu gospodarstw rolnych w mieście.

2.4. Stan przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenów miasta

Stan zagospodarowania i użytkowania terenów miasta w ujęciu funkcjonalnym pokazano na planszy w skali 1:10000, której pomniejszenie załączono w niniejszym tekście.

Oprócz analiz poszczególnych form użytkowania terenów rozpatrywano stan zagospodarowania poszczególnych jednostek strukturalnych miasta.

Wydzielono 10 jednostek strukturalnych, które oznaczono i nazwano następująco:

- A - Centrum - powierzchnia 372,6 ha
- B - Nowe Osiedla - powierzchnia 278,2 ha
- C - Radlin Dolny - powierzchnia 466,6 ha
- D - Jednostka Wschód - powierzchnia 504,6 ha
- E - Wilchwy - powierzchnia 611,2 ha
- F - Marusze - Turzyczka - powierzchnia 495,2 ha
- G - Jedłownik - Karkoszka - powierzchnia 433,2 ha
- H - Kokoszyce - powierzchnia 936,4 ha
- I - Zawada - powierzchnia 433,7 ha
- J - Radlin Górny - powierzchnia 430,3 ha

Kryteria wydzielenia jednostek w układzie funkcjonalno-przestrzennym miasta były następujące:

- podobieństwo funkcji zagospodarowania terenów
- zasięg ciążeń do ośrodków usługowych i obiektów użyteczności publicznej
- uwarunkowania historyczne kształtowania się układu osadniczego

Poszczególne jednostki strukturalne można scharakteryzować następująco:

- jednostka "A" - "Centrum" poprzez występujące tu obiekty użyteczności publicznej (obsługujące cały obszar miasta) oraz historyczny układ miasta średniowiecznego - stanowi faktyczne centrum miasta, decydujące o wizerunku Wodzisławia Śląskiego jako jednostki typu miejskiego.
  Pomimo tego jest to jednostka najbardziej w mieście predysponowana dla rozwoju usług ogólnomiejskich i ponadlokalnych. Jednostka "A" obejmuje 7,6% powierzchni ogólnej miasta.

- jednostka "B" - "Nowe Osiedla" obejmująca najnowsze w mieście realizacje budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego (osiedla; "XXX lecia PRL", "Piastów" i "Dąbrówki") posiada potencjalne możliwości lokalizacji nowych funkcji głównie w rejonie ulicy Kokoszyckiej i Górniczej oraz w ramach restrukturyzacji terenów przemysłowych szybu "Jedłownik".
  Jest to jednostka, obejmująca w zdecydowanej większości zespoły, które wybudowano w formie zorganizowanej przestrzennie.
  Jednostka "B" jest jedną z trzech w układzie miasta, na której występują zabudowa wielorodzinna oraz jedyną w mieście na której występuje przewaga zabudowy wielorodzinnej nad jednorodzinną, pod względem zajmowanej powierzchni terenów.
  Jednostka "B" obejmuje 5,6 % powierzchni ogólnej miasta.

- jednostka "C" - "Radlin Dolny" - obejmuje ekstensywnie zabudowane budownictwem jednorodzinnym tereny przy ulicach Chrobrego, Radlińskie Chałupki oraz zespół domów jednorodzinnych (osiedle "Przyjaźń"). Na obszarze tej jednostki istnieje kościół parafialny p.w. św. Herberta, ciepłownia miejska przy ul. Radlińskiej, przedsiębiorstwo "Semet", zabudowania rejonu energetycznego. Północne rejony jednostki to tereny rolne, które po zachodniej i wschodniej stronie ulicy Kominka występują w zwartych kompleksach o znaczącej powierzchni.
  Jednostka "C" obejmuje 9,4% powierzchni ogólnej miasta.

- jednostka "D" - "Wschód" - obejmuje największą i zasadniczą powierzchnię obszarów leśnych miasta. Przy ulicy Marklowickiej zrealizowany został największy w mieście program obiektów magazynowo-składowych. Jednostka "D" obejmuje również tereny szpitala p/gruźlicznego, miejski ośrodek rekreacyjny "Balaton", szeroką dolinę rzeki Leśnicy (pomiędzy ulicą Łużycką, a terenami kolejowymi).

- jednostka "E" - "Wilchwy" - obejmuje tereny przemysłowe kopalni "1 Maja" (kopalnia "Marcel" Ruch "1 Maja") dominujące jej układ osadniczy.
  Po zachodniej stronie terenów kopalni istnieje zespół zabudowy wielorodzinnej (osiedle "1 Maja") wraz z programem usług "podstawowych", a przy ulicy Brackiej istnieje zespół małych domów mieszkalnych.
  Pozostała zabudowa mieszkaniowa to domy jednorodzinne i dwurodzinne występujące w przeważającej części w formie obudowy ulic: Jastrzębskiej, Batalionów Chłopskich, Teligi, Odrodzenia, Skrzyszowskiej i Piaskowej.
  Jednostka "E" obejmuje 12,4% powierzchni ogólnej miasta.

- jednostka "F" - "Marusze - Turzyczka" - obejmuje tereny ekstensywnie zabudowane domami jednorodzinnymi i dwurodzinnymi usytuowanymi na ogół w pierwszych liniach zabudowy wzdłuż ulic Skrzyszowskiej, Wiejskiej, Czarneckiego i Turskiej.
  Na obszarze jednostki do niedawna funkcjonowało miejskie wysypisko odpadów komunalnych.
  Istnieją tereny poprzemysłowe cegielni przy ulicy Bogumińskiej oraz cmentarz komunalny. Ulica Bogumińska wprowadza do miasta ruch kołowy od strony przejścia granicznego w Chałupkach.
  Jednostka "F" obejmuje 9,9% powierzchni ogólnej miasta.

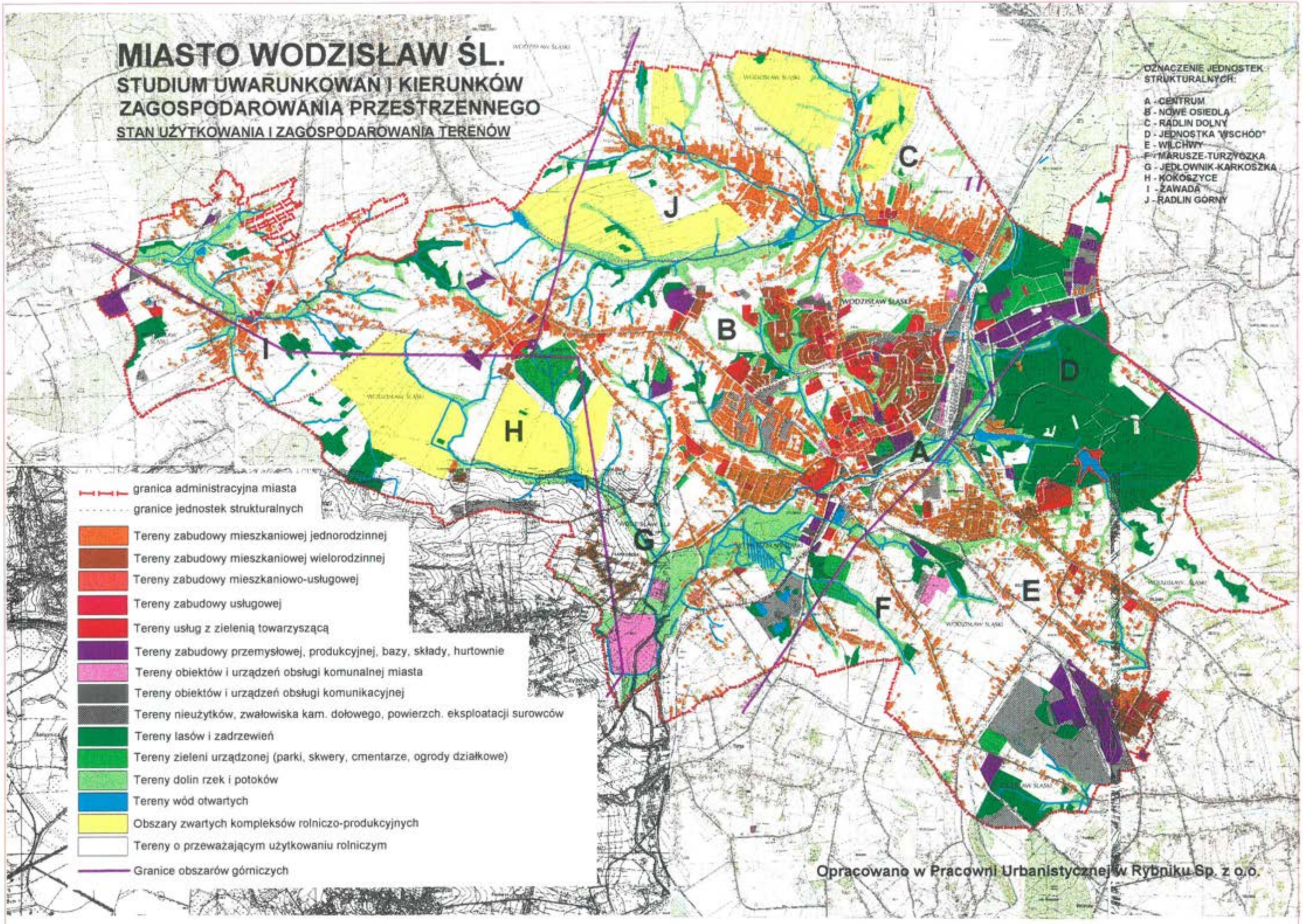
- jednostka "G" - "Jedłownik - Karkoszka" - obejmuje tereny zabudowy jednorodzinnej w rejonach ulic Wolności, Ludowej, Spółdzielczej, Chopina, Karłowicza, Moniuszki, Bieni i Czyżowickiej oraz ekstensywną zabudowę jednorodzinną wzdłuż ulic Staromiejskiej, Karkoszka, Gosława i Miczurina. Południową część obszaru jednostki stanowi szeroka dolina rzeki Leśnicy na której przy granicach administracyjnych z gminą Gorzyce znajduje się miejska oczyszczalnia ścieków "Karkoszka II".
  Jednostka "G" obejmuje 8,7% powierzchni ogólnej miasta.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany Strona 53

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

STAN UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW

- jednostka "H" - "Kokoszyce" - obejmuje ekstensywną zabudowę jednorodzinną istniejącą wzdłuż ulic Pszowskiej, Oraczy, Młodzieżowej, Osadniczej oraz rozległe kompleksy rolne zajmujące południową część jednostki.
  W centralnej części jednostki istnieje zabytkowy park wraz z pałacem oraz obiekty użyteczności publicznej.
  Jednostka "H" stanowi 18,8 % powierzchni ogólnej miasta i jest zdecydowanie największą pod względem powierzchni w mieście.
- jednotka I - "Zawada" - rozplanowana promieniście od skrzyżowania ulic Młodzieżowej, Paderewskiego, Długiej i Działkowców. W rejonie skrzyżowania tych ulic znajdują się obiekty użyteczności publicznej obsługujące całą jednostkę.
  Występująca zabudowa mieszkaniowa, to wyłącznie domy jedno- i dwurodzinne, występuje również zabudowa zagrodowa bezpośrednio przylegająca do terenów rolnych.
  W zachodniej części jednostki istnieją obiekty produkcyjne na terenie przylegającym do górniczej linii kolejowej.
  Jednostka "I" stanowi 8,7% powierzchni ogólnej miasta.
- jednostka "J" - "Radlin Górny" - obejmuje rozproszoną zabudowę jednorodzinną po północnej i południowej stronie ulicy Chrobrego oraz rozległe kompleksy rolne w południowej i północnej części jednostki.
  Jednostka "J" stanowi 8,7% powierzchni ogólnej miasta.

2.4.1. Tereny mieszkaniowe

Program około 1530 mieszkań istniejących w Wodzisławiu Śl. występuje w różnych formach i w różnym stanie rozplanowania przestrzennego. Ogółem tereny mieszkaniowe w mieście zajmują powierzchnię około 621 ha, w tym:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej około 533,8ha tj. 86%
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej około 77,2ha tj. 12,4%
- tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej około 10ha tj. 1,6%

W/w wartości określają powierzchnię terenów mieszkaniowych bez ulic dojazdowych, usług i zespołów zieleni urządzonej.

Formę rozplanowania terenów mieszkaniowych można podzielić na:

- zorganizowane przestrzennie osiedla i zespoły zabudowy wielorodzinnej (Nowe Miasto, Osiedle przy ulicy 26 marca, Osiedle XXX-lecia, Osiedle "Piastów", zespół mieszkaniowy "Dąbrówka", Osiedla przy kopalni "1 Maja", zespół mieszkaniowy przy ulicy Brackiej, zespół mieszkaniowy przy szybie "Jedłownik, budynki wielorodzinne byłego państwowego gospodarstwa rolnego w Kokoszycach)
- zorganizowane przestrzenie osiedla i zespoły zabudowy jednorodzinnej (osiedle przy ulicy Kopernika, osiedle przy ulicy Wolności, osiedle przy ulicy Pszowskiej, osiedle "Przyjaźń" przy ulicy Rybnickiej)
- tereny zabudowy jednorodzinnej rozwijającej się organicznie, bezplanowo wzdłuż istniejących ulic, z udziałem zabudowy zagrodowej powiązanej na ogół bezpośrednio z otaczającymi terenami rolnymi (Zawada, Wilchwy, Kokoszyce, Karkoszka, Turzyczka, Marusze, rejon ulic Chrobrego, Skrzyszowskiej i Pszowskiej). Ta forma zabudowy mieszkaniowej wyraźnie dominuje w układzie osadniczym miasta.
  Szczególną formą występowania mieszkań jest zespół urbanistyczny Starego Miasta, gdzie w zwartej zabudowie mieszkalnictwo jest funkcją towarzyszącą usługom zlokalizowanym w parterach budynków.

W układzie przestrzennym terenów mieszkaniowych można wyróżnić obszary niezabudowane stanowiące dystans przestrzenny pomiędzy istniejącymi zespołami i terenami zabudowy mieszkaniowej.

Są to obszary:

- pomiędzy Kokoszycami, a Zawadą
- pomiędzy Jedłownikiem, a Karkoszką
- pomiędzy centralnym obszarem miasta, a Turzyczką i Maruszem
- pomiędzy Wilchwami, a zabudową wzdłuż ulic Skrzyszowskiej i Czarneckiego
- pomiędzy terenami zabudowanymi wzdłuż ulicy Pszowskiej i osiedlami zabudowy wielorodzinnej, a terenami zabudowanymi wzdłuż ulicy Chrobrego
- pomiędzy terenami zabudowanymi wzdłuż ulicy Chrobrego, a zabudową miasta Radlina.

Oceniając możliwości uzupełniania terenów mieszkaniowych, których nierolnicze i nieprzyrodnicze użytkowanie w zasadzie jest już przesądzone - można określić następujące osie i obszary rozwoju terenów mieszkaniowych miasta:

- oś północny-zachód - południowy-wschód tj. na kierunku powiązań miasta z Raciborzem i Jastrzębiem. Są to tereny po południowej stronie ulicy Jastrzębskiej oraz po północnej i południowej stronie ulicy Pszowskiej
- obszar przy ulicy Radlińskiej pomiędzy zespołem staromiejskim, a ulicą Matuszczyka
- obszar na północ od ulicy Pszowskiej i na zachód od osiedla Piastów
- obszar ograniczony ulicami 26 Marca, Radlińską, Chrobrego i Rybnicką

2.4.2. Tereny usług publicznych

Usługi publiczne rozumiane w kategorii pełnienia poszczególnych funkcji wynikających z praw i obowiązków obywateli podzielono pod względem funkcji ich obsługi na następujące działy:

- ochrona zdrowia i pomoc społeczna
- oświata
- kultura
- kultura fizyczna
- rekreacja i sport
- targowiska
- administracja samorządowa i państwowa

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

STAN UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW

ZABUDOWA MIESZKANIOWA

OZNACZENIE JEDNOSTEK STRUKTURALNYCH:

A - CENTRUM
B - NOWE OSIEDLA
C - RADLIN DOLNY
D - JEDNOSTKA "WSCHÓD"
E - WILCHWY
F - MARUSZE-TURZYCZKA
G - JEDŁOWNIK-KARKOSZKA
H - KOKOSZYCE
I - ZAWADA
J - RADLIN GÓRNY

granica administracyjna miasta

granice jednostek strukturalnych

Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej

Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej

Zespół urbanistyczny STAREGO MIASTA

Zorganizowane przestrzennie osiedla i zespoły zabudowy wielorodzinnej

Zorganizowane przestrzennie osiedla i zespoły zabudowy jednorodzinnej

Tereny stanowiące wypełnienie obszarów urbanizujących się na głównych osiach rozwoju

Dystanse przestrzenne pomiędzy istniejącymi zespołami terenami mieszkaniowymi

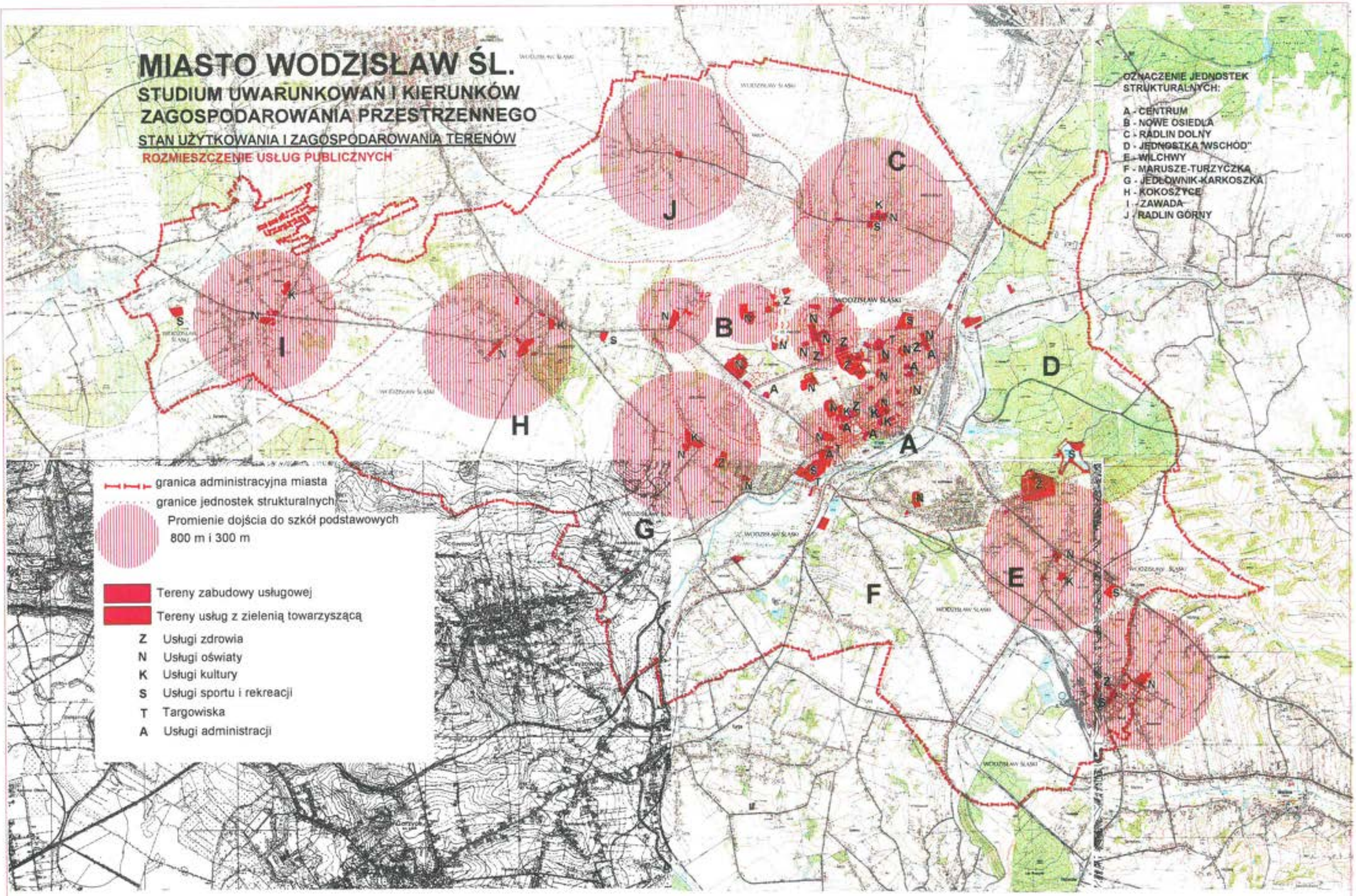
Opracowano w Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp. z o.o.

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

STAN UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW

ROZMIESZCZENIE USŁUG PUBLICZNYCH

Opracowano w Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp. z o.o.

W przeprowadzonej diagnozie usytuowania usług publicznych określono również rejony ich obecnej koncentracji oraz potencjalne możliwości rozwoju funkcji usług publicznych.

Z tak przeprowadzonej analizy wyprowadzono następujące wnioski:

1. Usługi publiczne w Wodzisławiu Śl. występują w formie rozproszonej i nie kształtują centrum ogólnomiejskiego.

2. Koncentracja obiektów użyteczności publicznej pozwala na wyszczególnienie strefy centralnej miasta oraz terenów centrotwórczych w niektórych jednostkach strukturalnych.
   Strefa centralna to obszar zespołu staromiejskiego wraz z otoczeniem zamykającym się w obrysie ulic Wincentego Witosa, Pszowskiej, Matuszczyka i 26 Marca.
   Terenami centrotwórczymi w niektórych jednostkach strukturalnych są:
   - w Zawadzie (jednostka I) rejon skrzyżowania ulic Młodzieżowej, Paderewskiego i Długiej
   - w Kokoszycach (jednostka H) rejon ulic Młodzieżowej, Pszowskiej i Osadniczej
   - w jednostce "C" - Radlin Dolny - rejon skrzyżowania ulic Chrobrego, Kosynierów i Zuchów
   - w jednostce "B" - Nowe Osiedla, 2 centra kształtowane przez istniejące obiekty usługowe
   - w jednostce "G" - Jedłownik - Karkoszka - rejon ulicy ks. Roboty i Wolności
   - w jednostce "E" - Wilchwy - rejon ulic Batalionów Chłopskich i Jastrzębskiej oraz po wschodniej stronie kopalni 1 Maja w rejonie ulicy Armii Ludowej

3. W jednostkach strukturalnych "F" (Marusze - Turzyczka) i "J" (Radlin Górny) brak jest terenów, które można by uznać za rejony centralne tych jednostek.

4. Pod względem ilościowym usługi publiczne miasta, to:
   - 4 placówki lecznictwa zamkniętego, w tym Wojewódzki Szpital Chorób Płuc oraz oddział rehabilitacji na osiedlu 1 Maja
   - 11 przychodni zdrowia
   - Dom Pomocy Społecznej "Caritas"
   - 18 przedszkoli publicznych
   - 15 szkół podstawowych i szkoła specjalna
   - 25 szkół ponadpodstawowych
   - Miejski Ośrodek Kultury
   - Miejska Biblioteka Publiczna i 8 filii bibliotecznych
   - 8 kościołów i Diecezjalny Dom Rekolekcyjny
   - ośrodek wypoczynkowy "Balaton"
   - otwarty basen kąpielowy przy ul. Basenowej
   - Miejski ośrodek Sportu i Rekreacji przy ul. Bogumińskiej
   - Kryta pływalnia przy kopalni "1 Maja"
   - ośrodek jazdy konnej
   - 3 targowiska
   - Urząd Rejonowy, Rejonowa Komenda Policji, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, Urząd Skarbowy, Rejonowy Urząd Pracy, Rejonowa Komenda Straży Pożarnej, Terenowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Urząd Miejski.

5. W klasyfikacji istniejących obiektów i usług publicznych pod względem zasięgu ich obsługi szczególnie widoczna jest ich nieodpowiednia dostępność w zakresie usług kultury fizycznej, sportu i rekreacji na każdym z poziomów obsługi (ogólnomiejskim, dzielnicowym i podstawowym) oraz brak lub nieodpowiedni program usług z zakresu opieki zdrowotnej i kultury na poziomie peryferyjnych jednostek strukturalnych.

6. Usługi publiczne miasta Wodzisławia Śl. w ich aktualnym stanie wyposażenia mogą pełnić funkcje usługowe dla sąsiednich jednostek osadniczych w zakresie:
   - szkolnictwa ponadpodstawowego
   - ochrony zdrowia
   - targowisk
   - administracji państwowej

7. Istnieją potencjalne możliwości rozwoju usług publicznych na następujących terenach:
   - przy ulicy Radlińskiej, pomiędzy zespołem staromiejskim, a ulicami Matuszczyka i 26 Marca
   - przy ulicy Pszowskiej po jej południowej stronie w ramach wolnych terenów pomiędzy istniejącą zabudową o niskiej intensywności
   - po północnej stronie ulicy Kokoszyckiej
   - po wschodniej stronie ulicy Radlińskiej na północ od terenów zespołów mieszkaniowych przy ulicy 26 Marca
   - w ramach uzupełnienia lub przebudowy rejonów koncentracji usług publicznych w poszczególnych jednostkach strukturalnych.

2.4.3. Tereny usług komercyjnych.

Funkcją usług komercyjnych jest zaspakajanie popytu ludności na wszelkiego rodzaju towary i usługi nie wynikające z obowiązku samorządu lub państwa.

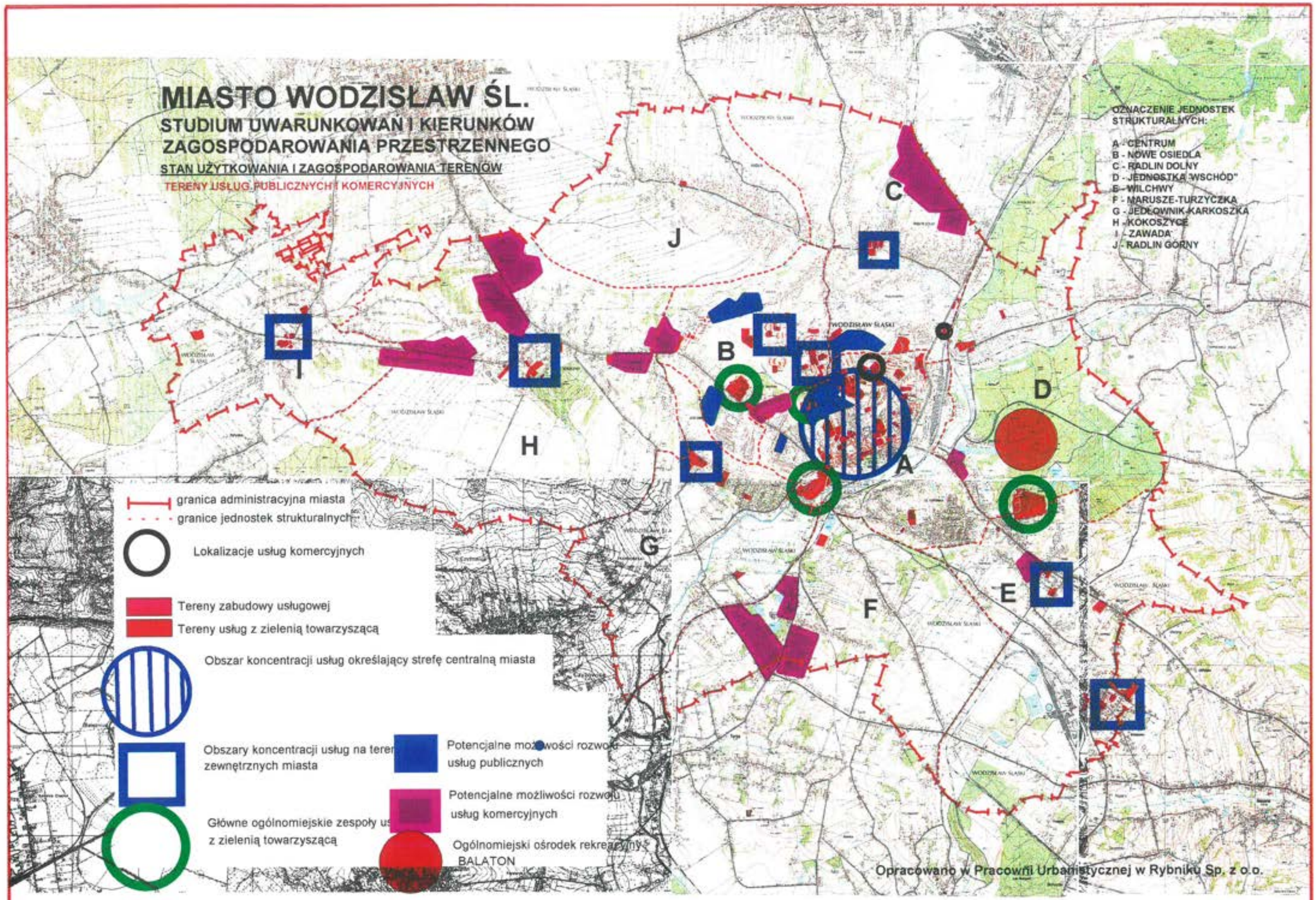
Ta funkcja w przypadku miasta Wodzisławia Śl.,- z racji poszukiwania impulsów tworzących nowe miejsca pracy oraz położenia miasta w strefie przygranicznej - powinna być traktowana jako istotny, strategiczny kierunek jego rozwoju.

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

STAN UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW

TERENY USŁUG PUBLICZNYCH I KOMERCYJNYCH

W skali miasta Wodzisławia Śl. , przyszłej siedziby powiatu oraz najbliżej położonego ośrodka miejskiego od przejścia granicznego w Chałupkach można poszukiwać lokalizacji na jego obszarze następujących typów dużych urządzeń handlowo-usługowych:

- supermarkety jako duże samoobsługowe sklepy spożywcze o powierzchni użytkowej około 5.000m^2, lokalizowane w centralnych rejonach miasta

- supermarkety spożywcze o powierzchni użytkowej 5.000÷10.000m^2 lokalizowane poza istniejącym centrum miasta z zabezpieczeniem znacznej ilości miejsc postojowych dla samochodów

- składy handlowe - lokalizowane przy głównych drogach jako jednokondygnacyjne pawilony o powierzchni użytkowej do 5.000m^2 i wyspecjalizowanym asortymencie towarów (np. wyposażenie mieszkań, zmechanizowany sprzęt domowy itp)

- park handlowy - umożliwiający dokonanie zróżnicowanych zakupów w kilku wolnostojących pawilonach o łącznej powierzchni użytkowej do 30.000m^2. Park handlowy wymaga bardzo dobrej dostępności komunikacyjnej

- miejskie centrum handlowe - sytuowane w centrum miasta, składające się z kilku supermarketów, uzupełnione o firmy lokalne wyspecjalizowane w handlu i usługach. Łączna powierzchnia użytkowa obiektów takiego centrum może się wahać od 10.000m^2 do 30.000m^2.

Oceniając potencjalne możliwości lokalizacji usług komercyjnych w mieście stwierdza się, że w/w obiekty mogą być sytuowane na jego obszarze w następujących rejonach:

- przy ulicy Bogumińskiej, przy wlocie do miasta od strony granicy państwa
- przy ulicy Młodzieżowej pomiędzy Kokoszycami i Pszowem
- przy ulicy Pszowskiej w rejonie skrzyżowania z ulicą Górniczą oraz w rejonie skrzyżowania z ulicą Matuszczyka
- w północnej części miasta przy bocznicy kolejowej do kopalni "Marcel" (dojazd od strony ulicy Rybnickiej)
- przy ulicy Jastrzębskiej przy skrzyżowaniu z ulicą Łużycką oraz przy skrzyżowaniu z ulicą Batalionów Chłopskich.

Aktualnie występujące usługi komercyjne miasta, to pojedyncze pawilony i obiekty handlowe usytuowane w centralnej części miasta. Zarówno ilość tych obiektów jak i ich powierzchnia oraz standard są zdecydowanie za małe w stosunku do potencjalnych możliwości miasta.

2.4.4. Tereny zieleni i wypoczynku.

W przyjętym podziale użytkowania terenów miasta do terenów zieleni urządzonej zaliczono parki, ogrody działkowe i cmentarze. Natomiast tereny wypoczynku zarejestrowano jako obiekty usługowe z zielenią towarzyszącą.

Sytuacja w zakresie zieleni urządzonej w mieście przedstawia się następująco:

- na całym obszarze miasta istnieje tylko jeden zespół zieleni parkowej (przy ulicy Kubsza w centrum miasta) o powierzchni około 2,6ha, czyli na jednego mieszkańca przypada około 0,5m^2 zieleni parkowej
- drugim zespołem zieleni parkowej jest zabytkowy park w Kokoszycach o powierzchni około 24,7ha, którego dostępność publiczna jest jednak ograniczona
- największą powierzchnię zieleni urządzonej miasta stanowią ogrody działkowe składające się z:
  - ogrodów działkowych "Pod Lipą" o powierzchni około 2,5 ha
  - ogrodów działkowych w rejonie szpitala wojewódzkiego o powierzchni ok. 0,9 ha
  - ogrodów działkowych "Róża" o powierzchni około 1,9 ha
  - ogrodów działkowych "Rozkwit" o powierzchni około 18,3 ha
  - ogrodów działkowych "Narcyz" o powierzchni około 5,0 ha
  - ogrodów działkowych "Gajówka" o powierzchni około 5,2 ha

  Łączna powierzchnia ogrodów działkowych wynosi około 64 ha
- istnieje 9 cmentarzy, w tym cmentarz komunalny o łącznej powierzchni 7 ha wypełniony w 50%.

Funkcję terenów wypoczynkowych o znaczeniu ogólnomiejskim pełni ośrodek rekreacyjny "Balaton" zlokalizowany w kompleksie leśnym "Grodzisko". Kompleks ten jest jedynym w mieście dużym zespołem leśnym o potencjalnych możliwościach wykorzystania w celach rekreacyjnych (ścieżki spacerowe, trasy rowerowe, miejsca widokowe).

Istniejący Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji przy ulicy Bogumińskiej przeznaczony jest w zasadzie dla sportu kwalifikowanego, a konkretnie dla I ligowego klubu piłkarskiego "Odra - Wodzisław" i wykorzystywany jest do rekreacji biernej (oglądanie widowisk sportowych).

Przy ulicy Basenowej istnieje jedyne w mieście sztuczne kąpielisko otwarte wraz z trawiastymi plażami.

W mieście istnieje szereg rejonów na których istnieją potencjalne możliwości kształtowania terenów zieleni parkowej i terenów rekreacyjnych. Możliwości te pokazano schematycznie na załączonej planszy - "Tereny zieleni i wypoczynku".

Podsumowując stan zagospodarowania miasta w zakresie zieleni i wypoczynku, stwierdza się:

1. Bardzo mały udział zieleni parkowej w układzie osadniczym miasta. Zakładając, że powierzchnia zieleni parkowej miasta powinna wynosić około 8m^2 na jednego mieszkańca - niedobory w zakresie powierzchni zieleni parkowej wynoszą około 40ha (park ogólnomiejski, parki dzielnicowe i osiedlowe).
2. Podobnie jak w zakresie zieleni parkowej, niekorzystna jest sytuacja dostępności mieszkańców do terenów wypoczynku. Dotyczy to zarówno ilości ośrodków i zespołów wypoczynkowych jak i ich osiągalności. Potencjalny rejon rozwoju terenów wypoczynkowych - kompleks leśny "Grodzisko", odcięty jest od koncentracji terenów mieszkaniowych ruchliwymi arteriami komunikacji kołowej i linią kolejową.
3. W mieście nie funkcjonuje zorganizowany system dróg rowerowych.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

STAN UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW

TERENY ZIELENI I WYPOCZYNKU

OZNACZENIE JEDNOSTEK STRUKTURALNYCH:

A - CENTRUM
B - NOWE OSIEDLA
C - RADLIN DOLNY
D - JEDNOSTKA "WSCHÓD"
E - WILCHWY
F - MARUSZE-TURZYCZKA
G - JEDŁOWNIK-KARKOSZKA
H - KOKOSZYCE
I - ZAWADA
J - RADLIN GÓRNY

granica administracyjna miasta

granice jednostek strukturalnych

Ogólnomiejski ośrodek rekreacyjny Balaton

Park miejski

Zabytkowy park w Kokoszycach

Tereny lasów i zadrzewień

Tereny zieleni urządzonej (parki, skwery, cmentarze, ogrody działkow

Tereny dolin rzek i potoków

Tereny wód otwartych

Lasy dostępne dla rekreacji

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji

Potencjalne możliwości kształtowania terenów zieleni parkowej i terenów rekreacyjnych

Opracowano w Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp. z o.o.

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

STAN UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW

TERENY WYTWÓRCZOŚCI

OZNACZENIE JEDNOSTEK STRUKTURALNYCH:

A - CENTRUM
B - NOWE OSIEDLA
C - RADLIN DOLNY
D - JEDNOSTKA "WSCHÓD"
E - WILCHWY
F - MARUSZE-TURZYCZKA
G - JEDLOWNIK-KARKOSZKA
H - KOKOSZYCE
I - ZAWADA
J - RADLIN GORNY

granica administracyjna miasta

granice jednostek strukturalnych

Rejon lokalizacji kopalni 1 Maja przewidywanej do zamknięcia eksploatacji w 1999 r

Tereny zabudowy przemysłowej, produkcyjnej, bazy, składy, hurtownie

Tereny obiektów i urządzeń obsługi komunalnej miasta

Tereny nieużytków, zwałowiska kam. dołowego, powierzch. eksploatacji surowców

Potencjalne możliwości kształtowania nowych stref wytwórczości i aktywności gospodarczych

Potencjalna możliwość przekształceń terenów zwałowisk kamienia dołowego w kierunku tworzenia nowych form aktywności gospodarczych

Opracowano w Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp. z o.o.

2.4.5. Tereny wytwórczości.

Tereny wytwórczości, baz i składów występują w mieście w rozproszeniu, przy czym możliwe jest odczytanie koncentracji tych użytkowań w dzielnicy Wilchwy (tereny przemysłowe kopalni "1 Maja" - ruch kopalni "Marcel") oraz przy ulicy Marklowickiej w północno-wschodniej części miasta (tereny magazynowo-składowe, bazy).
Układ terenów produkcyjnych pokazano na załączonej planszy - "Tereny wytwórczości".

Poza w/w koncentracjami pozostałe użytkowania nie tworzą większych obszarów lub stref funkcjonalnych i często występują w przemieszaniu z zabudową mieszkaniową i usługową.
Poza zakładem górniczym kopalni "1 Maja" na obszarze miasta nie występują obiekty i urządzenia, które są szczególnie uciążliwe dla środowiska. Szczególnie niekorzystna jest lokalizacja tych zakładów na obszarze centralnym miasta. Dotyczy to zakładów zlokalizowanych przy ulicy Michalskiego oraz Zakładów Koncentratów Spożywczych przy ulicy Wałowej.

W planowaniu rozwoju miasta w sytuacji pilnej potrzeby tworzenia nowych miejsc pracy w małych i średnich przedsiębiorstwach wytwórczych należy rozważyć utworzenie w mieście nowych stref wytwórczości i aktywności gospodarczych.
Potencjalne możliwości kształtowania takich stref pokazano na załączonym rysunku - "Tereny wytwórczości".
Są to następujące obszary i rejony miasta:

- po zachodniej i południowej stronie zabudowy Kokoszyc w obszarze przy ulicach Młodzieżowej i Olszyny wraz z terenami po niezrealizowanej kopalni "Czyżowice"
- w południowej części miasta przy ulicach Bogumińskiej i Starowiejskiej oraz na zachód od ulicy Czarneckiego
- w północnej części miasta w rejonach ulic Letniej i bocznicy kolejowej do kopalni "Marcel" oraz w zespole po zachodniej stronie ulicy Kominka.

Istnieją również potencjalne możliwości tworzenia terenów wytwórczości w nawiązaniu do użytkowań istniejących. Dotyczy to terenów po zachodniej stronie zabudowy Zawady, przy ulicy Pszowskiej na północ od szybu peryferyjnego kopalni "Anna" oraz przy ulicy Radlińskie Chałupki po wschodniej stronie ciepłowni miejskiej przy ulicy Radlińskiej.

Oddzielnym problemem oraz szansą kształtowania nowych działalności gospodarczych są tereny przemysłowe kopalni "1 Maja" (która według projektu rządowego planowania jest do zakończenia eksploatacji w 1999r.) oraz tereny zwałowisk kamienia dołowego obejmujących obszar o powierzchni około 60 ha.

2.4.6. Tereny komunikacji.

Poza układem drogowo-ulicznym i kolejowym miasta opisanym w pkt. 2.10. niniejszej diagnozy, tereny komunikacji w mieście to głównie następujące obiekty i urządzenia:

- dworzec autobusowy przy ulicy Witosa
- dworzec kolejowy przy ulicy Rybnickiej
- teren zajezdni autobusowych przy ulicy Marklowickiej
- parkingi dla samochodów osobowych; przy ulicy Witosa, Kubsza, Pszowskiej i przy kopalni "1 Maja"
- tereny stacji paliw; przy ulicy Rybnickiej, Bogumińskiej, Marklowickiej i Młodzieżowej
- salon sprzedaży samochodów firmy "Leta" w Kokoszycach
- zespoły i ciągi garaży boksowych na obrzeżach osiedli XXX lecia, Piastów, Dąbrówki i osiedla przy kopalni "1 Maja" oraz pomiędzy zabudową mieszkaniową osiedli Nowe Miasto.

Oceniając lokalizację terenów komunikacji w mieście oraz jakość ich zagospodarowania i wyposażenia, stwierdza się:

1. Ograniczenie dostępności dworca kolejowego poprzez odcięcie jego terenów ruchliwą arterię od terenów zurbanizowanych miasta oraz brak odpowiedniej ilości miejsc parkingowych w sąsiedztwie dworca.
2. Zbyt mała ilość parkingów na obrzeżach Starego Miasta oraz w ramach osiedli zabudowy wielorodzinnej.
3. Brak ciągów pieszych i dróg rowerowych odizolowanych od komunikacji kołowej.

2.4.7. Tereny infrastruktury technicznej.

Tereny infrastruktury technicznej można podzielić na dwie grupy. Są to urządzenia na wyznaczonych działkach lub wbudowane w inne obiekty oraz sieci o przebiegu liniowym.
Przebiegi liniowe oddziaływują na teren w dwojaki sposób:

- ograniczają użytkowanie terenu w pasie swojego przebiegu, wymagając pozostawienia drogi dojazdowej na wypadek awarii, są to z reguły wodociągi i kanalizacja, ciepłociągi w zakresie przebiegu poza pasem rozdzielczym dróg i ulic
- sieci posiadają strefę uciążliwości, które poza wyżej wymienionym pasem przebiegu ograniczają użytkowanie w pasie wynikającym ze strefy bezpieczeństwa. Dotyczy to głównie linii energetycznych wysokich i średnich napięć oraz gazociągów wysokiego i średniego ciśnienia.

Obiekty terenowe w zależności od branży przedstawiają się następująco:

- w zakresie zaopatrzenia w wodę, są to głównie hydrofornie lub hydrofornie ze zbiornikami wody zapasowej (osiedle Piastów, osiedle XXX-lecia, ul. 26 Marca, wieża ciśnień (osiedle Kopernika).
  Odrębny teren w sąsiedztwie os. Kopernika zajmuje ujęcie wody wraz ze strefą ochrony bezpośredniej

- w zakresie odprowadzenia ścieków głównymi obiektami są oczyszczalnie ścieków: "Karkoszka", "Wilchwy" i "Jedłownik". Dwa ostatnie obiekty z chwilą wybudowania sieci w kierunku oczyszczalni "Karkoszka" ulegną likwidacji
- w zakresie gazownictwa poza obiektami liniowymi występują stacje redukcyjno-pomiarowe gazu. Są to obiekty z reguły ogrodzone o powierzchni kilkudziesięciu m^2, posiadające uciążliwość wykraczającą poza ogrodzenie w zależności od ciśnienia gazu dolotowego
- w zakresie ciepłownictwa głównym obiektem jest ciepłownia PEC, zlokalizowana przy ul. Radlińskiej na ogrodzonym terenie.
  Lokalne kotłownie występują jako obiekty przybudowane do obiektów usługowych, położonych poza Centrum, a nawet położone w Centrum (Szkoła Górnicza, Szkoła Budowlana, I L.O.). W ramach budownictwa wielorodzinnego w budynkach mieszkalnych znajdują się stacje wymienników ciepła
- w zakresie elektroenergetyki poza wymienionymi wyżej liniami 110 i 20kV obiektami terenowymi są GPZ Bogumińska oraz 2 rozdzielnie sieciowe "Kotłownia" i "XXX-lecia".
  Ponadto na obszarze miasta występuje kilkadziesiąt stacji transformatorowych 20/0,4kV różnego typu, zajmujących w zależności od typu różną powierzchnię.
  Są to:
  - stacje transformatorowe wbudowane, zajmujące pomieszczenie w obiekcie typu mieszkalnego lub usługowego
  - stacje transformatorowe wolnostojące, murowane, prefabrykowane, kontenerowe, zajmujące kilka lub kilkanaście m^2 powierzchni
  - stacje transformatorowe słupowe (bardzo rzadko wieżowe), których powierzchnia ogranicza się do powierzchni rzutu słupa.

2.4.8. Tereny lasów.

Lasy stanowią bardzo mały udział w powierzchni ogólnej miasta. Ich powierzchnia stanowi jedynie 9,3% powierzchni ogólnej miasta (np. w Rybniku - 25,3%, Żorach - 23,5%, w całej aglomeracji rybnickiej 19,4%).
Lasy w Wodzisławiu Śl. występują ponadto w znacznym rozdrobnieniu. Jedyny większy kompleks leśny (Las Grodzisko) występuje w środkowo-wschodniej części miasta, a jego powierzchnia wynosi około 237 ha, czyli około 50% całości powierzchni lasów w mieście.
Drugim pod względem wielkości powierzchni kompleksem leśnym jest fragment Lasu Suczok (powierzchnia w granicach Wodzisławia Śl. ok. 30,3 ha) wchodzący w większej części w granice administracyjne miasta Radlina.
Pozostałe enklawy leśne występują na małych powierzchniach (nie przekraczających 20 ha) w południowej i zachodniej części miasta.
Centralny, najbardziej zurbanizowany obszar miasta jest pozbawiony całkowicie zieleni leśnej.

2.4.9. Tereny rolne.

W układzie miasta można wyróżnić trzy typy występowania terenów rolnych.
Są to:

- kompleksy rolne
- enklawy rolne
- tereny rolne w obszarach urbanizacji miasta.

Rozróżnienie tych typów terenów rolnych wynika z klasyfikacji wielkości ich powierzchni oraz stopnia zainwestowania zabudową ich otoczenia oraz samej powierzchni rolnej.
Pod tym względem w mieście można wyróżnić dwa rejony występowania kompleksów rolnych. Rejon po południowo-zachodniej stronie Kokoszyc oraz północne obrzeża terenów otwartych miasta.
W rejonie Kokoszyc występują trzy kompleksy rolne; po południowej stronie ulicy Młodzieżowej o powierzchni około 103 ha, po południowej stronie zabytkowego parku w Kokoszycach o powierzchni około 59 ha i po południowej stronie ulicy Miczurina o powierzchni około 29 ha. Łączna powierzchnia kompleksów rolnych w rejonie Kokoszyc wynosi około 190 ha.

Natomiast w północnej części miasta występują cztery kompleksy rolne usytuowane następująco:

- po południowej stronie zabudowy występującej wzdłuż ulicy Chrobrego - o powierzchni około 110 ha
- pomiędzy ulicami Chrobrego i Głożyńską - powierzchni około 20 ha
- pomiędzy ulicami Głożyńską i Kominka - o powierzchni około 70 ha
- po zachodniej stronie ulicy Kominka o powierzchni około 32 ha.

Łączna powierzchnia kompleksów rolnych w północnych rejonach miasta wynosi około 232 ha.
Układ w/w kompleksów rolnych kontynuowany jest na terenach otaczających miasto jedynie w dwóch rejonach:

- pomiędzy ulicami Chrobrego i Śląską na obszarze miasta Pszowa
- pomiędzy ulicami Głożyńską i Kominka na obszarze miasta Radlina.

Poza kompleksami rolnymi na obszarze miasta występuje szereg enklaw rolnych, których powierzchnia jest znacznie mniejsza od kompleksów rolnych - na enklawach rolnych występuje również często rozproszona zabudowa mieszkaniowa.
Enklawy takie występują w rejonie Zawady, Kokoszyc i Jedłownika; w rejonie ulic Chrobrego, Jastrzębskiej, Bogumińskiej, Turskiej i Czarneckiego.

Kontynuację funkcji rolniczej w/w enklaw rolnych można zauważyć jedynie w rejonie na północ od ulicy Jastrzębskiej na terenach gminy Mszana.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

STAN UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW

TERENY ROLNE

OZNACZENIE JEDNOSTEK STRUKTURALNYCH:

A - CENTRUM
B - NOWE OSIEDLA
C - RADLIN DOLNY
D - JEDNOSTKA "WSCHÓD"
E - WILCHWY
F - MARUSZE-TURZYCZKA
G - JEDŁOWNIK-KARKOSZKA
H - KOKOSZYCE
I - ZAWADA
J - RADLIN GÓRNY

granica administracyjna miasta

granice jednostek strukturalnych

Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej

Tereny rolne pomiędzy obszarami urbanizacji miasta

Powiązania kompleksów rolniczo- produkcyjnych na terenach otaczających

Obszary zwartych kompleksów rolniczo-produkcyjnych

Tereny o przeważającym użytkowaniu rolniczym

Powiązania terenów rolnych na terenach otaczających

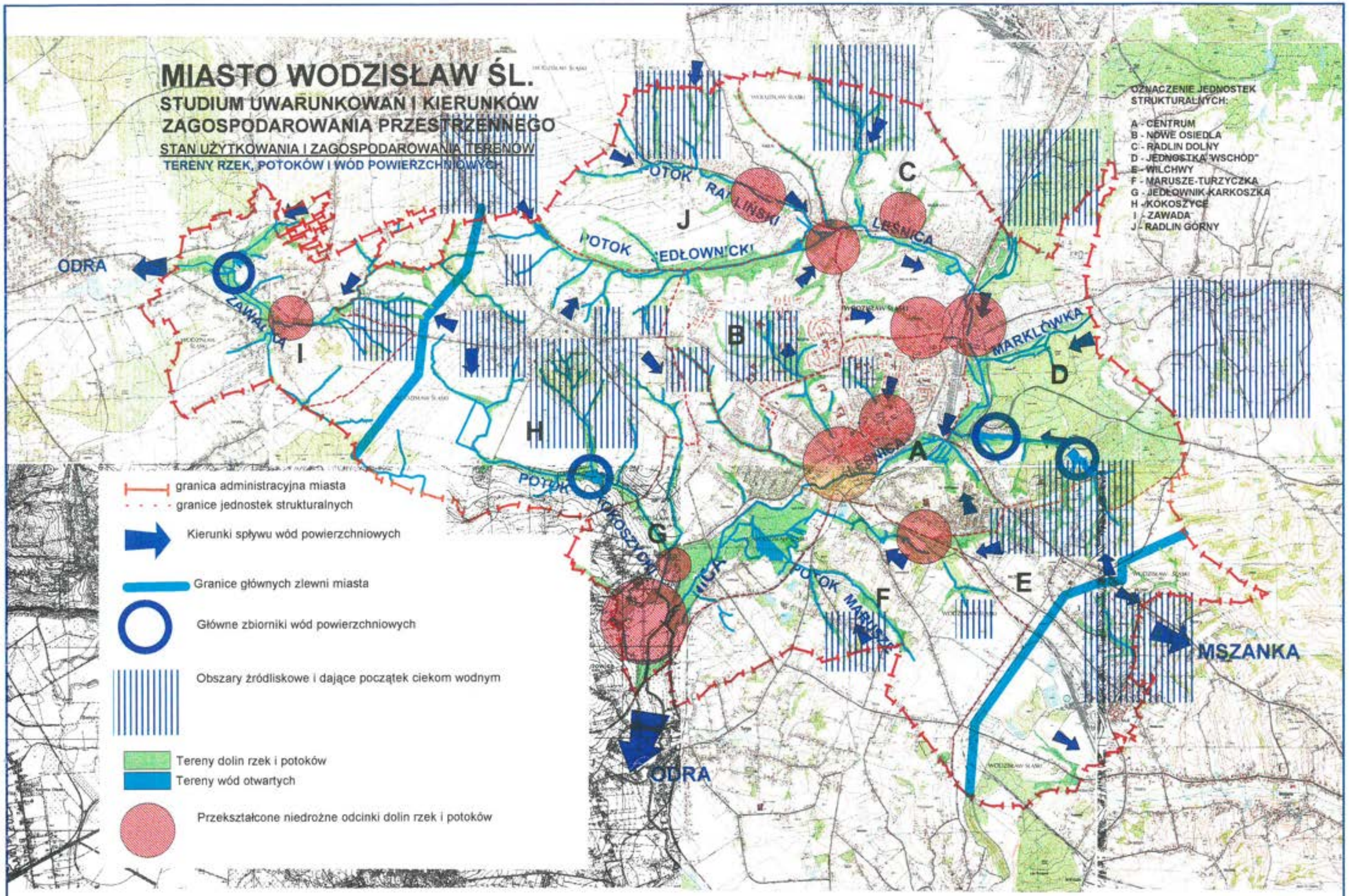
Opracowano w Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp. z o.o.

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

STAN UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW

TERENY RZEK, POTOKÓW I WÓD POWIERZCHNIOWYCH

OZNACZENIE JEDNOSTEK STRUKTURALNYCH:

A - CENTRUM
B - NOWE OSIEDLA
C - RADLIN DOLNY
D - JEDNOSTKA "WSCHÓD"
E - WILCHWY
F - MARUSZE-TURZYCZKA
G - JEDŁOWNIK-KARKOSZKA
H - KOKOSZYCE
I - ZAWADA
J - RADLIN GÓRNY

granica administracyjna miasta

granice jednostek strukturalnych

Kierunki spływu wód powierzchniowych

Granice głównych zlewni miasta

Główne zbiorniki wód powierzchniowych

Obszary źródliskowe i dające początek ciekom wodnym

Tereny dolin rzek i potoków

Tereny wód otwartych

Przekształcone niedrożne odcinki dolin rzek i potoków

Opracowano w Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp. z o.o.

Pozostałe tereny rolne występują w znacznym rozproszeniu, na małych powierzchniach i pod zdecydowaną presją urbanizacji. Stąd pomimo stosunkowo dużej powierzchni użytków rolnych miasta (około 3000 ha). Ich przydatność dla wielkoobszarowej produkcji rolnej jest znacznie ograniczona.
Oceniając przydatność rolniczej przestrzeni produkcyjnej miasta dla przyszłych funkcji - wydaje się, że jedynie obszary rolne występujące w opisanych powyżej kompleksach rolnych mogą być przydatne dla prowadzenia opłacalnej produkcji rolnej.
Obszary te w strategii rozwoju miasta powinne być więc chronione przed zabudową i cięciem ich powierzchni arteriami komunikacyjnymi.

2.4.10. Tereny rzek, potoków i wód otwartych.

Tereny rzek, potoków i cieków powierzchniowych tworzą w układzie miasta rozbudowy system dolin, obniżeń, jarów i parowów. System ten na przeważającym obszarze miasta oparty jest na rzece Leśnicy będącej w zlewni rzeki Odry.
Zachodnia część miasta (rejon Zawady) znajduje się w zlewni rzeki Syrynki prawobrzeżnego dopływu Odry, natomiast południowo-wschodnia część miasta (rejon kopalni "1 Maja" oraz wschodnia część Wilchw) znajduje się w zlewni Mszanki, będącej również w zlewni rzeki Odry.
Całość obszaru miasta znajduje się więc w zlewni rzeki Odry.
Na poniższej planszy pokazano układ rzek, potoków i cieków powierzchniowych miasta wraz z obszarem dolin tego systemu i rejonami źródliskowymi lub dającymi początek ciekom wodnym.

Analizując stan przekształceń układu wód powierzchniowych miasta stwierdza się:

- obszary źródliskowe układu zostały już w znacznym stopniu przekształcone poprzez realizację w tych rejonach zabudowy - w zasadzie jedynie obszary źródliskowe Potoku Kokoszyckiego i Potoku z Balatonu można uznać jako nieprzekształcone
- wiele odcinków dolin rzek i potoków zostało przekształcone w takim stopniu, że kanały bioklimatyczne tych cieków stały się słabe lub niedrożne. Dotyczy to w szczególności doliny rzeki Leśnicy w następujących rejonach:
  - Karkoszki - poprzez lokalizację oczyszczalni ścieków
  - centrum miasta - poprzez lokalizację dworca autobusowego i zabudowy wzdłuż ulicy Krętej i Mendego
  - ulic Pszowskiej i Pośpiecha oraz Zakładów Koncentratów Spożywczych
  - skrzyżowania ulicy Basenowej i Rybnickiej
  - skrzyżowania ulicy Radlińskiej i Chrobrego.

Charakterystyczna jest bardzo mała powierzchnia wód stojących miasta. Największym zbiornikiem wodnym w mieście jest zalew Balaton (o powierzchni około 3,8 ha) wykorzystywany dla celów rekreacyjnych.
Ponadto występują stawy o mniejszej już powierzchni, często (np. w dolinie Potoku Jedłownickiego) jako wody powierzchniowe okresowe.
Do większych stawów w mieście zaliczają się:

- stawy po południowej stronie ulicy Grodzisko przy jej skrzyżowaniu z ul. Łużycką
- stawy Okrąglaki na Potoku Kokoszyckim
- stawy w dolinie Syrynki

Mała ilość i powierzchnia stojących wód powierzchniowych wpływa na ograniczenia cyrkulacji pionowej powietrza, co z kolei nie jest korzystne dla tworzenia odpowiedniej jakości klimatu lokalnego.

2.5. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego.

2.5.1. Rodzaje zasobów mineralnych i ich zasięg.

Na terenie Wodzisławia Śl. stwierdzono występowanie następujących kopalin użytecznych:

- surowce krzemionkowo-okruchowe
- surowce ilaste, gliny
- węgiel kamienny
- metan

a) surowce krzemionkowo-okruchowe

Na obszarze miasta zarejestrowane są 2 odkrywki piasków budowlanych . Pierwsza z nich znajduje się w dzielnicy Zawada w odległości od 1km. od szosy z Wodzisławia Śl. do Syryni. Są to dwa wyrobiska, które od r. 1975 eksploatuje się tam okresowo (piasek drobny z domieszką żwiru). Odkrywka druga znajduje się w odległości 0,5 km od szosy Turza Śl. - Wodzisław Śl.. Eksploatuje się tam okresowo piasek drobny do zapraw budowlanych. Lokalnie na niewielkich powierzchniach badania geologiczne (nawiercone otwory) wykazały złoża piasku drobnego na głębokości 1,7 ÷7,0m w rejonie Kokoszyc, które mogą być wykorzystywane na potrzeby lokalnego budownictwa. Z uwagi na brak ciągłości występowania wyklucza się możliwości udokumentowania złoża piasku o znaczeniu przemysłowym. Lokalne surowce okruchowe występują również na terenie Zawady.

b) surowce ilaste, gliny i iły

Na terenie Wodzisławia Śl. występują iły mioceńskie o miąższości 0,0 ÷270m.
W r. 1983 Przedsiębiorstwo Geologiczne "Geobud" Oddz. Kraków wykonało dokumentację geologiczną w kategorii poznania C z rozpoznaniem jakości w kat. B surowców ceramiki budowlanej "Wodzisław Śl.". Złoże stanowią iły mioceńskie i leżące w ich stropie gliny czwartorzędowe.
Złoże w górnej warstwie, to gliny czwartorzędowe o miąższości od 0÷9,0m (średnio o miąższości 2,5m).
Dolna warstwa, to iły trzeciorzędowe o miąższości od 0÷12,5m (średnio 2,5m).
Ogólna miąższość złoża wynosi 2,5÷15,7m. Złoże to znajduje się w rejestrze Geologa Wojewódzkiego i zgodnie z obowiązującym prawem wymaga ochrony oraz wpisania w miejscowy plan zagospodarowania.

c) węgiel kamienny

Surowiec występuje na całym terenie miasta, stąd teren w granicach administracyjnych podzielony został umownie na 4 obszary górnicze.

Są to "Radlin I", "Wilchwy" "Pszów" oraz obszar rezerwowy "Czyżowice" - nieeksploatowany ze względu na trudne warunki geologiczne.
Eksploataja kopaliny odbywa się obecnie głównie na terenie "Pola Marklowice" stanowiącego część obszaru górniczego "Radlin I".
Pole to graniczy od północy z obszarem górniczym "Jankowice", a od południa z obszarem "Wilchwy". W budowie geologicznej złoża udział biorą utwory czwartorzędu, trzeciorzędu i karbonu produktywnego. Złoże "Pole Marklowice" charakteryzują niekorzystne warunki geologiczno-górnicze, w szczególności mała grubość pokładów, urozmaicona technika oraz nieregularne zaleganie i zróżnicowanie węglonośności złoża.

d) metan
Złoża metanu występują łącznie z pokładami węgla kamiennego. Stąd większość kopalń na terenie Rybnickiej Spółki Węglowej S.A., to kopalnie metanowe. Aktualnie prowadzone są odwierty badawcze na obszarze górniczym rezerwowym "Czyżowice" mające stwierdzić ilość, zasięg występowania i opłacalność eksploataji metanu.
Po okresie badawczym rozważona zostanie kwestia koncesyjnego wydobycia energetycznego gazu.

Perspektywy rozwoju bazy kopalin użytecznych
Prawie na całym obszarze miasta pod warstwą utworów czwartorzędowych występują iły trzeciorzędowe. W oparciu o rozpoznanie mapy geologicznej wyznaczono perspektywiczny rejon występowania glin i iłów położony w południowo-zachodniej części Wodzisławia Śl. (od miejscowości Marusze po Kokoszyce). Surowce te mogą być podstawą rozwoju produkcji materiałów budowlanych.
Natomiast surowce okruchowo-krzemionkowe występują w rejonie Kokoszyc i Zawady ale w sposób nieciągły i nie mają większego znaczenia przemysłowego.
Zasięgi występowania w/w złóż pokazano na planszy "Zasoby mineralne surowców eksploatacji powierzchniowej".

2.5.2. Warunki hydrogeologiczne, zasoby wód podziemnych.

Obszar Wodzisławia Śl. budują 3 formacje geologiczne, z którymi związane są piętra wodonośne: karbońskie, trzeciorzędowe i czwartorzędowe.

Wody karbońskie występują w przewarstwieniach piaszczystych wśród iłów i łupków karbońskich. Wody te występują na znacznych głębokościach i charakteryzują się dużym stopniem zmineralizowania stąd posiadają małe znaczenie użytkowe.
Również generalnie małe znaczenie użytkowe posiadają wody trzeciorzędowe występujące w przewarstwieniach i soczewkach piasków wśród iłów trzeciorzędowych.
Utwory wodonośne występują w sposób nieciągły a wydajności wody z tego poziomu są z reguły niewielkie. Lokalnie w przypadkach grubszych miąższości utworów piaszczystych mogą charakteryzować się większą wydajnością (2,4÷4,5 m^3/h - pomiary wykonane we wschodniej części obszaru miasta w obszarze doliny Leśnicy). Wody bliżej powierzchni mogą być lokalnie wykorzystywane dla celów pitnych. Wody występujące głębiej są znacznie zmineralizowane. Przykładem są aktualnie nieczynne źródła mineralne (siarkowe) występujące w Zawadzie w rejonie ulicy Siarkowej.

Użytkowy charakter mają przede wszystkim wody czwartorzędowe. Wody te znajdują się w przewarstwieniach piaszczysto - żwirowych występujących pośród glin i utworów lessopodobnych utwory lessopodobne i gliny z reguły występują w warstwach przypowierzchniowych.
Spąg utworów wodonośnych tworzą nieprzepuszczalne iły mioceńskie (wyjątek stanowią obszary, w których czwartorzęd zalega bezpośrednio na karbonie). Spąg utworów czwartorzędowych w rejonie Wodzisławia Śląskiego nie przekracza 20 - 30 m.
Ze względu na niedużą miąższość utworów wodonośnych miasto nie należy do zasobnych w zakresie wód podziemnych. Według oceny Państwowego Instytutu Geologicznego w Sosnowcu (opracowania z 1996 i 1997 roku) miasto generalnie znajduje się poza obszarami sklasyfikowanymi jako Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (wydajność z pojedynczej studni powyżej 40 m^3/h) oraz użytkowymi poziomami wód podziemnych (o wydajności z pojedynczej studni powyżej 5 m^3/h) za wyjątkiem niewielkich fragmentów położonych we wschodniej części miasta (rejon PKP Radlin II, doliny Leśnicy oraz po obydwóch stronach ul. Połomskiej) oznaczonych na planszy "wody podziemne".
Na pozostałym obszarze miasta lokalnie w miejscach o większej miąższości utworów wodonośnych zawodnienie ich może być większe.
Przykładem jest ujęcie źródłowe wody na terenie Zawady gdzie wydajność z poszczególnych źródeł waha się od 3,3 - 8,5 m^3/h. W rejonie tym źródła oraz liczne wysięki występują na znacznym obszarze. Innym przykładem są źródła oraz studnie w rejonie ul. Łużyckiej i Jastrzębskiej (wydajność eksploatacyjna całego ujęcia wynosi około 18 m^3/h, a pompowanie przedeksploatacyjne notowały wielkości rzędu około (200 m^3/dobę).
Wreszcie jeszcze innym przykładem jest studnia znajdująca się na terenie bazy PKS o wydajności około 8,6 m^3/h.
Zwierciadło wód czwartorzędowych występuje na różnych głębokościach. Jest to zależne od budowy geologicznej, grubości warstw wodonośnych oraz czynników antropogemicznych.

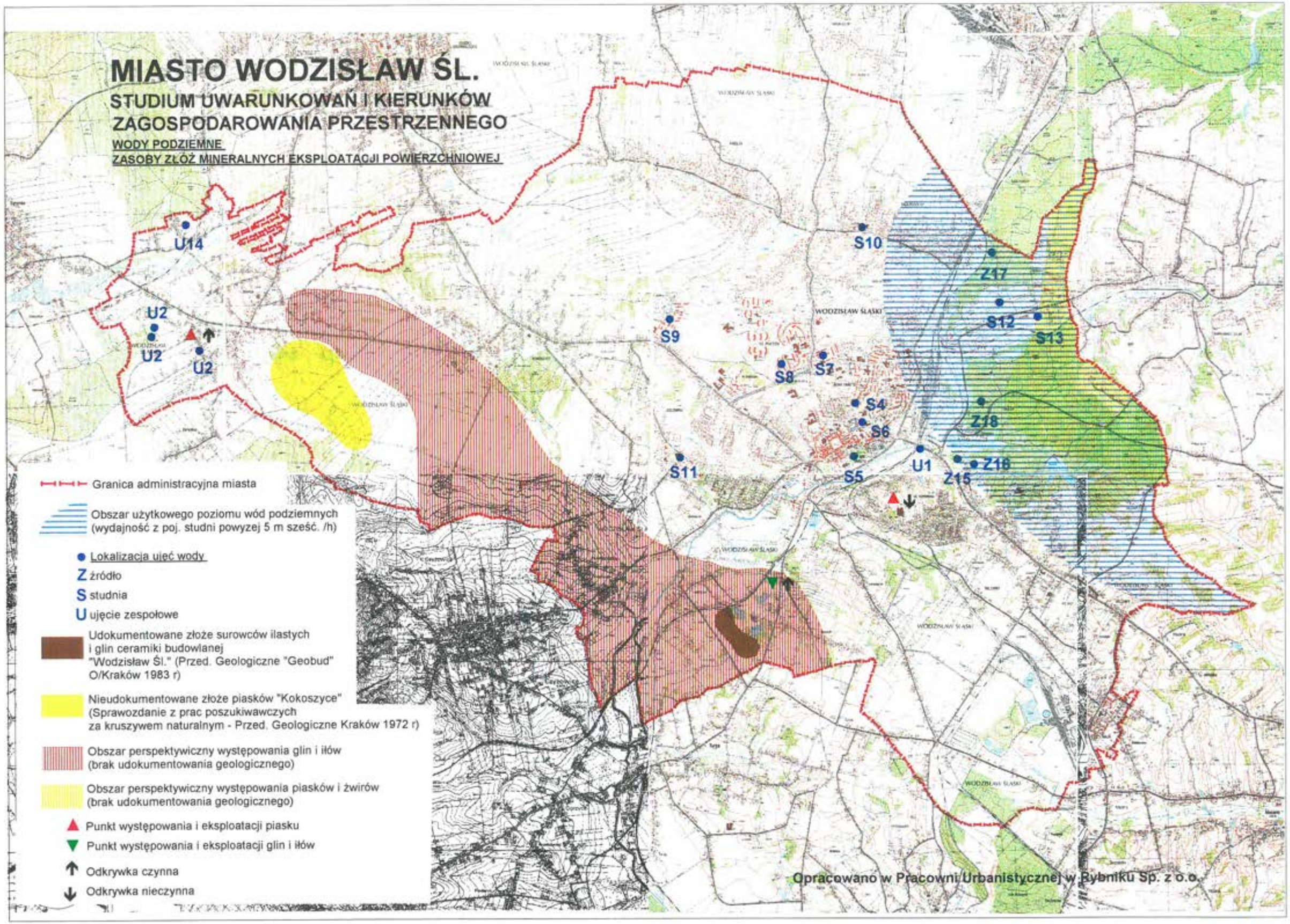
Zwierciadło w obszarze Wodzisławia Śl. występuje na głębokości od kilkudziesięciu cm w dolinach rzek (szczególnie w dolinie Leśnicy) do 1÷2 m w partiach przydolinnych i do kilkunastu metrów w rejonach wyniesień terenowych (rejon Kokoszyc 6,0÷8,0 m, w rejonie Jedłownika 14,0 m).
W części południowej i południowo-wschodniej nawet od 16-20 m, (mapa hydrograficzna woj. katowickiego 1:50 000 ark. Rybnik OPGK Poznań 1987r).
Wody czwartorzędowe zasilane są opadami atmosferycznymi przez tzw. okna hydrogeologiczne bądź przesiąkanie od powierzchni przez słabo przepuszczalne gliny i utwory lessopodobne.
Stąd tą drogą podatne są na skażenia pochodzące z powierzchni terenu (np. szamba gruntowe, brak kanalizacji sanitarnej itp.).
Innym zagrożeniem dotyczącym przeobrażeń wód podziemnych jest intensywna eksploatacja górnicza zwłaszcza w rejonie Wilchw.
W rejonach kontaktu utworów karbońskich czwartorzędem następuje bowiem silny drenaż tych wód w głąb powodując zubożenie wód czwartorzędowych czego dowodem są zaniki wód w wielu studniach na obszarze tej dzielnicy bądź znaczne obniżenie zwierciadła wód czwartorzędowych.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

WODY PODZIEMNE
ZASOBY ZŁÓŻ MINERALNYCH EKSPLOATACJI POWIERZCHNIOWEJ

Aktualnie na terenie Wodzisławia Śląskiego istnieją zasoby wód podziemnych eksploatowanie oraz z możliwością eksploatacji przez następujące ujęcia wód (źródła lub studnie kopane):

Nr ujęcia wody (źródła, studni) wg lokalizacji na planszy "wody podziemne"	Wydajność wody z ujęcia (źródła studni)	Przydatność wody	Strefa ochronna	Rodzaj ujęcia K-komunalne P-prywatne I-inne	Inne informacje
U_{w1} Jastrzębska	ok. 400m³/dobę (18m³/h)	Odpowiada normie wody pitnej	pośrednia 50,0m bezpośrednia 15,0m	I (PWiK)	W skład ujęcia wchodzi 6 studni artezyjskich + 3 studnie kopane. Ujęcie posiada zachowaną strefę ochrony sanitarnej
U_w2 dz. Zawada	ok. 111m³/dobę (poszczególne źródła od 3,3m³/h zr nr 1 do 8,5m³/h zr nr 4 i 5)	Woda wykorzystywana dla celów pitnych. Występują skażenia bakteriologiczne (bakterie z grupy Coli), zanieczyszczenia fizykochemiczne przy ul. Konwaliowej i Dzika - podwyższona mętność, azotynów i żelaza	brak	K	W skład ujęcia wchodzi 9 studni grawitacyjnych. W perspektywie i uwagi na złą jakość wody ujęcie powinno zostać wyeliminowane jako źródło zaopatrzenia ludności w wodę.
S_3 ul. Bogumińska (plac Urzędu Miasta)	brak danych	Woda niezdatna do picia - skażenia bakteriologiczne	brak	K	
S_4 ul. Daszyńskiego (przy Urzędzie Telekomunikacji)	brak danych	Bardzo zła jakość wody, szczególnie pod względami bakteriologicznym	brak	K	
S_5 ul. Zamkowa (na terenie parku)	brak danych	Woda nieodpowiadająca normom do picia	brak	K	
S_6 ul. 26 Marca (przy SP nr 3)	brak danych	Woda skażona bakteriologicznie nieprzydatna do picia	brak	K	
S_7 ul. 26 Marca (za obiektem ZOZ-u)	brak danych	Woda dobrej jakości przydatna do picia.	brak	K	
S_8 os. XXX-lecia (przy bloku 18÷23)	brak danych	Woda przydatna do picia	brak	K	
S_9 ul. Górnicza os. Jedlownik	brak danych	Woda złej jakości nie odpowiada normom do picia	brak	K	
S_{10} ul. Chrobrego (przy budynku nr 101)	brak danych	Brak danych	brak	K	
S_{11} ul. Ks. Roboty (przy SP nr 2)	brak danych	Brak danych	brak	K	
S_{12} ul. Marklowicka (POD "Rozkwit")	brak danych	Brak badań Sanepidu	brak	K	
S_{13} baza PKS ul. Marklowicka	8,6m³/h przy S=3,0m	Przydatna dla celów przemysłowych. Dla celów pitnych po uzdatnieniu.	brak	I	Woda zawiera ponadnormatywne zawartości Fe i Mn
Uw_{14} dz. Zawada (nieczynny szyb KWK "Anna")	brak danych	Przydatna wyłącznie dla celów przemysłowych.	brak	I	Duże studnie kopane na użytek WPBP
Z_{15} ul. Łużycka I	brak danych	Woda dobrej jakości przydatna dla celów pitnych	brak		Część ujęcia wody przy ul. Łużyckiej - Jastrzębskiej służy do indywidualnego zaopatrzenia ludności
Zw_{16} ul. Łużycka II	brak danych	Woda dobrej jakości przydatna dla celów pitnych	brak		Część ujęcia wody przy ul. Łużyckiej - Jastrzębskiej służy do indywidualnego zaopatrzenia ludności
Zw_{17} ul. Dębowa	brak danych	Woda dobrej jakości przydatna dla celów pitnych	brak		Część ujęcia wody przy ul. Łużyckiej - Jastrzębskiej służy do indywidualnego zaopatrzenia ludności
Zw_{18} Zameczek (u podnóża baszty)	brak danych	Brak danych	brak		

W/w ujęcia oraz źródła wody oznaczone zostały na planszy "wody podziemne". Ponadto w coraz mniejszym zakresie wody gruntowe ujmowane są przez studnie przydomowe" Dla awaryjnego zaopatrzenia w wodę miasto zobowiązane jest do utrzymywania ujęć komunalnych. Zobowiązanie takie na miasto nakładają ustawy: prawo wodne, przepisy obrony cywilnej kraju oraz inne przepisy sanitarne i porządkowe.
Z 17 w/w ujęć wody 11 stanowią ujęcia komunalne. Ujęcie w rejonie ul. Jastrzębskiej jest własnością PWiK w Wodzisławiu Śl.

Dwa ujęcia należą do przedsiębiorstw. Pozostałe funkcjonują jako ujęcia wody źródlanej.

Największym ujęciem wody na terenie Wodzisławia Śl. jest ujęcie składające się z 9 studni (6 artezyjskich i 3 kopanych) zlokalizowane przy ul. Jastrzębskiej (w formie przelewowej funkcjonuje łącznie z ujęciami przy ul. Łużyckiej, stąd często nazwa sygnowana jest nazwami obydwóch ulic). Ujęcie to o wydajności ok. 400m^3/dobę zasila os. Kopernika (ok. 1300 mieszkańców). Ujęcie to posiada zachowane strefy ochrony sanitarnej (pośrednią 50m i bezpośrednią 15m) zaś prowadzone w ciągu roku przynajmniej 4 badania wody przez Sanepid nie budzą zastrzeżeń.

W dzielnicy Zawada funkcjonuje ujęcie wody składające się w sumie z 9 studni (część w oparciu o wypływy źródłowe). Woda w ujęciu pochodzi z niewielkiej głębokości (1,5÷2,0m), same zaś ujęcia nie posiadają zachowanych stref ochrony sanitarnej, stąd jakość wody w nich występującej budzi wiele zastrzeżeń. Nagminnie występują skażenia bakteriologiczne (bakterie z grupy Coli) oraz również zanieczyszczenia fizykochemiczne jak podwyższona mętność, azotyny i żelazo.
Jakość wody w tym ujęciu ulega systematycznemu pogarszaniu, stąd w dalszej perspektywie należy wyeliminować to ujęcie jako źródło zaopatrzenia ludności w wodę.
Z pozostałych w/w ujęć wody występujących na terenie Wodzisławia Śl. dobrą pod względem jakości wodę posiadają głębinowe źródła wody przy ul. Łużyckiej, Dębowej oraz mniej znane przy kąpielisku Balaton oraz studnia przy ul. 26 Marca (za budynkiem ZUZ-su) oraz na os. XXX-lecia. Bardzo złą jakość wody szczególnie pod względem bakteriologicznym (brak Coli) posiada studnia przy ul. Daszyńskiego. Złą wodę posiadają również studnie komunalne przy ul. Górniczej na Jedłowniku oraz przy ul. Bogumińskiej (plac Urzędu Miejskiego). Studnie te w ocenie Sanepidu Wodzisławia Śl. powinne być jak najszybciej zlikwidowane lub trwale zabezpieczone, aby uniemożliwić pobieranie z nich wody. Niektóre z wymienionych wyżej w wykazie studni komunalnych aktualnie nie posiadają badań wody przez Sanepid, co uniemożliwia ocenę jakości ich wody.
Z powyższej oceny jakości wód podziemnych na terenie Wodzisławia Śl. wynika, że jest ona różna. Dotychczasowe istniejące wyniki badań mają jednak charakter wyrywkowy i nie dają podstawy do oceny kompleksowej, którą należałoby wykonać w mieście.
Z tych danych, które istnieją wynika, że generalnie na ogół w terenach położonych zdala od istniejącego zainwestowania jakość wód podziemnych jest dobra. Natomiast na terenach zainwestowanych oraz w ich pobliżu, a zwłaszcza na terenach pozbawionych skanalizowania zanieczyszczenia wzrastają znacznie, często również z braku strefy ochrony sanitarnej i najczęściej eliminują te wody z możliwości zaopatrzenia dla ludności.

2.5.3. Charakterystyka obszarów i terenów górniczych.

W rozumieniu ustawy z dn. 4 lutego 1994r. "prawo geologiczne i górnicze" obszarem górniczym jest przestrzeń w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny objętej koncesją., a terenem górniczym jest przestrzeń objęta przewidywanymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego.

Obszar miasta Wodzisławia Śl. (którego powierzchnia w granicach administracyjnych wynosi 4.962 ha) jest koncesjonowanym obszarem górniczym wydobycia węgla kamiennego.

Teren miasta podzielony został na 4 fragmenty obszarów górniczych kopalń Rybnickiej Spółki Węglowej; mianowicie:

- południowo-wschodnia część miasta o powierzchni ok. 1350 ha przestrzennie odpowiada północnemu fragmentowi obszaru górniczego "Wilchwy" (kopalnia "1 Maja")
- centralna część terenu miasta o powierzchni ok. 2.370 ha odpowiada przestrzennie środkowej części obszaru górniczego "Radlin I" (kopalnia "Marcel")
- północno-zachodni fragment terenu miasta o powierzchni ok. 580 ha, to południowo-wschodnia część obszaru górniczego "Pszów" (kopalnia "Anna")
- południowo-zachodnia część terenu miasta Wodzisławia o powierzchni ok. 660ha, to północny fragment rezerwowanego obszaru górniczego "Czyżowice" kopalni węgla kamiennego "Anna" (obecnie teren poszukiwania operatywnych zasobów złóż metanu - etap odwiertów rozpoznawczych).

Ze względu na bezpośredni styk obszarów górniczych na terenie miasta Wodzisławia Śl. zachodzi sytuacja przestrzennej tożsamości granic terenów i obszarów górniczych.
Na załączniku graficznym oznaczono przebieg ich granic zgodnie z koncesyjnie ustalonym podziałem.
Obowiązujące akty prawne (ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym, prawo geologiczne i górnicze) ustalają konieczność sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru funkcjonalnego dla całego obszaru miasta. Ze względu na fakt, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru funkcjonalnego sporządzany jest dla terenu górniczego w Wodzisławiu Śl., obowiązywać mają co najmniej ustalenia 3 odrębnych planów tj.:

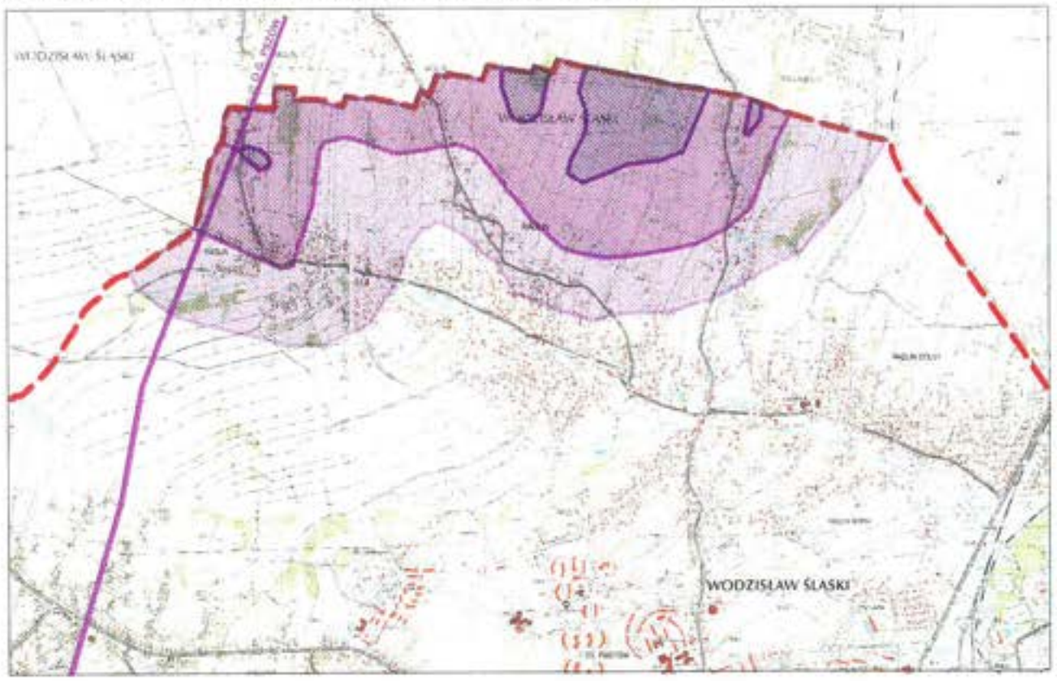
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru funkcjonalnego terenu górniczego "Pszów"
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru funkcjonalnego terenu górniczego "Radlin I"
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru funkcjonalnego terenu górniczego "Wilchwy".

Ustalenia w/w planów obejmują swym zasięgiem poza terenem miasta Wodzisławia Śl. części terenów sąsiednich jednostek administracyjnych.

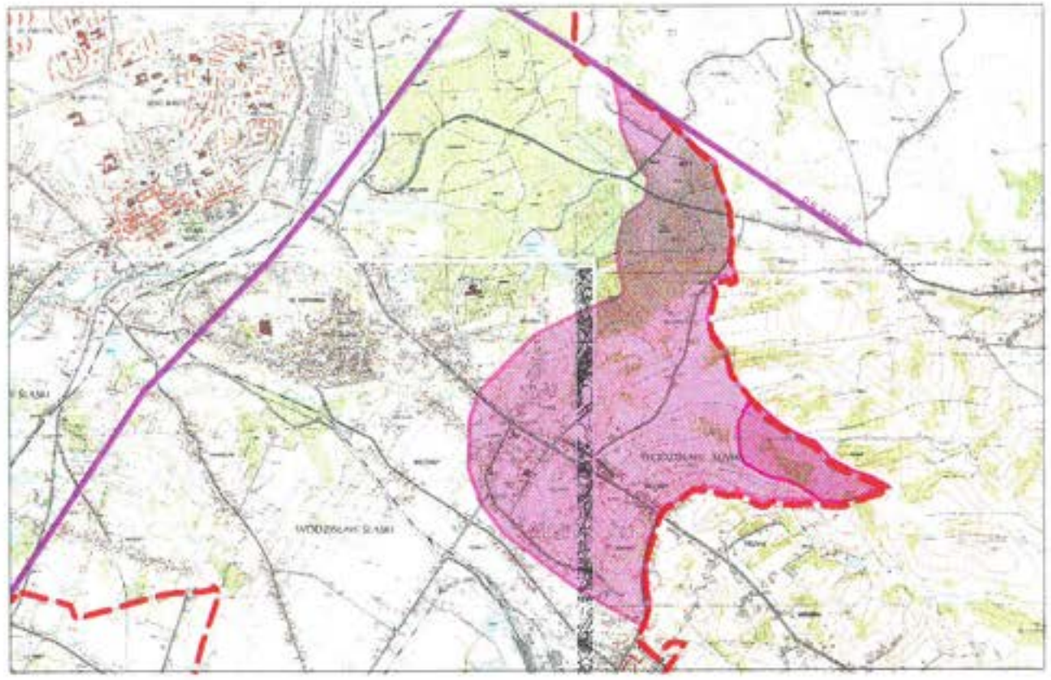
Na obszarze miasta Wodzisławia znajdują się dawna KWK "1 Maja", która od 1 stycznia 1996r. została połączona z kopalnią "Marcel" w jeden zakład górniczy KWK "Marcel" z Ruchem "1 Maja".
Eksploatacja węgla prowadzona jest na podstawie koncesji Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o numerze:

- 40/93 z 15.09.1993r. z późniejszymi zmianami (kopalnia "1 Maja")
- 214/93 z 26.01.1994r. z późniejszymi zmianami (kopalnia "Marcel")

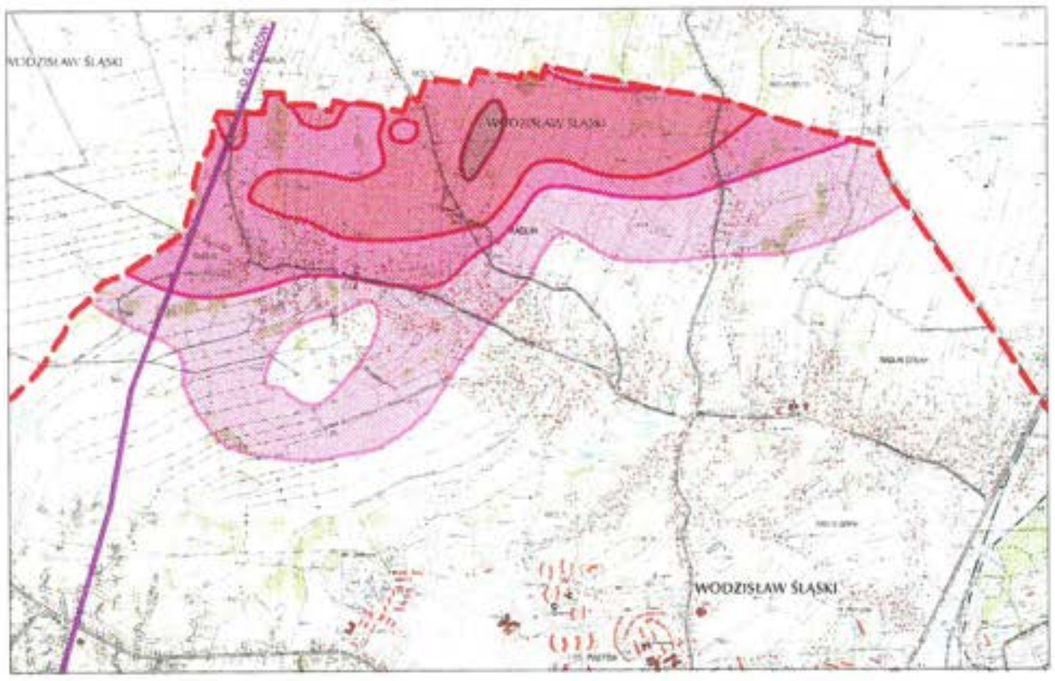
Wpływ projektowanej w latach 1998-2013 eksploatacji górniczej
(kategorie szkód górniczych I - III) na powierzchnię terenu - KWK "Anna"

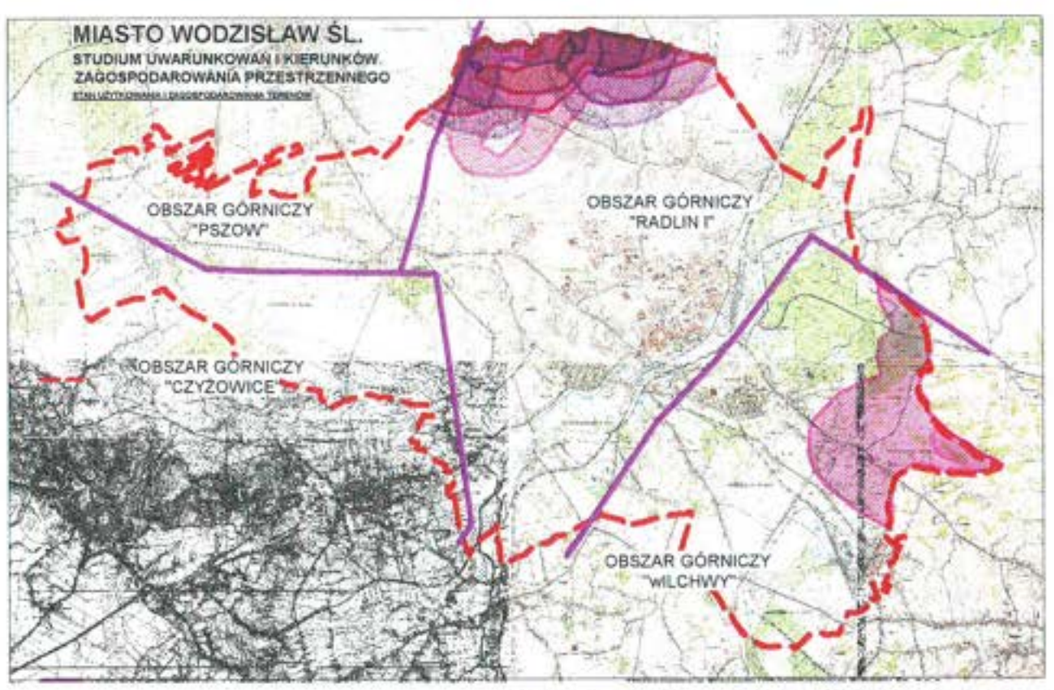
Wpływ projektowanej w latach 1998-2004 eksploatacji górniczej
(kategorie szkód górniczych I i II) na powierzchnię terenu - KWK "Marcel" Ruch "1Maja"

Wpływ projektowanej w latach 1998 - do wyczerpania złoża - eksploatacji górniczej
(kategorie szkód górniczych I - IV) na powierzchnię terenu - KWK "Marcel"

Wpływ projektowanej eksploatacji górniczej
na powierzchnię terenu kopalń Rybnickiej Spółki Węglowej SA

WODZISŁAW ŚL. - STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Opracowano w Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp.z o.o.

Eksploatacja węgla prowadzona jest aktualnie na części obszaru górniczego "Radlin I" o nazwie "Pole Marklowice" stan rozpoznania zasobów złóż kopalni eksploatujących powyższe pole wg stanu na 1.01.1996r., to:

kopalnia "Marcel"
zasoby bilansowe - 189,6 mln.t
zasoby przemysłowe - 166,6 mln.t
zasoby do eksploatacji - 119,4 mln.t

kopalnia "1 Maja"
zasoby bilansowe - 124,4 mln.t
zasoby przemysłowe - 191,8 mln.t
zasoby do eksploatacji - 207,8 mln.t

Obecnie znajdująca się na terenie miasta Wodzisławia Śl. część KWK "Marcel" Ruch "1 Maja" (dawna KWK "1 Maja") wydobywa na dzień ok. 6000t węgla (ok. 1,5 mln.t/rok).
Projekt zagospodarowania złoża opracowany został w 1997r. i przewiduje eksploatację do roku 2004.

Polityka i zamierzenia rządu wyrażone wiosną 1998r. w projekcie pt. "Reforma górnictwa węgla kamiennego w Polsce w latach 1998÷2002", jak również projekt ustawy "O dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego i gmin górniczych do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej" przewidują rozpoczęcie likwidacji kopalni "Marcel - "1 Maja" w Wodzisławiu Śl. na rok 1999.
Powyższe dwa projekty ustaw wraz z szeregiem rozporządzeń wykonawczych (m.in. "O trybie i zasadach dotacji na fizyczną likwidację kopalni", "O finansowaniu usuwania szkód górniczych) po konsultacjach z zainteresowanymi stronami i organizacjami społecznymi skierowane zostaną pod obrady sejmu, który ostatecznie określi kierunek zmian i przyszłość przemysłu wydobywczego w tym i KWK w Wodzisławiu Śląskim.

2.5.4. Rolnicza przestrzeń produkcyjna - struktura użytkowa, ocena przydatności rolniczej gleb i ich zagrożeń środowiskowych.

W mieście Wodzisławiu Śląskim tereny użytkowane rolniczo zajmują powierzchnię 3.035 ha, co stanowi 61,2% jego powierzchni ogólnej.
Struktura użytków przedstawia się następująco:
- grunty orne - 2.343 ha - 77 %
- sady - 76 ha - 2 %
- łąki - 384 ha - 13 %
- pastwiska - 232 ha - 8 %

Stan bonitacji gleb w mieście w podziale na rodzaje użytkowania gruntów przedstawia tabela:

	klasa III		klasa IV		klasa V		klasa VI		Ogółem	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
grunty orne	858	36,6	1.188	50,7	280	12,0	17	0,7	2.343	100,0
sady	24	31,6	38	50,0	14	18,4	-	-	76	100,0
łąki	64	16,6	250	65,1	65	16,6	5	1,7	384	100,0
pastwiska	43	18,5	125	53,8	47	20,2	17	7,5	232	100,0
razem:	989	32,5	1.601	52,7	406	13,4	39	1,4	3.035	100,0

Jak wynika z powyższego zestawienia duży jest udział dobrych klas gleb. Przeważa klasa IV. Najwięcej jest jej pośród łąk - aż 65,1%, to łąki klasy IV. Duży jest udział klasy III, najwięcej pośród gruntów ornych - 36,6%.
Pośród kompleksów glebowo-rolniczych przeważają kompleksy pszenne.
Duży jest udział kompleksów żytnio-ziemniaczanych bardzo dobrych i dobrych.
Występują także w formie mniejszych areałów kompleksy pastewne mocne.
Warunki glebowo-rolnicze różnicują się w jednostkach strukturalnych.
Najlepsze występują w Radlinie. Gleby klasy III stanowią 48% ogółu użytków rolnych, klasy IV - 47%. Dominują dobre kompleksy pszenne. Niewiele jest kompleksów słabych. Na niewielkim obszarze wydziela się pastewny mocny.
Podobnie jest w Kokoszycach: 40%, to klasa III, klasa IV stanowi 51%. Kompleksy glebowo-rolnicze są bardziej zróżnicowane. Obok pszennych dobrych, a nawet niewielkiego areału o najwyższej przydatności jako kompleksu pszennego bardzo dobrego występują na porównywalnym obszarze kompleksy żytnio-ziemniaczane: bardzo dobre i dobre, a także w formie niedużych areałów kompleksy pastewne mocne.
Dobre są także warunki glebowo-rolnicze w Jedłowniku. Gleby klasy III stanowią 31%, a klasy IV aż 63%. W tych klasach przeważają grunty orne i łąki.
Na terenie Jedłownika porównywalny jest udział kompleksów pszennych dobrych, żytnio-ziemniaczanych bardzo dobrych i dobrych oraz pastewnych mocnych.
Pośród użytków zielonych przeważają dobre.
Więcej niż w Radlinie i Kokoszycach jest kompleksów słabszych: żytnio-ziemniaczanych i pastewnych. Najsłabsze warunki glebowo-rolnicze występują na obszarze Zawady, Turzyczki i Maruszów, w południowej części Wilchw.
Północna część Wilchw tworzy wraz z gruntami wsi Połomia kompleksy pszenne dobre.
Na uwagę zasługują dobre kompleksy glebowo-rolnicze i stosunkowo dobre bonitacje gleb: 33% w klasie III i 50% w klasie IV na terenach rolnych w jednostce centralnej w Wodzisławiu.
Jednak, że są to potencjalne rozwojowe tereny osiedleńcze miasta ich przydatność dla produkcji rolniczej nie jest rozważana.

Występowanie klas bonitacji w poszczególnych obrębach geodezyjnych obrazuje poniższa tabela.
Dane podano w procentach.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany
Strona 73

Nazwa obrębu	Klasy bonitacji gleb			
	III	IV	V	VI
Wodzisław	33	50	13	4
Radlin	48	47	5	-
Kokoszyce	40	51	8	1
Jedłownik	31	60	9	-
Wilchwy	21	51	25	3
Zawada	7	55	37	1
Turzyczka	30	58	11	1
Marusze	6	78	16	-

Użytki rolne w ok. 14% występują w formie zwartych areałów. Reszta to grunty rozproszone, położone pośród terenów zabudowanych.
Zwarte areały o łącznej powierzchni 415 ha wydzielają się w Radlinie i Kokoszycach.

W Radlinie są to:
- kompleks rolny o pow. 107 ha położony pomiędzy doliną potoku Jedłownickiego, a terenami zabudowanymi przy ul. Bolesława Chrobrego
- kompleks rolny o pow. 71 ha położony pomiędzy ulicami: Głożyńską i Kardynała Kominka
- enklawa rolna o pow. 17 ha na terenie wyniesionym pomiędzy ulicami: Głożyńską i Bolesława Chrobrego

W Kokoszycach:
- kompleks rolny o pow. 103 ha obejmujący tereny dawnego PGR oraz prywatne, przyległe od strony zachodniej
- kompleks rolny o pow. 59 ha obejmujący tereny dawnego PGR, po wschodniej stronie ulicy Olszyny, a także grunty kościelne przyległe do doliny potoku
- enklawa rolna o pow. 23 ha położona po wschodniej stronie doliny potoku do ulicy Osadniczej.

Kompleksy te charakteryzują się wysokimi wartościami jako użytki rolne.
W obrębie największego kompleksu w Radlinie przeważają gleby klasy III - 75% i kompleksy pszenne dobre. Ich uzupełnieniem są wadliwe kompleksy pszenne.
Podobnie jest w obrębie kompleksu wysuniętego najbardziej na wschód, o powierzchni 32 ha, gdzie dodatkowo występuje kompleks żytnio-ziemniaczany dobry.
Dwa pozostałe kompleksy rolne prawie w całości stanowią grunty III klasy bonitacji i są zaliczone do dobrych kompleksów pszennych.
Nieco mniej korzystne są warunki w obrębie kompleksów w Kokoszycach.
Przeważają grunty o glebach klasy IV, jedynie w obrębie kompleksu w rejonie ul. Olszyny mają porównywalny udział gleby klasy III i IV.
Przeważają wartościowe kompleksy glebowo-rolnicze: żytnio-ziemniaczane - dobre i bardzo dobre, pszenne dobre i pastewne mocne.
Na te korzystne warunki dla rozwoju produkcji rolniczej w postaci zwartych areałów, wysokich klas bonitacji gleb i wartości kompleksów glebowo-rolniczych nakładają się warunki ekologiczne określone poprzez badania skażenia gleb metalami ciężkimi, kwasowość gleby, zawartość makroelementów: zasobność w fosfor.

Badania takie przeprowadziła na terenie Wodzisławia Śląskiego Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gliwicach.

Badania te wykazywały:
- duży udział gleb kwaśnych (13 próbek) i bardzo kwaśnych (22 próbek) - ogółem w mieście 64% badanych próbek.
  Najwyższy udział gleb bardzo kwaśnych występuje w Radlinie - 50% i Kokoszycach - 47% i Wilchwach 40%
- duży udział niskiej (12 próbek) i bardzo niskiej (22 próbki) zawartości fosforu w glebach.
  W Jedłowniku wszystkie badane próbki charakteryzowały się niską zawartością fosforu, w Kokoszycach 55%
- duży udział gleb dla których konieczne jest wapnowanie - ogółem 58% próbek.
  Najwyższe potrzeby w tym zakresie występują w Radlinie - aż dla 92% badanych próbek stwierdzono wapnowanie jako konieczne, w Zawadzie dla 66% w Kokoszycach dla 59%,
- nieprzekroczone dopuszczalne stężenia metali ciężkich w glebie, z 1 wyjątkiem przekroczenia dopuszczalnej wartości cynku o 11% stwierdzono w Kokoszycach, na północny-wschód od nie zrealizowanej kopalni "Czyżowice".
  Również w Kokoszycach u zbiegu ulic Oraczy i Młodzieżowej, stwierdzono najwyższe w mieście skażenie ołowiem - 92% wartości dopuszczalnej dla gleb lekkich i 46% dla gleb ciężkich, niklem - 60% wartości dopuszczalnej w Kokoszycach w rejonie ul. Olszyny
- nieprzekroczone dopuszczalne zawartości metali ciężkich w trawach na terenie miasta wg standardów EWG: 10mg ołowiu/kg s.m. i 1 mg kadmu/kg s.m.

  W Wodzisławiu wartości te wynoszą od najniższej 4,3 mg ołowiu w Kokoszycach do najwyższej również w Kokoszycach wynoszącej 7,5, a więc 75% wartości dopuszczalnej.
  Podobnie wartość kadmu nie przekracza dopuszczalnej i waha się od 0,37g w Wilchwach, Turzyczce i Kokoszycach do 0,85g w Radlinie w rejonie ulicy Bolesława Chrobrego.

Wnioski:

1. Na terenie miasta wydzielają się wartościowe kompleksy rolne o dobrej bonitacji gleb i kompleksach glebowo-rolniczych, lecz o zróżnicowanych warunkach agroekologicznych od zasobnych w makroelementy do zakwaszonych i wymagających wapnowania.

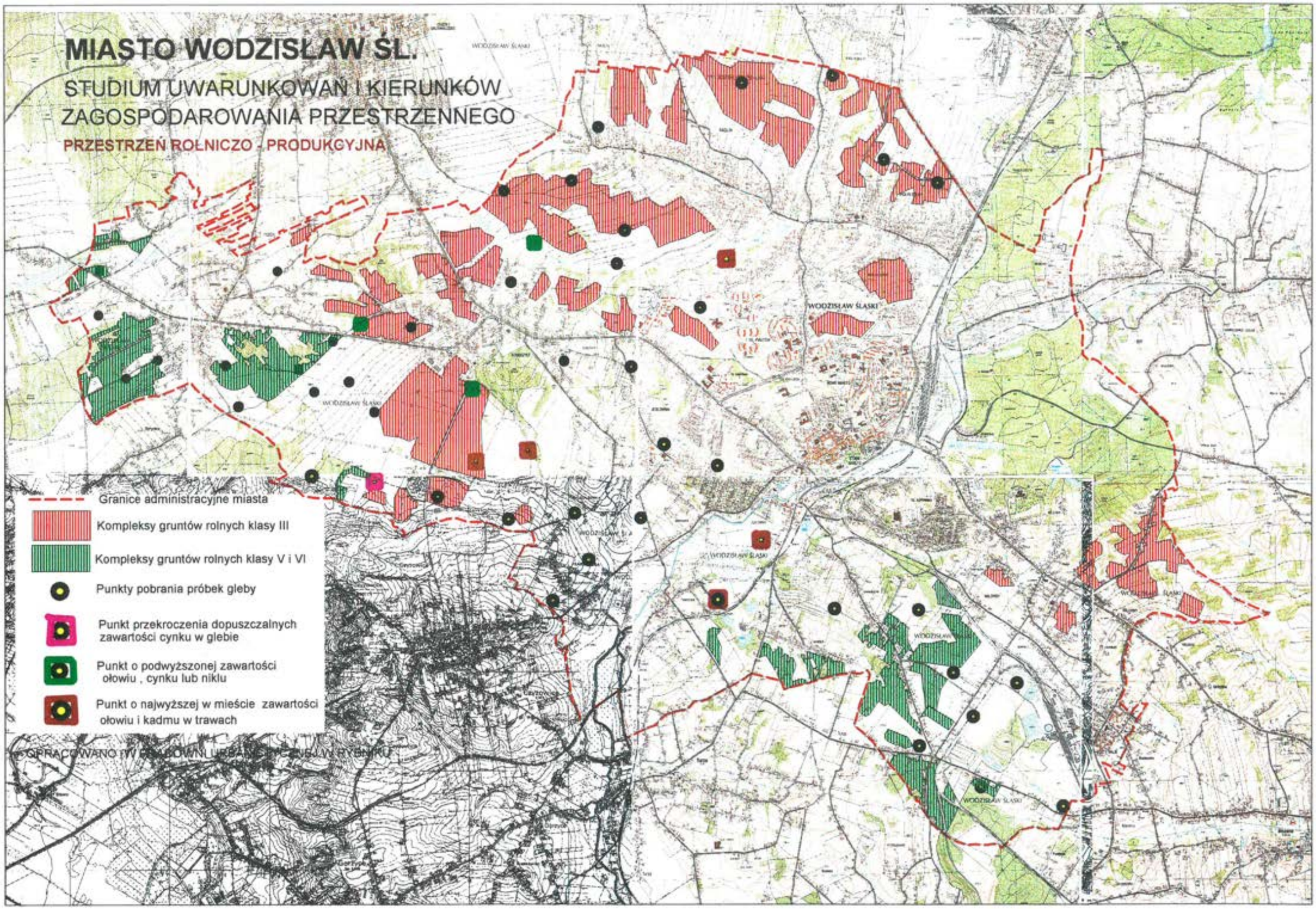
2. Stosunkowo niski jest udział w użytkach rolnych sadów przy występowaniu na terenie miasta bardzo korzystnych warunków dla rozwoju sadownictwa: występowanie dobrych gleb, nasłonecznionych stoków i sprzyjającego okresu wegetacji.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

PRZESTRZEŃ ROLNICZO - PRODUKCYJNA

OPRACOWANO W PRACOWNI URBANISTYCZNEJ W RYBNIKU

2.5.5. Warunki topoklimatyczne i aerosanitarne - stan i zagrożenia.

Klimat jest jednym z podstawowych elementów środowiska geograficznego warunkującym istnienie i funkcjonowanie jego pozostałych elementów, do których należą m.in. szata roślina, świat zwierzęcy, gleby, wody powierzchniowe i podziemne.
Charakterystyka warunków klimatycznych może stanowić podstawę oceny wielu procesów zachodzących w obrębie przyrody ożywionej i nieożywionej. Spośród czynników klimatotwórczych w kształtowaniu warunków klimatycznych danego obszaru znaczącą rolę odgrywają przede wszystkim cyrkulacja atmosferyczna, stosunki radiacyjne oraz wilgotnościowe. Dodatkowo są one modyfikowane przez czynniki lokalne do których należą: rzeźba i charakter powierzchni terenu, ekspozycja warunki aerosanitarne. Znajomość i analiza lokalnych warunków klimatycznych stanowi więc ważny element waloryzacji przyrodniczej danego obszaru. Waloryzacja topoklimatyczno-aerosanitarna dostarcza dodatkowe wskazówki dla planistów, które służą wypracowaniu i wytypowaniu najkorzystniejszych lokalizacji dla poszczególnych funkcji obszaru oraz konieczności kształtowania odpowiedniego systemu ekologicznego wywierającego również znaczący wpływ na lokalne warunki klimatyczne.

2.5.5.1. Charakterystyka klimatyczna obszaru Wodzisławia Śl.

Według W. Okołowicza (1969) obszar Wodzisławia Śl. znajduje się w strefie klimatu umiarkowanego ciepłego-przejściowego. R. Gumiński w swoim podziale Polski na dzielnice rolniczo-klimatyczne (1948) cały obszar miasta zalicza do dzielnicy podsudeckiej ze średnią roczną temperaturą powietrza wahającą się od 8-9^{0}C, liczbą dni mroźnych od 100÷120 a dni z pokrywą śnieżną od 60÷70.

Położenie geograficzne i ukształtowanie terenu powodują na tym obszarze dużą zmienność i nieregularność stanów atmosfery, co wiąże się m. in. ze ścieraniem różnych mas powietrza. Przez 72% dni w roku nad obszarem Wodzisławia Śl. kształtują masy powietrza polarno-morskiego, w 21% polarno-kontynentalnego, 6% polarno-arktycznego i 1% zwrotnikowego. W 45% dni w roku dominuje cyrkulacja zachodnia (NW, W, SW) a w 28% południowo-wschodnia (SE) i północna wschodnia (NE). Dominującym układem barycznym w ciągu roku jest wyż baryczny (52% dni). Przez 31% dni w roku nad obszarem tym przemieszczają się fronty atmosferyczne z których 14% to fronty chłodne.

Na podstawie danych IMGW w Katowicach dla wielolecia 1961÷1990 na pobliskiej stacji Jastrzębie (które ze względu na bliskie położenie i zbliżone warunki fizyczno-geograficzne może być odniesieniem dla Wodzisławia Śl.) oraz średnia roczna temperatura powietrza wyniosła 8,1^{0}C. Najcieplejszym miesiącem był lipiec (17,4^{0}C), a najzimniejszym styczeń (-2,5^{0}C). Maksymalną temperaturę dobową jaką tu zanotowano to 34,1^{0}C, natomiast minimalną -33,0^{0}C.

Średnioroczna suma opadów atmosferycznych w wieloleciu 1961-1990 (Charakterystyka klimatologiczna ..., 1992) wyniosła w Wodzisławiu Śl. 786 mm. Maksymalne miesięczne sumy opadów przypadające na lipiec - 109 mm, zaś minimalne na styczeń - 38 mm. W wieloleciu tym ekstremalne sumy roczne kształtowały się od 614 mm do 1004 mm. Średnioroczna liczba dni z opadem wynosi 180 z wyraźną przewagą w miesiącach: maj, czerwiec oraz listopad i grudzień. Średnia liczba dni z pokrywą śnieżną wynosiła 36, najdłużej zalegając w grudniu oraz lutym.

Warunki anemologiczne (wiatrowe) na tym obszarze kształtowane są przede wszystkim przez ogólną cyrkulację atmosferyczną, w przyziemnej warstwie atmosfery modyfikowaną przez rzeźbę i pokrycie terenu. Nad obszarem Wodzisławia zaznacza się wyraźna dominacja wiatrów wiejących z kierunku południowo-zachodniego (23% dni w roku). Duża frekwencja przypada również na wiatry południowe (15%), północno- wschodnie (11%) i północno-zachodnie (11%) oraz cisze (13%). Największe średnie prędkości notuje się dla wiatrów wiejących z sektora zachodniego kształtujące się od 3,0 - 3,6 m/s. Tak wyraźna dominacja wiatrów z sektora południowego (SW-S-SE) wskazuje na duży udział Bramy Morawskiej w kształtowaniu stosunków anemologicznych nie tylko na obszarze Wodzisławia Śląskiego. Fakt ten ma duże znaczenie przede wszystkim w procesie transferu zanieczyszczeń z Zagłębia Ostrawsko-Karwińskiego i terenów przyległych oraz ich dalszego przemieszczania się w obrębie miasta.

2.5.5.2. Rzeźba terenu.

Położony w południowej części Płaskowyżu Rybnickiego Wodzisław Śląski stanowi obszar silnie rozczłonkowany, wyraźnie odróżniający się rzeźbą od terenów sąsiednich. O jego odrębności morfologicznej decydują faliste powierzchnie wierzchowinowe oraz liczne głęboko wcięte dolinki erozyjne, wyraźnie zaznaczające się w terenie.
Formy dolinne o różnych indywidualnych cechach morfodynamicznych, występujące w zasięgu pokryw lessowych, są rozmieszczone bardzo nierównomiernie. Szczególnie nierównomierna jest sieć młodych rozcięć erozyjnych, wśród których przeważają parowy.
Formy te w niektórych rejonach Wodzisławia tworzą rozgałęzione systemy (rejon Radlina, Wilchw, Kokoszyc, Jedłownika, Zawady), a jednocześnie na sąsiednich nie ma ich w ogóle lub występują sporadycznie (np. Karkoszka, Turzyczka, Wilchwy-Pustki). Przyjmuje się, że charakter oraz intensywność urzeźbienia jest przede wszystkim uzależniona od lokalnych cech litogenetycznych pokryw lessowych, takich jak uziarnienie, miąższość, ogólna porowatość, wilgotność naturalna, spoistość, zawartość tlenków żelaza (Dwucet, 1986).

Obszar Wodzisławia Śląskiego wznosi się od południa (225 m n.p.m.) ku północy osiągając najwyższą wysokość 289 m n.p.m. w swej centralnej części (Jedłownik). Deniwelacje terenu, które należą do ważniejszych elementów charakteryzujących rzeźbę są również zróżnicowane. Dominują deniwelacje w granicach 15÷30 m oraz 30÷45 m przy czym w obrębie doliny Lesznicy spotykane są fragmenty o deniwelacjach 0÷15 m oraz ponad 45 m. W obrębie głęboko wciętych jarów i parowów deniwelacje te mogą osiągać 50÷60 m (Jedłownik, Śródmieście, Zawada, Radlin).

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Typowym elementem rzeźby Wodzisławia są liczne formy dolinne mającą różną wielkość, kształt, wiek i genezę. Wśród nich wyróżniają się dwie zasadnicze grupy: doliny rzeczne główne i doliny różnej wielkości o odpływie okresowym lub ze stałymi strugami.
Pierwszą grupę reprezentuje dolina Lesznicy biegnąca centralnie przez obszar Wodzisławia z północnego-wschodu na południowy-zachód i odwadniająca większą jego część. Jej dno jest płaskie, wyrównane o szerokości od 200÷900 m, wypełnione osadami współczesnymi (mady, mułki, piaski i żwiry). Uchodzące do niej doliny nieckowato-denudacyjne m.in. Potoku Jedłownickiego i Radlińskiego, Marklówki, potoków z "Marcela", "Balatonu" i Jedłownika, a także potoki Zawadka, Syrynka, Kokoszycki i Mszanka tworzą głębokie doliny nieckowate, często rozgałęzione, o głębokości od kilku do 20 m i nachyleniu zboczy do 20^0, a w profilu poprzecznym charakteryzujące się wklęsło-wypukłym profilem zboczy. Dość powszechne na całym obszarze Wodzisławia są liczne, młode wcięcia erozyjne nazywane w zależności od profilu poprzecznego debrzami, wąwozami lub parowami. Do wąwozów zalicza się suche doliny o wąskim dnie i prawie pionowym, często urwistych zboczach, powstałe na skutek zdecydowanej dominacji erozji linijnej wód powierzchniowych. Formy takie nie występują jednak na tym terenie. Spotykamy natomiast wcięcia dolinne o typowym profilu V-kształtnym i wyróżnianymi jako debrza. Występują one sporadycznie przede wszystkim na terenach zalesionych, stanowiąc głównie odcinki wcięć erozyjnych oraz ich boczne odgałęzienia. Ich strome zbocza o wysokości do 10 m są modelowane przez procesy denudacji, głównie ruchy masowe (zsuwy). Dna dolin są wąskie, często podmokłe. W miejscach połączenia kilku ujściowych odcinków debrzy dno staje się płaskie, szerokie, a profil poprzeczny doliny przybiera kształt parowu (Dwucet, 1986).

2.5.5.3. Waloryzacja topoklimatyczna miasta Wodzisławia Śl.

Metodyka pracy

Topoklimat, to klimat obiektu, miejsca dającego się opisać topograficznie, odpowiadającego taksonomicznym jednostkom geograficznym najniższego rzędu, nie istniejącym samodzielnie oraz klimat obiektów tworzących co prawda pewną, samodzielną całość, ale o tak małych wymiarach punktowych, że w topografii przedstawia się je w podziałce powiększonej bądź też symbolami bez okonturowania (Okołowicz, 1969).

Topoklimat jest ściśle uzależniony od innych elementów środowiska geograficznego i niezwykle podatny na zmiany. Wynika to ze zmian zachodzących w poszczególnych elementach środowiska geograficznego, głównie w rzeźbie terenu, ale także w elementach jego zagospodarowania przestrzennego, w tym wielkości powierzchni poszczególnych typów użytkowania terenów, intensywności i jakości zabudowy, rodzaju powierzchni i związanego z nim współczynnika szorstkości, imisji ciepła antropogenicznego, emisji i imisji zanieczyszczeń atmosferycznych. Szczególnie podatne na zmiany topoklimatów są tereny miast i obszarów przemysłowych, takich jak Górnośląski Okręg Przemysłowy, czy Rybnicki Okręg Przemysłowy reprezentowany w tym przypadku przez obszar miasta Wodzisławia Śl.

Wydzielenie topoklimatów na obszarze miasta zostało dokonane w oparciu o klasyfikację typów topoklimatycznych zaproponowaną przez J. Paszyńskiego (1980). Podział ten wychodzi z założenia, że podstawowe znaczenie dla kształtowania się topoklimatów ma wymiana energii zachodząca na powierzchni granicznej pomiędzy atmosferą i jej podłożem. Wymianę tę przedstawić można w postaci równania bilansu cieplnego powierzchni granicznej, które dla godzin dziennych przybiera postać:

$$K^{\downarrow} + (S) = K^{\uparrow} + L + B + P + E$$

natomiast dla godzin nocnych:

$$P+B+E+(S)=L$$

Oznaczenia symboli:
$K\downarrow$ - całkowite promieniowanie słoneczne (bezpośrednie + rozproszone);
$K\uparrow$ - odbite od podłoża promieniowanie słoneczne;
S - ciepło wyzwalane sztucznie przy procesach spalania;
L - promieniowanie cieplne podłoża (wypromieniowanie efektywne) w zakresie długofalowym;
B - wymiana ciepła między powierzchnią graniczną a podłożem wskutek przewodzenia;
P - wymiana ciepła między powierzchnią graniczną atmosferą w skutek turbulencji;
E - wymiana ciepła utajonego wskutek parowania lub kondensacji wody.

Poza głównymi składnikami bilansu cieplnego w podziale tym uwzględniono także specyficzne stosunki topoklimatyczna obszarów leśnych, charakteryzujące się zmniejszonym wypromieniowaniem efektywnym (składnik L), jak również obszarów zurbanizowanych, odznaczających się występowaniem składnika S w bilansie cieplnym powierzchni czynnej. Jest to szczególnie istotne w przypadku rozpatrywanego terenu, ze względu na występowanie dużych obszarów leśnych oraz obecność terenów zabudowanych (zurbanizowanych).

Charakterystyka topoklimatyczna obszaru Wodzisławia Śl.

Na rozpatrywanym obszarze przeważają topoklimaty obszarów zurbanizowanych i uprzemysłowionych. W ich grupie wyróżnić można:

- topoklimat terenów położonych na dobrze przewietrzanych partiach zboczowych lub wierzchowinowych - zabudowane części dzielnic peryferyjnych: Kokoszyce, Radlin, Jedłownik, Zawada, Karkoszka, Turzyczka, Pustki i Wilchwy oraz niektóre wyniesione części Śródmieścia, oraz część os. Kopernika - gdzie nie występuje niebezpieczeństwo zalegania zanieczyszczeń atmosferycznych w przyziemnej warstwie atmosfery;
- topoklimat obejmujący tereny równinne - rejon Śródmieścia Wodzisławia, Wilchwy - Kopalnia "1 Maja", niżej położone rejony Jedłownika, Zawady, Kokoszyc, Radlina Dolnego oraz Karkoszki i Turzyczki - gdzie przy niesprzyjających warunkach synoptycznych zanieczyszczenie atmosfery w warstwie przyziemnej może być stosunkowo duże;

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Strona 77

- topoklimat terenów położonych w obrębie dolin i innych form wklęsłych - tereny położone w obrębie doliny Lesznicy (w nazewnictwie lokalnym - Leśnicy): centralna część Wodzisławia pomiędzy ulicą Łużycką i Rybnicką, najniżej położone części Radlina, Zawady , Wilchw - gdzie wskutek niedostatecznego przewietrzania zanieczyszczenie przyziemnych warstw powietrza może być bardzo duże, uciążliwe, a często nawet szkodliwe dla ludzi, zwierząt i roślin.

  Drugą pod względem obszarowym grupą topoklimatów są topoklimaty obszarów zalesionych. Jest to topoklimat korzystny, niwelujący niebezpieczeństwo występowania przymrozków i łagodzący nocne spadki temperatury, które są znacznie mniejsze niż na obszarach sąsiednich. W grupie tej wyróżnić można topoklimaty:

- obszarów położonych na wierzchowinach oraz zboczach o ekspozycji południowej, miejscami o nachyleniu ponad 5^0 - górne fragmenty obszarów leśnych w rejonie Grodziska, Wilchw, Kokoszyc, Zawady oraz inne, mniejsze kompleksy leśne - gdzie promieniowanie efektywne w zakresie długofalowym jest osłabione a nawet często przybiera wartości dodatnie wskutek zasłonięcia nieboskłonu przez okap leśny (korony drzew);
- obszarów położonych na terenach płaskich i zboczach o pozostałej ekspozycji - niżej położone obszary leśne Grodziska, Wilchw, Kokoszyc, Zawady oraz mniejszych kompleksów, gdzie wskutek osłonięcia powierzchni granicznej przed wypromieniowaniem przez okap leśny, występują niskie wartości składnika L (promieniowanie cieplne podłoża) i przeciętne wartości składnika $K^{\downarrow}$ (promieniowanie całkowite);
- obszarów położonych w dnach dolin rzecznych, głębokich obniżeniach i jarach doliny Lesznicy i jej dopływów, Potoku Jedłownickiego, Radlińskiego, Marklówki, z "Balatonu", Marcela i Jedłownika oraz mniejsze, zalesione i głęboko wcięte doliny innych potoków (szczególnie rejon Zawady, Radlina, Wilchw) - gdzie występują niskie wartości składnika L (promieniowanie cieplne podłoża) oraz niskie (m.in. wskutek większej wilgotności) wartości składnika $K^{\downarrow}$ (promieniowanie całkowite);
- silnie zadrzewionych ogródków działkowych, sadów, parków miejskich, cmentarzy - gdzie na skutek ingerencji człowieka należy spodziewać się innych warunków niż w powyższych podtypach "naturalnych".

Do trzeciej grupy topoklimatów należą topoklimaty form płaskich poza dnami dolin. Z grupy tej dominuje topoklimat terenów płaskich lub o niewielkim nachyleniu, wyniesionych poza dna dolin, bez zwartej szaty roślinnej, która utrudniałaby dopływ ciepła od podłoża. Obejmuje on szczególnie tereny w zachodniej, środkowej, północnej oraz częściowo południowej części obszaru: Karkoszka, Kokoszyce, Zawada, Turzyczka, Pustki, Wilchwy i Radlin. W obrębie tych obszarów w czasie pogodnych nocy mogą tworzyć się przyziemne inwersje temperatury, jednak ich znacznym spadkom przeciwdziała dopływ ciepła z głębszych warstw gleby. Większe niebezpieczeństwo wystąpienia inwersji termicznych i przymrozków radiacyjnych, ze względu na śródleśne położenie czy jakość gleb w tej grupie topoklimatów może mieć miejsce w obrębie dzielnic: Grodzisko, Wilchwy i Radlin.

Część terenów w dolinie Lesznicy położonych poza terenami zabudowanymi i uprzemysłowionymi, obejmuje topoklimat form wklęsłych. Są to tereny dość rozległe, stosunkowo dobrze nawietrzone, z podmokłymi dnami dolin i często wysokim poziomem zwierciadła wód gruntowych, pokryte roślinnością łąkową. Tu w czasie pogodnych nocy tworzyć się mogą zastoiska zimnego powietrza stwarzając niebezpieczeństwo wystąpienia przymrozków lokalnych typu radiacyjno-adwekcyjnego. W obrębie pozostałych drobnych form wklęsłych (wąskie dna dolin, jary, wąwozy, wcięcia a także polany śródleśne) ze względu na duże zróżnicowanie morfologiczne spotykane na całym terenie wskutek ograniczenia dopływu energii w czasie pogodnych nocy mogą również tworzyć się zastoiska zimnego powietrza sprzyjające wystąpieniu lokalnych przymrozków.

Przeciwieństwem tej grupy klimatów są topoklimaty form wypukłych położonych poza obszarami zabudowanymi i uprzemysłowionymi, z niewielkim stopniem niebezpieczeństwa wystąpienia przymrozków lokalnych pochodzenia radiacyjnego i radiacyjno-adwekcyjnego. W tej grupie wyróżnić można:

- topoklimat terenów o zboczach z ekspozycją od SW do SE, wyniesione ponad dna dolin, miejscami znacznie nachylonych oraz wyższe partie wierzchowin - niewielkie fragmenty obszaru w rejonie Karkoszki, Turzyczki, Jedłownika, Zawady i Radlina - o dużych wartościach składnika P (wymiana ciepła) i przeciętnych lub małych wartościach składnika $K^{\downarrow}$ (promieniowanie całkowite);
- topoklimat terenów o zboczach z pozostałą ekspozycją, miejscami znacznie nachylonych - tereny sąsiadujące z wyżej wymienionymi - o względnie dużych wartościach składnika P (wymiana ciepła) i przeciętnych lub małych wartościach składnika $K^{\downarrow}$ (promieniowanie całkowite).

Ważnym typem topoklimatu na tym obszarze jest topoklimat zbiorników wodnych, stawów, osadników i zalewisk wraz z ich najbliższych otoczeniem - staw Balaton, zbiornik w rejonie Kopalni 1 Maja, glinianki w rejonie Marusz, staw Okrąglaki, stawy na potoku z "Balatonu" oraz mniejsze stawy hodowlane i osadniki - gdzie wskutek dużej pojemności cieplnej i dobrej przewodności cieplnej podłoża niwelowane są znaczne dobowe amplitudy temperatury w przyziemnej warstwie powietrza. W ciągu dnia w ciepłej porze roku zbiorniki te łagodzą nadadiabatyczne rozkłady temperatury nad tonią, a nocą nie dopuszczają do tworzenia się dolnych inwersji termicznych.

Waloryzacja topoklimatyczna miasta Wodzisławia Śl.

Poza informacją o przestrzennym zróżnicowaniu topoklimatów na danym obszarze waloryzacja topoklimatyczna służy:

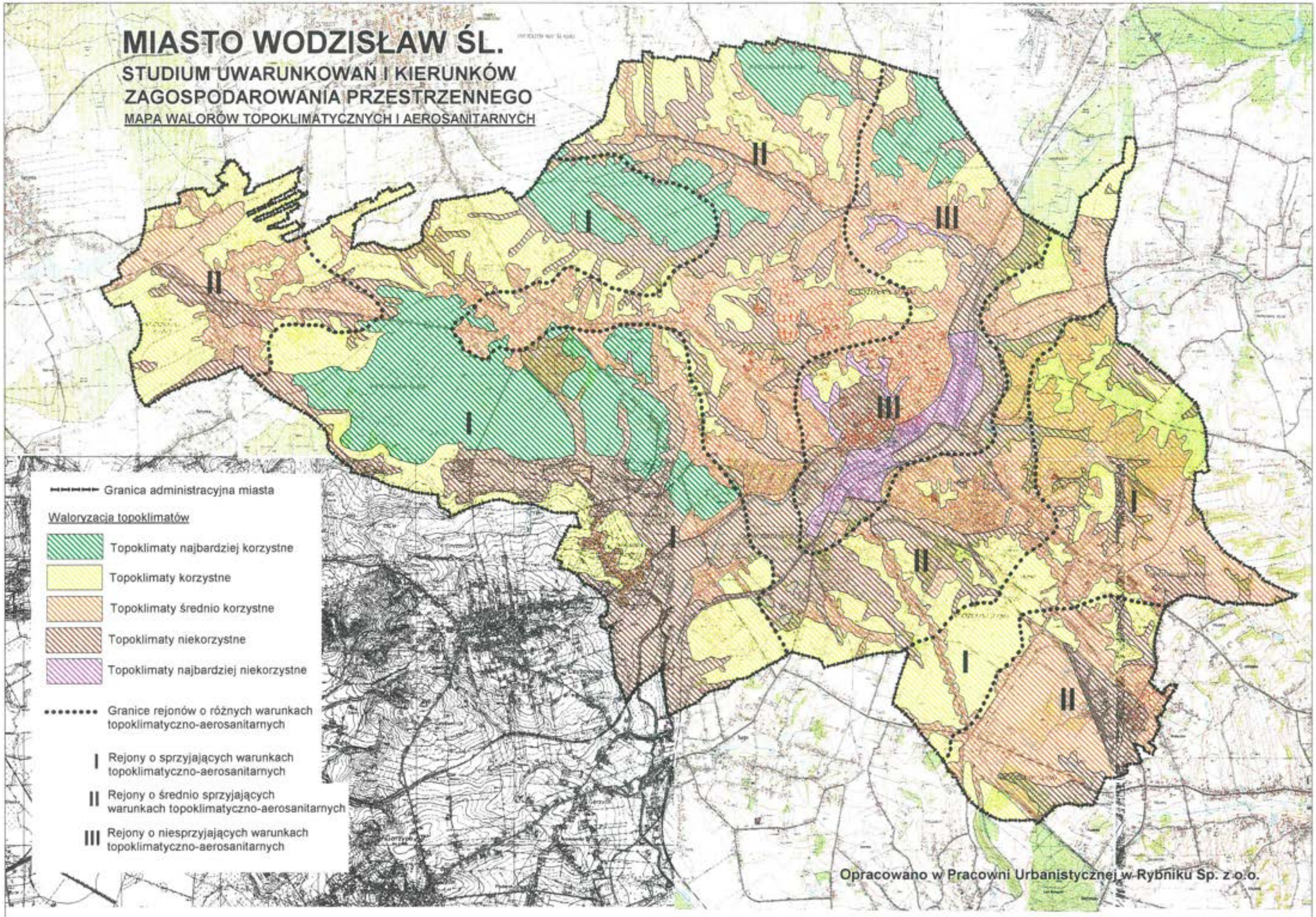
- przeprowadzeniu prognozy zmian klimatu w wyniku projektowanych zamierzeń planistycznych;
- wytyczeniu kierunków działań zamierzających do poprawy warunków klimatycznych;
- opracowaniu wytycznych dla kierunków rozwoju miasta ze względu na lokalne warunki klimatyczne (zachowanie i ochrona cennych oraz poprawa niekorzystnych walorów).

Wydzielenie na obszarze Wodzisławia Śląskiego poszczególnych typów topoklimatów oraz ogólne wiadomości o terenie posłużyły do sporządzenia mapy waloryzacji topoklimatycznej miasta, której schemat załączony jest poniżej.

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

MAPA WALORÓW TOPOKLIMATYCZNYCH I AEROSANITARNYCH

Granica administracyjna miasta

Waloryzacja topoklimatów

- Topoklimaty najbardziej korzystne
- Topoklimaty korzystne
- Topoklimaty średnio korzystne
- Topoklimaty niekorzystne
- Topoklimaty najbardziej niekorzystne

Granice rejonów o różnych warunkach topoklimatyczno-aerosanitarnych

- I Rejony o sprzyjających warunkach topoklimatyczno-aerosanitarnych
- II Rejony o średnio sprzyjających warunkach topoklimatyczno-aerosanitarnych
- III Rejony o niesprzyjających warunkach topoklimatyczno-aerosanitarnych

Opracowano w Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp. z o.o.

Waloryzując topoklimat na obszarze Wodzisławia Śl., którego powierzchnia wynosi 49,6 km^2 wydzielono pięć obszarów o różnych, z punktu widzenia człowieka, warunkach klimatu (tab.1).

Tabela 1. Waloryzacja topoklimatyczna. Powierzchnia i udział w ogólnej powierzchni poszczególnych walorów topoklimatycznych obszaru miasta Wodzisławia Śl.

Typ waloru topoklimatycznego	Powierzchnia obszaru	
	w km^2	w % powierzchni
1 Obszar z topoklimatami najbardziej korzystnymi	4,6	9,2
2 Obszar z topoklimatami korzystnymi	10,8	21,7
3 Obszar z topoklimatami średnio korzystnymi	16,8	34,1
4 Obszar z topoklimatami niekorzystnymi	16,0	32,2
5 Obszar z topoklimatami najbardziej niekorzystnymi	1,4	2,8

Źródło: Opracowanie własne

Pierwszy typ (1) to obszary o warunkach topoklimatycznych bardzo korzystnych zajmujących 9,2 % powierzchni (4,6 km^2). Do tego typu należą tereny wyższych odsłoniętych partii wysoczyznowych oraz stoki o ekspozycji południowej, a także obszary częściowo zurbanizowane położone na dobrze przewietrzanych wierzchowinach i stokach południowych, gdzie nie występuje niebezpieczeństwo stagnacji powietrza i zalegania zanieczyszczeń w przyziemnej warstwie atmosfery.
Typ ten obejmujący zachodnie (rejony na południe od Zawady, Kokoszyc i Jedłownika), północne (rejon na północ od Radlina) tereny miasta.

Drugi typ (2), to obszary o warunkach topoklimatycznych korzystnych, zajmujących 21,7% powierzchni (10,7 km^2). Do tego typu należą wszystkie, poza dolinami rzecznymi tereny leśne, stoki z wyjątkiem ekspozycji południowej, równiny i wysoczyzny wykorzystane rolniczo i położone w ich obrębie, dobrze przewietrzane i średnio zabudowane tereny, gdzie istnieje małe niebezpieczeństwo stagnacji powietrza i zalegania zanieczyszczeń w przyziemnej warstwie atmosfery . Typ ten obejmuje przede wszystkim tereny położone na obrzeżach miasta Zawada, Turzyczka, Marusze, Wilchwy, Radlin i niektóre rejony Śródmieścia.

Trzeci typ (3) to obszary o warunkach topoklimatycznych średnio korzystnych, zajmujących największą powierzchnię - 16,8 km^2 (34,1 %). Do typu tego należą zbiorniki wodne, stawy, lasy, parki, sady, ogródki działkowe położone w dnach dolin i obniżeniach oraz równiny zabudowane i uprzemysłowione, gdzie istnieje niebezpieczeństwo wystąpienia przyziemnych inwersji temperaturowych oraz stagnacji zanieczyszczeń. Typ ten obejmuje głównie tereny położone we wschodniej, środkowej i północnej części miasta.

Czwarty typ (4) to obszary o warunkach topoklimatycznych niekorzystnych, zajmujących również znaczną powierzchnię - 16,0 km^2 (32,2 %). Do typu tego należą tereny intensywnie zabudowane i uprzemysłowione położone na równinach lub w wyższych partiach dolin, szersze fragmenty podmokłych dolin rzecznych z łąkami i częścią zabudowaną, narażone na przyziemne inwersje temperaturowe, przymrozki typu lokalnego gdzie przy niesprzyjających warunkach synoptycznych zanieczyszczenie powietrza w warstwie przyziemnej może być stosunkowo znaczne. Typ ten obejmuje głównie centralną (Śródmieście), południową i północną część miasta oraz mniejsze jego fragmenty leżące w obrębie głęboko wciętych dolin i parowów lub terenów przemysłowych (np. KWK "1 Maja").

Piąty typ (5) to obszary o warunkach topoklimatycznych bardzo niekorzystnych, zajmujących 2,8 % powierzchni (1,4 km^2). Do typu tego należą tereny silnie zurbanizowane i uprzemysłowione położone w dnach szerokich dolin rzecznych lub głęboko wciętych dolinach i parowych, położone w obrębie obszarów silnie zurbanizowanych i uprzemysłowionych, gdzie wskutek niedostatecznego przewietrzania i stagnacji powietrza zanieczyszczenie przyziemnych warstw powietrza może być bardzo duże, uciążliwe, a często nawet szkodliwe dla ludzi, zwierząt i roślin. Typ ten obejmuje przede wszystkim dno doliny Lesznicy (na odcinku Radlin - Jedłownik), tereny w górnej części Lesznicy (Radlin Dolny) oraz głęboko wcięte parowy w rejonie Śródmieścia.

2.5.5.4. Warunki aerosanitarne miasta Wodzisławia Śl.

Źródła zanieczyszczenia powietrza.

Stan sanitarny powietrza atmosferycznego na obszarze Wodzisławia Śl. jest kształtowany przez następujące czynniki:
- lokalną emisję zanieczyszczeń pyłowo-gazowej,
- imisję zanieczyszczeń z terenów przyległych,
- warunki cyrkulacyjne obszaru,
- lokalne warunki topoklimatyczne.

Do lokalnych źródeł emisji pyłowo-gazowej należą:
- indywidualne paleniska domowe zlokalizowane przede wszystkim w centralnej i północnej części Wodzisławia, tworzące tzw. "niską emisję zanieczyszczeń". Emisja z tych źródeł nie jest zbilansowana i zróżnicowana w ciągu roku, a jej największe nasilenie obserwowane jest w sezonie grzewczym (październik-kwiecień). Należy zaznaczyć, że obecna, trudna sytuacja ekonomiczna wielu gospodarstw domowych skłania do eliminacji z systemu ogrzewania drogich, choć "czystych" nośników energii (gaz, energia elektryczna, olej opałowy) i zastępowanie ich gorszymi gatunkami węgla i jego pochodnymi;

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany Strona 80

- emisja z większych zakładów produkcyjno-usługowych do których należą przede wszystkim: Ciepłownia Miejska, Kotłownie K5 i K1, Szyb Jedłownik KWK "Anna". Łączna roczna emisja pyłów z tych zakładów w 1996 roku wynosiła około 350 ton, natomiast gazów ok. 600 ton.

- emisja spalin (między innymi tlenki węgla, węglowodorów, tlenków azotu, dwutlenku siarki, ołowi, sadzy) z silnoków pojazdów samochodowych. Koncentruje się ona głównie w obrębie węzłów drogowych i rejonów gęsto zabudowanych (szczególnie rejon Śródmieścia) oraz wzdłuż tras drogowych z Wodzisławia do: Rybnika, Katowic, Raciborza, Jastrzębia i Chałupek. Emisja ta jest zróżnicowania przestrzennie i czasowo. Stężenia emitowanych związków są najwyższe w bliskim sąsiedztwie drogi (do 50 m) i w miarę oddalania się od niej systematycznie maleją (w przypadku terenu otwartego). Ponadto w ciągu dnia emisja ta nasila się w godzinach rannych oraz popołudniowych, powodowana zwiększonym ruchem samochodowym. Należy dodać, że węzły i ciągi komunikacyjne są również strefami emisji hałasu, a przebiegające nad tym obszarem linie wysokiego napięcia są źródłem podwyższonego promieniowania elektromagnetycznego.

Imisja zanieczyszczeń z terenów przyległych związana jest z:

- napływem zanieczyszczeń pyłowo-gazowych znad sąsiednich obszarów miejsko-przemysłowych do których należą głównie tereny przyległe z północy: Radlin, Rydułtowy, Pszów; wschodu: Świerklany, Jastrzębie; zachodu: Racibórz. Analiza dolnych wiatrów na tym obszarze wykazuje na dominację wiatrów wiejących z sektora SW+S (ok. 36% w ciągu roku) co powoduje znaczny, transgraniczny napływ zanieczyszczeń z Zagłębia Ostrawsko - Karwińskiego.
- napływem zanieczyszczeń z terenów odległych uzależnionych od warunków cyrkulacyjnych (kierunek i prędkość wiatru). Tak więc poza wymienionymi obszarami przyległymi zanieczyszczenia przynoszone są również z pozostałej części Rybnickiego Okręgu Węglowego (ROW) oraz znad Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego (GOP) co związane jest z dużym udziałem wiatrów wiejących z sektora NW-NE (ok. 22% w ciągu roku).

Opad pyłów i niektórych metali ciężkich.

W obrębie miasta Wodzisław Śl. prowadzone są pomiary aerosanitarne w ramach sieci monitoringu powietrza województwa katowickiego koordynowanego przez Wojewodzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Katowicach. Na terenie miasta obserwacje te koncentrują się na pomiarach opadu pyłu i w zawartych w nich metali ciężkich - 6 stanowisk (tab. 2) oraz pomiarach dobowych stężeń pyłu zawieszonego oraz zanieczyszczeń gazowych - jeden punkt pomiarowy w Śródmieściu przy ul. Bogumińskiej 3 (tab. 3). Ponadto na podstawie uzyskiwanych pomiarów obliczane są średnie obszarowe stężenia poszczególnych wskaźników odnoszące się do całego obszaru miasta Wodzisław Śl.

Tabela 2. Opad wybranych zanieczyszczeń powietrza na obszarze Wodzisławia Śl. w 1997 roku.

Rejon (liczba stanowisk)	Opad pyłu (g/m^2/rok)	Opad ołowiu (mg/m^2/rok)	Opad kadmu (mg/m^2/rok)
Radlin (1)	137	57	1,2
Śródmieście (3)	57-136	36-47	1,0-3,8
Wilchwy (1)	90	33	0,8
Zawada (1)	72	26	0,6
Norma	**200**	**100**	**10**

Na podstawie danych z 1997 roku (tab.2) najwyższy opad pyłu zanotowano w byłej dzielnicy miasta Radlin gdzie jego roczna wartość wynosiła 137g/m^2/rok. W rejonie Śródmieścia wartości te oscylowały pomiędzy 57-136 g/m^2/rok. W rejonie Wilchw opad ten wynosił 90 g/m^2/rok, natomiast Zawady 72 g/m^2/rok. Na całym jednak obszarze średnioroczna dopuszczalna wartość opadu pyłu wynosząca 200 g/m^2/rok nie została przekroczona.
W porównaniu z okresem 1992/96 wzrost opadu pyłu zanotowano jedynie w Radlinie natomiast w pozostałych punktach zaznaczyła się tendencja spadkowa.

Podobna sytuacja odnosi się do opadu metali ciężkich. W przypadku ołowiu najwyższy opad odnotowano w Radlinie 57 mg/m^2/rok. W rejonie Śródmieścia kształtował się on od 36-47 mg/m^2/rok. Najniższe wartości zanotowano w rejonie Wilchw (33 mg/m^2/rok) oraz Zawady (26 mg/m^2/rok). Dla opadu kadmu najwyższe wartości wynoszące 3,8 mg/m^2/rok , zanotowano w Śródmieściu, zaś najniższą w Zawadzie (0,6 mg/m^2/rok). Należy dodać, że w przypadku ołowiu jak i kadmu wartości opadu tych metali nie przekroczyły dopuszczalnych norm, które wynoszą 100 mg/m^2/rok (ołów) i 10 mg/m^2/rok (kadm).

Dobowe i średnie obszarowe stężenia wybranych zanieczyszczeń powietrza.

W przypadku średniorocznych stężeń dobowych wybranych zanieczyszczeń powietrza (tab.3) mierzonych w punkcie pomiarowym przy ul. Bogumińskiej 3, dopuszczalne normy zostały przekroczone jedynie w przypadku tlenku węgla (CO) oraz benzo-a-pirenu.

Zdarzały się jednak dni (dotyczy to w szczególności okresu grzewczego) kiedy to w stosunku do obowiązujących norm obserwowano znaczne przekroczenia stężenia pyłu zawieszonego, dwutlenku azotu, tlenku węgla. Należy zaznaczyć, że w całym 1997 roku w stosunku do lat 1992-96 zaobserwowano spadek stężenia większości zanieczyszczeń, a wartości jego dynamiki kształtują się od 17%w przypadku dwutlenku siarki (SO_2) do 34% dla tlenku węgla (CO). Jedynie w przypadku dwutlenku azotu (NO_2) wystąpiła tendencja wzrostowa o 11%.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Tabela 3. Średnioroczne stężenia dobowe wybranych wskaźników zanieczyszczenia powietrza w punkcie pomiarowym Wodzisław, ul. Bogumińska 3 w 1997r.

Wskaźnik zanieczyszczenia	Norma	Wartość roczna	Okres grzewczy	Okres letni	Min	Max	Wskaźnik trendu (%) w stosunku do lat 1992/96
Pył zawieszony ($\mu g/m^3$)	120	91	115	67	12	460	(-18)
Dwutlenek siarki ($\mu g/m^3$)	200	29	49	8	0	249	(-17)
Dwutlenek azotu ($\mu g/m^3$)	150	42	54	29	12	227	(+11)
Tlenek węgla (mg/m^3)	1.00	2,32	2,81	1,84	0,00	9,32	(-34)
Ołów (ng/m^3)	1000	101	135	66	0	516	(-18)
Kadm (ng/m^3)	220,0	2,8	3,4	2,2	0,0	33,2	-
Benzo-a-piren (ng/m^3)	5,0	40,5	74,7	6,3	1,8	310,9	-

Źródło: Zanieczyszczenie atmosfery, WSEE, Katowice 1998

Biorąc pod uwagę stężenia obszarowe (tab.4) na całym terenie Wodzisławia widzimy potwierdzenie wcześniejszych wyników. W 1996 roku wartości stężeń większości wybranych zanieczyszczeń były niższe od dopuszczalnych norm, a tylko w przypadku dwutlenku siarki (SO_2) wartość ta została przekroczona i wynosiła 36 ($\mu g/m^3$). Dane dotyczące całego roku nie odzwierciedlają właściwie sezonowego zróżnicowania poziomu zanieczyszczeń. W okresie grzewczym w stosunku do okresu letniego na całym obszarze obserwuje się wzrost stężenia: pyłu zawieszonego o 100 %, dwutlenku siarki o 500 %, dwutlenku azotu o 30 %, ołowiu i niklu o 100 % i kadmu o 200 %.

Tabela 4. Średnie obszarowe wartości wybranych wskaźników zanieczyszczenia powietrzna na obszarze Wodzisławia Śl. w 1996 roku.

Rejon	Opad pyłu (g/m^2/rok)	Pył zaw. ($\mu g/m^3$)	SO_2 ($\mu g/m^3$)	NO_2 ($\mu g/m^3$)	Ołów (ng/m^3)	Kadm (ng/m^3)	Nikiel (ng/m^3)
Wodzisław Śl.	116	115	36	42	106	3,1	5,9
Norma	200	50	32	50	200	10	25

Źródło: Średnie obszarowe zanieczyszczenie powietrza w woj katowickim, WSEE, Katowice 1997

Zanieczyszczenie opadów atmosferycznych

Fakt znacznego udziału kwasotwórczych związków gazowych (SO_2 i NO_2) w zanieczyszczeniu powietrza na tym terenie oraz wciąż zmniejszająca się ilość emitowanych, alkalizujących je zanieczyszczeń pyłowych sprawia, że cały omawiany obszar znajduje się w strefie oddziaływania kwaśnych deszczów. Wieloletnie badania prowadzone od 1986 roku w Wodzisławiu Śląskim potwierdzają wyraźny spadek odczynu pH wód opadowych w ostatnich latach a tym samym wzrost ilości występowania "kwaśnych deszczów" (odczyn pH < 5.0). Ich frekwencja w obrębie analizowanego obszaru w latach 1992-97 w stosunku do lat 1986-91 wzrosła z 60 do85 %, a dla przykładu na obszarze GOP-u z 40 do 90 % (Leśniok, 1996). Spadek zapylenia należy przypisywać działaniom proekologicznym, restrukturyzacji przemysłu oraz kryzysowi gospodarczemu na przełomie lat 80 i 90.

Biorąc pod uwagę warunki topoklimatyczne dobre warunki aerosanitarne występują na obszarach leśnych (szczególnie wschodni pas leśny), spełniających ważne funkcje regulacyjne.

Lasy w procesie fotosyntezy są dostarczycielem tlenu do atmosfery (1 ha lasu wydziela rocznie 100÷150 ton tlenu) pochłaniając jednocześnie wiele substancji szkodliwych zawartych w powietrzu. Częściowo, warunki sprzyjające dobremu przewietrzaniu atmosfery występują również w dolinie Lesznicy (szczególnie w jej najszerszych fragmentach) na obszarze rozległych, odkrytych fragmentów wysoczyzn i równin (część zachodnia, północna i południowo-wschodnia obszaru). Warunki niesprzyjające dobremu przewietrzaniu atmosfery występują w obrębie obszarów zabudowanych, położonych w dnach dolin i obniżeniach oraz na terenach osłoniętych, zacienionych i mało przewiewnych. Należą do nich fragmenty Śródmieścia Wodzisławia, centralne, zabudowane fragmenty poszczególnych dzielnic, fragmenty tras drogowych (szczególnie w obrębie form wklęsłych i obszarów leśnych) oraz śródleśne tereny zabudowane (rejon Grodziska i Wilchw).

2.5.5.5. Podsumowanie.

Założenie środowiska przyrodniczego obszaru Wodzisławia Śl. przez zanieczyszczenia atmosferyczne.

Do głównych elementów środowiska przyrodniczego tego obszaru zagrożonych w wyniku złego stanu sanitarnego powietrza należą:

- tereny leśne - na całym obszarze poddawane są one silnemu oddziaływaniu kwaśnych zanieczyszczeń atmosferycznych (suchy + mokry opad), a w obrębie tras drogowych zanieczyszczeniom komunikacyjnym (spaliny),
- gleby, wody powierzchniowe i podziemne - na całym obszarze oddziaływania zanieczyszczeń atmosferycznych jest dla tego środowiska niekorzystne, a szczególnie niebezpieczne w okresach wiosennych roztopów, kiedy to skumulowane w sezonie zimowym w pokrywie śnieżnej i lodowej zanieczyszczenia gwałtownie, w postaci dużych i skoncentrowanych dawek infiltrują do gleb i wchodzą w obieg hydrologiczny,
- człowiek i jego najbliższe otoczenie - na obszarach zurbanizowanych i uprzemysłowionych oraz wzdłuż tras komunikacyjnych wskutek emisji zanieczyszczeń pyłowo - gazowych, emisji spalin i hałasu oraz lokalną emisję uciążliwych zapachów i podwyższone promieniowanie elektromagnetyczne.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Wskazania dotyczące kształtowania i ochrony powietrza atmosferycznego.

Przeciwdziałanie degradacji powietrza na tym obszarze winno zmierzać do:

- ograniczenia "niskiej emisji" zanieczyszczeń ze źródeł komunalnych poprzez stosowanie w paleniskach paliw "czystych" (gaz, olej opałowy, energia elektryczna) lub usprawnienie tradycyjnych (mułowych i węglowych) pieców i kotłów centralnego ogrzewania (poprawa jakości i technologii spalania). Inną możliwością jest podłączenie się wszystkich gospodarstw do jednej, lokalnej i wysokosprawnej sieci ciepłowniczej zasilanej z ciepłowni posiadającej urządzenia redukujące emisję pyłowo-gazową;
- ograniczenie emisji z dużych źródeł punktowych (zakłady produkcyjno-usługowe oraz obiekty użyteczności publicznej). Dotyczy to w szczególności Ciepłowni Miejskiej i kotłowni lokalnych;
- instalację urządzeń odpylających i odsiarczających na pozostałych emitorach;
- ograniczenie emisji spalin i hałasu ze środków transportu poprzez tworzenie na obszarach zabudowanych przydrożnych pasów zieleni (pochłanianie zanieczyszczeń, wyciszenie) lub instalację ekranów akustycznych oraz eliminację z ruchu drogowego pojazdów posiadających niesprawne układy wydechowe i powszechniejsze stosowanie katalizatorów spalin;
- eliminację z drzewostanów leśnych tego obszaru drzew iglastych (bardziej podatnych na oddziaływanie kwaśnych zanieczyszczeń) i zastępowanie ich bardziej odpornymi gatunkami
- rejony o niesprzyjających walorach topoklimatyczno-sanitarnych (niekorzystne i bardzo niekorzystne warunki topoklimatyczne oraz duże zanieczyszczenie atmosfery), w obrębie których należy niezwłocznie przeprowadzić zabiegi poprawiające stan sanitarny atmosfery, a w przypadku dużych i uciążliwych zakładów ich izolację ograniczają negatywny wpływ na rejony o cennych wartościach przyrodniczych. Rejony te obejmują nisko położona część Śródmieścia Wodzisławia, Radlina Dolnego oraz wąskie fragmenty zabudowanej doliny Lesznicy.

2.5.6. Wody powierzchniowe i podziemne - stan i zagrożenia.

Celem tej części opracowania jest:

- Wyznaczenie na podstawie rozpoznanych parametrów hydrologicznych, hydrogeologicznych i hydrochemicznych cennych przyrodniczo kompleksów hydrologicznych;
- Określenie ich struktury jakościowej, rangi, kondycji i zagrożeń;
- Określenie podstaw merytorycznych, form ochrony i wykorzystania (zagospodarowania) obszarów cennych ze względu na wartości hydrosfery;
- Sformułowanie wniosków uwag i zaleceń końcowych.

2.5.6.1. Ogólna charakterystyka wód powierzchniowych.

Miasto Wodzisław Śląski jest w całości położone w dorzeczu Odry. W zachodniej części miasta przebiega dział wodny II rzędu rozdzielający systemy rzeczne dopływu Odry: Łęgonia I i Olzy. Do Łęgonia I prowadzi swoje wody Syrynka wraz z Zawadką. Natomiast dopływem Olzy jest Szotkówka wraz z Lesznicą.

Lesznica jest głównym ciekiem odwadniającym teren miasta. W świetle analizy map terenowych początków tej rzeki należy szukać na południe od Głożyn (poza granicami Wodzisławia Śląskiego). Jednakże znaczny udział w zasilaniu w wodę jej początkowego odcinka mają: Potok Radliński i Potok Jedłownicki (prawobrzeżne) oraz Potok z Marcela (lewobrzeżny). Początki tych cieków również znajdują się poza granicami miasta, jednakże znaczne części ich zlewni są położone na jego terenie. Kolejnymi dopływami Lesznicy przepływającymi przez teren Wodzisławia są: Potok z Osiedla Piastów, Potok z Jedłownika (oba są w dolnych odcinkach przykryte), Potok Kokoszycki i Potok Czyżowicki (prawobrzeżne) oraz Marklówka, Potok z Balatonu Potok Marusze (lewobrzeżne). Południowo-wschodnia część miasta jest odwadniania do Szczotkówki poprzez Potoki z Wilchw i Mszankę wraz z potokiem z Biedaczowa.

Rzeki i potoki te płyną w obniżeniach dolinnych, szczególnie wyraźnych na terenach objętych działalnością górniczą, gdzie obniżenia te są spowodowane lub zaakcentowane w wyniku osiadań terenu.

Południowa część płaskowyżu Rybnickiego, w obrębie której jest położony Wodzisław Śląski charakteryzuje się dużym rozcięciem powierzchni terenu (rozdolinieniem). Przykładowo średnia gęstość rozcięć w zlewni Szotkówki waha się od 2,7 do 4,8 km/km^2 (Jankowski, 1987). W zlewni tej występują doliny ze stałymi strugami wodnym, suche doliny nieckowate, okresowo wilgotne obniżenia dolinne oraz młode rozcięcia erozyjne przypominające wąwozy i parowy, które zostały wycięte w utworach pyłowych, czy lessopodobnych.

Przebiegi działów wodnych są z reguły pewne. W dziale wodnym II rzędu występuje brama łącząca zlewnię Zawadki ze zlewnią Potoku Kokoszyckiego. Niepewny przebieg działów wodnych jest obserwowany na obszarach silnie zurbanizowanych i uprzemysłowionych.

Taki układ sieci hydrograficznej Wodzisławia Śląskiego stanowi o dużej roli Lesznicy i jej doliny w odwadnianiu terenu miasta, którego centrum rozłożone jest przecież w rozległym i szerokim "kolanie" tej rzeki zwróconym w kierunku wschodnim.

Dopełnieniem sieci hydrograficznej są różnej genezy i przeznaczenia zbiorniki wodne, od stawów hodowlanych poprzez zalane wyrobiska powstałe w wyniku eksploatacji surowców ilastych, zbiorniki sportowo-rekreacyjne, po zalane wodą niecki osiadania i zapadliska pogórnicze. Ponadto na terenie miasta znajdują się liczne małe zbiorniki specjalnego przeznaczenia (osadniki, zbiorniki wody przemysłowej, przeciwpożarowe i inne).

Na terenie miasta nie ma hydrometrycznej sieci pomiarowej, stąd trudność w scharakteryzowaniu reżimu odpływu. Ponadto płynące przez miasto cieki w znacznym stopniu

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Strona 83

podlegają wpływom antropogenicznym, które na wielu odcinkach decydują o reżimie odpływu. Biorąc powyższe pod uwagę oraz posiłkując się charakterystyką reżimu odpływu w położonym poniżej Wodzisławia Śląskiego profilu w Godowie na Lesznicy należy sądzić, że największe odpływy w przebiegu rocznym występują dwukrotnie w ciągu roku: w kresie wczesnowiosennym, który przypada na luty i marzec oraz letnim (sierpień). Wezbrania te są rozdzielone okresami obniżonych przepływów w maju i czerwcu oraz we wrześniu i listopadzie. Wartości ekstremalne wykazują znaczną rozpiętość, o czym świadczyć mogą chociażby rozmiary ostatniej powodzi w lipcu 1997 roku.

2.5.6.2. Ogólna charakterystyka wód podziemnych.

W świetle regionalizacji hydrogeologicznej Wodzisław Śląski jest położonym w przedkarpackim regionie hydrogeologicznym. Przeważająca część miasta leży w zasięgu podregionu przedkarpacko-śląskiego, jedynie część północna jest fragmentem podregionu rybnickiego (Mapa Hydrogeologiczna ..., 1986).

Wody gruntowe na terenie Wodzisławia Śląskiego występują w utworach czwartorzędowych, leżących bezpośrednio na utworach karbońskich, bądź oddzielone od nich warstwą osadów trzeciorzędowych. Wydajność utworów czwartorzędowych jest z reguły mała i nie przekracza kilku bądź kilkunastu $m^3 \cdot h^{-1}$. Wody gruntowe są drenowane przez stosunkowo gęsto i głęboko wciętą sieć hydrograficzną. Na terenie miasta zidentyfikowano 5 znacznych źródeł, z których jedno (rejon ulic Łużyckiej - Jastrzębskiej) zostało ujęte w latach 40-tych na potrzeby wodociągowe. Pozostałe źródła o wydajności w trakcie badań rzędu 0,5-1,5 $dm^3 \cdot s^{-1}$ znajdują się w następujących zlewniach: Potoku Jedłownickiego, Potoku z Marcela, Potoku z Jedłownika oraz drugie źródło obudowane w lesie w rejonie ulic: Łużyckiej i Jastrzębskiej.
Ponadto na terenie miasta występują młaki, lecz o małej wydajności.

Zwierciadło wód gruntowych kształtuje się na różnych głębokościach w zależności od budowy geologicznej i oddziaływania czynników antropogenicznych. Na kulminacjach wysoczyzn głębokość jego występowania jest oceniana na 20÷30 m, w pozostałej części wysoczyzn na 10÷20 m, a w obniżeniach nawet na 2÷5 m. W dolinach i rozcięciach głębokość ta maleje do 1÷2 m, a nawet poniżej 1 m, szczególnie w rozszerzeniach doliny Lesznicy.

W rejonach intensywnej eksploatacji górniczej z zachodzącymi zaburzeniami górotworu oraz w rejonach okien hydrogeologicznych może następować infiltracja wód czwartorzędowych w głąb, co prowadzi do lokalnych zaników wody w studniach (np. Wilchwy). Z kolei w rejonie pogórniczych zapadlisk i niecek osiadania może dochodzić do przerwania poziomu wód gruntowych i zalania bądź zawilgocenia tych obniżeń.

Wahania poziomu zwierciadła wód gruntowych zależne są od wielu czynników, ale z reguły w tym rejonie podwyższone stany wód obserwuje się wiosną i pod koniec lata, zaś pełnia lata i zima, to okres stanów niskich.

Wskutek eksploatacji węgla można przyjąć, że w głębszych poziomach wodonośnych zasoby statyczne zostały częściowo sczerpane w wyniku prac górniczych. W chwili obecnej poziomy te są zasilane także przez zasoby dynamiczne (drenaż wyższych poziomów zasilanych przez opady atmosferyczne). Ponadto, wskutek eksploatacji węgla prowadzonej systemem na zawał, nastąpił rozwój stref spękań górotworu i obok pierwotnych przepływów laminarnych, odbywających się systemem porowym, pojawiły się przepływy turbulentne w szczelinach stref zawałowych i uskokowych oraz w podziemnych wyrobiskach.

Rozwój leja depresyjnego powoduje między innymi: zanik górnych odcinków cieków, obniżenie przepływów w ciekach wskutek infiltracji wód w podłoże, zanikanie lub obniżanie poziomu zwierciadła wód podziemnych w studniach gospodarskich, trudności w utrzymaniu wody w stawach rybnych, a w konsekwencji poniechanie ich użytkowania. Te niekorzystne skutki działalności górniczej utrzymują się wskutek prowadzenia prac górniczych i drenującej roli poziomu karbońskiego w stosunku do utworów powierzchniowych na wychodniach karbonu.

Dostęp do sieci wodociągowej, przy braku kanalizacji w wielu rejonach, spowodował rezygnację z korzystania z wód poziomu czwartorzędowego, eksploatowanych przez kopane studnie gospodarskie. Co gorsza wiele suchych studni zostało zamienionych na szamba i doły chłonne, co niewątpliwie wpływa na zanieczyszczenie wód tego poziomu. Wskutek istnienia kontaktu hydraulicznego wód czwartorzędowych i karbońskich może także dochodzić do zanieczyszczenia wód głębszych poziomów.

2.5.6.3. Przeobrażenia wód powierzchniowych.

Przeobrażenia wód powierzchniowych na terenie miast Wodzisław Śląski przejawiają się w postaci:

- zmian morfologicznego charakteru koryt rzecznych spowodowanych zabiegami regulacyjnymi i budową kolektorów ściekowych (niemal wszystkie koryta większych cieków);
- zabudowy koryt, przełożenia biegu cieków - dotyczy to głównie terenów zurbanizowanych i przemysłowych;
- zaburzeń spadków cieków i zmian warunków odpływu wskutek oddziaływania deformacji nieciągłych i ciągłych, związanych z wgłębną eksploatacją węgla;
- wzrostu powierzchniowej retencji depresyjnej wskutek:
  - budowy zbiorników antropogenicznych,
  - powstania zalewisk w nieckach obniżeniowych lub wyrobiskach;
- zwiększenia lub zmniejszenia ilości wody wchodzącej w lokalny obieg w wyniku:
  - przerzutów wody czystej: pitnej z wodociągu grupowego GPW w Katowicach i przemysłowej,
  - przerzutów wody zanieczyszczonej;
- niekorzystnych zmian jakości wody spowodowanych przez punktowe zrzuty ścieków oraz zanieczyszczenia obszarowe w rejonie składowisk i zwałowisk odpadów oraz na terenach rolniczych.

2.5.6.4. Przeobrażenia wód podziemnych.

Przeobrażenia wód podziemnych są trudniejsze do oceny, jednak zebrane informacje i wyniki badań sugerują występowanie na terenie Wodzisławia Śląskiego następujących zmian w tym zakresie:

- zmniejszenie się zasobów wód podziemnych wskutek prowadzenia prac odwodnieniowych w kopalniach węgla kamiennego; ponadto w rejonach kontaktu utworów karbońskich i czwartorzędowych następuje drenaż tych ostatnich i zubożenie ich zasobów wodnych;
- zmniejszenie się zdolności infiltracji gruntu wskutek zabudowy powierzchni ziemi (dotyczy to głównie centrum miasta i terenów przemysłowych);
- zagrożenia punktowego i obszarowego zanieczyszczenia wód podziemnych w rejonie składowisk i zwałowisk odpadów, punktowego zrzutu zanieczyszczeń (nieczynne studnie) oraz w związku z nadmiernym zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego.

2.5.6.5. Stan czystości wód.

Na terenie Wodzisławia Śląskiego brak jest punktów krajowego i regionalnego monitoringu jakości wody, stąd konieczność przeprowadzenia odrębnych badań (można by je przeprowadzić, np. w ramach pełnej waloryzacji przyrodniczej terenu miasta).
Dotychczasowe wyniki badań jakości wody przedstawione w różnych opracowaniach branżowych są wyrywkowe i nie dają podstaw do przeprowadzenia waloryzacji jakościowej wód miast. Jedynym punktem który mógłby wskazywać na jakość wód odpływających z terenu miasta jest przekrój kontrolno-pomiarowy monitoringu regionalnego na Lesznicy powyżej kolektora "Olza" obsługiwany prze Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach. Jak wynika z analizy danych w profilu tym Lesznica prowadziła w 1996 roku wody pozaklasowe, a przekroczenia wartości dopuszczalnych obejmowały większość wskaźników - przewodnictwo właściwe, tlen rozpuszczony, BZT_5, chlorki, substancje rozpuszczone, twardość ogólna, azot amonowy i azotynowy, fosforany, żelazo ogólne, miedź, ołów, detergenty.

Bardzo zła jakość wód powierzchniowych wynika z ogromnej ilości ścieków komunalnych, przemysłowych, a także miernie zasolonych wód kopalnianych trafiających między innymi do Syrynki, Potoku z Marcela, Potoku Jedłownickiego, Mszanki oraz Lesznicy.
Z obliczeń autora wynika, że do rzek i potoków przepływających przez Wodzisław Śląski trafia prawie 8 tys. m^3 ścieków na dobę. Poza tym funkcjonujące na terenie miasta oczyszczalnie ścieków ze względu na słabą technologię nie są w stanie zapewnić odpowiednich parametrów oczyszczania ścieków. Z drugiej strony tylko połowa mieszańców miasta może korzystać z kanalizacji miejskiej. Z powodu niskiego poziomu edukacji ekologicznej wiele posesji odprowadza nielegalnie ścieki do wód powierzchniowych, czy gruntu. W wielu szczególnie niewielkich ciekach powoduje to degradację wód pod względem fizyko-chemicznym, a przede wszystkim bakteriologicznym.

Jakość wód podziemnych również budzi niepokój. Jakość wody w badanych studniach ulega systematycznemu pogorszeniu. Poza skażeniem bakteriologicznym w wodzie stwierdza się okresowe ponadnormatywne stężenia azotynów i azotanów (Raport ..., 1996). Jedynym pozytywnym przykładem może być stosunkowo dobra jakość wód ujętego źródła w rejonie ulic: Łużyckiej i Jastrzębskiej.

2.5.6.6. Stan, funkcjonowanie i zagrożenia wód powierzchniowych i podziemnych.

Kompleksy hydrologiczne.

Ocena stanu funkcjonowania i zagrożeń wód powierzchniowych i podziemnych miasta została przeprowadzona w oparciu o obszarowe jednostki zintegrowane. Podstawowym kryterium delimitacji tych jednostek, nazywanych kompleksami hydrologicznymi, są: działy wodne, przebieg barier ekologicznych, przebieg granic administracyjnych miasta, intensywność przeobrażeń antropogenicznych.

Biorąc powyższe pod uwagę, na terenie Wodzisławia Śląskiego wydzielono następujące kompleksy hydrologiczne:

I Kompleks Zlewni Syrynki;
II Kompleks Zlewni Zawadki;
IIIa Kompleks Kokoszyce - Olszyny;
IIIb Kompleks Zlewni Potoku Parkowego;
IIIc Kompleks Zlewni Jedłownik - Karkoszka;
IV Kompleks Zlewni Potoku Jedłownickiego;
V Kompleks Zlewni Potoku Radlińskiego;
VIa Kompleks Radlin Dolny;
VIb Kompleks Suczok;
VII Kompleks Centrum;
VIIIa Kompleks Szuściak;
VIIIb Kompleks Las Kempa;
IX Kompleks Grodzisko;
X Kompleks Zlewni Mszanki;
XI Kompleks Osiedle Kopernika;
XII Kompleks Marusze - Turzyczka;

Poniżej przedstawiono charakterystykę poszczególnych kompleksów:

I Kompleks Zlewni Syrynki
Granice kompleksu stanowią: na północnym-wschodzie, północy i zachodzie - granica administracyjna miasta, a w pozostałej części - dział wodny III rzędu zlewni dopływu Syrynki - Zawadki. Ten niewielki położony w północno-zachodniej części miasta kompleks obejmuje tereny leśno - łąkowe oraz tereny o niewielkiej, rozproszonej zabudowie. Kompleks jest częściowo zdegradowany ze względu na zrzuty ścieków przemysłowych i wód dołowych z KWK "Anna" w Pszowie, które trafiają do Syrynki jedynie po oczyszczeniu w osadniku (Absalon, Jankowski, Leśniok, Wika, 1996).

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

ZLEWNIA POTOKU RADLINSKIEGO

RADLIN DOLNY

ZLEWNIA SYRYNKI

ZLEWNIA POTOKU JEDŁOWNICKIEGO

SUCZOK

SZUŚCIAK

ZLEWNIA ZAWADKI

LAS KEMPA

ZLEWNIA POTOKU PARKOWEGO

CENTRUM

KOKOSZYCE OLSZYNY

OSIEDLE KOPERNIKA

GRODZISKO

JEDŁOWNIK KARKOSZKA

MARUSZE-TURZYCZKA

ZLEWNIA MSZANKI

Granica administracyjna miasta

Cieki i zbiorniki wodne

Granice kompleksów hydrologicznych i działy wodne oraz ich nazwy i oznaczenia

Kompleksy i nazwy kompleksów hydrologicznych

Kompleksy o wyjątkowych walorach przyrodniczych: Grodzisko i Zlewnia Potoku Parkowego

Kompleksy cenne przyrodniczo: Zlewnia Zawadki, Kokoszyce-Olszyny, Las Kempa i Suczok

Kompleksy o przeciętnych walorach przyrodniczych: Jedłownik-Kokoszyce

Kompleksy częściowo zdegradowane: Radlin Dolny, Zlewnia potoku Radlińskiego, Zlewnia Potoku Jedłownickiego, Zlewnia Syrynki, Marusze-Turzyczka

Kompleksy zdegradowane: Centrum, Szuściak, Zlewnia Mszanki, Osiedle Kopernika

Cenne zródła

Opracowano w Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp. z o.o.

II Kompleks Zlewni Zawadki
Granice kompleksu stanowią: na północy i południu - granica administracyjna miasta, na zachodzie - dział wodny III rzędu, zaś na wschodzie - dział wodny II rzędu między zlewniami Łęgonia i Olzy. Kompleks ten obejmuje tereny dzielnicy Zawada. Obszar jest użytkowany rolniczo, występują także niewielkie płaty lasów. Kompleks prezentuje cenne walory hydrologiczne, szczególnie w źródłowych odcinkach cieków.

IIIa Kompleks Kokoszyce-Olszyny
Granice kompleksu stanowią: na południe - granica administracyjna miasta, zaś w pozostałej części są to działy wodne górnej zlewni Potoku Kokoszyckiego, aż po staw Okrąglaki. Kompleks ten posiada połączenie wodne (poprze bramę w dziale II rzędu) z kompleksem II. Kompleks obejmuje słabo zabudowaną górną część zlewni Potoku Kokoszyckiego i prezentuje cenne walory hydrologiczne.

IIIb Kompleks Zlewni Potoku Parkowego
Jest to zlewnia częściowa dopływu Potoku Kokoszyckiego ograniczona działem wodnym VI rzędu. Kompleks obejmuje w górnej części Park Diecezjalny wokół Domu Rekolekcyjnego w Kokoszycach, zaś w dolnej części tereny zalesione, bądź użytkowane rolniczo.
Ze względu na wyjątkowe walory hydrologiczne obszar powinien być chroniony przed degradacją przejawiającą się między innymi nielegalnym odprowadzaniem ścieków z posesji położonych w górnej części zlewni (rejon ulic: Zamkowej, Pałacowej i Gagarina).

IIIc Kompleks Jedłownik - Karkoszka
Granice kompleksu stanowią: na południu i południowym-wschodzie - granica administracyjna miasta, na zachodzie - granica kompleksu IIIa i IIIb, zaś na północy i wschodzie dział wodny V rzędu rozdzielający zlewnię Potoku Kokoszyckiego od innych dopływów Lesznicy. Kompleks ten obejmuje w przewadze tereny użytkowane rolniczo, o niewielkim stopniu zabudowy, położone w dolnej części zlewni Potoku Kokoszyckiego oraz fragment zlewni Potoku Czyżowickiego. Kompleks cechuje się przeciętnymi walorami przyrodniczymi, a miejscami jest częściowo zdegradowany.

IV Kompleks Zlewni Potoku Jedłownickiego
Granice kompleksu stanowią działy wodne zlewni Potoku Jedłownickiego, jedynie w północno - zachodniej części - granica administracyjna miasta. Kompleks ten obejmuje środkową i dolną część zlewni Potoku Jedłownickiego, ze słabą zabudowaną lewobrzeżną częścią zlewni oraz tereny o zabudowie zwartej i rozproszonej w części prawobrzeżnej. Kompleks jest częściowo zdegradowany ze względu na zrzuty ścieków komunalnych z terenu miasta oraz KWK "Anna". Na terenie kompleksu występuje obiekt o wysokich walorach przyrodniczych - źródło jednego z prawobrzeżnych dopływów. Ponadto na terenie kompleksu występują liczne zbiorniki wodne.

V Kompleks Zlewnia Potoku Radlińskiego
Granice kompleksu stanowią działy wodne zlewni Potoku Radlińskiego oraz w części północnej i północno - zachodniej granica administracyjna miasta. Kompleks ten obejmuje intensywnie zabudowaną środkową i dolną cześć zlewni Potoku Radlińskiego. Kompleks jest częściowo zdegradowany ze względu na stopień zabudowy.

VIa Kompleks Radlin Dolny
Granice kompleksu stanowią: na północy i północnym wschodzie - granica administracyjna miasta, na wschodzie - Potok z Marcela, na południu - rzeka Lesznica, zaś na zachodzie - dział wodny Lesznicy i Potoku Radlińskiego. Kompleks ten obejmuje częściowo zabudowany fragment zlewni lewobrzeżnej Lesznicy oraz Potoku z Marcela, częściowo zdegradowany ze względu na jakość wody oraz stopień zabudowy.

VIb Kompleks Radlin Dolny
Granice kompleksu stanowią: na północy - granica administracyjna miasta, na zachodzie - Potok z Marcela i Lesznica, a na wschodzie - dział wodny V rzędu między zlewniami Potoku z Marcela i Marklówki. Kompleks ten obejmuje zalesiony fragment lewobrzeżnej zlewni Potoku z Marcela i przyrzecze Lesznicy cenny ze względu na charakter użytkowania powierzchni oraz źródło położone w sąsiedztwie dolinki Potoku z Marcela.

VII Kompleks Centrum
Granice kompleksu stanowią: na północy, wschodzie i południu - rzeka Lesznicy, zaś na zachodzie i północnym zachodzie działy wodne dopływów Lesznicy. Kompleks ten obejmuje najbardziej zurbanizowaną część miasta z przewagą zabudowy zwartej. Kompleks jest zdegradowany ze względu na stopień zabudowy i przeobrażenia sieci hydrograficznej. W kompleksie tym należy chronić szersze odcinki doliny Lesznicy, szczególnie na odcinku wzdłuż ulicy Łużyckiej aż po okolice dworca autobusowego.

VIIIa Kompleks Szuściak
Granice kompleksu stanowią: na północy i wschodzie - granica administracyjna miasta, na zachodzie i północnym - zachodzie - dział wodny V rzędu zlewni Marklówki, zaś na południu - Marklówka. Kompleks ten obejmuje prawobrzeżną część zlewni Marklówki. Kompleks jest zdegradowany ze względu na stopień przemysłowej zabudowy terenu.

VIIIb Kompleks Las Kempa
Granice kompleksu stanowią: na północy - Marklówka, na wschodzie - granica administracyjna miasta, na południu i południowym-zachodzie - dział wodny V rzędu zlewni Marklówki. Kompleks ten obejmuje cenny przyrodniczo obszar lewobrzeżnej części ewni Marklówki.

IX Kompleks Grodzisko
Granice kompleksu stanowią: na północy - dział wodny V rzędu zlewni Marklówki, na wschodzie - granica administracyjna miasta, zaś na południu - działy wodne IV i V rzędu. Kompleks ten obejmuje zlewnię Potoku z Balatonu, lewe przyrzecze Lesznicy między zlewniami Marklówki i Potoku z Balatonu oraz źródłowe odcinki Potoków z Wilchw, zasilających Szotkówkę. Jest to kompleks o wyjątkowych walorach przyrodniczych ze względu na cenny kompleks leśny, cenne zbiorniki wodne oraz obecność stałych źródeł o dobrej jakości wody. Kompleks ten należy bezwzględnie chronić przed degradacją.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany
Strona 87

X Kompleks Zlewnia Mszanki
Granice kompleksu są wyznaczone przebiegiem granic administracyjnych miasta oraz działów wodnych IV rzędu zlewni Mszanki (dopływu Szotkówki). Kompleks ten obejmuje silnie odkształcony teren zlewni Mszanki. Kompleks wskazuje cechy zdegradowanego ze względu na jakość wody i stopień zabudowy terenu.

XI Kompleks Osiedle Kopernika
Granice kompleksu stanowią: od północnego wschodu, wschodu i południowego-wschodu - działy wodne zlewni Potoku z Balatonu i zlewni Mszanki, od północnego-zachodu - rzeka Lesznica, natomiast w pozostałej części jest to granica sztuczna wyznaczona przebiegiem ulic: Skrzyszowskiej, Kopernika, Syrokomli i Piaskowej. Kompleks obejmuje zdegradowany, gdyż pozbawiony powierzchniowej sieci hydrograficznej obszar zwartej zabudowy Osiedla Kopernika.

XII Kompleks Marusze - Turzyczka
Granice kompleksu stanowią: od południa - granica administracyjna miasta, od wschodu - dział wodny IV rzędu ze zlewnią Mszanki, na zachodzie i północnym-zachodzie - rzeka Lesznica, zaś na północy - granica z kompleksem XI Osiedle Kopernika. Kompleks ten obejmuje częściowo zdegradowane tereny zlewni Potoku Marusze, przyrzecze Lesznicy poniżej ujścia tego potoku oraz źródliskową część zlewni Potoku Krostoszowickiego.

Kryteria oceny stanu, funkcjonowania i zagrożeń kompleksów hydrologicznych.

Kryterium oceny stanu, funkcjonowania i zagrożeń oparto na 14 niżej wymienionych parametrach:

1. Jakość wód płynących (ciek główny);
2. Jakość wód stojących (zbiorniki wodne, mokradła);
3. Jakość wód podziemnych (studnie, źródła, młaki);
4. Średni odpływ jednostkowy;
5. Gęstość sieci hydrograficznej;
6. Lesistość;
7. "Jeziorność";
8. Zabudowa hydrotechniczna;
9. Wydajność typowego otworu studziennego;
10. Punktowe zrzuty ścieków;
11. Lej depresyjny;
12. Sieć drenarska i kanalizacyjna;
13. Przeciętna miąższość strefy aeracji;
14. Stopień przeobrażenia powierzchni terenu.

Bonitacja kompleksów hydrologicznych.

Bonitacja została przeprowadzona zgodnie z opisanym wyżej kryterium, po zestawieniu parametrów wydzielonych kompleksów hydrologicznych. Uzyskana w ten sposób charakterystyka każdego z kompleksów posłużyła do ich podziału na pięć kategorii (typy kompleksów hydrologicznych):

A. Kompleksy hydrologiczne o wyjątkowych walorach przyrodniczych
B. Kompleksy hydrologiczne cenne przyrodniczo
C. Kompleksy hydrologiczne o przeciętnych walorach przyrodniczych
D. Kompleksy hydrologiczne częściowo zdegradowane
E. Kompleksy hydrologiczne zdegradowane.

Wyniki badań

Po sporządzeniu charakterystyki wykonano wykaz kompleksów hydrologicznych poszczególnych typów.

Kartograficzną prezentacją wyników badań stanu, funkcjonowania i zagrożeń wód powierzchniowych i podziemnych miasta jest mapa w skali 1:10 000 pokazana w schemacie zapisu informatycznego w n/n opisie.

A. Kompleksy hydrologiczne o wyjątkowych walorach przyrodniczych:
- IIIb Kompleks Zlewni Potoku Parkowego;
- IX Kompleks Grodzisko.

B. Kompleksy hydrologiczne cenne przyrodniczo:
- II Kompleks Zlewni Zawadki;
- IIIa Kompleks Kokoszyce;
- VIb Kompleks Suczok;
- VIIIb Kompleks Las Kempa.

C. Kompleksy hydrologiczne o przeciętnych walorach przyrodniczych
- Kompleks Jedłownik - Karkoszka

D. Kompleksy hydrologiczne częściowo zdegradowane:
- I Kompleks Zlewni Syrynki;
- IV Kompleks Zlewni Potoku Jedłownickiego;
- V Kompleks Zlewni Potoku Radlińskiego;
- VIa Kompleks Radlin Dolny;
- XII Kompleks Marusze - Turzyczka.

E. Kompleksy hydrologiczne zdegradowane:
- VII Kompleks centrum
- VIIIa Kompleks Szuściak;
- X Kompleks Zlewni Mszanki;
- XI Kompleks Osiedle Kopernika.

Struktura jakościowa, ranga, kondycja i zagrożenia cennych kompleksów hydrologicznych.

Poszczególne dane dotyczące struktury jakościowej, rangi, kondycji oraz zagrożeń wartościowych przyrodniczo kompleksów hydrologicznych przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Struktura jakościowa, ranga, kondycja i zagrożenia wartościowych przyrodniczo kompleksów hydrologicznych na obszarze miasta Wodzisław Śląski.

Nazwa kompleksu	Struktura jakościowa	Ranga	Kondycja	Zagrożenia
ZLEWNIA ZAWADKI (II)	zróżnicowana	lokalna	słaba (degradacja jakości wód powierzchniowych i podziemnych)	- możliwość degradacji wód przez "dzikie zrzuty ścieków z terenów zabudowanych" - zanieczyszczenia obszarowe
KOKOSZYCE-OLSZYNY (IIIA)	zróżnicowana	lokalna	przeciętna	- możliwość degradacji wód przez "dzikie zrzuty ścieków z terenów zabudowanych" - zanieczyszczenia obszarowe
ZLEWNIA POTOKU PARKOWEGO (IIIB)	mało zróżnicowana	ponadlokalna	dobra	- możliwość degradacji wód przez "dzikie zrzuty ścieków z terenów zabudowanych"
SUCZOK (VIB)	mało zróżnicowana	lokalna	przeciętna	- niekorzystne oddziaływanie sąsiednich terenów i tras komunikacyjnych;
LAS KEMPA (VIIIB)	mało zróżnicowana	lokalna	dobra	- zanieczyszczenie wód potoku Marklówka; - niekorzystne oddziaływanie sąsiednich terenów
GRODZISKO (IX)	zróżnicowana	ponadlokalna	przeciętna	- teren znajduje się w sąsiedztwie kompleksów zdegradowanych; - możliwość ekspansji antropopresji; - możliwość degradacji wód przez "dzikie zrzuty ścieków z terenów zabudowanych"

Proponowane formy ochrony wartości hydrologicznych.

Cenne przyrodniczo kompleksy hudrologiczne proponujemy objąć różnymi formami ochrony.

W kompleksie Zlewni Potoku Parkowego (IIIb) należałoby rozważyć powołanie Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego ze względu na cenne walory hydrologiczne, którym nie ustępują pozostałe komponenty środowiska, zarówno w zakresie przyrody ożywionej jak i nieożywionej. Przebieg granic ewentualnego Zespołu powinien uwzględniać relację pomiędzy poszczególnymi elementami środowiska, a także pewną strefę buforową, szczególnie od strony północnej, która to strefa pozwoliłaby na uchronienie kompleksu przed degradacją.

Tej samej rangi obiekt w kompleksie Grodzisko (IX). Tu także przy delimitacji granic należy uwzględnić relacje pomiędzy poszczególnymi komponentami środowiska oraz zapewnić szeroką strefę buforową, gdyż obiekt ten jest zagrożony nasilającą się antropopresją. W ramach tego obiektu szczególną ochroną należy otoczyć bezpośrednie sąsiedztwo źródeł, gdyż funkcjonowanie tego typu obiektów w regionie staje się powoli ewenementem o skali co najmniej regionalnej. Działania, które należy podjąć niezwłocznie, to właściwe oznakowanie i wyeksponowanie tych obiektów, np. poprzez odpowiednie tablice informacyjne, które powinny też zawierać wskazania dotyczące ich ochrony i podkreślające rangę.

W przypadku pozostałych nie zdegradowanych kompleksów hydrologicznych można rozważyć powołanie w ich granicach użytków ekologicznych, które mogłyby uratować chociażby te niewielkie pozostałości dawnych walorów tego terenu.

Szczegółowe określenie granic poszczególnych obiektów predysponowanych do ochrony wymagałoby przeprowadzenia bardziej szczegółowych badań terenowych w zakresie całkowitej bądź częściowej waloryzacji przyrodniczej terenu miasta.

2.5.6.7. Wnioski, uwagi i zalecenia końcowe.

Analiza stanu i funkcjonowania wybranych elementów hydrosfery wykazała, że na terenie miasta Wodzisław Śląski przeważają kompleksy hydrologiczne częściowo zdegradowane (D) (patrz załącznik - mapa). Wynika to głównie z silnej antropopresji (lokalizacja na tym terenie zakładów przemysłowych oraz urbnizacji). Tym niemniej istnieją na terenie miasta znaczne obszary cenne przyrodniczo i obszary o walorach wyjątkowych.
W kompleksach tych nie można dopuścić do degradacji wartości przyrodniczych i zwracać uwagę na występujące tam zagrożenia (tab.3.).

W celu ochrony cennych dla miasta obiektów należy rozważyć proponowane w tej części diagnozy formy szczególnej ochrony przyrody.

Wydaje się także, że kompleksy częściowo zdegradowane i zdegradowane nie mogą zostać spisane na straty. Należy dążyć do ich rewitalizacji, szczególnie w zakresie:

- poprawy jakości wody;
- budowy kanalizacyjnych sieci rozdzielczych i zachowanie powierzchniowej sieci hydrograficznej;
- zalesiania nieużytków;
- likwidacji "dzikich" zrzutów ścieków do wód powierzchniowych i gruntu;

zwiększenie powierzchni wodnych poprzez budowę w dogodnych miejscach stawów, niegdyś tak licznych na terenie miasta.

2.5.7.Charakterystyka ekosystemów leśnych.

Powierzchnia lasów wynosząca 465 ha stanowi zaledwie 9,4 % powierzchni ogólnej miasta. Wskaźnik lesistości jest więc trzykrotnie niższy niż w województwie katowickim (28 %).
Jeszcze niższy jest wskaźnik powierzchni lasów przypadający na 1 mieszkańca - 0,009ha (dla województwa - 0,05 ha).
Największym kompleksem leśnym jest w mieście Las Grodzisko, zajmujący powierzchnię 237,3 ha. Prawie 80% jego powierzchni należy do Nadleśnictwa Rybnik. Pozostałe państwowe tereny leśne stanowią fragmenty lasów położonych na obszarach jednostek sąsiednich:

- 30,3 ha Lasu Suczok w Radlinie
- 19,5 ha Lasu Buczyna w Skrzyszowie
- 9,2 ha Lasu Czyżowickiego
- ok. 2,0 ha Lasu Dąbrowa w Syryni

Informacje na temat wieku i gatunków drzewostanu oraz typu siedliska uzyskano z "Planu urządzenia lasów" wykonanego dla obszarów leśnych będących w zarządzaniu Nadleśnictwa Rybnik oraz z "Uproszczonego planu urządzenia lasów prywatnych".

Las Grodzisko stanowią oddziały 48÷55A.
Skład gatunkowy drzewostanu jest następujący:

- świerk 30,0%
- dąb 18,0%
- olsza 11,6%
- sosna 8,8%
- buk 8,4%
- modrzew 7,6%
- brzoza 4,8%
- topola 3,6%
- jesion 3,2%
- jawor 2,4%
- grab 1,2%
- osika 0,4%

Wiekowo drzewostan jest zróżnicowany. Na ogólną liczbę 63 pododdziałów - 9% jest w grupie I, 27% w II, 17% w III, 27% w IV i 12% w najstarszej V grupie. Do tej grupy należą między innymi drzewa tzw. "świadkowie", najstarsze, pełniące funkcję nasienników. Są to buki 130 i 140-letnie, dęby 130-letnie oraz świerki w wieku 60 lat.
Najczęstszym typem siedliska jest las świeży (ok. 58%) i las mieszany świeży (ok.33%). Występują także olsy i las wilgotny.
Natomiast w Lesie Suszok, w części oddziałów 46 i 47 należącej do miasta Wodzisławia Śląskiego, zdecydowanie przeważa siedlisko typu las świeży.
Na niewielkim obszarze występuje las mieszany świeży i ols.

Skład gatunkowy drzewostanu zbliżony jest do występującego w Lesie Grodzisko:

- świerk - 26,9%
- dąb - 21,8%
- olsza - 17,2%
- modrzew - 9,9%
- brzoza - 6,2%
- jesion - 4,9%
- buk - 4,3%
- grab - 3,3%
- topola - 2,9%
- jawor - 2,6%

Wiek drzewostanu waha się od 16 do 87 lat. Występują również drzewa nasienniki, 130-letnie buki i 110-letnie dęby.
Najliczniejszą grupą są drzewa grupy IV - 40%, w grupie III jest 20%, podobnie 20% w II.
Las Buczyna, na granicy ze Skrzyszowem, to oddziały 56 i część 57 (bez pododdziału a). Przeważa siedlisko - las świeży, występuje ponadto las mieszany świeży i na niewielkim obszarze ols. Przeważają gatunki iglaste (61,3%)

- świerk - 44,5%
- sosna - 14,1%
- brzoza - 7,2%
- olsza - 5,9%
- dąb - 4,3%
- buk - 4,1%
- jawor - 1,8%

Wiek drzewostanu jest różny - od 13 do 112 lat.
Na ogólną liczbę 11 - 36 % pododdziałów tworzy drzewostan II grupy wiekowej, podobnie III, 9% - IV grupy i 19% najstarszej V grupy wiekowej.
Las stanowiący fragment Lasu Czyżowickiego, to oddział 252 i część 253 - pododdział a

Typ siedliska - po połowie las mieszany świeży i las świeży. Drzewostan tworzą:
- dąb - 36,9%
- świerk - 32,6%
- jesion - 23,9%
- modrzew - 6,5%

Przeważają wiekowe drzewostany - w grupie IV i V.
Pozostałe tereny leśne w większości należą do indywidualnych właścicieli gruntów.
Są to lasy w dzielnicach:
- Jedłownik - 5,46 ha
- Kokoszyce - 33,00 ha
- Radlin - 30,01 ha
- Marusze - 0,92 ha
- Turzyczka - 0,69 ha
- Wilchwy - 12,54 ha
- Wodzisław - 5,45 ha
- Zawada - 10,02 ha

98,09 ha

Najczęściej są to lasy świeże i lasy mieszane świeże, ale występują także olsy.
Gatunki drzewostanu są równie zróżnicowane, co w lasach państwowych. Jednak w odróżnieniu w lasach prywatnych zdecydowanie przeważają gatunki liściaste:
- brzoza - 55%
- olsza - 15%
- świerk - 6%
- dąb - 6%
- grab - 5%
- buk - 4%
- sosna - 2%
- modrzew - 2%
- wierzba - 1%
- topola - 1%
- akacja - 1%
- osika - 1%
- jaśmin - 1%

Najliczniejszą jest III grupa wiekowa drzewostanu, stanowiąca prawie 48%. Do IV grupy należy 33%, a do najstarszej około 7%.
Brak informacji szczegółowych na temat zespołu leśnego przy Domu Rekolekcyjnym w Kokoszycach oraz przy kąpielisku "Balaton". Według oznaczeń na mapach drzewostan zbliżony jest do występującego w lasach pozostałych - a więc duży udział świerka i dębu, należących do wyższych grup wiekowych.

Wnioski

1. Wielokrotnie niższy od pożądanego (30%) jest wskaźnik lesistości wynoszący około 9%.
2. Istniejące na terenie miasta zespoły leśne charakteryzują się dużym udziałem drzewostanu iglastego.
3. Wymagane jest wzmocnienie istniejących leśnych ekosystemów poprzez ochronę wartościowych drzewostanów, dolesienia oraz wymianę na gatunki liściaste bardziej odporne na zanieczyszczenia przemysłowe.

2.5.8. Wartości środowiska przyrodniczego.

Środowisko przyrodnicze Wodzisławia Śl. ocenione zostało w podziale na zagadnienia związane z atmosferą, hydrosferą, litosferą i biosferą.
Szczegółowa ocena warunków klimatycznych miasta przeprowadzona została w pkt. 2.5.5. diagnozy, gdzie opracowana została również waloryzacja topoklimatyczna miasta, w której określono obszary o topoklimatach najbardziej korzystnych w mieście. Obszary te obejmują obszar około 4,6km^2, czyli około 9,2% powierzchni ogólnej miasta.
Włączając w ten obszar również obszary o topoklimatach korzystnych, obejmujących w mieście około 10,8km^2 - można stwierdzić, że około 31% obszaru miasta charakteryzuje się korzystnymi warunkami topoklimatycznymi. Generalnie stwierdza się również, że w całym 1997 roku w stosunku do lat 1992÷1996 obserwuje się spadek stężenia większości zanieczyszczeń, a wartość jego dynamiki kształtuje się od 17% w przypadku dwutlenku siarki, do 34% dla tlenku węgla. Tendencją wzrostową (o 11%) występuje jedynie w przypadku dwutlenku azotu.
W zakresie hydrosfery Wodzisław Śl. charakteryzuje się bogato rozbudowaną siecią wód powierzchniowych płynących oraz występowaniem użytkowego poziomu wód podziemnych.
Występujący układ sieci hydrograficznej miasta stanowi o dużej roli Leśnicy i jej doliny w odwadnianiu obszaru miasta, którego centrum rozłożone jest w rozległym i szerokim "kolanie" tej rzeki. Jednocześnie rzeka ta aktualnie niesie wody pozaklasowe, a przekroczenie w 1996 roku wartości dopuszczalnych, obejmowały większość wskaźników. Ogólnie bardzo zła jakość wód powierzchniowych wynika z ogromnej ilości ścieków komunalnych, przemysłowych i zasolonych wód kopalnianych trafiających między innymi do rzeki Syrynki, Potoku z "Marcela", Potoku Jedłownickiego, Mszanki oraz Leśnicy. Szacuje się, że do rzek i potoków przepływających przez Wodzisław Śląski trafia prawie 8 tys.m^3 ścieków na dobę.
Charakterystyczna jest stosunkowo mała powierzchnia wód stojących w mieście.

Fakt ten ma wpływ na ograniczenia cyrkulacji pionowej powietrza, którą stymulują zbiorniki powierzchniowe, a tym samym na poprawę lokalnych warunków klimatycznych.
Znaczącą wartością środowiska miasta jest użytkowy charakter wód czwartorzędowych obejmujących wschodni obszar miasta oraz źródła ujęć wód czwartorzędowych.

W planowaniu rozwoju miasta należy uwzględnić wartości kompleksów hydrologicznych, których waloryzację przeprowadzono w pkt. 2.5.6. niniejszej diagnozy.
Szczególnie chronione przed intensywną urbanizacją powinne być kompleksy hydrologiczne "Grodzisko" i "Zlewnia Potoku Parkowego" oraz ich otoczenie.

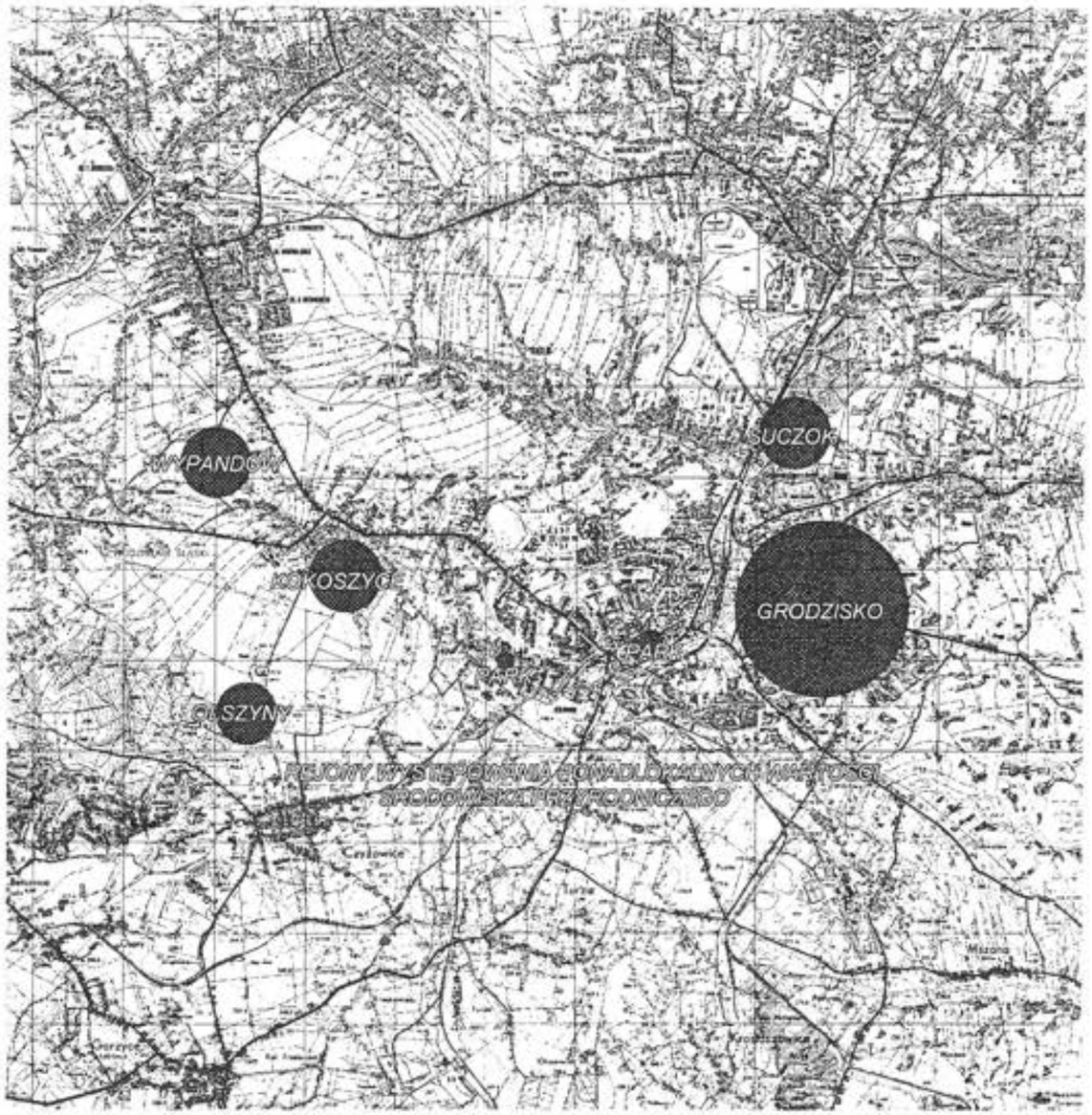
W zakresie litosfery wartościami środowiska przyrodniczego Wodzisławia Śląskiego, są:

- udokumentowane złoża węgla kamiennego wraz ze złożami metanu jako kopaliny towarzyszącej
- udokumentowane złoża surowców ilastych i glin ceramiki budowlanej
- złoża piasków "Kokoszyce"
- obszary perspektywicznego występowania glin, iłów, piasków i żwirów
- kompleksy gleb III i IV klasy bonitacyjnej obejmujące około 85% ogólnej powierzchni użytków rolnych miasta.

Wartość biosfery miasta w podziale na roślinność i zwierzęta ocenione zostały, ze wskazaniem form ich ochrony.
Proponuje się więc utworzenie Zespołów Przyrodniczo-Krajobrazowych "Kokoszyce" i "Grodzisko" oraz użytku ekologicznego "Potok Wypandów" - w granicach pokazanych na poniższej planszy.
Są to zespoły koncentracji zbiorowisk roślinnych oraz bardzo rzadkich gatunków zwierząt reprezentujących wartości w skali krajowej.

Wartościowe, chronione gatunki roślin i zwierząt występują również w wyrobisku pocegielnianym przy ul. Bogumińskiej oraz na terenach nieużytków niezrealizowanej kopalni "Czyżowice" na granicy miasta z gminą Gorzyce.
Do wartości biosfery miasta, wymagających ochrony w procesie jego rozwoju są również zespoły zieleni miejskiej (park zamkowy, cmentarze i ogrody działkowe) oraz pojedyncze okazy drzew pomnikowych.
Charakterystykę w/w zbiorowisk podano w poniższych zestawieniach.

Elementy wartości środowiska przyrodniczego miasta wraz z hierarchią ich znaczenia pokazano na planszy - "Wartości środowiska przyrodniczego miasta".

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

CHRONIONE WARTOŚCI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Granica administracyjna miasta

CHRONIONE WARTOŚCI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

- Zabytkowe parki - chronione prawem (Park Zamkowy i Park Pałacowy)
- Udokumentowane złoża surowców ilastych i glin ceramiki budowlanej

WSKAZANE FORMY OCHRONY PONADLOKALNYCH WARTOŚCI ZESPOŁÓW PRZYRODNICZYCH MIASTA

- Użytek ekologiczny "Potok Wypandów"
- Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe "Kokoszyce" i "Grodzisko"

INNE ELEMENTY PONADLOKALNYCH WARTOŚCI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO MIASTA-WYMAGAJĄCE OCHRONY

- Granica użytkowego poziomu wód podziemnych
- Kompleksy hydrologiczne "Grodzisko" i "Zlewnia Potoku Parkowego" o wyjątkowych walorach przyrodniczych
- Granica obszaru górniczego "Czyżowice" - złoża metanu jako kopaliny towarzysząca złożu węgla kamiennego
- Jedyne w skali całego Płaskowyżu Rybnickiego stanowisko złobnika korałowego rośliny ginącej w całym kraju - na terenach niezrealizowanej kopalni "Czyżowice"
- Pomnikowe drzewa występujące poza obszarami chronionymi lub wskazanymi do ochrony
- Źródła, ujęcia i studnie wód podziemnych
- Obszar perspektywiczny występowania glin i iłów
- Obszar perspektywiczny występowania piasków i żwirów

LOKALNE WARTOŚCI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

- Złoże piasków "Kokoszyce"
- Kompleksy hydrologiczne "Zlewnia Zawadki", "Kokoszyce-Olszyny", "Las Kempa" i "Suczok" - cenne przyrodniczo
- Obszary o najbardziej w mieście sprzyjających topoklimatach
- Obszary nieprzekształconych dolin rzek i potoków
- Kompleksy i enklawy leśne
- Założenia zieleni urządzonej

ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

- Rejony kumulacji uciążliwości komunikacyjnych
- Rejony kumulacji zanieczyszczeń atmosfery - "niskiej emisji" - w okresach grzewczych
- Nieskanalizowane zespoły zabudowy mieszkaniowej
- Zagrożenia środowiska, które mogą wynikać z eksploatacji metanu

Opracowano w Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp. z o.o.

Proponowane formy ochrony ponadlokalnych wartości przyrodniczych - ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY "GRODZISKO"

„Grodzisko"

Opis fizjograficzny: rozległy obszar leśny z licznymi obszarami źródliskowymi, stawami, łąkami śródleśnymi, charakteryzujący się dużą bioróżnorodnością. Stanowi największy, dobrze zachowany kompleks leśny w tej części Płaskowyżu Rybnickiego. Na jego duże wartości przyrodnicze zwracano uwagę już w okresie międzywojennym (Kozlowska 1936). Omawiany obiekt należy do dobrze zbadanych pod względem botanicznym (Bernacki i in. 1994; Cabała 1990; Domański i in. 1995; Magiera 1979, 1980; Stebel 1997; Urbisz 1996).

Cel ochrony: naturalne kompleksy lasów bukowych i łęgowych z licznymi stanowiskami chronionych oraz rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Jako otulinę dla tego obiektu proponuje się kompleks łąk, występujący w dolinach potoku Marklówka i rzeki Leśnicy. Chociaż pozbawione obecnie większych walorów przyrodniczych, pełnić będą bardzo korzystną funkcję, buforując negatywny wpływ terenów zurbanizowanych na obszar chroniony.

Najważniejsze walory przyrodnicze:

CHRONIONE GATUNKI ROŚLIN

Rośliny całkowicie chronione

barwinek pospolity *Vinca minor*
bluszcz pospolity *Hedera helix*
skrzyp olbrzymi *Equisetum telmateia*
kalina koralowa *Viburnum opulus*
konwalia majowa *Convallaria majalis*
kopytnik pospolity *Asarum europaeum*
kruszyna pospolita *Frangula alnus*
marzanka wonna *Galium odoratum*
pierwiosnka wyniosła *Primula elatior*

Gatunki rzadkie i zagrożone w województwie katowickim

bobrek trójlistkowy *Menyanthes trifoliata*
czworolist pospolity *Paris quadrifolia*
kokorycz pełna *Corydalis solida*
miodunka ćma *Pulmonaria obscura*
piżmaczek wiosenny *Adoxa moschatellina*
pszeniec gajowy *Melampyrum nemorosum*
wilczomlecz słodki *Euphorbia dulcis*
złoć żółta *Gagea lutea*

Rzadkie mszaki

pseudocisolist nadobny *Pseudotaxiphyllum elegans*
tujowiec tamaryszkolistny *Thuidium tamariscifolium*

RZADKIE I CHRONIONE GATUNKI ZWIERZĄT

Płazy

traszka grzebieniasta *Tritutus cristatus*
traszka zwyczajna *T. vulgaris*
kumak nizinny *Bombina bombina*
kumak górski *Bombina variegata*
ropucha zielona *Bufo viridis*
ropucha szara *Bufo bufo*
rzekotka drzewna *Hyla arborea*
żaba wodna *Rana esculenta*
żaba trawna *R. temporaria*
żaba moczarowa *R. arvalis*

Gady

jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*
padalec zwyczajny *Anquis fragilis*
zmija zygzakowata *Vipera berus*

Ptaki

łabędź niemy *Cyngus olor*
kaczka krzyżówka *Anas platyrhynchos*
kaczka czernica *Aythya fuligula*
myszołów zwyczajny *Buteo buteo*
bażant obrożny *Phasianus colchicus*
łyska *Fulica atra*
mewa pospolita *Larus canus*
mewa śmieszka *L. ridibundus*
kukułka *Cuculus canorus*
puszczyk *Strix aluco*
dzięcioł duży *Dendrocopos major*
sójka *Garrulus glandarius*
sikorka modra *Parus caerulescens*
kowalik *Sitta europaea*
wilga *Oriolus oriolus*
drozd śpiewak *Turdus philomelos*
kos *T. merula*
piecuszek *Phulloscopus trochilus*
pierwiosnek *P. collybita*
świstunka *P. sibilatrix*
pliszka siwa *Motacilla alba*
szpak *Sturnus vulgaris*
gil *Pyrrhula pyrrhula*
zięba *Fringilla coelebs*
trznadel *Emberiza citrinella*

Proponowane formy ochrony ponadlokalnych wartości przyrodniczych - ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY "GRODZISKO"

Ssaki

jeż wschodni *Erinaceus concolor*	łasica łaska *Mustela nivalis*
kret *Talpa europaea*	kuna leśna *Martes martes*
ryjówka aksamitna *Sorex araneus*	tchórz zwyczajny *Mustela putorius*
zając szarak *Lepus capensis*	dzik *Sus scrofa*
wiewiórka *Scirus vulgaris*	sarna *Capreolus capreolus*
lis *Vulpes vulpes*	jeleń szlachetny *Cervus elaphus*

Główne zagrożenia: intensywna gospodarka leśna, masowy, nieuporządkowany ruch turystyczny, zaśmiecanie lasów i nielegalne składowanie odpadów.

Płaty buczyny karpackiej *Dentario glandulosae-Fagetum* w projektowanym zespole przyrodniczo-krajobrazowym „Grodzisko".

Staw „Balaton" w projektowanym zespole przyrodniczo-krajobrazowym „Grodzisko".

Proponowane formy ochrony ponadlokalnych wartości przyrodniczych - ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY "GRODZISKO"

Barwinek zwyczajny *Vinca minor* -ginący składnik runa lasów podlegający całkowitej ochronie prawnej

Pomnikowe dęby szypułkowe *Quercus robur* obok źródeł w projektowanym zespole przyrodniczo-krajobrazowym "Grodzisko"

Jaszczurka zwinka *Lacerta aquilis* - dość często spotykany gatunek chroniony na terenie projektowanego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego "Grodzisko"

Proponowane formy ochrony ponadlokalnych wartości przyrodniczych - ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY "KOKOSZYCE"

„Kokoszyce"

Opis fizjograficzny: rozległa kompozycja parkowa, założona w XIX wieku na bazie naturalnych drzewostanów, z licznymi obszarami źródliskowymi. Na terenie parku znajdują się największe i najlepiej zachowane płaty lasów grądowych w skali całego Płaskowyżu Rybnickiego oraz szereg drzew o wymiarach kwalifikujących je do objęcia ochroną w formie pomników przyrody. Omawiany obiekt należy do dobrze zbadanych pod względem botanicznym (Domański i in. 1995; Stebel 1997; Stebel & Błaszczyk 1995; Urbisz 1996).

Cel ochrony: naturalne kompleksy lasów grądowych i łęgowych z licznymi stanowiskami chronionych i rzadkich gatunków roślin oraz zwierząt.

Najważniejsze walory przyrodnicze:

CHRONIONE GATUNKI ROŚLIN

bluszcz pospolity *Hedera helix*
skrzyp olbrzymi *Equisetum telmateia*
kalina koralowa *Viburnum opulus*
konwalia majowa *Convallaria majalis*
kopytnik pospolity *Asarum europaeum*
kruszyna pospolita *Frangula alnus*

Gatunki rzadkie i zagrożone w województwie katowickim

miodunka ćma *Pulmonaria obscura*
przytulia Schultesa *Galium schultesi*
wilczomlecz słodki *Euphorbia dulcis*
złoć żółta *Gagea lutea*
żankiel zwyczjny *Sanicula europaea*
żywokost bulwiasty *Symphytum tuberosum*

Rzadkie mszaki

krótkosz źródliskowy *Brachythecium rivulare*
pseudocisolist nadobny *Pseudotaxiphyllum elegans*
skrzydlik *Fissidens adianthoides*
myszyniec *Isothecium alopecuroides*
sznurecznik *Pterigynandrum filiforme*

RZADKIE I CHRONIONE GATUNKI ZWIERZĄT

Płazy

traszka zwyczajna *Tritutus vulgaris*
kumak nizinny *Bombina bombina*
ropucha szara *Bufo bufo*
rzekotka drzewna *Hyla arborea*
żaba wodna *Rana esculenta*
żaba trawna *R. temporaria*

Gady

jaszczurka zwinka *Lacerta aquilis*
padalec zwyczajny *Anquis fragilis*

Ptaki

bażant obrożny *Phasianus colchicus*
kukułka *Cuculus canorus*
puszczyk *Strix aluco*
dzięcioł duży *Dendrocopos major*
jaskółka dymówka *Hirundo rustica*
jaskółka oknówka *Delichon urbica*
sójka *Garrulus glandarius*
sikorka modra *Parus caerulescens*
sikorka bogatka *P. major*
kowalik *Sitta europaea*
pełzacz ogrodowy *Certhia brachydactyla*
wilga *Oriolus oriolus*
drozd śpiewak *Turdus philomelos*
kos *T. merula*
rudzik *Erithacus rubecula*
pokrzewka czarnołbista *Sylvia atricapilla*
pokrzewka ogrodowa *Sylvia borin*
piecuszek *Phulloscopus trochilus*
pierwiosnek *P. collybita*
świstunka *P. sibilatrix*
pliszka siwa *Motacilla alba*
szpak *Sturnus vulgaris*
gil *Pyrrhula pyrrhula*
zięba *Fringilla coelebs*
trznadel *Emberiza citrinella*

Ssaki

jeż wschodni *Erinaceus concolor*
kret *Talpa europaea*
zając szarak *Lepus capensis*
wiewiórka *Scirus vulgaris*
lis *Vulpes vulpes*
gronostaj *Mustella erminea*
kuna domowa *Martes foina*
tchórz zwyczajny *Mustela putorius*
sarna *Capreolus capreolus*

Główne zagrożenia: aktualnie brak.

Proponowane formy ochrony ponadlokalnych wartości przyrodniczych - ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY "KOKOSZYCE"

Krajobraz północno-zachodniej części Wodzisławia Śląskiego
- widok na zabytkowy park w Kokoszycach

Zabytkowy grab zwyczajny *Carpinus betulus*
w projektowanym zespole przyrodniczo-krajobrazowym "Kokoszyce"

Bogaty florystycznie las grądowy *Tilio-Carpinetum*
w projektowanym zespole przyrodniczo-krajobrazowym "Kokoszyce"

Proponowane formy ochrony ponadlokalnych wartości przyrodniczych - UŻYTEK EKOLOGICZNY "POTOK WYPANDÓW"

„Potok Wypandów"

Opis fizjograficzny: dobrze zachowany fragment roślinności łęgowej w dolinie potoku.

Cel ochrony: naturalny fragment łęgu jesionowo-olchowego *Circaeo-Alnetum*, roślinność, wodna i szuwarowa oraz stanowiska rzadkich roślin i zwierząt.

Najważniejsze walory przyrodnicze:

CHRONIONE GATUNKI ROŚLIN

kalina koralowa *Viburnum opulus*

kopytnik zwyczajny *Asarum europaeum*

kruszyna pospolita *Frangula alnus*

RZADKIE I CHRONIONE GATUNKI ZWIERZĄT

Płazy

traszka zwyczajna *Tritutus vulgaris*

kumak nizinny *Bombina bombina*

ropucha szara *Bufo bufo*

rzekotka drzewna *Hyla arborea*

żaba wodna *Rana esculenta*

żaba trawna *R. temporaria*

Ptaki

bażant obrożny *Phasianus colchicus*

dzięcioł duży *Dendrocopos major*

sikorka modra *Parus caerulescens*

sikorka bogatka *P. major*

drozd śpiewak *Turdus philomelos*

kos *T. merula*

rudzik *Erithacus rubecula*

pokrzewka czarnołbista *Sylvia atricapilla*

piecuszek *Phulloscopus trochilus*

pierwiosnek *P. collybita*

szpak *Sturnus vulgaris*

zięba *Fringilla coelebs*

Ssaki

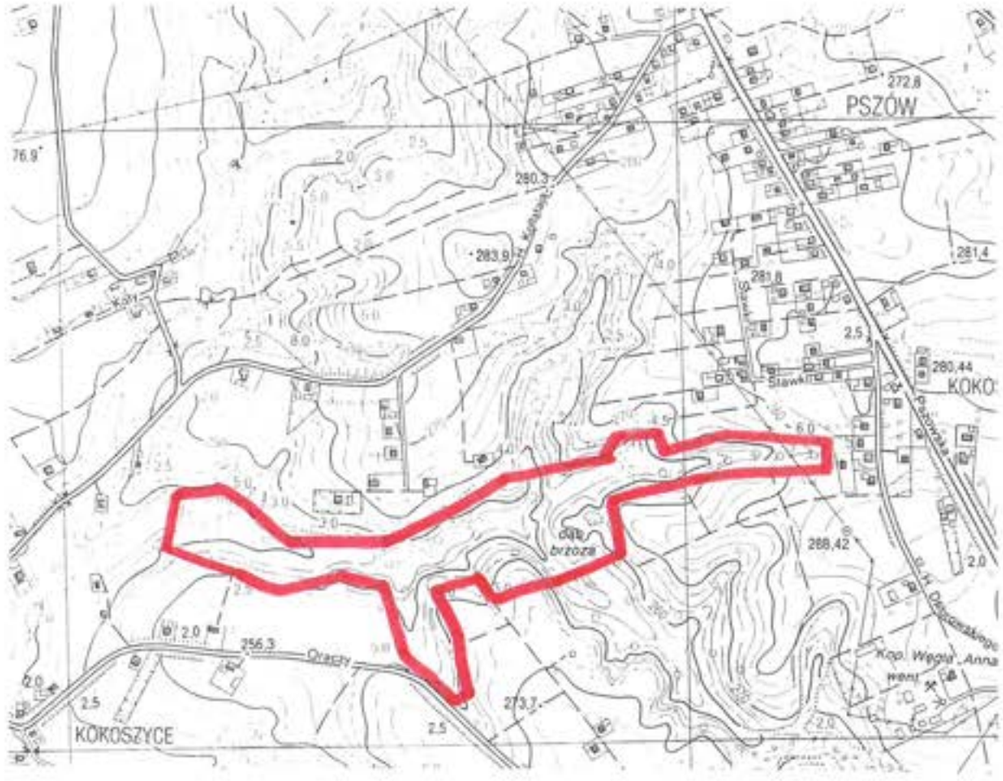
jeż wschodni *Erinaceus concolor*

kret *Talpa europaea*

zając szarak *Lepus capensis*

sarna *Capreolus capreolus*

Główne zagrożenia: zanieczyszczanie wód potoku i zaśmiecanie lasu.

Cenne pod względem przyrodniczym i dydaktycznym tereny zieleni urządzonej

„Park w Jedłowniku"

Opis fizjograficzny: dobrze zachowana, niewielka kompozycja parkowa obok pochodzącego z połowy XIX wieku pałacu. Na szczególną uwagę zasługuje dorodny starodrzew. Co najmniej kilka rosnących tu drzew osiąga rozmiary kwalifikujące je do objęcia ochroną w formie pomników przyrody.

„Park Miejski obok Pałacu Ślubów"

Opis fizjograficzny: niewielki park położony w pobliżu centrum miasta, pełniący ważne funkcje rekreacyjne i zdrowotne. Do największych wartości tego obiektu zaliczyć należy kilka starych drzew, godnych objęcia ochroną w formie pomników przyrody.

Pomnikowe drzewa w parku w Jedłowniku

Zawilec gajowy *Anemone nemorosa* - zwiastun wiosny na Ziemi Wodzisławskiej

Proponowane formy ochrony ponadlokalnych wartości przyrodniczych - UŻYTEK EKOLOGICZNY "OLSZYNY"

„Olszyny"

Opis fizjograficzny: rozległy kompleks nieużytków (stare wysypisko gliny) na granicy z Czyżowicami, spontanicznie zarastający roślinnością siedlisk mez- i oligotroficznych. Jedyne w skali całego Płaskowyżu Rybnickiego stanowiska ginących w całym kraju roślin - żłobika koralowego *Corallorhiza trifida* i rokieta *Helodium blandowii*.

Cel ochrony: roślinność torfowiskowa oraz brzozowe młodniki z obfitym stanowiskiem widlaka goździstego oraz licznymi innymi rzadkimi roślinami naczyniowymi i mszakami.

Najważniejsze walory przyrodnicze:

CHRONIONE GATUNKI ROŚLIN

widlak goździsty *Lycopodium clavatum* — żłobik koralowy *Corallorhiza trifida*

Gatunki rzadkie i zagrożone w województwie katowickim

gruszyczka średnia *Pyrola media* — sit drobny *Juncus bulbosus*

Rzadkie mszaki

gymnokolea rozdęta *Gymnocolea inflata* — torfowiec cienkolistny *Sphagnum capillifolium*

rokiet *Helodium blandowii* — torfowiec Russowa *S. russowii*

Główne zagrożenia: nielegalne składowanie odpadów i rekultywacja terenu.

Ginący w Polsce gatunek storczyka - żłobik koralowy *Corallorhiza trifida* w projektowanym użytku ekologicznym "Olszyny"

... oraz widłak goździsty *Lycopodium clavatum* (podlegający ochronie prawnej)

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Proponowane formy ochrony ponadlokalnych wartości przyrodniczych - UŻYTEK EKOLOGICZNY "MARUSZE"

„Marusze"

Opis fizjograficzny: rozległy kompleks glinianek, charakteryzujący się dużą bioróżnorodnością.

Cel ochrony: roślinność wodna, szuwarowa i torfowiskowa oraz stanowiska rzadkich roślin i zwierząt.

Najważniejsze walory przyrodnicze:

CHRONIONE GATUNKI ROŚLIN

widlak goździsty *Lycopodium clavatum*

kruszyna pospolita *Frangula alnus*

centuria pospolita *Centaurium erythraea*

Rośliny rzadkie i zagrożone w województwie katowickim

skrzyp pstry *Equisetum variegatum*

sit drobny *Juncus bulbosus*

Rzadkie mszaki

cefaloziela czerwona *Cephaloziella rubella*

zwojek wyprężony *Didymodon fallax*

bagnik zdrojowy *Philonotis fontana*

RZADKIE I CHRONIONE GATUNKI ZWIERZĄT

Płazy

traszka zwyczajna *Triturus vulgaris*

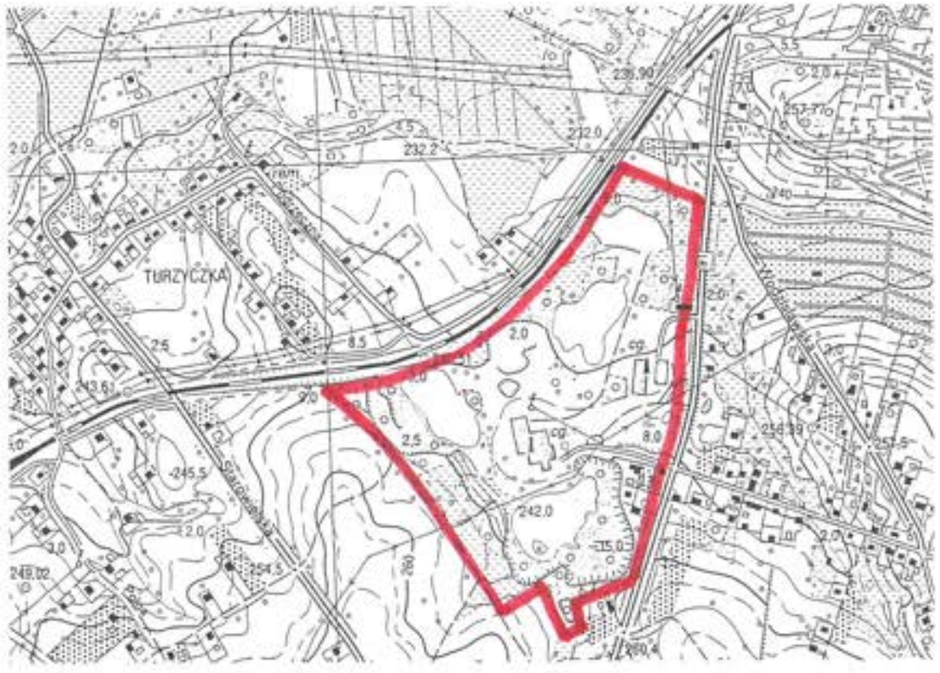
żaba wodna *Rana esculenta*

ropucha szara *Bufo bufo*

żaba trawna *R. temporaria*

Główne zagrożenia: zasypywanie i rekultywacja starych wyrobisk.

2.6. Stan i funkcjonowanie środowiska kulturowego.

2.6.1. Zarys dziejów Wodzisławia Śląskiego.

Dokładna data powstania Wodzisławia nie jest znana, gdyż akt lokacyjny (jeśli w ogóle był sporządzony) nie zachował się. Przyjęto więc umownie za datę powstania przyjmować pierwszą wzmiankę źródłową z 1237r. dotyczącą w mieście założenia klasztoru franciszkańskiego - minorytów. Z okresu przedlokacyjnego pochodzą wzmianki o rozwoju na terenie dzisiejszego Wodzisławia osadnictwa, które z czasem przybrało postać grodków obronnych. Jednak najstarszym dowodem ludzkiej bytności na omawianym terenie jest znalezienie w Wodzisławiu tzw. pięściaka sercowego, czyli narzędzia krzemiennego używanego przez ludy kultury mikowskiej ze środkowego paleolitu (ok. 100 tys. lat p.n.e.) Z najmłodszego okresu neolitu (2000÷1800r. p.n.e.) pochodzą dowody osadnictwa takie jak znalezione w Wodzisławiu narzędzia z odłupków kamiennych oraz kamienne siekierki i toporki.
Tereny dzisiejszego Wodzisławia położone w rejonie Bramy Morawskiej były w okresie wpływów rzymskich odwiedzane przez przybyszów z południa. Tędy wiódł "bursztynowy szlak" przechodzący przez naturalne połączenie komunikacyjnie pomiędzy cesarstwem rzymskim, a barbarzyńską (słowiańską) północną.
Z tego okresu (1÷400r. n.e.) pochodzą wydobyte w Wodzisławiu monety rzymskie.
We wczesnym średniowieczu (od 600r.) ziemię wodzisławską zamieszkiwało plemię Gołęszyców, które w IX wieku posiadało 5 grodów. W Wodzisławiu jeszcze w latach 70-tych zachowane były resztki wałów z tego okresu. W momencie kształtowania się państwa polskiego na terenie obecnego miasta Wodzisławia istniała już osada ludzka. Dogodne położenie na skrzyżowaniu stałych, bo sięgających czasów rzymskich ciągów komunikacyjnych (Brama Morawska, Przełęcz Jabłonowska) oraz trasy komunikacyjnej łączącej grody w Cieszynie i Raciborzu sprzyjało w XII wieku rozwojowi (lub powstaniu) osady targowej związanej funkcjonalnie z niewielkim grodem obronnym (którego istnienie po 1137r. wydaje się bardzo prawdopodobne).
Znaczenie rejonu dzisiejszego Wodzisławia wzrosło po 1169 roku, gdy pobliski gród Racibórz stał się stolicą księstwa obejmującego swym zasięgiem kasztelanie raciborską i cieszyńską (a później i opolską).

Lokacja na prawie niemieckim (prawo magdeburskie) miasta nastąpiła zapewne w latach 1246÷1257. Inicjatorem lokacji był książę opolsko-raciborski Władysław.
Lokacja dawała organizmowi osadniczemu nową strukturę prawno-organizacyjną (sądownictwo, organizacja społeczna, przywileje, immunitety), a także nowy układ przestrzenny (rynek, siatka ulic). Lokacja miasta nastąpiła na terenie położonym wyżej aniżeli stara osada targowa.
Z końca XIII wieku pochodzi kilka wzmianek źródłowych o istnieniu miasta.
Jednakże za najistotniejszą należy uznać wzmiankę o osadzeniu klasztoru franciszkanów. Franciszkanie bowiem obok Dominikanów stanowili w średniowieczu wspólnoty zakonne osadzane tylko w miastach. Zatem można przyjąć, że w 1257 roku Wodzisław jako organizm miejski lokowany na prawie niemieckim już istniał.
W drugiej połowie XIII wieku wielki pożar zniszczył nowo rozbudowane miasto.
Było ono rozmieszczone według szachownicowego planu. Zajmowało obszar około 1/2 łana na pochyłym cyplu ograniczonym od południa szeroką, bagnistą doliną rzeki Leśnicy, a od wschodu i zachodu głębokimi wąwozami, w których płynęły potoki.
W najbardziej niedostępnym miejscu tego obszaru, w jego południowo-wschodniej części położony był (otoczony z trzech stron bagnami) gródek.
Centralny element rozplanowania miasta, kwadratowy rynek miał wielkość 20 x 20 prętów. Główny ciąg komunikacyjny do Raciborza i Cieszyna wyznaczał oś miasta przecinając go na pół. Gródek pozostał w południowo-wschodnim narożniku rynku.
Z pozostałych naroży wprowadzone zostały po dwie, prostopadłe do siebie ulice.
Prawdopodobnie wówczas wytyczono bloki przyrynkowe o głębokości 12 prętów.
Wyznaczono po siedem działek o szerokości 2,5÷3,5 pręta w każdej pierzei. Nie wiemy czy już wtedy południowa i północna pierzeja przecięte były po środku ulicami.
Północno-zachodni blok narożny otrzymali Franciszkanie. Teren oddzielony od Rynku północnym blokiem zabudowy przyrynkowej przeznaczony został dla kościoła parafialnego z cmentarzem i plebanią. Bardzo prawdopodobne jest, że wschodni blok przyrynkowy sąsiadujący z gródkiem książęcym, mieścił w sobie teren przeznaczony zasadźcy, późniejszego wójta dziedzicznego. Od północy mógł miasto otaczać półwał wałów o konstrukcji drewniano-ziemnej. W system obrony z tego kierunku włączał się leżący w najwyższym punkcie kościół. Na osi wschód - zachód wjazdu do miasta strzegły najpewniej dwie bramy (?).
Głównym elementem południowej linii obrony był gródek. Czy poza nim istniały jakieś wały, czy umocnienia nie wiemy. Możliwe, że trudno dostępna dolina wystarczająco broniła z tej strony miasto, a konieczność łatwego dostępu do wody, związki z osadą służebno-targową mogły przyczynić się do pozostawienia otwartym miasta od południa.
Niewiele wiemy o zabudowie w tym fundamentalnym dla miasta okresie. Można przyjąć, że nad miastem górowała drewniana zapewne, bryła kościoła parafialnego usytuowanego w najwyższym jego punkcie. Również drewniany musiał być kościół i klasztor franciszkański oraz zabudowa mieszczańska rozlokowana wzdłuż pierzei Rynku i odchodzących od niego ulic. Jedynym obiektem murowanym w tym okresie, usytuowanym w najbliższym sąsiedztwie miasta, mogła być wieża mieszkalno-warownа, stojąca w gródku. Zastąpiła ona poprzednią drewnianą, która najprawdopodobnie uległa zniszczeniu w czasie pożaru, który stawił nowozałożony organizm miejski w drugiej połowie XIII wieku.
Od 1327 roku Wodzisław jako część dóbr księcia raciborskiego Leszka staje się lennem króla Czech Jana Luksemburczyka.
W XIV i w XV wieku liczne zarazy i epidemie dżumy oraz srogie zimy i w ich następstwie występujące lata głodowe oraz trzęsienia ziemi wyniszczyły miasto.
Plagą XV wieku były również napadające na miasto bandy rabusiów. Mimo to od początku XIVw. do 1447r. parafia Wodzisławska płaciła dość wysoką kwotę świętopietrza - rocznie 17 szkojców.
Dla porównania w tym czasie taksa świętopietrza w innych miastach Górnego Śląska wynosiła:

Rybnik	- 17 szkojców,	Żory	- 12 szkojców
Cieszyn	- 15 szkojców,	Pszczyna	- 11,5 szkojca
Mikołów	- 5 szkojców,	Racibórz	- 60 szkojców.

W średniowieczu Wodzisław znajdował się w strefie bezpośredniego oddziaływania Raciborza oraz dużego wpływu Krakowa. Wielu Wodzisławian przyjmowało w okresie XIV i XV wieku (okres zaniku życia w mieście) obywatelstwo Krakowa o czym świadczą liczne wpisy do krakowskich ksiąg przyjęć do prawa miejskiego. W nieco mniejszym zakresie w średniowieczu miały miejsce kontakty wodzisławian z Wrocławiem. Do Krakowa przybywali kupcy, duchowni, rzemieślnicy oraz studenci; do Wrocławia głównie duchowni (diecezja wrocławska).
Z Raciborzem kontakty były najszersze jako z ośrodkiem lokalnego oddziaływania.
W wiekach średnich utrzymanie się mieszkańców Wodzisławia było związane z rolnictwem. Pewną rolę mogła odgrywać hodowla bydła. Jednak wydaje się, że podstawą ekonomicznej egzystencji miasta musiał być handel. Z szesnastowiecznych przywilejów wynika, że w średniowieczu miasto posiadało już prawo urządzania dwóch jarmarków rocznie w terminach:
- pierwszy w dzień św. Trójcy, w odpust przy kościele klasztornym Franciszkanów (pierwsza niedziela po Zielonych Świątkach),
- drugi w odpust przy kościele parafialnym po święcie narodzenia NMP (po 8 września).

Jarmarki te odbywały się na rynku pośrodku miasta (w odpust parafialny) i na placu franciszkańskim (jarmark franciszkański).
Na jarmarki wodzisławskie przybywali kupcy z Żor, Pszczyny i z Raciborza.
Ważne miejsce w życiu gospodarczym miasta zajmowała hodowla ryb prowadzona początkowo z wykorzystaniem naturalnych zbiorników wodnych (stawy starorzecza), z czasem rozwijana przez budowę całych ciągów stawów. Dzisiejsze tereny łąkowe wzdłuż ulicy Łużyckiej jeszcze na mapie z XVIII wieku są zagospodarowane w postaci łańcucha dużych stawów hodowlanych.
Również istotną rolę w życiu ekonomicznym miasta odgrywało rzemiosło głównie w specjalnościach szewstwo, garbarstwo i kuśnierstwo.
Wodzisław w XIV i w XV wieku na tle innych miast nie odgrywa dużej roli, rzadko jest wymieniany w przekazach, omijają go wielkie szlaki komunikacyjne i wielkie wydarzenia. Jednak rozwija się w ramach XIII wiecznego założenia wypełniając układ przestrzenny zabudową.
Miasto z czasem zyskuje jako lokalny rynek handlowy. Zagęszcza się wokół miasta sieć lokalnych dróg. Znaczenia nabiera droga łącząca Wodzisław z Żorami.
Co tydzień odbywają się na rynku targi. Przed wschodnią bramą miasta znajdował się wolny plac na którym prawdopodobnie już wtedy zaczynano handlować bydłem i końmi.
W mieście następuje ciągła wymiana drewnianej zabudowy. Jej forma i kształt przeszły zapewne niewielkie zmiany w stosunku do pierwotnie wznoszonych tam domów.
W końcu XV wieku miastu przybył kolejny po wieży mieszkalnej zamku, obiekt murowany. Był nim kościół klasztorny Franciszkanów. Stanowił budowlę orientowaną, jednonawową z wydłużonym prezbiterium, zamkniętym wielobocznie. Zabudowania klasztorne pozostały w dalszym ciągu zapewne drewniane. Przeobrażenia przechodzić mógł równie sam gród - zamek. Prosta wieża mieszkalna nie była w stanie sprostać wzrastającym wymaganiom reprezentacyjno-obronnym.

Zapewne ostatecznego przekształcenia wieży w budowlę typowo zamkową dokonał książę Jan Karniowski, który po roku 1474 osiadł w Wodzisławiu na stałe (do roku 1483). W dokumencie przekazania dóbr wodzisławskich przez króla Czech Władysława Jagiellończyka kanclerzowi Janowi Schellenbergowi w roku 1502, mowa jest już o zamku w Wodzisławiu.
Od 1502 roku tj. od momentu wydzielenia przez króla Czech Władysława Jagiellończyka z księstwa opawskiego dominium wodzisławskiego miasto staje się centrum administracyjnym późniejszego (1515r.) tzw. Mniejszego Państwa Stanowego. Mniejsze Państwo Stanowe było na śląsku specyficzną formą własności feudalnej w ramach dawnych księstw.
Na początku XVI wieku Wodzisław stał się stolicą rozległych dóbr obejmujących szereg wsi. Część z nich była dominialna, część natomiast tworzyła własność szlachecką. Zapoczątkowało to rolę miasta jako wyraźnego centrum administracyjno-prawno-handlowego dla regionu.
W wieku XVI Wodzisław uzyskał przywilej odbywania dwóch kolejnych poza posiadanymi od czasów średniowiecznych jarmarków w ciągu roku. Były to terminy: "poniedziałek przed niedzielą palmową" (8 maja) i w dzień "Trzech Króli" (6 stycznia).
Przywilej ten (organizacja 4 jarmarków rocznie) stawiał Wodzisław wśród miast księstwa opolsko-raciborskiego w bardzo korzystnej sytuacji (np. w tym czasie tylko Opole miało prawo do 5 jarmarków; Racibórz, Głogówek do 4; Gliwice do 3; Rybnik i Żory do 2 jarmarków rocznie).
Odbiciem względnej świetności miasta w XVIw. było wzniesienie murowanego kościoła parafialnego w latach 1522÷1528 w miejscu dawnego drewnianego (budowla orientowana, jednonawowa o wydłużonym prezbiterium). Na przełomie XVI/XVIIw. wzniesiono z użyciem kamienia i cegły zabudowania klasztoru Franciszkanów.
Pod wałami miasta w południowo-zachodnim przedmieściu stał drewniany kościółek św. Krzyża otoczony cmentarzem. Działał przy nim szpital.
Na przedmieściu żorskim funkcjonował plac, gdzie odbywały się targi bydlęco-końskie. Nie ma przesłanek źródłowych, aby ustalić wygląd rynku. Można przyjąć, że rynek miasta w połowie XVI wieku otoczony był drewnianymi, podcieniowymi i piętrowymi domami, których różne formy szczytów zwrócone w stronę rynku tworzyły malowniczy rysunek. Istniał ratusz, którego obecność w tym okresie jest poświadczona.
W okresie reformacji (i później kontrreformacji) w związku z niezwykle wyniszczającą Wojną Trzydziestoletnią Wodzisław stał się w II poł. XVIIw. miastem wyniszczonym i zdegradowanym do roli jednego z najmniejszych miast Górnego Śląska.
Kościółek św. Krzyża został podczas wojny spalony, w ruinie pozostawał zamek.
Jednakże przy kościele parafialnym funkcjonowała szkoła. Mieściła się ona w budynku drewnianym o dwóch izbach.
W połowie XVII w. do miasta powrócili Franciszkanie, jednak nie odbudowali swej dawnej pozycji w mieście. Dawny plac franciszkański stał się niepotrzebny, z czasem został rozparcelowany.
W pierwszej połowie XVIII w. chociaż miasto uzupełniło zabudowę po zniszczeniach wojennych nie odzyskało już dawnej świetności.

W 1742 roku Śląsk przeszedł pod panowanie pruskie. Dobrze zorganizowane państwo pruskie rozpoczęło tworzenie na Śląsku sprawnie funkcjonującego systemu zarządzania, między innymi pruskie reformy dotyczyły zmian ustroju miejskiego. Reforma z 1808 roku wprowadzała szeroki samorząd miejski pochodzący z wyborów. Właściciele Mniejszego Państwa Stanowego utracili prawo zwierzchności nad miastem zachowując jedynie prawo patronatu nad miejscową parafią i pewne uprawnienia administracyjne na tzw. obszarze dworskim.
Do celów wyborczych miasto zostało podzielone na 3 dzielnie: Żorską, Pszczyńską i Raciborską (przestrzenny podział na dzielnice ilustruje załączony schemat wg mapy z 1810r.). W lutym 1809r. przeprowadzone zostały po raz pierwszy w dziejach Wodzisławia wybory władz miejskich. Prawa wyborcze mieli wszyscy mieszczanie posiadający na terenie miasta domy lub warsztaty. 221 mieszczan wybierało 24-osobową Radę Miejską, która z kolei dokonała wyboru Magistratu (burmistrz, skarbnik i 4 rajców).
Druga połowa XVIII wieku i pierwsza dekada XIX wieku przyniosła duże zmiany w przestrzeni miasta. Zabudowa wykroczyła poza określoną w XIII wieku granicę. Do 1810 roku rozparcelowane zostały tereny zdatne do zabudowy w mieście i jego najbliższym otoczeniu. Zapełniony już był zabudową dawny Plac Franciszkański, rozparcelowane tereny niepotrzebnych wałów. Uzupełniono zabudowę południowej części miasta, zniknęły ślady prawdopodobnych związków z dawną osadą przedlokacyjną. Między 1808, a 1810 rokiem wypełniło się częściowo zabudową dawne Targowisko, powstała bezimienna uliczka równoległa do dzisiejszej ul. Kubsza. Domy ciągnęły się także wzdłuż dzisiejszej ul. Daszyńskiego. Na wolnym placu w południowym bloku zabudowy Rynku, odstąpionym osiedlającym się w mieście Żydom zbudowano synagogę.
W 1812 roku w mieście było 180 budynków mieszkalnych (w tym 25 murowanych) murowany kościół parafialny, kościół klasztoru franciszkanów, częściowo murowany (pruski mur) klasztor, ratusz na rynku z lawami rzeźniczymi i stojącym obok budynkiem straży ratuszowej, zamek dominialny, 2 browary, słodownia, młyn gorzelnia, drewniana synagoga, szpital i kościół św. Krzyża na przedmieściu raciborskim.
Domy mieszczańskie tworzyły zwartą zabudowę głównie w rynku i częściowo na ulicach Żorskiej i Raciborskiej. Rynek, place i ulica były niebrukowane, na ogół w złym stanie. W obrębie miasta były również liczne drewniane stodoły (89), stajnie i szopy.
W mieście znajdowało się 10 publicznych studni i wiele prywatnych. Zamek posiadał wodociąg zaopatrujący w wodę ze źródła pod wzgórzem "Grodzisko" studnię na terenie parku zamkowego.
Podobny wodociąg spod "Góry Subierniczej" zaopatrywał w wodę dominialną gorzelnię i browar.
Po 1818 roku rozpoczęta została budowa bitej drogi do Rybnika. Na przestrzeni XIX wieku nastąpiły wyraźne zmiany komunikacyjne z budową linii kolejowej (1882 rok) relacji Rybnik - Bogumin włącznie.
W 1822 roku miasto przeżyło wielki pożar.
"Było to w czasie jarmarku dnia 12 czerwca 1822r., gdy w stodole położonej poza kościołem i probostwem, na wzgórku panującym nad miastem, wybuchł pożar. Przyczyny pożaru nie ustalono. Prawdopodobnie zachodziło złośliwe podpalenie. Silny wiatr poniósł fale ognia w stronę miasta. Od iskier płonącej drewnianej stodoły zapaliło się najpierw probostwo. Z probostwa przeniósł się ogień na kościół parafialny, stąd na drewniany klasztor minorytów, skąd rozszerzył się tak gwałtownie po całym mieście, że w przeciągu 15 minut po wybuchu pożaru w stodole stanął w ogniu zamek, położony w dolnej, przeciwnej stronie miasta. Z kościoła i budynków położonych na wzgórzu silny wicher pędził fale ognia ponad miasto i wzniecał coraz to nowe pożary. Rozszerzeniu się ognia sprzyjała poprzednio dłuższa posucha. W niespełna pół godziny stanęło w ogniu całe miasto. [...].
Pastwą szalejącego żywiołu padły, według urzędowego zestawienia inspektora budowlanego Czecha z dnia 24 czerwca 1822r., zabudowania w mieście, na przedmieściu, w starej gminie zamkowej. W mieście i na przedmieściach spłonęły 144 domy mieszkalne, 61 chlewów, 19 stodół, garbarnia, katolicki kościół i probostwo z chlewem i stodołą, budynek królewskiej głównej warty żandarmerii, stojący na środku rynku, browar miejski i słodownia, położone w śródmieściu, areszt, miejska stodoła z magazynem oraz drewniana bożnica, zbudowana w 1798r., a także szkoła żydowska i dawniejszy klasztor minorytów, należący od czasu sekularyzacji dóbr kościelnych w Prusach (1810r.) do miasta. W byłym klasztorze mieściły się biura magistratu i rady miejskiej, biura sądu, a także dwie klasy szkoły powszechnej i kilka mieszkań. Spłonął też przylegający do klasztoru kościółek minorytów wraz z wieżą. W kościele tym ocalało kilka ołtarzy. W kościele parafialnym pożar stopił dzwony, zniszczył organy oraz rządzenia wewnętrzne. Sprzęt liturgiczny, przechowywany w zakrystii, zdołano uratować. W ogólnej liczbie 144 domów, które uległy zniszczeniu podczas pożaru, znajdowało się 7 domów mieszkalnych, z których zostały zerwane dachy i poddasza w celu zapobieżenia dalszemu rozszerzaniu się ognia. W gminie zamkowej spalił się zamek hrabiego Strachwitza. W zamku spłonął dach, poddasze, górne piętro, a częściowo parter. Pozostałe mury zamku bardzo ucierpiały od pożaru, wiele cennych przedmiotów zostało zniszczonych. W gminie zamkowej spłonął także dworski browar, gorzelnia z mieszkaniem arendarza i browarnika, mieszkanie ogrodnika i 4 posiadłości mniejszych rolników. W starej gminie zamkowej spalił się młyn wodny Ucherka wraz z domem mieszkalnym, chlewami, stodołami itp. Pożar zniszczył wszystko, co napotkał na swej drodze. Nie oszczędził nawet drewnianego obudowania studni i pompy w rynku. Od żaru stopił się nawet metalowy wentyl pompy.
Najsmutniejszą kartą tego straszliwego dla Wodzisławia dnia - to ofiary w życiach ludzkich. W czasie pożaru zginęło 10 osób, mieszczanin Jaszek, kucharka aptekarza Kurca, wdowa Zawadzkiego, córka kapelusznika Pawlety, żona tkacza Trautmana z Raciborza, mieszczanin Drzewianny, wdowa Szramkowa, córka praczki Bosel, ośmioletni syn szewca oraz jedno dziecko żydowskie. Kupiec Mencel i żandarm Finger odnieśli tak ciężkie obrażenia, że nie było nadziei utrzymania ich przy życiu.
Na domiar złego spaliła się również restauratura sądowa, umieszczona w dwóch ubikacjach dawniejszego klasztoru minorytów, wraz z wszystkimi aktami i aktami hipotecznymi. Mała tylko część depozytów ocalała. Ucierpieli wskutek tego pogorzelcy, a także ludność wiosek przynależnych do sądu w Wodzisławiu. Poszkodowani nie mogli się tym samym wykazać zastawem hipotecznym, niezbędnym przy zaciąganiu pożyczek. Pogorzelcom został wskutek tego na dłuższy czas zamknięty kredyt, koniecznie potrzeby na odbudowę zniszczonych siedzib. Wskutek braku duplikatów dokumentów odnoszących się do własności gruntowych nie można było w wielu wypadkach odtworzyć aktów hipotecznych. powstało stąd wiele nieporozumień,

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Strona 105

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW

ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

STAN ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

OBSZAR HISTORYCZNEGO CENTRUM MIASTA

STAN Z 1810 R / wg planu miasta V . Jurziczka /

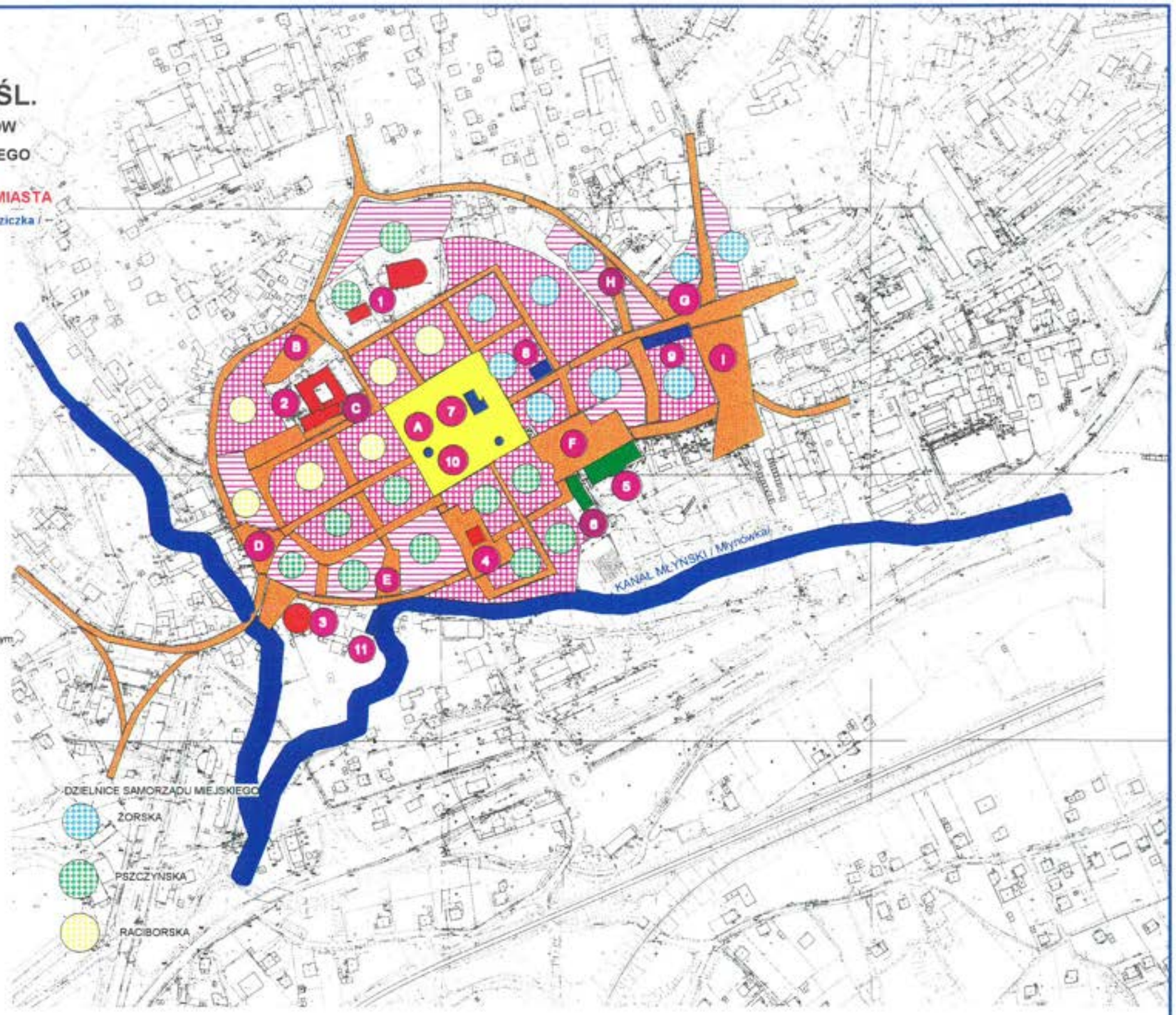
1. Kościół parafialny i parafia
2. Sekularyzowany klasztor Minorytów
3. Kościół ŚW. Krzyża
4. Synagoga
5. Zamek
6. Browar zamkowy
7. Budynek straży ratuszowej i ławy rzeźnicze
8. Miejski browar
9. Lazaret
10. 2 studnie
11. Młyn

Kwartały urbanistyczne o zorganizowanym podziale nieruchomości / działek /

Kwartały urbanistyczne o swobodnym podziale nieruchomości / działek /

Historyczny układ ulic i placów

- A Rynek miasta
- B Plac wałowy
- C Plac klasztorny
- D Plac raciborski
- E Plac słodowy
- F Plac zamkowy
- G Plac żorski
- H Plac radziński
- I Targowisko

OPRACOWANO W PRACOWNI URBANISTYCZNEJ W RYBNIKU sp z oo

a nawet sporów. W czasie pożaru zniszczone zostały także akta kilku gmin, którymi unormowano zniesienie stosunków pańszczyźnianych. Z tego powstały nowe troski dla chłopów przy odtwarzaniu tych dokumentów. [...] Między zniszczonymi przez pożar depozytami sądowymi znajdował się także testament o. Bonifacego Otto, zakonnika konwentu minorytów wodzisławskich. Akta registratury magistratu i akta rady miejskiej, z wyjątkiem kilku tomów, zdołano uratować.
Przeszło 300 rodzin straciło dach nad głową i prawie całe minie. Pogorzelcy, właściciele domów, składali się przeważnie z ubogich mieszczan i zaliczali się do następujących zawodów: 40 szewców, 15 tkaczy, 13 rzeźników, 10 oberżystów, 9 kupców, 8 kąpielowych, 4 kuśnierzy, 4 kowali, 3 bednarzy, 3 urzędników, 3 kapeluszników, 3 stolarzy, 3 powroźników, 3 szklarzy, 3 krawców, 3 garncarzy, 3 robotników, 2 mydlarzy, 1 aptekarz, 1 miernik, 1 farbiarz, 1 kominiarz, 1 właściciel garbarni, 1 akuszerka, 1 siodlarz, 1 handlarz lnu, 1 woźnica i dekorator. Szkody materialne były ogromne, a były tym dotkliwsze, że budynki były bardzo nisko ubezpieczone od ognia".
Poszkodowani otrzymali odszkodowania razem w wysokości 15.490 talarów. Król Fryderyk Wilhelm udzielił ponadto miastu pomocy finansowej w wysokości 12.880 talarów. Odbudowywane miasto powstawało już jako murowane. Przy okazji odbudowy powstał plan regulacyjny sporządzony w 1822r. przez mierniczego Fritze). Domy odbudowywano jako murowane lub z "pruskiego muru", w 1839r. rozpoczęto brukowanie ulic w mieście (Żorska i Raciborska). Dopiero w 1863r. został (częściowo) wybudowany rynek.
Miasto aż do I wojny światowej miało charakter rolniczo-rzemieślniczy. Podstawą utrzymania się większości mieszkańców była uprawa roli i hodowla bydła. Rzemiosło tylko niewielkiej części mieszkańców dawało możliwość egzystencji. Wiek XIX jest w mieście okresem, w którym handel dalekosiężny praktycznie już nie funkcjonował. Tradycyjne cztery domowe jarmarki odbywające się koło folwarku dominialnego o specjalności targów bydlęcych nabrały charakteru całkowicie lokalnego. Odbywały się też w nieco innych terminach niż w dawnych czasach.
W XIXw. i na początku XX wieku (do 1921 roku) organizację handlu w Wodzisławiu zajmowali się w dużej mierze kupcy (i handlarze) żydowscy.
W drugiej poł. XIXw. i na początku XXw. miasto zaczęło się rozbudowywać, głównie w kierunku dworca kolejowego (kierunek wschodni). Działające w Wodzisławiu Towarzystwo Upiększania Miasta zwracało uwagę na stan czystości ulic, rynsztoków i chodników, inicjowało akcje sadzenia drzew wzdłuż ulicy Dworcowej, opiekowało się parkiem zamkowym.
Od połowy XXw. miasto dotąd leżące na uboczu (i odizolowane komunikacyjnie) weszło w orbitę wielkich zmian związanych z przemysłowym rozwojem regionu Ruch budowlany, który miał miejsce w końcu XIXw., aż do I-szej wojny światowej obejmował głownie tereny podmiejskie. W latach 80-tych XIXw. na Przedmieściu Raciborskim powstał kompleks sądowo-penipotencjarny (obecnie budynki urzędu miasta), na terenie parku zamkowego przy drodze do dworca powstała poczta, powstawały pierwsze w Wodzisławiu kamienice mieszkalne (ul. Ks. Konstantego i Pośpiecha).
Przed I wojną światową został oddany do użytku szpital przy ul. Wałowej.
Sylweta miasta zyskała nowy element - wieżę nowozbudowanego kościoła parafialnego.

Po I wojnie światowej (i po Powstaniach Śląskich) Wodzisław decyzją Rady Ligii Narodów z dn. 21.X.1921r. wraz z całym regionem został przyznany Rzeczpospolitej Polskiej, Wodzisław znalazł się w powiecie rybnickim województwa Śląskiego. Położony w strefie przygranicznej (w odl. ok. 10km od Republiki Czechosłowackiej) i w odl. 15 km od Republiki Niemieckiej) Wodzisław znalazł się poza sferą zainteresowań władz wojewódzkich i stał się jednym z mniejszych w skali województwa śląskiego.
Tuż przed 1921r. miasto było w dużym stopniu zniszczone, po zmianie państwowości część ludności (głównie Niemcy i Żydzi) emigrowała do Niemiec, a do miasta napływała ludność polska z okolic miasta i innych części śląska, Zagłębia, Wielkopolski i Małopolski.
W roku 1928 gmina miejska Wodzisław zajmowała powierzchnię 1092ha i zamieszkiwało ją 4.176 mieszkańców. Miasto w okresie II Rzeczpospolitej pozostawało nadal z boku rozwijającego się przemysłu ciężkiego w sąsiedztwie Rybnickiego Gwarectwa Węglowego. Podstawą ekonomiczną funkcjonowania miasta było rolnictwo, rzemiosło i przemysł lekki. Wodzisław pełnił funkcję lokalnego rynku zbytu. W każdy poniedziałek i czwartek odbywały się targi małe na Rynku (art. spożywcze, przemysłowe i rzemieślnicze) oraz na placu między ulicami Kubsza, a Daszyńskiego (obecny plac Gladbeck).
W drugiej połowie lat trzydziestych Wodzisław stawał się powoli miastem przeludnionym.
Rozwój przestrzenny miasta nie dorównywał tempem rozwoju demograficznego.
Do większych inwestycji budowlanych w mieście należała budowa osiedla robotniczych domków jednorodzinnych na działkach powstałych po parcelacji obszaru dworskiego w Jedłowniku (ul. Ludowa, Spółdzielcza, Chopina, Karłowicza, Moniuszki).
Poza tym na terenie Starego Miasta wykorzystywało się wszelkie rezerwy budowlane (dobudowywanie nowych domów, podwyższanie budynków istniejących o 1 lub 2 kondygnacje). Przed II wojną światową zabudowa miasta wykroczyła zdecydowanie poza wyznaczone w średniowieczu granice. Pojawiła się rozproszona zabudowa przy ulicach wylotowych (Kubsza, Pszowska, Radlińska).
W latach okupacji niemieckiej ruch budowlany w mieście ustał. Na początku 1945 r. w wyniku działań wojennych 80% zabudowy Starego Miasta legło w gruzach.
Na załączonym schemacie pt. "Stan zniszczeń w 1945r." oznaczone zostały zniszczone kwartały urbanistyczne. W latach 1945÷1954 prowadzona była odbudowa miasta.
Część budynków (oznaczonych na w/w schemacie) rekonstruowano w ramach odbudowy śródmieścia przeniesiono targi (w 1946r.) w rejon ulicy Targowej, gdzie do czasów obecnych w poniedziałki i czwartki odbywają się targi.
1.X.1954r. utworzono powiat wodzisławski (wydzielony z powiatu rybnickiego) w województwie stalinogrodzkim.
W 1961 roku uchwałą Rady Ministrów powstaje Rybnicki Okręg Węglowy.
Obejmuje swym zasięgiem powiat rybnicki, powiat wodzisławski i 2 gromady z powiatu pszczyńskiego. Od 1952 roku trwają prace nad głębieniem szybów kopalni "1 Maja". Do tej pory Wodzisław pozostawał na uboczu prowadzonej w regionie od połowy XIXw. eksploatacji węgla. Z chwilą powstania kopalni "1 Maja" Wodzisław dołącza do grona miast górniczych. Od lat 50-tych przemysł wydobywczy pobudza rozwój miasta.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Strona 107

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

STAN ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

OBSZAR HISTORYCZNEGO CENTRUM MIASTA

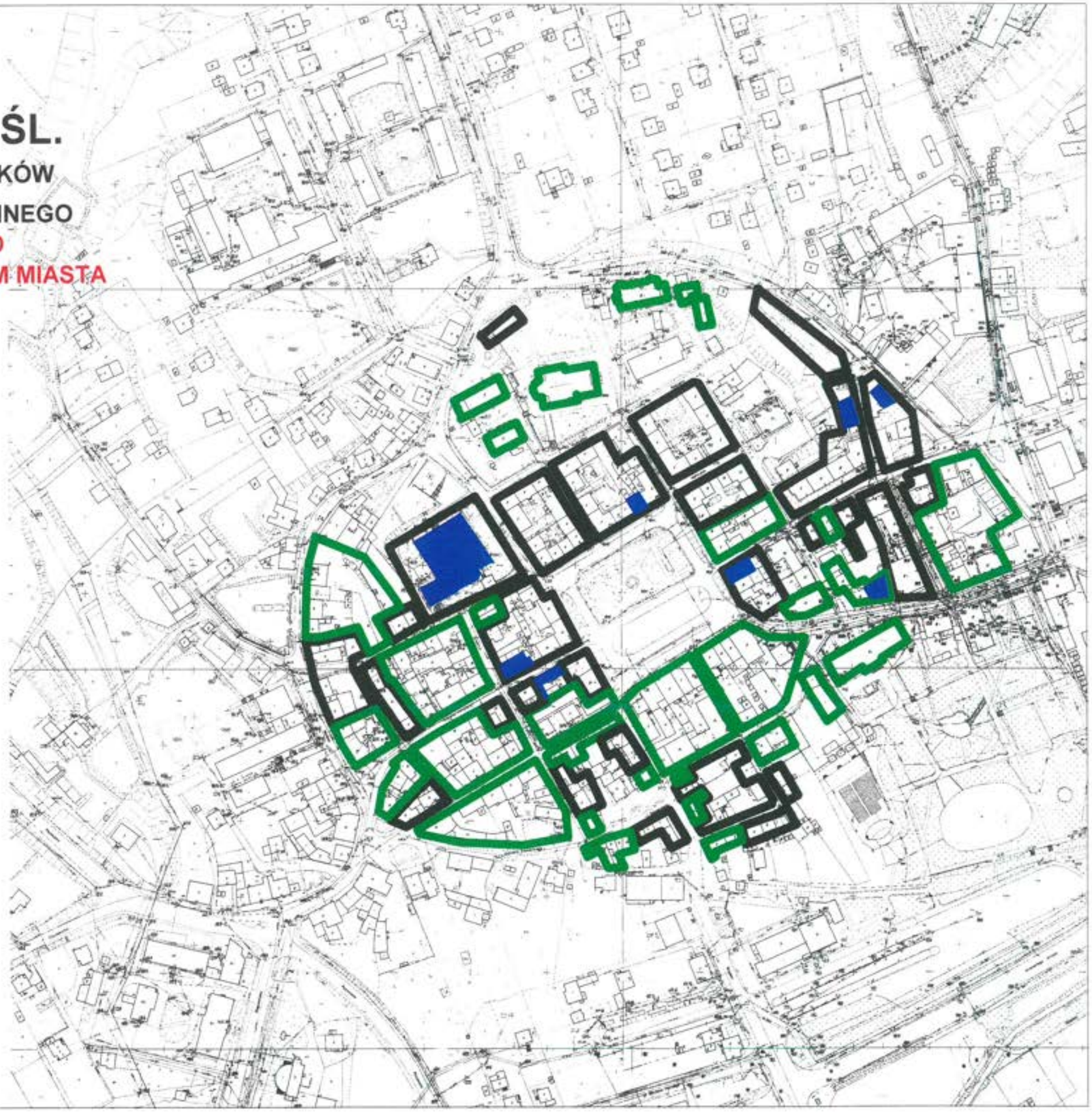
STAN ZNISZCZEŃ W 1945 ROKU

KWARTAŁY I BUDYNKI CAŁKOWICIE ZNISZCZONE

KWARTAŁY I OBIEKTY OCALAŁE

BUDYNKI REKONSTRUOWANE PO WOJNIE

NA PODSTAWIE DANYCH MUZEUM W WODZISŁAWIU ŚL.

Budowa osiedla "Nowe Miasto" (dzisiejsze ulice 26 Marca, Żeromskiego, Sosny, Słoneczna) związane były z napływem ludności zatrudnionej w górnictwie.
W wyniku reformy administracyjnej z 1975r. w granicach administracyjnych miasta znalazły się dotąd samodzielne jednostki miejskie (Pszów z Kokoszycami, Radlin, Rydułtowy) i gmina Marklowice. Miasto w granicach administracyjnych liczące teraz 110km^2 ma na swym obszarze 4 kopalnie ("Anna", "Rydułtowy", "Marcel", "1Maja") i odgrywa rolę jako ośrodek przemysłowo-usługowy. Powstają w otoczeniu "Starego Miasta" nowe osiedla mieszkaniowe (rejon ulicy Zawadzkiego, osiedle XXX-lecia PRL, później osiedle Piastów). Stary ośrodek miejski siłą rzeczy pełni funkcję centrum wobec otaczających go nowych dzielnic mieszkaniowych.
Od 1991 roku do chwili obecnej Wodzisław Śl. już 3-krotnie zmieniał swoje granice. Załączony schemat ilustruje ten proces na przestrzeni lat 1975÷1997. Kolejno z obszaru miasta wydzieliły się miasta Rydułtowy (1992), Pszów (1995, gmina Marklowice (1995), miasto Radlin (1997). obecnie miasto Wodzisław Śląski ma obszar ok. 49km^2.
Wg planowanej reformy samorządu terytorialnego Wodzisław Śl. ma być siedzibą powiatu ziemskiego. Granice planowanego powiatu oznaczono na schemacie "Zmiany granic administracyjnych powiatu wodzisławskiego od roku 1954.".

2.6.2. Ewolucja układu osadniczego miasta.

Pierwszymi śladami zorganizowanego osadnictwa na terenie Wodzisławia są ślady z początku XIIIw. osady targowej związanej funkcjonalnie z niewielkim grodem obronnym. Przyjmuje się (hipoteza), iż niewielki gródek obronny na platformie otoczonej od wschodu i południa bagnami istniał w rejonie tzw. starego zamku.

W połowie XIII wieku doszło zapewne do lokacji miasta na prawie niemieckim. Przekazy źródłowe potwierdzają istnienie miasta już pod koniec XIII wieku.
Miasto pozostające pod zwierzchnością księcia opolsko-raciborskiego Władysława leżało na osi książęcych podróży Racibórz - Cieszyn. Miasto posiadało obwałowania obronne od strony zachodniej, północnej i wschodniej. Od południa ze względu na obecność bagnistej doliny oraz powiązania z osadą służebno-targową wały nie występowały.
W XV wieku w okresie napadów na miasto band rabusiów południowa część pozbawiona wałów ulegała kilkakrotnie zniszczeniom.
W XIV i w XV wieku układ przestrzenny miasta zdefiniowany w XIII wieku stopniowo wypełnia się zabudową.
W XVw. funkcjonuje na przedmieściu raciborskim zespół sakralno-opiekuńczy w postaci drewnianego kościółka św. Krzyża i prowadzonego przy nim szpitala. Kościółek otoczony był cmentarzem.
W obrębie miasta powstaje murowany kościół Franciszkanów, przed kościołem funkcjonuje plac franciszkański, na którym Franciszkanie wodzisławscy organizowali jarmark w dniu św. Trójcy.

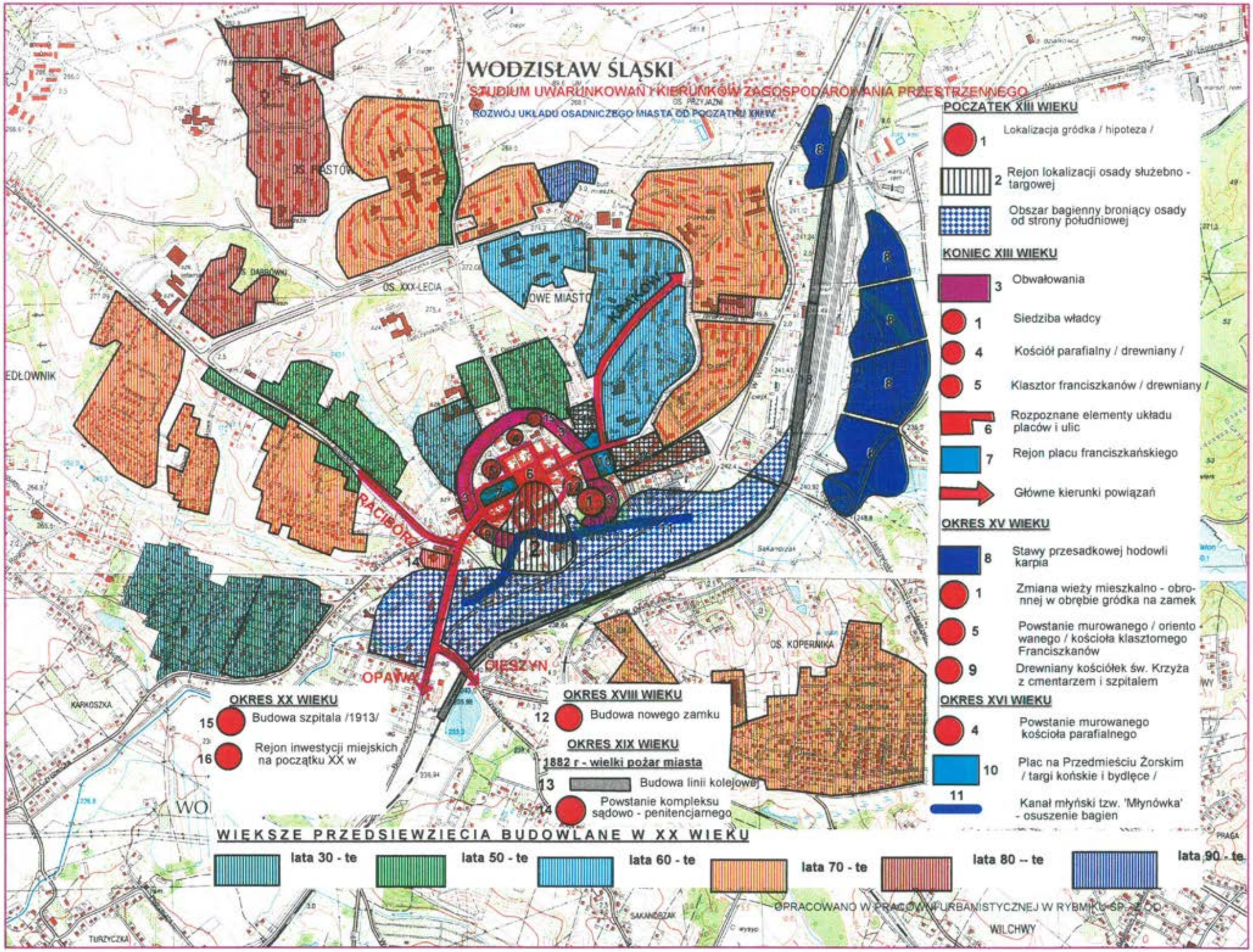
Również w XV wiecznych źródłach występują wzmianki o istnieniu zamku o istnieniu zamku w miejsce wcześniejszej wieży mieszkalno-obronnej, która została najpewniej przez księcia Jana Karniowskiego przebudowana.
Pod miastem w rejonie starorzecza Leśnicy powstają stawy hodowlane. Hodowlę karpia prowadzi się w nich aż do XVIII wieku, kiedy do zostają zasypane. Na początku XVIw. powstaje w mieście murowany w miejscu drewnianego kościół parafialny.
Następuje osuszenie części obszaru bagiennego pod miastem. Z tego okresu też pochodzi prawdopodobnie kanał młyński zwany "Młynówką" i zaczęły w mieście funkcjonować urządzenia napędzane wodą (młyny, folusz, bielarnia).
Po okresie względnej świetności miasto od połowy XVIw. i XVIIw. podupada wyniszczone zarazami, głodem, przemarszami i kwaterunkami wojsk.
W połowie XVIIw. do pierwszej połowy XVIIIw. miasto rozwijało się powoli.
Uzupełniano zabudowę w obrębie średniowiecznego układu, jednak było w XVIIIw. jednym z najbiedniejszych miast Śląska. W XVIII wiecznych przekazach powtarza się obraz miasta o przeważającej zabudowie drewnianej, z niebrukowanymi ulicami i rynkiem służącym jako pastwisko.
W 1746r. hrabia Gnidobold von Dietrichstein buduje nowy zamek na terenie miejskim. Następuje (z końcem XVIIIw.) parcelacja części dawnego folwarku zamkowego.
W 1822r. miasto trawi pożar. W pożarze spłonęły między innymi: kościół parafialny, szkoła, dawny klasztor franciszkanów (kasacja zakonu w 1810r.) pełniący funkcję ratusza, bożnica, 132 domy mieszkalne, stajnie i stodoły. Ocalały jedynie domy położone przy ulicy Wałowej na wschód i na zachód od miasta oraz drewniany kościół św. Krzyża na raciborskim przedmieściu.
Miasto w swoim XIX wiecznym kształcie powstaje wg planu regulacyjnego miernicznego Fritze. Miasto odbudowuje się już jako w znacznej części murowane. Zwarta zabudowa skupia się głównie w rejonie rynku i 2 ulic prowadzących na przedmieścia Żorskie i Raciborskie. Od połowy XIXw. rozwój miasta wiąże się z rozwojem układu komunikacyjnego wokół miasta. W 1861r. zbudowano drogę łączącą miasto ze zbudowaną wcześniej drogą do Rybnika (w 1818r.).
W 1882r. zbudowano linię kolejową Rybnik - Bogumin. Naturalnym skutkiem w/w zmian było na przełomie XIX i XXw. inwestowanie zabudowy miasta w rejonie dzisiejszej ulicy ks. Kubsza na odcinku żorskie przedmieście - stacja kolejowa.
Ożywienie budowlane zapoczątkowane w końcu XIXw. trwało do wybuchu I wojny światowej. Z tego okresu pochodzą obiekty pełniące do dnia dzisiejszego ważne funkcje w mieście:

- zespół sądowo-penitencjalny (obecnie Urząd Miasta) przy ul. Bogumińskiej
- szpital miejski przy ul. Wałowej
- budynek poczty przy ul. ks. Kubsza.

Po I wojnie światowej i powstaniach Wodzisław został miastem Rzeczpospolitej Polskiej. Spowodowało to odpływ ludności miasta (niemieckiej i żydowskiej) i napływ ludności polskiej z okolic miasta i z innych regionów Polski.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Strona 109

WODZISŁAW ŚLĄSKI
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
ROZWÓJ UKŁADU OSADNICZEGO MIASTA OD POCZĄTKU XIII W.
POCZĄTEK XIII WIEKU
1 Lokalizacja gródka / hipoteza /
2 Rejon lokalizacji osady służebno - targowej
Obszar bagienny broniący osady od strony południowej
KONIEC XIII WIEKU
3 Obwałowania
1 Siedziba władcy
4 Kościół parafialny / drewniany /
5 Klasztor franciszkanów / drewniany /
6 Rozpoznane elementy układu placów i ulic
7 Rejon placu franciszkańskiego
Główne kierunki powiązań
OKRES XV WIEKU
8 Stawy przesadkowej hodowli karpia
1 Zmiana wieży mieszkalno - obronnej w obrębie gródka na zamek
5 Powstanie murowanego / orientowanego / kościoła klasztornego Franciszkanów
9 Drewniany kościółek św. Krzyża z cmentarzem i szpitalem
OKRES XVI WIEKU
4 Powstanie murowanego kościoła parafialnego
10 Plac na Przedmieściu Żorskim / targi końskie i bydlęce /
11 Kanał młyński tzw. 'Młynówka' - osuszenie bagien
OKRES XVIII WIEKU
12 Budowa nowego zamku
OKRES XIX WIEKU
1882 r - wielki pożar miasta
13 Budowa linii kolejowej
14 Powstanie kompleksu sądowo - penitencjarnego
OKRES XX WIEKU
15 Budowa szpitala /1913/
16 Rejon inwestycji miejskich na początku XX w
WIEKSZE PRZEDSIEWZIĘCIA BUDOWLANE W XX WIEKU
lata 30 - te
lata 50 - te
lata 60 - te
lata 70 - te
lata 80 -- te
lata 90 - te
OPRACOWANO W PRACOWNI URBANISTYCZNEJ W RYBNIKU SP. Z O.O.
OS. PRZYJAŹNI
OS. PIASTÓW
OS. DĄBRÓWKI
OS. XXX-LECIA
NOWE MIASTO
OS. KOPERNIKA
RACIBÓRZ
OPAWA
CIESZYN
KARKOSZKA
TURZYCZKA
SAKANOCZAK
WILCHWY
PRAGA

W wyniku przeludnienia miasta zaczęto poszukiwać rozwiązań problemów mieszkaniowych. Popierano budownictwo jednorodzinne. Do większych inwestycji należała budowa (w latach 30-tych XXw.) osiedla robotniczych domków jednorodzinnych na działkach powstałych w wyniku parcelacji obszaru dworskiego w Jedłowniku.
W okresie II Rzeczpospolitej Wodzisław był miasteczkiem rolniczym i rzemieślniczym. Pozostawał z boku rozwijającego się w regionie przemysłu ciężkiego. Rok 1945 i wyzwolenie spod okupacji przyniosły miastu ogrom zniszczeń (80% zabudowy centrum). Powojenne lata (do 1954r.) to przede wszystkim odbudowa miasta.
Od lat 50-tych Wodzisław staje się miastem wielkich inwestycji mieszkaniowych. Budowa nowych kopalń Rybnickiego Okręgu Węglowego ściągnęła do pracy ludność z wielu regionów Polski. Miasta ROW-u stawały się miejscami ich zamieszkiwania.
Na załączonym schemacie "Rozwój układu osadniczego miasta" wskazano tereny, na których w poszczególnych XXw. powstawały nowe zespoły urbanistyczne.
Miasto, którego rozwój od XIIIw - połowy XIXw. następował w obrębie wyznaczonego w średniowieczu obszaru, w obecnym stuleciu przeżyło gwałtowny rozwój wielokrotnie zwiększając swój obszar urbanizacji.
Obecnie tzw. "Stare Miasto" czyli w uogólnieniu teren wyznaczony owalnicą XIII-wiecznego układu pełni funkcję ośrodka usługowego wobec otaczających go nowych dzielnic mieszkaniowych; stał się częścią wielkomiejskiego układu przestrzennego.

2.6.3. Charakterystyka form i typów zabudowy.

Przed pożarem w 1822r. zabudowa miasta była w większości drewniana. Domy mieszczańskie posiadały często wykusze, domy w rynku miały podcienia.
Drewniana była też żydowska synagoga, drewniany był kościół św. Krzyża. Po pożarze odbudowywano budynki murowane. Przy rynku wznoszono kamieniczki piętrowe zazwyczaj trzytaktowe usytuowane kalenicowo do linii zabudowy.
Często kondygnacja parteru była przesklepiona. Elewacje były skromnie ukształtowane. Część kamienic przy rynku była parterowa, formą i skalą podobne do pierwotnej zabudowy drewnianej (do dnia dzisiejszego zachowała się jedna taka kamienica - Rynek 8).
W latach 80-tych XIXw. powstało w mieście szereg budynków użyteczności publicznej (poczta, zespół sądowo-penitencjalny, dawna szkoła (pierwotne przeznaczenie - sierociniec)). Były one lokalizowane na przedmieściach średniowiecznego założenia, z reguły o większych gabarytach aniżeli zabudowa znajdująca się w obrębie owalnicy Starego Miasta. Budynki eklektyczne o wyraźnych cechach neogotyku.

Z okresu międzywojennego zachowały się 2 modernistyczne wille:
dr Mendego (przy placu św. Krzyża)
i dr Tumułki (przy ul. Radlińskiej).
Obecnie pierwsza z nich zdegradowana jest przez bliskie sąsiedztwo zabudowy hurtowni oraz przesłonięcie elewacji budynku licznymi szyldami i reklamami.
Z okresu międzywojennego pochodzi też liczna zabudowa z rejonu ulicy ks. Kubsza.

Budynki te są na ogół pozbawione wyraźnych cech architektonicznych, utrzymane są w charakterze małomiasteczkowej zabudowy.

Okres powojenny (po 1945r.) był dla miasta okresem intensywnych inwestycji z zakresu budownictwa mieszkaniowego i (w niezbędnym zakresie) towarzyszącego mu budownictwa usługowego.

Wśród najciekawszych realizacji lat powojennych wymienić należy:

- kaplicę przedpogrzebową (arch. St. Kwaśniewicz) na cmentarzu przy ul. Pszowskiej
- szkołę podstawową (arch. R. Jurkowski) w osiedlu "Piastów"
- zespół mieszkaniowy "osiedle Dąbrówki" (arch. R. Jurkowski) przy ul. Matuszczyka

Oprócz w/w interesujących obiektów i zespołów w mieście zrealizowane zostały duże zespoły mieszkaniowe z tzw. "płyty enerdowskiej" (os. XXX-lecia PRL) oraz płyty W-70 (os. Piastów), które unifikują przestrzeń miejską podobnie jak i w innych miastach Polski.
Trudniej opisać historyczną zabudowę terenów wiejskich. Brak przekazów ikonograficznych nie pozwala na dokładne jej określenie. Można przyjąć, że w XVIII wieku (oraz w wiekach wcześniejszych) powszechną zabudowę mieszkaniową wsi otaczających miasto stanowiły wolnostojące drewniane domy kryte słomą lub trzciną, posiadające często jedno pomieszczenie mieszkalne. Tradycyjna drewniana zabudowa wiejska, najczęściej w konstrukcji zrębowej o wysokich czterospadowych dachach, w której zamieszkiwała większość ludności, dominowała jeszcze do końca XIX wieku, jednak już jako forma zanikająca. Do schyłku XVIIIw. zabudowę wiejskich zagród stanowiły przeważnie pojedyncze budynki mieszczące często pod jednym dachem część mieszkalną, stajnie i stodołę. Drewniane domy, podobnie jak w pozostałej części Górnego Śląska posiadały, jak wspomniano już powyżej, konstrukcję zrębową (na obłap lub na jaskółczy ogon) z cztero- lub dwuspadowymi dachami o konstrukcji krokwiowej, krytymi gontem lub strzechą.
Zachowana obecnie zabudowa podmiejska (dawnych wsi Kokoszyce, Jedłownik, Wilchwy, Radlin) pochodzi zazwyczaj z I połowy XX wieku. Są to zazwyczaj budynki murowane z czerwonej cegły, I kondygnacyjne z nieużytkowym (później adaptowanym na użytkowe) poddaszem.
Budynki są kryte dachami dwuspadowymi o nachyleniu połaci $40 \div 45^0$, czasami (wersja bardziej ozdobna) ze ściętymi naczółkami. Dachy kryte są dachówką ceramiczną, w uboższej wersji papą. Czasami do budynku dobudowywane były drewniane przedsionki tzw. "lauby".
Towarzyszące zabudowie mieszkalnej stodoły, podobnie w formie do budynków mieszkalnych (jednak z reguły obszerniejsze) budowane były tylko częściowo z cegły. Ceglane były filarki konstrukcji nośnej, pozostałe wypełnienia ścian były drewniane.
Bardzo ładny zespół budynków z jednej zagrody zachował się przy ul. Pszowskiej 88. Obecnie otoczony jest on współczesną zabudową mieszkaniową, stąd funkcja, którą dotąd pełnił stała się już nieaktualna.
Zalecana byłaby adaptacja obiektów (bez zmian elewacji budynków) do fukcji usługowej (gastronomia, hotel itp).

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

2.6.4. Zespoły i obiekty zabytkowe, strefy ochrony konserwatorskiej. Stan istniejący i lista postulowanych ustaleń konserwatorskich.

Aktualnie (czerwiec 1998r.) do rejestru zabytków wpisane są 22 obiekty i zespoły z terenu miasta. Są to:

Lp.	Obiekt	Adres (lokalizacja)	Czas powstania	Nr rejestru zabytków, data wpisu
1	Miasto w granicach średniowiecznego założenia	Wodzisław Śl. - Centrum	od XIIIw.	380/53 14.03.53r.
2	Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NPM	Wodzisław Śl. ul. Kościelna 1	1909÷1911	1540/94
3	Dawny klasztor pofranciszkański zespół składający się z: - zabudowań klasztoru	Wodzisław Śl. ul. Sądowa	XVIIw.	746/66 30.12.1966
3a	- kościoła		XVIIw.	745/66 30.12.66r.
4	Dawny zamek oraz park zamkowy	Wodzisław Śl. ul. ks. płk. Kubsza	XIXw.	758/66 30.12.66r.
5	Wieża romantyczna wraz z najbliższym otoczeniem	W lesie "Grodzisko" na północny - wschód od centrum miasta	XIXw.	757/66 30.12.66r.
6	Zespół pałacowo-parkowy: - pałac - kaplica z klasztorkiem	Wodzisław Śl. - Kokoszyce ul. Pałacowa 53	1783r. początek XXw.	1453/91 30.11.91r.
6a	Park krajobrazowy z licznymi okazami starodrzewia		XVIII/XIXw.	1185/72 2.08.72r.
7	Kościół* parafialny p.w. św.Barbary wraz z otoczeniem (cmentarz)	Wodzisław Śl. - Jedłownik ul. ks. Roboty	XVIIw.	738/66 5.08.66r.
8	Kaplica św. Jana Nepomucena wraz z najbliższym otoczeniem	Wodzisław Śl. - Kokoszyce ul. Oraczy (obok domu nr 26)	XVIII/XIXw.	736/66 30.12.66r.
9	Budynek mieszkalny	Wodzisław Śl. Rynek 1	XVIIIw.	747/66 26.09.66r.
10	Budynek mieszkalny	Wodzisław Śl. Rynek 2	XIXw.	748/66 26.09.66r.
11	Budynek mieszkalny	Wodzisław Śl. Rynek 3	XIXw.	749/66 26.09.66r.
12	Budynek mieszkalny	Wodzisław Śl. Rynek 4	XIXw.	750/66 26.09.66r.
13	Budynek mieszkalny	Wodzisław Śl. Rynek 5	XIXw.	751/66 26.09.66r.
14	Budynek mieszkalny	Wodzisław Śl. Rynek 6	XIXw.	752/66 26.09.66r.
15	Budynek mieszkalny	Wodzisław Śl. Rynek 7	XIXw.	753/66 26.09.66r.
16	Budynek mieszkalny	Wodzisław Śl. Rynek 8	XIXw.	754/66 26.09.66r.
17	Budynek mieszkalny	Wodzisław Śl. Rynek 10	XIXw.	1530/93 28.06.93r.
18	Budynek mieszkalny	Wodzisław Śl. Rynek 25	XIXw.	1531/93 28.06.93r.
19	Budynek mieszkalny	Wodzisław Śl. Rynek 26	XIXw.	755/66 26.09.66r.
20	Budynek mieszkalny	Wodzisław Śl. Rynek 27	XVIIIw.	756/66 26.09.66r.

* kościół św. Barbary został w 1974r. przeniesiony do Jastrzębia (os. "Boża Góra")

Postuluje się rozszerzyć listę obiektów wpisanych do rejestru zabytków o następujące obiekty:

Lp.	Oznaczenie obiektu wg planszy	Obiekt	Adres (lokalizacja)	Czas powstania	Opis obiektu
1	J	Krzyż pokutny	Wodzisław Śl. Park zamkowy przy ul. ks. Kubsza	XIII÷XVIw. (?)	Krzyż łaciński z piaskowca z płaskorzeźbą o wym. 88 x 44 x 26cm
2	J	Krzyż pokutny	Wodzisław Śl. Park zamkowy przy ul. ks. Kubsza	XIII÷XVIw. (?)	Krzyż łaciński z piaskowca o wym. 57 x 73 x 27cm
3	M	Krzyż pokutny	Wodzisław Śl. ul. Radlińska 32	XIII÷XVIw. (?)	Krzyż łaciński z piaskowca, lewe ramię miejsca, o wym. 80 x 44 x 21cm
4	N	Krzyż pokutny	Wodzisław Śl. - Jedłownik cmentarz przy ul. ks. Roboty	1828 (?)	Krzyż łaciński z piaskowca, z rytym napisem o wym. 80 x 40 x 16
5	O	Kaplica św. Elżbiety	Wodzisław Śl. - Jedłownik ul. Słowiańska	z 1859	Kaplica murowana, tynkowana w otoczeniu 2 pomnikowych drzew, kryta dachem dwuspadowym
6	P	Kaplica Matki Boskiej Pszowskiej	Wodzisław Śl. - Kokoszyce ul. Pszowska	1722	Kaplica murowana, tynkowana, kryta dachem dwuspadowym
7	R	Kaplica	Wodzisław Śl. - Jedłownik ul. Czyżowicka	XIX/XXw. (?)	Kaplica murowana, tynkowana, kryta dachem czterospadowym z sygnaturką
8	K	Kapliczka Matki Boskiej Częstochowskiej	Wodzisław Śl. - Centrum ul. Daszyńskiego	1880	Kaplica murowana tynkowana, kryta dachem czterospadowym
9	S	Kapliczka	Wodzisław Śl. - Las "Grodzisko" ul. Grodzisko	(?)	Kapliczka typu wieżowego II kondygnacyjna, murowana, tynkowana
10	L	Kaplica Świętej Trójcy	Wodzisław Śl. ul. Pośpiecha	1876	Kaplica murowana tynkowana kryta dachem dwuspadowym
11	T	Kaplica Jezusa Frasobliwego	Wodzisław Śl. ul. Radlińska	1885	Kaplica murowana tynkowana kryta dachem dwuspadowym

Lp.	Oznaczenie obiektu wg planszy	Obiekt	Adres (lokalizacja)	Czas powstania	Opis obiektu
12	U	Kaplica	Wodzisław Śl. ul. Radlińska	XIX/XX	Kaplica murowana z cegły, kryta dachem dwuspadowym z sygnaturką
13	W	Kaplica	Wodzisław Śl. - Radlin ul. Radlińska	XIX/XX	Kaplica murowana, tynkowana, kryta dachem dwuspadowym
14	X	Kaplica św. Jana	Wodzisław Śl. - Kokoszyce ul. Oraczy	1917	Kaplica murowana, tynkowana, kryta dachem dwuspadowym
15	Y	Kaplica	Wodzisław Śl. ul. Krupińskiego	XIX/XXw. (?)	Kaplica murowana z cegły, tynkowana, kryta dachem dwuspadowym
16	H	Kaplica św. Jana Nepomucena	Wodzisław Śl. ul. Kościelna	1724	Kaplica murowana, tynkowana, kryta dachem dwuspadowym
17	I	Kaplica Matki Boskiej	Wodzisław Śl. ul. Kościelna	(?)	Kaplica murowana, tynkowana, kryta dachem dwuspadowym
18	Z	Kaplica	Wodzisław Śl. - Zawada ul. Paderewskiego	XIXw. (?)	Kaplica murowana, tynkowana, kryta dachem dwuspadowym
19	Ż	Zespół dworsko-parkowy	Wodzisław Śl. - Jedłownik ul. Wolności	lata 50÷60 XIXw.	Dwór eklektyczny, zachowany fragment parku ze starodrzewiem
20	Ź	Dawne sanatorium przeciwgruźlicze (budynek główny), willa lekarzy, zabudowa gospodarcza	Wodzisław Śl. - Wilchwy ul. Bracka	1887÷1898	Główny budynek eklektyczny, willa lekarzy secesyjna, inne budynki bez wyraźnych cech stylowych
21	E	Szpital	Wodzisław Śl. ul. Wałowa	1913	Bez wyraźnych cech stylowych, murowany, tynkowany, kryty dachem mansardowym
22	G	Dawny browar zamkowy	Wodzisław Śl. ul. Zamkowa 1	II poł. XVIIIw.	Bez wyraźnych cech stylowych, murowany, tynkowany, kryty dachem dwuspadowym
23	C	Dawna szkoła	Wodzisław Śl. ul. Bogumińska 3	ok. 1880	Eklektyczny wolnostojący budynek murowany z cegły z częściowym zastosowaniem konstrukcji szacunkowej, częściowo tynkowany
24	A B	Dawny zespół sądowo-penitencjalny	Wodzisław Śl. ul. Bogumińska 4	ok. 1880	Eklektyczny budynek główny z ozdobną fasadą, budynek w podwórzu pozbawiony ozdobnego detalu architektonicznego
25	F	Budynek poczty	Wodzisław Śl. ul. ks. Kubsza 4	ok. 1880	Eklektyczny budynek murowany z czerwonej cegły
26	D	Dawna kamienica mieszkalna	Wodzisław Śl. ul. Bogumińska 2	ok. 1880	Eklektyczna, murowana,tynkowana na planie wieloboku kryta dachem mansardowym
27	a	Budynek wozu strażackiego	Wodzisław Śl. - Jedłownik ul. ks. Roboty	XIX/XXw. (?)	Murowany, tynkowany, kryty dachem dwuspadowym, wrota drewniane
28	b	Zagroda (dom mieszkalny budynek inwentarski i stodoła)	Wodzisław Śl. ul. Pszowska 88	XIX/XXw. (?)	Dobrze zachowany (bez przekształceń) zespół budynków dawnego gospodarstwa rolnego. Budynki murowane z cegły, kryte dachami dwuspadowymi

Łącznie postuluje się o objęcie ochroną konserwatorską:
- 4 krzyży pokutnych
- 14 kaplic
- 1 zespołu dworsko-parkowego
- 1 zespołu budynków dawnego sanatorium
- 7 budynków (obecnie użyteczności publicznej)
- 1 budynku wozu strażackiego
- 1 zagrody rolniczej

Na terenie miasta zgodnie z ustaleniami miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego ustanowione są następujące strefy ochrony konserwatorskiej:

1. strefa "A" bezpośredniej ochrony konserwatorskiej.
2. strefa "OW" obserwacji archeologicznej
   (obie strefy mają tożsame granice przebiegające wokół historycznego centrum miasta).
3. strefa "B" pośredniej ochrony konserwatorskiej (dla obszaru parku leśnego przy sanatorium w Wilchwach)
4. strefa "B" pośredniej ochrony konserwatorskiej (dla otoczenia kościoła parafialnego w Jedłowniku)
5. strefa "B" pośredniej ochrony konserwatorskiej (dla terenu parku pałacowego w Kokoszycach i terenu sąsiadującego z zespołem od strony północno-zachodniej)

Postuluje się objęcie pośrednią ochroną konserwatorską (utworzenie stref "B") dla następujących terenów:

1. otoczenia starego zabytkowego cmentarza przy ul. ks. Roboty w Jedłowniku - strefa B_1
2. otoczenia zespołu pałacowo-parkowego od strony północnej i zachodniej w Kokoszycach - strefa B_2
3. terenu zabytkowego cmentarza przy ul. Pszowskiej - strefa B_3

Strefy B_1 i B_2 stanowiłyby rozszerzenie granic terenów już objętych ochroną konserwatorską.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

STAN ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

OBSZAR HISTORYCZNEGO CENTRUM MIASTA

Granice strefy A bezpośredniej ochrony konserwatorskiej oraz strefy OW ochrony i obserwacji archeologicznej

Obszar parku zamkowego wpisanego do rejestru zabytków

Obiekty wpisane do rejestru zabytków :

1 Dawny klasztor pofranciszkański wraz z kościołem z XVII w

2 Dawny zamek klasycystyczny z XIX w

3 Park zamkowy ze stawem i sztuczną wyspą

4 Kościół parafialny p.w.WNMP z lat 1909-1911

5 Kamienice przy rynku nr. 1-8 , 10, 25-27

Obszar zabytkowego cmentarza przy kościele parafialnym wraz z pomnikowym drzewem

Płyta Rynku tradycyjne miejsce spotkań mieszkańców miasta

Głowne osie ruchów pieszych na obszarze zespołu staromiejskiego

Obiekty o walorach architektonicznych i historycznych

Obiekty proponowane do wpisania do rejestru zabytków w/g oznaczeń w tekście

A - L

Kaplice , krzyże pokutne i przydrożne

Istniejące pomniki w/g oznaczeń w tekście

1 Pomnik Józefa Bieni

2 Pomnik Powstańców Śląskich

3 Pomnik Czechosłowackiej Brygady Pancernej

Obiekty dysharmonizujące pejzaż staromiejski

Atrakcyjne osie widokowe i wglądy. Wymagana ochrona ekspozycji obiektów i ciągłości widoków

Opracowano w Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp. z o.o.

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

WARTOŚCI ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

KOKOSZYCE

JEDŁOWNIK

CENTRUM

WODZISŁAW ŚLĄSKI

Granica administracyjna miasta

USTANOWIONE STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ I OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ ORAZ STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE

- Granica strefy "A" ścisłej ochrony konserwatorskiej
- Granica strefy "B" pośredniej ochrony konserwatorskiej
- Granica strefy "OW" obserwacji archeologicznej
- Stanowiska archeologiczne

PROPONOWANE STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ I OBSERWACJI

- Proponowane rozszerzenie lub utworzenie nowej strefy B pośredniej ochrony konserwatorskiej
- Proponowane utworzenie stref ochrony krajobrazu
- Proponowane utworzenie strefy obserwacji archeologicznej

OBIEKTY I ZESPOŁY URBANISTYCZNE WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

- Obiekty
- Zespoły urbanistyczne

OBIEKTY PROPONOWANE DO WPISANIA DO REJESTRU ZABYTKÓW

- Obiekty (budynki, kapliczki i krzyże pokutne), oznaczono na planszy i w tekście literami

OBIEKTY I OBSZARY POTENCJALNEGO ZAINTERESOWANIA KONSERWATORSKIEGO

- Cmentarze
- Zabytkowe cmentarze
- Parki
- Proponowane utworzenie parku miejskiego
- Aleje ze starodrzewiem
- Szpalery ze starodrzewiem
- Obiekty o historycznym lub zabytkowym charakterze
- Krzyże "Męki Pańskiej"
- Pomniki i tablice pamiątkowe
- Zbiorowa mogiła 34 więźniów oświęcimskich

ZABYTKOWY UKŁAD DROGOWY ORAZ SZLAKI TURYSTYCZNE

- Układ głównych dróg w okolicach miasta (wg mapy F.CH.Wrede z 1748r)
- Znaki niebieskie. Trasa nr 11 - Szlak Ewakuacji Więźniów Oświęcimskich
- Znaki żółte. Trasa nr 9 - Wodzisław-Jankowice

WSPÓŁCZESNE ZESPOŁY URBANISTYCZNE O WALORACH KULTUROWYCH

- Tereny lokalizacji zespołów

WALORY KRAJOBRAZOWE

- Obszary występowania atrakcyjnych krajobrazów
- Ważniejsze punkty widokowe

KONCENTRACJE WYSTĘPOWANIA ZESPOŁÓW I OBIEKTÓW

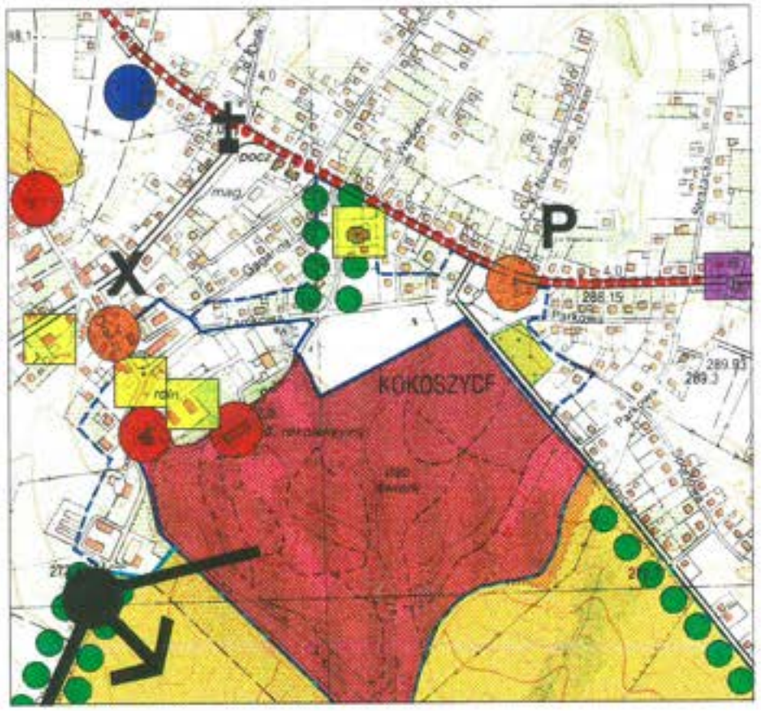
Opracowano w Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp. z o.o.

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

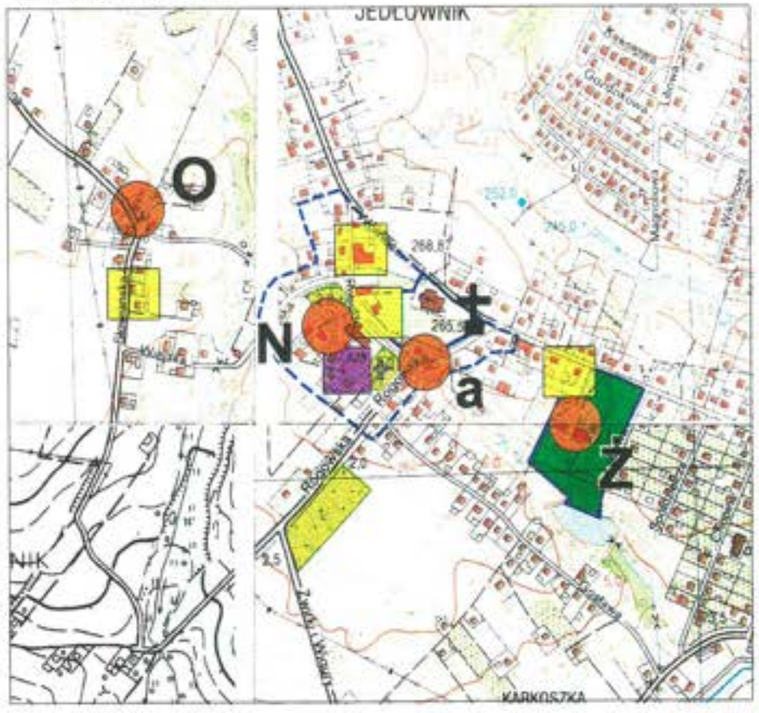
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

WARTOŚCI ŚRODOWISKA KULTUROWEGO
KONCENTRACJE WYSTĘPOWANIA ZESPOŁÓW I OBIEKTÓW
SKALA 1:10000

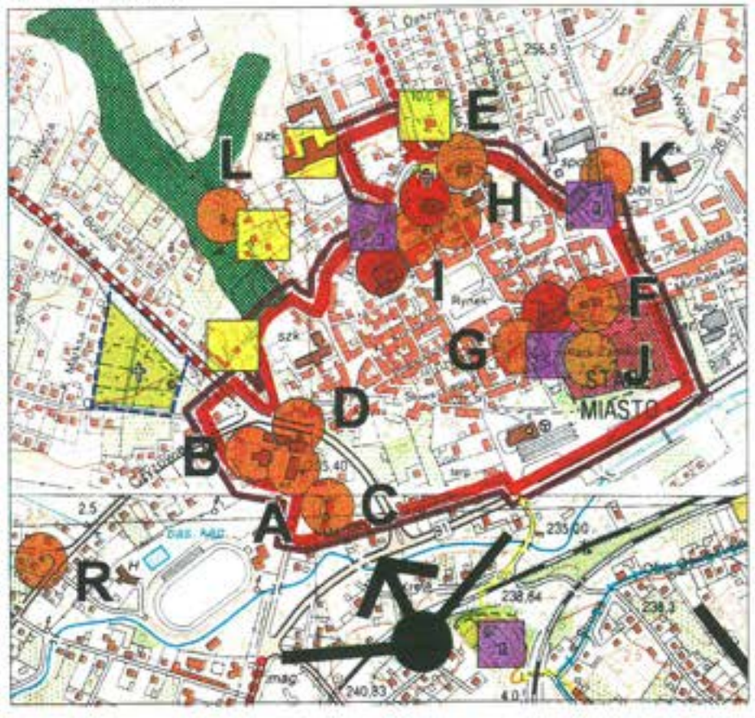
KOKOSZYCE

JEDŁOWNIK

CENTRUM

USTANOWIONE STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ
I OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ
ORAZ STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE

- Granica strefy "A" ścisłej ochrony konserwatorskiej
- Granica strefy "B" pośredniej ochrony konserwatorskiej
- Granica strefy "OW" obserwacji archeologicznej
- Stanowiska archeologiczne

PROPONOWANE STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ I OBSERWACJI

- Proponowane rozszerzenie lub utworzenie nowej strefy B pośredniej ochrony konserwatorskiej
- Proponowane utworzenie stref ochrony krajobrazu
- Proponowane utworzenie strefy obserwacji archeologicznej

OBIEKTY I ZESPOŁY URBANISTYCZNE WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

- Obiekty
- Zespoły urbanistyczne

OBIEKTY PROPONOWANE DO WPISANIA DO REJESTRU ZABYTKÓW

- Obiekty (budynki, kapliczki i krzyże pokutne), oznaczono na planszy i w tekście literami

OBIEKTY I OBSZARY POTENCJALNEGO ZAINTERESOWANIA KONSERWATORSKIEGO

- Cmentarze
- Zabytkowe cmentarze
- Parki
- Proponowane utworzenie parku miejskiego
- Aleje ze starodrzewiem
- Szpalery ze starodrzewiem
- Obiekty o historycznym lub zabytkowym charakterze
- Krzyże "Męki Pańskiej"
- Pomniki i tablice pamiątkowe
- Zbiorowa mogiła 34 więźniów oświęcimskich

ZABYTKOWY UKŁAD DROGOWY ORAZ SZLAKI TURYSTYCZNE

- Układ głównych dróg w okolicach miasta (wg mapy F.CH.Wrede z 1748r)
- Znaki niebieskie. Trasa nr 11 - Szlak Ewakuacji Więźniów Oświęcimskich
- Znaki żółte. Trasa nr 9 - Wodzisław-Jankowice

WSPÓŁCZESNE ZESPOŁY URBANISTYCZNE O WALORACH KULTUROWYCH

- Tereny lokalizacji zespołów

WALORY KRAJOBRAZOWE

- Obszary występowania atrakcyjnych krajobrazów
- Ważniejsze punkty widokowe

OZNACZENIA OBIEKTÓW PROPONOWANYCH
DO WPISANIA DO REJESTRU ZABYTKÓW

A, B - Dawny zespół sądowo-penitencjalny
C - Dawna szkoła
D - Dawna kamienica mieszkalna
E - Szpital
F - Budynek poczty
G - Dawny browar zamkowy
H - Kaplica św.Jana Nepomucena
I - Kaplica Matki Boskiej
J - Krzyż pokutny
K - Kapliczka Matki Boskiej Częstochowskiej
L - Kaplica Świętej Trójcy
M - Krzyż pokutny
N - Krzyż pokutny
O - Kaplica św.Elżbiety
P - Kaplica Matki Boskiej Pszowskiej
R - Kaplica
S - Kapliczka
T - Kaplica Jezusa Frasobliwego
U - Kaplica
W - Kaplica
X - Kaplica św.Jana
Y - Kaplica
Z - Kaplica
Ż - Dawne sanatorium przeciwgruźlicze
(budynek główny, willa lekarzy, zabudowa gospodarcza)
Ż - Zespół dworsko-parkowy
a - Budynek wozu strażackiego
b - Zagroda (dom mieszkalny, bud. inwentarski i stodoła)

Opracowano w Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp. z o.o.

Ponadto postuluje się utworzenie stref ochrony krajobrazu. Wniosek dotyczy terenów:

1. otoczenia parku leśnego przy sanatorium w Wilchwach - strefa K_1
2. otoczenia zespołu pałacowo-parkowego w Kokoszycach - strefa K_2
3. leśnych i zespołu stawów w rejonie tzw. "Grodziska" przy ul. Łużyckiej - strefa K_3

Strefy K_1 i K_2 stanowiłyby ochronę krajobrazów w rejonie zabytkowych zespołów. Strefa K_3 dotyczy terenu o atrakcyjnych i zróżnicowanych krajobrazach przyrodniczych.
Postuluje się także utworzenie strefy "OW_1" w rejonie szczytu wzgórza "Grodzisko", w terenie ograniczonym warstwicą +260m n.p.m.

2.6.5. Walory krajobrazu.

Krajobraz rozumiany jest jako synteza wszystkich elementów przyrodniczych, a więc: charakterystyczne ukształtowanie terenu, klimat, hydrografia, roślinność, świat zwierzęcy oraz elementów wszechstronnej działalności ludzkiej pozostającej we wzajemnym stosunku i oddziaływaniu.
Krajobrazy można podzielić na trzy typy:

- krajobraz pierwotny
- krajobraz naturalny
- krajobraz kulturowy (antropogeniczny)

Dwa pierwsze typy dotyczą środowiska przyrodniczego, trzeci jest wynikiem działalności człowieka, zatem jest wyrazem środowiska geograficznego (Bogdanowski i inni, 1979).
W Polsce krajobraz naturalny występuje jedynie sporadycznie na niewielkich obszarach. Na ziemi rybnicko-wodzisławskiej wszystkie prawie elementy środowiska geograficznego, które razem wzięte składają się na krajobraz, zostały tak zmienione, że z krajobrazów pierwotnych jakie wytworzyła przyroda nie pozostało nic. Ostały się natomiast nie zniszczone jeszcze siły wytwórcze przyrody wykorzystywane przez człowieka w jego działalności gospodarczej.

Na terenach Wodzisławia Śl. występuje jedynie typ krajobrazu kulturowego w dwóch odmianach:

- krajobraz kulturowy harmonijny (ładu przestrzennego)
- krajobraz kulturowy zdegenerowany (konfliktów przestrzennych) oraz liczne formy pośrednie pomiędzy odmianą harmonijną, a zdegenerowaną.

Elementami składającymi się na krajobraz kulturowy są tereny o różnym sposobie zagospodarowania:

- tereny leśne
- tereny uprawowe (pola i łąki)
- tereny wód stałych i płynących
- tereny zurbanizowane (osiedleńcze i przemysłowe)

Pierwsze trzy elementy są głównymi składowymi krajobrazów przyrodniczych, ostatni jest głównym elementem krajobrazów zagospodarowanych.

W Wodzisławiu występuje bogata mozaika odmian krajobrazu kulturowego. Sporządzona w maju 1998r. dokumentacja fotograficzna (w załączeniu) ilustruje jedynie część interesujących pejzaży z obszaru miasta. W autorskiej ocenie wartości estetycznych krajobrazu, tereny Wodzisławia oceniono jako jedne z bardziej atrakcyjnych krajobrazowo w subregionie.
W występujących tu licznie różnych odmianach krajobrazów przyrodniczych (głównie na obszarze Zawady, Kokoszyc, Jedłownika) nie ma monotonii, są one atrakcyjne wizualnie oraz harmonijne. Dużą rolę w odbiorze tych krajobrazów odgrywa bardzo malownicze ukształtowanie terenów. Do najciekawszych krajobrazów zagospodarowanych należą ekspozycje Starego Miasta. Wodzisławska "starówka" oglądana ze wzgórz w południowej części miasta wygląda harmonijnie i interesująco.
Na planszy pt. "Wartości środowiska kulturowego" oznaczono lokalizację wybranych punktów widokowych, z których zdaniem autorów niniejszego opracowania odbiera się malownicze krajobrazy z obszaru miasta.

2.6.6. Czynniki zagrażające wartościom kulturowym.

Wartościom kulturowym obszaru zagrażają następujące czynniki:

- brak rozeznania wartości i zakresu zasobów dziedzictwa kulturowego obszaru
- rozwój urbanizacji nie uwzględniający ograniczeń, jakie wynikają z konieczności poszanowania dóbr kultury

Z pierwszym czynnikiem wiążą się następujące zjawiska:

- brak poszanowania dóbr kultury wynikający z braku wiedzy o ich realnej wartości, co prowadzić może do ich degradacji
- niewykorzystywanie atutu jakim jest obecność na terenie interesujących, czy wręcz wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego.

W Wodzisławiu Śl. rozwój urbanizacji nie przyniósł zniszczeń zabytkowych układów urbanistycznych, nie miało też miejsca zjawisko wyburzania zabytkowych zespołów, jakie występowało w okolicznych miastach (np. wyburzenia osiedli: Karola w Rydułtowach, kolonii patronackiej w Pszowie, rozbiórka dworu pszowskiego). Natomiast występowało i występuje zjawisko braku rozeznania realnej wartości posiadanych zasobów kulturowych i co za tym idzie ich degradacja. Brak też jest powszechnej wiedzy o zabytkach miasta i ich historii. Poniżej kilka przykładów na uzasadnienie postawionej wyżej tezy:

- zabytkowy kościół św. Barbary (drewniany z I poł. XVIIw.) w Jedłowniku zastąpiono nowym murowanym, bez wyraźnych cech stylowych. Cenny obiekt wywieziono do Jastrzębia. Zabytkowy cmentarz z pustym miejscem po kościele jest zaniedbany
- niszczeje budynek starej szkoły w Kokoszycach. Ładny obiekt położony w centralnej części dzielnicy popada w ruinę

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Na zdjęciu po prawej stronie: na pierwszym planie dolina rzeki Leśnicy, w środku zabudowa centrum miasta (rejon rynku i placu Gladbeck), w głębi na wzgórzu widoczny zespół mieszkaniowy osiedle Dąbrówki.

Na zdjęciu u dołu: panoramiczny widok rozciągający się z wieży romantycznej na tzw. "Grodzisku" w kierunku północno-zachodnim. W sylwecie miasta od lewej strony widoczne są kolejno: szare budynki to obiekty produkcyjne magazynowo - składowe położone w rejonie ulicy Rybnickiej, grupa zabudowy z czerwonymi dachami to budynki mieszkalno - usługowe, kościół ewangelicki i gmach sądu zlokalizowane w rejonie rynku starego miasta; dwie wieże obok siebie to wieża kościoła p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny przy ul. Wałowej i wieża odległego o kilka kilometrów kościoła p.w. Matki Boskiej Wszechpośredniczki Łask w Jedłowniku; grupy zabudowy wielorodzinnej, sylweta kościoła p.w.św. Herberta przy ul. Radlińskiej, po prawej ciepłownia miejska. Pomiędzy kościołem p.w. św. Herberta a ciepłownią przy ul. Radlińskiej w dalekim tle widoczna sylweta Sanktuarium Maryjnego w Pszowie.

Na zdjęciu u góry: panoramiczny widok rozciągający się spod kościoła p.w. św. Herberta w kierunku wschodnim. W głębi widoczne tereny leśne (po lewej park leśny "Obszary", po prawej las "Grodzisko").

Na zdjęciu w środku: widok z ulicy Krupińskiego (w kierunku północnym) na dolinę potoku Jedłownickiego.

Na zdjęciu na dole: widok z ulicy Miczurina na tereny otaczające park pałacowy w Kokoszycach.
W głębi widoczny Las Czyżowicki, po prawej fragment parku pałacowego. Na obszarze tym proponowane jest utworzenie strefy ochronnej krajobrazu ("K").

Na zdjęciach aleje i szpalery drzew z terenów Wodzisławia.

Na zdjęciach o góry: różne odcinki ulicy Pałacowej w Kokoszycach.

Na zdjęciu u dołu: szpaler drzew przy ulicy Miczurina w Kokoszycach.

Na dużym zdjęciu po prawej: aleja brzozowa w parku zamkowym.

Aleje i szpalery drzew wzdłuż ulic i dróg polnych stanowią o wartościach krajobrazowych zarówno terenów otwartych jak i zurbanizowanych.

Na zdjęciach historyczne centrum miasta (stan z 1993r.). Widoczne są zarysy owalnicy miasta, prostokątny układ ulic, rynek w centrum.

Na zdjęciu po lewej: czytelna jest bryła zespołu pofranciszkańskiego (kościół i klasztor), wyraźna sylweta kościoła parafialnego.
Na pierwszym planie (obiekty z niebieskimi dachami) zabudowania hurtowni w miejscu dawnego cmentarza przy kościele św. Krzyża.

Na zdjęciu po prawej: widoczna pierzeja zabytkowych kamienic (Rynek 1÷8), oraz owalnica ul. Wałowej. Widoczny również budynek biurowy przy ul. Jana stanowiący dysonans w sylwecie wodzisławskiej "Starówki".

Na zdjęciach kolejno od lewej strony widoczne zabytkowe kamienice na wodzisławskim rynku.

Na zdjęciu:

- kamienica Rynek 1; powstała w XVIII w.; przekształcona w 1945r.
  Wpisana do rejestru zabytków pod nr 747/66.
- kamienica Rynek 2; powstała w XIX w.
  Wpisana do rejestru zabytków pod nr 748/66.

Na zdjęciu:

- kamienica Rynek 3; powstała w XIX w.
  Wpisana do rejestru zabytków pod nr 749/66.
- kamienica Rynek 4; powstała w XIX w.; częściowo przekształcona.
  Wpisana do rejestru zabytków pod nr 750/66.

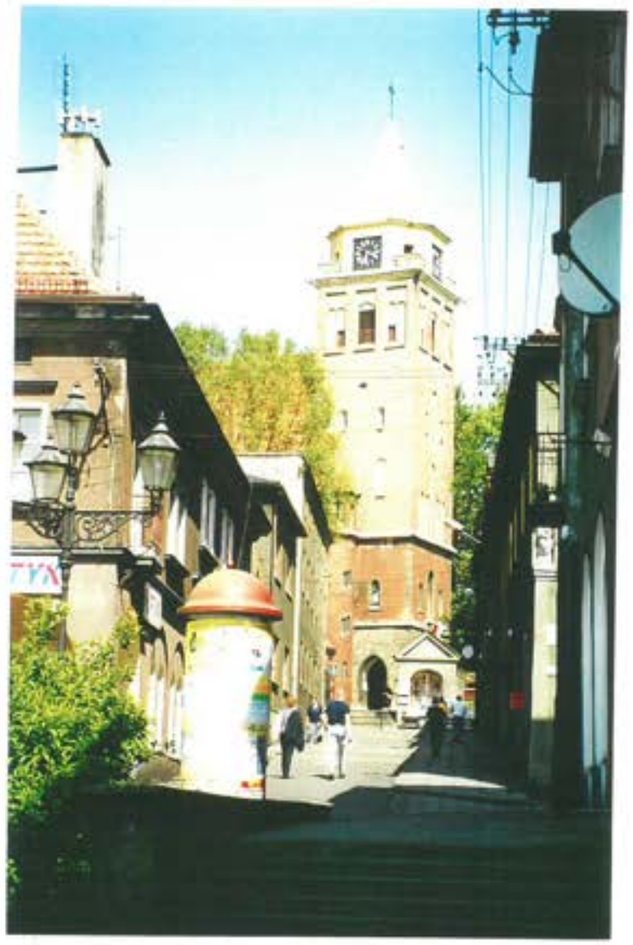
Na zdjęciu:

- kamienica Rynek 5; powstała w XIX w.; częściowo przekształcona.
  Wpisana do rejestru zabytków pod nr 751/66.
- kamienica Rynek 6; powstała w XIX w.; częściowo przekształcona.
  Wpisana do rejestru zabytków pod nr 752/66.

Na zdjęciu:

- kamienica Rynek 7; powstała w XIX w.
  Wpisana do rejestru zabytków pod nr 753/66.
- kamienica Rynek 8; powstała w XIX w.; przekształcona i nadbudowana.
  Wpisana do rejestru zabytków pod nr 754/66.

Na zdjęciach u góry:

- po lewej: kamienica Rynek 27, powstała w XVIII wieku, nadbudowana i przekształcona. Wpisana do rejestru zabytków pod nr 756/66.
- w środku: widok z rynku w kierunku kościoła parafialnego p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny. W głębi widoczna kaplica św. Jana Nepumucena z 1724 r. proponowana do objęcia ochroną konserwatorską.
- po prawej: fragment rynku (zachodnia pierzeja).

Na zdjęciu u dołu: kamienica Rynek 10, powstała w XIX wieku. W końcu XIX w. nadano jej eklektyczny wystrój. Wpisana do rejestru zabytków pod nr 1530/93.

Klasycystyczny zamek oraz park zamkowy przy ul. ks. Kubsza. Budynek pochodzący z XIX w. oraz park (ze sztuczną wyspą) wpisane są do rejestru zabytków (nr 758/66).
W parku znajdują się krzyże pokutne proponowane do objęcia ochroną konserwatorską (krzyże zostały do parku przeniesione).

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

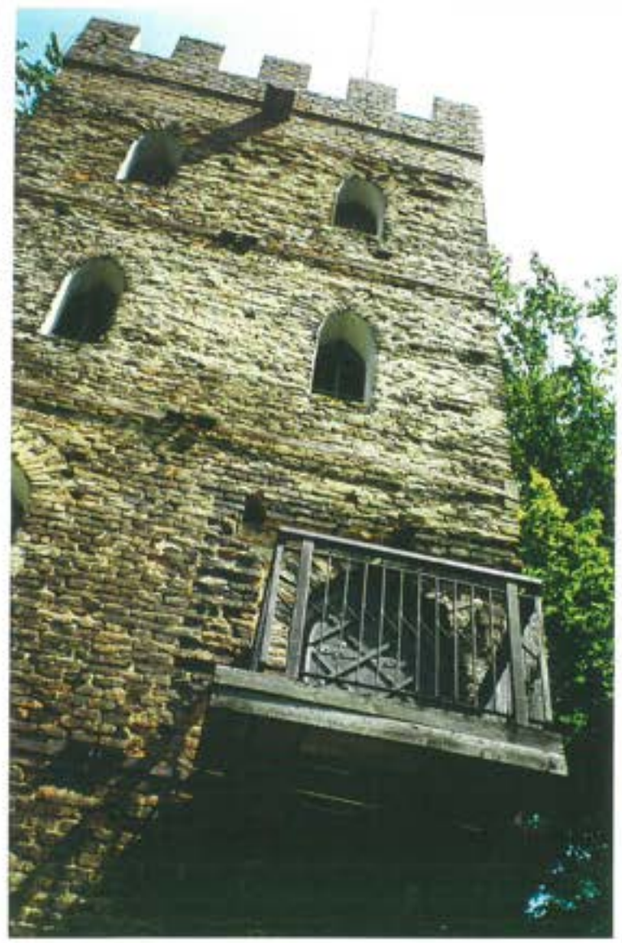

Zespół dawnego założenia klasztoru Franciszkanów - Minorytów wpisany do rejestru zabytków (nr 745/66 i 746/66) składający się z kościoła i zbudowanego na planie czworoboku (z wirydarzem w środku) klasztoru. Lokacja zespołu jeszcze XIII wieczna, obiekty pochodzą z XVII w. Obok budynku klasztoru widoczny jest pomnik powstańców śląskich.

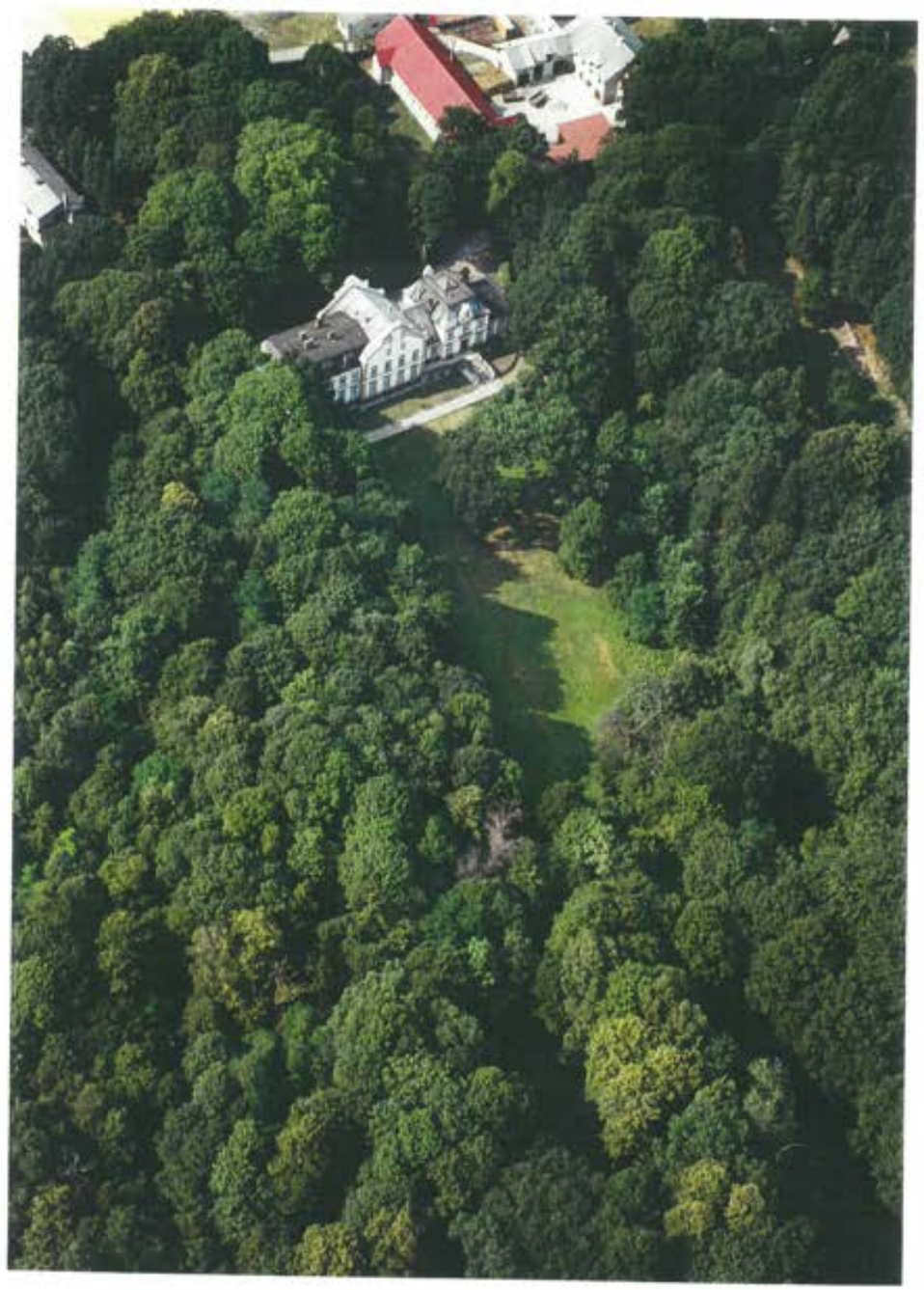

Wieża romantyczna w lesie "Grodzisko".
Neogotycka, wzniesiona w XIX w. w charakterze sztucznej ruiny. Murowana z cegły i kamienia, z krenelażem, wpisana do rejestru zabytków (nr 757/66).

Na zdjęciu na dole: dąb o pomnikowych rozmiarach rosnący w lesie "Grodzisko".

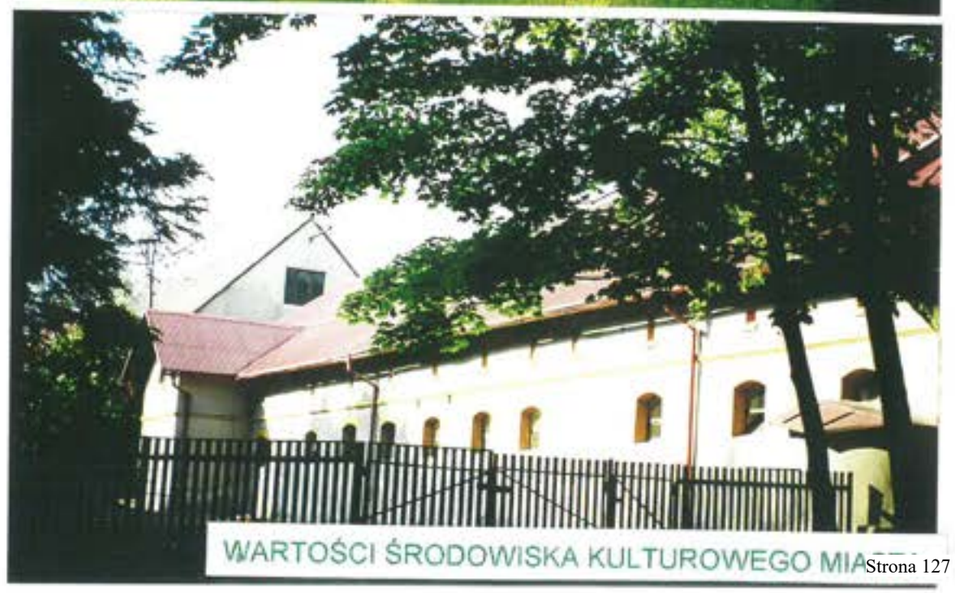
Teren w rejonie wieży proponuje się objąć ochroną (strefa "K" ochrony krajobrazu) oraz utworzyć strefę "OW" (obserwacji archeologicznej).

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Na zdjęciu u góry zespół pałacowo-parkowy w Kokoszycach.
Całość założenia wpisana do rejestru zabytków (nr 1453/91).

Na zdjęciach po prawej sąsiadujące z pałacem i parkiem zabudowania gospodarcze.
Obiekty dobrze utrzymane; stanowią własność kurii biskupiej.

WARTOŚCI ŚRODOWISKA KULTUROWEGO MIA

Zespół pałacowo - parkowy w Kokoszycach (całość założenia znajduje się w strefie "B" ochrony konserwatorskiej).

Na zdjęciach u góry:

- rozbiórka zabudowań położonych na północ od pałacu
- fragmenty elewacji wejściowej pałacu (rok budowy 1783).

Na zdjęciach obok:

- fragment parku pałacowego
- absyda eklektycznej kaplicy z klasztorkiem (obecnie mieszkania księży)
- płaskorzeźba "Adoracja dzieciątka" na ścianie przy wejściu do kaplicy.

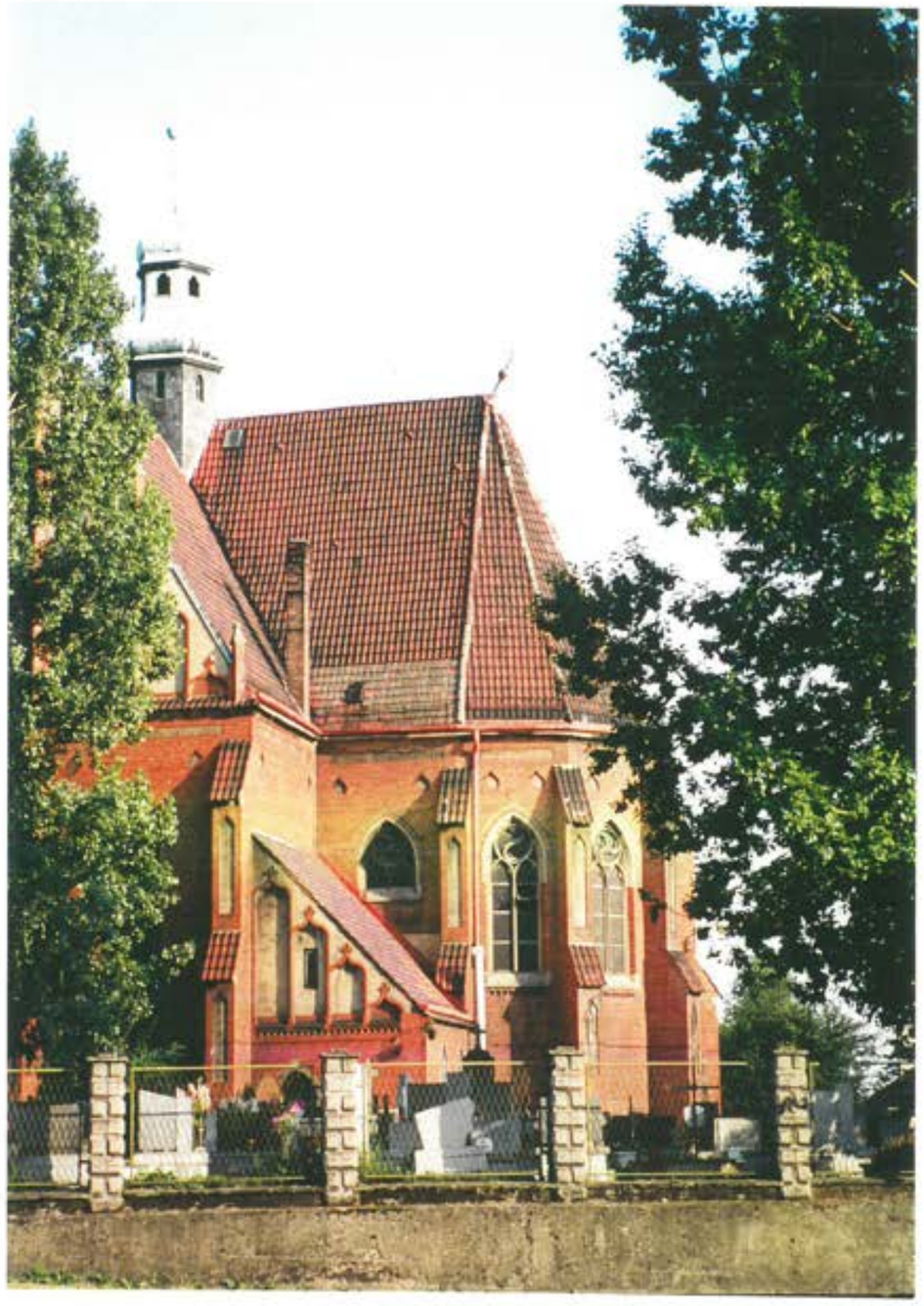
Pałac i kaplica z klasztorkiem wraz z parkiem wpisane są do rejestru zabytków pod nr 1453/91.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Na zdjęciu po lewej stronie: fragment północnej fasady (prezbiterium i zakrystia) rzymsko-katolickiego kościoła parafialnego p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny przy ul. Wałowej.

Na zdjęciu po prawej stronie: rzymsko-katolicki kościół parafialny p.w. Podwyższenia Świętego Krzyża przy ul. Paderewskiego w Zawadzie.
Na zdjęciu widoczne są: bryła kościoła, cmentarz i zieleń wysoka okalająca całość założenia urbanistycznego.

Na zdjęciach kościół p.w. św. Herberta przy ul. Radlińskiej.
Inwestycja ta jest przykładem jakie znaczenie dla wielkich obiektów kubaturowych ma przestrzeń, która powinna zapewniać ekspozycję obiektu.
W przypadku kościoła p.w. św. Herberta zlokalizowanego na małej działce wśród podmiejskiej zabudowy warunek właściwej ekspozycji nie został spełniony.

Na zdjęciach przykłady ekspozycji (lub jej braku) obiektów sakralnych.

Na zdjęciach u góry (po lewej stronie i w środku) - atrakcyjna "spiętrzona" ekspozycja kościoła parafialnego p.w. WNMP.

Na zdjęciu w środku (po lewej stronie) kościół w Jedłowniku. Obiekt ten zastąpił XVII w. drewniany kościółek. Otoczenie kościoła aktualnie jest zagospodarowywane.

Kościół w Radlinie przy ul. Chrobrego (na zdjęciach u dołu po lewej i u góry po prawej) nie posiada dobrej ekspozycji.

Widok z rynku ulicą Styczyńskiego w kierunku kościoła p.w. WNMP. Zdjęcie z przed kilku lat. Na zdjęciu współczesnym robionym z tego samego miejsca widok na kościół przesłaniają talerze anten satelitarnych.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Zespół mieszkaniowy "osiedle Dąbrówki" przy ulicy Matuszczyka. Jeden z przykładów z udanych inwestycji mieszkaniowych. Zabudowa zlokalizowana jest na lokalnym wzniesieniu, co podnosi jej walory ekspozycyjne.

Na zdjęciu po lewej stronie widoczne jednak braki w zagospodarowaniu zespołu (droga gruntowa służąca jako dojazd do budynków).

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Na zdjęciu u góry:
zespół zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z lat 80-tych i początku 90-tych - osiedle Piastów przy ul. Leszka.
Widok od strony południowej.

Na zdjęciach u dołu:
zabudowa mieszkaniowa przy ul. Rybnickiej. Grupę dwóch przedwojennych budynków mieszkalnych uzupełniono o kolejne dwa budynki mieszkalne i zespół garaży.
Całość stanowi zwarty zespół architektoniczny i jest przykładem kulturalnego podejścia do problematyki adaptacji i rozbudowy starych zasobów mieszkaniowych.

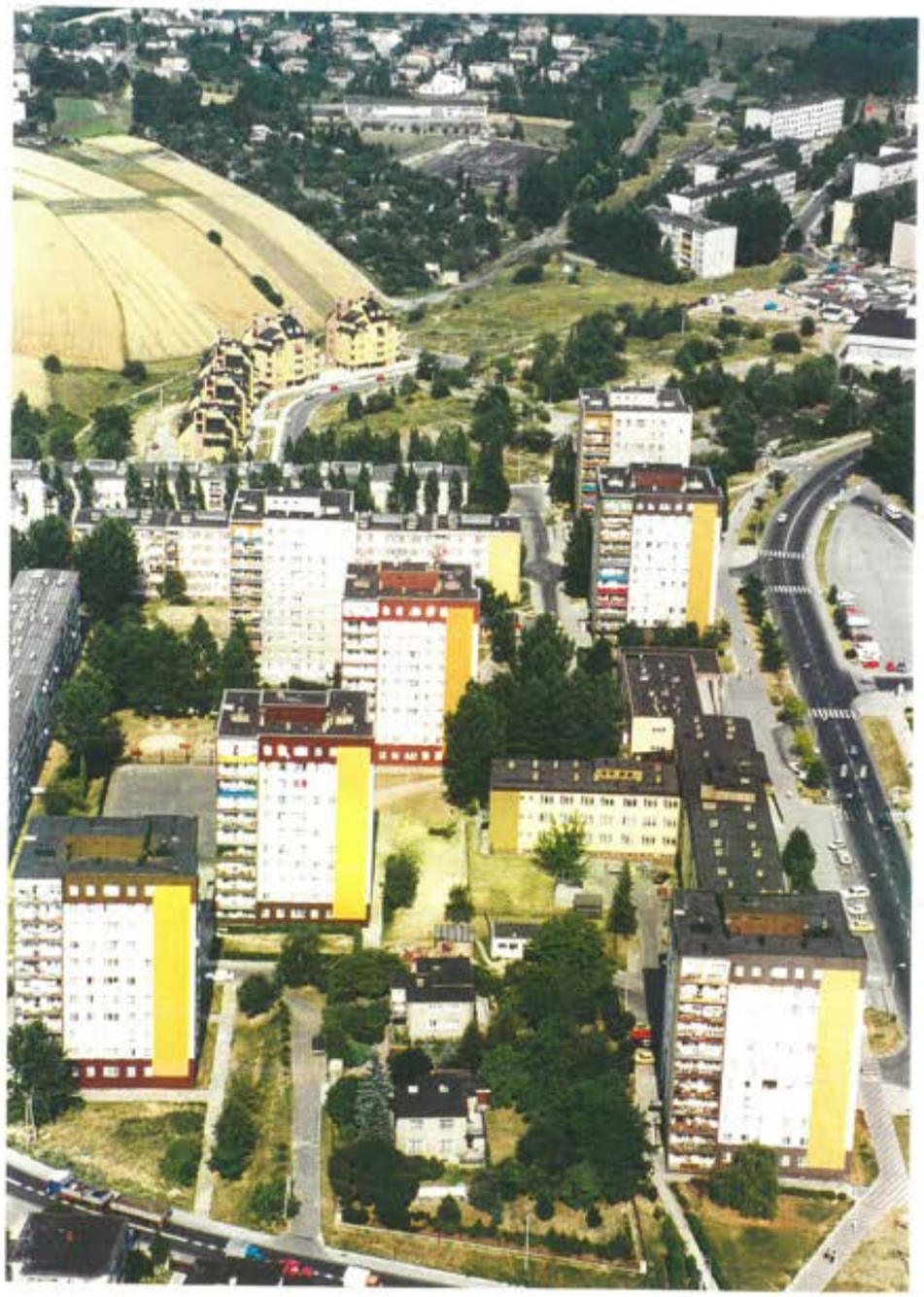

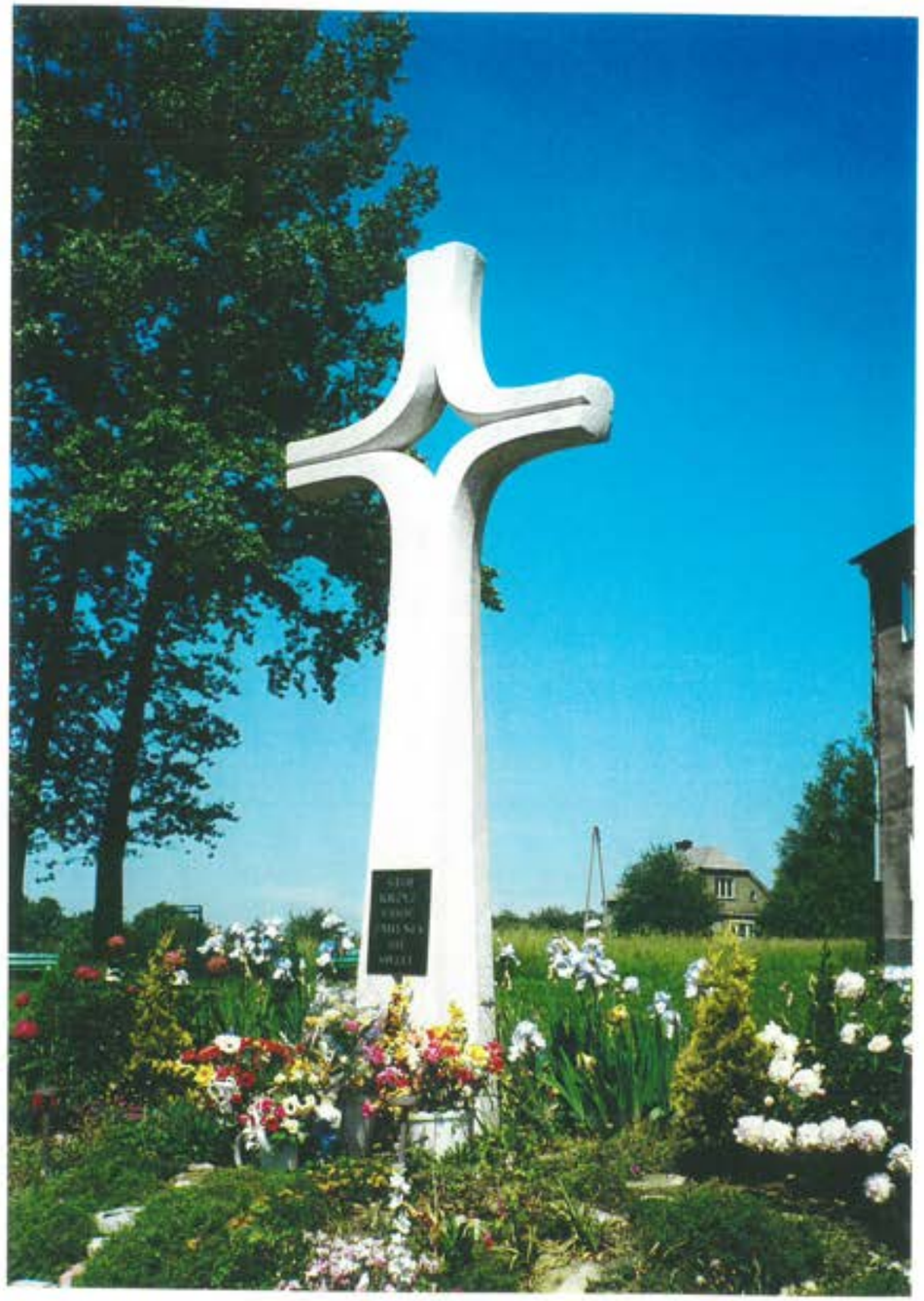
Na zdjęciu po prawej stronie: zabudowa mieszkaniowa w rejonie ulic 16-Marca i Radlińskiej; na pierwszym planie 11 kondygnacyjne "punktowce" z lat 70-tych, w głębi po lewej budynki mieszkalne zbudowane w latach 90-tych. Tereny upraw polowych to tereny przyszłego zespołu mieszkaniowego "Radlińska IV".

Na zdjęciach po lewej stronie: kamienny krzyż pokutny zachowany w ogrodzie budynku mieszkalnego przy ul. Radlińskiej 32. Posesja przy ul. Radlińskiej 32 widoczna jest na pierwszym planie (w środku) zdjęcia lotniczego zamieszczonego obok.

Na zdjęciach po lewej stronie:

- u góry: pomnik powstańców śląskich z lat 1919 - 1921 zlokalizowany na placu przy ul. Wałowej
- w środku: mogiła powstańców śląskich na cmentarzu w Jedłowniku przy ul. Księdza Roboty
- na dole: pomnik żołnierzy czechosłowackich na skwerze przy placu Gladbeck.

Na zdjęciu po prawej stronie: krzyż przy skrzyżowaniu ulic Pszowskiej i Górniczej

Krzyże "Męki Pańskiej" są obiektami charakterystycznymi dla terenów Śląska. W skład kompozycji krzyża wchodzą Chrystus Ukrzyżowany i Matka Boska Bolesna.

Na zdjęciach kolejno od lewej strony:

- u góry i u dołu krzyż z 1886r. stojący przy ul. Młodzieżowej w Kokoszycach
- u góry: krzyż drewniany w ogrodzie willi dr Mendego przy placu św. Krzyża
- u dołu: krzyż przy ul. Rybnickiej i Radlińskie Chałupki
- u góry i u dołu krzyż z 1891r. przy ulicy Radlińskiej.

ARTOŚCI ŚRODOWISKA KULTUROWEGO MIASTA

Zabudowę mieszkaniową z początku XX wieku reprezentują między innymi sfotografowane budynki.

Na zdjęciach u góry:

- budynek mieszkalny przy ulicy Radlińskiej 112.

Na zdjęciach u dołu:

- kolejno budynki mieszkalne przy ul. Pośpiecha 8, 3 i 10. Obecnie w budynku nr 3 mieści się przedszkole.

Budynki użyteczności publicznej.
Na zdjęciach u góry po lewej: niszczejący budynek dawnej szkoły w Kokoszycach.
U góry po prawej szkoła podstawowa w osiedlu "Piastów". Jeden z najciekawszych współczesnych obiektów w mieście.

Poniżej na zdjęciach:
- po lewej: gmach główny zbudowanej w latach 30-tych XX w. szkoły średniej przy ul. Szkolnej
- w środku: budynek przychodni w Jedłowniku przy ul. Wolności
- po prawej: postulowany do objęcia ochroną konserwatorską (wpisem do rejestru zabytków) budynek dawnej szkoły przy ul. Bogumińskiej 3

Nakładów finansowych wymaga stan techniczny zabudowań z wodzisławskiej "Starówki". Na zdjęciach zabudowa z rejonu ul. Wałowej i Minorytów. Wszystkie obiekty znajdują się w obrębie strefy "A" ścisłej ochrony konserwatorskiej.

Na zdjęciu po lewej stronie u góry budynki przy ul. Wałowej 18 i 22 odbiegające charakterem od zabudowań Starego Miasta. Zwłaszcza budynek Wałowa 22 dysharmonizuje pejzaż miejski.

Zabudowania gospodarcze przy pałacu w Kokoszycach. Obiekty znajdują się w strefie "B" pośredniej ochrony konserwatorskiej. Stan techniczny obiektów jest nienajlepszy.

Przykłady występowania degradacji obiektów o walorach historycznych.

Na zdjęciach u góry okna w budynkach wybudowanych na przełomie XIX i początku XX w.
Na zdjęciu po lewej oryginalna stolarka okienna zachowana w budynku przy ul. Pszowskiej 88; wymieniona na współczesną, ale z zachowaniem dawnego układu (kształt, podział szprosami) stolarka okienna w budynku przy ul. Pośpiecha 10 oraz stolarka wymieniona, w barbarzyński sposób wykonana "modernizacja" okien w budynku przy ul. Pośpiecha 8.

Na zdjęciach u dołu: przesłonięta z szyldami i tablicami reklamowymi elewacja modernistycznej willi dr Mendego przy placu św. Krzyża oraz kolejny przykład barbarzyństwa budowlanego - "modernizowany" budynek mieszkalny przy zabytkowym cmentarzu w Jedłowniku. W celu zapobieżenia takim przypadkom proponuje się utworzenie strefy "B" (pośredniej ochrony konserwatorskiej) w otoczeniu cmentarza.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

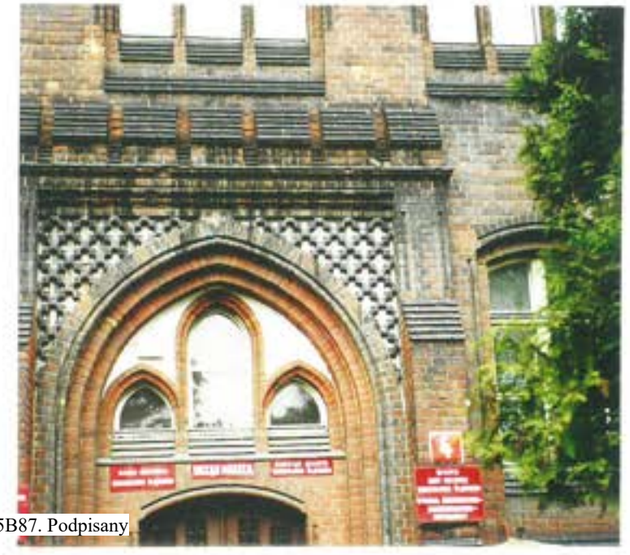
Proponowane do wpisania do rejestru zabytków obiekty dawnego sanatorium przeciwgruźliczego w Wilchwach.
Na zdjęciach eklektyczny budynek główny, fragment zabudowań gospodarczych (kotłownia), secesyjna willa lekarzy oraz figurka Diany z parku leśnego otaczającego sanatorium (obecnie szpital).

Dawny zespół sądowo-penitencjarny przy ul. Bogumińskiej. Budynki pochodzące z około 1880r. proponuje się wpisać do rejestru zabytków. Eklektyczny budynek główny posiada ozdobną fasadę bogatą w neogotyckie detale. Budynek dawnego więzienia (w podwórku) pozbawiony jest ozdób.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Na zdjęciach zespół dworsko - parkowy w Jedłowniku. Całość założenia jest w obrębie ustanowionej strefy "B" pośredniej ochrony konserwatorskiej. Postuluje się, aby eklektyczny dwór (powstały w latach 50 - 60 XIX w.) wraz z parkiem został wpisany do rejestru zabytków.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Na zdjęciach zabytkowy cmentarz przy ul. ks. Roboty w Jedłowniku.
Na cmentarzu stał drewniany (z XVII w.) kościółek p.w. św. Barbary. W 1974r. został przeniesiony do Jastrzębia. Cmentarz otoczony jest starodrzewiem (niektóre z drzew o pomnikowych wymiarach). Na cmentarzu znajdują się stare nagrobki (między innymi na zdjęciu po prawej nagrobek proboszcza, który zmarł od ukąszenia żmiji). Postuluje się utworzenie wokół cmentarza strefy pośredniej ochrony konserwatorskiej (strefa "B"). Konieczne jest też uporządkowanie terenu cmentarza i jego bezpośredniego otoczenia.

Widoczna na zdjęciach po lewej stronie kapliczka św. Jana Nepomucena z XVIII/XIX w. wpisana jest do rejestru zabytków (736/66).
Obok kaplicy rośnie pomnikowych rozmiarów drzewo. Kaplica znajduje się przy ul. Oraczy w Kokoszycach.

Pozostałe widoczne na zdjęciach kapliczki również proponuje się wpisać do rejestru zabytków.

Na zdjęciach w środku (u góry i u dołu) kapliczka stojąca w lesie w rejonie ul. Krupińskiego.

Na zdjęciu po prawej u góry: kapliczka z Radlina przy ul. Radlińskiej.
Na zdjęciu po prawej u dołu: kapliczka Jezusa Frasobliwego z 1885r. stojąca przy ul. Radlińskiej.

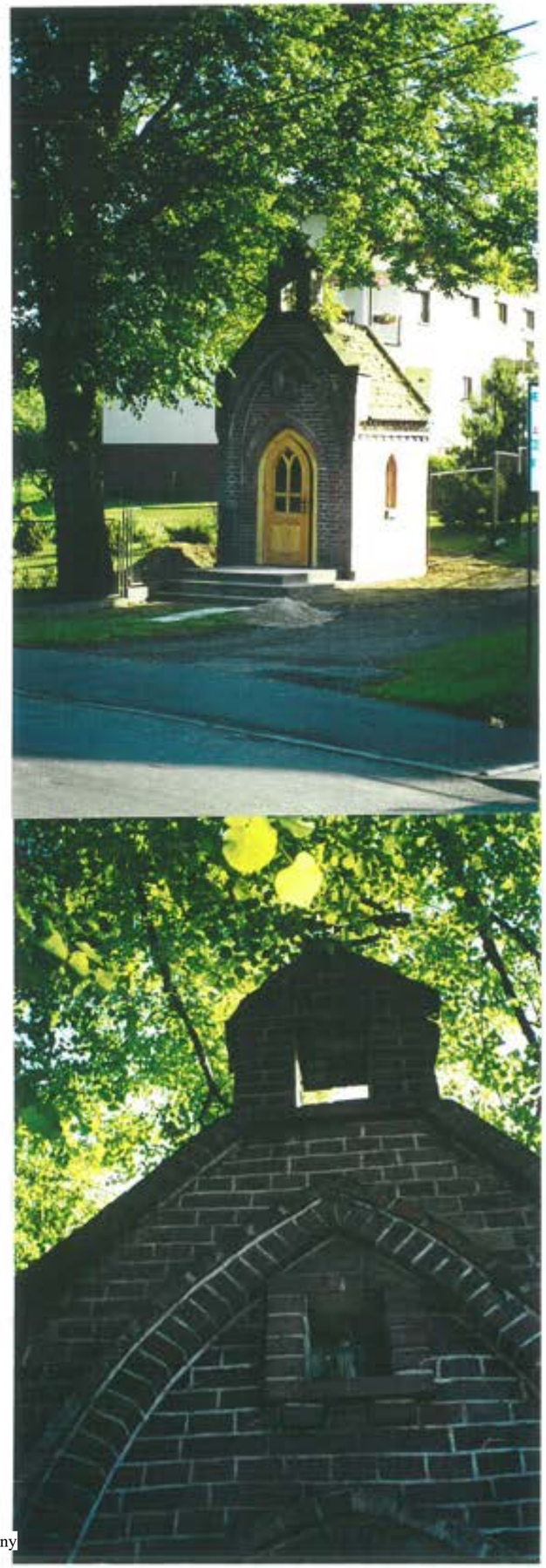

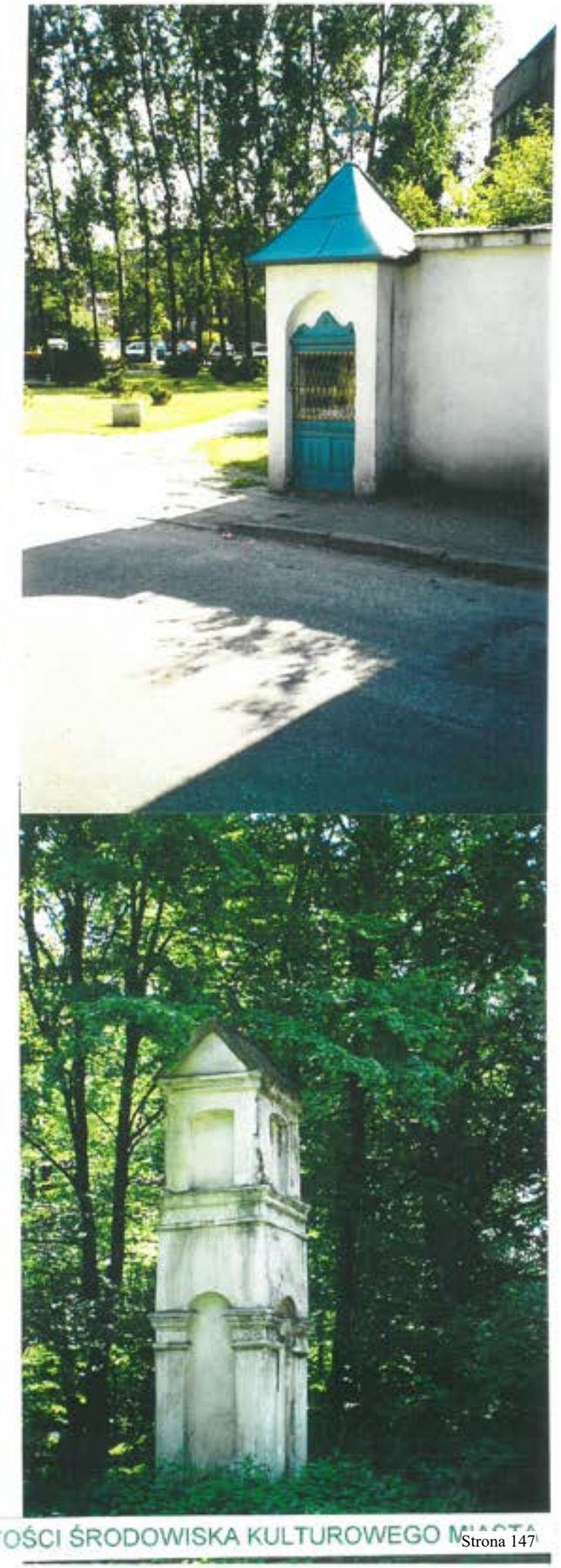

Kapliczki z terenów miasta. Wszystkie proponuje się wpisać do rejestru zabytków.

Na zdjęciach kolejno od lewej:

- u góry i u dołu: kapliczka z 1885r. stojąca przy ulicy Radlińskiej
- u góry i u dołu: kaplica św. Trójcy z 1876r. stojąca przy ul. Pośpiecha
- u góry: kapliczka Matki Boskiej Częstochowskiej z 1880r. przy ul. Daszyńskiego
- u dołu: kapliczka z lasu "Grodzisko" odmienna od pozostałych kaplic z terenów miasta

Kaplica św. Elżbiety z 1859r. znajdująca się przy ul. Słowiańskiej proponowana jest do wpisania do rejestru zabytków (wraz z grupą pomnikowych drzew).
Przykładem degradacji zasobów kulturowych jest zlokalizowanie słupowej stacji transformatorowej (stacja "kaplica") przy zabytkowym obiekcie.

Kapliczki z terenów miasta. Wszystkie proponuje się wpisać do rejestru zabytków.

Na zdjęciach u góry: kapliczka Matki Boskiej Pszowskiej z 1722r. stojąca w Kokoszycach przy ul. Pszowskiej.

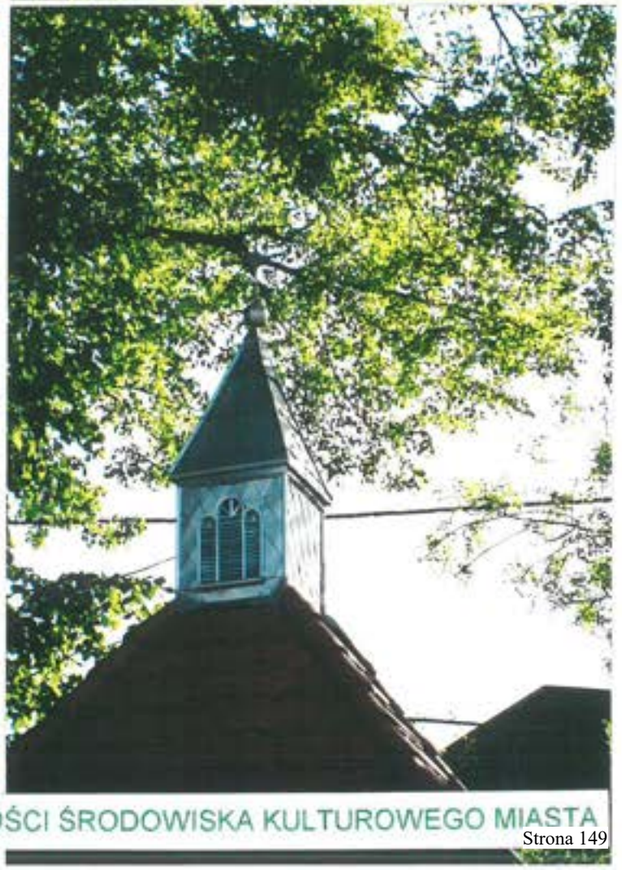
Na zdjęciach u dołu:
- po lewej kapliczka św. Jana z 1917r. znajdująca się w Kokoszycach przy ulicy Oraczy
- w środku i po prawej: kapliczka stojąca przy skrzyżowaniu ulic Czyżowickiej i Wolności.

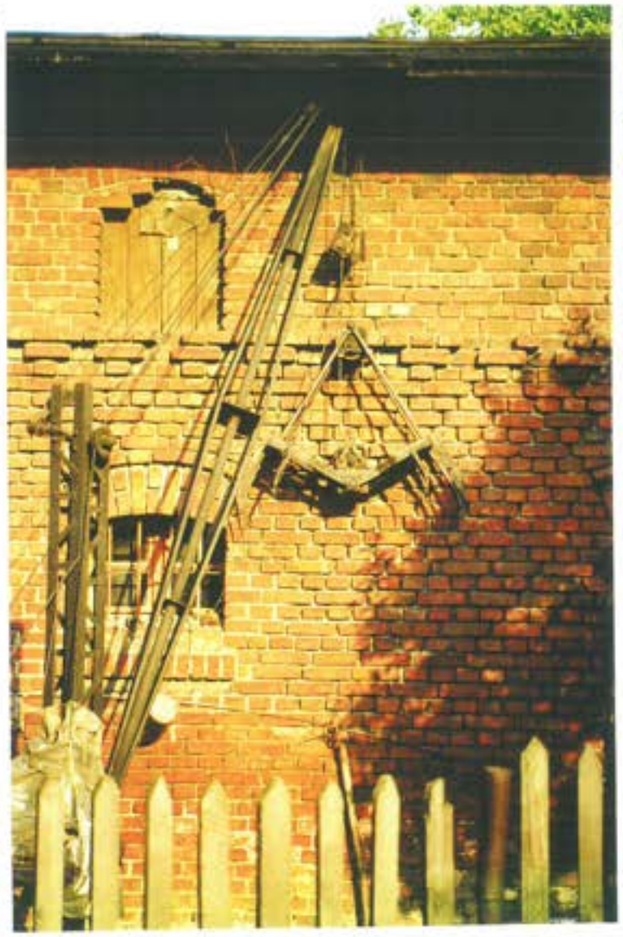

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Na zdjęciach u góry i po prawej: zespół budynków dawnego gospodarstwa rolnego (przy ul. Pszowskiej 88). Zachowany zespół przetrwał w swojej pierwotnej formie (oryginalna stolarka okienna i drzwiowa). W obejściu znajdują się stare narzędzia rolnicze. Obecnie zagroda otoczona jest współczesną zabudową mieszkaniową. Proponuje się objęcie zespołu ochroną konserwatorską, a obiekty adaptować do współczesnych funkcji.

Na zdjęciu u dołu po lewej: widok wzdłuż ulicy Słowiańskiej w Jedłowniku. Na pierwszym planie stara stajnia. W głębi budynku typowe dla okolic Wodzisławia Śląskiego.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Na zdjęciach u góry: zabytkowy wóz strażacki eksponowany przed budynkiem O.S.P. Jedłownik, oraz zabytkowy dom ("garaż") do przechowywania wozu strażackiego (Jedłownik ul. ks. Roboty). Postuluje się objęcie domu wozu strażackiego ochroną.

Na zdjęciu u dołu po prawej: remiza strażacka w Radlinie przy ul. Bolesława Chrobrego.

W parkach na terenie miasta występują pomnikowe lub egzotyczne drzewa świadczące o niegdysiejszych staraniach przy zakładaniu parków.
Na zdjęciach po lewej u góry i na zdjęciu po lewej na dole pomnikowe drzewa z parku pałacowego w Kokoszycach. Na zdjęciu dużym drzewa z parku dworskiego w Jedłowniku, u dołu aleja brzozowa w parku zamkowym w centrum miasta.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Rynek: "Starego Miasta". Na zdjęciach kamienice, które powstały po 1945r. w miejscu zburzonych całkowicie kwartałów. Pomimo występowania mieszaniny cech stylistycznych (attyki na stromych dachach (!)) ta grupa zabudowy kryta klasyczną dachówką ceramiczną dobrze się prezentuje w sylwecie miasta.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

- obok eklektycznej kaplicy z klasztorkiem (w Kokoszycach) będącej w rejestrze zabytków stoi garaż - blaszak. Odległość pomiędzy obiektami - kilka metrów.
- brak jest powszechnej wiedzy na temat miasta. W przewodniku po ziemi rybnickiej jest informacja, że Wodzisław otoczony był murami obronnymi, w obrębie których znajdowało się 12 baszt oraz 2 bramy (str. 42 przewodnika).
  Wg badań podanych przez PKZ Wodzisław był jedynie obwałowany i to nie na całym obwodzie założenia urbanistycznego
- nie występuje ciągłość nazw historycznych. Dawne przedmieście żorskie zwane też targowiskiem (konne jarmarki) nazywa się obecnie Placem Gladbeck.
  Na mapie z 1810r. V. Jurziczka podaje ładne nazwy ulic miejskich np. Wilchwiańska - obecnie Zgoda, Młynarska - obecnie Słowackiego, Żorska - obecnie Piłsudskiego, Raciborska - obecnie Księżnej Konstancji, Zamkowa - obecnie Jana.
  Ocenia się, że Wodzisław nie wykorzystuje atutu jakim jest obecność na jego terenie obszarów zarówno atrakcyjnych krajobrazowo jak i dość zasobnych w zabytki kultury.

Dla Wodzisławia przygotowane są 2 oznakowane szlaki turystyczne.
Jeden prowadzi ze stacji PKP przez rynek w kierunku Grodziska i Połomii, drugi jest szlakiem martyrologii więźniów oświęcimskich. Atrakcyjne turystycznie tereny Jedłownika, Kokoszyc (dwór, pałac, dwór, dwa parki, zabytkowy cmentarz, szereg kaplic) wymagają opracowania tras turystycznych.
Pomimo, że w Wodzisławiu Śl. nie wystąpiło do tej pory zjawisko niszczenia starych zespołów urbanistycznych, a wręcz przeciwnie np. zespół starych budynków kolejowych ("familoki" w Radlinie) został rozbudowany w sposób znamionujący dużą kulturę projektową należy prawie ustalić warunki, które zabezpieczą w przyszłości cenne historycznie i kulturowo zespoły urbanistyczne miasta.

Ustalenie stref ochrony konserwatorskiej ("B" i "K") ma na celu zapobieżenie ewentualnej degradacji wartościowych zespołów urbanistycznych lub krajobrazowych.
Działalność inwestycyjna w obszarach stref podlega szczególnym rygorom nie dopuszczających do wznoszenia obiektów mogących dysharmonizować pejzaż miejski (np. do zadań, które można stosunkowo łatwo wdrożyć jest kontrola w obrębie strefy "A" szyldów i reklam umieszczonych na budynkach).
Generalnie w strefie "A" wszelkie działania budowlane w obrębie strefy wymagają zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach (dotyczy działań inwestycyjnych, modernizacyjnych i remontowych).
Ochrona wartości kulturowych w obrębie strefy "A" jest nadrzędna w stosunku do stanu technicznego lub wyników ekonomicznych.

W obrębie strefy "B" obowiązują rygory w zakresie bezwzględnego zachowania i utrzymania w dobrym stanie technicznym istniejących obiektów zabudowy historycznej. Ochrona wartości kulturowych w obrębie strefy "B" polega na utrzymaniu i ochronie zasadniczych elementów zabytkowych (tj. układu i sieci drożnej oraz charakteru i skali zabudowy tradycyjnej).

W obrębie strefy "K" wszelka działalność inwestycyjna musi być ekspozycyjnie podporządkowana nadrzędności wartości kulturowych. Wszelkie działania podejmowane przy ewentualnych przekształceniach terenu naturalnego oraz masywów wysokiej zieleni muszą być podejmowane zgodnie z wymogami konserwatorskimi.

W obrębie strefy "OW" wymagana jest ochrona konserwatorska w wypadku prowadzenia prac melioracyjnych, ziemnobudowlanych itp.
Ustalenie strefy "OW" ma zabezpieczyć możliwość przeprowadzenia rekonesansu archeologicznego w przypadku przystąpenia do prac ziemnych na teenie objętym strefą.

2.7. Mieszkalnictwo.

2.7.1. Stan zasobów oraz warunki mieszkaniowe.

Zasoby mieszkaniowe miasta oraz ich zasiedlenie wg stanu z końca 1997r. (dane WUS Katowice) przedstawiały się następująco:

mieszkania	15.308
powierzchnia użytkowa mieszkań (w m^2)	1.093.885
izby	62.035
ludność w mieszkaniach	50.808

Warunki mieszkaniowe w skali całego miasta na tle przeciętnych na obszarach miejskich województwa katowickiego charakteryzują się następującymi parametrami:

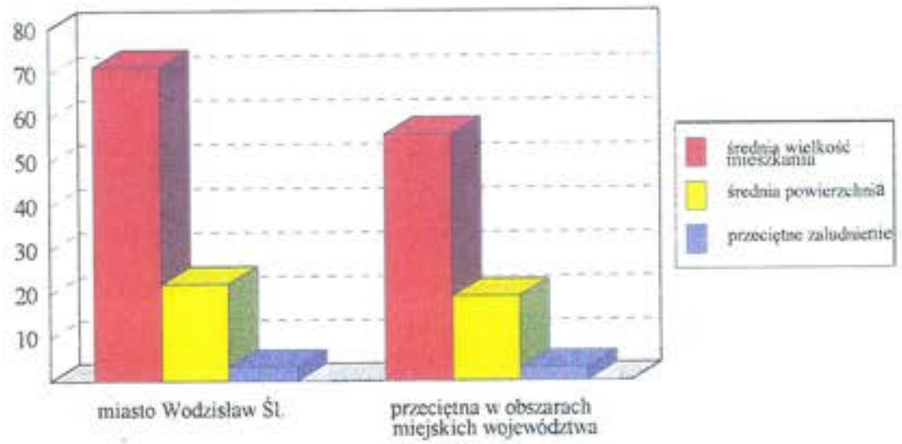
	miasto Wodzisław Śl.	przeciętna w miastach woj. katowickiego
średnia wielkość mieszkania (w m^2)	71,4	55,9
ilość m^2 pow. użytkowej mieszkania na mieszkańca	21,5	19,3
przeciętne zaludnienie 1 mieszkania	3,2	2,9
przeciętna liczba osób/izbę	0,8	0,88

Dla pełniejszego zobrazowania warunków zamieszkania na terenie miasta posłużono się strukturą mieszkań oraz ich zasiedleniem.
W analizie oparto się na jedynym dostępnym źródle w tym zakresie jakim jest ostatni Narodowy Spis Powszechny z 1988r. (w odniesieniu do aktualnych granic miasta).

Zważywszy wielkość realizacji budownictwa mieszkaniowego oraz zmiany ludnościowe w okresie pospisowym można przyjąć, że nie wpłynęły one w zasadniczy sposób na zmianę zarówno tej struktury jak i zaludnienia zasobów mieszkaniowych, stąd można przyjąć, że jest ona odzwierciedleniem obecnych warunków zamieszkania. Wyniki danych spisowych przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Ogółem	w mieszkaniach o powierzchni w (m^2)						
		poniż.30	30÷39	40÷49	50÷59	60÷69	70÷109	pow.110
liczba mieszkań	14.247	329	2.470	2.893	3.226	1.380	2.378	1.571
liczba ludności w mieszkaniach	50.048	574	6.183	9.050	11.295	5.385	10.163	7.398
% do ogółu mieszkań	100	2,4	17,3	20,3	22,6	9,7	16,7	11,0
% do ogółu ludności	100	1,1	12.3	18,1	22,6	10,8	20,3	14,8
		13,4		51,5			35,1	

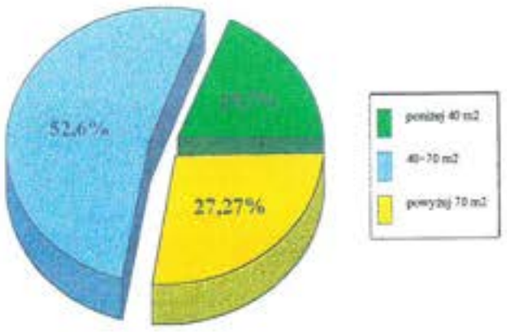
Warunki zamieszkania ludności
na tle obszarów miejskich woj. katowickiego
koniec 1997 r.

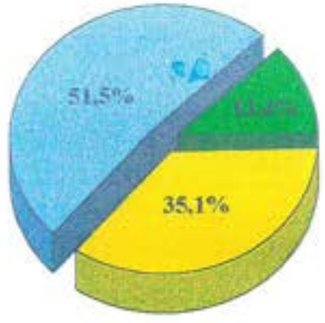
	miasto Wodzisław Śl.	przeciętna na obszarach woj. kat.
średnia wielkość mieszkań w m²	71,4	55,9
średnia powierzchnia użytkowa w m²/M	22,2	19,3
przeciętne zaludnienie 1 mieszkania	3,2	2,9

Struktura mieszkań i ich zasiedlenie
wg NSP 1989 r.

mieszkania o pow. użytkowej

ludność w mieszkaniach o pow. użytkowej

Struktura zasobów mieszkaniowych w mieście pod względem wielkości mieszkań przy przyjętym poniżej podziale przedstawia się następująco:

- mieszkania małe (do 40m²) - 19,7%
- mieszkania średniej wielkości (od 40÷70m²) - 52,6%
- mieszkania powyżej średniej wielkości i duże (pow.70m²) - 27,7%

Z powyższej struktury zasobów mieszkaniowych wynika, że na terenie miasta Wodzisław Śl. przeważają mieszkania o średniej wielkości (stanowiły one ok. 53% ogólnych zasobów mieszkaniowych w mieście). Mieszkania powyżej średniej wielkości i duże stanowiły niecałe 1/3 ogółu zasobów, a zasoby o małej powierzchni niespełna 1/5 zasobów.
Przyjmując, że najkorzystniejsze warunki mieszkaniowe występują z reguły w mieszkaniach o powierzchni użytkowej powyżej 70m², a mieszkania takie zamieszkuje w mieście ok. 35% ogółu ludności, zaś mieszkania o złych warunkach (powyżej 40m²) ok. 13% ludności należy uznać, że ogólne warunki mieszkaniowe miasta wyrażone standardem powierzchniowym mieszkań są ponadprzeciętne.
Z powyższej oceny zasobów mieszkaniowych miasta wynika również, że przeciętna wielkość mieszkania charakteryzująca zasoby mieszkaniowe w mieście (71,4m²) na tle miast województwa katowickiego (55,9m²) kształtuje się o wiele korzystniej.

W związku z powyższym pomimo nieco wyższego zaludnienia mieszkań w mieście w stosunku do występującego w miastach województwa katowickiego przeciętne warunki zamieszkania mieszkańców Wodzisławia Śl. wyrażone standardem powierzchniowym zamieszkania (21,5m²) są lepsze o tych jakie występują w miastach województwa (19,3m²/M).

O warunkach zamieszkania oprócz powierzchni mieszkaniowej decydują również takie elementy jak stan wyposażenia we współczesne instalacje techniczne oraz dostosowanie do współczesnych standardów mieszkaniowych.

Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczne nie było analizowane z uwagi na brak dostępu do aktualnych danych (dane spisowe uległy znacznej dezaktualizacji). Natomiast dostosowanie do współczesnych standardów zamieszkania ściśle wiążą się z czasookresem budowy, bowiem dotyczy głównie mieszkań starszych.

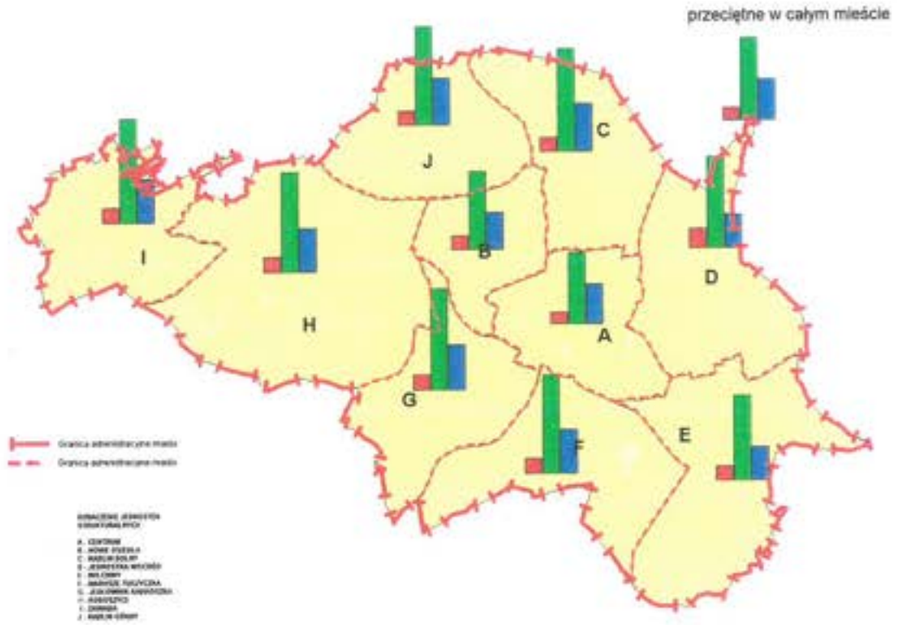
Z oceny wieku zasobów mieszkaniowych miasta wynika, że tylko ok. 11% ogółu zasobów miasta, to zasoby stare wymagające ewentualnych modernizacji z których większość znajduje się w obrębie Starego Miasta i jest objętych ochroną konserwatorską, stąd mogą pojawić się trudności w ich modernizowaniu.

W ujęciu przestrzennym istnieje zróżnicowanie zarówno pod względem rozmieszczenia zasobów jak i warunków zamieszkania.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany
Strona 155

WARUNKI MIESZKANIOWE WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO

stan w końcu 1997 r.

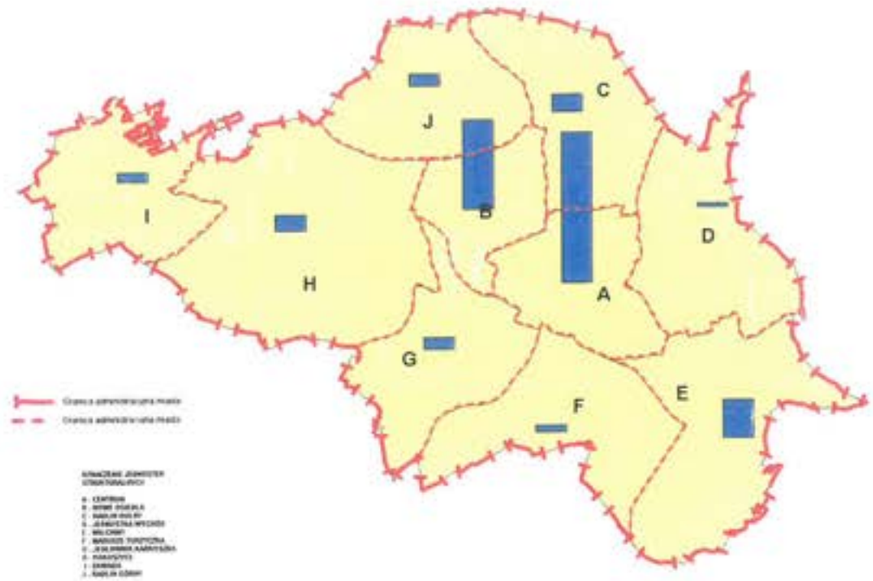

ZASOBY MIESZKANIOWE WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO

w podziale na jednostki funkcjonalno-przestrzenne

stan w końcu 1997 r.

Lp.	Jednostka funkcjonalno-przestrzenna	Mieszkania	Powierzchnia użytkowa w (m^2)	Ludność	Wskaźniki charakteryzujące warunki zamieszkania			Udział w ogólnych zasobach mieszkaniowych miasta
					zaludnienie 1 mieszkania	pow. użytk. mieszkania m^2	m^2 pow. uż. na mieszkańca	
1	A - Centrum	6.285	355.500	17.149	2,7	56,6	20,7	41,1
2	B - Nowe Osiedla	3.765	247.100	13.254	3,5	65,6	18,6	24,6
3	C - Radlin Dolny	751	79.500	2.790	3,7	105,8	28,5	4,9
4	D - Jednostka Wschód	212	18.380	1.243	5,8	86,7	14,8	1,4
5	E - Wilchwy	1.626	123.750	5.722	3,5	76,1	14,8	10,6
6	F - Marusze - Turzyczka	346	34.200	1.391	4,0	98,8	24,6	2,3
7	G - Jedlownik - Karkoszka	573	59.200	2.250	3,9	103,3	26,3	3,7
8	H - Kokoszyce	733	73.305	3.041	4,1	100,0	24,1	4,8
9	I - Zawada	447	47.750	1.936	4,3	106,8	24,7	2,9
10	J - Radlin Górny	570	55.200	2.032	3,6	96,8	27,2	3,7
	Ogólem miasto	15.308*	1.093.885*	50.808	3,3	71,4	21,5	100,0

Stan zasobów w poszczególnych jednostkach funkcjonalno-przestrzennych sporządzono w oparciu o wyniki NSP oraz przyrost mieszkań w latach 1989÷97 oraz szacunki rozmieszczenia tego przyrostu w mieście

* dane statystyczne WUS K-ce

Największy zasób mieszkań, bo stanowiący ok. 41% ogółu zasobów mieszkaniowych miasta znajduje się w obszarze jednostki funkcjonalno-przestrzennej "A" -Centrum. Drugim z kolei obszarem o największych zasobach mieszkaniowych w mieście jest jednostka funkcjonalno-przestrzenna "B" -Nowe Osiedla, gdzie zlokalizowanych jest ok. 25% ogółu zasobów. Łącznie w tych dwóch obszarach znajduje się ok. 66% ogółu zasobów mieszkaniowych miasta. Nieco ponad 1/3 zasobów zlokalizowana jest w pozostałych 8 jednostkach funkcjonalno-przestrzennych, wśród których wyróżniającą jest jednostka "E" Wilchwy, na której obszarze znajduje się ok. 11% ogółu zasobów.
Pozostałe jednostki funkcjonalno-przestrzenne posiadają od 1,4% zasobów Jednostka Wschód "D" do 4,9% zasobów jednostka Radlin Dolny "C".
Najgorsze warunki zamieszkania wynikające ze standardu powierzchniowych występują w jednostce funkcjonalno-przestrzennej Wilchwy "E" oraz w obszarze Jednostki Wschód (średnio na mieszkańca przypada tu ok. $15m^2$ pow. użytkowej).

Drugim z kolei o stosunkowo niskim standardzie powierzchni mieszkalnej przypadającej na M jest obszar "B" Nowych Osiedli - $18,6m^2$/M.

Powyższe niskie standardy zamieszkania wynikają z faktu, że w obszarach tych znajdują się znaczne zasoby budownictwa wielorodzinnego, w przypadku jednostki "E" Wilchwy i "B" Nowe Osiedla realizowanych na zaniżonym standardzie urbanistycznym z lat 70-tych.
Również w obrębie jednostki "A" Centrum, duży udział w zasobach mieszkaniowych stanowi budownictwo wielorodzinne zarówno stare jak i nowe (powojenne) realizowane podobnie jak w jednostce "B" i "E" na zaniżonym standardzie urbanistycznym, w związku z czym wskaźnik powierzchni użytkowej przypadający/M należy do niższych w porównaniu zarówno do przeciętnej w mieście jak większości pozostałych jednostek przestrzennych miasta.

W pozostałych jednostkach funkcjonalno-przestrzennych warunki zamieszkania wynikające ze standardu powierzchniowego należy uznać za dobre. W jednostkach tych zlokalizowane są zasoby mieszkalne, głównie w zabudowie jednorodzinnej o dużych mieszkaniach. Wyróżniające się pod tym względem warunki zamieszkania występują w jednostce Radlin Dolny ($28m^2$ p.uż./M), Radlin Górny ($27,2m^2$ p.uż./M) oraz Jedłowniku ($26m^2$/M).

Struktura zabudowy mieszkaniowej w mieście w końcu 1997r. przedstawiała się następująco:
- zabudowa wielorodzinna 9.860 mieszkań (64,4% ogółu zasobów)
- zabudowa jednorodzinna 5.448 mieszkań (35,6% ogółu zasobów)

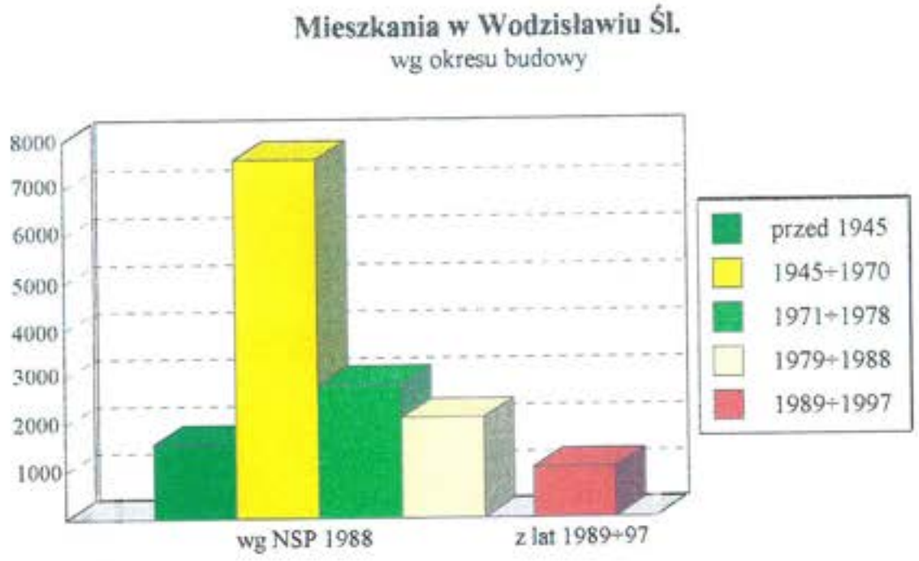
Głównym skupiskiem zabudowy wielorodzinnej jest jednostka funkjonalno-przestrzenna "B" Nowe Osiedla (udział tej zabudowy w obrębie jednostki wynosi ponad 95% ogólnych zasobów) oraz "A" Centrum.

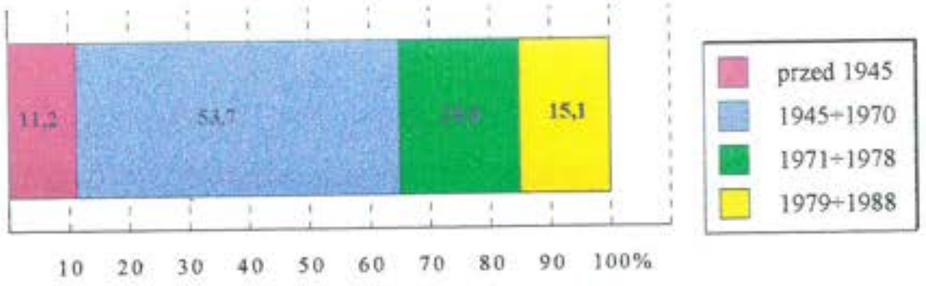
Aktualnie miasto posiada ok. 2.800 mieszkań komunalnych, co stanowi ok. 18,3% ogółu zasobów miasta o łącznej pow. użytkowej 126,5 tys.m^2.
Większych zasobów mieszkaniowych o charakterze socjalnym miasto nie posiada.
W roku 1998 na w/w cele zaadaptowano ok. 38 mieszkań wyłącznie dla ludności eksmitowanej.

Struktura wieku zasobów mieszkaniowych oraz ludność w mieszkaniach wg okresu budowy przedstawia się następująco:

Lata	Wg danych NSP 1988r. (w aktualnych granicach administracyjnych miasta)			
	mieszkania	% udział w zasobach	ludność	% udział do ogółu ludności
przed 1918r.	508	3,6	1.641	3,3
1918÷1945	1.079	7,6	4.193	8,4
razem:	1.587	11,2	5.834	11,7
1945÷1970	7.598	53,7	25.319	50,9
1971÷1978	2.836	20,0	10.763	21,7
1979÷1988	2.126	15,1	7.806	15,7
razem:	14.147	100,0	49.722	100,0
1989÷1997	1.061	39,4 do 15.308 stan mieszkań = 1997r.		

Z oceny struktury wieku zasobów mieszkaniowych w mieście wynika, że są to zasoby stosunkowo nowe, bowiem aż 54% ogółu zasobów pochodzi z okresu powojennego (po II wojnie światowej), z czego znaczna liczba z lat 1967÷70, a ponad 35% ogółu zasobów pochodzi z lat 70-tych i 80-tych, w przypadku uwzględnienia zasobów najmłodszych (lata 1989÷97) procent ten jest jeszcze wyższy.

Udział starej zabudowy stanowi zaledwie ok. 11% ogółu zasobów mieszkaniowych w mieście, z czego tylko 4% sprzed I wojny światowej - są to głównie zasoby w obrębie Starego Miasta o walorach historycznych, objęte ochroną konserwatorską. Zatem z tego tytułu nienależy się spodziewać wyburzeń w związku z ich wejściem w ciągu najbliższych 15 lat w wiek teoretycznej trwałości budowlanej.
Z powyższych danych wynika również, że największy rozwój budownictwa mieszkaniowego miał miejsce w 25-leciu powojennym (ok. 300 mieszkań średniorocznie) i w latach 70-tych (średniorocznie ok. 280 mieszkań).
W następnych 10-leciach liczba realizowanych mieszkań spadała (lata 1978÷88 - średniorocznie ok 210 mieszkań) do 120 mieszkań średniorocznie w ostatnim 9-leciu (1988÷1997).
W budownictwie wielorodzinnym w latach 1988÷1997 oddawano średniorocznie ok. 40 mieszkań, zaś w budownictwie jednorodzinnym ok. 76 mieszkań.

Reasumując ogólne warunki zamieszkania na terenie miasta charakteryzują się:
- ponadprzeciętnym standardem powierzchniowym mieszkań
- korzystniejszym na tle przeciętnych w miastach województwa katowickiego warunkami zamieszkania
- zróżnicowaniem warunków zamieszkania w skali miasta
- stosunkowo młodym wiekiem istniejących zasobów.

Zasoby i warunki mieszkaniowe w aktualnym obszarze miasta oraz zaistniałe trendy w okresie ostatniego 9-lecia przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	NSP 1988r.	Stan w końcu 1997r.*
- mieszkania	14.247	15.308
- powierzchnia użytkowa mieszkań w m^2	910.383	1.093.885
- gospodarstwa domowe	16.332	~17.100[1]
- ludność w mieszkaniach	50.048	50.808
- ludność w gospodarstwach domowych	50.048	50.808
- powierzchnia użytkowa na mieszkańca w m^2	63,9	71,4
- liczba gospodarstw domowych w 1 mieszkaniu	1,15	~1,12
- liczba osób w mieszkaniu	3,5	3,2
- powierzchnia użytkowa w m^2 na osobę	18,2	21,5
- przeciętna osób w gospodarstwie domowym	3,06	~2,97
- dynamika wzrostu mieszkań	100,0	107,5
- dynamika wzrostu gospodarstw domowych	100,0	~104,7

Źródło: * statystyka gmin województwa katowickiego, [1] szacunki Pracowni Urbanistycznej w Rybniku

Z powyższych danych wynika, że:
- w ciągu ostatniego 9-lecia zasoby mieszkaniowe miasta (w obecnych granicach administracyjnych) uległy wzrostowi (o ok. 7,5% w stosunku do roku 1988, co daje średnioroczny wzrost ok. 0,8%), co świadczy o umiarkowanym rozwoju budownictwa mieszkaniowego w minionym okresie

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Zmiany w warunkach zamieszkania ludności Wodzisławia Śl.

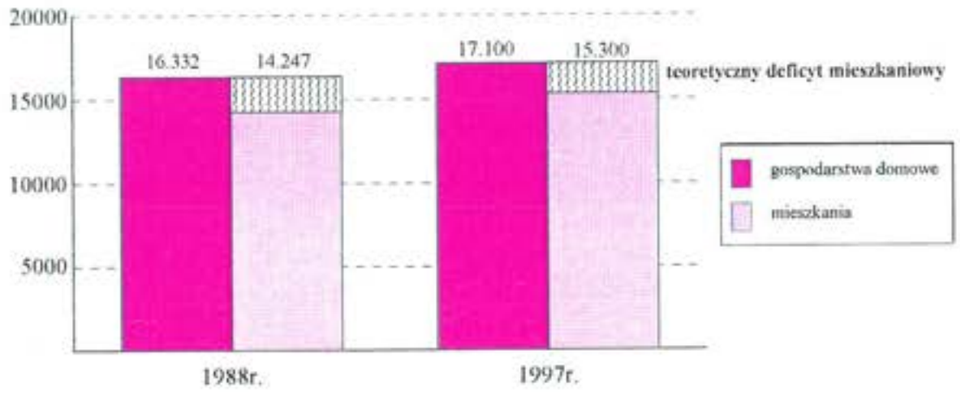
- dynamika przyrostu zasobów mieszkaniowych była jednak wyraźnie wyższa od przyrostu gospodarstw domowych w wyniku czego szacuje się, że zmniejszeniu uległ istniejący teoretyczny deficyt mieszkaniowy na terenie miasta (w roku 1988 wynosił on ok. 2.100 mieszkań, zaś w końcu 1997r. szacuje się go na ok. 1.800 mieszkań) oraz poprawiła się samodzielność zamieszkania gospodarstw domowych.
  W związku z powyższym rozwój budownictwa mieszkaniowego minionego okresu w tym zakresie należy ocenić pozytywnie
- w wyniku realizacji budownictwa mieszkaniowego lat 1989÷1997 wyraźnie poprawiły się warunki mieszkaniowe miasta wyrażone standardem powierzchniowym zamieszkania (średnia wielkość powierzchni użytkowej/M wzrosła z 18,2m² w roku 1988 do 21,5m² w roku 1997, zaś średnia wielkość mieszkania z 63,9m² w roku 1988 do 71,4m² w roku 1997)
- w okresie tym negatywnie należy ocenić brak realizacji taniego budownictwa komunalnego i socjalnego jak alterantywy mieszkaniowej dla uboższej części społeczności lokalnej.

2.7.2. Potrzeby mieszkaniowe.

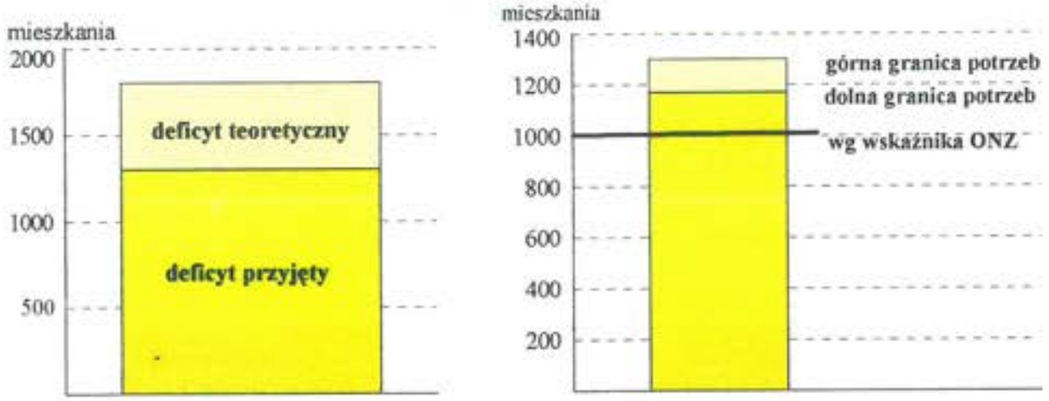
O potrzebach mieszkaniowych decydują głównie czynniki demograficzne. Najważniejszymi elementami demografii wymagającymi rozpoznania jest struktura wieku ludności, ponieważ ten element demograficzny decyduje o procesach tworzenia się nowych gospodarstw domowych oraz wielkość gospodarstwa domowego. Te dwa elementy pozwalają na szacowanie liczby gospodarstw domowych. Znajomość liczby gospodarstw domowych oraz liczby mieszkań pozwala z kolei na określenie tzw. teoretycznego deficytu mieszkaniowego (różnicy pomiędzy liczbą gospodarstw domowych, a liczbą mieszkań). Dopiero w następnej kolejności znając powyższe relacje oraz w zależności od stopnia rozpoznania innych elementów w tym również ekonomicznych lub dotychczasowych trendów w realizacji mieszkalnictwa na terenie miasta określać można faktyczne potrzeby mieszkaniowe. W niniejszej analizie z uwagi na dostępność danych ograniczono się do rozpoznania potrzeb mieszkaniowych wynikających z uwarunkowań demograficznych (stanowią one górny próg potrzeb mieszkaniowych w mieście oraz zgłoszeń w spółdzielniach mieszkaniowych - dolny próg potrzeb).
Szacuje się, że na koniec 1997r. liczba gospodarstw domowych w mieście wynosiła ok. 17.100. Liczbę tę określono stosując dwie metody wyliczeń - tradycyjną polegającą na przyjęciu do obliczeń średnią liczbę osób w gospodarstwie domowym (wg. NSP 1988) i obliczeniu przybliżonej liczby gospodarstw na koniec 1997r. oraz metody drugiej pomijającej przy obliczaniu średniej wielkości gospodarstwa domowego dzieci i młodzież. Z uwagi na specyfikę otrzymywanych tymi metodami wyników określona powyżej liczba gospodarstw domowych jest interpolacją wyników obydwóch metod.

Biorąc pod uwagę wyliczoną wielkość gospodarstw domowych określono teoretyczny deficyt mieszkaniowy (zgodnie z wyjaśnieniem podanym powyżej na ok. 1.800 mieszkań).

Dynamika rozwoju mieszkań i gospodarstw domowych

Deficyt mieszkań
szacunek dla roku 1997 r.

Wielkość teoretycznego deficytu mieszkaniowego nie oznacza jeszcze wprost zapotrzebowania na mieszkania w tej wielkości, bowiem część gospodarstw domowych z różnych przyczyn może dzielić mieszkanie z inną rodziną na zasadach dobrowolności, najczęściej jako gospodarstwo wielopokoleniowe.
Uzyskanie takiej informacji wymagałoby badań socjologicznych, co wykracza poza ramy niniejszego opracowania. W oparciu o dotychczasowe badania tego problemu, a w szczególności w przypadku Wodzisławia Śl. o analizę dostępnych danych statystycznych z ostatniego spisu powszechnego z 1988r. dotyczących wzajemnych relacji zajęcia mieszkań, przez określoną liczbę gospodarstw domowych w niniejszej diagnozie przyjęto, że liczba gospodarstw domowych nie wymagających samodzielnych mieszkań wynosi w mieście ok. 30% istniejącego teoretycznego deficytu mieszkaniowego.
Przyjmując takie założenie aktualne potrzeby mieszkaniowe miasta wynikające z uwarunkowań demograficznych obliczono na ok. 1.300 mieszkań. Wielkość ta stanowi górną granicę potrzeb mieszkaniowych miasta.

Dolną granicę potrzeb mieszkaniowych stanowi liczba oczekujących na mieszkanie w mieście - łącznie 1.170 osób z czego na:
- mieszkania spółdzielcze 970
- mieszkania komunalne 200

Faktyczna, trudna do przewidzenia wielkość potrzeb mieszkaniowych w mieście oscylować będzie pomiędzy wartościami progowymi potrzeb mieszkaniowych.

Dla porównania stosując ONZ-owski wskaźnik potrzeb mieszkaniowych - 320 mieszkań na 1.000 osób istniejący deficyt w Wodzisławiu Śl. przy takim kryterium wynosi ok. 1.000 mieszkań.

2.8. Stan wyposażenia miasta w infrastrukturę społeczną.

Diagnozą stanu objęto wyłącznie usługi publiczne, które mają wpływ na jakość życia mieszkańców. Ocenie poddano rodzaje usług ich lokalizacje oraz stanu zaspokojenia potrzeb ludności oraz wynikające stąd potrzeby obecne. Analizą objęto usługi publiczne o charakterze standardowym (występujące powszechne), które znajdują się w sferze działalności samorządu lokalnego.
Przyjmując powyższe kryteria z oceny wyłączono wszelkie usługi, których lokalizacja bądź potrzeby wynikają z zadań ponadlokalnych oraz usługi o charakterze komercyjnym (rynkowym) jak handel, gastronomia bądź innego rodzaju usługi dla ludności itp.

Aktualnie na wyposażeniu miasta (stan z kwietnia 1998r.) znajdują się następujące obiekty i urządzenia usługowe, których ocenę oraz stopień zaspokojenia potrzeb przedstawiono poniżej.

Do szkół tych w roku szkolnym 1997/98 uczęszczało 6.443 uczniów. Z punktu widzenia przestrzennego rozmieszczenia placówek w mieście jest ono optymalne, bowiem placówki takie znajdują się we wszystkich znaczących pod względem liczby ludności jednostkach funkcjonalno-przestrzennych miasta. Jedynie obszar Marusze - Turzyczka ma ograniczoną dostępność przestrzenna do placówek szkolnych znajdujących się w "Centrum" Wodzisławia Śl.

Przeciętnie w mieście na 1 oddział szkolny przypadało 24 uczniów. Zatem wskaźnik ten jako zalecane przez władze oświatowe optimum nauczania (25 uczniów/oddz.) w mieście jest przestrzegany w placówkach szkolnych. Również w większości placówek szkolnych w mieście liczba posiadanych pomieszczeń do nauczania jest mniejsza, bądź równa liczbie oddziałów szkolnych w związku z czym potrzeby obecnej liczby uczniów są w pełni zaspokojone.
W niektórych placówkach szkolnych liczba oddziałów szkolnych jest większa od liczby pomieszczeń do nauki.
W szkołach tych z powyższych względów występuje konieczność zmianowania nauczania, jednak w zdecydowanej większości tych placówek skala stosowanej zmianowości nie jest duża i nie powoduje pogorszenia warunków nauczania. Zdecydowanie najtrudniejsze warunki w tym względzie obecnie występują w SP nr 8 przy ul. Jastrzębskiej (dz. Wilchwy), gdzie wskaźnik zmianowości wynosi 1,6 czyli dzieci pobierają naukę na 1,5 zmiany.

Do niezbyt korzystnych należy zaliczyć również warunki nauczania w SP nr 16 w Zawadzie, gdzie oprócz stosowanej zmianowości nauczania (wskaźnik zmianowości = 1,4) brakuje przy szkole sali gimnastycznej. W roku 1998 zamierzenia samorządowe przewidują rozpoczęcie budowy sali gimnastycznej. W przyszłości przewiduje się również rozpoczęcie realizacji nowych sal gimnastycznych przy SP nr 8 i 21.
W najbliższej przyszłości należy się spodziewać poprawy warunków nauczania wynikającej z liczby uczniów w szkołach, w związku z tendencją obniżania się w ogóle liczby dzieci w wieku szkolnym (roczniki te są w regresji).
Wg oceny Wydziału Edukacji UM wszystkie obiekty szkolnictwa podstawowego poza SP nr 4 przy ul. Górniczej są w dobrym i średnim stanie technicznym i mogą funkcjonować z tego względu również w przyszłości. SP nr 4 wymaga kapitalnego remontu.
Reasumując, w mieście nie zachodzi potrzeba rozbudowy bądź budowy nowych placówek szkolnictwa podstawowego. Jednak z uwagi na przewidywaną reformy oświaty, obecna struktura będzie wymagała nowej organizacji w mieście i być może wtedy pojawią się takie potrzeby.

Stan bazy szkolnictwa podstawowego z punktu widzenia planowania przestrzennego ilustrują dane zawarte w poniższej tabeli.

Lp	Nazwa, lokalizacja szkoły, jednostka funkcjonalno-przestrzenna	Liczba			Wskaźnik			Stan techniczny obiektu	Sala gminasty czna + tak - nie	Inne istotne wnioski i postulaty zgłoszone do studium
		uczniów	oddziałów szkolnych	pom. do nauki (izby lekcyjne)	uczniów na oddział szkolny	uczniów na pom. do nauki	zmianowości			
	A - Centrum									
1.	SP nr 1 ul. Walowa 3	387	16	13 (12)	24	30	1,3	średni	+	
2.	SP nr 3 ul. 26 Marca 9	611	23	18 (17)	26	34	1,3	średni	+(basen)	
3.	SP nr 5 os. 1000-lecia 25	404	17	20 (19)	24	20	-	średni	+	
4.	SP nr 6 ul. 26 Marca 66	567	23	23 (22)	25	24	-	średni	+	
5.	SP nr 7 ul. Wyszyńskiego 41	176	7	22 (21)	25	35*	-	średni	+	SP łącznie z LO
	razem:	2.145	86	96 (91)	25	25				
	B - Nowe Osiedla									
6.	SP nr 10 os. XXX-lecia	697	27	25 (24)	26	28	1,1	średni	+	
7.	SP nr 28 ul. Mieszka 10	846	34	29 (27)	25	29	1,2	średni	+ (2)	
8.	SP nr 4 ul. Górnicza 7	160	8	9 (8)	20	18	-	zły	+	
	razem:	1.703	69	63 (59)	25	27				
	C - Radlin Dolny									
9.	SP nr 17 ul. Sklodowskiej 3	366	16	15 (14)	23	24	1,1	średni	+	
	E - Wilchwy									
10.	SP nr 8 ul. Jastrzębska 136	351	16	10 (9)	22	35	1,6	średni	+	
11.	SP nr 9 ul. A. Ludowej 11	813	33	25 (24)	25	25	1,3	dobry	+	
	razem:	1.164	49	35 (33)	24	24				
12.	G - Jedlownik - Karkoszka SP nr 2 ul. ks. Roboty 7	268	12	13 (11)	22	21	-	średni (stary bud) dobry (nowy bud.)	+ (2)	
13.	H - Kokoszyce SP nr 15 ul. Młodzieżowa 47	282	13	12 (11)	22	24	1,1	średni (stary bud) dobry (nowy bud.)	+	
14.	I - Zawada SP nr 16 ul. Konwaliowa	278	13	9 (9)	21	31	1,4	średni	-	realiz. w 1998 sali gimnast. i boiska szkolneg
15.	J - Radlin Górny SP nr 21 ul. Chrobrego 308	237	8	8 (7)	30	30	-	średni	+	realiz. nowej sali gimnastyczn
	Ogółem miasto:	6.443	266	251(235)	24	26				

* wskaźnik obliczony w stosunku do liczby uczniów w całym obiekcie

- szkolnictwo specjalne

Aktualnie na terenie miasta przy ul. Kopernika znajduje się szkoła specjalna. Placówka posiada 29 pomieszczeń do nauki. W szkole w roku szkolnym 1997/1998 kształciło się 360 uczniów w 29 oddziałach szkolnych. Średnio statystycznie na 1 pomieszczenie do nauki = oddział szkolny - przypadało 12 uczniów. Faktycznie w zależności od stopnia upośledzenia liczba uczniów na oddział szkolny kształtuje się od kilku (głębokie upośledzenie) do kilkunastu (lekkie upośledzenie).

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Strona 161

Istniejący wskaźnik obłożenia uczniów/pomieszczenie do nauki jest prawidłowy. Wg oceny dyrekcji szkoły posiada ona wystarczające zaplecze zarówno terenowe jak bazy lokalowej do nauczania. Aktualnie w szkole wprowadza się nowoczesne środki audiowizualne pomocne w wychowywaniu i kształceniu dzieci (odpowiednio wyposażone sale do zajęć dydaktycznych). Wszystkie aktualne zgłoszenia dzieci do szkoły są realizowane. Zatem generalne potrzeby miejsc w tego typu placówce w mieście są zaspokojone. Szkoła jedynie wymaga środków finansowych na modernizację.

- szkolnictwo ponadpodstawowe

ogólna struktura kształcenia
w roku szkolnym 1997/98 na terenie Wodzisławia Śl. naukę w szkołach ponadpodstawowych różnego typu naukę pobierało 6.474 uczniów.
Struktura kształcenia w szkołach ponadpodstawowych Wodzisławia Śl. przedstawiała się następująco:

	licea ogólnokształcące	średnie szkoły zawodowe	zasadnicze szkoły zawodowe
ogólna liczba młodzieży pobierająca naukę = 6.474	1.870	3.633	971
odsetek młodzieży pobierającej naukę = 100	28,9	56,1	15,0

Z powyższej struktury kształcenia wynika, że:

- w szkołach ponadpodstawowych dominują uczniowie średnich szkół zawodowych (56% ogółu uczniów szkół ponadpodstawowych); łącznie z zasadniczymi szkołami zawodowymi (15%), było ich więc 3 krotnie więcej niż w liceach ogólnokształcących
- łącznie w szkołach średnich kształciło się 85% ogółu młodzieży pobierającej naukę w szkolnictwie ponadpodstawowym
- struktura kształcenia w mieście na tle województwa katowickiego wypada dla Wodzisławia Śl. korzystnie, bowiem odsetek młodzieży pobierającej naukę w szkołach średnich w mieście wynosił 85%, a więc był wyższy od przeciętnego w województwie katowickim (ok. 75%)
- ponieważ o poziomie cywilizacyjnym i kulturowym społeczeństwa, a w konsekwencji o jego rozwoju decyduje poziom wykształcenia , powyższe proporcje kształcenia powinne jednak ulec radykalnej zmianie na korzyść głównie kształcenia w liceach ogólnokształcących (wielu specjalistów tego zagadnienia przyjmuje wartości min. 50÷60%) oraz wzrostu odsetka młodzieży studiującej (wg danych , bowiem NSP z 1988r. ludność Wodzisławia Śl. posiadająca wyższe wykształcenie stanowiła tylko 4,6% ludności podczas, gdy średnia dla miast woj. katowickiego wynosiła ok. 6,5%, a w całym kraju była dwukrotnie wyższa i wynosiła 9,4%).

Analiza kierunków kształcenia w szkołach zawodowych (specyfikacja załączona w tabeli), wykazuje, że jest ona dość różnorodna co należy do cech pozytywnych tego szkolnictwa.
Jednak pomimo tej pozytywnej cechy, znacznie mniej korzystnie należy ocenić czasokres kształcenia

W strukturze nauczania, bowiem wciąż pokazany udział przypada na kierunki tradycyjne o długim cyklu nauczania (szkoły 5 i 4 letnie). Uczniowie pobierający naukę w tych szkołach stanowili 2.950 osób, tj. aż 64% ogółu kształtujących się w szkołach zawodowych.
Są to z reguły kierunki, które ze względu na cykl nauczania nie są w stanie reagować szybko na potrzeby rynku pracy, a co jest charakterystycznym dla gospodarki rynkowej.
W konfrontacji z danymi o bezrobotnych w mieście wynika, że niektóre kierunki istnieją mimo, że nie ma zapotrzebowania na ich absolwentów (np. zawody sprzedawców handlu, pracownicy gastronomii, pracownicy administracji biurowej).

Zatem reasumując w generaliach w strukturze szkolnictwa ponadpodstawowego powinna ulec:
- zmiana struktury kształcenia na korzyść liceów ogólnokształcących
- zaniechanie kształcenia na kierunkach nie posiadających zapotrzebowania na rynku pracy
- wprowadzenie nowych kierunków nauczania dostosowanych do potrzeb rynku pracy, gwarantujących taki cykl kształcenia, który pozwoliłby na szybkie reagowanie na te potrzeby

Stan bazy szkolnictwa ponadpodstawowego

- licea ogólnokształcące
Nauczanie średnie ogólnokształcące na terenie miasta w roku szkolnym 1997/98 prowadziły 3 szkoły państwowe oraz 1 społeczna.
Łącznie placówki te dysponowały 48 pomieszczeniami do nauki. Część placówek korzystała z pomieszczeń wspólnych z innymi szkołami (patrz załączona tabela).
Do szkół tych uczęszczało łącznie 1.870 uczniów. Stan bazy szkolnej wraz z oceną zawiera załączona tabela. We wszystkich placówkach szkolnych poza Liceum Katolickim liczba uczniów przypadająca na 1 po. do nauki była wyższa niż przyjmowana wielkość oddziału szkolnego (min. 25 uczniów/p.d.n.). Najwyższy wskaźnik wynoszący 44 uczniów/p.d.n. występuje na terenie połączonych szkół (podstawowej, II LO i Studium Medycznego) przy ul. Wałowej (44 uczniów/p.d.n) co wskazuje, że występują tam najtrudniejsze warunki do nauczania (potrzeba stosowania zmianowości w nauczaniu - młodzież pobiera naukę na dwie zmiany). W obecnych warunkach organizacyjnych baza szkolnictwa państwowego aktualnie nie daje możliwości objęcia nauczania większej liczby młodzieży bez pogorszenia warunków korzystania z tych placówek.
Wszystkie obiekty państwowe posiadają sale gimnastyczne. Stan techniczny obiektów jest dobry i z tych względów placówki mogą funkcjonować w przyszłości.

Lp	Wyszczególnienie lokalizacja szkoły	Jednostka funkcjonalno-przestrzenna	Liczba		Wskaźnik uczniów na pom do nauki	Sala gminastyczna + tak - nie	Stan techniczny obiektu	Inne informacje
			uczniów	pomieszcz. do nauki				
1.	Zespół Szkół im. 14 Pułku Powstańców Śląskich - Liceum Ogólnokształcące ul. Szkolna	A	890	39	31*	+	dobry	
2.	II Liceum Ogólnokształcące ul. Walowa	A	365	x	44*	+	dobry	łącznie ze szkołą podstawową i Medycznym Studium Policealnym
3.	III Liceum Ogólnokształcące ul. Wyszyńskiego 41	A	600	x	35*	+	dobry	szkoła funkcjonuje razem z podstawową
	Razem miasto:		1.885	x				
4.	Liceum Katolickie ul. Radlińska	B	15	1	15	-		

x dane niecelowe
* wskaźnik w odniesieniu do wszystkich uczniów pobierających naukę w obiekcie

- <u>szkolnictwo zawodowe</u>

Kształcenie zawodowe na terenie Wodzisławia Śl. prowadzone było w roku szkolnym 1997/98 przez 25 szkół różnego typu w tym przez 20 szkół średnich i 5 zasadniczych zawodowych. Łącznie naukę w tych szkołach pobierało 4.604 uczniów. Szkoły te dysponowały liczbą 106 pomieszczeń do nauki. Niektóre z nich (4 szkoły) korzystały z pomieszczeń innych szkół (dotyczy to Zasadniczej Szkoły Ogrodniczej Liceum Ekonomicznego i Liceum Ogrodniczego w Zespole Szkół im. 14 Pułku Powstańców Śl., Medycznego Studium Zawodowego).
Statystyczne warunki nauczania wyrażone wskaźnikiem liczby uczniów na pomieszczenie do nauczania są zróżnicowane w poszczególnych zespołach szkół.
Wskaźnik obłożenia uczniów/pom. do nauki waha się od 31 w Zespole Szkół im. 14 Pułku Powstańców Śląskich do 52 w Zespole Szkół Technicznych, a więc powyżej optymalnego (25ucz/p.d.n.) jaki przyjmuje się powszechnie dla optymalnej wielkości oddziału szkolnego z przyczyn dydaktycznych. Faktycznie ten ostatni jest niższy, bowiem część młodzieży tej placówki szkolnej w określone dni tygodnia korzysta z różnych praktyk zawodowych, czy warsztatów i nie zajmuje pomieszczeń do nauczania. Również wysoce niekorzystny wskaźnik występuje w Medycznym Studium Zawodowym (44 ucz/p.d.n.).
W związku z powyższym w szkołach tych występuje potrzeba stosowania zmianowości w nauczaniu w szerszym stopniu niż w pozostałych szkołach zawodowych w mieście, co należy uznać za pogorszenie warunków korzystania z tych placówek. W świetle powyższym można by przyjąć, że dla poprawy warunków nauczania wskazane byłoby, aby obecnie baza tego szkolnictwa uległa rozbudowie. Biorąc jednak pod uwagę, że za ok. 5 lat liczba młodzieży (obecnie znajduje się w wyżu demograficznym) zacznie się systematycznie zmniejszać, wpłynie to na poprawę warunków nauczania od strony lokalowej w sposób naturalny.

Stan bazy szkolnictwa ponadpodstawowego dla młodzieży
- szkoły zawodowe państwowe w roku szkolnym 1997/98

Lp	Wyszczególnienie lokalizacja szkoły	Jednostka funkcjonalno-przestrzenna	Liczba		Wskaźnik uczniów na pom. do nauki	Sala gminastyczna + tak - nie	Stan techniczny obiektu	Inne informacje
			uczniów	pomiesz do nauki				
	Zespół Szkół Ekonomicznych ul. Szkolna	A	<u>1629</u>	50	33	+	dobry	
1.	- Liceum Ekonomiczne (4 l.)		296					
2.	- Liceum Zawodowe (4 l.)		446					
3.	- Liceum Handlowe (5 l.)		163					
4.	- Technikum Gastronomiczne (4 l.)		124					
5.	- Technikum Hotelarskie (5 l.)		101					
6.	- Liceum Techniczne (4 l.)		179					
7.	- Zasadnicza Szkoła Zawodowa (3 l.)		193					
8.	- Policealne Studium Zawodowe (2 l.)		127					
	Zespół Szkół Technicznych ul. Pszowska 92	B	<u>1608</u>	31	52*	+ (3)	dobry	
9.	- Technikum Budowlane (5 l.)		379					
10.	- Zasadnicza Szkoła Budowlana (3 l.)		456					
11.	- Technikum Elektroniczne (5 l.)		228					
12.	- Liceum Zawodowe (4 l.)		131					
13.	- Szkoła Przysposabiająca do zawodu (po podstawowej) (2 l.)		42					
14.	- Technikum Budowlane (3 l.)		318					
15.	- Policealne Studium Dzienne (2 l.)		54					
	Zespół Szkół Zawodowych nr 1 ul. Galczyńskiego 1	A	<u>870</u>	25	35	+		
16.	- Liceum Zawodowe (4 l.)		120					
17.	- Liceum Księgarskie (4 l.)		120					
18.	- Technikum Ochrony Środowiska (5 l.)		150					
19.	- Techniku Gazownicze (5 l.)		150					
20.	- Techniku Górnicze (5 l.)		150					
21.	- Zawodowa (3 l.)		180					
22.	Medyczne Studium Zawodowe ul. Walowa (2,5 l.)	A	<u>180</u>	x	44*	+		łącznie z SP i II LO
	Zespół Szkół im. 14 Pułku Powstańców Śl. ul. Szkolna 1		<u>317</u>	x	31*	+		łącznie z LO
23.	- Zasadnicza Szkoła Ogrodnicza (3 l.)		100					
24.	- Liceum Ekonomiczne (4 l.)		104					
25.	- Liceum Ogrodnicze (4 l.)		113					
	Ogółem miasto:		4.604	106	x			

* wskaźniki obłożenia pomieszczeń do nauczania podano dla łącznej liczby uczniów w obiekcie
x wypełnienie niecelowe

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Powyższa ocena szkolnictwa ponadpodstawowego nie uwzględnia aspektów ewentualnego wprowadzenia reformy oświaty, które nie pozostanie bez wpływu na aktualną sytuację tego szkolnictwa.

Inne placówki
Na terenie miasta w jednostce funkcjonalno-przestrzennej Nowe Osiedla (os. XXX-lecia) funkcjonuje Ognisko Pracy Pozaszkolnej i obejmuje działalnością dydaktyczną 340 uczniów (dysponuje 4 p.d.n.).
Ponadto w tym samym rejonie funkcjonuje również Zespół Profilaktyczno-Wychowawczy (3 świetlice) dysponujący 3 p.d.n, do którego wg stanu z kwietnia 1998r. uczęszczało 46 dzieci

KULTURA

System publicznej kultury w mieście tworzą:

- Miejska Biblioteka Publiczna wraz z filiami
- Miejski Ośrodek Kultury "Centrum"

Poszczególne elementy tego systemu oraz stopień zaspokojenia potrzeb mieszkańców przedstawiono poniżej.

- biblioteki

Obecnie na terenie miasta funkcjonuje Miejska Biblioteka Publiczna przy ul. Daszyńskiego pełniąca funkcję głównej biblioteki publicznej miasta Wodzisławia Śl. Spełnia ona również nadzór merytoryczny nad siecią filii.
Oprócz biblioteki centralnej na terenie miasta funkcjonuje 8 filii bibliotecznych, w tym jedna obsługująca szpital. Rejon filii pokrywa się z dzielnicami, w której znajduje się placówka. Rozmieszczenie placówek w mieście wraz z charakterystyką podano w zestawieniu tabelarycznym.

Przeciętna liczba woluminów przypadająca na 1 mieszkańca miasta wynosi 4,1. Dla porównania zalecenia urbanistyczne wskazują na potrzebę wyposażenia jednostki mieszkaniowej w minimum 3,0 wol./M, a łącznie z poziomem ogólnomiejskim wskaźnik w całym mieście nie powinien być mniejszy od 4,0 wol./M. W świetle powyższych zaleceń ogólny wskaźnik liczby woluminów na mieszkańca w mieście jest korzystny.
Korzystnie również kształtuje się wskaźnik liczby woluminów na mieszkańca w mieście na tle przeciętnej w woj. katowickim (3,3 wol./M) oraz węzłowych ośrodków miejskich subregionu rybnickiego (Jastrzębie Zdrój - 3,9 wol., Rybnik - 2,8 wol. i Żory - 2,4 wol.).

Również korzystnie kształtuje się ten wskaźnik w większości jednostek funkcjonalno-przestrzennych.

Lp.	Nazwa placówki, lokalizaja	Jednostka strukturalno-przestrzenna	Liczba posiadanego księgozbioru	Powierzchnia użytkowa bazy lokalowej (m^2)	Wskaźnik liczby woluminów/M jednostki funk.-przestrz (rejon obsługi)	Ilość m^2 p.uż./1000 wol.
	Biblioteki ogólnodostępne					
1.	Miejska Biblioteka Publiczna ul. Daszyńskiego 2	A	90.649	1.224	X A,D,F,G + miasto	13,5
2.	Filia nr 73 os. XXX-lecia	B	40.000	420	3,8 B	10,5
3.	Filia nr 15 ul. Kokoszycka	B	11.648	93		8,0
4.	Filia nr 5 ul. Chrobrego 156	C	11.223	27	2,3 C,J	2,4
5.	Filia nr 1 Wilchwy, ul. Czarneckiego 12	E	10.048	53	5,3 E	5,3
6.	Filia nr 17 os. Wilchwy - Armii Ludowej 1	E	20.055	110		5,5
7.	Filia nr 9 Kokoszyce, ul. Młodzieżowa 25	H	11.532	40	3,8 H	4,2
8.	Folia nr 10 Zawada, ul. Długa 9	I	11.375	28	5,9 I	2,5
	Razem miasto:		206.530	1.995	4,1	9,7
	Inne					
	Filia nr 2 szpital ul. 26 Marca	A	6.582	25	X	X

X - wypełnienie niecelowe

Również korzystnie kształtuje się ten wskaźnik w większości jednostek funkcjonalno-przestrzennych.
Do placówek, które w stosunku do swojego rejonu obsługi posiadają zbyt mały księgozbiór należą niewątpliwie: Miejska Biblioteka Publiczna (o ok. 19,0 tys. wol.) z racji swojej funkcji i rejonu obsługi, a w przyszłości również centrum powiatowego oraz filia biblioteczna w jednostce "C" - Radlinie Dolnym z racji rejonu obsługiwanego).

Analiza natomiast bazy lokalowej placówek bibliotecznych w mieście jednoznacznie wskazuje na niekorzystną sytuację w tym zakresie.
W miarę właściwe warunki lokalowe posiada jedynie filia biblioteczna na os. XXX-lecia (powyżej przyjmowanego min. jakim jest wskaźnik 10m^2 p.uż./1000 wol. księgozbioru). Pozostałe placówki posiadają znacznie niższe powierzchnie lokalowe w stosunku do posiadanego księgozbioru.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Najtrudniejszą sytuację lokalową ze względu na ciasnotę pomieszczeń, a tym samym również warunki funkcjonowania posiadają filie: nr 5 przy ul. Chrobrego i nr 10 w Zawadzie (ok. 2,5m^2 p.uż./1000 wol. księgozbioru).
Również MBP ze względu na liczbę użytkowników, zgromadzony księgozbiór jak również przyszłą funkcję (miasta powiatowego) posiada zbyt szczupłą bazę lokalową i wymaga dodatkowych pomieszczeń.
Również filia na os. XXX-lecia zajmuje budynek drewniany o znacznym stopniu zużycia wymagający co najmniej generalnego remontu.
Wg oceny dyrekcji MBP wszystkie istniejące placówki biblioteczne w mieście mogą funkcjonować w przyszłości. Analiza rozmieszczenia przestrzennego placówek w mieście wykazuje brak tego typu placówki w jednostce "G" - Jedłowniku - Karkoszce, gdzie liczba ludności oraz jej odrębność przestrzenna uzasadniona taką lokalizację.

Reasumując więc należy stwierdzić, że stan bazy czytelniczej w mieście generalnie jest korzystny (wymaga jedynie uzupełnień), natomiast niedostateczny jest stan bazy bazy lokalowej większości istniejących placówekokalowej większości istniejących placówek. Brak jest również placówki bibliotecznej w jednostce Jedłownik.

- <u>ośrodki kultury, świetlice, kluby</u>

Placówki tego typu ze względu na rodzaj obsługi można podzielić na podstawowe (obsługujące bezpośrednio zespoły mieszkaniowe) oraz ogólnomiejskie. Obecnie na terenie miasta funkcjonuje Miejski Ośrodek Kultury - Centrum oraz 6 świetlic miejskich i OSP.

Stan oraz rozmieszczenie placówek w mieście oraz ich charakterystykę przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Lp.	Nazwa placówki i adres	Jednostka funkcjonalno -przestrzenna	Rodzaj placówki	Pow. użytkowa w m^2	m^2 p.uż./ 1000M	Inne informacje
1.	Miejski Ośrodek Kultury "Centrum" ul. Kubsza 17	A	ogólnomiejska + podstawowa	607m^2 (380 miejsc w sali widowiskowej)	11,9*	funkcja ogólnomiejska + usługi podstawowe dla jednostki A
2.	Świetlica środowiska os. XXX-lecia	B	podstawowa	420	31,6	dla mieszkańców jednostkii f-p.
3.	Świetlica ul. Konstacji 2	A	podstawowa	20	1,2	dla mieszkańców jednostkii f-p.
4.	Świetlica - Turzyczka	C	podstawowa	25	8,9	dla mieszkańców jednostkii f-p.
5.	Świetlica - Radlin Dolny	F	podstawowa	70	50,0	dla mieszkańców jednostkii f-p.
6.	Świetlica OSP - Jedlownik	G	podstawowa	50	22,7	dla mieszkańców jednostkii f-p.
7.	Świetlica miejska - Zawada	I	podstawowa	60	31,6	dla mieszkańców jednostkii f-p.
	Razem:			1.252	24,6*[1]	

* wskaźnik dla obsługi wyłącznie ogólnomiejskiej, *[1] łączny wskaźnik usług podstawowych i ogólnomiejskich

W mieście działa wiele organizacji i instytucji kultury posiadających znaczne i różnorodne osiągnięcia na polu kultury. Jednak analizując stan ogólnodostępnej bazy lokalowej z której może korzystać przeciętny mieszkaniec miasta można stwierdzić, że jest ona niedostateczna zarówno w poziomie podstawowym (zasięgu obsługi poszczególnych zespołów mieszkaniowych) jak i w poziomie ogólnomiejskim. Na stan taki główny wpływ wywierają warunki finansowe. Z tych właśnie powodów po roku 1990 zlikwidowano szereg placówek kultury w mieście finansowanych np przez spółdzielczość mieszkaniową, czy zakłady pracy i instytucje.
Aktualnie powierzchnia urządzeń kultury typu ośrodki kultury, świetlice i kluby zarówno typu podstawowego jak i poziomu ogólnomiejskiego w mieście wynosi 1250m^2 pow. użytkowej. W przeliczeniu na 1000M miasta daje zaledwie ok. 25m^2 pow. użytkowej.
Były normatyw urbanistyczny zalecany do stosowania zakłada, aby każdą jednostkę mieszkaniową wyposażyć w min. 80m^2 pow. użytkowej kultury typu podstawowego, a drugie tyle w urządzeniach ogólnomiejskich.
Zatem w świetle powyższych wskaźników na terenie miasta występuje więc znaczny niedobór bazy lokalowej zarówno dla urządzeń podstawowych jak i ogólnomiejskich w skali całego miasta.
Największy niedobór bazy lokalowej dla tych urządzeń występuje na obszarze dzielnicy Centrum zważywszy, że MOK powinien skupiać się głównie na działalności wynikającej z jego głównej funkcji ogólnomiejskiej, a w przyszłości również miasta powiatowego oraz w jednostce funkcjonalno-przestrzennej C - Radlin Dolny.
Braki jakichkolwiek urządzeń kultury typu podstawowego występują w jednostkach funkcjonalno-przestrzennych Kokoszyce, Wilchwy, i Radlin Górny.
Mimo trudności finansowania kultury realizacja w tych obszarach bazy urządzeń kultury powinna stanowić minimum inwestycji przyszłościowych w mieście.

- <u>inne urządzenia kultury</u>

Na terenie miasta funkcjonują:
- kino Czar na 260 miejsc
- muzeum
- okazjonalnie w sali widowiskowej MOK odbywają się spektakle teatralne, projekcje kinowe, koncerty muzyczne

- <u>urzędy pocztowe</u>

W chwili obecnej na terenie miasta znajduje się 7 placówek pocztowych.
Przy ul. Kubsza mieści się obiekt poczty głównej.
Pozostałe placówki pocztowe mają charakter placówek osiedlowych.
Stan placówek pocztowych w mieście wraz z charakterystyką i rejonizacją przedstawiono poniżej:

Lp.	Nazwa, lokalizacja placówki	Jednostka funkcjonalno-przestrzenna	Powierzchnia bazy lokalowej (m^2 pow.uż.)	Wskaźnik m^2 p.uż./M	Inna informacje
1.	UP Wodzisław Śl. ul. Kubsza	A	240,0		obiekt poczty głównej
2.	UP ul. 26 Marca	A	36,0		
	razem:		276,0	16,0	
3.	UP os. XXX-lecia	B	130,0		
4.	UP ul. Przemysława	B	180,0		
	razem:		310,0	23,0	
5.	UP Wilchwy os. 1 Maja 18	E	50,0	8,8	
6.	UP Kokoszyce ul. Wita Stwosza 156	H	40,0	13,0	
7.	UP Radlin Dolny ul. Chrobrego	C	40,0	8,0	
	Razem miasto:		716,0	14,1	

W przeliczeniu na 1000M miasta wskaźnik powierzchni bazy lokalowej wynosi 14,1 m^2. Jest to powierzchnia znacznie niższa od tej jaką przewidują normatywy projektowania w odniesieniu do liczby obsługiwanej ludności (20 m^2 pow. uż./1000 M w sieci placówek UP).
Zatem w skali całego miasta istnieje wyraźny niedobór bazy lokalowej w sieci tych urzędów.

Z rozmieszczenia przestrzennego placówek w mieście wynika, że jedynie placówki w rejonie jednostki strukturalno - przestrzennej Nowe Osiedle dysponują odpowiednią bazą lokalową (wskaźnik 23,0 m^2 powierzchni użytkowej/1000 M).
W pozostałych jednostkach strukturalno - przestrzennych występują bądź niedostateczne wielkości istniejących placówek w stosunku do liczby ludności tych jednostek, bądź w ogóle brak jest w nich placówek, a które powinne się tam znajdować z uwagi na odrębność przestrzenną tych jednostek (np. Zawada, Jedłownik - Karkoszka). Bardzo ważnym z punktu widzenia dalszego funkcjonowania w mieście jest baza lokalowa poczty głównej przy ul. Kubsza. Jej obecna wielkość nie zapewnia nawet norm wynikających z obsługi liczby ludności w jednostce "A" - Centrum, a placówka faktycznie obsługuje ludność z całego miasta, a w przyszłości również będzie obsługiwać ludność z całego powiatu przyjeżdżająca załatwiać sprawy w Wodzisławiu. Stąd powiększenia bazy lokalowej tego urzędu należy uznać za pilny problem wymagający rozwiązania.

ZDROWIE

System publicznej służby zdrowia na terenie miasta tworzą:
- przychodnie rejonowe
- Przychodnia Przyzakładowa KWK "Marcel - Ruch "1 Maja"

przychodnie rejonowe

Aktualnie na terenie miasta funkcjonuje 9 przychodni rejonowych dysponujących 54 gabinetami lekarskimi. Rozmieszczenie przychodni w mieście wraz z charakterystyką w zakresie obsługi ludności zamieszczono w poniższej tabeli

Lp.	Nazwa placówki, lokalizacja w mieście	Jednostka funkcjonalno-przestrzenna	Liczba posiadanych gabinetów lekarskich	Liczba obsługiwanej ludności	Liczba osób/gab. lekarski	Stan techniczny obiektu
1.	Przychodnia nr 1 ul. Żeromskiego	A	7	8.538	1.220	średnie
2.	Przychodnia nr 2 ul. Rybnicka	A	8	8.312	1.039	średnie
3.	Przychodnia nr 3 ul. 26 Marca 52	A	6	3.121	520	średnie
	razem:		21	16.850	802	
4.	Przychodnia nr 4 os. XXX-lecia	B	10	6.670	667	średnie
5.	Przychodnia nr 10 os. Piastów	B	8	5.605	700	średnie
	razem:		18	12.275	682	
6.	Przychodnia nr 7 ul. Chrobrego	C	3	4.962	1.654	średnie
7.	Przychodnia nr 5 ul. A. Ludowej	E	5	6.035	1.207	średnie
8.	Przychodnia nr 9 ul. Wolności 24	G	3	3.989	1.320	średnie
9.	Przychodnia nr 5, ul. Młodzieżowa	H	4	4.388	1.097	średnie
	Ogółem miasto:		54	51.620	956	
	Przychodnia Przyzakładowa KWK "Marcel" - Ruch "1 Maja" Wilchwy	E	5	Pracownicy KWK "1 Maja", a w razie potrzeby i mieszkańcy os. 1 Maja		średnie

Przeciętna liczba ludności w mieście przypadająca na 1 gabinet lekarski wynosi 956 osób i kształtuje się nieco poniżej powszechnie przyjmowanej normy urbanistycznej. Biorąc pod uwagę, że część zamożniejszej ludności korzysta również z porad prywatnych gabinetów lekarskich wskaźnik ten należałoby uznać za korzystny.
Faktycznie jednak liczba mieszkańców przypadająca na gabinet lekarski w poszczególnych rejonach obsługi w mieście znacznie się różnicuje.
Najlepsze pod tym względem warunki występują w obszarze Nowych Osiedli -"B", gdzie przeciętnie na 1 gabinet lekarski przypada ok. 700 osób.
Zbliżone do pożądanych warunków w zakresie liczby osób/gabinet lekarski występują w rejonach obsługi jednostki "A" (przychodnia nr 2 i 3), w jednostce "H". Nieco zawyżona liczba osób przypadająca na gabinet lekarski występuje w jednostce "A" (przychodni rejonowej nr 1), jednostce "G". Najgorsze pod tym względem warunki występują w jednostce "C" łącznie z "D" (jednostki te obsługuje 1 przychodnia), gdzie na gabinet lekarski przypada 1.654 osoby tj. 1,5 raza więcej od normy urbanistycznej. Biorąc powyższe pod uwagę przychodnia w jednostce "C" powinna ulec rozbudowie, bądź wymagane byłoby nowe lokum z większą liczbą gabinetów lekarskich. Wydaje się również słusznym postawienie postulatu, aby ze względu na swoją odrębność przestrzenną w mieście oraz posiadaną liczbę mieszkańców posiadała własną małą przychodnię zdrowia dzielnica Zawada - "I".
Wszystkie wymienione placówki znajdują się w obiektach o średnich stanach technicznych, które warunkują funkcjonowanie tych placówek w istniejących obiektach również w przyszłości.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

Zatem podsumowując sytuacje w zakresie publicznego lecznictwa otwartego w mieście należy uznać za korzystną, choć wymagającą niewielkiej rozbudowy tej bazy.

- przychodnie specjalistyczne
  Obecnie na terenie miasta przy ul. 26 Marca - jednostka "A" znajduje się Zespół Poradni Specjalistycznych, który dysponuje 27 gabinetami lekarskimi. Zespół ten obsługuje miasto Wodzisław Śl. oraz gminy Godów, Gorzyce, Lubomia, Marklowice i Mszana łącznie 102.000 mieszkańców. Ponadto przy ul. Brackiej znajduje się Poradnia Przeciwgruźlicza dysponująca 3 gabinetami lekarskimi. Łącznie więc poradnie specjalistyczne dysponują 30 gabinetami lekarskimi. W przeliczeniu na 1000M rejonu obsługi przypada więc 0,29 gabinetu lekarskiego. Jest on korzystniejszy w stosunku do zalecanego wskaźnika urbanistycznego. Zatem należy uznać, że warunki dla pełnego zaspokojenia potrzeb mieszkańców rejonu obsługi są spełnione. Wg oceny ZOZ-u w Wodzisławiu Śl. Poradnia Przeciwgruźlicza w dzielnicy Wilchwy znajduje się w obiekcie o złym stanie technicznym w związku z powyższym w przyszłości wymaga nowego lokum.

- lecznictwo zamknięte
  Na terenie Wodzisławia Śl. są zlokalizowane dwa szpitale ogólne:
  - Szpital nr 1 przy ul. 26 Marca 51 na 350 łóżek
  - Szpital nr 2 przy ul. Wałowej 30 na 119 łóżek

  Łączna liczba łóżek w mieście wynosi 469. Szpitale te podlegają ZOZ-wi w Wodzisławiu Śl.. Szpitale obsługują rejon obsługi ZOZ-u Wodzisław Śl. tj. ok. 102.000 mieszkańców. Niektóre oddziały tych szpitali obsługują znacznie większy obszar (Oddział Obserwacyjno-Zakaźny - ZOZ Rydułtowy, ZOZ Jastrzębie i częściowo Rybnik, Oddział Neurologiczny - ZOZ Rydułtowy, Oddział Urologiczny dodatkowo ZOZ Rybnik, Rydułtowy i Racibórz, a Oddział Dermatologiczny - ZOZ Jastrzębie).

  W przeliczeniu na 1000M rejonie obsługi (ZOZ Wodzisław Śl.) przypadają 4,6 łóżka.
  W porównaniu do przeciętnej w całym województwie katowickim (6,8 łóżek/ 1000M) jest to wskaźnik znacznie niższy. Nieco korzystniej wypada Wodzisław Śl. na tle poszczególnych rejonów obsługi ZOZ-ów w subregionie rybnickim.

Wskaźnik liczby łóżek w szpitalach ogólnych na 1000M w rejonie obsługi.

Wodzisław Śl.	rejony obsługi ZOZ-ów			
	Jastrzębie Zdrój	Rybnik	Żory	Rydułtowy
4,6	7,9	4,1	3,6	8,9

Wg zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia wskaźnik łóżek na 1000M w szpitalnictwie ogólnym powinien wynosić ok. 9,0 łóżek. W porównaniu do tych zaleceń liczba łóżek w Wodzisławiu jest ok. 2 raza niższa. Również zalecenie MZiOS zakładają wartość wyższą, bo ok. 6,5 łóżek/1000M.

Dla osiągnięcia w/w standardów obsługi ludności w rejonie obsługi ZOZ-u Wodzisław Śl. brakuje więc ok. 200÷450 łóżek.

Ponadto na os. 1 Maja (dzielnica Wilchwy) znajduje się Oddział Rehabilitacji KWK "Marcel - Ruch 1 Maja" na 32 łóżka obsługujący głównie pracowników kopalń.

Przy ul. Brackiej mieści się Szpital Przeciwgruźliczy na 130 łóżek. Podlega on Lekarzowi Województwa, a jego zasięg obsługi ma charakter ponadlokalny.

- opieka społeczna
  W zakresie tym miasto dysponuje 1 placówką - Domem Pomocy Społecznej dla dzieci "Caritas" przy ul. Wolności. Placówka zlokalizowana jest w obiekcie objętym ochroną konserwatorską o dobrym stanie technicznym. Posiada 60 miejsc.
  Zasięg obsługi placówki jest ponadlokalny. Ponadto na os. XXX-lecia mieści się Centrum Usług Socjalnych w ramach którego funkcjonuje dom dziennego pobytu na kilkanaście osób oraz żłobek na 20 miejsc.
  Poza w/w obiektem oraz placówkami o charakterze administracyjnym na terenie miasta brak jest innych placówek o charakterze usługowym.
  Obiekty opieki społecznej planuje się z reguły indywidualnie w rejonach ich obsługi stąd przyszłe lokalizacje zależne są głównie od uwarunkowań zewnętrznych.
  Wobec wzrastającej liczby osób w wieku emerytalnym (tendencja taka będzie miała również w najbliższej przyszłości (wskazane jest uruchomienie na terenie miasta dodatkowego domu dziennego pobytu (w rejonie Centrum) oraz schroniska dla bezdomnych.

- oddział pomocy doraźnej (pogotowie ratunkowe)
  Mieści się przy ul. Bogumińskiej. Dysponuje 1 gabinetem lekarskim oraz 7 karetkami pogotowia.
  Z punktu widzenia rejonu obsługiwanego (rejon ZOZ Wodzisław Śl.) 1 gabinet lekarski jest wielkością niewystarczającą, jak również liczba karetek. Również zajmowany obiekt przez pomoc doraźną nie jest w pełni dostosowany do pełnionej funkcji. Zatem w przyszłości należałoby szukać możliwości nowego lokum dla tej placówki.

- apteki
  W mieście aktualnie funkcjonuje 8 placówek aptecznych:
  - 6 w jednostce funkcjonalno-przestrzennej Centrum (A)
  - 2 w jednostce funkcjonalno-przestrzennej Nowe Osiedla (B).

  W przeliczeniu na 1 placówkę apteczną w mieście przypada 6.350 mieszkańców. Zatem należy uznać, że wyposażenia miasta w te placówki jest dobre jeśli zważyć, że przyjmowane wskaźniki urbanistyczne zakładają nie więcej niż 8,0÷10,0 tys. M/placówkę.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

2.9. Stan wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

2.9.1. Ocena przebiegu sieci magistralnych.

Zaopatrzenie w wodę.

Przebiegi magistral zaopatrujących rejon Wodzisławia w wodę opisane są w dziale "powiązanie zewnętrzne".
Bezpośredni przez miasto przebiega magistrala ϕ 1000 przecinając tereny pomiędzy Centrum a dzielnicą Radlin kończąc swój bieg na zbiornikach w Pszowie. Druga magistrala opasuje miasto biegnące wzdłuż ulic Rybnickiej i Pszowskiej i powiązana jest z jednej strony z rurociągiem ϕ 600 ze Strumieniem (ul. Jastrzębska), z drugiej strony ze zbiornika w Pszowie.

Oddzielną magistralą jest rurociąg ϕ 400 biegnący przez Kokoszyce w kierunku Czyżowic.
Pozostałe rurociągi o średnicach ϕ 200 i ϕ 150 stanowią lokalne sieci umożliwiające pobór wody sieciami rozdzielczymi.
Ocenia się, że przebieg sieci przez miasto ma korzystny układ pozwalając w razie niedoboru wykonać dodatkowe połączenie z siecią magistralną.

Odprowadzenie ścieków.

Na terenie miasta można wyodrębnić trzy układy kanalizacji związane z trzema oczyszczalniami ścieków, dla których poniżej podano krótkie charakterystyki.

a) Oczyszczalnie ścieków "Karkoszka".
Budowę oczyszczalni w części mechanicznej ukończono w 1989r. Jej wydajność zgodnie z planowanym rozwojem budownictwa mieszkaniowego na obszarze "dużego Wodzisławia" zaprojektowano na 102 tys. m^3/dobę.
Obecnie projektuje się przystosować część mechaniczną na przepustowość 15 tys.m^3/d oraz wykonać część biologiczną. Zakłada się, że oczyszczalnia przyjmuje ścieki z gmin sąsiadujących z miastem.

b) Oczyszczalnia "Wilchwy"
Pod nazwą oczyszczalnia Wilchwy występują 2 obiekty:
- oczyszczalnia o przepustowości 1582 m^3/d
- oczyszczalnia "Bioblok" o przepustowości 600 m^3/d.

Oczyszczalnia pomimo niewielkiej rezerwy przepustowości w stosunku do napływających ścieków jest w złym stanie technicznym i zakładana jest do likwidacji.
"Bioblok" przy przepustowości 600 m^3/dobę obciążany jest dopływem 720 m^3/dobę. Jego stan techniczny jest zły i wymaga modernizacji.
Obie oczyszczalnie w związku z możliwością przyjęcia ścieków przez oczyszczalnię "Karkoszka" mogłyby być zlikwidowane. Wymaga to budowy systemu kolektorów Wilchwy - Karkoszka.

c) Oczyszczalnia "Jedłownik".
Oczyszczalnia posiada niewielką przepustowość 328 m^3/dobę i przyjmuje ścieki z szybu "Jedłownik" oraz przyległego osiedla. Zły stan techniczny powoduje, że oczyszczalnia ta również winna być zlikwidowana a ścieki mogą być przejęte przez projektowany kolektor w "Rowie Jedłownickim".

Z oczyszczalniami tymi związane są głównie układy kolektorów.
Do oczyszczalni "Karkoszka" prowadzi główny kolektor o średnicy 1,8÷1,4 m biegnący wzdłuż ul. Czyżowickiej, Witosa, Łużyckiej do skrzyżowania z ul.Marklowicką.
Do niego włączone są kolektory z rejonu:
- osiedla przy ul. Pszowskiej
- osiedle Dąbrówka, Piastów, XXX-lecia
- Nowego Miasta
- osiedli po północnej stronie ul. 26 Marca
- z ul. Kopernika
- z rejonu terenów magazynowych przy ul. Marklowickiej.

Do oczyszczalni "Wilchwy" doprowadzone są ścieki z osiedla przy KWK "1 Maja" przy czym część ścieków z północnej części przerzucana jest na oczyszczalnię pompowo.

Do oczyszczalni "Jedłownik" prowadzi kolektor wzdłuż ulicy Górniczej zbierając ścieki z szybu i osiedla.

W pozostałych dzielnicach brak jest kanalizacji zakończonej oczyszczalnią. Występują sieci kolektorów często o mieszanej funkcji ogólnospławnej.

Ciepłownictwo

Na obszarze miasta występują trzy układy sieci ciepłowniczej związane z 3 odrębnymi ciepłowniami:

a) układ ciepłowni przy ul. Radlińskiej posiada największe znaczenie dla miasta obejmuje bowiem swoim zasięgiem większość zabudowy wielorodzinnej w Centrum.
Są to osiedla Piastów, XXX-lecia, Dąbrówka oraz osiedla położone wzdłuż ulicy 26 Marca łącznie z obecnie wykonywanym podłączeniem tzw. bloku urbanistycznego "C". Całość wymienionego układu obejmuje dostawa centralnego ogrzewania.
Ponadto osiedle Piastów i os. Dąbrówka pozyskują z sieci ciepłą wodę użytkową.
Układ ten w oparciu o ciepłownię PEC posiada możliwości rozwoju.

b) układ sieci zdalaczynnej w oparciu o źródła zakładowe (przykopalniane)
Są to dwa układy:
- układ związany z ciepłownią KWK "1 Maja" obejmujący poza Zakładem Górniczym zabudowę wielorodzinną przy kopalni,
- układ związany z ciepłownią przy szybie "Jedłownik" obejmujący poza Zakładem Górniczym zabudowę wielorodzinną przy ul. Górniczej.

Układy sieci zdalaczynnej obejmują w mieście większość zabudowy wielorodzinnej typu "bloków" i obiektów usługowych położonych wewnątrz osiedli. Nie obejmują natomiast dużych obiektów kubaturowych zwłaszcza szkół pozostających w zasięgu ich obsługi.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

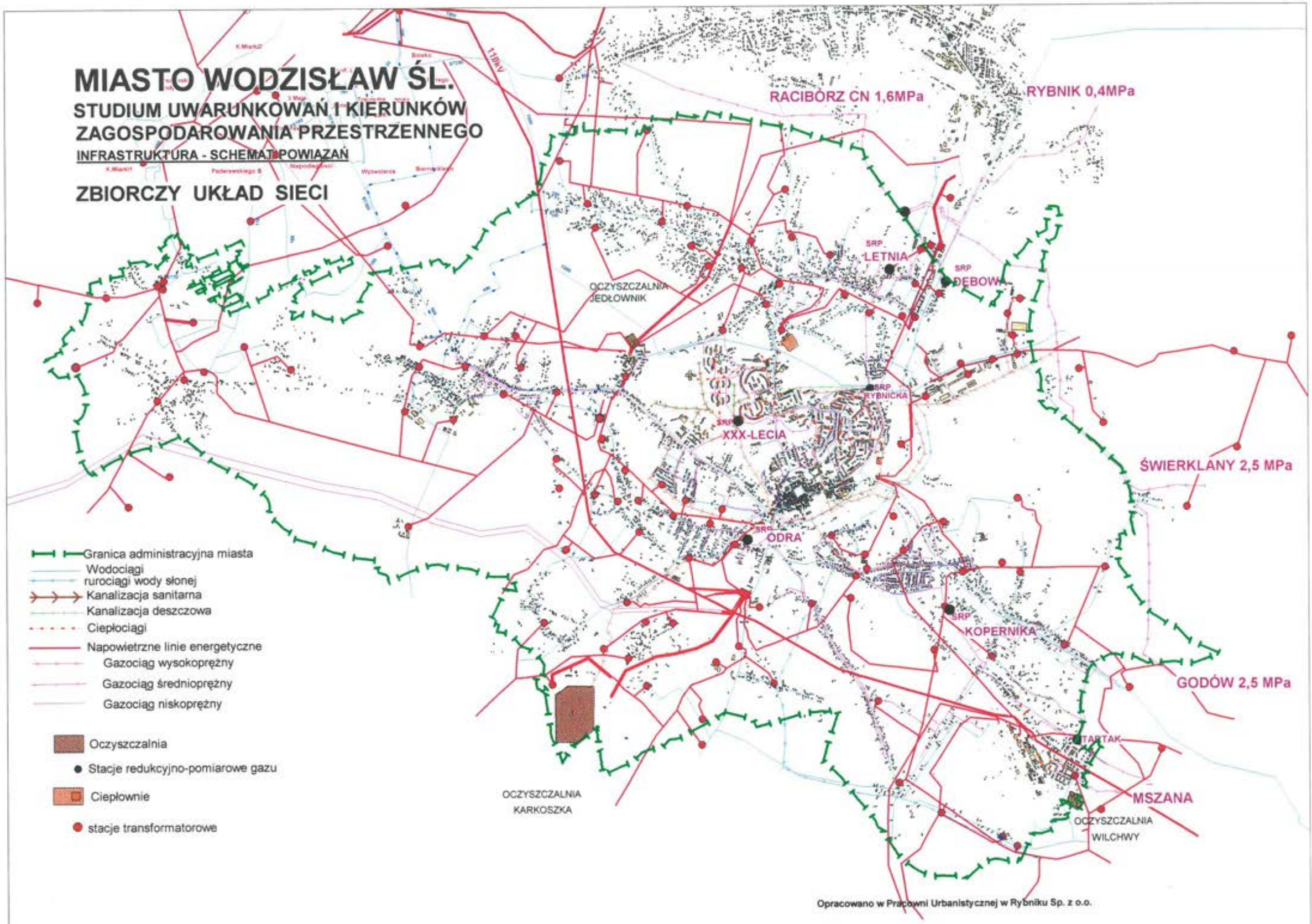
Strona 168

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

INFRASTRUKTURA - SCHEMAT POWIĄZAŃ

ZBIORCZY UKŁAD SIECI

Opracowano w Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp. z o.o.

W zakresie gazownictwa.

Głównym źródłem poboru gazu ziemnego dla miasta jest gazociąg wysokoprężny ϕ 300 biegnący ze Świerklan w kierunku Raciborza przez Mszanę, Marklowice, Radlin (wzdłuż granicy z Wodzisławiem Śl.) i Pszów. Z gazociągu tego w kierunku Centrum miasta poprowadzony jest gazociąg średnioprężny obsługujące stacje redukcyjno pomiarowe gazu.
Są to stacje "Leśna", "Dębowa", "Rybnicka" i "XXX-lecia" z których gaz po redukcji ciśnienia na niskie doprowadzony jest do odbiorców.

Drugim kierunkiem dostawy gazu jest gazociąg z kierunku gminy Mszana biegnący w sąsiedztwie os. 1 Maja, ul. Teligi, Skrzyszowskiej do stacji "Stadion" obsługującej południową część miasta. Odbiór gazu następuje częściowo z sieci średnioprężnej, częściowo po redukcji na stacjach redukcyjnych z sieci niskoprężnej. Z istniejących rurociągów gazowych można pobierać gaz tak dla potrzeb przygotowania posiłków, ciepłej wody użytkowej jak i dla potrzeb grzewczych.

W zakresie elektroenergetyki.

Główną magistralą dostarczającą energię elektryczną do miasta jest linia 110 kV biegnąca z Pszowa prze Kokoszyce, Wilchwy do Moszczenicy. Z linii tej wyprowadzone jest odgałęzienie do GPZ "Bogumińska" gdzie następuje obniżenie napięcia do 20 kV. W układzie "dużego Wodzisławia" na rzecz miasta pracowały również GPZ-ty "Pszów" i "Radlin". Z GPZ-tami współpracują dwie rozdzielnie sieciowe RS "Kotłownia" i RS "XXX-lecia". Energia elektryczna w rejonie Centrum przysyłana jest do stacji transformatorowych 20/0,4 kV w układzie kablowym. W dzielnicach otaczających energia rozprowadzona jest w układzie linii napowietrznych 20 kV, a do odbiorców niskie napięcie dostarczane jest ze słupowych stacji transformatorowych.

2.9.2. Określenie obszarów znajdujących się w zasięgu obsługi.

Na załączonych mapach Inżynieria - schemat powiązań branża pokazano charakterystyczne obszary w poszczególnych mediach, wyróżniające się w skali miasta. Zasięg sieci pokazanej liniowo ogranicza się do logicznej odległości dla wykonania przyłącza, tak w zakresie wody, gazu, centralnego ogrzewania czy linii energetycznej niskiego napięcia.

Zapotrzebowanie w wodę.

Na obszarze całego miasta istnieje możliwość dostawy wody z sieci wodociągowej. W zależności od rejonu miasta istniejąca sieć jest bardziej lub mniej rozwinięta stąd długość przyłącza do określonego punktu może być różna.
W wypadku prowadzenia sieci do pojedynczego obiektu należy rozważyć celowość poprowadzenia sieci o większej średnicy uwzględniającą potrzeby przyszłych odbiorców. Szereg terenów odległych od Centrum posiada w ulicach sieci o średnicy 100 mm (Zawada, Kokoszyce, Jedłownik, Wilchwy) co pozwala na pobór wody dla stanu istniejącego zabudowy.

Większy rozwój budownictwa wymagać będzie wzmocnienia przepływu poprzez budowę sieci dzielnicowej o większej średnicy.
W Centrum, tak z uwagi na bezwzględną wysokość terenu jak i ilość kondygnacji występują strefy ciśnienia. Wyposażone są one w hydroform i zbiorniki wody zapasowej (osiedle Piastów, os. XXX-lecia, os. przy ul. 26 Marca).

W zakresie odprowadzenia ścieków.

O zasięgu układu kanalizacyjnego można mówić w kilku aspektach:

a) zasięg oczyszczalni, który przez układ pompowy może być rozbudowany na duże odległości i taki schemat obsługi przyjęty jest dla oczyszczalni "Karkoszka"

b) zasięg zlewni dla których cechą charakterystyczną jest występujący kolektor i grawitacyjny system przykanalików lub kanałów bocznych nie wymagający znacznych inwestycji dla przyłączenia zabudowy

c) zasięg istniejącego kolektora obsługującego istniejącą zabudowę.
Zasięg obsługi oczyszczalni "Karkoszka" omówiony został w dziale "Powiązania zewnętrzne". zasięg obecnie występujących sieci powiązany z oczyszczalnią "Karkoszka" obejmuje tereny od ul. Pszowskiej i ul. Rybnickiej po osiedle Piastów.

Wnętrze tego obszaru a szczególnie zabudowa wielorodzinna posiada kanalizację typu rozdzielczego. Jedynie w rejonach Starego Miasta występuje kanalizacja ogólnospławna wymagająca przebudowy. Również w sąsiedztwie Starego Miasta oraz po obu stronach ul. Pszowskiej cześć zabudowy jednorodzinnej nie podłączona jest do sieci biegnącej w dnach jarów przecinających ten teren.

Skanalizowane są również tereny osiedla 1 Maja na oczyszczalni "Wilchwy" i tereny przy Szybie "Jedłownik" na oczyszczalnię o tej samej nazwie. Obie oczyszczalnie przewidziane są do likwidacji i do czasu budowy systemów przerzutu ścieków nie można mówić o zwiększeniu zasięgu ich obsługi.

W zakresie ciepłownictwa.

Podobnie jak w układzie kanalizacyjnym układ ciepłowniczy występuje w 3 rejonach miasta i związany jest z powstawaniem zabudowy wielorodzinnej.

Największą ciepłownią na terenie miasta jest ciepłownia Przedsiębiorstwa Energetyki Cieplnej przy ul. Radlińskiej.
Sieć zdalaczynna obejmuje osiedla Piastów, Dąbrówki, XXX-lecia oraz osiedla położone wzdłuż ul. 26 Marca. W ostatnich latach sieć ta została wydłużona w kierunku Starego Miasta i objęła dostawę ciepła zespół zabudowy wielorodzinnej opalany do niedawna piecowo. Zasięg sieci ciepłowni może być zwiększony, jak również dostawą ciepła mogłyby być objęte tereny położone blisko ciepłowni po pokonaniu dwóch barier:
- kosztów budowy sieci zdalaczynnej
- kosztów sprzedaży energii cieplnej, które obecnie nie są konkurencją w stosunku do paliw stałych szczególnie niskokalorycznych.

Pozostałe dwa układy ciepłowni to rejon osiedla "1 Maja" przy KWK "1 Maja" i rejon zabudowy przy szybie "Jedłownik".

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

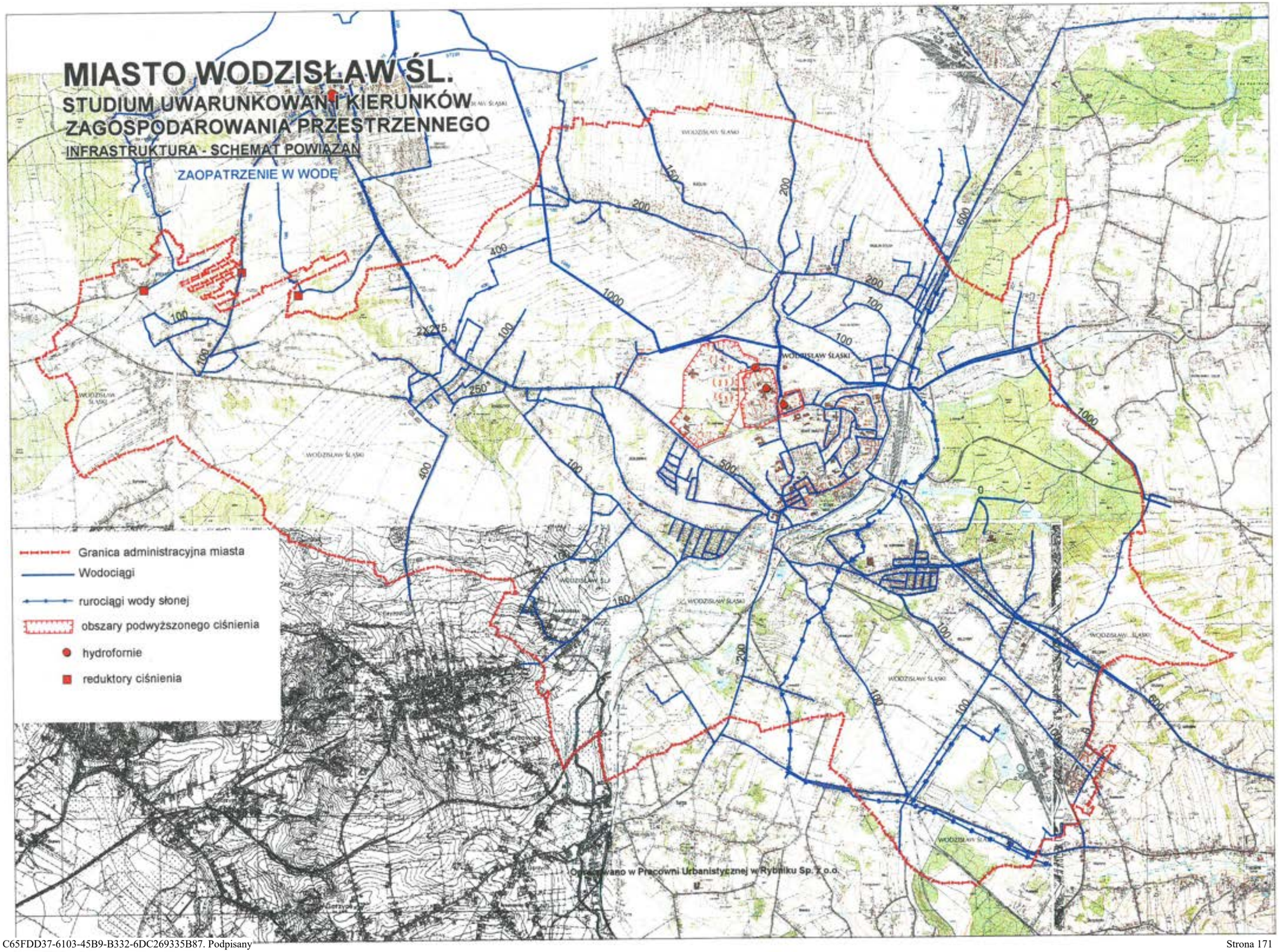
Strona 170

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

INFRASTRUKTURA - SCHEMAT POWIĄZAŃ

ZAOPATRZENIE W WODĘ

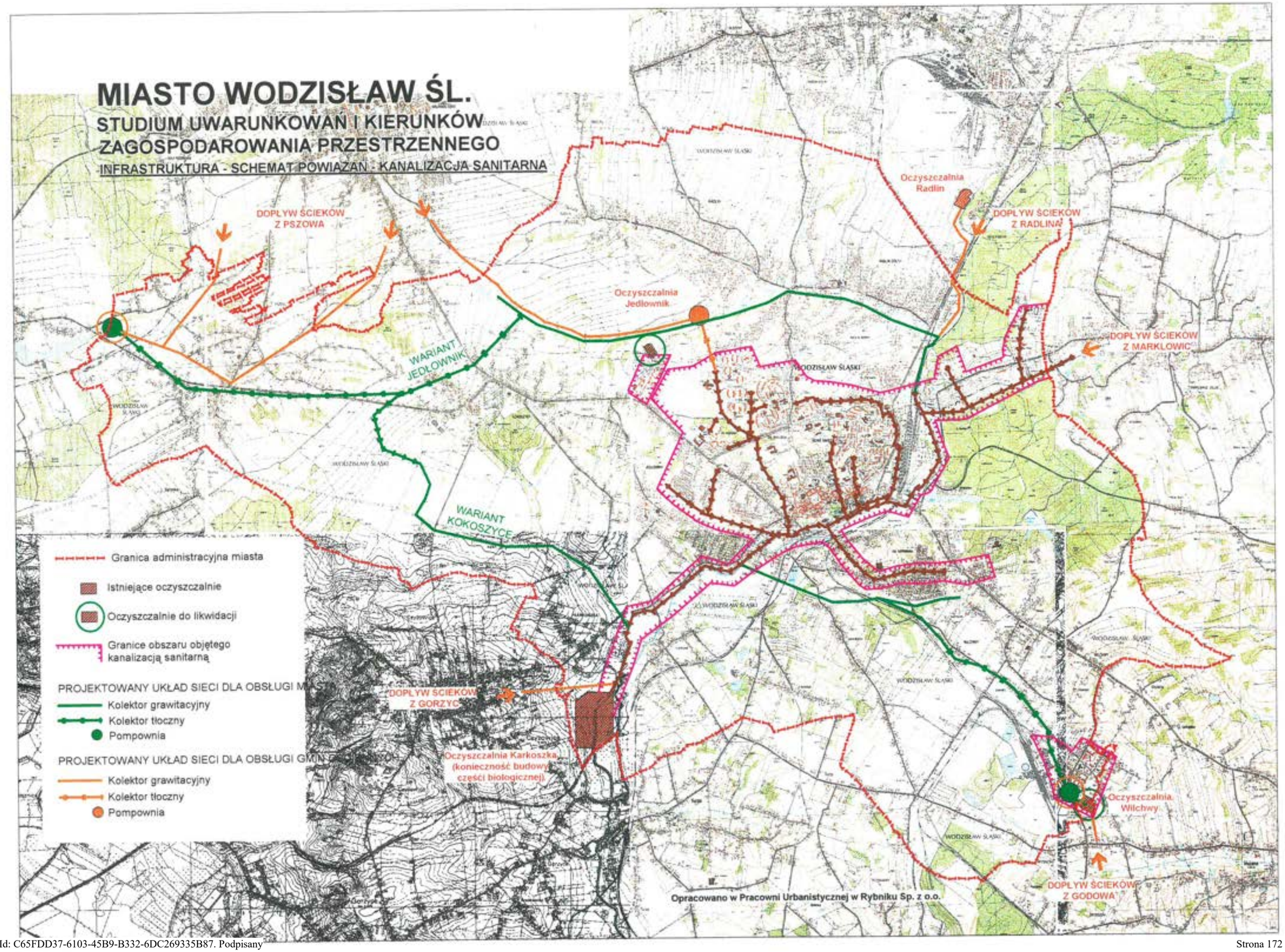

Opracowano w Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp. z o.o.

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

INFRASTRUKTURA - SCHEMAT POWIĄZAŃ - KANALIZACJA SANITARNA

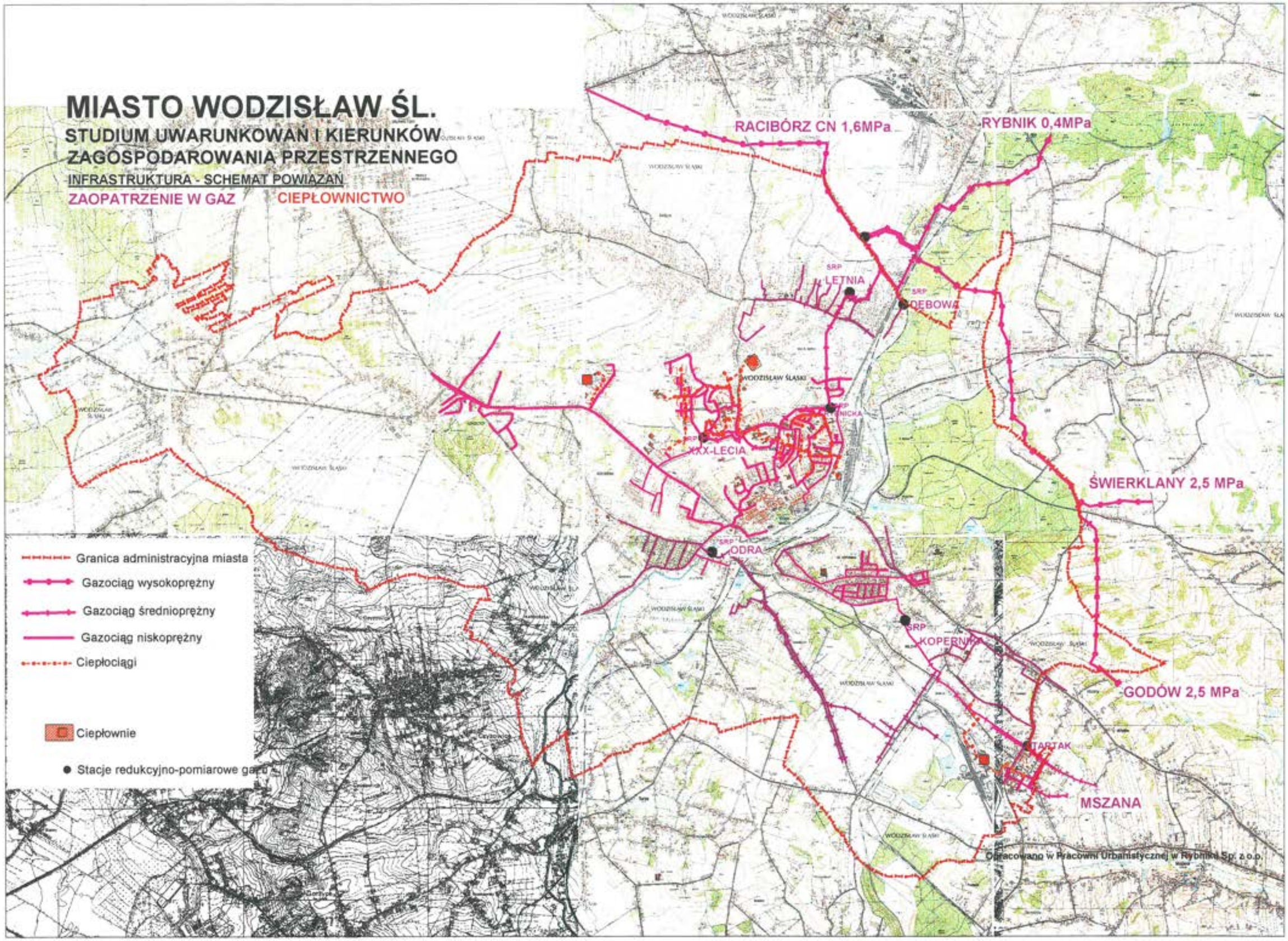

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

INFRASTRUKTURA - SCHEMAT POWIĄZAŃ

ZAOPATRZENIE W GAZ CIEPŁOWNICTWO

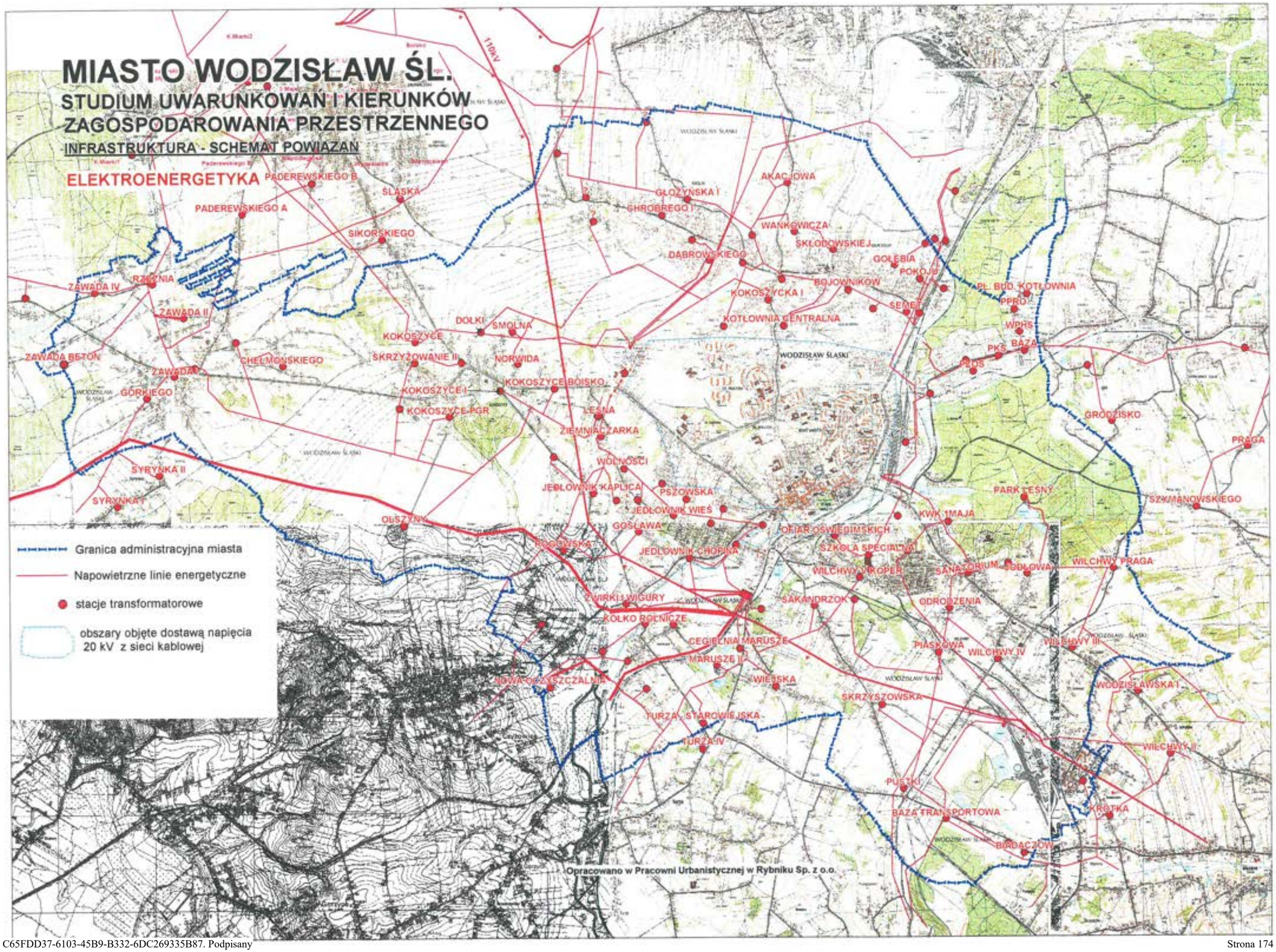

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

INFRASTRUKTURA - SCHEMAT POWIĄZAŃ

ELEKTROENERGETYKA

W zakresie gazownictwa.

Obszar zasięgu dostawy gazu podobnie do sieci wodociągowej wyznaczony jest przebiegiem sieci rozdzielczej wraz z przyłączami. Sieć ta obejmuje:
- rejon ul. B. Chrobrego (od Radlińskiej do Rybnickiej)
- rejon ul. Dębowej
- Centrum
- tereny wzdłuż ul. Pszowskiej do Kokoszyc
- rejon osiedla 1 Maja
- tereny osiedla Kopernika
- tereny wzdłuż ul. Skrzyszowskiej.

Brak sieci występuje - w rejonie dzielnicy Radlin na styku z miastem Radlin i Pszów:
- w części dzielnicy Kokoszyce
- w dzielnicy Zawada
- w południowych rejonach miasta.

Dzielnica Radlin mogłaby być objęta siecią po wybudowaniu planowanej w tym rejonie stacji redukcyjno - pomiarowej.
Dzielnica Zawada mogłaby być powiązana siecią z miastem Pszów.
Południowa część miasta może być gazyfikowana od strony ul. Skrzyszowskiej i stacji redukcyjno - pomiarowej "Stadion" lub z szybko gazyfikujących się gmin Gorzyce i Godów.

W zakresie elektroenergetyki.

Można przyjąć, iż dostęp do sieci energetycznej posiada 100 % mieszkańców.
Istniejący GPZ "Bogumińska" w powiązaniu z GPZ Radlin i GPZ Pszów pokrywają potrzeby miasta. Centrum miasta objęte jest siecią kablową, tereny na zewnątrz od Centrum siecią napowietrzną.
W terenach o luźnej zabudowie w przypadku zwiększania się poboru mocy w wyniku urbanizacji istnieje możliwość budowy dodatkowych stacji transformatorowych.
Zbyt duża odległość od stacji może bowiem pogarszać warunki odbioru.

2.9.3. Stan oraz potrzeby w zakresie poszczególnych systemów.

Dla potrzeb "Studium" zebrano i przedstawiono graficznie dane o przebiegu głównych sieci nad i podziemnych oraz dane ilościowe poboru poszczególnych mediów.
Publikowane dane statystyczne obejmują pod nazwą Wodzisław Śl. dane dla Wodzisławia i Radlina.
Na wykresach pokazujących zmiany w wieloleciu pozwala to na porównywanie danych zebranych według jednakowych kryteriów.

W zakresie zaopatrzenia w wodę.

Miasto ze względu na swoją konfigurację wymaga stosowania podziału strefowego ciśnienia wody. Dodatkowym czynnikiem wpływającym na dobór stref jest budownictwo wysokie, zlokalizowane na najwyższych terenach w mieście. Rozwój budownictwa, szczególnie wielorodzinnego, wymaga więc sprawdzenia nie tylko dostępu do magistrali wodociągowej ale również rozważenie wysokości ciśnienia wody. Ilość wody zużywanej przez mieszkańca miasta utrzymuje się w wieloleciu na zbliżonym poziomie około 200 l/M/d.
Ustabilizowany poziom jest zjawiskiem pozytywnym i wskazuje na prawidłową pracę sieci. Nie jest to zjawiskiem typowym dla sąsiednich miast gdzie w latach 90÷94 następował silny wzrost zużycia wody a w latach 95÷97 spadek.

Porównując zużycie wody "dużego" Wodzisławia (w granicach z miastem Rydułtowy, Pszów, Marklowice) i zużycie Wodzisławia (z Radlinem) i wyodrębnionych miast Rydułtowy i Pszów widać, iż odłączenie się tych miast nie wpłynęło na zużycie wody, natomiast na terenie miasta Rydułtowy widać wyżej opisany charakterystyczny spadek.

Długość sieci wodociągowej systematycznie rośnie co widać na wykresie w okresach 1990÷1992, 1993÷1995, 1996÷1997. Bezwzględna długość sieci waha się w związku z odłączeniem się kolejnych jednostek.

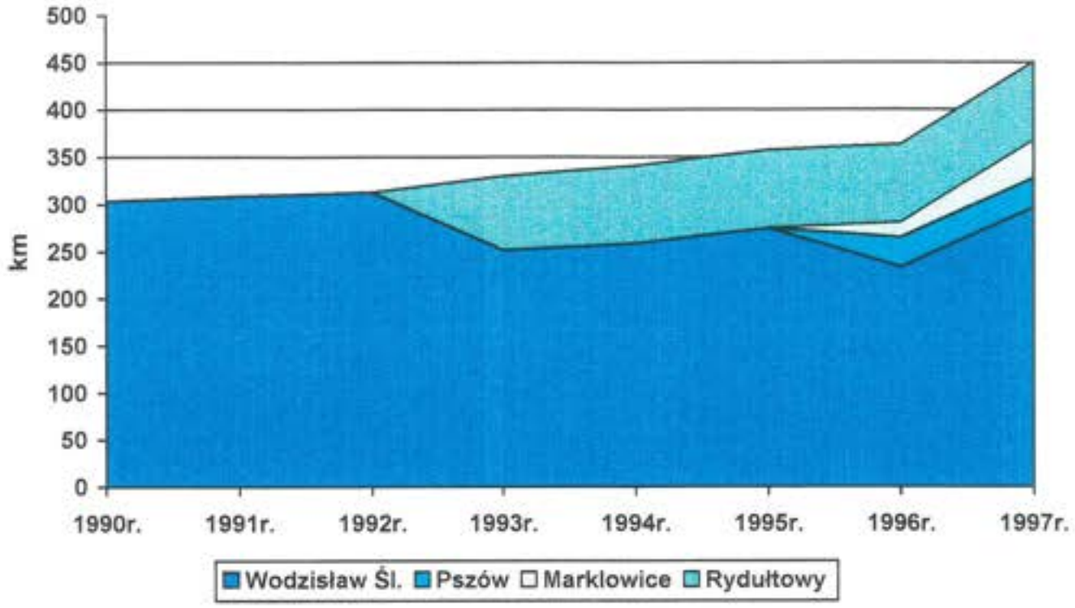
W zakresie odprowadzenia ścieków.

Przyrost długości sieci kanalizacyjnej zobrazowano na wykresie. Pomimo spadku długości sieci związanej z odłączaniem się jednostek widać nieznaczne przyrosty sieci w poszczególnych latach. Na te przyrosty może mieć wpływ bilansowanie sieci razem z Radlinem. Budowa sieci w Radlinie ma wpływ na poprawę stanu wód w Wodzisławiu. Potrzeby budowy sieci kanalizacyjnej na terenie miasta są ogromne. Brak jest (za wyjątkiem części terenu pomiędzy osiedlami Piastów i Dąbrówki) terenów skanalizowanych. Dodatkowym elementem jest możliwość tranzytu ścieków z ościennych gmin co z jednej strony utrudnia projektowanie, z drugiej trony może potanić koszty.

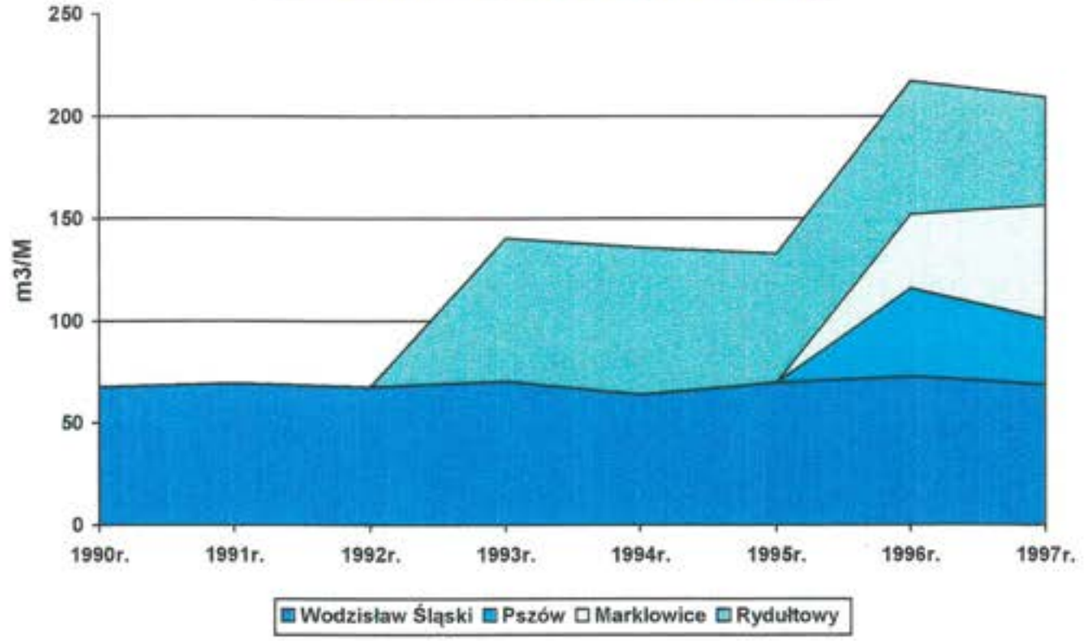
- W dzielnicy Centrum brak jest kolektora od CPN do ul. Chrobrego. Wlot do tego kolektora umożliwiłby skanalizowanie terenów osiedle Radlińska IV. Na jego końcówce można by przejąć ścieki z Radlina (ewentualnie z Pszowa).
- Kontynuując kolektor wzdłuż ul. Chrobrego można przejąć ścieki z dzielnicy Radlin. W górnym biegu kolektor przyjąłby ścieki z kierunku Rowu Jedłownickiego.
- Kolektor w Rowie Jedłownickim pozwoliłyby na
  * likwidację oczyszczalni "Jedłownik"
  * przejęcie ścieków grawitacyjnie z Pszowa
- W dzielnicy Zawada wymagane jest poza budową sieci, budowa pompowni przerzucającej ścieki do Rowu Jedłownickiego.
  Wariantem tego rozwiązania jest budowa kolektora Karkoszka - Kokoszyce i przejęcie przetłaczanych ścieków z Zawady. Do układu pompowego w Zawadzie mogą trafić ścieki z Pszowa.
- Kierunek Wilchwy
  Oczyszczalnia "Wilchwy" wymaga likwidacji. W jej miejsce wymagana jest budowa pompowni, która przejęłaby ścieki i przetłoczyła je w kierunku osiedla Kopernika.
  Od ulicy Czyżowickiej do osiedla Kopernika istnieje możliwość poprowadzenia kolektora grawitacyjnego (mogą wystąpić trudności przy pokonywaniu rzeki Leśnicy i toru kolejowego). Wykonanie tego kolektora pozwoliłoby na przejęcie ścieków z osiedla

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

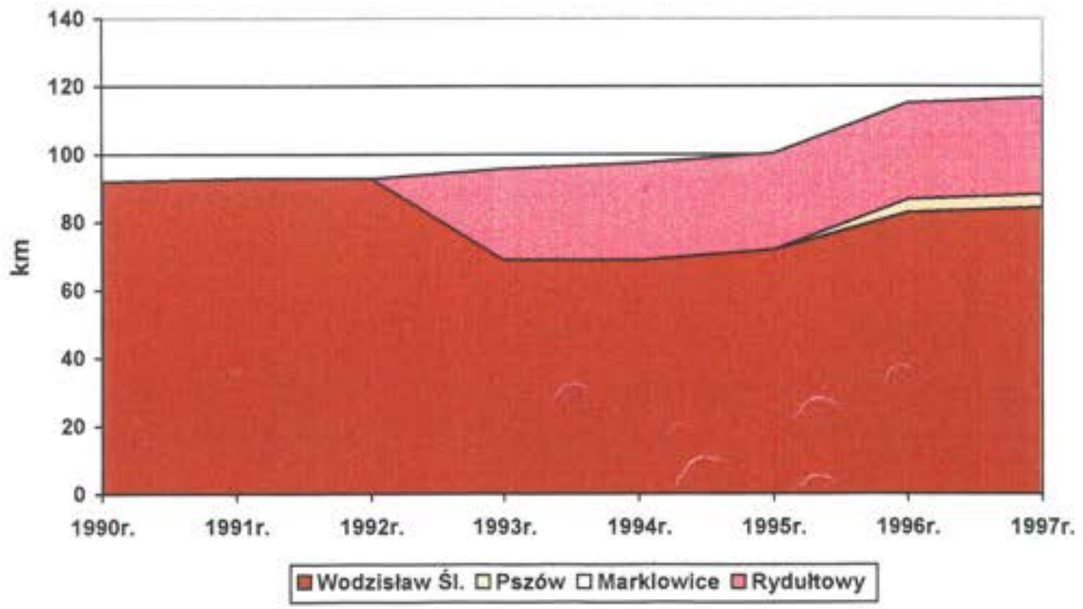
Przyrost długości sieci wodociągowej

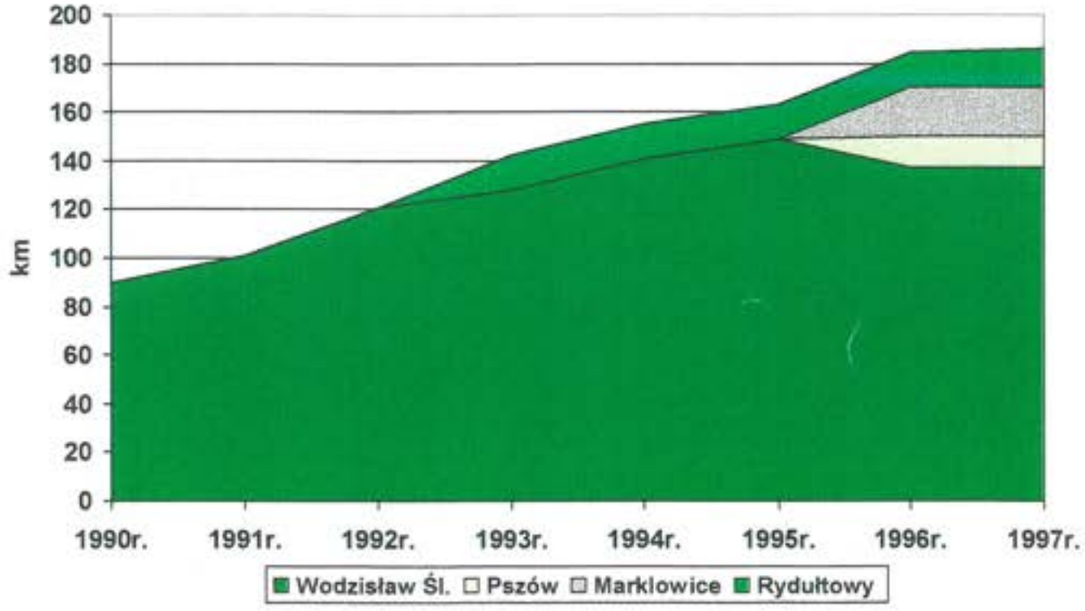
Kształtowanie się ilości zużywanej wody

Przyrost długości sieci kanalizacyjnej w latach 1990-1997

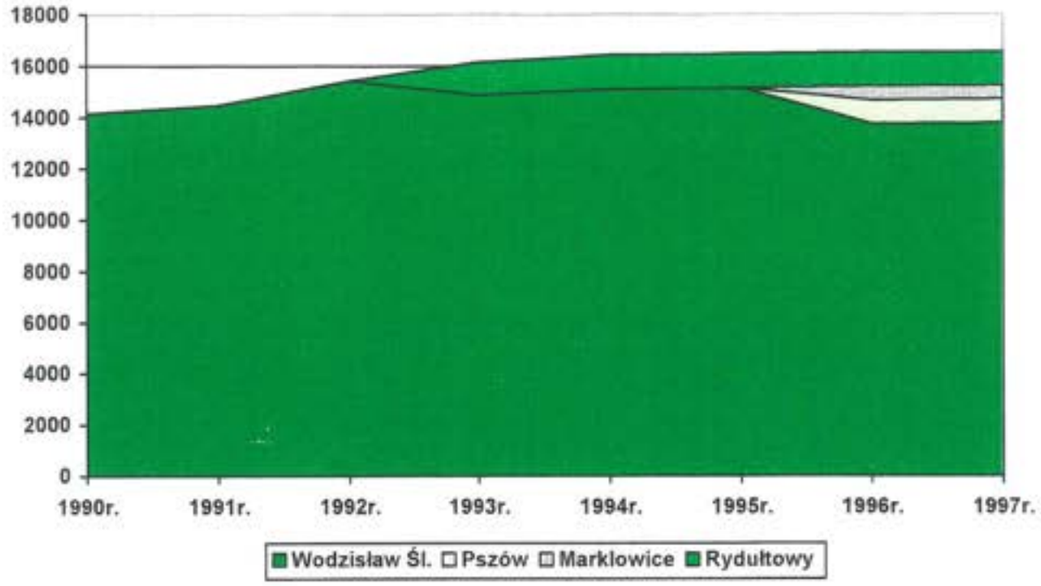

Przyrost długości sieci gazowej

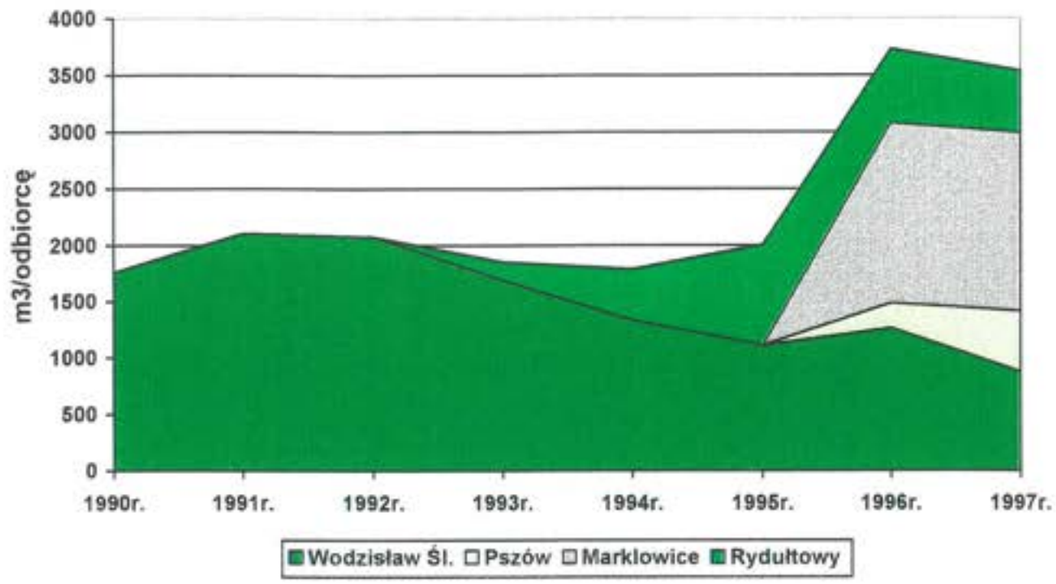

OPRACOWANO W PRACOWNI URBANISTYCZNEJ W RYBNIKU SP. Z O.O.

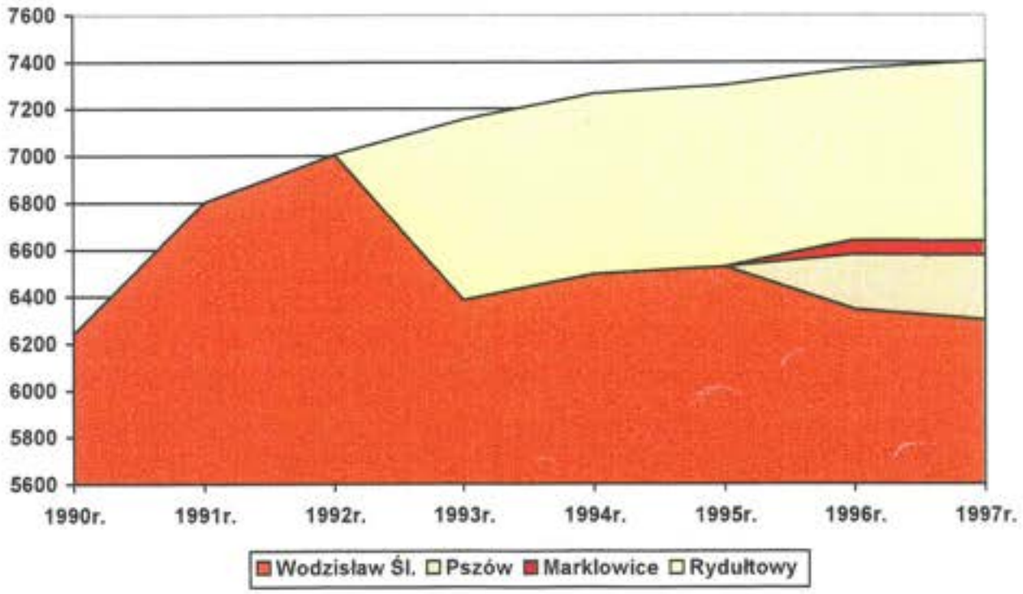
Wzrost liczby odbiorców gazu

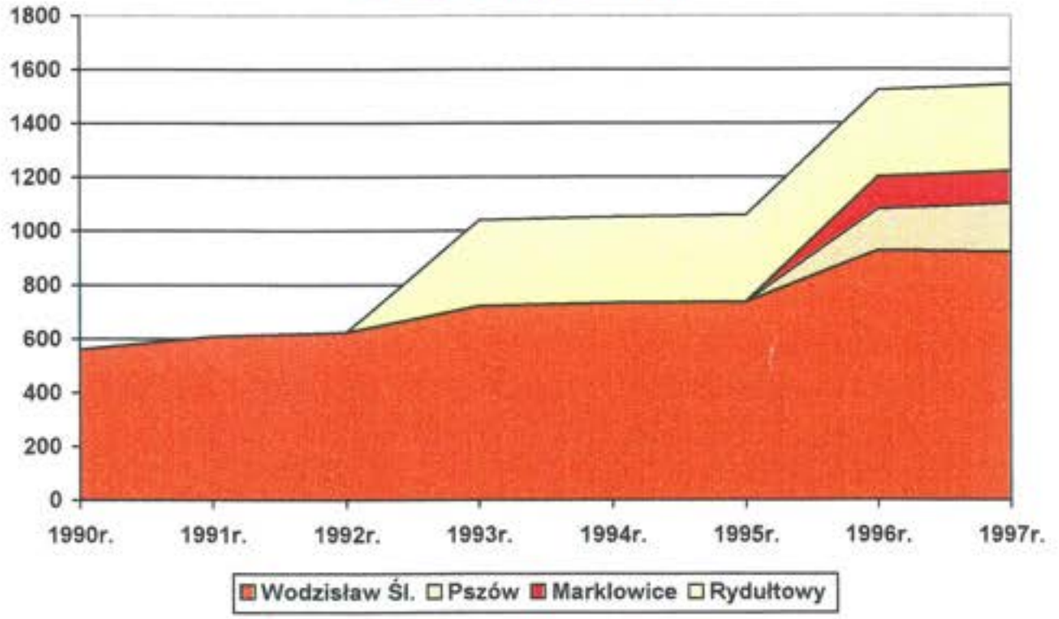
Zmiany w zużyciu gazu

Przyrost liczby telefonów

Zmiany wskaźnika liczby telefonów na 10 tys. mieszkańców

OPRACOWANO W PRACOWNI URBANISTYCZNEJ W RYBNIKU SP. Z O.O.

Kopernika, z rejonu zlewni oczyszczalni "Wilchwy" i ewentualnie na przejęcie ścieków z gminy Godów.

Wyżej wymienione sieci obejmują jedynie sieci główne. Każdemu z tych kolektorów winna towarzyszyć sieć rozdzielcza przekraczająca znacznie długością sieci magistralne.

W zakresie ciepłownictwa.

Problematyka ciepłownictwa miasta może być rozpatrywana w kilku płaszczyznach. Uciepłowienie siecią zdalaczynną dotyczy Centrum i osiedli przy szybach "1 Maja" i "Jedłownik".
W dzielnicy centrum w zasięgu ciepłowni PEC znajdują się duże obiekty kubaturowe posiadające własne kotłownie o bardzo złych parametrach emisji do atmosfery.
Są to głównie obiekty szkolnictwa ponadpodstawowego:
- Zespół Szkół przy ul. Pszowskiej
- Zespół Szkół Górniczych
- Zespół Szkół przy I Liceum Ogólnokształcącym.

Podłączenie obiektów jednorodzinnych trafia na dwie podstawowe trudności ekonomiczne:
- koszt budowy sieci
- cena sprzedaży ciepła.

Prywatny właściciel może wybrać rozwiązanie najtańsze a takim jest najczęściej spalanie najmniej kalorycznych postaci węgla.
Samorząd ma w tym zakresie pewne możliwości.
Niektóre gminy stosują dopłaty przy zakupie kotłów na gaz lub nowej generacji kotłów bardziej ekologicznych.

W zakresie gazownictwa.

Sieć gazownicza na terenie miasta ulega stałemu przyrostowi. Wzrasta również związana z tym liczba odbiorców. Inaczej przedstawia się zużycie gazu na przestrzeni lat 1990÷1997. O ile w latach 1990÷1991 miało jeszcze charakter rosnący to od 1991 roku ma charakter malejący przy czym spadek zużycia jest ponad dwukrotny.
Na spadek zużycia mogą mieć wpływ 2 czynniki:
- wzrost cen gazu powodujący ograniczenie zużycia kosztem powrotu do spalania gorszych gatunków paliw.
- stosowania ociepleń budynków pozytywnie wpływających na zmniejszenie zużycia gazu do ogrzewania.

W terenach gdzie przebiegają sieci gazowe następuje dalszy rozwój sieci rozdzielczej.
Całkowity brak sieci występuje w dzielnicach:
- północno - zachodniej części Radlina. Istnieją tu warunki do rozwoju sieci w oparciu o projektowaną stację na granicy z gminą Radlin w oparciu o gazociąg wysokoprężny po redukcji do średniego ciśnienia.
- w Zawadzie. W najbliższym sąsiedztwie nie występuje sieć magistralna. Powiązania należałoby szukać w kierunku Pszowa. Nowy układ mógłby być wykonany w układzie sieci średnioprężnej.

W zakresie elektroenergetyki.

Energia elektryczna dociera do wszystkich mieszkańców. Systematycznie rośnie liczba stacji transformatorowych polepszając warunki odbioru energii (mniejsze spadki napięcia, lepsze warunki zerowania).

Podobnie do zużycia gazu zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca zmalało w latach 1994 ÷ 1997 stabilizując się na poziomie 650 kVh/rok. Maksymalne zużycie wystąpiło w 1991 roku sięgając 1000 kVh. Przyczyn można szukać tak we wzroście cen energii jak i produkcji urządzeń mniej energochłonnych (telewizory, żarówki).
Również rozwój sieci gazowej powoduje przechodzenie na przygotowanie ciepłej wody i przygotowanie posiłków poprzez spalanie gazu.

W zakresie telekomunikacji.

W chwili obecnej dostępne są jedynie dane statystyczne sieci przewodowej "Telekomunikacja Polska". Na kolejnych wykresach przedstawiono przyrost bezwzględny liczby telefonów na 10 tys. mieszkańców. W skali "dużego" Wodzisławia liczba telefonów wzrosła z 6.240 do 7.400 numerów. Ilość ta jest o tyle istotna, że pozwala się skomunikować mieszkańcom kiedyś jednego miasta.
Korzystnie również przedstawia się wskaźnik liczby telefonów na 10.000 mieszkańców. Wzrósł on z 561 w roku 1990 do 922 w roku 1997. Dodatkowo należałoby doliczyć abonentów telefoni komórkowej.
Znacznie polepszyła się jakość usług telefonicznych oraz zakres tych usług szczególnie dla abonentów aparatów tonowych.

W zakresie odpadów komunalnych.

Na terenie miasta zamknięto składowisko odpadów komunalnych. Całość odpadów wywożona jest na składowisko w Jastrzębiu transportem samochodowym. Poza Zakładem Komunalnym odpady wywożone są przez 3 firmy prywatne. Łącznie z terenu miasta wywożone jest 15 000 ton odpadów komunalnych na rok, co daje nagromadzenie 280 kg odpadów na mieszkańca (około 1 m^3).

O narastającej ilości odpadów świadczy podany przykładowo dla Katowic jednostkowy wskaźnik nagromadzenia odpadów w m^3 na 1 mieszkańca.

	1957r.	1958r.	1972r.	1973r.	1978r.	1984r.
Katowice	0,38	0,43	0,74	1,48	1,65	1,57

Poniżej zamieszczono wskaźniki prognoz i aktualnych wartości nagromadzenia odpadów w różnych typach struktur funkcjonalno - przestrzennych.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

lata	osiedla mieszkaniowe zabudowy intensywnej				centra		tereny peryferyjne		tereny otwarte	
	centralne zaopatrzenie w ciepło		piece, gaz							
	kg/M/r	m^3/M/r	kg/M/r	m^3/M/r	kg/M/r	m^3/M/r	kg/M/r	m^3/M/r	kg/M/r	m^3/M/r
1990	190	1,00	265	0,87	272	1,65	300	0,65	60	0,30
1995	200	1.15	270	1,00	280	1,70	310	0,70	75	0,30
2000	210	1,40	270	1,15	290	1,70	320	0,75	80	0,30

W dalszych fazach opracowania nastąpi próba kreślenia ilości odpadów w zależności od typu zabudowy na terenie miasta.

Cmentarnictwo

Aktualnie na terenie miasta w rejonie ul. Bogumińskiej zlokalizowany jest duży cmentarz komunalny o powierzchni 7,0 ha, który w chwili obecnej według danych Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta w Wodzisławiu Śl. posiada około 50 % wolnej do zainwestowania czyli około 3,5 ha.
Biorąc pod uwagę obecną liczbę zgonów w mieście pozostająca wolna zainwestowania powierzchnia tego cmentarza pozwoli na grzebanie zmarłych jeszcze przez około 10 najbliższych lat.
Ponadto w mieście znajdują się czynne cmentarze niekomunalne (parafialne) o łącznej powierzchni około 4,75 ha. Część z nich jak cmentarz przy ul. Kościelnej i Pszowskiej (jednostka strukturalno-przestrzenna A) oraz Paderewskiego w Zawadzie (jednostka strukturalno-przestrzenna I) są w 100 % zainwestowane a grzebanie zmarłych odbywa się w drodze wymiany istniejących grobów.
Pozostałe cmentarze niekomunalne są również w znacznym stopniu zainwestowanie.

2.10. Stan obsługi komunikacyjnej obszaru miasta (gminy).

Stan ten ilustrują rysunki "Klasyfikacja funkcjonalno-techniczna podstawowego układu drogowo-ulicznego miasta. Stopień rozwinięcia układu i obsługi obszaru miasta", "Zagrożenia dla funkcjonowania układu komunikacyjnego miasta" oraz "Obsługa obszaru miasta przez system komunikacji zbiorowej".

2.10.1. Układ drogowo-uliczny.

Podstawowy układ dogowo-uliczny miasta, oparty o system dróg krajowych ma kształt promienisty, przy czym jego podstawowa oś [DK 91] przebiega praktycznie zgodnie z relacją północy-południe.

Ciąg ten przebiegając po stronie wschodniej, obrzeżnie w stosunku do strefy śródmiejskiej, obsługuje zarówno regionalny ruch tranzytowy jak i powiązania wewnątrzmiejskie.

Przeprowadzona dla potrzeb niniejszego studium klasyfikacja funkcjonalno-techniczna podstawowego układu drogowo-ulicznego miasta w zderzeniu z informacjami pozyskanymi w trakcie jego inwetaryzacji urbanistycznej (m.in. rozpoznawano rodzaj nawierzchni oraz szerokość jezdni ciągów układu podstawowego) wskazuje ze względu na:
- typ przekroju poprzecznego,
- częstość oraz sposób włączeń wlotów poprzecznych i wjazdów bramowych,
- wielkość łuków poziomych i pionowych,

na występowanie istotnych, niekorzystnych rozbieżności pomiędzy klasą ciągów, wynikającą z charakteru realizowanych powiązań a ich parametrami technicznymi.

Podstawowy układ drogowo-uliczny miasta (do ważniejszych ulic lokalnych włącznie), mimo swojej substandardowości jest stosunkowo silnie rozwinięty i zapewnia niezbędną obsługę zarówno terenów w śródmieściu jak i obszarów obrzeżnych.

Należy przy tym podkreślić występowanie stosunkowo wysokiego odsetka nowoczesnych nawierzchni z betonu asfaltowego.

Wybiórczo wśród dróg wojewódzkich zaobserwowano występowanie jezdni o szerokości mniejszej niż 5 m (ulice: Dzika, Długa, Letnia odcinkowo - Oraczy) oraz nawierzchni gruntowej, co powinno praktycznie eliminować te ciągi z tej kategorii, szczególnie w przypadku zakwalifikowania ich do dróg przelotowych.

Jakość techniczną układu, szczególnie w aspekcie przepustowości ciągów oraz bezpieczeństwa przewozów pogarsza występująca znaczna ilość przejazdów drogowych w poziomie główki szyny, co dotyczy nie tylko dróg miejskich ale także m.in. DK 91 oraz DK 932.

2.10.2. Układ kolejowy.

Układ kolejowy na terenie miasta zarządzany zarówno przez PKP jak i górnictwo obsługuje w przeważającej mierze ruch towarowy, związany głównie z obsługą przemysłu w aglomeracji rybnickiej.

2.10.3. Komunikacja zbiorowa.

Komunikacja zbiorowa na terenie miasta funkcjonuje głównie w oparciu o przewozy autobusowe oraz kolej.

Powiązania dalekie obsługiwane głównie przez PKS łączą Wodzisław m.in. z:
- miastami wojewódzkimi: Katowicami, Bielskiem-Białą, Częstochową, Krakowem, Nowym Sączem oraz Wałbrzychem,
- znaczącymi ośrodkami województwa katowickiego i aglomeracji rybnickiej: Gliwicami, Raciborzem, Rybnikiem, Żorami, Jastrzębiem-Zdrojem,
- miejscowościami wypoczynkowymi Beskidów: Wisłą i Brenną.

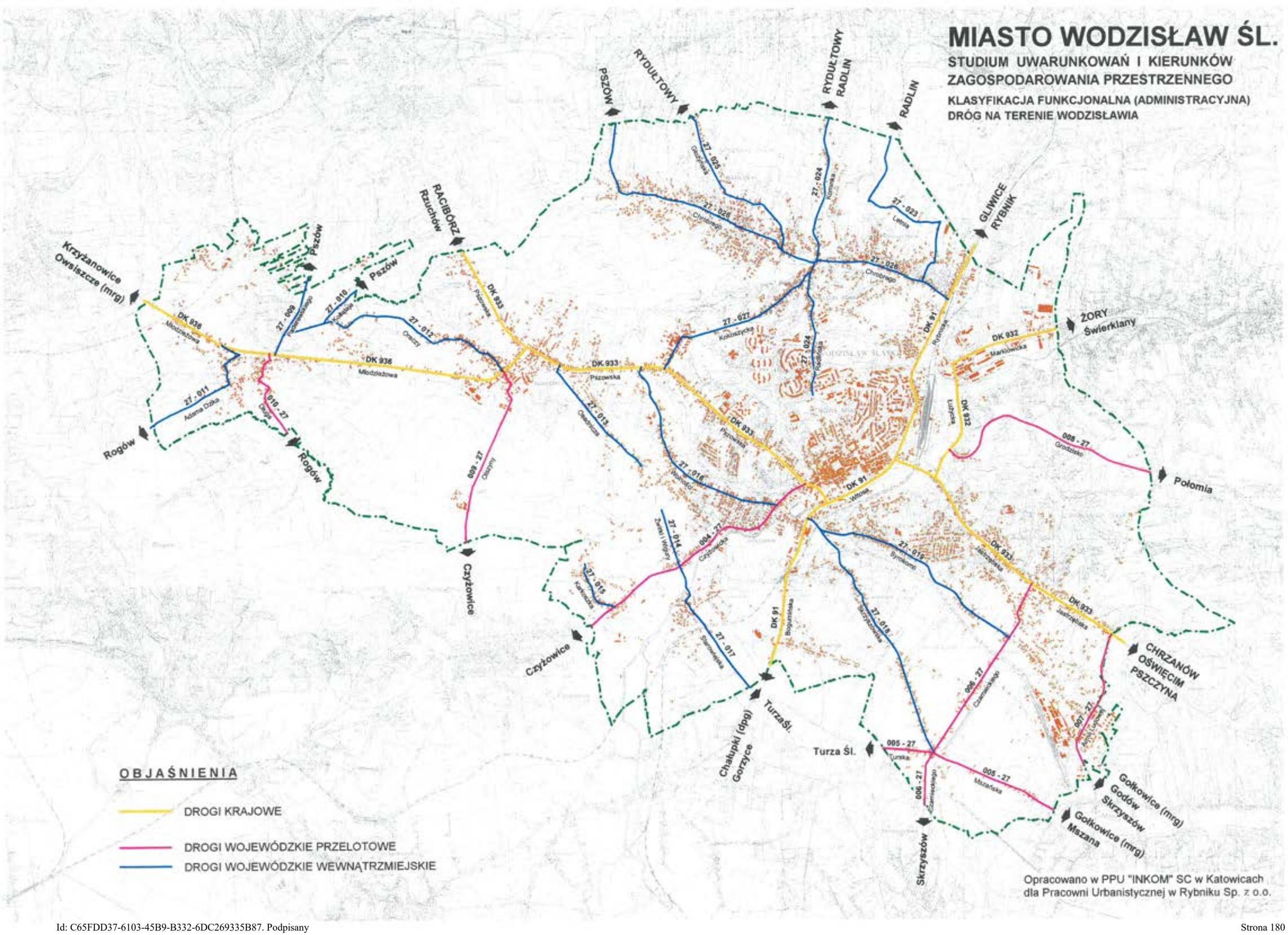
Bliskie powiązania autobusowe obsługują w przeważającej mierze przewoźnicy Międzygminnego Związku Komunikacyjnego (MZK) z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju.

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

KLASYFIKACJA FUNKCJONALNA (ADMINISTRACYJNA) DRÓG NA TERENIE WODZISŁAWIA

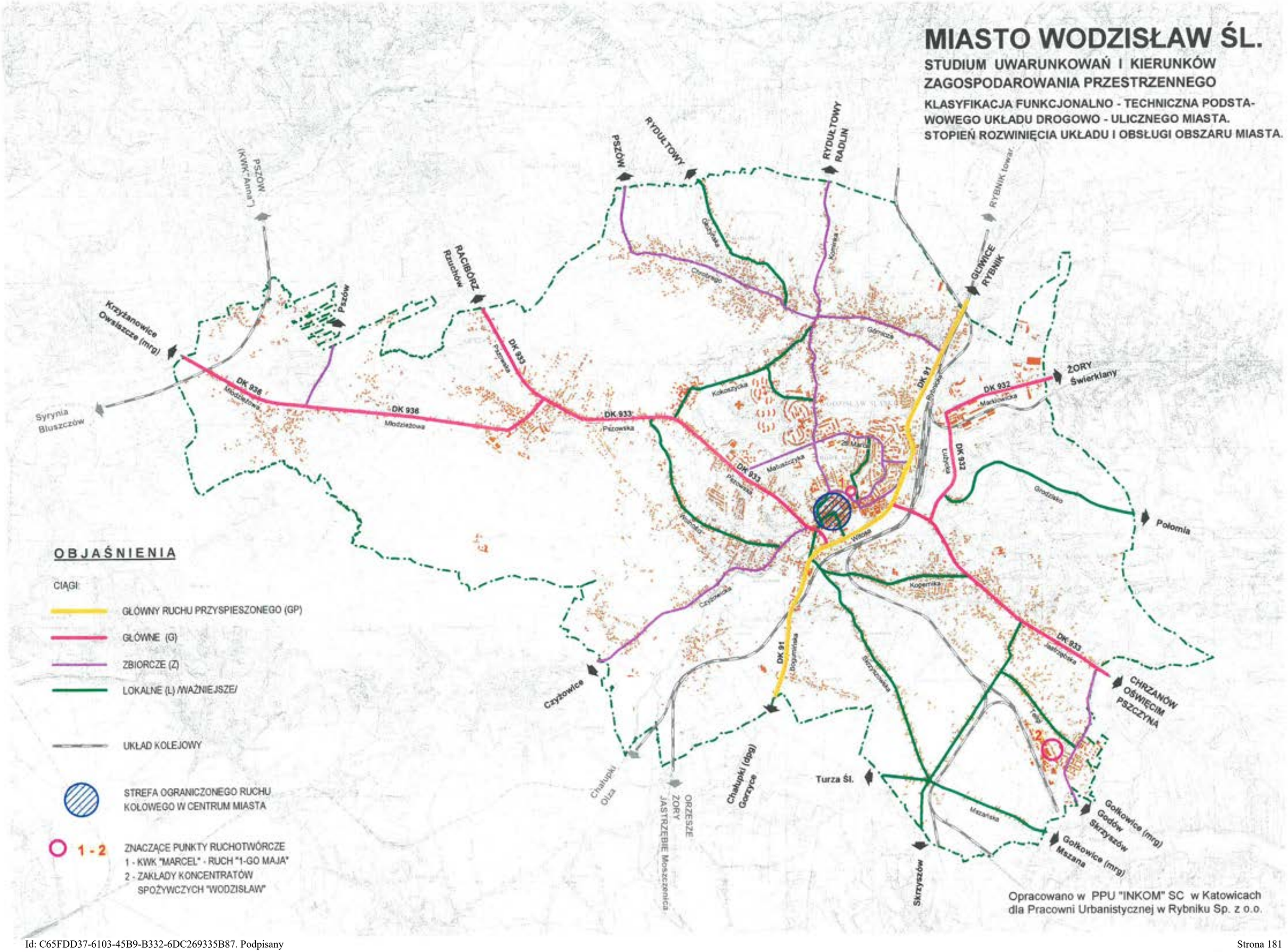

Opracowano w PPU "INKOM" SC w Katowicach
dla Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp. z o.o.

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

KLASYFIKACJA FUNKCJONALNO - TECHNICZNA PODSTAWOWEGO UKŁADU DROGOWO - ULICZNEGO MIASTA.
STOPIEŃ ROZWINIĘCIA UKŁADU I OBSŁUGI OBSZARU MIASTA.

OBJAŚNIENIA

CIĄGI:

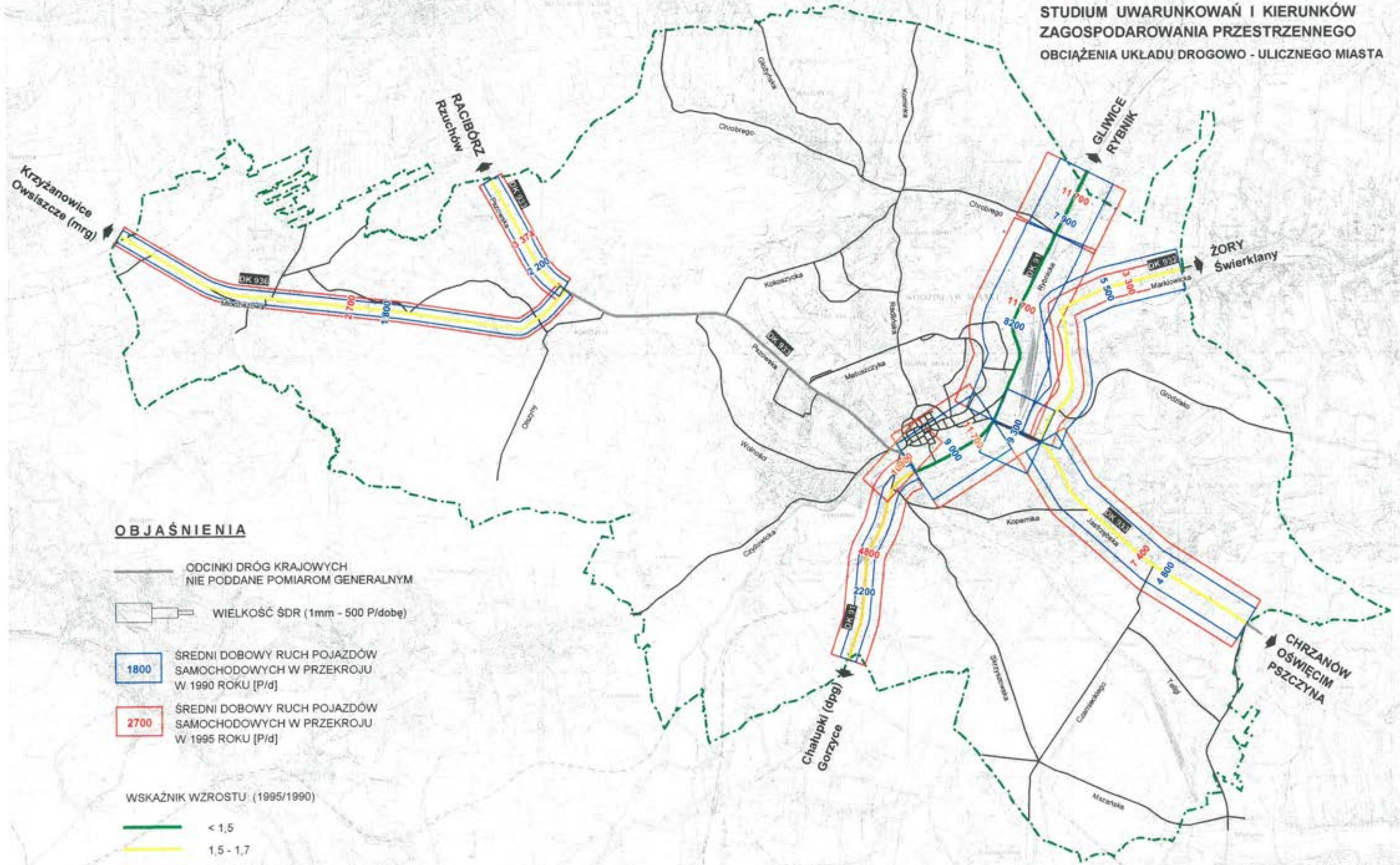
- GŁÓWNY RUCHU PRZYSPIESZONEGO (GP)
- GŁÓWNE (G)
- ZBIORCZE (Z)
- LOKALNE (L) /WAŻNIEJSZE/
- UKŁAD KOLEJOWY
- STREFA OGRANICZONEGO RUCHU KOŁOWEGO W CENTRUM MIASTA
- 1 - 2 ZNACZĄCE PUNKTY RUCHOTWÓRCZE
  1 - KWK "MARCEL" - RUCH "1-GO MAJA"
  2 - ZAKŁADY KONCENTRATÓW SPOŻYWCZYCH "WODZISŁAW"

Opracowano w PPU "INKOM" SC w Katowicach
dla Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp. z o.o.

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

OBCIĄŻENIA UKŁADU DROGOWO - ULICZNEGO MIASTA

OBJAŚNIENIA

ODCINKI DRÓG KRAJOWYCH NIE PODDANE POMIAROM GENERALNYM

WIELKOŚĆ ŚDR (1mm - 500 P/dobę)

1800 — ŚREDNI DOBOWY RUCH POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH W PRZEKROJU W 1990 ROKU [P/d]

2700 — ŚREDNI DOBOWY RUCH POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH W PRZEKROJU W 1995 ROKU [P/d]

WSKAŹNIK WZROSTU (1995/1990)

- < 1,5
- 1,5 - 1,7
- 1,8 - 2,2

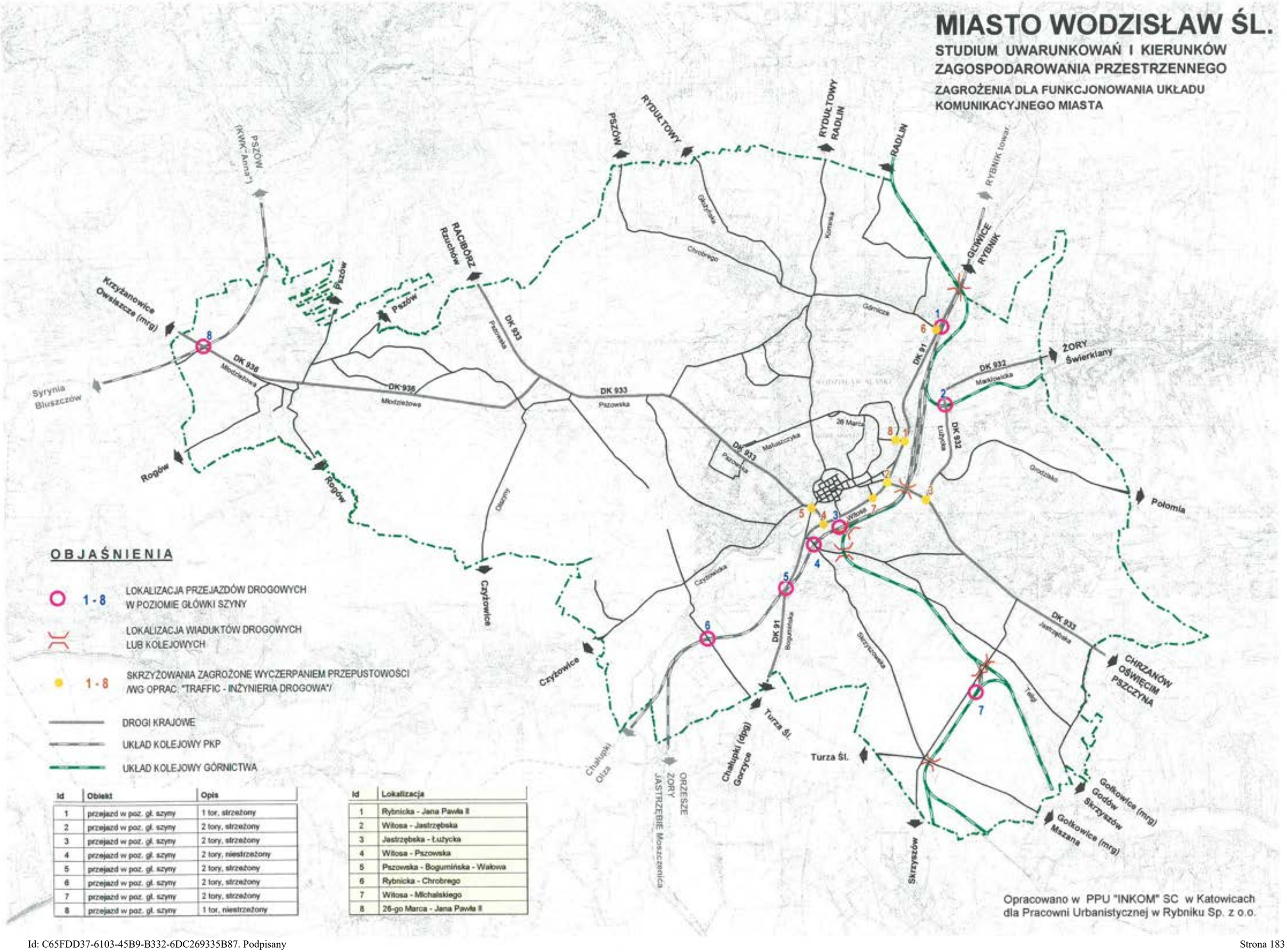
UWAGA! DANE RUCHOWE Z POMIARU PPU "INKOM" S.C. Z 04/98 ZAMIESZCZONO W PROJEKCIE NR K-97028-01, STANOWIĄCYM INTEGRALNĄ CZĘŚĆ NINIEJSZEGO STUDIUM

Opracowano w PPU "INKOM" SC w Katowicach
dla Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp. z o.o.

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZAGROŻENIA DLA FUNKCJONOWANIA UKŁADU KOMUNIKACYJNEGO MIASTA

OBJAŚNIENIA

- 1 - 8 — LOKALIZACJA PRZEJAZDÓW DROGOWYCH W POZIOMIE GŁÓWKI SZYNY
- LOKALIZACJA WIADUKTÓW DROGOWYCH LUB KOLEJOWYCH
- 1 - 8 — SKRZYŻOWANIA ZAGROŻONE WYCZERPANIEM PRZEPUSTOWOŚCI /WG OPRAC. "TRAFFIC - INŻYNIERIA DROGOWA"/
- DROGI KRAJOWE
- UKŁAD KOLEJOWY PKP
- UKŁAD KOLEJOWY GÓRNICTWA

Id	Obiekt	Opis
1	przejazd w poz. gł. szyny	1 tor, strzeżony
2	przejazd w poz. gł. szyny	2 tory, strzeżony
3	przejazd w poz. gł. szyny	2 tory, strzeżony
4	przejazd w poz. gł. szyny	2 tory, niestrzeżony
5	przejazd w poz. gł. szyny	2 tory, strzeżony
6	przejazd w poz. gł. szyny	2 tory, strzeżony
7	przejazd w poz. gł. szyny	2 tory, strzeżony
8	przejazd w poz. gł. szyny	1 tor, niestrzeżony

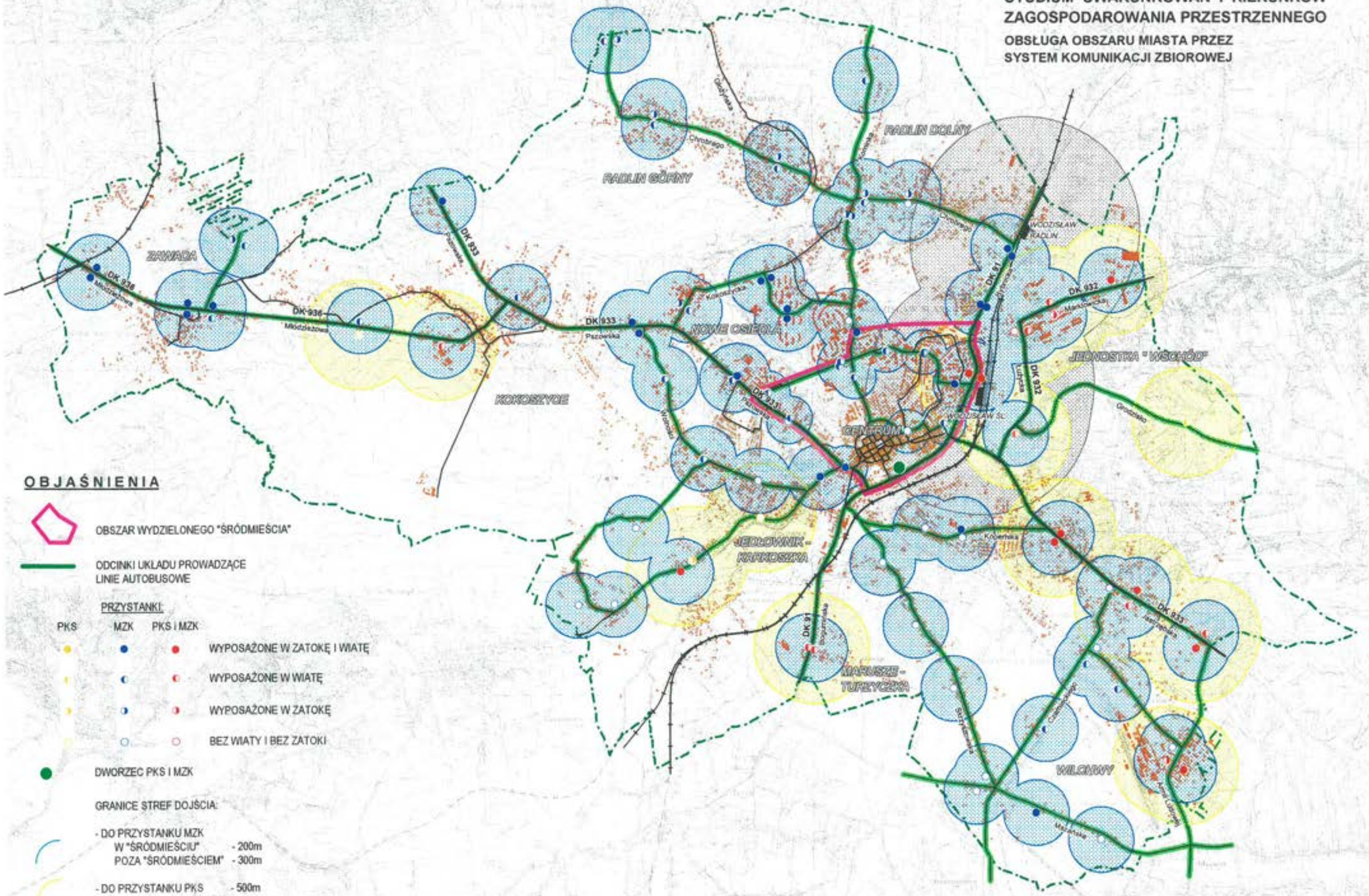
Id	Lokalizacja
1	Rybnicka - Jana Pawła II
2	Wilosa - Jastrzębska
3	Jastrzębska - Łużycka
4	Wilosa - Pszowska
5	Pszowska - Bogumińska - Wałowa
6	Rybnicka - Chrobrego
7	Wilosa - Michalskiego
8	26-go Marca - Jana Pawła II

Opracowano w PPU "INKOM" SC w Katowicach
dla Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp. z o.o.

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

OBSŁUGA OBSZARU MIASTA PRZEZ SYSTEM KOMUNIKACJI ZBIOROWEJ

OBJAŚNIENIA

OBSZAR WYDZIELONEGO "ŚRÓDMIEŚCIA"

ODCINKI UKŁADU PROWADZĄCE LINIE AUTOBUSOWE

PRZYSTANKI:

PKS	MZK	PKS i MZK	
●	●	●	WYPOSAŻONE W ZATOKĘ I WIATĘ
◐	◐	◐	WYPOSAŻONE W WIATĘ
◑	◑	◑	WYPOSAŻONE W ZATOKĘ
○	○	○	BEZ WIATY I BEZ ZATOKI

DWORZEC PKS I MZK

GRANICE STREF DOJŚCIA:

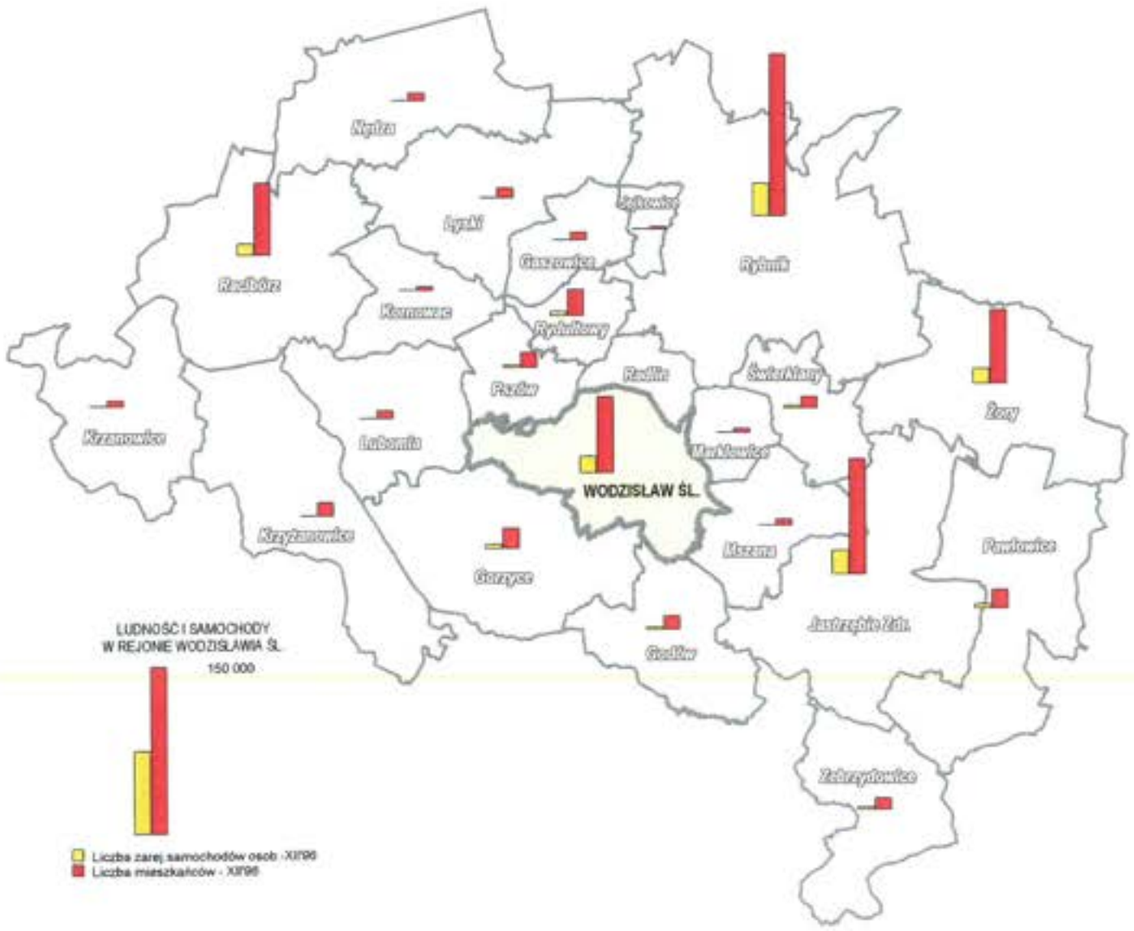
- DO PRZYSTANKU MZK
  - W "ŚRÓDMIEŚCIU" - 200m
  - POZA "ŚRÓDMIEŚCIEM" - 300m
- DO PRZYSTANKU PKS - 500m
- DO DWORCA, STACJI PKP - 1000m

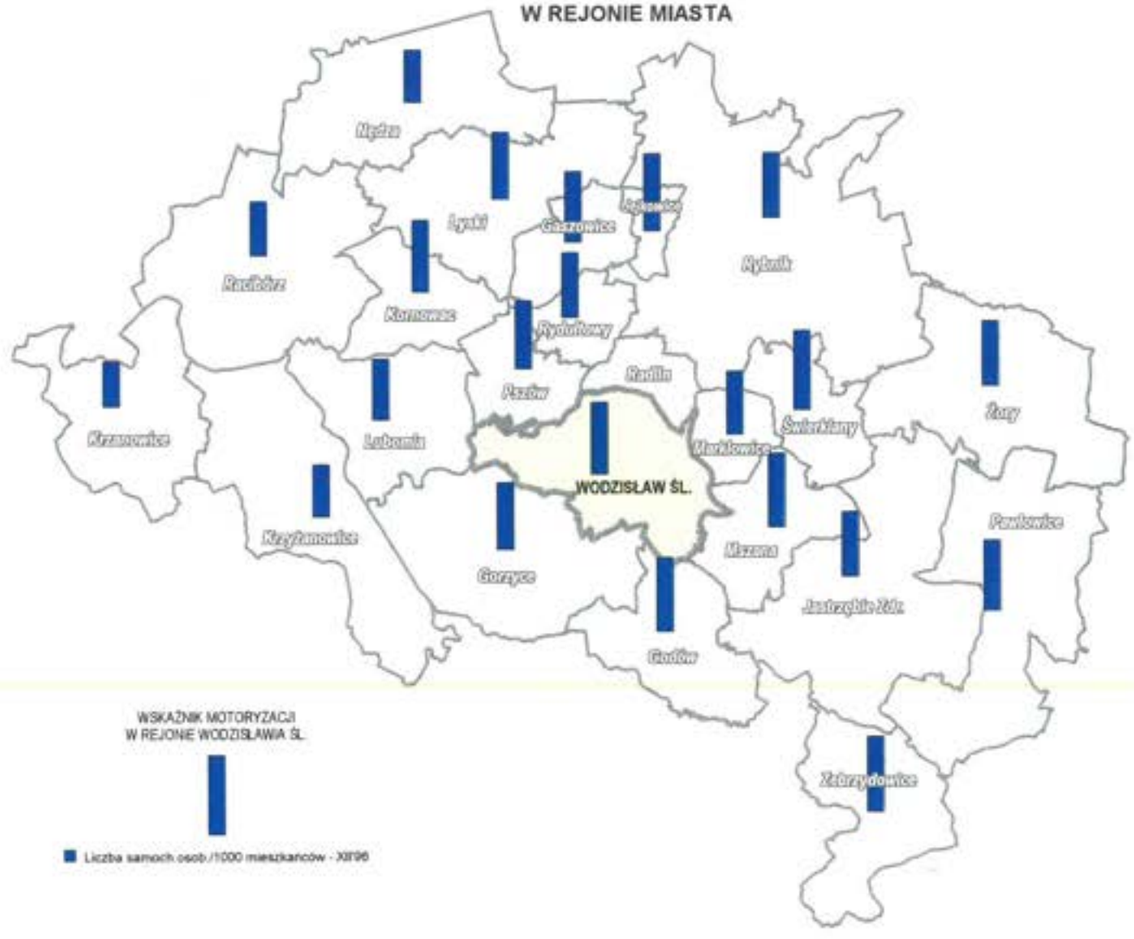
Opracowano w PPU "INKOM" SC w Katowicach
dla Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp. z o.o.

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

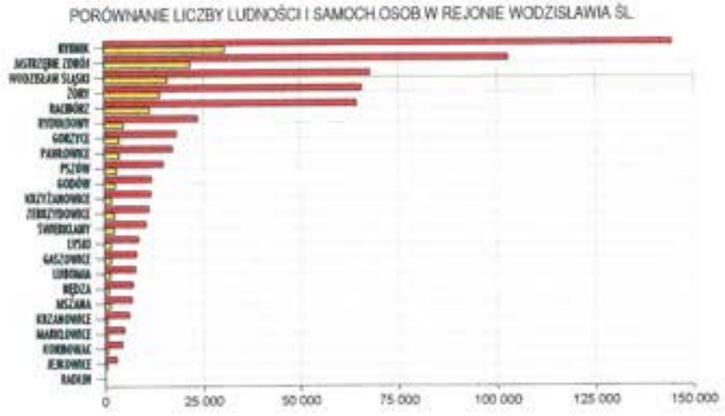
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ROZMIESZCZENIE POTENCJAŁÓW RUCHOTWÓRCZYCH W REJONIE MIASTA

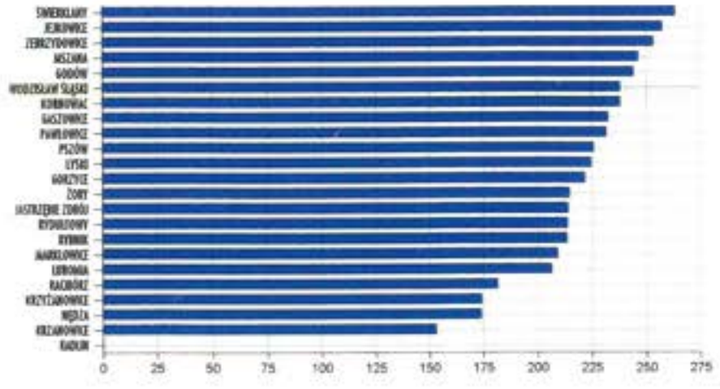

PORÓWNANIE LICZBY LUDNOŚCI I SAMOCH.OSOB W REJONIE WODZISŁAWIA ŚL.

WSKAŹNIK MOTORYZACYJNY W REJONIE WODZISŁAWIA ŚL.

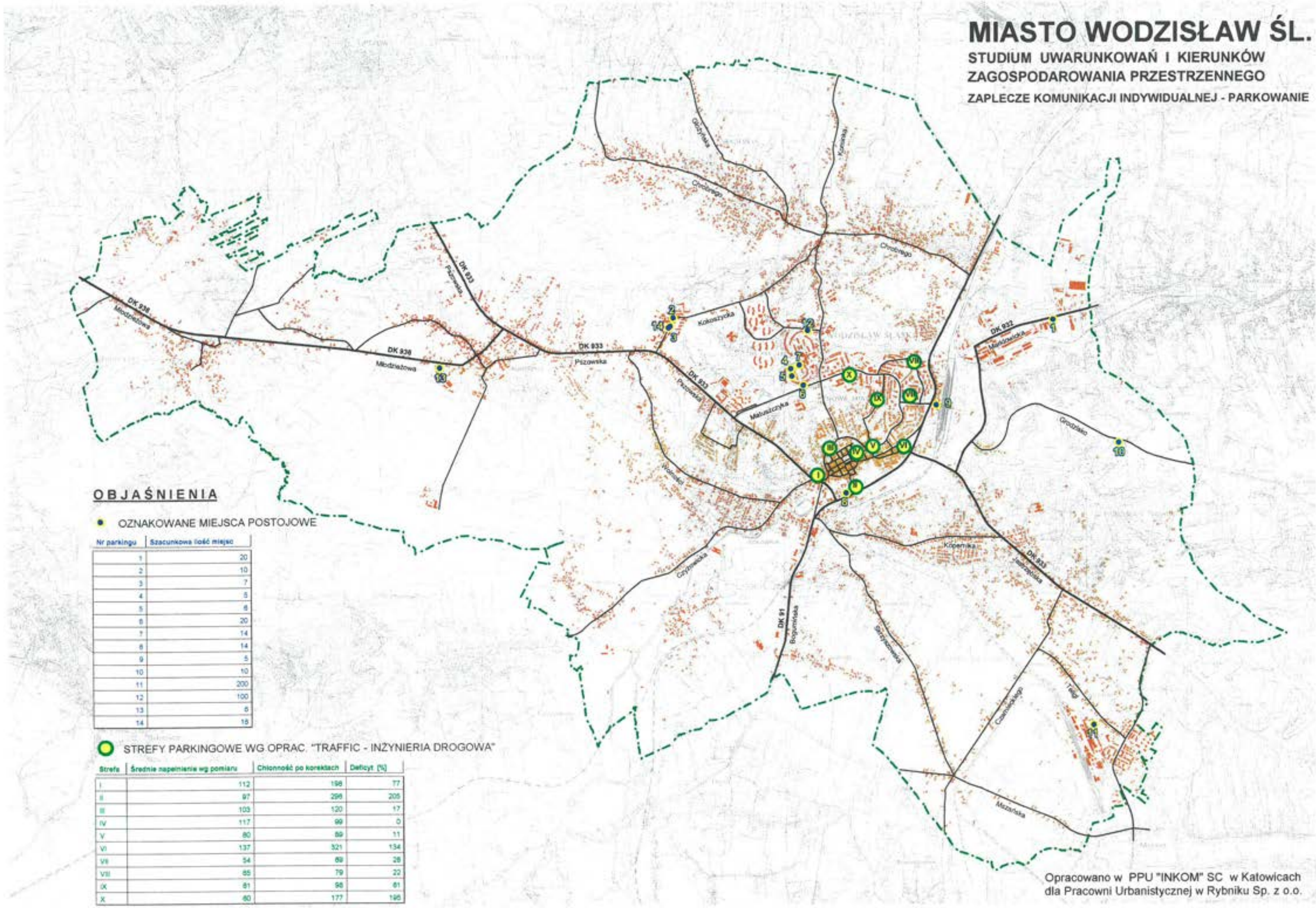

Opracowano w PPU "INKOM" SC w Katowicach
dla Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp.z o.o.

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZAPLECZE KOMUNIKACJI INDYWIDUALNEJ - PARKOWANIE

OBJAŚNIENIA

- OZNAKOWANE MIEJSCA POSTOJOWE

Nr parkingu	Szacunkowa ilość miejsc
1	20
2	10
3	7
4	5
5	6
6	20
7	14
8	14
9	5
10	10
11	200
12	100
13	6
14	15

- STREFY PARKINGOWE WG OPRAC. "TRAFFIC - INŻYNIERIA DROGOWA"

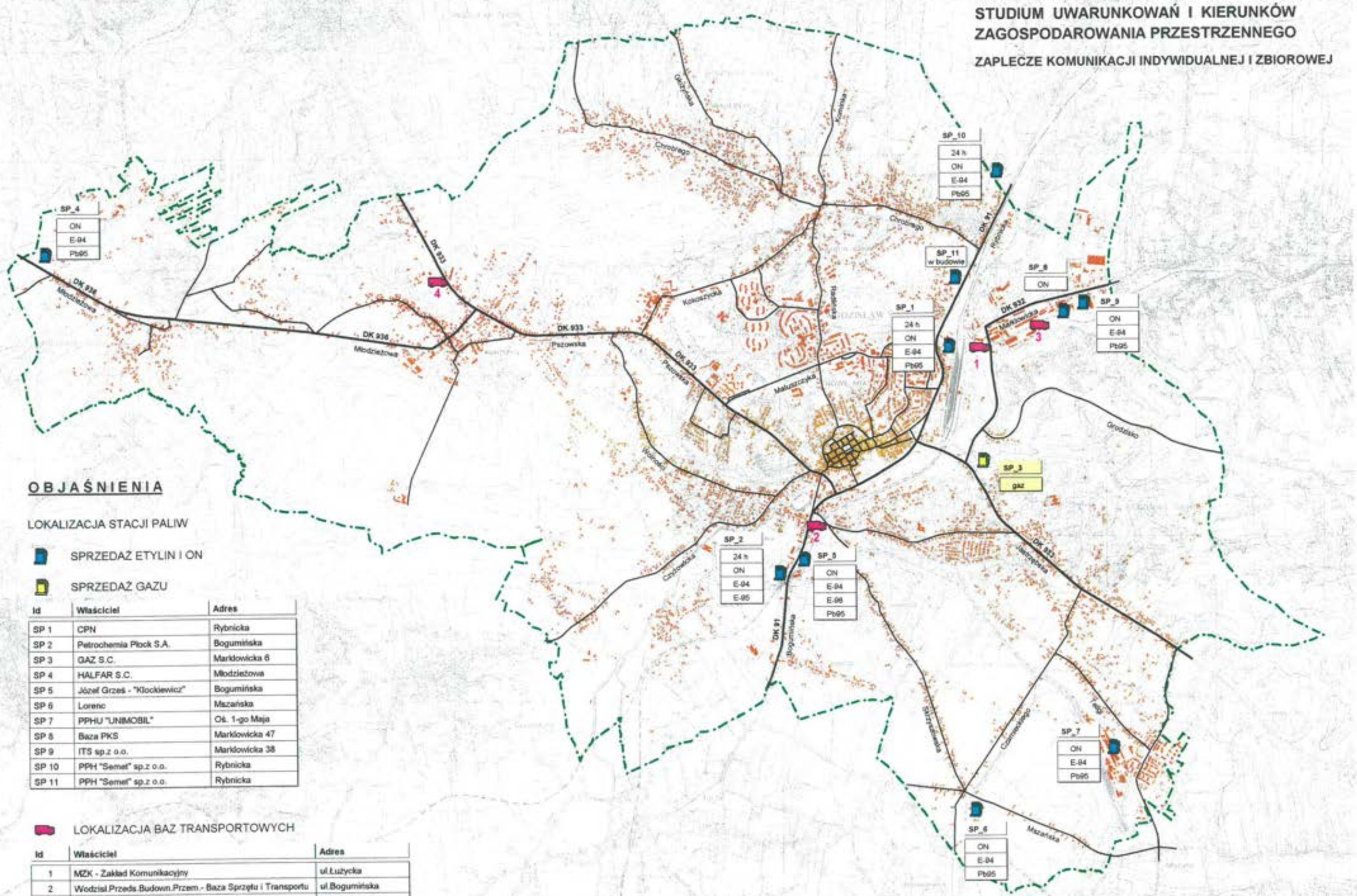
Strefa	Średnie napełnienie wg pomiaru	Chłonność po korektach	Deficyt (%)
I	112	196	77
II	97	296	205
III	103	120	17
IV	117	99	0
V	80	89	11
VI	137	321	134
VII	54	69	28
VIII	65	79	22
IX	81	98	61
X	60	177	195

Opracowano w PPU "INKOM" SC w Katowicach
dla Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp. z o.o.

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZAPLECZE KOMUNIKACJI INDYWIDUALNEJ I ZBIOROWEJ

OBJAŚNIENIA

LOKALIZACJA STACJI PALIW

SPRZEDAŻ ETYLIN I ON

SPRZEDAŻ GAZU

Id	Właściciel	Adres
SP 1	CPN	Rybnicka
SP 2	Petrochemia Płock S.A.	Bogumińska
SP 3	GAZ S.C.	Markowicka 6
SP 4	HALFAR S.C.	Młodzieżowa
SP 5	Józef Grześ - "Klockiewicz"	Bogumińska
SP 6	Lorenc	Mszańska
SP 7	PPHU "UNIMOBIL"	Oś. 1-go Maja
SP 8	Baza PKS	Markowicka 47
SP 9	ITS sp.z o.o.	Markowicka 38
SP 10	PPH "Semet" sp.z o.o.	Rybnicka
SP 11	PPH "Semet" sp.z o.o.	Rybnicka

LOKALIZACJA BAZ TRANSPORTOWYCH

Id	Właściciel	Adres
1	MZK - Zakład Komunikacyjny	ul.Łużycka
2	Wodzisl.Przeds.Budown.Przem.- Baza Sprzętu i Transportu	ul.Bogumińska
3	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej	ul.Markowicka
4	Firma "PINOR"	ul.Pszowska

Opracowano w PPU "INKOM" SC w Katowicach
dla Pracowni Urbanistycznej w Rybniku Sp. z o.o.

Powiązania obsługiwane przez PKP łączą Wodzisław z:

- miastami wojewódzkimi: Katowicami, Częstochową oraz Krakowem,
- znaczącymi ośrodkami województwa katowickiego i aglomeracji rybnickiej: Gliwicami, Rybnikiem, Żorami, Jastrzębiem-Zdrojem oraz Pszczyną.

Standardy urbanistyczne oferowane przez systemy komunikacji zbiorowej zostały poddane analizom na rysunku "Obsługa obszaru miasta przez system komunikacji zbiorowej".

Pokrycie obszaru miasta granicami stref dojścia do przystanków:

- Międzygminnego Związku Komunikacyjnego (MZK) - w "śródmieściu" przyjęto promień strefy równy 200 m, poza "śródmieściem" - 300 m,
- PKS - przyjęto promień strefy równy 500 m,
- PKP - przyjęto promień strefy równy 1000 m,

wskazuje na pozostawanie poza zasięgiem zalecanych stref dojścia części mieszkańców następujących jednostek urbanistycznych: Zawady, Kokoszyc, Radlina Górnego oraz części Centrum.

Stopień wyposażenia przystanków w zatoki i wiaty należy uznać za wysoki, szczególnie w odniesieniu do dróg krajowych, gdzie występowanie zatok wpływa w istotny sposób na ich przepustowość jako ciągów jednojezdniowych dwupasowych.

Ze względu na znaczne odsunięcie dworców autobusowych PKS i MZK od kolejowego, brak jest pełnej integracji przewoźników w jednym punkcie węzłowym.

2.10.4. Zaplecze komunikacji.

Zaplecze komunikacji zostało przedstawione na dwóch rysunkach "Zaplecze komunikacji indywidualnej i zbiorowej" oraz "Zaplecze komunikacji indywidualnej - parkowanie".

2.10.4.1. Zaplecze komunikacji zbiorowej.

Na terenie północno-wschodniej części Wodzisławia wyróżniono Zakład Komunikacyjny MZK znajdujący się przy ul. Łużyckiej, natomiast przy ul. Markowickiej - bazę transportową PKS.

2.10.4.2. Zaplecze komunikacji indywidualnej.

Przeprowadzona dla potrzeb studium inwenytaryzacja wykazała istnienie 10 stacji paliw, zlokalizowanych na rysunku "Zaplecze komunikacji indywidualnej i zbiorowej" wraz z podaniem czasu otwarcia oraz oferowanego asortymentu paliw.

Liczba stacji całodobowych stanowi 30% ogółu obiektów i są one usytuowane przy DK 91.

Zauważalna jest dysproporcja w rozmieszczeniu obiektów, charakteryzującym się silnym zainwestowaniem we wschodniej części miasta, szczególnie przy drogach DK 91 oraz DK 932.
Parkowanie w mieście zilustrowane na oddzielnym rysunku, przedstawiono głównie na podstawie materiałów z opracowania firmy "Traffic-Inżynieria Ruchu", uzupełnionych o dane inwentaryzacyjne PPU "INKOM" SC dla terenów obrzeżnych.

Rozmieszczenie parkingów odpowiada w zasadzie potencjalnym potrzebom wynikającym z funkcji poszczególnych podobszarów miasta, szczególnie zlokalizowanych w obrębie śródmieścia. Analityczno-projektowe opracowanie firmy "Traffic", poza zwiększeniem aktualnej liczby miejsc parkingowych, zakłada także zmianę geografii ich rozmieszczenia poprzez likwidację części z nich, nie stanowiących atrakcji dla zmotoryzowanych.

Szczególną troską pod kątem organizacji ruchu kołowego oraz podaży miejsc parkingowych otoczono w Wodzisławiu strefę centralną, w tym otulinę obszaru ograniczenia ruchu kołowego w historycznym centrum miasta.

2.11. Stan struktury własnościowej gruntów.

Strukturę własnościową gruntów oceniono na podstawie materiałów sporządzonych przez Urząd Miejski w Wodzisławiu Śląskim.
- Wydział Geodezji i Gospodarki Gruntami.
Dane dotyczą stanu władania w dniu 1 stycznia 1998 roku.
Na potrzeby studium oznaczono grunty państwowe, komunalne, kościelne oraz inne grunty nieprywatne.

Zasoby gruntów w podziale na te formy własności przedstawiają się następująco:

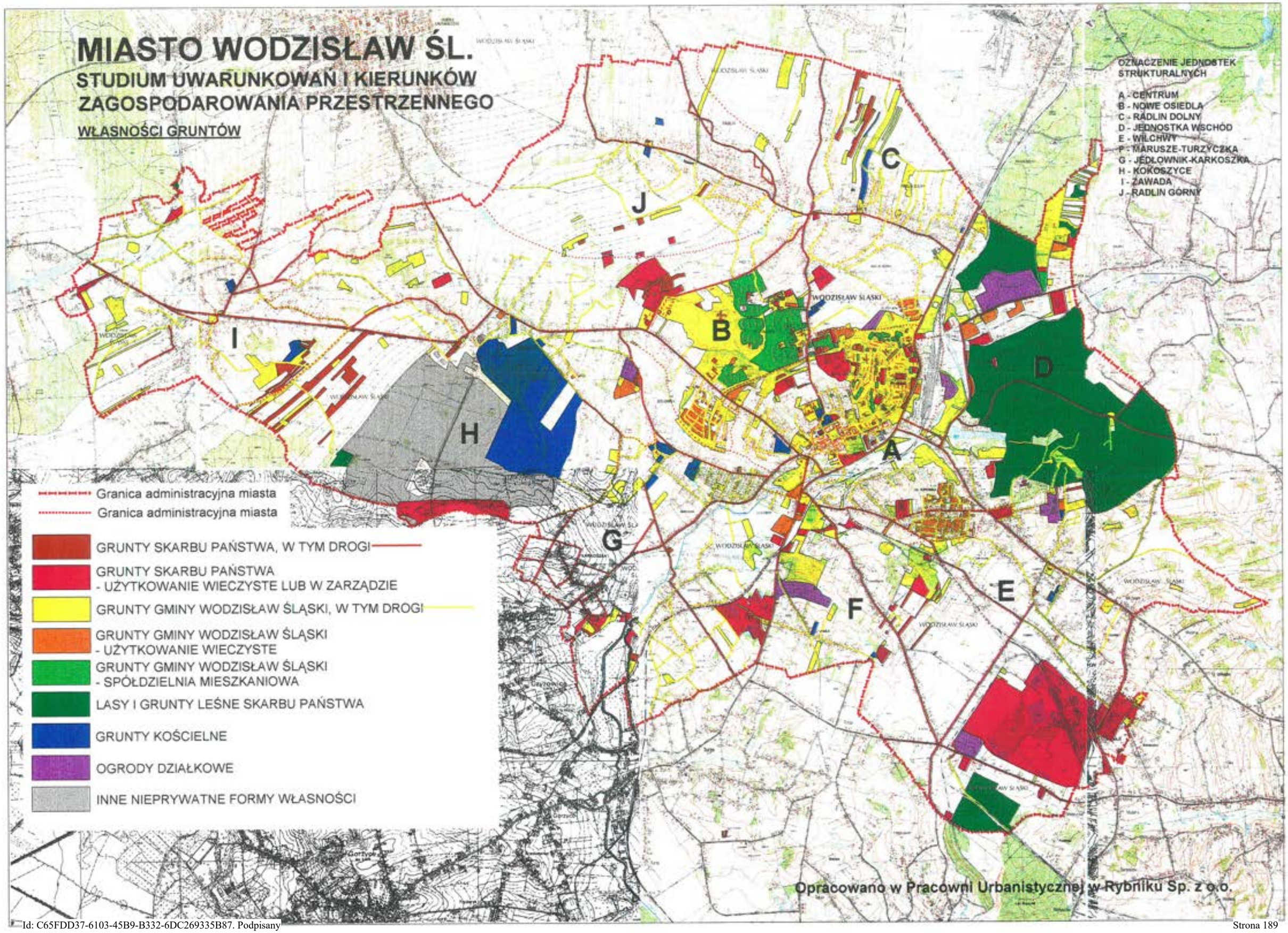
1. grunty państwowe	582,0 ha
2. grunty komunalne	453,0 ha
3. grunty kościelne	113,0 ha
4. ogrody działkowe	42,0 ha
5. inne nieprywatne (Agencja Własności Rolnej)	196,0 ha
Razem:	1.386 ha

Ogółem grunty te stanowią około 30% powierzchni ogólnej miasta.

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

WŁASNOŚCI GRUNTÓW

2.11.1. Zasoby gruntów komunalnych.

Grunty komunalne tworzą:

- grunty gminy Wodzisław Śląski o pow. 357,3 ha stanowiące tereny zainwestowane wielorodzinną zabudową mieszkaniową w jednostce centralnej, tereny rekreacyjno-sportowe, tereny cmentarza, tereny baz i urządzeń komunalnych oraz tereny wolne od zabudowy, stanowiące potencjalne tereny rozwojowe miasta, położone w sąsiedzwie nowych osiedli mieszkaniowych, a także tereny rolne, które stanowią często pojedyncze parcele, rozproszone wśród areałów rolnych oraz drogi miejskie

- grunty gminy Wodzisław Śląski o pow. 45,5 ha przekazane w wieczyste użytkowanie jako działki na osiedlach z zabudową jednorodzinną, tereny użytkowane jako składy, bazy, zakłady rzemiosła produkcyjnego, jak również tereny rolne użytkowane przez rolników indywidualnych

- grunty gminy Wodzisław Śląski o powierzchni 50,1 ha przekazane w użytkowanie Spółdzielni Mieszkaniowej "ROW", obejmujące nowe osiedla oraz zespoły budynków w obrębie osiedli komunalnych.

Ogółem grunty komunalne stanowią około 9,1% powierzchni ogólnej miasta i około 32,7% całości gruntów nieprywatnych w mieście.

2.11.2. Zasoby gruntów państwowych.

Grunty państwowe tworzą:

- lasy i grunty leśne Skarbu Państwa o łącznej powierzchni 305 ha należące do Nadleśnictwa Rybnik na obszarze 250 ha, pozostałe to lasy państwowe użytkowane przez Urząd Miasta jako potencjalne lasy komunalne (las wokół ośrodka Balaton)

- grunty Skarbu Państwa o pow. 43,6 ha, które stanowią tereny rolne należące do Państwowego Funduszu Ziemi, działki niektórych obiektów użyteczności publicznej

- grunty Skarbu państwa o powierzchni 233,7 ha przekazane w zarząd lub wieczyste użytkowanie. Są to tereny zainwestowane, w tym tereny kopalni, innych zakładów produkcyjnych, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, obiektów użyteczności publicznej jak szpitale, szkoły średnie, a także tereny z zabudową wielorodzinną przy ul. Jastrzębskiej.

Wnioski:

1. W strukturze władania gruntami zdecydowanie dominują prywatne, stanowiące 62% ogółu gruntów w mieście.
2. Stosunkowo niewielki jest udział gruntów komunalnych, stanowiących jedynie około 9% powierzchni ogólnej miasta. Grunty te w zdecydowanej większości są już zabudowane.

3. Synteza diagnozy stanu.

3.1. Słabe strony miasta

3.2. Mocne strony miasta

Określenie słabych i mocnych stron miasta przeprowadzono w podziale na kapitał demograficzny, społeczny i ekonomiczny - jako podstawowe czynniki, na których opierał się będzie rozwój miasta - oraz w podziale na środowisko kulturowe i przyrodnicze, które określały będą podstawowe uwarunkowania strategii rozwoju miasta. Środowisko kulturowe rozumiane jest jako sfera elementów zagospodarowania miasta, które stworzone zostały lub dokonane przez człowieka, a środowisko przyrodnicze to sfera naturalnych elementów zagospodarowania miasta i cech jego obszaru, nieprzekształconych lub przekształconych w małym stopniu przez człowieka.

W poniższym zestawieniu uszeregowano słabe i mocne strony miasta tworząc zapisy w autorskim układzie hierarchii ich znaczenia i wagi.

Słabe strony miasta

Kapitał demograficzny miasta	Kapitał społeczny	Kapitał ekonomiczny	Środowisko kulturowe	Środowisko przyrodnicze
• ujemna migracja ludności i związany z nią odpływ ludzi młodych z miasta • spadający przyrost naturalny w mieście • niski poziom wykształcenia ludności • regresywny charakter wieku najmłodszych roczników • istniejące bezrobocie • bezrobociem dotknięte są głównie osoby młode (do 34 lat) o pełnej zdolności do pracy • niski poziom wykształcenia osób bez pracy i wzrost bezrobocia wśród kobiet	• zagrożenie utraty znacznej liczby miejsc pracy w związku z planowanym zamknięciem kopalni "1 Maja" • deficyt mieszkań w mieście • brak tanich mieszkań socjalnych • niedostatek mieszkań komunalnych • brak miejsc pracy dla kobiet	• zagrożenie likwidacji kopalni "1 Maja" (ruch kopalni "Marcel" największego przedsiębiorstwa w mieście • brak wyraźnie wykształconych działalności wytwórczych mogących stanowić alternatywę dla dotychczasowej monokultury górniczej występującej w aglomeracji • bardzo mały udział i skala działalności wykorzystujących korzystne położenie miasta w strefie przygranicznej • bardzo mały udział własności komunalnej i nieprywatnej w obszarach o potencjalnych możliwościach rozwoju funkcji miastotwórczych • konieczność dostawy wody z systemu wojewódzkiego • konieczność budowy pompowni dla przerzutu ścieków z odległych dzielnic miasta • brak systemu segregacji i utylizacji odpadów komunalnych na terenie miasta • nakładanie się ruchów tranzytowych i wewnętrznych komunikacji kołowej na układzie drogowo-ulicznym • brak systemu komunikacji rowerowej • znaczne rozdrobnienie gospodarstw rolnych i mały udział gospodarstw specjalistycznych	• słabe wykorzystanie obiektów zabytkowych w promocji miasta oraz zespołu staromiejskiego jako historycznego centrum miasta • ograniczony dostęp publiczny zabytkowych zespołów parkowych • rozpraszanie się zabudowy na obszarach zewnętrznych miasta • mały udział zorganizowanych przestrzennie zespołów w strukturze osadniczej zewnętrznych jednostek strukturalnych miasta • brak centrum usług ogólnomiejskich oraz przestrzeni publicznych w jednostkach strukturalnych położonych poza obszarem centralnym miasta • zacieranie się granic urbanizacji pomiędzy poszczególnymi jednostkami i zespołami urbanistycznymi • występowanie uciążliwości komunikacyjnych na terenach mieszkaniowych • brak wykształconego pełnego węzła integracji przewozów pasażerskich w obrębie śródmieścia	• bardzo mały udział lasów i zieleni urządzonej w powierzchni ogólnej miasta oraz brak ciągłości użytkowania terenów zielonych • zanieczyszczenie wód powierzchniowych występujące na całym obszarze miasta • bardzo mała powierzchnia wód stojących • występujące zakłócenia w przewietrzaniu miasta wynikające z dokonanych przekształceń głównych cieków fizjograficznych miasta • napływ skażeń powietrza atmosferycznego z kierunku południowego zwiększony oddziaływaniem Bramy Morawskiej • lokalne skażenia środowiska wynikające z tzw. niskiej emisji z lokalnych kotłowni opalanych paliwami stałymi o niskiej kaloryczności.

Mocne strony miasta

Kapitał demograficzny miasta	Kapitał społeczny	Kapitał ekonomiczny	Środowisko kulturowe	Środowisko przyrodnicze
• korzystny wiek zasobów pracy • korzystna mobilność ekonomiczna i społeczna populacji miasta na tle przeciętnych w miastach województwa katowickiego • w najbliższych latach na rynek pracy wejdą roczniki wyżu demograficznego • stopa bezrobocia niższa od przeciętnych w miastach województwa katowickiego • przewaga bezrobotnych w tzw. "wieku mobilnym" • trend zmiany bezrobocia długookresowego na krótkookresowe	• niska gęstość zaludnienia w skali miasta • lepsze niż przeciętne w miastach województwa katowickiego warunki mieszkaniowe i młody wiek zasobów mieszkaniowych • stosunkowo duży udział miejsc pracy w sektorze usługowym • różnorodność miejsc pracy	• możliwość wykorzystania kapitału kopalni "1 Maja" (w przypadku jej likwidacji) dla nowych działalności gospodarczych i komunalnych • niezabudowane tereny na wlocie do miasta, będącego najbliżej granicy państwa położonym ośrodkiem miejskim z możliwością lokalizacji obiektów związanych z obsługą ruchu transgranicznego. • terenowe możliwości kształtowania centrum usług ogólnomiejskich • duży udział prywatnych firm i zakładów w ogólnej liczbie przedsiębiorstw miasta • możliwość specjalizacji sadowniczo-ogrodniczej w produkcji rolnej oraz istniejące zakłady branży przetwórstwa rolno-spożywczego • dogodna dostępność przejścia granicznego w Chałupkach oraz planowanego przejścia w Gorzyczkach na trasie autostrady A1. • zaopatrzenie miasta w wodę z kilku magistral zapewniających ciągłość dostawy • istniejąca oczyszczalnia mogąca po przebudowie przyjąć ścieki z całego miasta oraz okolicznych miast i gmin • duży procent budownictwa wielorodzinnego objęte jest siecią centralnego ogrzewania z jednego źródła posiadającego rezerwę grzewczą • wysoki wskaźnik liczby telefonów na 1000 mieszkańców • występowanie stosunkowo dużej ilości ulic o nawierzchni z betonu asfaltowego	• zabytkowy średniowieczny układ urbanistyczny Starego Miasta z zachowanymi obiektami i budynkami o walorach kulturowych • wartości poszczególnych jednostek osadniczych wynikające z procesu i tradycji ich kształtowania • zespoły dworsko-parkowy i pałacowo-parkowy • zachowane więzi kulturowe układu Ziemi Wodzisławskiej • znaczne obszary nieprzekształconych terenów otwartych • bogate urzeźbienie obszaru i wynikające stąd; różnorodność i ilość ekspozycji panoram miasta oraz występowanie wielu dominant przestrzennych • występująca znaczna ilość kapliczek przydrożnych	• ponad 70% powierzchni ogólnej stanowią obszary niezurbanizowane stanowiące potencjał przyrodniczy miasta • występowanie ponadlokalnych wartości środowiska przyrodniczego • występowanie złóż surowców mineralnych (gliny ceramiki budowlanej, piaski i żwiry) oraz zasobów metanu • istniejące ujęcia wód podziemnych • dobrze rozwinięty układ fizjograficzny dolin rzek i potoków • występowanie kompleksów hydrograficznych o wyjątkowych wartościach i cennych przyrodniczo • znaczny obszar miasta objęty sprzyjającymi warunkami topoklimatyczno-sanitarnymi

3.3. Prognozy dotychczasowych i potencjalnych funkcji miasta jako działalności dających możliwości jego rozwoju.

Miasto Wodzisław Śląski, zarówno w układzie zewnętrznym jak i wewnętrznym pełni przede wszystkim funkcję mieszkaniowo-usługową, przy czym funkcje jego poszczególnych jednostek strukturalnych są znacznie zróżnicowane.
Koncentracja funkcji usługowych i mieszkaniowych występuje w obszarze centralnym miasta (jednostki strukturalne "A" - "Centrum" i "B" - "Nowe Osiedla") natomiast w zewnętrznych jednostkach strukturalnych dominuje funkcja mieszkaniowa.
Określając funkcję mieszkaniowo-usługową miasta jako wiodącą, jego funkcjami uzupełniającymi są:
- górnictwo węgla kamiennego i wytwórczość
- rolnictwo

Możliwości rozwoju miasta należy upatrywać we wzroście znaczenia jego funkcji usługowych i wytwórczych.

Wzrost znaczenia funkcji usługowych możliwy jest w sferach:

- kształtowania obszarów wielkoprzestrzennych obiektów usług komercyjnych i stref logistycznych związanych z tranzytowymi ciągami komunikacyjnymi miasta i transgranicznej wymiany towarów i usług z Czechami
- podniesienia rangi miasta w układzie zewnętrznym jako ośrodka powiatowego obsługującego ponad 150 tysięcy mieszkańców.

Wzrost znaczenia funkcji wytwórczych miasta w związku z przesądzoną już w zasadzie likwidacją jedynego w mieście zakładu górniczego, może być tworzony poprzez zakładanie nowych, małych i średnich przedsiębiorstw produkcyjnych i przetwórczych.

W tym zakresie szansą rozwoju miasta mogą być zakłady branży przemysłu spożywczego, wykorzystujące tradycje tego przemysłu w mieście oraz rolniczą przestrzeń produkcyjną południowego obszaru aglomeracji rybnickiej.

Funkcja rolnicza terenów otwartych miasta powinna być utrzymywana - pomimo raczej lokalnego jej znaczenia gospodarczego.
Impulsem rozwoju funkcji rolniczej miasta powinno być jej ukierunkowanie na produkcję warzyw i owoców.

3.4. Ocena obszaru miasta pod kątem pola potencjalnych rozwiązań przestrzennych wynikających z cech poszczególnych terenów

Ocenę przeprowadzono na podstawie analiz cząstkowych dotyczących poszczególnych systemów miasta i pod kątem poszukiwań terenów dla kształtowania i lokalizacji:
- obszarów dla zorganizowanej zabudowy mieszkaniowej
- węzłów usług publicznych
- wielkoprzestrzennych obiektów usług komercyjnych stref logistycznych i działalności związanych z położeniem miasta w strefie przygranicznej
- stref produkcyjnych
- osi głównych tras komunikacji rowerowej

Jednocześnie określone zostały obszary wchodzące w skład głównych korytarzy ekologicznych miasta, tereny stanowiące główne węzły i nisze ekologiczne miasta oraz obszary wskazane do utrzymania rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Dyspozycje przestrzenne proporcji terenowych dla w/w użytkowań pokazano na planszy "Pola potencjalnych rozwiązań przestrzennych".

W zakresie obszarów dla zorganizowanej zabudowy mieszkaniowej proponuje się następujące tereny:
- pomiędzy ulicą Pszowską, a osiedlem "Piastów"
- po południowej i północnej stronie ulicy Radlińskie Chałupki
- po północnej stronie ulicy Pszowskiej w rejonach ulic Strażackiej, Norwida, Smolnej i Dołki
- w dzielnicy Kokoszyce po zachodniej i południowej stronie ulicy Oraczy
- w dzielnicy Zawada w rejonach ulic Paderewskiego, Siarkowej i Kąty
- w dzielnicy Jedłownik w rejonach ulic Rogowskiej, Gosława, Żwirki i Wigury
- w dzielnicy Wilchwy pomiędzy ulicami Odrodzenia i Piaskową.

Ogółem obszar wskazany dla lokalizacji zorganizowanej zabudowy mieszkaniowej obejmuje powierzchnię około 170 ha.

W zakresie kształtowania węzłów usług publicznych proponuje się zasadę lokalizacji obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych w tych rejonach, na których występują już tego typu obiekty i przestrzenie.
Stąd dla rozwoju usług publicznych proponuje się następujące lokalizacje:

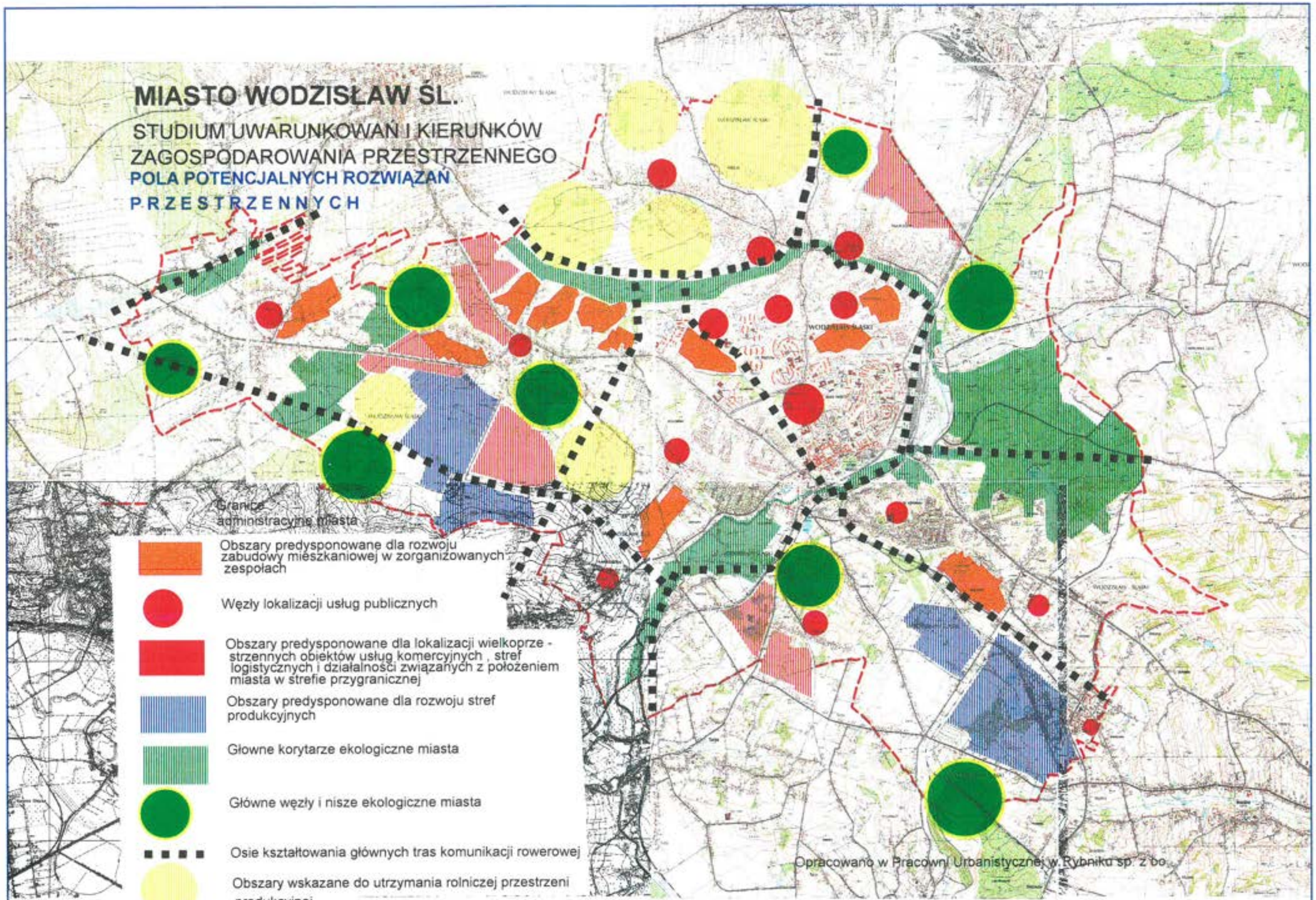
- dla kształtowania ośrodka ogólnomiejskiego:
  - tereny w centrum miasta po zachodniej i wschodniej stronie ulicy Radlińskiej
- dla kształtowania ośrodków obsługujących jednostki strukturalne (dzielnicowe):
  - tereny przy ulicy Kokoszyckiej po północnej stronie szkoły podstawowej nr 28
  - tereny po wschodniej stronie ulicy Leszka
  - tereny po południowej stronie ulicy Chrobrego na przeciw wlotu ulicy Głożyńskiej
  - tereny po północnej stronie ulicy Chrobrego w rejonie szkoły podstawowej nr 21 oraz szkoły podstawowej nr 17
  - tereny po północnej stronie ulicy Wolności w rejonie kościoła p.w. Matki Boskiej Wszech. - pośr. Łask
  - tereny po zachodniej stronie ulicy Paderewskiego, w rejonie kościoła Podwyższenia Krzyża
  - tereny po północnej stronie ulicy Czyżowickiej w zespole szkoły specjalnej
  - tereny po zachodniej stronie ulicy Czyżowickiej w zespole mieszkaniowym Karkoszka
  - tereny pomiędzy zespołem mieszkaniowym Marusze, a ogrodami działkowymi "Gajówka"

MIASTO WODZISŁAW ŚL.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

POLA POTENCJALNYCH ROZWIĄZAŃ

P R Z E S T R Z E N N Y C H

- tereny po północnej stronie ulicy Batalionów Chłopskich w rejonie ulicy Matki Boskiej Częstochowskiej
- tereny po wschodniej stronie zespołu mieszkaniowego przy kopalni "1 Maja"

W strategii rozwoju miasta dla lokalizacji wielkoprzestrzennych obiektów usług komercyjnych, stref logistycznych i działalności związanych z położeniem miasta w strefie przygranicznej proponuje się przeznaczyć następujące obszary:
- przy ulicy Bogumińskiej pomiędzy ulicą Mszańską i Wiejską oraz w ramach rekultywacji terenów poprzemysłowych zakładu ceramiki budowlanej
- w dzielnicy Kokoszyce po wschodniej stronie ulicy Olszyny i Oraczy oraz po południowej i północnej stronie ulicy Młodzieżowej
- po północnej stronie zabudowy Kokoszyc, po obu stronach ulicy Pszowskiej
- w północnej części miasta, po południowej stronie bocznicy kolejowej do kopalni "Marcel".

Ogółem dyspozycja przestrzenna w/w terenów obejmuje obszar o powierzchni około 210 ha.

W strategii rozwoju miasta proponuje się kształtowanie stref produkcyjnych dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz działalności wytwórczych, w dwóch rejonach miasta:
- w części południowo-wschodniej w obszarze obejmującym obecne tereny przemysłowe kopalni "1 Maja" i zwałowisk kamienia dołowego oraz w obszarze położonym na zachód od ulicy Czarneckiego
- w części południowo-zachodniej miasta w obszarze położonym na zachód od ulicy Oraczy, obejmującym również tereny po niezrealizowanej kopalni "Czyżowice"

Ogółem dyspozycja przestrzenna w/w terenów obejmuje obszar o powierzchni około 300 ha.

Kształtowanie w mieście odrębnego systemu komunikacji rowerowej w jego długookresowym procesie rozwoju - wydaje się działalnością niezbędną i uzasadnioną prognozami wzrostu wskaźnika motoryzacji, który w jeszcze większym stopniu wpłynie na konflikty i ograniczenia w poruszaniu się na obszarach zurbanizowanych.

Na załączonej planszy "Pola potencjalnych rozwiązań przestrzennych" zaproponowano osie głównych tras komunikacji rowerowej miasta, łączące poszczególne dzielnice miasta oraz miasto z terenami otaczającymi. Osie te mogą być zbiorczymi drogami rowerowymi od których rozwijane będą lokalne układy komunikacji rowerowej.

Na podstawie analizy wartości i znaczenia poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego miasta, określono układ głównych korytarzy ekologicznych miasta, których znaczenie bioklimatyczne powinno być priorytetem w planowaniu rozwoju miasta.
Są to następujące obszary i ciągi:
- dolina potoku Jedłownickiego i rzeki Leśnicy łączącej się z obszarem kompleksu leśnego Grodzisko
- dolina potoku Syrynki
- obszar łączący kompleksy lasów czyżowickich z doliną Potoku Wypandów

Tak zaproponowane korytarze ekologiczne powinne być uzupełnione ochroną węzłów i nisz ekologicznych, które tworzą na obszarze miasta następujące rejony:
- w rejonie Zawady, fragment lasów syryńskich
- w rejonie Kokoszyc, fragment lasów czyżowickich i dolina Potoku Wypandów, proponowana do objęcia ochroną w formie użytku ekologicznego
- w rejonie Kokoszyc, zabytkowy park pałacowy wraz z otoczeniem, proponowane do ochrony w formie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego
- w rejonie ulicy Bogumińskiej obszar utworzony przez dolinę cieku fizjograficznego, ogrody działkowe "Gajówka" i cmentarz komunalny
- po południowej stronie terenów przemysłowych kopalni "1 Maja", fragment Lasu Buczyna
- po północnej stronie ulicy Marklowickiej obszar utworzony przez zespół ogrodów działkowych "Rozkwit" i fragment Lasu Suczok.

3.5. Ocena warunków dysponowania gruntami, w tym wykorzystania gruntów komunalnych.

Ocenę przeprowadzono pod kątem ogólnej dostępności dla inwestycji terenów nieprywatnych w mieście ze szczególnym uwzględnieniem gruntów komunalnych.
Tereny nieprywatne i grunty komunalne analizowano również w odniesieniu do proponowanych w pkt. 3.4. propozycji lokalizacyjnych..

Z tak przeprowadzonej analizy wyprowadzono następujące wnioski:

1. Pomimo faktu, że około 30% powierzchni ogólnej miasta stanowią grunty nieprywatne, na cele inwestycji może być przeznaczone jedynie około 28% całości tych terenów, czyli około 400 ha.
2. Zdecydowana większość terenów nieprywatnych predysponowana do zabudowy jest już trwale zainwestowana. W tym zakresie możliwe jest rozważenie wprowadzenia nowych form działalności i użytkowań na terenach przemysłowych kopalni "1 Maja" i przylegających do nich zwałowisk kamienia dołowego.
3. Tereny nieprywatne, które możliwe są do zagospodarowania o znaczeniu strategicznym w rozwoju miasta, to następujące grunty i rejony:
   - grunty Agencji Własności Rolnej po południowej stronie zabudowy Kokoszyc
   - grunty Gminy Wodzisław Śląski po zachodniej stronie osiedla Piastów i południowej stronie ulicy Kokoszyckiej
   - grunty Skarbu Państwa przy ulicy Bogumińskiej stanowiące obszar wyrobiska pocegielnianego.
4. Porównując układ i stan zainwestowania terenów nieprywatnych w mieście, w tym gruntów komunalnych, z określonymi w diagnozie polami potencjalnych rozwiązań przestrzennych, stwierdza się, że większość propozycji przestrzennych proponowanej strategii rozwoju przestrzennego miasta dotyczy gruntów prywatnych.
5. Charakterystyczny i niekorzystny jest brak terenów własności komunalnej w centralnym obszarze miasta oraz w centralnych rejonach poszczególnych jednostek strukturalnych, w których powinne być realizowane obiekty usług publicznych i kształtowane przestrzenie publiczne.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO

ZBIORCZA PLANSZA UWARUNKOWAŃ

SKALA 1:10000

GRANICA ZMIANY STUDIUM ZBIEŻNA Z GRANICĄ ADMINISTRACYJNĄ MIASTA WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO

DOTYCHCZASOWE ZAGOSPODAROWANIE TERENU

- OBSZARY ZURBANIZOWANE
- CIĄGI KOMUNIKACYJNE
- TERENY LASÓW ZADRZEWIEŃ, ZIELENI URZĄDZONEJ, OGRODÓW DZIAŁKOWYCH
- TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z OCHRONY DÓBR KULTURY

- OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW
- OBSZARY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW:
  1. UKŁAD URBANISTYCZNY "STAREGO MIASTA",
  2. DAWNY ZAMEK WRAZ Z PRANKIEM PRZY UL. KUBSZA
  3. ZESPÓŁ DWORSKO - PARKOWY W KOKOSZYCACH,
  4. ZESPÓŁ ZABUDOWY SANATORIUM PRZECIWGRUŹLICZEGO PRZY UL. BRACKIEJ
- BUDYNKI UJĘTE W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW
- KRZYŻE
- POMNIKI

STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE

- AZP 103-41/61 — STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE O POWIERZCHNI DO 1ARA
- AZP 104-42/74 — STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE O POWIERZCHNI OD 0,01 DO 0,5HA
- AZP 103-42/62 — STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE O POWIERZCHNI POWYŻEJ 0,5HA

MIEJSCA PAMIĘCI WSKAZANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ

- OZNACZENIE MIEJSC PAMIĘCI

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z OCHRONY ŚRODOWISKA

- SZPALERY I ALEJE ZE STARODRZEWIEM
- POMNIKI PRZYRODY
- GRANICE OBSZARÓW O WARTOŚCIACH PRZYRODNICZYCH
- UJĘCIA WÓD
- PROJEKTOWANA STREFA OCHRONY POŚREDNIEJ UJĘCIA WÓD PRZY UL. JASTZĘBSKIEJ
- OBSZARY LASÓW OCHRONNYCH

UWARUNKOWANIA GÓRNICZE

- TEREN GÓRNICZY I OBSZAR GÓRNICZY "RADLIN II"
- TEREN GÓRNICZY I OBSZAR GÓRNICZY "WILCHWY"
- TEREN GÓRNICZY I OBSZAR GÓRNICZY "MSZANA"
- TEREN GÓRNICZY I OBSZAR GÓRNICZY "RADLIN-LETNIA I"
- TEREN GÓRNICZY I OBSZAR GÓRNICZY "KOKOSZYCE-PINIOR I"

UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN OBJĘTE WŁASNOŚCIĄ GÓRNICZĄ

KOPALINA GŁÓWNA - WĘGLE KAMIENNE

- ZŁOŻE „Anna" WK 376
- ZŁOŻE "ANNA-POLE POŁUDNIOWE" WK 303
- ZŁOŻE „MARCEL" WK 377
- ZŁOŻE MARCEL 1" WK 17950
- ZŁOŻE „RYDUŁTOWY" WK 378
- ZŁOŻE "MARCEL -RUCH 1 MAJA" WK 375

ZŁOŻA METANU POKŁADÓW WĘGLA

- ZŁOŻE „ANNA" MW 20776
- ZŁOŻE „MSZANA" MW 17399
- ZŁOŻE „WILCHWY" MW 18386

UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN NIEOBJĘTE WŁASNOŚCIĄ GÓRNICZĄ

ZŁOŻA PIASÓW I ŻWIRÓW

- ZŁOŻE „KOKOSZYCE-1" KN 17682
- ZŁOŻE „PINIOR I" KN 13809
- ZŁOŻE „RADLIN-LETNIA" KN 14662

ZŁOŻE SUROWCÓW ILASTYCH CERAMIKI BUDOWLANEJ

- ZŁOŻE „WODZISŁAW ŚLĄSKI" IB 2099

ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

- OSUWISKA
- TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI ZIEMI

OBSZARY ZAGROŻENIA POWDZIOWEGO

- OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTAPIENIA POWODZI JEST ŚREDNIE I WYNOSI RAZ NA 100 LAT (Q 1%)
- OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTAPIENIA POWODZI JEST WYSOKIE I WYNOSI RAZ NA 10 LAT (Q 10%)

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego
z dnia ..... 2025 r.

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Wodzisławia Śląskiego - ustalenia studium (tekst)

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO

Ustalenia studium

LIPIEC 2025 r.

Spis treści

Wprowadzenie
1.Kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów. 7
2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy. 11
3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego. . 22
4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. 27
5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej 56
6. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym. 65
7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym 66
8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 oraz obszary przestrzeni publicznej. 66
9. Obszary, dla których miasto zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne. 66
10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej. 67
11. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych. Obszary zagrożone podtopieniami 68
12. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji. Obszary zdegradowane 76
13. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych. 76

14. Uzasadnienie zawierające objaśnienie przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń projektu studium. 76

15. Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego……..77

15. Słownik podstawowych pojęć zawartych w tekście. 78

Zespół autorski:

mgr inż. arch. Dorota Biernacka - Nowak

mgr inż. arch. Adam Nowak

Region Pracownia Urbanistyki i Architektury
42 - 606 Tarnowskie Góry, ul. Słoneczników 7, tel/fax:(032) 384 99 52

Wprowadzenie.

Opracowanie jest zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Wodzisławia Śląskiego, które przyjęte zostało uchwałę Nr XIV/174/1999 Rady Miejskiej z dnia 30 grudnia 1999 r. Od momentu przyjęcia studium w dokumencie kilkakrotnie wprowadzane były zmiany.

1. Zakres zmian dokonanych w 2007 r.

Dnia 22 lutego 2007 roku Rada Miejska w Wodzisławiu Śl. podjęła uchwałę Nr V/48/07 2007 r. w sprawie zmiany w/w studium w rejonie ulic Witosa i Targowej, w której dopuszczono lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2, uchwałę Nr VIII/74/07 z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie zmiany Studium w obszarze pomiędzy osiedlami XXX - lecia PRL, Piastów i Dąbrówki, gdzie dopuszczono lokalizację obiektów i urządzeń sportowo-rekreacyjnych oraz uchwałę Nr VII/62/07 z dnia 29 marca 2007 roku w sprawie zmiany studium w obszarze ograniczonym ulicami Cisową, Rogowską i Żwirki i Wigury, gdzie dopuszczono lokalizację obiektów i urządzeń o funkcji usługowej, usług sportu oraz funkcji towarzyszących.

2. Zakres zmian wprowadzonych uchwałą Nr XIX/192/08 z dnia 31 stycznia 2008 r.

~~W roku 2008~~ Dnia 31 stycznia 2008 Rada Miejska w Wodzisławiu Śl. podjęła uchwałę Nr XIX/192/08 w sprawie zmiany w/w studium w zakresie: określenia rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m^2 i powyżej 2000 m^2, aktualizacji modelu planowanego układu komunikacyjnego miasta, uwzględnienia wniosków zgłaszanych do studium, które są zgodne ze strategią rozwoju przestrzennego miasta.

Po przeprowadzeniu analizy dokumentacji obowiązującego wówczas Studium stwierdzono, że opracowana „Diagnoza sytuacji zewnętrznej i wewnętrznej miasta (Pracownia Urbanistyczna w Rybniku 1998 roku) jest wystarczającym materiałem do opracowania tekstu ustaleń Studium, przy czym w opracowaniu uwzględniono również dokumenty uchwalone przez Radę Miejską w Wodzisławiu Śl. tj. „Program Ochrony Środowiska Miasta Wodzisławia Śląskiego" oraz „Plan Rozwoju Lokalnego" oraz „Strategię Rozwoju Miasta Wodzisławia Śląskiego na lata 2007÷2020"

~~Obowiązujący tekst ustaleń studium wymagał natomiast dostosowania do obowiązujących przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. oraz Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.~~

~~Znaczny zakres zmiany studium wymagał w tej sytuacji opracowania nowego tekstu ustaleń Studium oraz aktualizacji części graficznej Studium, która składa się z:~~

- ~~Rysunku studium nr 1 – Kierunki rozwoju i kształtowania struktury funkcjonalno przestrzennej – w skali 1:10 000.~~
- ~~Rysunku studium nr 2 – Uwarunkowania rozwoju – Ochrona środowiska kulturowego – w skali 1 : 10 000.~~
- ~~Rysunek studium nr 3 – Uwarunkowania rozwoju – Ochrona środowiska przyrodniczego – w skali 1:10 000~~

~~Oddzielną częścią opracowania *była* dokumentacja prac planistycznych.~~

3. Zakres aktualnych zmian Studium:

Podstawą prawną do sporządzenia zmiany Studium są:

1) art. 12 ust. 1 w związku z art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 80 z 2003 r. poz. 717 z późniejszymi zmianami),
2) uchwały nr XXVII/271/08 z dnia 25 września 2008 r. , nr XXVII/271/08 z dnia 25 września 2008 r., nr 282/08 z dnia 30 października 2008 r. Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego,
3) aktualne przepisy odrębne związane z gospodarką przestrzenną, w tym w szczególności ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.)

~~*W ramach zmiany studium dokonanej w 2011 roku, wprowadza się kolejne zmiany uzupełniające w tekście ustaleń i rysunkach Studium, obejmujące między innymi:*~~

~~*1) aktualizację rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m kw.,*~~
~~*2) zmianę projektowanego układu komunikacyjnego, w tym wariantowego przebiegu Drogi Głównej Południowej, układu projektowanych dróg zbiorczych oraz zmiana przebiegu rowerowego "Szlaku balatońskiego".*~~
~~*3) uwzględnienie wniosków zgłaszanych do studium, które są zgodne ze strategią rozwoju przestrzennego miasta.*~~
~~*4) zmianę rysunku studium Nr 1 – Kierunki rozwoju i kształtowania struktury funkcjonalno przestrzennej w skali 1:10 000, obejmującą w sumie zmianę przeznaczenia ok. 260 ha terenów.*~~
~~*5) zmianę rysunku studium Nr 2 – Uwarunkowania rozwoju ochrona kulturowo konserwatorska w skali 1:10 000, obejmującą ujednolicenie zmian z tekstem zmiany studium.*~~
~~*6) Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko.*~~

~~*Tekst i rysunki zmiany "Studium ..." stanowią opracowanie jednolite.*~~

Zakres zmian wprowadzonych uchwałą NR XXIV/232/2012 z dnia 26. września 2012r. obejmował:

- *aktualizację rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2.;*
- *zmianę projektowanego układu komunikacyjnego, w tym przebiegu Drogi Głównej Południowej, układu projektowanych dróg zbiorczych oraz zmianę przebiegu rowerowego "Szlaku balatońskiego";*
- *uwzględnienie wniosków i uwag zgłaszanych do studium, które są zgodne ze Strategią Rozwoju Miasta.*

Ponadto tekst ustaleń studium wymagał dostosowania do obowiązujących przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Opracowany został nowy tekstu ustaleń Studium oraz aktualizacji uległa część graficzna w zakresie:

- Rysunku studium nr 1 – Kierunki rozwoju i kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej – w skali 1:10 000.

- Rysunku studium nr 2 – Uwarunkowania rozwoju – Ochrona środowiska kulturowego – w skali 1 : 10 000.

- Rysunek studium nr 3 – Uwarunkowania rozwoju – Ochrona środowiska przyrodniczego – w skali 1:10 000

4. Niniejsza zmiana studium stanowiącej realizację uchwały nr XXXV/352/17 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 25 października 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Wodzisławia Śląskiego.

Podstawą prawną do sporządzenia zmiany Studium jest art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym oraz art. 9 ust.1, art.27 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Granica zmiany studium jest zbieżna z granicą administracyjną miasta.

W związku z szerokim zakresem wprowadzonych zmian opracowano nowe rysunki obejmujące Kierunki zagospodarowania przestrzennego oznaczone symbolami: 1A, 1B, 1C w wersji cyfrowej. Rysunek 1B zastąpił rysunki 2 i 3 obowiązującego studium.

Wprowadzone modyfikacje tekstu ustaleń i rysunku kierunków Studium, uwzględniają:

- *rozwój budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego poprzez zwiększenie podaży terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i mieszkaniowo – usługowej;*
- *uzupełnienie bądź doprecyzowanie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej we wszystkich jednostkach strukturalnych;*
- *wyznaczenie obszarów, z możliwością rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW wraz ze strefą ochronną zbieżną z granicami ww. terenów*
- *tereny szczególnego zagrożenia powodzią zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego;*
- *uzupełnienie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy,*
- *wskazanie granic obszarów przeznaczonych do rekultywacji,*
- *wskazanie granic obszarów przestrzeni publicznych,*
- *kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta wynikających z nowej Strategii Rozwoju Miasta Wodzisław Śląski do 2030 r.,*
- *uszczegółowienie przeznaczenia terenów bądź zmiana przeznaczenia wynikająca z wniosków zgłoszonych do studium,*
- *uszczegółowienie ustaleń dotyczących ochrony konserwatorskiej oraz ochrony środowiska przyrodniczego,*
- *obszary osuwisk i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych;*
- *aktualizację złóż kopalin, obszarów i terenów górniczych;*
- *realizację inwestycji pn. „Budowa linii kolejowej na odcinku. Katowice- granica państwa, obejmujący preferowany przez Inwestora (Spółkę Centralny Port Komunikacyjny Sp. z o.o.)wariant przebiegu linii kolejowej.*

Fragmenty tekstu, które uległy zmianie oraz zostały dodane pisane są kursywą i oznaczone kolorem zielonym

~~Wodzisław Śląski jest miastem o którym przekazy źródłowe potwierdzają istnienie już pod koniec XIII wieku.~~

~~Miasto liczy około 49.400 mieszkańców i obejmuje obszar 49,6 km2 z którego około 60 % powierzchni to użytki rolne.~~

~~Obecny układ osadniczy miasta tworzy 10 jednostek strukturalnych ukształtowanych w procesie historycznym rozwoju miasta.~~

~~Są to jednostki: **A** – Centrum wraz z zabytkowym układem staromiejskim~~
- ~~**B** – Nowe Osiedla~~
- ~~**C** – Radlin Dolny~~
- ~~**D** – Jednostka Wschód~~
- ~~**E** – Wilchwy~~
- ~~**F** – Maruszo – Turzyczka~~
- ~~**G** – Jedłownik – Karkoszka~~
- ~~**H** – Kokoszyce~~
- ~~**I** – Zawada~~
- ~~**J** – Radlin Górny~~

~~Miasto jest członkiem następujących związków i stowarzyszeń:~~
- ~~Śląski Związek Gmin i Powiatów w Katowicach,~~
- ~~Stowarzyszenie Gmin Dorzecza Górnej Odry z siedzibą w Raciborzu,~~
- ~~Stowarzyszenie Gmin Górniczych w Polsce siedzibą w Rybniku,~~
- ~~Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku.~~

~~Miasto współpracuje z następującymi miastami zagranicznymi:~~
- ~~Gladbeck~~
- ~~Karvina~~
- ~~Alanya~~
- ~~Sallaumines~~

Informacje ogólne o mieście.

Wodzisław Śląski jest miastem, o którym przekazy źródłowe potwierdzają istnienie już pod koniec XIII wieku. Miasto liczy 45 120 (dane GUS XII. 2022) mieszkańców i obejmuje obszar 49,5 km^2, z którego około 60 % powierzchni to użytki rolne.

Obecny układ osadniczy miasta tworzą następujące dzielnice:

1) ***Stare Miasto,***
2) ***Nowe miast ,***
3) ***Trzy Wzgórza,***
4) ***Jedłownik Szyb,***
5) ***Radlin II***
6) ***Wilchwy:***
7) ***Jedłownik – Turzyczka-Karkoszka,***
8) ***Kokoszyce,***
9) ***Zawada.***

Miasto jest członkiem następujących związków i stowarzyszeń:

- *Śląski Związek Gmin i Powiatów w Katowicach,*
- *Stowarzyszenie Gmin Dorzecza Górnej Odry z siedziba w Raciborzu,*
- *wiązek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku.*

Miasto współpracuje z następującymi miastami zagranicznymi:

- *Gladbeck*
- *Karvina*
- *Alanya*
- *Sallaumines,*
- *Siret,*
- *Artik*

1. <u>Kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów.</u>

~~Planowane zmiany w strukturze przestrzennej miasta ukierunkowane są na osiąganie celów rozwoju miasta, które zdefiniowane są następująco:~~

~~Celem głównym rozwoju miasta Wodzisławia Śląskiego jest:~~

~~UTWORZENIE NOWYCH PODSTAW SYSTEMU GOSPODARCZEGO MIASTA Z WYKORZYSTANIEM JEGO SZANS ROZWOJU DLA MIESZKAŃCÓW I INWESTORÓW~~

~~C 1~~ ~~Tworzenie odpowiedniej do potrzeb rynku pracy ilości miejsc pracy poprzez rozwój funkcji usługowych i produkcyjnych o znaczeniu ogólnomiejskim i ponadlokalnym,~~

C2 ~~Krystalizacja układu osadniczego miasta poprzez wypełnianie i uzupełnianie obszarów zurbanizowanych oraz zagospodarowanie terenów przemysłowych~~,

C3 ~~Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zwiększenie możliwości dostępu do pracy , mieszkań i wypoczynku,~~

C4 ~~Ochrona wartości, powiązań i ekspozycji zespołów i elementów środowiska kulturowego przyrodniczego miasta,~~

C5 ~~Rozwój i modernizacja układu komunikacji kołowej i systemów infrastruktury technicznej.~~

Planowane zmiany w strukturze przestrzennej miasta ukierunkowane są na osiąganie celów rozwoju miasta, które zgodnie ze Strategią Rozwoju Miasta Wodzisław Śląski do 2030 roku, przyjętą uchwałą nr XL/404/22 w dniu 26 stycznia 2022 r. zdefiniowane są następująco:

Cele strategiczne

CS1 *innowacje społeczne i gospodarcze wykorzystujące i wzmacniające potencjał rozwojowy miasta.*

CS2. *Kameralne i bezpieczne miasto przyjazne dla mieszkańców.*

CS3 *Społeczność lokalna gospodarzem miasta.*

C4 *Zdolność miasta i społeczności lokalnej do zapobiegania i radzenia sobie z sytuacjami kryzysowymi.*

Cele operacyjne związane z osiąganiem celu głównego, to:

- *C1.1. Wysokie, dostosowywane do przemian społecznych i gospodarczych kwalifikacje i kompetencje cywilizacyjne mieszkańców.*
- *C1.2. Współpraca sektora biznesu z podmiotami naukowymi, NGO, samorządem i uczestnictwo podmiotów z miasta w ponadlokalnych sieciach kooperacji jako fundament innowacyjności i kreatywności miasta.*
- *C2.1. Przyjazne przestrzenie publiczne, przestrzenie zamieszkania i dogodne warunki dla zaspokajania potrzeb mieszkaniowych.*
- *C2.2. Wyróżniające miasto przestrzenie i obiekty sportu, rekreacji, kultury i czasu wolnego*
- *C2.3. Miasto gwarantujące dostępność wysokiej jakości usług publicznych.*

- *C3.1. Efektywny system wspierania aktywności podejmowanych przez mieszkańców na rzecz miasta i społeczności lokalnej.*
- *C4.1. Rozwój społeczno-ekonomiczny miasta oparty na zasadach rozwoju zrównoważonego.*
- *C4.2. Partycypacja mieszkańców w procesach decyzyjnych w mieście.*
- *C4.2. Odporność przestrzeni miasta na kryzysowe zjawiska klimatyczne i epidemiczne*.

Osiąganie powyższych celów realizowane w sferze gospodarki przestrzennej powodowało będzie następujące zmiany w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów:

- w związku z rozwojem nowych działalności gospodarczych :

- kompleksy rolne rejonu Kokoszyce – Olszyny – Czyżowice dysponowane będą dla ~~– małych, średnich~~ przedsiębiorstw logistycznych, usługowych i produkcyjnych. *W dniu 30 grudnia 2016 r. na terenie Wodzisławia Śląskiego przy ul.. Olszyny została utworzona specjalna strefa ekonomiczna w ramach Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (KSSE). Powierzchnia obszarów objętych strefą wynosi około 21,5 ha. Utworzenie strefy to przede wszystkim szansa na przyciągnięcie do miasta inwestorów oraz zapewnienie nowych możliwości rozwoju.*
- tereny poprzemysłowe byłej kopalni „Marcel Ruch 1 Maja" oraz obszary je otaczające będą się zmieniały w kierunku utworzenia „Wodzisławskiego Parku Przemysłowego" jako strefy produkcyjno-usługowej. Tereny po południowej stronie bocznicy kolejowej do kopalni „Marcel', tereny produkcyjno - usługowe, magazynowo-składowe przy ulicy Marklowickiej, tereny w zachodniej części dzielnicy Zawada ~~oraz na północ od ulicy Letniej w sąsiedztwie terenów przemysłowych miasta Radlin~~ przekształcone będą w wielofunkcyjne strefy nowych działalności gospodarczych.
- nastąpi modernizacja i pełne wykorzystanie chłonności istniejących stref i terenów produkcyjnych (szyb „Jedłownik", rejon ciepłowni miejskiej przy ul. Radlińskiej, rejon byłego szybu „Kokoszyce" przy ul. M. Dąbrowskiej).

<u>- w związku z rozwojem funkcji usługowych:</u>

- nastąpi rewitalizacja zespołu staromiejskiego w kierunku kształtowania atrakcyjnego specyficznego centrum usługowego miasta o znaczeniu ponadlokalnym z dopuszczeniem obiektów usługowo-handlowych o powierzchni handlowej powyżej 2000 m^2 po południowej i północnej stronie zabytkowego zespołu urbanistycznego, przy czym architektura i usytuowanie tych obiektów uwzględniały będą konieczność zachowania wartości zespołu zabytkowego.
  Wzdłuż ulicy Bogumińskiej w południowej części miasta kształtowane będą strefy działalności komercyjnych związanych z międzynarodową wymiana towarów i usług z wykorzystaniem planowanego węzła drogowego ulicy Bogumińskiej z planowaną drogą Rydułtowy - Pawłowice jako ciągu komunikacyjnego wiążącego miasto z autostradą A1 w węźle „Mszana",
- w centralnych rejonach poszczególnych jednostek osadniczych miasta realizowane będą zespoły usługowe związane z obsługą mieszkańców tych części miasta,
- w sferach sportu i rekreacji będą następowały realizacje inwestycji publiczno-prywatnych i prywatne.

- w związku z krystalizacją układu osadniczego miasta:

- miasto rozwijało się będzie w układzie zróżnicowanych pod względem funkcjonalno-przestrzennym jednostek:
  - *Stare Miasto,*
  - *Nowe miast ,*
  - *Trzy Wzgórza,*
  - *Jedłownik Szyb,*
  - *Radlin II*

- *Wilchwy:*
- *Jedłownik – Turzyczka-Karkoszka,*
- *Kokoszyce,*
- *Zawada.*

- nastąpi rozwój funkcji mieszkaniowych w pasmach terenów wzdłuż ulic Pszowskiej i Jastrzębskiej, rozwój jednostki urbanistycznej pomiędzy ulicami Radlińską, Chrobrego i Rybnicką oraz uzupełnienie struktury mieszkaniowo-usługowej tworzonej przez osiedla „XXX-lecia", „Piastów" i „Dąbrówki",
- wzdłuż ulicy Chrobrego nastąpi rozwój funkcji mieszkaniowej typu podmiejskiego z dużym udziałem zabudowy zorganizowanej przestrzennie,
- struktura jednostki urbanistycznej „Zawada" uzupełniona będzie zabudową o niskiej intensywności, a atrakcyjność tego zespołu wzrośnie w związku z budową zbiornika „Racibórz" na Odrze,
- nastąpi wyraźne oddzielenie się terenów zurbanizowanych miasta od kompleksów rolnych w jednostkach ~~„Radlin Górny", „Radlin Dolny" i „Jedłownik – Kokoszyce~~ „Radlin II", „ Kokoszyce" ,
- w wschodniej części miasta nastąpi wyraźne zwiększenie powierzchni zieleni czynnej biologicznie (poprzez zalesienia nieużytków i terenów poprzemysłowych) jako wzmocnienie biologiczne kom-pleksu leśnego Park Leśny „Balaton",

<u>- w związku z ochroną wartości powiązań i ekspozycji zespołów i elementów środowiska kulturowego i przyrodniczego miasta:</u>

- zachowane zostaną i wykorzystane w promocji miasta istniejące obiekty i zespoły zabytkowe oraz utworzone zostaną strefy i re jony ochrony konserwatorskiej obiektów i zespołów o wartościach kulturowych,
- w rejonach występowania atrakcyjnych krajobrazów zrealizowane zostaną platformy widokowe , które powiązane zostaną w ogólnomiejskim systemie tras rowerowych i ścieżek spacerowych z wykorzystaniem zabytkowych szlaków komunikacyjnych i szlaków turystycznych,
- utworzone zostaną małoobszarowe formy ochrony przyrody poprzez ustanowienie zespołów przyodniczo-krajobrazowych i użytku ekologicznego,
- tworzony będzie Ekologiczny System Obszarów Chronionych (ESOCH) Miasta poprzez zachowanie ciągłości użytkowań przyrodniczych oraz zalesienie terenów w systemie ustalonego w studium układu przyrodniczych jednostek urbanistycznych,

- <u>w związku z rozwojem i modernizacją układu komunikacji kołowej i systemów infrastruktury technicznej:</u>

- przez południowy i środkowy obszar miasta zrealizowana będzie droga główna relacji Rudułtowy - Pawłowice, która w zdecydowanym stopniu odciąży istniejące ulice: Jastrzebską i Pszowską oraz umożliwi dogodny dostęp do autostrady A1.
- w strefach rozwoju nowych działalności gospodarczych zrealizowane będą lokalne układy komu-nikacyjne powiązane dogodnie z układem miasta,
- zachowane zostaną możliwości rozwoju komunikacji kolejowej oraz wykorzystania górniczych linii kolejowych dla komunikacji zbiorowej,
- *na terenie pomiędzy ul Witosa, Ofiar Oświęcimskich i terenów kolejowych: zrealizowany zostanie autobusowo-kolejowy węzeł przesiadkowy.*

Powyższe zmiany w strukturze przestrzennej miasta zachodziły będą z uwzględnieniem następujących obszarów kluczowych (OK.) rozwoju miasta:

- OK 1 - obszar „Kokoszyce - Olszyny"
- OK 2 - obszar byłej kopalni „Marcel - Ruch 1 Maja" wraz z otoczeniem
- OK 3 - obszar przy ul. Bogumińskiej przy wlocie do miasta drogi krajowej nr 78
- OK 4 - obszar zabudowy mieszkaniowej wielo i jedno rodzinnej „Batory" wraz z przylegającymi terenami sportowo-rekreacyjnymi
- OK 5 - obszar mieszkaniowo-usługowy „Radlińska IV"
- OK 6 - obszar przy ulicy Radlińskiej przylegający do zespołu staromiejskiego
- OK 7 - obszar doliny rzeki Leśnicy wraz z terenami miejskiego ośrodka sportowo rekreacyjnego,
- OK 8 - obszar po południowej stronie ulicy Młodzieżowej z możliwością powierzchniowej eksploatacji surowców budowlanych.

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy.

Rozwój miasta zaplanowano poprzez jego podział na obszary różnych polityk przestrzennych, dla których ustalono kierunki zmian i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.

Ze względu na specyfikę istniejącego zagospodarowania doprecyzowano kierunek przeznaczenia obszarów bądź też wskazano obszary objęte zmianą kierunków przeznaczenia.

MNU *Obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej*

MWI, MWII *Obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej*

MWUI, MWUII *Obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej*

MNZ *obszary zabudowy mieszkaniowo-usługowej z dużym udziałem zieleni*

MU *obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i usługowej*

ZP obszary określające podstawowy zasób przyrodniczy środowiska miasta, wymagający ochrony

ZM obszary stanowiące elementy systemu zieleni miejskiej

~~**ZZ**~~ ~~obszary wskazane do kształtowania systemu zieleni miejskiej z dopuszczeniem zabudowy~~

~~**RO**~~ ~~obszary rolne z możliwością zabudowy związanej z produkcją rolną~~

RB *obszary rolne z możliwością zabudowy związanej z rolnictwem*

RZ *obszary zabudowy zagrodowej i produkcji rolnej*

R obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej wskazane do wyłączenia z zabudowy

~~**OZ**~~ ~~obszary zabudowane~~

~~**MU** obszary z możliwością przeznaczenia pod zabudowę mieszkaniową uzupełniającą~~

~~**MZ** obszary z możliwością przeznaczenia pod zabudowę mieszkaniową realizowaną w formie zorganizowanej działalności inwestycyjnej~~

U, U1 obszary wskazane dla zabudowy usługowej

~~**UW** obszary z możliwością przeznaczenia pod zabudowę i urządzenia sportowo-rekreacyjne oraz wypoczynkowe~~

US *obszary usług sportu – rekreacji*

~~**UC** obszary z możliwością rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2~~

PU obszary zabudowy produkcyjno-usługowej

~~**P** obszary wskazane do zabudowy produkcyjnej~~

~~**OK** obszary obiektów i urządzeń obsługi komunalnej miasta~~

IT *obszary obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej*

K obszary obiektów i urządzeń obsługi komunikacyjnej miasta

Obszary objęte zmianą kierunków przeznaczenia oznaczono następującymi symbolami:

- *od 1MNU do 184MNU - Obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej*
- *od 1MWUI do 5MWUI - Obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej*
- *od 1MWUII do 9MWUII -Obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej*
- *od 1MNZ do 61MNZ- obszary zabudowy mieszkaniowo-usługowej z dużym udziałem zieleni*
- *od 1MU do 12MU - obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinne j i usługowej*
- *od 1U do 34U - obszary wskazane dla zabudowy usługowej*
- *od 1US do 3US, obszary usług sportu – rekreacji*
- *od 1PU do 19PU - obszary zabudowy produkcyjno-usługowej*
- *1U/O – obszar obiektów usługowych oraz gospodarki odpadami*
- *od 1ZP do 889ZP - obszary określające podstawowy zasób przyrodniczy środowiska miasta, wymagający ochrony*
- *od 1ZM do 24ZM - obszary stanowiące elementy systemu zieleni miejskiej*
- *od 1RB do 8RB, obszary rolne z możliwością zabudowy związanej z rolnictwem*
- *od 1RZ do 5RZ - obszary zabudowy zagrodowej i produkcji rolnej*
- *od 1R do 31R - obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej wskazane do wyłączenia z zabudowy*
- *1IT - obszary obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej*
- *od 1K do 12K - obszary obiektów i urządzeń obsługi komunikacyjnej miasta*
- *od 1ZC do 13ZC – obszary cmentarzy*
- *od 1W do 54W – obszary wód*

Drogi publiczne lokalne i dojazdowe ujęte w niniejszej zmianie studium

- *lokalne istniejące – od 1KDL DO 67KDL*
- *dojazdowe istniejące – od 1 KDD DO 121KDD;*
- *1TK/CPK obszar realizacji inwestycji pn. „Budowa linii kolejowej na odcinku. Katowice- granica państwa, obejmujący preferowany przez Inwestora (Spółkę Centralny Port Komunikacyjny Sp. z o.o.) wariant przebiegu linii kolejowej.*

Obszarami polityki przestrzennej miasta są również następujące obszary oznaczone graficznie na rysunku Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Nr 1A:

- *granice obszarów wymagających rekultywacji,*
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (q 1%)
- *Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%);*
- *tereny zamknięte;*
- *granice obszarów przestrzeni publicznych,*
- *granice obszarów z możliwością o rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii mocy zainstalowanej większej niż 500 kW wykorzystujących energię słoneczną, zbieżne z granicami stref ochronnych;*
- *granice obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2*
- *obszary czasowego przeznaczenia na cele powierzchniowej eksploatacji złóż;*
- *projektowana droga główna ruchu przyśpieszonego (Droga Główna Południowa).*

Na rysunku Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Nr 1B (który zastąpił w całości rysunki obowiązującego studium nr 2 i 3) wskazano:

- *obiekty wpisane do rejestru zabytków;*
- *obszary wpisane do rejestru zabytków;*
- *granice stref ochrony konserwatorskiej: „A", „B", „OW", „K" ochrony krajobrazu kulturowego, „K" obejmująca cmentarze ujęte w gminnej ewidencji zbytków;*
- *budynki ujęte w gminnej ewidencji zabytków;*
- *obiekty małej architektury ujęte w gminne ewidencji zabytków- krzyże, pomniki;*
- *stanowiska archeologiczne o powierzchni: do 1 ara, o powierzchni od 0,01 do 0,5 ha, o powierzchni powyżej 0,5 ha;*
- *miejsca pamięci wskazane do objęcia ochroną;*
- *elementy kompozycji krajobrazu: szpalery i aleje ze starodrzewiem wskazane do ochrony;*
- *pomniki przyrody,*
- *granice obszarów o wartościach przyrodniczych wskazane do ochrony;*
- *ujęcia wód;*
- *oznaczenie studni zgodnie z dokumentacją hydrogeologiczną;*
- *projektowaną strefę ochrony pośredniej ujęcia wód położonego przy ul. Jastrzębskiej;*
- *obszary lasów ochronnych;*
- *udokumentowane złoża kopalin objęte własnością górniczą;*
- *udokumentowane złoża kopalni nieobjęte własnością górniczą*
- *tereny i obszary górnicze: "RadlinII", „Wilchwy", „Mszana"*

Na rysunku Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Nr 1C wskazano:

tereny występowania osuwisk i tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi

W studium w poniższym zestawieniu obszarów użyto następujących określeń: przeznaczenie podstawowe, przeznaczenie dopuszczalne.

1. *Przez **przeznaczenie podstawowe** należy rozumieć takie przeznaczenie, które przeważa t.j.: stanowi ponad 50 procent powierzchni w granicach linii rozgraniczających obszaru określonego w studium.*
2. *Przez **przeznaczenie uzupełniające** należy rozumieć przeznaczenie, które uzupełnia i wzbogaca przeznaczenie podstawowe i obejmuje nie więcej niż 50 procent powierzchni w granicach linii rozgraniczających obszaru określonego w studium.*

   W granicach linii rozgraniczających obszarów w ramach przeznaczenia dopuszczalnego możliwa jest realizacja:
   - *innej funkcji stanowiącej funkcję istniejącą, o ile nie stanowi ona uciążliwości dla funkcji przewidzianej w liniach rozgraniczających terenu lub jest ona uwzględniona w ustaleniach obowiązujących planów miejscowych,*
   - *sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,*
   - *ciągów pieszo - jezdnych, ciągów pieszych, ścieżek rowerowych,*
   - *obiektów małej architektury,*
   - *zieleni urządzonej, zieleni izolacyjnej*
   - *dróg publicznych dojazdowych, lokalnych, a także dróg wewnętrznych*
   - *parkingów, garaży na terenach przeznaczonych pod zabudowę.*

Ustalenia dotyczące kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz przeznaczeniu terenów

- dla obszarów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej o symbolach MNU, oraz od 1MNU do 184MNU,

1. *Przeznaczenie podstawowe:*
   - *zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,*
   - *zabudowa usługowa.*
2. *Przeznaczenie uzupełniające:*
   - *możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz budownictwa socjalnego w szczególności jako kontynuacja terenów przeznaczonych pod ww. funkcję,*
   - *obiekty rzemiosła obejmującego działalność wytwórczą za wyjątkiem przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,*
   - *rozbudowa istniejących obiektów związanych z działalnością rolniczą za wyjątkiem chowu lub hodowli zwierząt gospodarskich.*
3. *Parametry i wskaźniki urbanistyczne:*
   - *maksymalna wysokość budynków j - 12m;*
   - *minimalna powierzchnia terenu biologiczne czynna - 30%,*
   - *maksymalna powierzchnia zabudowy – 50 %*
   - *maksymalna intensywność zabudowy - 0,9,*

- dla obszarów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej o symbolach MWI :

1. *Przeznaczenie podstawowe: zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna.*
2. *Przeznaczenie uzupełniające: zabudowa usługowa.*
3. *Parametry i wskaźniki urbanistyczne:*
   - *maksymalna intensywność zabudowy - 3,0,*
   - *maksymalna wysokość budynków mieszkalnych – 18 m,*

- *maksymalna wysokość budynków nie wymienionych w pkt 1 – 15 m*
- *minimalna powierzchnia terenu biologiczne czynna - 15%,*
- *maksymalna powierzchnia zabudowy - 60%.*

- dla obszarów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej o symbolach MWII:

1. *Przeznaczenie podstawowe: zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna*
2. *Przeznaczenie uzupełniające: zabudowa usługowa.*
3. *Parametry i wskaźniki urbanistyczne:*
   - *maksymalna intensywność zabudowy - 5,5,*
   - *maksymalna wysokość budynków mieszkalnych - 35m,*
   - *maksymalna wysokość budynków nie wymienionych w wersie drugim - 15 m*
   - *minimalna powierzchnia terenu biologiczne czynna – 15 %,*
   - *maksymalna powierzchnia zabudowy - 50%.*

- dla obszarów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej o symbolach MWUI oraz od 1MWUI do 5MWUI,

1. *Przeznaczenie podstawowe:*
   - *zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna,*
   - *zabudowa usługowa.*
2. *Dopuszcza się rozbudowę istniejących budynków mieszkalnych jednorodzinnych.*
3. *Parametry i wskaźniki urbanistyczne:*
   - *maksymalna intensywność zabudowy - 4,7,*
   - *maksymalna wysokość budynków – 12,5 m,*
   - *minimalna powierzchnia terenu biologiczne czynna - 2%,*
   - *maksymalna powierzchnia zabudowy – 95 %.*

- dla obszarów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej o symbolach MWUII oraz od 1MWUII do 9MWUII,

1. *Przeznaczenie podstawowe:*
   - *zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna,*
   - *zabudowa usługowa.*
2. *Parametry i wskaźniki urbanistyczne:*
   - *maksymalna intensywność zabudowy – 3,5*
   - *minimalna powierzchnia terenu biologiczne czynna – 10 %,*
   - *maksymalna powierzchnia zabudowy – 70 %.*

- Dla obszarów zabudowy mieszkaniowo-usługowej z dużym udziałem zieleni o symbolach MNZ oraz od 1MNZ do 61MNZ.

1. Przeznaczenie podstawowe:
   - *zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna*
2. *Przeznaczenie uzupełniające: zabudowa usługowa.*
3. *Parametry i wskaźniki urbanistyczne:*
   - *maksymalna intensywność zabudowy – 0,6,*
   - *maksymalna wysokość budynków – 12 m,*
   - *minimalna powierzchnia terenu biologiczne czynna – 60 %,*
   - *maksymalna powierzchnia zabudowy - 30%.*
   -

- ***Dla obszarów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i usługowej o symbolach MU oraz od 1MU do 12MU.***

1. *Przeznaczenie podstawowe:*
- *zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna*
- *zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna,*
- *zabudowa usługowa.*

2. *Parametry i wskaźniki urbanistyczne:*
- *maksymalna intensywność zabudowy – 1,8;*
- *maksymalna wysokość budynków mieszkalnych wielorodzinnych – 14 m;*
- *maksymalna wysokość budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz usługowych – 12 m;*
- *minimalna powierzchnia terenu biologiczne czynna – 30 %;*
- *maksymalna powierzchnia zabudowy – 45 %.*

- ***Dla obszarów zabudowy usługowej o symbolach U, U1 oraz od 1U do 34U.***

1. *Przeznaczenie podstawowe:*
- *zabudowa usługowa.*
- *Na terenach U1 dodatkowo możliwość realizacji stacji paliw,*
- *w ramach przeznaczenia podstawowego obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 w obrębie terenów położonych w rejonie ulicy W. Witosa, Bogumińskiej, Wałowej, 26 Marca i Armii Krajowej, zgodnie z oznaczaniem graficznie na rysunku Kierunków zagospodarowania przestrzennego nr 1A;*

2. *Przeznaczenie uzupełniające:*
- *mieszkania wbudowane w budynki usługowe;*
- *obiekty rzemiosła obejmującego działalność wytwórczą za wyjątkiem przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,*
- *budynki mieszkalne jednorodzinne;*
- *obiekty magazynowe*.

3. *Parametry i wskaźniki urbanistyczne:*
- *maksymalna intensywność zabudowy – 3,5*
- *maksymalna wysokość budynków mieszkalnych wielorodzinnych – 16 m;*
- *maksymalna wysokość budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz usługowych – 12 m;*
- *minimalna powierzchnia terenu biologiczne czynna – 10 %;*
- *maksymalna powierzchnia zabudowy – 70%.*

- ***Dla obszarów usług sportu i rekreacji o symbolach US oraz od 1US do 3US.***

1. Przeznaczenie podstawowe: obiekty sportu rekreacji .

2. Przeznaczenie uzupełniające:
- *obiekty usług handlu, gastronomii, hotelarskie, zaplecza administracyjnego;*
- *zbiorniki wodne dla celów rekreacji*
- *pola kempingowe i namiotowe.*

4. *Parametry i wskaźniki urbanistyczne:*
- *maksymalna intensywność zabudowy – 1,4*
- *maksymalna wysokość budynków– 18 m;*
- *maksymalna wysokość budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz usługowych – 12 m;*
- *minimalna powierzchnia terenu biologiczne czynna – 30 %;*
- *maksymalna powierzchnia zabudowy – 50%.*

- ***dla obszarów zabudowy produkcyjno - usługowej o symbolach PU oraz od 1PU do 19PU.***

1. *Przeznaczenie podstawowe:*
   - *zabudowa produkcyjna,*
   - *obiekty magazynowe, składowe, bazy, stacje paliw,*
   - *zabudowa usługowa;*
   - *w ramach przeznaczenia podstawowego obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² w obrębie terenów położonych w rejonie ulicy Marklowickiej i Łużyckiej, Armii Krajowej zgodnie z oznaczaniem graficznie na rysunku Kierunków zagospodarowania przestrzennego nr 1A;*
   - *w ramach przeznaczenia podstawowego realizacja urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW wykorzystujących energię słoneczną w obrębie obszarów OK1, OK2, OK3, a także w rejonie oczyszczalni ścieków „Karkoszka II" oraz w rejonie ulicy Marklowickiej zgodnie z oznaczaniem graficznie na rysunku Kierunków zagospodarowania przestrzennego nr 1A;*
2. *Dopuszcza się powierzchniową eksploatacji surowców budowlanych (piaski i żwiry) w ramach czasowego przeznaczenia terenów w obrębie obszaru OK.8 w Kokoszycach, OK. 3 w rejonie ul. Bogumińskiej oraz na północ od ul. Letniej przy granicy z miastem Radlin zgodnie z oznaczaniem graficznie na rysunku Kierunków zagospodarowania przestrzennego nr 1A;*
   Zabudowę terenu złóż kopalin „KOKOSZYCE-1", „PINIOR I"„RADLIN-LETNIA" „WODZISŁAW ŚLĄSKI" można dopuścić wyłącznie po uprzednim wyeksploatowaniu i rozliczeniu zasobów geologicznych złoża kopaliny.
3. *Przeznaczenie uzupełniające: obiekty i instalacje związane z eksploatacją złóż metanu;*
4. *Dla potrzeb powierzchniowej eksploatacji kopalin dopuszcza się realizację tymczasowych obiektów niezbędnych dla potrzeb eksploatacji, w tym socjalnych, magazynowych.*
5. *Zagospodarowanie terenów w obrębie obszaru OK2 zgodnie z funkcją określoną w pkt 1 wymaga uprzedniej ich rekultywacji, w tym wykonania wszelkich niezbędnych prac związanych z niwelacją gruntów, likwidacją istniejących zwałowisk, z możliwością poddania odpadów procesowi odzysku.*
6. *Parametry i wskaźniki urbanistyczne (nie dotyczą powierzchniowej eksploatacji kopalin):*
   - *maksymalna intensywność zabudowy – 2,4 przy czym w obrębie obszarów OK1 i OK8 – 3,0*
   - *maksymalna wysokość budynków – 16 m, przy czym w obrębie obszarów OK1 i OK 8- 20 m*
   - *minimalna powierzchnia terenu biologiczne czynna - 10%,*
   - *maksymalna powierzchnia zabudowy - 80%;*
7. *Maksymalna wysokość obiektów tymczasowych, o których mowa w pkt 4 – 7 m.*

- dla obszaru obiektów usługowych oraz gospodarki odpadami o symbolu 1U/O:

1. *Przeznaczenie podstawowe:*
   - *obiekty usług: handlu, rzemiosła, związanych z obsługą pojazdów, obiekty biurowe, obiekty gospodarki komunalnej miasta, obiekty dla celów gospodarki odpadami komunalnymi oraz odpadami innymi niż komunalne z wyjątkiem odpadów niebezpiecznych. Zakazuje się termicznego przekształcania odpadów.*
   - *W ramach przeznaczenia podstawowego ustala się również możliwość realizacji obiektów dla celów zbiórki i przetwarzania bioodpadów w tym budowę kompostowni bioodpadów. Zakazuje się termicznego przekształcania odpadów.*

2. *Parametry i wskaźniki urbanistyczne:*

- *maksymalna intensywność zabudowy – 1,5;*
- *maksymalna wysokość budynków – 16 m;*
- *minimalna powierzchnia terenu biologiczne czynna - 3%,*
- *maksymalna powierzchnia zabudowy - 50%.*

- dla obszarów określających podstawowy zasób przyrodniczy środowiska miasta, wymagający ochrony oznaczonych symbolem ZP oraz o symbolach od 1ZP do 88ZP.

1. *Przeznaczenie podstawowe: lasy, zadrzewienia, trwałe użytki zielone,*
2. *Przeznaczenie dopuszczalne :*
   - *grunty orne;*
   - *urządzenia rekreacji (boiska, korty, siłownie plenerowe itp) realizowane w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej na obszarze obejmującym max. 5% terenu w liniach rozgraniczających,*
   - *tworzenie stawów hodowlanych, rekreacyjnych.*

- dla obszarów stanowiących elementy systemu zieleni miejskiej o symbolach ZM *oraz od 1ZM do 24ZM.*

1. *Przeznaczenie podstawowe - parki, skwery, zieleńce, ogrody działkowe, ogrody przydomowe, zieleń izolacyjna.*
2. *Przeznaczenie uzupełniające:*
   - *obiekty i urządzenia rekreacyjne, sportowe, parkowe, mała architektura,*
   - *altany na terenach ogrodów działkowych,*
   - *budynki gospodarcze oraz uzbrojenie terenów służące funkcjonowaniu tych obiektów i urządzeń),*
   - *obiekty usług gastronomii i hotelarskich.*
3. *Parametry i wskaźniki urbanistyczne:*
   - *maksymalna intensywność zabudowy – 0,75;*
   - *maksymalna wysokość budynków – 15 m;*
   - *minimalna powierzchnia terenu biologiczne czynna - 65%,*
   - *maksymalna wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej - 25 %,*

- dla obszarów rolnych z możliwością zabudowy związanej z rolnictwem o symbolach RB oraz od 1RB do 8RB.

1. *Przeznaczenie podstawowe: grunty orne.*
2. *Przeznaczenie uzupełniające:*
   - *zabudowa zagrodowa;*
   - *obiekty przetwórstwa rolno-spożywczego, zabudowa związana z działalnością rolniczą (inna niż zabudowa zagrodowa) za wyjątkiem obiektów chowu i hodowli zwierząt gospodarskich, stanowiących przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko;*
   - *stawy rybne i zbiorniki wodne dla potrzeb rolnictwa;*
   - *usługi związane z działalnością rolniczą.*
3. *Parametry i wskaźniki urbanistyczne:*
   - *maksymalna intensywność zabudowy – 0,2*
   - *maksymalna wysokość budynków – 12 m;*
   - *minimalna powierzchnia terenu biologiczne czynna - 70%,*

- *maksymalna wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki - 10 %,*

- *dla obszarów zabudowy zagrodowej i produkcji rolnej o symbolach RZ oraz od 1RZ do 5RZ.*

1. *Przeznaczenie podstawowe: zabudowa zagrodowa, obiekty produkcji rolniczej, obiekty przetwórstwa rolno-spożywczego, obiekty magazynowe dla potrzeb funkcji rolniczej, stawy rybne i zbiorniki wodne dla potrzeb rolnictwa.*
2. *Przeznaczenie uzupełniające:*
   - *usługi związane z działalnością rolniczą.*
3. *Parametry i wskaźniki urbanistyczne:*
   - *maksymalna intensywność zabudowy – 1,0*
   - *maksymalna wysokość budynków – 12 m;*
   - *minimalna powierzchnia terenu biologiczne czynna - 40%,*
   - *maksymalna wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki - 35 %,*

- dla obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej wskazanych do wyłączenia z zabudowy o symbolach R *oraz od 1R do 31R.*

Obszary wskazane są do wyłączenia z realizacji budynków z wyjątkiem robót budowlanych w ramach istniejących budynków.

1. *Przeznaczenie podstawowe: użytki rolne.*
2. *Przeznaczenie uzupełniające: zadrzewienia, zbiorniki wodne służące potrzebom rolnictwa,*

- dla obszarów obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej o symbolach ***IT oraz 1IT:***

1. *Przeznaczenie podstawowe: sieci i urządzenia infrastruktury technicznej: gazowe, elektroenergetyczne, wodne, kanalizacyjne, telekomunikacyjne, ciepłownicze,*
2. *Przeznaczenie uzupełniające: obiekty administracji.*
3. *Parametry i wskaźniki urbanistyczne:*
   - *maksymalna intensywność zabudowy – 2,8*
   - *minimalna intensywność zabudowy – 0,01,*
   - *maksymalna wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej – 80 %,*
   - *maksymalna wysokość budynków – 18 m,*
   - *powierzchnia terenu biologicznie czynna – min. 2% powierzchni działki budowlanej.*
   -

- **dla obszarów obiektów i urzadzeń obsługi komunikacyjnej o symbolach K *oraz do 1K do 12K.***

1. *Przeznaczenie podstawowe: stacje paliw, usługi techniczne motoryzacji, obiekty obsługi ruchu pasażerskiego, parkingi i garaże zbiorowe.*
2. *Przeznaczenie uzupełniające:*
   - *obiekty usług: handlu, gastronomii, motele.*
3. *Parametry i wskaźniki urbanistyczne:*
   - *maksymalna intensywność zabudowy – 2,0,*
   - *minimalna intensywność zabudowy – 0,01,*
   - *maksymalna wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej – 70 %,*
   - *maksymalna wysokość budynków – 15 m,*
   - *powierzchnia terenu biologicznie czynna – min. 5 % powierzchni działki budowlanej,*

-dla obszarów cmentarzy o symbolach od 1ZC do 13ZC

1. *Przeznaczenie podstawowe: cmentarze wraz z obiektami związanymi z ich funkcjonowaniem w tym: domy przedpogrzebowe, kostnice. budynki kultu religijnego;*
2. *Przeznaczenie uzupełniające;*
   - *obiekty zaplecza administracyjno- gospodarczego.*
3. *Parametry i wskaźniki urbanistyczne:*
   - *maksymalna intensywność zabudowy – 0,35,*
   - *minimalna intensywność zabudowy – 0,01,*
   - *maksymalna wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej 40 %,*
   - *maksymalna wysokość budynków – 10 m,*
   - *powierzchnia terenu biologicznie czynna – min. 5 % powierzchni działki budowlanej.*

– ***dla obszarów wód o symbolach W o symbolach od 1W do 54W.***

1. *Przeznaczenie podstawowe: zbiorniki wodne, wody płynące*
2. *Przeznaczenie uzupełniające;*
   - *zieleń stanowiąca biologiczną obudowę zbiorników,*
   - *urządzenia wodne związane z utrzymaniem wód, ochroną przeciwpowodziową oraz dla celów rekreacji.*

Wytyczne do planów miejscowych:

- *zakaz lokalizacji nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem sieci infrastruktury technicznej w obrębie terenów: MWI, MWII, MN, MNU, MNZ, MU, MWUI, MWUII;*
- *funkcja usługowa, produkcyjna, produkcji rolnej, a także funkcja w obszarach UI oraz U/O nie może powodować ograniczeń w użytkowaniu terenów sąsiednich. Na terenach przewidzianych pod realizację ww. funkcji wymagane jest wprowadzenie wszelkich dostępnych zabezpieczeń ograniczających negatywny wpływ na środowisko w tym: urządzeń ochrony przed hałasem, urządzeń ograniczających emisję pyłów, gazów, odorów, zabezpieczających przed przedostaniem się zanieczyszczeń do wód i do gruntu,*
- *wymagane jest uwzględnienie dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach podlegających ochronie akustycznej;*
- *jeśli w studium wyznaczono przeznaczenie podstawowe i uzupełniające oznacza to, że w przyszłych planach miejscowych, w granicach tego obszaru każde z tych przeznaczeń może występować w obrębie samodzielnej działki, w tym działki budowlanej;*
- *dopuszcza się pozostawienie w dotychczasowym użytkowaniu terenów wskazanych w studium jako obszary urbanizacji, a widniejących w ewidencji gruntów lub według stanu faktycznego jako użytki rolne, leśne, zadrzewienia,*
- *realizacja obiektów budowlanych wymaga uwzględnienia ograniczeń wynikających z uwarunkowań konserwatorskich, górniczych, ochrony środowiska oraz przebiegu sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.*
- *Parametry i wskaźniki urbanistyczne nie dotyczą terenów przeznaczonych pod funkcję parkingów i garaży zbiorowych oraz terenów przeznaczonych pod sieci i urządzenia infrastruktury technicznej za wyjątkiem terenu IT. Parametry i wskaźniki urbanistyczne dotyczące przedmiotowych terenów każdorazowo będą doprecyzowane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (w sposób nie przekraczający ich granicznych wartości);*

- *do czasu wydania ostatecznej decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dla Drogi Głównej Południowej zgodnie z ustawą o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, zamierzenia inwestycyjne w obrębie drogi uwzględniają ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;*
- *na całym obszarze objętym zmianą studium maksymalna wysokość zabudowy nie może przekraczać 45 m, o ile ustalenia szczegółowe dla poszczególnych obszarów nie stanowią inaczej;*
- *zakazuje się lokalizacji zakładów o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;*
- *obowiązuje ograniczenie lokalizacji zabudowy na terenach MNZ w pasie o szerokości 10 m od granicy z terenami o symbolach Z; ograniczenie nie dotyczy sieci infrastruktury technicznej, tymczasowych obiektów budowlanych;*
- *na terenach nieobjętych systemem zbiorczej kanalizacji sanitarnej dopuszcza się:*
  - *do czasu jej realizacji stosowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych;*
  - *stosowanie przydomowych oczyszczalni ścieków;*
- *obowiązuje realizacja nowej zabudowy na terenach MNZ w odległości minimum 10 m od obszarów wód i minimum 10 m od terenów o symbolach Z stanowiących doliny cieków (otoczenie obszarów wód)*
- *Na terenach PU w obrębie obszaru OK8 wymagane jest utworzenie korytarza ekologicznego łączącego tereny lasów i zadrzewień, umożliwiającego przemieszczanie się zwierzyny (od terenów położonych w północno wschodniej części obszaru przy u. Młodzieżowej do części południowo-zachodniej w rejonie ul. Długiej).*

3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego.

W procesie rozwoju miasta ustala się konieczność ochrony lub uwzględnienia w zagospodarowaniu terenów następujących elementów środowiska i jego zasobów wskazanych graficznie na rysunku Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Nr 1B. Obejmują one:

1. *pomniki przyrody,*
2. *granice obszarów o wartościach przyrodniczych wskazane do ochrony,*
3. *ujęcia wód,*
4. *złoża kopalin objętych własnością górniczą,*
5. *złoża kopalin nieobjętych własnością górniczą,*
6. *obszary górnicze i tereny górnicze,*
7. *granice lasów ochronnych.*

Ad 1.

Obowiązuje ochrona pomników przyrody żywej obejmujących pojedyncze gatunki drzew, które podlegają ochronie aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi.

Ad 2.

Obszary o wartościach przyrodniczych wskazane do ochrony, jako użytek ekologiczny „Potok Wypadów" oraz jako zespół przyrodniczo-krajobrazowy „„Grodzisko" oraz park w Kokoszycach w drodze uchwały

Rady Miejskiej wymagają wcześniejszego przygotowania granic tych form ochrony przyrody w nawiązaniu do własności nieruchomości na których one występują.

Dla potrzeb ochrony obszarów o wartościach przyrodniczych ustala się:

- *zakaz niszczenia, uszkadzania lub przekształcania obiektu lub obszaru;*
- *zakaz uszkadzania i zanieczyszczania gleby;*
- *zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej oraz ochronie przeciwpowodziowej;*
- *zakaz likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych;*
- *utrzymanie i ochrona zadrzewień,*

Ad 3.

Na terenie miasta znajdują się ujęcia wód podziemnych, oznaczone na rysunku Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego nr 1B:

1. *ujęcie eksploatowane przez Wojewódzkiego Szpitala Chorób Płuc im. Alojzego Pawelca w Wodzisławiu Śląskim:*
   - *pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych (decyzja WOŚ.6341.78.2013),*
   - *ujęcie zlokalizowane jest na działce nr 148/27,*
   - *zasoby udokumentowane dla studni to 60,5 m³/h,*
   - *pozwolenie udzielono na czas oznaczony od 19 stycznia 2013 r do 16 grudnia 2033 r,*
2. *ujęcie wód podziemnych wg Dokumentacji hydrogeologicznej ustalającej zasoby eksploatacyjne ujęcia wód podziemnych z utworów czwartorzędu i trzeciorzędu, położonego przy ulicy Jastrzębskiej w Wodzisławiu Śląskim, zatwierdzonej decyzją Starosty Wodzisławskiego z dnia 8 kwietnia 2008 r., (numer w Wojewódzkim Archiwum Geologicznym w Katowicach WAG – 2934),*
   - *ujęcie eksploatowane jest przez PWiK Sp. z o.o. w Wodzisławiu Śląskim,*
   - *pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych (decyzja WOŚ.6223-7/08),*
   - *ujęcie składa się z 10 studni: S-1, S-3, S-4, S-5, S-6, S-7, S-8, S-9, S-10, S-11,*
   - *zasoby eksploatacyjne dla studni S-1 to 2,36 m³/h przy depresji 2 m, dla S-3 1,8 m3/h przy depresji 2 m, dla S-4 1,0 m3/h przy depresji 2 m, dla S-5 2,3 m3/h przy depresji 2 m, dla S-6 1,1 m3/h przy depresji 1,5 m, dla S-7 1,9 m3/h przy depresji 4 m, dla S-8 6,0 m3/h przy depresji 4 m, dla S-9 0,2 m3/h przy depresji 0,3 m, dla S-10 i S-11 2,5 m3/h przy depresji 4 m,*
   - *pozwolenie udzielono na czas oznaczony od 13 sierpień 2008 r do 6 maja 2028 r.*

     Dokumentowane studnie poza studnią nr 6 otoczoną drzewami mają wyznaczone i ogrodzone tereny stref ochrony bezpośredniej. Dla studni S-1 jest to teren o promieniu 5,25-6,25 m. Studnie S-3 i S-4 mają wspólne ogrodzenie terenu o promieniu 8,3-8,6 m. Studnia nr S-5 ma ogrodzenie wokół terenu o promieniu 8,5 m. Studnia nr S-7 ma ogrodzony teren o promieniu 9,2 m. Studnia nr S-8 – 14,2 m. Studnia nr S-9 ma ogrodzony teren o promieniu 15,0 m. Studnia nr S-10 i S-11 mają wspólne ogrodzenie o promieniu 14,5 m

     Wg ww. dokumentacji proponuje się ustanowienie strefy ochrony pośredniej, który:

     - ma kształt elipsy o osi w górę strumienia około 1100 m i w dół strumienia 318 m, o powierzchni około 0,73 km².

     Projektowana strefa ochrony pośredniej została oznaczona graficznie na rysunku Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego nr 1B. W strefie należy ograniczyć realizację inwestycji powodujących zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub wydajności ujęcia

3. *ujęcie wód podziemnych wraz ze strefą ochrony – terenem ochrony bezpośredniej wg Dokumentacji hydrogeologicznej ustalającej zasoby eksploatacyjne wielootworowego ujęcia wód podziemnych P.N. "ROD ROZKWIT" złożonego z otworów hydrogeologicznych (studni wierconych) SW-1, SW-2, SW-3, SW-4, ujmujących wody podziemne z czwartorzędowego poziomu wodonośnego – dla potrzeb Rodzinnego Ogrodu Działkowego "ROZKWIT" na działce ewid. nr 1187/13 w Wodzisławiu Śląskim przy ul. Marklowickiej 16, zatwierdzonej decyzją Starosty Wodzisławskiego z dnia 11 maja 2021 r. (numer w Wojewódzkim Archiwum Geologicznym w Katowicach WAG – 4560).*

   Zgodne z ww. dokumentacją dla ujęcia zachodzi konieczność ustanowienia strefy ochrony bezpośredniej osobo dla każdej studni ujęcia o wymiarach min 2x2 m.
4. *ujęcie wód podziemnych wg Dokumentacji hydrogeologicznej ustalającej zasoby eksploatacyjne studni kopanej Sk-1 ujmującej wody podziemne z czwartorzędowego poziomu wodonośnego dla potrzeb Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Róża" na działce nr 2503/150 w Wodzisławiu Śląskim przy ul. Kardynała Wyszyńskiego 3A, zatwierdzonej decyzją Starosty Wodzisławskiego z dnia 7 lipca 2020 r. (numer w Wojewódzkim Archiwum Geologicznym w Katowicach WAG – 4452). Zgodne z ww. dokumentacja proponuje się ustanowienie strefy ochrony bezpośredniej o wymiarach w planie: około 3 m północno-wschodnia granica, około 7,5 m południowo-wschodnia granica; około 2,9 m południowo zachodnia granica, około 6,7 m*
   północno-zachodnia granica.
5. *ujęcie wody podziemnej wg Dokumentacji hydrogeologicznej ujęcia wody podziemnej z utworów trzeciorzędowych w miejscowości Wodzisław Śląski, opracowanej w 1969 r. (numer w Wojewódzkim Archiwum Geologicznym w Katowicach WAG – 723). Zgodnie z ww. dokumentacją dla całego ujęcia należy założyć pas ścisłej ochrony sanitarnej.*
6. *ujęcie wody podziemnej wg Dokumentacji hydrogeologicznej ujęcia wody podziemnej z utworów czwartorzędu w miejscowości Wodzisław Śląski, opracowanej w 1969 r. (numer w Wojewódzkim Archiwum Geologicznym w Katowicach WAG – 860). Zgodnie z ww. dokumentacją nie zachodzi konieczność wyznaczania stref ochrony sanitarnej.*
7. *ujęcie wody podziemnej wg Dokumentacji hydrogeologicznej ujęcia wody z źródła nr 1 w Kat. "B" we wsi Zawada, opracowanej w 1973 r., (numer w Wojewódzkim Archiwum Geologicznym w Katowicach WAG – 570). Zgodnie z ww. dokumentacją ujęcie należy ogrodzić zgodnie z projektowana strefą ochrony bezpośredniej.*
8. *ujęcie wody podziemnej wg Sprawozdanie z badań ujęcia źródła nr 3 we wsi Zawada, opracowanej w 1973 r., (numer w Wojewódzkim Archiwum Geologicznym w Katowicach WAG – 613). Zgodne z ww. dokumentacją projektuje się strefą ochrony bezpośredniej o wymiarach 30/60/40/63 m.*

Ad 4.Złoża objęte własnością górniczą:

Tabela nr 1 **Złoża objęte własnością górniczą:**		
Kopalina główna – węgle kamienne		
Nazwa złoża	*kod*	*Id*
„ANNA"	*WK*	376
ANNA-POLE POŁUDNIOWE"	*WK*	303
„MARCEL"	*WK*	377
„MARCEL 1"	*WK*	17950
„RYDUŁTOWY	*WK*	378
„MARCEL – RUCH 1 MAJA"	*WK*	*375*
ZŁOŻA METANU POKŁADÓW WĘGLA		
„ANNA"	*MW*	20776
„MSZANA"	*MW*	17399
„WILCHWY"	*MW*	18386

Ad 5 Złoża nieobjęte własnością górniczą.

Tabela nr 2 **Złoża nieobjęte własnością górniczą.**		
ZŁOŻA PIASÓW I ŻWIRÓW		
Nazwa złoża	*kod*	*Id*
„KOKOSZYCE-1"	*KN*	17682

„PINIOR I"	*KN*	13809
„RADLIN-LETNIA"	*KN*	14662
ZŁOŻE SUROWCÓW ILASTYCH CERAMIKI BUDOWLANEJ		
„WODZISŁAW ŚLĄSKI"	*IB*	2099

Ad 6 Obszary i tereny Górnicze

Tabela nr 3 ***Obszary i Tereny Górnicze***			
KONCESJOBIORCA	***Obszar górniczy***	***Teren górniczy***	***Nazwa złoża***
POLSKA GRUPA GÓRNICZA S.A.	*OG Radlin II*	*TG Radlin II*	***Marcel 1***
GAZKOP-1 Sp z o.o.	*OG Mszana*	*TG Mszana*	***Mszana***
GAZKOP-WILCHWY Sp. z o.o.	*OG Wilchwy*	*TG Wilchwy*	***Wilchwy***
FHU MIRGO Mirosław Rusek	*Radlin-Letnia I Zbieżny z granicą złoża*	*Radlin-Letnia I Zbieżny z granicą złoża*	***Radlin-Letnia***
PTHU Matuszek sp.j.	*Kokoszyce – Pinior I Zbieżny z granicą złoża*	*Kokoszyce – Pinior I Zbieżny z granicą złoża*	***Pinior I***

Dla ochrony udokumentowanych złóż kopalin nieobjętych własnością górniczą obowiązuje:

- *eksploatacja złoża zgodnie z warunkami koncesji;*
- *po zakończeniu eksploatacji rekultywacja umożliwiająca wtórne zagospodarowania zgodnie z kierunkiem określonym w studium;*
- *trwałą zabudowę terenów złóż kopalin (piasków i żwirów, surowców ilastych ceramiki budowlanej) dopuszcza się wyłącznie po uprzednim wyeksploatowaniu i rozliczeniu zasobów geologicznych złoża kopaliny. Powyższy wymóg nie dotyczy obiektów tymczasowych.*

Teren górniczy jest to przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego.

Obszarem górniczym jest to przestrzeń, w granicach, której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny oraz prowadzenia robót górniczych związanych z wykonywaniem koncesji.
Lokalizacja obiektów budowlanych musi uwzględniać wpływ eksploatacji górniczej związanej z występowaniem obszarów i terenów górniczych
Ad 7
W Wodzisławiu Śląskim największe powierzchniowo tereny zielone znajdują się we wschodniej części miasta. Należą do nich: Las Grodzisko, Park Leśny Balaton. Lasy państwowe na terenie gminy mają status lasów ochronnych, pozostałe to lasy gospodarcze. Lasy ochronne zostały wskazane na rysunku Kierunków zagospodarowania przestrzennego nr 1B.

Cieki wodne
Głównym powierzchniowym ciekiem wodnym, który przepływa przez miasto Wodzisław Śląski jest rzeka Leśnica. Oprócz niego przepływa tu także Marklówka i Syrynka. Cały obszar miasta znajduje się w zlewni Odry. Rzeka Leśnica swój początek bierze na terenie Radlina, przecina miasto z północy na południe i po przepłynięciu odcinka ok. 21 km uchodzi razem z Szotkówką do Olzy. Na terenie Wodzisławia Śląskiego dopływają do niej takie potoki jak: Jedłownicki, Marklówka, Syrynka i potok Sakandrzok.
Obowiązuje konieczność zapewnienia dostępu do wody przez właścicieli nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych zgodnie z art. 233 ustawy Prawo wodne (t..j.Dz.U z 2017r. poz.1478 z późn.zm.) oraz warunki grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych zgodnie z art. 232 ww. ustawy.
Dopuszcza się wszelkie działania służące poprawie warunków korzystania z wód i ochronie przeciwpowodziowej w tym regulację cieków.
Zagospodarowanie terenów wokół cmentarzy
Na rysunku Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Nr 1A wskazano obszary o szerokości 50 m oraz 150 m od granic cmentarzy, w obrębie których obowiązują wymogi rozporządzenia z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. Nr 1959 Nr 52 poz. 315)

4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków kultury współczesnej w procesie rozwoju miasta realizowana będzie poprzez:

1. Zachowanie przepisów konserwatorskich dotyczących zagospodarowania i przekształceń obiektów i terenów położonych w strefach „A", „B", „OW", „K" ochrony konserwatorskiej.
2. Pełną ochronę obiektów wpisanych do rejestru zabytków.
3. Ochronę obiektów *ujętych w gminnej ewidencji* zabytków poprzez odpowiednie zapisy w planach miejscowych gwarantujące ich zachowanie i ochronę ekspozycji.,
4. Ochronę miejsc pamięci.
5. Przeprowadzenie analiz stanu oraz wartości estetycznych i kulturowych zrealizowanych i realizowanych obiektów współczesnych przeprowadzanych okresowo i dokumentowanych poprzez odpowiednie uchwały Rady Miasta.

Ad 1.

Strefą „A" ścisłej ochrony konserwatorskiej krajobrazu kulturowego obejmuje się obszar założenia miasta średniowiecznego pokazany graficznie na rysunku Kierunków zagospodarowania przestrzennego nr Nr 1B

1) *utrzymanie historycznego układu ulic i placów oraz utrzymaniem historycznie ukształtowanej linii zabudowy obiektów,*
2) *w przypadku uzupełnienia zabudowy stanowiącej zwarte pierzeje wymagane jest zachowanie linii zabudowy wyznaczonej przez budynki pozostające w sąsiedztwie;*
3) *zakaz stosowania panelowych materiałów wykończeniowych z tworzyw sztucznych np.: „siding" na elewacjach budynków oraz innych materiałów nie nawiązujących do tradycyjnych materiałów wykończeniowych w obrębie strefy takich jak: tynki w kolorach jasnych, pokrycia ceramiczne bądź kamienne w szczególności w partiach cokołowych obiektów, dachówki w kolorze bordowym lub ciemno-czerwonym;*
4) *nakaz stosowania stolarki o symetrycznym kształcie i symetrycznych podziałach,*
5) *w nowo projektowanych budynkach w granicach układu urbanistycznego Starego Miasta wpisanego do rejestru zabytków obowiązuje nakaz stosowania okien dwudzielnych cztero lub sześciokwaterowych,*
6) *zakaz lokalizacji anten satelitarnych na elewacjach frontowych budynków;*
7) *możliwość przebudowy płyty Rynku z dopuszczeniem jej zagospodarowania obiektami handlowymi i gastronomicznymi użytkowanymi okresowo oraz trwałym odtworzeniem obiektów historycznych lub ich śladów (np. Ratusz).*

Strefą „B" częściowej ochrony obejmuje się następujące tereny:
1) *założenie kościoła parafialnego w Jedłowniku,*
2) *obszar dworu Fridricha Wilhelma Hirscha wraz z założeniem parkowym.*

Na ww. terenach obowiązuje rygor utrzymania zasadniczych elementów rozplanowania zabudowy, układu zagospodarowania terenów oraz ochrona zabytkowej zabudowy i drzewostanu.

1) W strefie „B" ochrony konserwatorskiej obejmującej kościół parafialny w Jedłowniku wraz z otoczeniem obowiązuje:

a) *ochrona istniejącego obiektu wpisanego do gminnej ewidencji zgodnie z wymogami określonymi dla ww. obiektów,*
b) *w przypadku realizacji nowych obiektów:*
   - *nakaz pokrycia dachów dachówką lub innym materiałem imitującym dachówkę w kolorze brązowym,*
   - *nakaz stosowania jasnej kolorystyki ścian budynków w odcieniach bieli, beżu,*
   - *zakaz stosowania panelowych materiałów wykończeniowych z tworzyw sztucznych np.: „siding".*

2) W strefie „B" ochrony konserwatorskiej obejmującej dwór Fridricha Wilhelma Hirscha wraz z założeniem parkowym obowiązuje:
a) *ochrona istniejących obiektów wpisanych do gminnej ewidencji;*
b) *w przypadku realizacji nowych obiektów:*
   - *nakaz pokrycia dachów dachówką lub innym materiałem imitującym dachówkę w kolorze ciemno - czerwonym,*
   - *zakaz stosowania panelowych materiałów wykończeniowych z tworzyw sztucznych np.: „siding" na elewacjach budynków oraz innych materiałów nie nawiązujących do*

tradycyjnych materiałów wykończeniowych w obrębie strefy takich jak: cegła bądź płytki klinkierowe, tynki,

c)ochrona istniejących zadrzewień z możliwością ich usunięcia w przypadku obumarcia bądź stwarzania przez drzewa zagrożenia dla osób lub mienia.

3) Dla obszaru obejmującego wieżę romantyczną wraz z otoczeniem ustala się nakaz stosowania materiałów wykończeniowych nowo realizowanych obiektów takich jak: cegła, kamień, płytki klinkierowe; w przypadku realizacji dachów spadzistych w obiektach wymóg stosowania dachówki ceramicznej w kolorze bordowym lub ciemno -czerwonym.

Strefa „K" ochrony krajobrazu kulturowego obejmuje się:

1) tereny cmentarzy ujętych w gminnej ewidencji zabytków,

2) tereny leśne i zespoły stawów w rejonie kompleksu „Grodzisko" przy ul. Łużyckiej.

Dla terenów cmentarzy obowiązuje:

a) zachowanie historycznie ukształtowanego planu alei,

b) ochrona zabytkowych nagrobków sprzed 1945r.,

c) ochrona istniejących zadrzewień z możliwością ich usunięcia w przypadku stwarzania przez nie zagrożenia dla osób lub mienia.

Dla terenów w rejonie ul Łużyckiej obowiązuje:

a) ochrona i utrzymanie istniejących stawów

b) na terenach przeznaczonych do zainwestowania zakaz stosowania panelowych materiałów wykończeniowych z tworzyw sztucznych np.: „siding" na elewacjach budynków.

Tereny występowania stanowiska archeologicznych oraz strefy „OW" obserwacji archeologicznej

Wskazuje się tereny występowania stanowisk archeologicznych wymienionych w poniższej tabeli oraz ustala się strefę „OW" obserwacji archeologicznej obejmującej rejon centrum miasta zgodnie z oznaczeniem graficznym na rysunku Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego nr 1B.

Wszelkie roboty ziemne w granicach strefy „OW" oraz w obrębie stanowisk archeologicznych winny być prowadzone zgodnie z przepisami z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Dotyczy to w szczególności działań podejmowanych w związku z odkryciem przedmiotów zabytkowych lub obiektów zabytkowych.

	WYKAZ STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH			
Nr stanowiska w miejscowości	***położenie***	***nr stanowiska na rysunku planu analogiczny do numeru***	***kultura chronologia***	***Rodzaj stanowiska***

		stanowiska na obszarze			
nr obszaru 103-41					
81	Zawada	67	epoka kamienna	1	osada
			późne średniowiecze	2	osada
82	Zawada	68	epoka kamienna	1	ślad osadnictwa
			okres nowożytny	2	punkt osadniczy
83	Kokoszyce	69	okres nowożytny		punkt osadniczy
88	Zawada	74	okres nowożytny		ślad osadnictwa
nr obszaru 103-42					
1	Stare Miasto	1	średniowiecze XIII-XVw.		osada
3	Wilchwy	2	paleolit schyłkowy		osada
			średniowiecz		grodzisko?
4		3	średniowiecz		grodzisko
6	Stare Miasto	4	ep. kamienia	1	ślad osadnictwa
			średniowiecze XIV-XVw.	2	ślad osadnictwa
9	re Miasto	5	średniowiecze		grodzisko
10	re Miasto	6	ep. kamienna		ślad osadnictwa
11	Stare Miasto	7	okr. wpł..rzymskich		ślad osadnictwa
12	Stare Miasto	8	okr. wpł..rzymskich		ślad osadnictwa
13	Stare Miasto	9	Ep.kamienna, paleolit?		ślad osadnictwa
14	Stare Miasto	10	neolit		ślad osadnictwa
15	Stare Miasto	11	paleolit		ślad osadnictwa
16	Stare Miasto	12	neolit		ślad osadnictwa
17	Stare Miasto	13	ep. brązu halsztatt		ślad osadnictwa
18	Stare Miasto	14	pradzieje		ślad osadnictwa
20	Stare Miasto	16	średniowiecze?		punkt osadn.

21	Stare Miasto	17	okres wpł. rzymskich I-IVw		
22	Stare Miasto	18	nieokreślona	punkt osadn.	
23	Stare Miasto	19	okr. wpł..rzymskich	ślad osadnictwa	
24	Stare Miasto	20	epoka kamienna	ślad osadnictwa	
25	Kokoszyce	21`	średniowiecze	ślad osadnictwa	
26	Radlin II	22	średniowiecze XIV-XVw.	ślad osadnictwa	
27	Radlin II	23	woz. średniow.XI- poł.XIIIw.	ślad osadnictwa	
28	Radlin II	24	woz. średniow.IX-Xw	1	osada
			średniowiecze	2	ślad osadnictwa
29	Radlin II	25	średniowiecze	ślad osadnictwa	
30	Radlin II	26	średniowiecze XIV-XVw.	ślad osadnictwa	
31	Radlin II	27	średniowiecze XIV-XVw.	ślad osadnictwa	
32	Radlin II	28	średniowiecze	ślad osadnictwa	
33	Radlin II	29	średniowiecze	ślad osadnictwa	
34	Radlin II	30	średniowiecze	ślad osadnictwa	
35	Radlin II	31	średniowiecze	ślad osadnictwa	
36	Radlin II	32	średniowiecze XIV-XVw.	ślad osadnictwa	
37	Radlin II	33	średniowiecze XIV-XVw.	ślad osadnictwa	
38	Radlin II	34	średniowiecze	ślad osadnictwa	
39	Radlin II	35	średniowiecze XIV-XVw.	ślad osadnictwa	
40	Radlin II	36	epoka kamienna	ślad osadnictwa	
41	Radlin II	37	średniowiecze XIV-XVw.	ślad osadnictwa	
42	Radlin II	38	średniowiecze	ślad osadnictwa	
43	Radlin II	39	średniowiecze	ślad osadnictwa	
44	Radlin II	40	średniowiecze	ślad osadnictwa	
45	Kokoszyce	41	średniowiecze	ślad osadnictwa	
46	Kokoszyce	42	ep. kamienna	1	ślad osadnictwa
			średniowiecze XIV-XVw.	2	ślad osadnictwa
47	Radlin II	43	epoka kamienna	1	ślad osadnictwa
			średniowiecze XIV-XVw.	2	ślad osadnictwa

48	Radlin II	44	średniowiecze		ślad osadnictwa
49	Kokoszyce	45	średniowiecze		ślad osadnictwa
50	Kokoszyce	46	średniowiecze		ślad osadnictwa
51	Kokoszyce	47	średniowiecze		ślad osadnictwa
52	Jedłownik	48	średniowiecze		ślad osadnictwa
53	edłownik	49	średniowiecze XIV-XVw.		ślad osadnictwa
54	edłownik	50	średniowiecze		ślad osadnictwa
55	edłownik	51	średniowiecze XIV-XVw.		ślad osadnictwa
56	Radlin II	52	średniowiecze		ślad osadnictwa
57	Osiedle XXX-lecia PRL. -- Piastów-Dąbrówki	53	średniowiecze		ślad osadnictwa
58	Stare Miasto	54	średniowiecze		ślad osadnictwa
59	Stare Miasto	55			
60	Stare Miasto	56	średniowiecze XIV-XVw.		ślad osadnictwa
61	Radlin II	57	średniowiecze		ślad osadnictwa
62	Radlin II	58	średniowiecze XIV-XVw.		ślad osadnictwa
63	Radlin II	59	średniowiecze		ślad osadnictwa
64	Radlin II	60	średniowiecze XIV-XVw.		ślad osadnictwa
65	Radlin II	61	średniowiecze		ślad osadnictwa
66	Radlin II	62	woz. średniow. IX-XI w.	1	ślad osadnictwa
			średniowiecze XIV-XVw.	2	osada
67	Stare Miasto	63	epoka kamienna	1	ślad osadnictwa
			Średniowiecze XVw.	2	osada
	nr obszaru 104-42				
89	Jedłownik	40	XVII-XVIIIw.		ślad osadnictwa
90	Jedłownik	41	okres nowożytny		ślad osadnictwa
91	Karkoszka	42	epoka kamienna		ślad osadnictwa
8	Jedłownik	43	paleolit?, neolit?, epoka kamienna	1	ślad osadnictwa
			późne średniowiecze	2	ślad osadnictwa

92	Jedłownik	44	epoka kamienna	ślad osadnictwa	
93	Jedłownik	45	epoka kamienna	ślad osadnictwa	
94	Jedłownik	46	epoka kamienna	1	ślad osadnictwa
			średniowiecze	2	ślad osadnictwa
95		47	późne średniowiecze	ślad osadnictwa	
96	Jedłownik	48	średniowiecze	ślad osadnictwa	
97	Turzyczka	49	epoka kamienna	1	ślad osadnictwa
			średniowiecze	2	ślad osadnictwa
			okres nowożytny	3	sada
98	Turzyczka	50	okres nowożytny	ślad osadnictwa	
99	Turzyczka	51	okres nowożytny	ślad osadnictwa	
100	Turzyczka	52	epoka kamienna	1	ślad osadnictwa
			średniowiecze	2	ślad osadnictwa
			okres nowożytny	3	ślad osadnictwa
101	Turzyczka	53	wczesne średniowiecze	1	ślad osadnictwa
			okres nowożytny	2	ślad osadnictwa
102	Marusze	54	średniowiecze?	1	ślad osadnictwa
			okres nowożytny	2	ślad osadnictwa
103	Jedłownik	55	epoka kamienna	ślad osadnictwa	
13	Marusze	56	epoka kamienna, paleolit?	ślad osadnictwa	
104	Marusze	57	okres nowożytny	ślad osadnictwa	
105	Stare Miasto	58	średniowiecze	ślad osadnictwa	
106	are Miasto	59	epoka kamienna	1	ślad osadnictwa
			wczesne średniowiecze	2	ślad osadnictwa
107	are Miasto	60	epoka kamienna	ślad osadnictwa	
108	Wilchwy	61	epoka kamienna	ślad osadnictwa	
109	Stare Miasto	62	epoka kamienna	1	ślad osadnictwa
			średniowiecze	2	osada
			okres nowożytny	3	ślad osadnictwa
110	Stare Miasto	63	średniowiecze	1	osada
			okres nowożytny	2	ślad osadnictwa

111	Stare Miasto	64	średniowiecze	ślad osadnictwa	
			okres nowożytny	ślad osadnictwa	
112	Stare Miasto	65	paleolit	1	ślad osadnictwa
			neolit	2	ślad osadnictwa
2	Stare Miasto	66	paleolit	1	ślad osadnictwa
			paleolit schyłkowy	2	ślad osadnictwa
			Paleolit?, mezolit?	3	ślad osadnictwa
11	Stare Miasto	67	paleolit	1	ślad osadnictwa
			epoka kamienna	2	ślad osadnictwa
			okres wpływów rzymskich	3	ślad osadnictwa
4	Stare Miasto	68	paleolit	1	ślad osadnictwa
			neolit	2	ślad osadnictwa
			epoka kamienna	3	ślad osadnictwa
113	Wilchwy	69	epoka kamienna	ślad osadnictwa	
114	Wilchwy	70	okres nowożytny	ślad osadnictwa	
115		71	średniowiecze	1	ślad osadnictwa
			okres nowożytny	2	osada
116	Wilchwy	72	okres nowożytny	ślad osadnictwa	
117	Wilchwy	73	okres nowożytny	ślad osadnictwa	
118	Wilchwy	74	okres nowożytny	ślad osadnictwa	
119	Wilchwy	75	epoka kamienna	1	ślad osadnictwa
			średniowiecze	2	ślad osadnictwa
			okres nowożytny	3	osada
120	Wilchwy	76	okres nowożytny	ślad osadnictwa	
121	Wilchwy	77	średniowiecze	1	ślad osadnictwa
			okres nowożytny	2	ślad osadnictwa
122	Wilchwy	78	epoka kamienna	ślad osadnictwa	

Ad 2.
Obowiązuje ochrona obszarów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków wymienionych w tabeli zgodnie z przepisami odrębnymi w tym zakresie (ustawa z dnia 23 lipca 200 3r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.)

OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW		
Lokalizacja	Obiekt objęty ochroną	Numer rejestru zabytków
Stare Miasto	Miasto w ramach średniowiecznego założenia. Ochroną objęty jest układ urbanistyczny wyznaczony ulicami: księżnej Konstancji (z pierzeją wschodnią i zachodnią), Wałową (z pierzeją północną), Zgoda (z pierzeją południową), Arendarską i Słowackiego (z pierzeją południową) wraz z terenem parku pałacowego.	A/380/53 14.03.1953
Stare Miasto ulica Kościelna 1	Kościół parafialny pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, wzniesiony w latach 1909-1911 według projektu architekta Ludwika Schneidera w stylu neogotyckim	A/1540/94 22.08.1994
Stare Miasto ulica Sądowa 3	Dawny klasztor pofranciszkański (obecnie sąd), przyległy od północy do kościoła, z XVII wieku. Granice ochrony obejmują obiekt w ramach dawnego założenia klasztornego	A/746/66 30.12.1966
Stare Miasto ulica Minorytów	Dawny kościół pofranciszkański (obecnie kościół ewangelicki) , z XV wieku, gotycki, murowany Granice ochrony obejmują obiekt w ramach dawnego założenia klasztornego	A/279/09 8 VII 2009 województwo śląskie A/745/66 30 XII 1966 województwo katowickie
Stare Miasto ulica Zamkowa	Zamek z XIX wieku o charakterze klasycystycznym wraz z parkiem na stoku i sztuczną wyspą. Granice ochrony obejmują obiekt wraz z parkiem o powierzchni około 34 ha	A/758/66 30.12.1966
Wilchwy	Wieża romantyczna na południowy wschód od miasta, z XIX wieku, neogotycka o charakterze sztucznej ruiny. Granice ochrony obejmują obiekt i najbliższe otoczenie	A/757/66 30.12.1966
Stare Miasto Rynek 1	Budynek mieszkalny z XVIII wieku, przekształcony po 1945 roku	A/747/66 26.09.1966
Stare Miasto Rynek 2	Budynek mieszkalny z XIX wieku	A/748/66 26.09.1966
Stare Miasto Rynek 3	Budynek mieszkalny z XIX wieku, nadbudowany i przekształcony	A/749/66 26.09.1966
Stare Miasto Rynek 4	Budynek mieszkalny z XIX wieku, częściowo przekształcony	A/750/66 26.09.1966

Stare Miasto Rynek 5	*Budynek mieszkalny z XIX wieku, przekształcony*	*A/751/66* *26.09.1966*
Stare Miasto Rynek 6	*Budynek mieszkalny z XIX wieku, częściowo przekształcony*	*A/752/66* *26.09.1966*
Stare Miasto Rynek 7	*Budynek mieszkalny z XIX wieku*	*A/753/66* *26.09.1966*
Stare Miasto Rynek 8	*Budynek mieszkalny z XIX wieku, przekształcony i nadbudowany*	*A/754/66* *26.09.1966*
Stare Miasto Rynek 10	*Budynek mieszkalny z lat trzydziestych XIX wieku, kilkukrotnie przebudowywany – z lat dziewięćdziesiątych XIX wieku pochodzi jego obecny eklektyczny wystrój* *Granice ochrony obejmują cały zespół*	*A/71530/93* *28.06.1993*
Stare Miasto Rynek 26	*Budynek mieszkalny z XIX wieku, przekształcony i przebudowany*	*A/755/66* *26.09.1966*
Stare Miasto Rynek 27	*Budynek mieszkalny z XVIII wieku, nadbudowany i przebudowany, z barokowym portalem*	*A/756/66* *26.09.1966*
Stare Miasto ulica Bracka	*Szpital Spółki Brackiej (obecnie Wojewódzki Szpital Chorób Płuc im. dra Alojzego Pawelca)*	*A/40/01* *11.12.2000*
Stare Miasto ulica Wałowa	*Figura świętego Jana Nepomucena wykonana około 1748 roku przez Johanna Melchiora Oesterreicha w stylu barokowym.*	*B/51/04* *24.11.2004*
Wodzisław Śląski - Kokoszyce	*Park krajobrazowy z licznymi okazami starodrzewia i krzewów egzotycznych z przełomu XVIII i XIX wieku*	*A/1185/72* *2.08.1972*
Kokoszyce *ulica Pałacowa 53*	*Zespół dworsko-parkowy:* • *pałac z 1783 roku w stylu neobarokowym* • *kaplica z klasztorkiem z początku XX wieku eklektyczna z elementami neogotyku* *Granice ochrony obejmują wymienione budowle wraz z założeniem parkowym* *Granica skorygowana została decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 07.04.2009 nr Ldz. DOZ-JD-500-21(2595)/07/08*	*A/118/72* *A/1453/91* *30.11.1991*
Kokoszyce *ulica Oraczy (obok domu nr 26)*	*Kaplica świętego Jana Nepomucena z przełomu XVIII i XIX wieku, murowana, tynkowana, z wieżyczką na sygnaturkę, z ośmioboczną latarnią i hełmem* *Granice ochrony obejmują całość obiektu i najbliższe otoczenie*	*A/763/66* *30.12.1966*

Zawada *ulica Oraczy 210A*	*Figura świętego Jana Nepomucena z 1867 roku wraz z najbliższym otoczeniem w promieniu 0,5 metra oraz metalowym ogrodzeniem*	*B/69/06* *21.01.2006*

Ad 3.

1. *Wskazuje się do objęcia ochroną na mocy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków i wymienione w poniższej tabeli:*

1) dla budynków obowiązuje nakaz zachowania istniejącej formy oraz nakaz zachowania oryginalnego wystroju elewacji w zakresie: bryły, materiałów wykończenia elewacji, sposobu rozmieszczenia, wymiarów i podziałów stolarki okiennej, podziałów architektonicznych (rozmieszczenie cokołów, pilastrów, gzymsów, kolumn), detalu architektonicznego, kształtów i kątów nachylenia głównych połaci dachowych, rodzaju pokrycia dachów. Dopuszcza się zmianę pokrycia dachowego z użyciem materiału o wyglądzie i kolorze zgodnym z materiałem oryginalnym.

2) dla budowli obowiązuje - nakaz zachowania istniejącej formy obiektów oraz materiałów wykończeniowych.

OBIEKTY UJĘTE W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW		
1	*APTEKA SCHLIWY, OBECNIE DOM MIESZKALNY*	*UL. APTECZNA 1*
2	*ROZLEWNIA WÓD MINERALNYCH, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNY*	*UL. APTECZNA 2*
3	*ZAPLECZE KAMIENICY MIESZCZAŃSKIEJ PRZYRYNKOWEJ, OBECNIE DOM MIESZKALNY*	*UL. APTECZNA 4*
4	*DOM MIESZKALNY*	*UL. BATALIONÓW CHŁOPSKICH 3*
5	*DOM MIESZKALNY, OBECNIE DOM MIESZKALNO – USŁUGOWY*	*UL. BATALIONÓW CHŁOPSKICH 51*
6	*DOM MIESZKALNY SPEDYTORA JULIUSA JULIUSBURGA, RESTAURACJA, OBECNIE BUDYNEK STAROSTWA POWIATOWEGO*	*UL. BOGUMIŃSKA 2*
7	*DOM PRZEZNACZONY NA SIEROCINIEC ZYGFRYDA AUFRECHTA, SZKOŁA, OBECNIE STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA*	*UL. BOGUMIŃSKA 3*
8	*SĄD, OBECNIE BUDYNEK URZĘDU MIASTA*	*UL. BOGUMIŃSKA 4*
9	*WIĘZIENIE, OBECNIE BUDYNEK URZĘDU MIASTA*	*UL. BOGUMIŃSKA 4A*
10	*BUDYNEK PORTIERNI W ZESPOLE SANATORIUM, OBECNIE BUDYNEK WOJEWÓDZKIEGO SZPITALA CHORÓB PŁUC*	*UL. BRACKA 13*
11	*PAWILON SANATORIUM, OBECNIE BUDYNEK WOJEWÓDZKIEGO SZPITALA CHORÓB PŁUC*	*UL. BRACKA 13*
11a	*BUDYNEK GOSPODARCZY PRZY ZESPOLE SANATORYJNYM*	*UL. BRACKA 13*
11b	*KOTŁOWNIA PRZY ZESPOLE SANATORYJNYM*	*UL. BRACKA 13*

12	*DOM MIESZKALNY PERSONELU MEDYCZNEGO W ZESPOLE SANATORIUM, OBECNIE DOM MIESZKALNY PRZY WOJEWÓDZKIM SZPITALU CHORÓB PŁUC*	*UL. BRACKA 13*
13	*WILLA LEKARZY SANATORIUM, OBECNIE BUDYNEK WOJEWÓDZKIEGO SZPITALA CHORÓB PŁUC*	*UL. BRACKA 13*
14	*KOŚCIÓŁ PARAFIALNY RZYMSKO – KATOLICKI POD WEZWANIEM ŚW. MARII MAGDALENY*	*UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 106*
15	*DOM MIESZKALNY*	*UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 232*
16	*WILLA, DOM MIESZKALNY*	*UL. CZYŻOWICKA 27*
17	*DOM MIESZKALNY*	*UL. CZYŻOWICKA 35*
18	*„FAMILOK" PRZEZNACZONY DLA PRACOWNIKÓW KOPALNI „EMMA", OBECNIE DOM MIESZKALNY WIELORODZINNY*	*UL. DĘBOWA 39*
19	*FAMILOK" PRZEZNACZONY DLA PRACOWNIKÓW KOPALNI „EMMA", OBECNIE DOM MIESZKALNY WIELORODZINNY*	*UL. DĘBOWA 41*
20	*BUDYNEK GŁÓWNY DWORCA PKP*	*UL. DWORCOWA 2A*
21	*WIEŻA CIŚNIEŃ W ZESPOLE ZABUDOWAŃ DWORCA PKP*	*UL. DWORCOWA 2A*
22	*BUDYNEK GOSPODARCZY W ZESPOLE ZABUDOWAŃ DWORCA PKP*	*UL. DWORCOWA 2B*
23	*WIADUKT*	*SKRZYŻOWANIE ULIC: GÓRNA / KRĘTA*
24	*ZAMECZEK – LEŚNICZÓWKA EDUARDA BRAUNSA, RESTAURACJA, GALERIA WIEŻA ROMANTYCZNA*	*UL. GRODZISKO*
25	*DOM MIESZKALNY*	*UL. GRODZISKO 9*
26	*DOM MIESZKALNY*	*UL. ŚW. JANA 13*
27	*DOM MIESZKALNY*	*UL. ŚW. JANA 15*
28	*DOM MIESZKALNO -USŁUGOWY*	*SKRZYŻOWANIE ULIC: ŚW. JANA 17 / APTECZNA 3*
29	*DOM MIESZKALNY*	*UL. ŚW. JANA 19*
30	*DOM MIESZKALNY*	*UL. ŚW. JANA 21*
31	*DOM MIESZKALNY*	*UL. ŚW. JANA 23*
32	*DOM MIESZKALNY*	*UL. KS. KARD. BOLESŁAWA KOMINKA 11*
33	*KAMIENICA PROKOPA, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY*	*UL. KSIĘŻNEJ KONSTANCJI 1*
34	*DOM MIESZKALNY*	*UL. KSIĘŻNEJ KONSTANCJI 2*
35	*KAMIENICA ALOSZEGO SITKO (Z GORZYC), SKLEP BANKO (ELEKTRYCZNY I TECHNICZNY), OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY*	*UL. KSIĘŻNEJ KONSTANCJI 8*

36	*DOM PERLÓW, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY*	*UL. KSIĘŻNEJ KONSTANCJI 9*
37	*KAMIENICA LEWIŃSKICH, DRA KARLA PIENTKI, OBECNIE BUDYNEK USŁUGOWO – MIESZKALNY*	*UL. KSIĘŻNEJ KONSTANCJI 14*
38	*KAMIENICA PAULA NOWAKA, SKLEP KOLONIALNY, SKLEP ROLNICZY, OBECNIE BUDYNEK USŁUGOWO - MIESZKALNY*	*UL. KSIĘŻNEJ KONSTANCJI 17*
39	*KAMIENICA EMANUELA KATZA, RESTAURACJA MICHAŁKÓW, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY*	*UL. KSIĘŻNEJ KONSTANCJI 18*
40	*KAMIENICA BANKO, GUMIŃSKICH, OBECNIE BUDYNEK USŁUGOWO - MIESZKALNY*	*UL. KSIĘŻNEJ KONSTANCJI 19*
41	*DOM MIESZKALNY*	*UL. KONWALIOWA 8*
42	*KOŚCIÓŁ PARAFIALNY RZYSKO – KATOLICKI POD WEZWANIEM WNIEBOWZIĘCIA NAJŚWIĘTSZEJ MARII PANNY*	*UL. KOŚCIELNA 1*
43	*DOM MIESZKALNY*	*SKRZYŻOWANIE ULIC: KOŚCIELNA 2 / SĄDOWA*
44	*DOM MIESZKALNY*	*UL. KOŚCIELNA 4*
45	*DOM MIESZKALNY*	*UL. KOŚCIELNA 8*
46	*DOM MIESZKALNY*	*UL. KOŚCIELNA 10*
47	*KAMIENICA „DOM RZĄDKU", KAMIENICA RZEŹNIKA JOSEPHA GUZY, OBECNIE BUDYNEK USŁUGOWO - MIESZKALNY*	*UL. KS. PŁK. WILHELMA KUBSZA 1*
48	*OBIEKT GOSPODARCZY W ZESPOLE PAŁACU, OBECNIE STACJA TRANSFORMATOROWA*	*UL. KS. PŁK. WILHELMA KUBSZA 2*
49	*PAŁAC GUIDO BALDA JÓZEFA VON DIETRICHSEINA, MAGISTRAT, OBECNIE MUZEUM MIEJSKIE I URZĄD STANU CYWILNEGO*	*UL. KS, PŁK. WILHELMA KUBSZA 2*
50	*POCZTA*	*UL. KS. PŁK. WILHELMA KUBSZA 4*
51	*KAMIENICA MIESZCZAŃSKA, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY*	*UL. KS. PŁK. WILHELMA KUBSZA 5*
52	*KAMIENICA MIESZCZAŃSKA, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY*	*UL. KS. PŁK. WILHELMA KUBSZA 8*
53	*KAMIENICA MIESZCZAŃSKA CHROSZKOWIEC, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY*	*UL. KS. PŁK. WILHELMA KUBSZA 11*
54	*KAMIENICA WILCZOKA, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY*	*UL. KS. PŁK. WILHELMA KUBSZA 13*
55	*KAMIENICA MIESZCZAŃSKA, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY*	*UL. KS. PŁK. WILHELMA KUBSZA 14*
56	*HOTEL „GERMANIA" FUNDACJI WILCZOK, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY*	*UL. KS. PŁK. WILHELMA KUBSZA 15*

57	KAMIENICA MIESZCZAŃSKA RODU KAŁUŻA, KAMIENICA KUBSZÓW, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. KS. PŁK. WILHELMA KUBSZA 18 - 18A
58	WILLA – PAŁACYK, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. KS. PŁK. WILHELMA KUBSZA 19
59	WILLA, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. KS. PŁK. WILHELMA KUBSZA 28B
60	DOM MIESZKALNY, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY	UL. JÓZEFA MICHALSKIEGO 6 -8
61	MAGAZYN I SILOS ZBOŻOWY W ZESPOLE MŁYNA	UL. JÓZEFA MICHALSKIEGO 10
61a	MŁYNA PAROWY W ZESPOLE MŁYNA	UL. JÓZEFA MICHALSKIEGO 10
61b	BUDYNEK MIESZKALNO – ADMINISTRACYJNY W ZESSPOLE MŁYNA	UL. JÓZEFA MICHALSKIEGO 10
62	KOŚCIÓŁ KLASZTORNY POD WEZWANIEM TRÓJCY ŚWIĘTEJ, OBECNIE KOŚCIÓŁ EWANGELICKI	SKRZYŻOWANIE ULIC MINORYTÓW / SĄDOWA 3
63	KINO, OBECNIE BUDYNEK USŁUGOWY	UL. MINORYTÓW 1
64	DOM LUKASÓW, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	SKRZYŻOWANIE ULIC MINORYTÓW 11 / KRÓTKA / KSIĘŻNEJ KONSTANCJI
65	CHAŁUPA – DOM MIESZKALNO - GOSPODARCZY	UL. MŁODZIEŻOWA 171
66	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY RZYMSKO – KATOLICKI POD WEZWANIEM PODWYŻSZENIA KRZYŻA ŚWIĘTEGO	UL. IGNACEGO PADEREWSKIEGO 198
67	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY RZYMSKO – KATOLICKI POD WEZWAMIEN NAJŚWIĘTSZEGO SERCA PANNY MARII	UL. PAŁACOWA 5
68	SCHRONISKO DLA SIÓSTR, KAPLICA Z WILLĄ, OBECNIE DOM REKOLEKCYJNY NR 2	UL. PAŁACOWA 49
69	PAŁAC GUSTAWA VON RUFFER I GABRIELLI DE RUFFER Z DOMU HENCKEL DONNERSMARCK, OBECNIE DOM REKOLEKCYJNY NR 1	UL. PAŁACOWA 53
70	STAJNIE I BUDYNKI GOSPODARCZE ZESPOŁU PAŁACOWEGO	UL. PAŁACOWA 71
71	WILLA EDWARDA RUSZCZA, OBECNIE PUBLICZNE PRZEDSZKOLE NR 1	UL. KS. PAWŁA POŚPIECHA 7
72	PLEBANIA PRZY KOŚCIELE EWANGELICKO – AUGSBURSKIM, OBECNIE DOM MIESZKALNY	UL. KS. PAWŁA POŚPIECHA 1
73	KAMIENICA MIESZCZAŃSKA, OBECNIE BUDYNEK USŁUGOWY	UL. POWSTAŃCÓW ŚLĄSKICH 3
74	KAMIENICA MIESZCZAŃSKA, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. POWSTAŃCÓW ŚLĄSKICH 9
75	WILLA, DOM MIESZKALNY	UL. PSZOWSKA 2
76	WILLA, DOM MIESZKALNY	UL. PSZOWSKA 17
77	WILLA, DOM MIESZKALNY	UL. PSZOWSKA 19
78	WILLA, DOM MIESZKALNY	UL. PSZOWSKA 21

79	DOM MIESZKALNY	UL. RADLIŃSKA 14
80	DOM MIESZKALNY, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. RADLIŃSKA 112
81	DOM MIESZKALNY	UL. RADLIŃSKIE CHAŁUPKI 16
82	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY RZYMSKO – KATOLICKI POD WEZWANIEM MATKI BOSKIEJ WSZECHPOŚREDNICZKI ŁASK I ŚW. ANTONIEGO Z PADWY	UL. KS. ANTONIEGO ROBOTY 6
83	BROWAR, OBECNIE BUDYNEK USŁUGOWY	UL. KS. ANTONIEGO ROBOTY 8
84	DOM MIESZKALNY DLA PRACOWNIKÓW KOLEI, OBECNIE DOM MIESZKALNY	UL. RYBNICKA 2
85	DOM MIESZKALNY DLA PRACOWNIKÓW KOLEI, OBECNIE DOM MIESZKALNY WIELORODZINNY	UL. RYBNICKA 4
86	DOM MIESZKALNY DLA PRACOWNIKÓW KOLEI, OBECNIE DOM MIESZKALNY WIELORODZINNY	UL. RYBNICKA 6
87	DOM MIESZKALNY, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. RYBNICKA 71
88	KAMIENICA MIESZCZAŃSKA „DOMINIUM", KAMIENICA NIESLERÓW, SKLEP KOLONIALNY, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. RYNEK 1
89	BROWAR KATZÓW, KSIĘGARNIA ZARZECKICH, OBECNIE BUDYNEK USŁUGOWO - MIESZKALNY	UL. RYNEK 2
90	BROWAR KATZÓW, DROGERIA JÓZEFA MICHALSKIEGO, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. RYNEK 3
91	BROWAR KATZÓW, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. RYNEK 4
92	KAMIENICA RODU COHN, DESTYLATORNIA WÓDEK I LIKIERÓW, KAMIENICA WIKTORA KOPCA, RESTAURACJA JANA WYLEŻYCHA, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. RYNEK 5
93	KAMIENICA GUMIŃSKICH, KAMIENICA SALOMONA REICHA, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. RYNEK 6
94	KAMIENICA GUMIŃSKICH, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. RYNEK 7
95	DOM ASCHERA CONHA, RESTAURACJA OPITZA, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. RYNEK 8
96	BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. RYNEK 9
97	KAMIENICA LOEWLA, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. RYNEK 10
98	BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. RYNEK 11
99	BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. RYNEK 12
100	BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. RYNEK 13

101	BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. RYNEK 14
102	BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. RYNEK 15
103	BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. RYNEK 16
104	BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. RYNEK 17
105	DOM MIESZKALNY	UL. RYNEK 18
106	BUDYNEK MIESZKALNY	UL. RYNEK 19
107	BUDYNEK MIESZKALNY	UL. RYNEK 19
108	BUDYNEK MIESZKALNY	UL. RYNEK 20
109	BUDYNEK MIESZKALNY	UL. RYNEK 21
110	BUDYNEK MIESZKALNY	UL. RYNEK 22a
111	BUDYNEK MIESZKALNY	UL. RYNEK 23
112	BUDYNEK MIESZKALNY	UL. RYNEK 24
113	KAMIENICA, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. RYNEK 25
114	RATUSZ, DOM LOEBINGERA, GOŚCINIEC RICHARDA MARCOLA, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. RYNEK 26
115	HOTEL „KEISERHOFF" PAULA GAERTTNERA, HOTEL AUGUSTA SŁANINY, HOTEL „PIAST", OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. RYNEK 27
116	BUDYNEK MIESZKALNO	UL. RYNEK 28
117	BUDYNEK MIESZKALNO	UL. RYNEK 29
118	BUDYNEK MIESZKALNO	UL. RYNEK 30
119	BUDYNEK MIESZKALNO	UL. SĄDOWA 2
120	KLASZTOR O.O. FRANCISZKANÓW, OBECNIE SĄD I PROKURATURA	UL. SĄDOWA 1
121	DOM MIESZKALNY WIELORODZINNY	UL. SĄDOWA 4
122	ZESPÓŁ ZABUDOWY SZKOLNO - PRZEDSZKOLNEJ NR 3	UL. MARII CURIE SKŁODOWSKIEJ 3
123	DOM MIESZKALNY	UL. MARII CURIE SKŁODOWSKIEJ 9D
124	MŁYN WODNY „UCHERKA", OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. JULIUSZA SŁOWACKIEGO 2
125	KAMIENICA MIESZCZAŃSKA POŁOMSKICH, KAMIENICA RODU BANKO, OBECNIE DOM MIESZKALNY WIELORODZINNY	UL. JULIUSZA SŁOWACKIEGO 4
126	BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. ŚREDNIA 2
127	APTEKA, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. WINCENTA STYCZYŃSKIEGO 2
128	KAMIENICA, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNY WIELORODZINNY	SKRZYŻOWANIE ULIC: WINCENTA STYCZYŃSKIEGO 3 / KOŚCIELNA
129	DOM GIMPLA WOHLA, SZPITAL, OBECNIE DOM	UL. WINCENTA

	MIESZKALNY WIELORODZINNY	*STYCZYŃSKIEGO 4*
130	*KAMIENICA BOROMEUSZEK, OBECNIE DOM MIESZKALNY WIELORODZINNY*	*SKRZYŻOWANIE ULIC: WINCENTA STYCZYŃSKIEGO 6 / KOŚCIELNA*
131	*WILLA DR MENDEGO, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY*	*PLAC ŚWIĘTEGO KRZYŻA 2*
132	*SZKOŁA POWSZECHNA, OBECNIE ZESPÓŁ SZKÓŁ W WODZISŁAWIU*	*UL. SZKOLNA 1*
133	*BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY*	*UL. TARGOWA 1*
134	*SYNAGOGA, DOM POWSTAŃCA, KINO, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY*	*SKRZYŻOWANIE ULIC: TARGOWA 5 / ZAMKOWA*
135	*URZĄD SKARBOWY, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY*	*SKRZYŻOWANIE ULIC: WAŁOWA 2 / KSIĘŻNEJ KONSTANCJI*
136	*DOM RODZINY MUSIOŁ, OBECNIE DOM MIESZKALNY*	*UL. WAŁOWA 4*
137	*DOM MIESZKALNY*	*UL. WAŁOWA 17*
138	*KAMIENICA AUGUSTA GRZONKI, DOM MIESZKALNY WIELORODZINNY*	*UL. WAŁOWA 19*
139	*PIERWSZY BLOK MIESZKALNY SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY*	*UL. WAŁOWA 22*
140	*DOM MIESZKALNY*	*UL. WAŁOWA 23*
141	*SZPITAL MIEJSKI, OBECNIE POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W WODZISŁAWIU ŚLĄSKIM*	*UL. WAŁOWA 28*
142	*KAMIENICA MIESZCZAŃSKA, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY*	*UL. WAŁOWA 33*
143	*DOM MIESZKALNY, OBECNIE KANCELARIA KOMORNICZA, II ZESPÓŁ KURATORSKIEJ SŁUŻBY SĄDOWEJ*	*UL. WAŁOWA 39*
144	*WILLA, DOM MIESZKALNY*	*UL. WAŁOWA 43*
145	*BUDYNEK ZESPOŁU FABRYKI KONCENTRATÓW SPOŻYWCZYCH, OBECNIE BUDYNEK USŁUGOWY*	*UL. WAŁOWA 49*
146	*KAMIENICA MIESZCZAŃSKA, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY*	*UL. WAŁOWA 55*
147	*WILLA, OBECNIE DOM MIESZKALNY*	*UL. WOLNOŚCI 24*
148	*DWÓR FRIDRICHA WILHELMA HIRSCHA, ZAKŁAD WYCHOWAWCZO – OPIEKUŃCZY, SZPITAL POLOWY, PRZEJŚCIOWY OBÓZ JENIECKI, SIEROCINIEC, OBECNIE DOM POMOCY SPOŁECZNEJ*	*UL. WOLNOŚCI 35*
149	*BUDYNEK PRAWDOPODOBNIE Z ZESPOŁU ZABUDOWY PAŁACOWEJ, BROWAR, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY*	*UL. ZAMKOWA 1*

150XXX	BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL.26 MARCA 5
151	BUDYNEK MIESZKALNY	UL. ARMII LUDOWEJ 2
152	BUDYNEK MIESZKALNY	UL. ARMII LUDOWEJ 28
153	BUDYNEK MIESZKALNY	UL. BATALIONÓW CHŁOPSKICH 4
154	DOM MIESZKALNO- GOSPODARCZY	SKRZYZOWANIE ULIC : BATALIONÓW CHŁOPSKICH 22/ LIPOWA
155	DOM MIESZKALNO - GOSPODARCZY	UL. BOJOWNIKÓW 112
156	DOM MIESZKALNY	UL. BRACKA 1
157	DOM MIESZKALNY	UL. BRACKA 3
158	BUDYNEK MIESZKALNY	UL.JÓZEFA CHEŁMOŃSKIEGO 22
159	DOM MIESZKALNO - GOSPODARCZY	UL. JÓZEFA CHEŁMOŃSKIEGO 61
160	BUDYNEK MIESZKALNO USŁUGOWY	UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 28
161	DOM MIESZKALNY	UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 81
162	BUDYNEK PLEBANII PARAFII RZYMSKA – KATOLICKIEJ POD WEZWANIEM MARII MAGDALENY	UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 106
163	BUDYNEK MIESZKALNO USŁUGOWY	UL.BALESŁAWA CHROBREGO 116
164	BUDYNEK MIESZKALNO USŁUGOWY	UL. BALESŁAWA CHROBREGO 118
165	BUDYNEK USŁUGOWY – DOM PRZYJĘĆ	UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 118A
166	BUDYNEK MIESZKALNO USŁUGOWY	UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 121

167	BUDYNEK MIESZKALNO USŁUGOWY	UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 129
168	DOM MIESZKALNY	UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 148
169	BUDYNEK OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ	UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 156
170	BUDYNEK MIESZKALNO USŁUGOWY	UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 199
171	BUDYNEK MIESZKALNY	UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 212
172	BUDYNEK MIESZKALNY	UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 213
173	BUDYNEK MIESZKALNY	UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 221
174	BUDYNEK MIESZKALNO USŁUGOWY	UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 247
175	BUDYNEK MIESZKALNY	UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 344
176	DOM MIESZKALNY	UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 348 B

177	DOM MIESZKALNY	UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 381
178	DOM MIESZKALNY	UL. STEFANA CZARNRCKIEGO 25
179	DOM MIESZKALNY	UL. STEFANA CZARNRCKIEGO 74
180	DOM MIESZKALNY	UL. STEFANA CZARNRCKIEGO 79
181	DOM MIESZKALNY	UL. STEFANA CZARNRCKIEGO 105
182	WILLA – DOM MIESZKALNY	UL. CZYŻOWICKA 19
183	DOM MIESZKALNY WIELORODZINNY	UL. CZYŻOWICKA 25
184	WILLA DOM MIESZKALNY	UL. CZYŻOWICKA 34
185	WILLA DOM MIESZKALNY	UL. CZYZOWICKA 37
186	WILLA – BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. CZYŻOWICKA 39

187	WILLA – DOM MIESZKALNY	UL. CZYŻOWICKA 41
188	WILLA – DOM MIESZKALNY	UL. CZYŻOWICKA 47
189	DOM MIESZKALNY	UL. CZYŻOWICKA 53
190	DAWNA KARCZMA PIWNA, OBECNIE BUDYNEK NIEUŻYTKOWANY	UL. CZYŻOWICKA 41
191	DOM MIESZKALNY	UL. CZYŻOWICKA 108
192	DOM MIESZKALNY	UL. JAROSŁAWA DĄBROWSKIEGO 71
193	ZESPÓŁ ZABUDOWAŃ PRZEMYSŁOWYCH	UL. IGNACEGO DASZYŃSKIEGO 1
194	DOM MIESZKALNY	UL. IGNACEGO DASZYŃSKIEGO 8
195	DOM MIESZKALNY	UL. IGNACEGO DASZYŃSKIEGO 12
196	DOM MIESZKALNY	UL. DŁUGA 17
197	DOM MIESZKALNY WIELORODZINNY	UL. BARTOSZA GŁOWACKIEGO 4
198	DOM MIESZKALNY	UL. GŁOŻYŃSKA 4
199	DOM MIESZKALNY	UL. GOŁĘBIA 17
200	DOM MIESZKALNY	UL. GÓRNA 9
201	DOM MIESZKALNY	UL. JASTRZĘBSKA 23
202	DOM MIESZKALNY	UL. JASTRZĘBSKA 151
203	DOM MIESZKALNO GOSPODARCZY	UL. JASTRZĘBSKA 163
204	DOM MIESZKALNY	UL. JASTRZĘBSKA 196
205	DOM MIESZKALNY NIEUŻYTKOWANY	UL. KARKOSZKA 40
206	DOM MIESZKALNY NIEUŻYTKOWANY	UL. KARKOSZKA 51
207	DOM MIESZKALNY	UL. KOKOSZYCKA 13
208	DOM MIESZKALNY	UL. KOKOSZYCKA 86
209	DOM MIESZKALNY	UL. KOLEJOWA 6
210	BUDYNEK MIESZKALNO USŁUGOWY	UL. KSIĘŻNEJ KONSTANCJI 4
211	BUDYNEK USŁUGOWY	UL. KSIEZNEJ KONSTANCJI 6
212	BUDYNEK USŁUGOWY	UL. KSIEZNEJ KONSTANCJI 7
213	BUDYNEK MIESZKALNO USŁUGOWY	UL. KSIEZNEJ KONSTANCJI 11
214	DOM MIESZKALNO USŁUGOWY	UL. KSIEZNEJ KONSTANCJI 13
215	DOM MIESZKALNO USŁUGOWY	UL. KSIEZNEJ KONSTANCJI 14A
216	DOM MIESZKALNO USŁUGOWY	UL. KSIEZNEJ KONSTANCJI 17A
217	DOM MIESZKALNO USŁUGOWY	UL. KSIEZNEJ KONSTANCJI 23
218	DOM USŁUGOWY	UL. KSIEZNEJ KONSTANCJI 32
219	WILLA DOM MIESZKALNY	UL. MIKOŁAJA KOPERNIKA 43

220	DOM MIESZKALNY	UL. MIKOŁAJA KOPERNIKA 136
221	BUDYNEK MIESZKALNO USŁUGOWY	UL. KS.PŁK. WILHELMA KUBSZA 3
222	BUDYNEK USŁUGOWY	UL. KS.PŁK. WILHELMA KUBSZA 6
223	BUDYNEK MIESZKALNO USŁUGOWY	UL. KS.PŁK. WILHELMA KUBSZA 7
224	DOM MIESZKALNY	UL. MARKLOWICKA 2
225	DOM MIESZKALNY	UL. MARKLOWICKA 4
226	DOM MIESZKALNY	UL. MARKLOWICKA 6
227	WILLA- DOM MIESZKALNY	UL. JÓZEFA MICHALSKIEGO 28
228	BUDYNEK USŁUGOWY NIEUŻYTKOWANY	UL. MINORYTÓW 5
229	DOM MIESZKALNY	UL. MINORYTÓW 9
230	BUDYNEK USŁUGOWO MIESZKALNY	UL. MŁODZIEŻOWA 10
231	DOM MIESZKALNY	UL. MŁODZIEŻOWA 23
232	BUDYNEK MIESZKALNO USŁUGOWY	UL. MŁODZIEŻOWA 200
233	DOM MIESZKALNY	UL. STANISŁAWA MONIUSZKI 17
234	DOM MIESZKALNY	UL. MSZAŃSKA 3
235	DOM MIESZKALNY	UL. ODRODZENIA 62
236	DOM MIESZKALNY	UL. ODRODZENIA 75
237	DOM MIESZKALNY	UL. WŁADYSŁAWA OPOLSKIEGO 1
238	DOM MIESZKALNY	UL. WŁADYSŁAWA OPOLSKIEGO 2
239	DOM MIESZKALNY	SKRZYŻOWANIE ULIC: WŁADYSŁAWA OPOLSKIEGO3/ KOŚCIELNA 6
240	DOM MIESZKALNY WIELORODZINNY	UL. WŁADYSŁAWA OPOLSKIEGO 4
241	DOM MIESZKALNY NIEUŻYTKOWANY	UL. ORACZY 35
242	DOM MIESZKALNY	UL. ORACZY 72
243	DOM MIESZKALNY NIEUŻYTKOWANY	UL. ORACZY 197
244	DOM MIESZKALNY	UL. ORACZY 205
245	DOM MIESZKALNY	UL. OWOCOWA 50A
246	DOM MIESZKALNY	UL. OWOCOWA 53C
247	DOM MIESZKALNO – GOSPODARCZY NIEUŻYTKOWANY	UL. OWOCOWA 87
248	DOM MIESZKALNY	UL. IGNACEGO PADEREWSKIEGO 175
249	BUDYNEK PLEBANII PARAFII KOŚCIOŁA RZYMSKO KATOLICKIEGO POD WEZWANIEM PODWYŻSZENIA KRZYŻA ŚWIĘTEGO	UL. IGNACEGO PADEREWSKIEGO 198
250	BUDYNEK PLEBANII, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNY	UL. IGNACEGO PADEREWSKIEGO 200

251	BUDYNEK PLEBANII PARAFII RZYMSKO – KATOLICKIEJ POD WEZWANIEM NAJŚWIĘTSZEGO SERCA PANNY MARII	UL. PAŁACOWA 5
252	BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO 8
253	BUDYNEK MIESZKALNO USŁUGOWY	UL. MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO 16
254	DOM MIESZKALNY	UL. EMILII PLATER 18
255	DOM MIESZKALNY NIEUŻYTKOWANY	UL. EMILII PLATER 45
256	DOM MIESZKALNY	UL. POLNA 3
257	DOM MIESZKALNY	UL.POPRZECZNA 23
258	ZABUDOWANIA GOSPODARCZE PLEBANII KOSCIOŁA EWANGELICKO-UNIJNEGO, OBECNIE BUDYNEK GOSPODARCZY	UL. KS. PAWŁA POŚPIECZA 3
259	DOM MIESZKALNY	UL. KS. PAWŁA POŚPIECZA 6
260	DOM MIESZKALNY	UL. KS. PAWŁA POŚPIECZA 10
261	BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. POWSTAŃCÓW ŚLĄSKICH 1
262	BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. POWSTAŃCÓW ŚLĄSKICH 7
263	BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. POWSTAŃCÓW ŚLĄSKICH 12
264	DOM MIESZKALNY	UL. POWSTAŃCÓW ŚLĄSKICH 15
265	DOM MIESZKALNY	UL. PSZOWSKA 15 A
266	DOM MIESZKALNY	UL. PSZOWSKA 23
267	BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. PSZOWSKA 137-139
268	WILLA – DOM MIESZKALNY	UL. PSZOWSKA 146
269	DOM MIESZKALNY	UL. PSZOWSKA 239
270	DOM MIESZKALNY	UL. RADLIŃSKA 2
271	DOM MIESZKALNY	UL. RADLIŃSKA 39
272	DOM MIESZKALNY	UL. RADLIŃSKA 41
273	DOM MIESZKALNO - GOSPODARCZY	UL. RADLIŃSKA 111
274	DOM MIESZKALNY	UL. RADLIŃSKIE CHAŁUPKI 18
275	WILLA – DOM MIESZKALNY	UL. RADLIŃSKIE CHAŁUPKI 22
276	DOM MIESZKALNY	UL. RZDLIŃSKIE CHAŁUPKI 186
277	DOM MIESZKALNY	UL. KS, ANTONIEGO ROBOTY 2
278	PROBOSTWO PARAFII RZYMSKO – KATOLICKIEJ POD WEZWANIEM WSZECHPOŚREDNICZKI ŁASK I ŚW. ANTONIEGO Z PADWY	UL. KS. ANTONIEGO ROBOTY 6
279	OBIEKT SZKOŁY	UL. KS. ANTONIEGO ROBOTY 7

280	DOM MIESZKALNY	UL. KS. ANTONIEGO ROBOTY 16
281	DOM MIESZKALNY	UL. KS. ANTONIEGO ROBOTY 21
282	BUDYNEK OCHOTNICZEJ STRAŻY POZARNEJ – DOM WOZU STRAZACKIEGO	UL. ROGOWSKA 21
283	DOM MIESZKALNY	UL. SKRZYSZOWSKA 23
284	DOM MIESZKALNY	UL. SKRZYSZOWSKA 62
285	BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	SKRZYZOWANIE ULIC; JULIUSZA SŁOWACKIEGO1 / POWSTAŃCÓW SLĄSKICH
286	BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. JULIUSZA SŁOWACKIEGO 8
287	BUDYNEK USŁUGOWY	UL. JULIUSZA SŁOWACKIEGO 10
288	DOM USŁUGOWY	UL. SREDNIA 9
289	GOSPODA, OBECNIE BUDYNEK USŁUGOWY	UL. STAROWIEJSKA 15
290	DOM MIESZKALNY NIEUŻYTKOWANY	UL. STAROWIEJSKA 18
291	WILLA – DOM MIESZKALNY	UL. STROMA 15
292	DOM MIESZKALNY	UL. STROMA 17
293	DOM MIESZKALNY NIEUŻYTKOWANY	UL. SZYBOWA 29 B
294	DOM MIESZKALNY NIEUZYTKOWANY	UL. SZYBOWA 42 C
295	DWORZEC, OBECNIE DOM MIESZKALNY	UL. SZYBOWA 61
296	BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. TARGOWA 11
297	BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. TARGOWA 13
298	DOM MIESZKALNY	UL. LEONIDA TELIGI 30
299	BUDYNEK USŁUGOWY	UL. WAŁOWA 14
300	BUDYNEK USŁUGOWY	UL. WAŁOWA 16
301	BUDYNEK USŁUGOWY	U. WAŁOWA 29
302	BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. WAŁOWA 44
303	BUDYNEK MIESZKALNO – USŁUGOWY	UL. WAŁOWA 45
304	WILLA – DOM MIESZKALNY	UL. WOLNOŚCI 30
305	DOM MIESZKALNY	UL. WOLNOŚCI 49
306	STODOŁA PODWORSKA	UL. WOLNOŚCI 51
307	DOM MIESZKALNY NIEUŻYTKOWANY	UL. WOLNOŚCI 71
308	DOM MIESZKALNY	UL. WOLNOŚCI 144
309	BROWAR, OBECNIE BUDYNEK USŁUGOWY	UL. ZAMKOWA 2
310	BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. ZAMKOWA 7
311	BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	UL. ZGODNA 4

312	*DOM MIESZKALNY*	*UL. ZIOŁOWA 9 B*
313	*DOM MIESZKALNY*	*UL. ZIOŁOWA 15*
314	*DOM MIESZKALNY*	*UL. ZIOŁOWA 76*

2. Wskazuje się do objęcia ochroną na mocy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków i wymienione w poniżej tabeli - obiekty małej architektury oraz inne obiekty architektury sakralnej.

1) dla obiektów małej architektury obowiązuje utrzymanie istniejącej formy, detalu architektonicznego, a w przypadku ich renowacji zastosowanie materiałów wykończeniowych nawiązujących do pierwotnego ich wykończenia,

2) dla kaplic architektonicznych obowiązuje ustalenia analogiczne do ustaleń wskazanych dla budynków ujętych w gminnej ewidencji zabytków

3) dla terenów cmentarzy obowiązuje:

a) zachowanie historycznie ukształtowanego planu alei,

b) ochrona zabytkowych nagrobków sprzed 1945 roku,

c) ochrona istniejących zadrzewień z możliwością ich usunięcia w przypadku stwarzania przez nie zagrożenia dla osób lub mienia.

OBIEKTY MAŁEJ ARCHITEKTURY ORAZ INNE OBIEKTY ATCHITEKTURY SAKRALNEJ UJĘTE W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW		
1	*KAPLICA ARCHITEKTONICZNA POD WEZWANIEM ŚW. JANA NEPOMUCENA*	*UL. BATALIONÓW CHŁOPSKICH 1*
2	*KAPLICA ARCHITEKTONICZNA POD WEZWANIEM ŚW. TERESY OD DZIECIĄTKA JEZUS*	*UL. BOGUMIŃSKA 42*
3	*KAPLICZKA SŁUPOWA Z FIGURĄ MATKI BOSKIEJ*	*UL. JÓZEFA CHEŁMOŃSKIEGO 54*
4	*KAPLICA ARCHITEKTONICZNA POD WEZWANIEM ŚW. JANA NEPOMUCENA*	*UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 24*
5	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ NA TERENIE KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO RZYMSKO - KATOLICKIEGO PW. MARII MAGDALENY*	*UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 106*
6	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ NA TERENIE KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO RZYMSKO – KATOLICKIEGO PW. MARII MAGDALENY*	*UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 106*
7	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 214*
8	*RZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 309*
9	*UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 309*	*SKRZYŻOWANIE ULIC: CZYŻOWICKA /*

		STAROMIEJSKA / ŻWIRKI I WIGURY
10	*KAPLICA ARCHITEKTONICZNA POD WEZWANIEM ŚW. URBANA*	*UL. JAROSŁAWA DĄBROWSKIEGO 71*
11	*KAPLICZKA SŁUPOWA POD WEZWANIEM MATKI BOSKIEJ*	*UL. IGNACEGO DASZYŃSKIEGO 1*
12	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*UL. DŁUGA 8*
13	*KAPLICA ARCHITEKTONICZNA POD WEZWANIEM MATKI BOSKIEJ CZĘSTOCHOWSKIEJ*	*UL. DŁUGA 17*
14	*KAPLICZKA SŁUPOWA Z OBRAZEM MATKI BOSKIEJ BOGUCICKIEJ*	*UL. GRODZISKO*
15	*KRZYŻ KAMIENNYKAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*SKRZYŻOWANIE ULIC: JASTRZĘBSKA / STEFANA CZARNIECKIEGO*
16	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*UL. JASTRZĘBSKA 32*
17	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*UL. JASTRZĘBSKA 153*
18	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ ŚW. JADWIGI*	*SKRZYŻOWANIE ULIC: KARKOSZKA / CZYŻOWICKA*
19	*CMENTARZ PARAFIALNY PARAFII RZYMSKO – KATOLICKIEJ POD WEZWANIEM WNIEBOWZIĘCIA NAJŚWIĘTSZEJ MARII PANNY*	*UL. KOŚCIELNA 1*
20	*KAPLICA ARCHITEKTONICZNA POD WEZWANIEM MATKI BOSKIEJ Z DZIECIĄTKIEM*	*UL. KOŚCIELNA 1*
21	*KAPLICA ARCHITEKTONICZNA ŚW. JANA NEPOMUCENA*	*UL. KOŚCIELNA 1*
22	*KRZYŻ KAMIENNY CMENTARNY Z FIGURĄ CHRYSTUSA PRZY KOŚCIELE PARAFIALNYM RZYMSKO – KATOLICKIM POD WEZWANIEM WNIEBOWZIĘCIA NAJŚWIĘTSZEJ MARII PANNY*	*UL. KOŚCIELNA 1*
23	*KRZYŻ POKUTNY PRZY KOŚCIELE PARAFIALNYM RZYSKO – KATOLICKIM POD WEZWANIEM WNIEBOWZIĘCIA NAJŚWIĘTSZEJ MARII PANNY (TEREN CMENTARNY)*	*UL. KOŚCIELNA 1*
24	*KRZYŻ POKUTNY PRZY KOŚCIELE PARAFIALNYM RZYMSKO – KATOLICKIM POD WEZWANIEM WNIEBOWZIĘCIA NAJŚWIĘTSZEJ MARII PANNY (TEREN CMENTARNY)*	*UL. KOŚCIELNA 1*
25	*KAPLICA ARCHITEKTONICZNA POD WEZWANIEM MATKI BOSKIEJ*	*UL. BOLESŁAWA KRUPIŃSKIEGO 40*
26	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ*	*SKRZYŻOWANIE ULIC: LETNIA*

	CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ	*/ GOŁĘBIA*
27	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*SKRZYŻOWANIE ULIC: LETNIA / MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ*
28	*KAPLICA ARCHITEKTONICZNA POD WEZWANIEM TRZECIEGO UPADKU CHRYSTUSA*	*UL. IWANA MICZURINA 1A*
29	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*UL. MŁODZIEŻOWA 4*
30	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*UL. MŁODZIEŻOWA 22*
31	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*UL. MŁODZIEŻOWA 255*
32	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*UL. ODRODZENIA 13*
33	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*UL. OFIAR OŚWIĘCIMSKICH 15*
34	*KAPLICA ARCHITEKTONICZNA POD WEZWANIEM ŚW. JANA NEPOMUCENA*	*UL. ORACZY 10*
35	*KAPLICA ARCHITEKTONICZNA POD WEZWANIEM ŚW. JANA NEPOMUCENA*	*UL. ORACZY 38*
36	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*SKRZYŻOWANIE ULIC: ORACZY 196 / HUGO KOŁŁĄTAJA*
37	*FIGURA ŚW. JANA NEPOMUCENA*	*UL. ORACZY 210*
38	*CMENTARZ KOMUNALNY*	*UL. OSADNICZA*
39	*KRZYŻ KAMIENNY CMENTARNY Z FIGURĄ CHRYSTUSA*	*UL. OSADNICZA*
40	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*UL. OWOCOWA 49*
41	*KAPLICA ARCHITEKTONICZNA POD WEZWANIEM MATKI BOSKIEJ CZĘSTOCHOWSKIEJ*	*SKRZYŻOWANIE ULIC: IGNACEGO PADEREWSKIEGO / HOŻA 2*
42	*CMENTARZ PARAFIALNY PARAFII RZYMSKO – KATOLICKIEJ POD WEZWANIEM PODWYŻSZENIA KRZYŻA ŚWIĘTEGO*	*UL. IGNACEGO PADEREWSKIEGO 198*
43	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY CMENTARNY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*UL. IGNACEGO PADEREWSKIEGO 198*
44	*KRZYŻ KAMIENNY - PASJA*	*UL. IGNACEGO PADEREWSKIEGO 198*
45	*KAPLICZKA SŁUPOWA MARYJNA*	*UL. PAŁACOWA 53*
46	*KAPLICA ARCHITEKTONICZNA POD WEZWANIEM TRÓJCY ŚWIĘTEJ*	*UL. KS. PAWŁA POŚPIECHA 11*
47	*CMENTARZ PARAFIALNY PARAFII RZYMSKO – KATOLICKIEJ POD WEZWANIEM PODWYŻSZENIA*	*UL. PSZOWSKA*

	KRZYŻA ŚWIĘTEGO	
48	*KRZYŻ KAMIENNY CMENTARNY Z FIGURĄ CHRYSTUSA*	*UL. PSZOWSKA*
49	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*SKRZYŻOWANIE ULIC: PSZOWSKA / CZYŻOWICKA*
50	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*UL. PSZOWSKA 63*
51	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*SKRZYŻOWANIE ULIC:PSZOWSKA 83 / SASANKOWA*
52	*KAPLICA ARCHITEKTONICZNA POD WEZWANIEM MATKI BOSKIEJ*	*UL. PSZOWSKA 243*
53	*KAPLICA ARCHITEKTONICZNA Z RZEŹBĄ CHRYSTUSA FRASOBLIWEGO*	*UL. RADLIŃSKA 27*
54	*KRZYŻ POKUTNY*	*UL. RADLIŃSKA 32*
55	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURA CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*UL. RADLIŃSKA 63*
56	*KAPLICA ARCHITEKTONICZNA POD WEZWANIEM MATKI BOSKIEJ NIEPOKALANEGO POCZĘCIA*	*UL. RADLIŃSKA 75*
57	*KAPLICA ARCHITEKTONICZNA POD WEZWANIEM DZIECIĄTKA JEZUS*	*UL. RADLIŃSKA 118*
58	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA*	*UL. RADLIŃSKA 135*
59	*RZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURA CHRYSTUSA Z MATKI BOSKIEJ*	*UL. RADLIŃSKA 153*
60	*CMENTARZ PARAFIALNY PARAFII RZYMSKO – KATOLICKIEJ POD WEZWANIEM WSZECHPOŚREDNICZKI ŁASK I ŚW. ANTONIEGO Z PADWY*	*UL. KS. ANTONIEGO ROBOTY*
61	*UL. KS. ANTONIEGO ROBOTY*	*UL. KS. ANTONIEGO ROBOTY*
62	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY PRZY CMENTARZU Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*UL. KS. ANTONIEGO ROBOTY*
63	*CMENTARZ KOMUNALNY*	*UL. ROGOWSKA*
64	*CMENTARZ PARAFIALNY PARAFII RZYMSKO – KATOLICKIEJ POD WEZWANIEM WSZECHPOŚREDNICZKI ŁASK I ŚW. ANTONIEGO Z PADWY*	*SKRZYŻOWANIE ULIC: ROGOWSKA / GOSŁAWA*
65	*FIGURA CHRYSTUSA*	*SKRZYŻOWANIE ULIC: ROGOWSKA / GOSŁAWA*
66	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY CMENTARNY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*SKRZYŻOWANIE ULIC: ROGOWSKA / GOSŁAWA*
67	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*SKRZYŻOWANIE ULIC: RYBNICKA / BOLESŁAWA CHROBREGO*

68	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*UL. RYBNICKA 9*
69	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z PŁASKORZEŹBIONĄ POSTACIĄ MATKI BOSKIEJ I FIGURĄ CHRYSTUSA*	*SKRZYŻOWANIE ULIC: SKRZYSZOWSKA / TURSKA*
70	*KRZYŻ KAMIENNY Z FIGURA CHRYSTUSA*	*UL. SKRZYSZOWSKA 33*
71	*KAPLICA ARCHITEKTONICZNA POD WEZWANIEM ŚW. JANA NEPOMUCENA*	*UL. STAROWIEJSKA (PRZED NR 12)*
72	*KRZYŻ DREWNIANY Z FIGURĄ CHRYSTUSA - PASJA*	*SKRZYŻOWANIE ULIC: SZYBOWA 61 / HOŻA*
73	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*UL. LEONIDA TELIGI 38*
74	*ZESPÓŁ FIGURALNY Z FIGURĄ ŚW. JANA NEPOMUCENA*	*UL. WAŁOWA 26*
75	*CMENTARZ PARAFIALNY PARAFII EWANGELICKIEJ*	*UL. WIEJSKA*
76	*KRZYŻ KAMIENNO - ŻELIWNY CMENTARNY Z FIGURKĄ CHRYSTUSA*	*UL. WIEJSKA*
77	*KAPLICA ARCHITEKTONICZNA POD WEZWANIEM ŚWIĘTEGO JERZEGO*	*SKRZYŻOWANIE ULIC: WOLNOŚCI / CZYŻOWICKA 24*
78	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*SKRZYŻOWANIE ULIC: WOLNOŚCI / LEŚNA (NAPRZECIW WOLNOŚCI 144)*
79	*KAPLICA ARCHITEKTONICZNA POD WEZWANIEM MATKI BOSKIEJ PSZOWSKIEJ*	*UL. ZIOŁOWA 12*
80	*FIGURA CHRYSTUSA*	*UL. BOGUMIŃSKA 50*
81	*GROTA MARYJNA*	*UL. BRACKA 13*
82	*KRZYŻ KAMIENNY Z FIGURĄ CHRYSTUSA*	*SKRZYŻOWANIE ULIC: STEFANA CZARNECKIEGO / LEONIDA TELIGI*
83	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*UL. GŁOŻYŃSKA 87 A*
83	*KAPLICA ARCHITEKTONICZNA CMENTARNA*	*UL. KOŚCIELNA 1*
85	*CMENTARZ RADZIECKI*	*UL. KRĘTA*
86	*POMNIK OFIAR OŚWIECIMSKICH*	*UL. OFIAR OŚWIĘCIMSKICH 36*
87	*KRZYŻ GROTA MARYJNA*	*UL. OWOCOWA 53 E*
88	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*UL. IGNACEGO PADEREWSKIEGO 175*
89	*KRZYŻ KAMIENNY KAPLICZKOWAY Z FIGURĄ CHRYSTUSA I MATKI BOSKIEJ*	*UL. POPRZECZNA 12 A*
90	*POMNIK UPAMIĘTNIAJĄCY iii POWSTANIE 14 PUŁKU PIECHOTY W 1921 ROKU*	*UL. PSZOWSKA (ZA NUMEREM 211)*
91	*KRZYŻ KAMIENNY CMENTARNY Z FIGURĄ CHRYSTUSA*	*UL. ROGOWSKA*
92	*CMENTARZ KOMUNALNY*	*UL. MARII CURIE SKŁODOWSKIEJ*
93	*KAPLICA ARCHITEKTONICZNA CMENTARNA*	*UL. MARII CURIE – SKŁODOWSKIEJ*

Ad 4.

Wskazuje się do objęcia ochroną miejsca pamięci obejmujące:

1) *zbiorową mogiłę Ofiar Marszu Śmierci zlokalizowaną przy ul. Ofiar Oświęcimskich,*
2) *pomnik Powstańców Śląskich przy ul. Sądowej,*
3) *pomnik przy ul Wałowej ku czci żołnierzy I Czechosłowackiej Brygady Pancernej poległych w czasie wyzwolenia Ziemi Wodzisławskiej spod hitlerowskiej okupacji.*

Obowiązuje utrzymanie istniejącej formy obiektów.

W planach miejscowych oraz w przekształceniach miasta chronione będą założenia i obiekty świadczące o tożsamości kulturowej miasta oraz stanowiące jego wartości kulturowe.

Są to następujące założenia i obiekty:

- cmentarze

- parki i aleje

- miejsca pamięci,

- historyczny układ dróg tworzony przez ulice Radlińską, Chrobrego, Pszowską, Bogumińską, Marklowicką, Piaskową i Teligi oraz Wiejską

- szlak Ewakuacji Więźniów Oświęcimskich.

Podstawową zasadą ochrony wartości w/w założeń i obiektów jest zachowanie ich formy i tożsamości miejsca. W przypadkach złego stanu technicznego obiektów możliwe jest ich odtwarzanie dla dotychczasowych lub nowych funkcji w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Wartości kulturowe w/w obiektów powinny być wykorzystane przy kompozycji przekształceń terenów otaczających oraz tworzeniu nowej jakości przestrzeni miasta z podkreśleniem jego tradycji.

Ponadto zakres ochrony konserwatorskiej na cmentarzach obejmuje układ kompozycyjny, zieleń komponowaną, krzyże, figury i nagrobki sprzed 1945 r.

W procesie rozwoju miasta z punktu widzenia ochrony jego wartości kulturowych należy kierować się ponadto następującymi zasadami:

- w zakresie urbanistyki:

▪ należy chronić historyczne ukształtowanie układu osadniczego poprzez utrzymanie historycznej sieci dróg z możliwością jej kontynuacji, zachowania jej naturalnych granic pomiędzy jednostkami tworzącymi układ miasta,

▪ komponowanie nowych dominant w krajobrazie miasta,

▪ utrzymanie w miarę możliwości niezabudowanych przestrzeni wokół obiektów zabytkowych,

▪ kształtowanie nowej zabudowy z uwzględnieniem osi widokowych, dominant przestrzennych oraz obiektów zabytkowych,

▪ *Należy objąć ochroną historyczną zieleń komponowaną w formie parków, skwerów, alei i szpalerów drzew, zieleni towarzyszącej obiektom zabytkowym. Należy wprowadzić zakaz wycinki drzew z ww. układów z wyjątkiem zagrożenia dla osób oraz mienia bądź w przypadku obumarcia drzew.*

Ustalenia dotyczące zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej w skazano na Rysunku Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego nr 1B.

5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

W okresie perspektywicznym system komunikacyjny miasta Wodzisławia Śląskiego tworzony będzie przez następujące podsystemy:

1. Komunikacji kołowej
2. Komunikacji kolejowej
3. Komunikacji rowerowej
4. Komunikacji pieszej.

Ad 1. Układ komunikacji kołowej tworzony jest przez:

a) drogę krajową nr 78 Gliwice – Chałupki klasy głównej ruchu przyspieszonego, która jest podstawową osią komunikacyjną miasta z którą połączone są lub krzyżują się pozostałe ciągi ogólnomiejskiego układu komunikacyjnego miasta. Nie planuje się zmian trasy tej drogi tylko działania modernizacyjne,

b) *projektowana Droga Główna Południowa ma połączyć Wodzisław Śląski, Pszów, Rydułtowy, Godów, Jastrzębie-Zdrój, Pawłowice ze zjazdem autostrady A1. Ww. droga będzie realizowana w oparciu o ustawę z dnia 10 Kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych. Precyzyjny przebieg drogi w jej liniach rozgraniczających zostanie określony w decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.*

Projektowana trasa będzie stanowić oś komunikacyjną spajającą poszczególne miejscowości powiatu wodzisławskiego, a również w szerszej perspektywie centralno-południowej części województwa śląskiego. Dodatkowo przyczyni się ona do wyprowadzenia ruchu tranzytowego poza obszar silnie zurbanizowany, co wpłynie na jakość życia mieszkańców.

c) adaptacje ulic Jastrzębskiej, Pszowskiej, Marklowickiej, Młodzieżowej i Łużyckiej do funkcji dróg głównych,

d) adaptacje ulic 26 Marca, Matuszczyka, Radlińskiej, Czyżowickiej, Chrobrego i Kominka do funkcji dróg zbiorczych,

~~e) projektowany odcinek drogo zbiorczej o długości 1,2 km łączący ulice 26 Marca, Rybnicką i Marklowicką z wiaduktem nad torami kolejowymi.~~

~~f) Projektowana droga Główna Południowa z rezerwa terenu komunikacyjnego w obszarze węzłów drogowych z lokalnym układem komunikacyjnym, w miejscach oznaczonych na rysunku studium z wyłączeniem możliwości zagospodarowania powyższych terenów pod inne funkcje.~~

W modelu układu komunikacji kołowej miasta utrzymuje się lokalizację dworca autobusowego przy ulicy Witosa z koncentracją urządzeń obsługi podróżnych we wschodniej części obecnej powierzchni dworca oraz powiązaniu obsługi podróżnych z Centrum Handlowym w zachodniej części obecnej powierzchni dworca autobusowego.

Główny węzeł komunikacyjny miasta, który w przyszłości powinien być węzłem bezkolizyjnym utworzony będzie w południowej części miasta na skrzyżowaniu ulicy Bogumińskiej z projektowaną południową obwodnicą miasta.

.Sposób powiązania dróg publicznych z drogami wewnętrznymi, warunki stosowania zjazdów z dróg publicznych, lokalizacja obiektów budowlanych w sąsiedztwie dróg winny być zgodne z przepisami odrębnymi w tym zakresie ustawą z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.

~~Przez obszar miasta planuje się realizację nowego ciągu komunikacyjnego na kierunku Pawłowice~~

~~– Racibórz. W części południowo-wschodniej miasta ustalono 2 warianty jej przebiegu. Wybór wariantu powinien nastąpić na etapie opracowania planu miejscowego tej części miasta w uzgodnieniu z gminą Mszana i Marszałkiem Województwa Śląskiego.~~

~~Funkcjonowanie tej drogi wywoływało będzie uciążliwości dla terenów otaczających, szczególnie w zakresie przekraczania dopuszczalnych norm hałasu.~~

~~Stąd w polityce przestrzennej należy uwzględniać odpowiednie odległości zabudowy związanej ze stałym pobytem ludzi od tej drogi~~

~~Należy przyjąć, że bez zabezpieczeń przed uciążliwościami hałasu (ekrany akustyczne, wały ziemne, zieleń izolacyjna) odległość zabudowy związana ze stałym pobytem ludzi od osi drogi powinna wynosić minimum 100 m od osi drogi głównej ruchu przyspieszonego (droga krajowa nr 78) – 150 m.~~

Ad 2. Układ komunikacji kolejowej tworzą:

a) linia kolejowa nr 158 relacji Rybnik Towarowy – Wodzisław Ślaski - Chałupki z odgałęzieniem w południowej części miasta w kierunku Jastrzębia,
b) dworzec kolejowy zlokalizowany w środkowo wschodniej części miasta oraz przystanek kolejowy w północno – wschodniej części miasta.
c) górnicza linia kolejowa nr 876 Wodzisław Śląski – Radlin Marcel (znaczenia miejscowego, jednotorowa, nezelektryfikowana);
d) nieczynna górnicza linia kolejowa nr 875 Wodzisław Śląski - KWK 1 Maja;
e) nieczynna linia kolejowa nr 159 Wodzisław Śląski – (Żory) – Orzesze;
f) linia kolejowa nr 192 relacji Syrynia - Pszów (znaczenia miejscowego, jednotorowa, nezelektryfikowana);

W ramach Rządowego programu budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021-2025" w woj. śląskim został zrealizowany nowy przystanek - Wodzisław Śląski Centrum w rejonie ul. Krętej / Ofiar Oświęcimskich.

W 2019 r. istniejący zabytkowy dworzec kolejowy został zrewitalizowany i zaadaptowany pod Centrum Przesiadkowe Wodzisław Śląski oraz pod Centrum Aktywności Społecznej.

W strategii rozwoju miasta należy zachować możliwości dalszego funkcjonowania i modernizacji czynnych linii kolejowych oraz możliwość likwidacji nieczynnej linii górniczej.

W otoczeniu linii i bocznic kolejowych należy uwzględniać uciążliwość oddziaływania tego systemu komunikacji na otoczenie. *Lokalizacja zabudowy w sąsiedztwie terenów kolejowych wina być zgodna z przepisami ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r. sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych.*

W granicach miasta Wodzisławia Śląskiego planowane są inwestycja pn „Budowa linii kolejowej Katowice -Ostrawa na odcinku Katowice – granica państwa", będące częścią programu kolejowego CPK - Centralnego Portu Komunikacyjnego. 28 października 2020 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego: Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap I. 2020-2023. CPK to planowany węzeł przesiadkowy między Warszawą i Łodzią, który zintegruje transport lotniczy, kolejowy i drogowy. W ramach tego projektu w odległości 37 km na zachód od Warszawy, na obszarze ok. 3.000 hektarów zostanie wybudowany Port Lotniczy, który w ramach pierwszego etapu będzie w stanie obsługiwać 40 mln pasażerów rocznie. W skład CPK wejdą też inwestycje kolejowe: węzeł w bezpośredniej

bliskości portu lotniczego i połączenia na terenie kraju, które umożliwią przejazd między Warszawą a największymi polskimi miastami w czasie nie dłuższym niż 2,5 godz.
Inwestycje kolejowe CPK to łącznie prawie 2000 km nowych linii, które mają powstać do końca 2034 r. Dla ponad 1300 km z nich prace przygotowawcze już trwają. Pierwsze roboty budowlane mają się rozpocząć już w 2023 r. Budowa linii kolejowej na odcinku Katowice-Ostrawa jest jednym z elementów ww. programu. Jako rekomendowany, eksperci CPK wskazali wariant W72, który przewiduje budowę nowych stacji kolejowych m.in. w Żorach Północnych i Mszanie, możliwość powstania terminala intermodalnego w Wodzisławiu Śląskim, dodatkowy odcinek łączący Wodzisław Śląski i centrum Jastrzębia-Zdroju oraz nowe odcinki umożliwiające szybkie połączenia m.in. Rybnika i Żor z Katowicami i resztą kraju. Na rysunku obejmującym kierunki zagospodarowania przestrzennego przedstawiono przebieg ww. inwestycji.
Obecnie spółka jest w trakcie uzyskiwania dla ww. inwestycji decyzji środowiskowej.

~~Ad. 3. Układ komunikacji rowerowej w mieście tworzony jest przez:~~

~~a) istniejące trasy rowerowe to ścieżka rowerowa nr 316Y (Wodzisław – Olza) i nr 324 (Wodzisław – Karwina) łączące się w rejonie stadionu „Odry Wodzisław" oraz ścieżka rowerowa nr 3175 przebiegająca przez zachodnią część miasta w dzielnicy Zawada,~~

~~b) projektowane trasy rowerowe pokazano na rysunku studium Nr 1 jako potencjalne możliwości realizacji systemu komunikacji rowerowej w mieście (system powiązań komunikacyjnych różnych celów dojazdu oraz system tras rekreacyjnych).~~

~~W ramach rozbudowy transgranicznej sieci ścieżek rowerowych w gminach Wodzisław Śląski, Godów i Petrovice planuje się realizację „ścieżki szlakiem zabytków" (Marusze, Jedłownik, Kokoszyce, Rynek Starego Miasta) i „ścieżki rekreacyjnej" (Wilchwy, Rynek Starego Miasta).~~

Ad 3. Układ komunikacji rowerowej w mieście tworzony jest przez opisane poniżej trasy rowerowe istniejące i projektowane (źródło: portal miasta Wodzisław Śląski wodzislaw-slaski.pl/sciezki-rowerowe-2)

Trasa nr 283 - na terenie Wodzisławia Śląskiego trasa ta pobiegnie bocznymi ulicami przez Radlin Górny na skraj os. Piastów (docelowo przewidywane jest przedłużenie trasy przez Rodzinny Park Rozrywki "Trzy Wzgórza" i Stare Miasto do stadionu MOSiR-u)- trasa przez park istnieje ale nie jest podłączona pod przebieg istniejący ścieżki.

Trasa nr 311 - trasa ta biegnie bocznymi ulicami przez Radlin Dolny i os. Przyjaźni, a następnie istniejącym ciągiem pieszo-rowerowym wzdłuż drogi nr 78 do dworca kolejowego. Zaplanowano przedłużenie trasy przez Stare Miasto do stadionu MOSiR-u.

Trasa nr 312 - trasa zaczyna się przy stacji kolejowej Wodzisław Śląski Radlin biegnie bocznymi drogami do Szuściaka, prowadząc dalej wzdłuż drogi nr 932 do Dolanka na skraju Gminy Marklowice.

Trasa nr 314 - wraz z trasą nr 283 będzie przebiegać bocznymi ulicami przez Radlin Górny na skraj os. Piastów. Planowane jest przedłużenie trasy przez park Trzy Wzgórza i Stare Miasto do dworca kolejowego.
Trasa nr 315 - trasa ta biegnie drogami leśnymi do przystanku kolejowego Wodzisław Śląski – Radlin, następnie ul. Bolesława Chrobrego przez Radlin Dolny do Radlina Górnego, po czym bocznymi drogami skrajem Pszowa do Zawady.

Trasa nr 316 - trasa rozpoczyna się przy ul. Łużyckiej i hotelu "Amadeus", prowadzi ścieżką leśną przez ośrodek rekreacyjny Balaton do przysiółka Dolanek na skraju Marklowic, po czym do miejsca o nazwie Szuściak razem z trasą 312 wdłuż drogi wojewódzkiej 932. Ostatni odcinek prowadzi bocznymi drogami do Chałupek w gmini Marklowice.

Trasa nr 317 - trasa swój początek ma na Szybiku w dzielnicy Zawada, a następnie biegnie przez Zawadzkie Kąty, Kokoszyce i Jedłownik do targu w pobliżu MOSiR-u, a następnie przez os. Kopernika i lasem do ośrodka rekreacyjnego Balaton.

Trasa nr 324 - trasa rozpoczyna się przy stadionie MOSIR-u w Wodzisławiu Śląskim, biegnie ul. Skrzyszowską przez ul. Piaskową oraz Teligi do osiedla 1 Maja.

Ad 4. Układ komunikacji pieszej

Układ komunikacji pieszej kształtowany będzie poprzez rozwój obszarów i stref ruchu pieszego oraz realizację ciągów pieszych łączących ważne elementy przestrzeni publicznej miasta. W tym zadaniu istotną rolę pełniły tereny dolin rzek i potoków jako potencjalne miejsca realizacji ciągów pieszych i ścieżek rowerowych odizolowanych od dróg i ulic układu komunikacji kołowej.

5.1 Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej

Planuje się, że rozwój systemu infrastruktury technicznej miasta, który kształtowany będzie w układzie następujących zasadniczych podsystemów:

a) zaopatrzenia w wodę

b) odprowadzenia ścieków
c) zaopatrzenia w ciepło
d) zaopatrzenia w gaz
e) zaopatrzenia w energię elektryczną
f) urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii,
g) gospodarki odpadami.
h) obsługa telekomunikacyjna.

Ad a)

Podsystem zaopatrzenia w wodę obejmuje swym zasięgiem całe miasto i zasilany jest obecnie w wodę głównie przez Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągowe SA Katowice układem rurociągów z SUW w Strumieniu.

Woda prowadzona jest rurociągiem Ø 1000 z kierunku gminy Mszana przez teren miasta do zbiorników wody pitnej w Pszowie. Południowo-wschodnia część miasta zasilana jest rurociągiem Ø 400 od magistrali Ø 1000 do ulicy Jastrzębskiej.

Wzdłuż ulicy Jastrzębskiej prowadzona jest sieć Ø 225 ÷ Ø 315.

Pozostała część miasta zasilana jest układem rurociągów biegnącym wzdłuż ul. Rybnickiej i Witosa Ø 500 oraz w ul. Pszowskiej Ø 315. Z powyższego układu zasilania woda przekazywana jest do sieci rozdzielczej administrowanej przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji. Obecne dostawy wody zapewniają pokrycie zapotrzebowania. Podsystem może ulegać rozwojowi tak pod względem zasilania w przypadku znalezienia konkurencyjnego dostawcy w stosunku do GPW jak i poprzez rozwój sieci rozdzielczej polegającej na modernizacji istniejącej sieci jak i budowie sieci do nowych terenów określonych w studium.

Ad b)

Podsystem odprowadzania ścieków zakłada rozdzielczy system kanalizacji z odprowadzeniem ścieków bytowych na oczyszczalnię mechaniczno-biologiczną „Karkoszka", a wód opadowych i roztopowych do rzeki Leśnicy i jej dopływów.

Oczyszczalnia ścieków bytowych jest oczyszczalnią grupową i przyjmuje ścieki z terenu miasta i gmin ościennych: Radlina, Marklowic, Gorzyc. Ze względu na bogate urzeźbienie terenu część ścieków przerzucana jest na oczyszczalnię w systemie pompowym.

Główne sieci kolektorów miejskich mają średnicę pozwalającą na znaczny wzrost przepływu ścieków.

Skanalizowane na terenie miasta są te tereny osiedli wielorodzinnych i część osiedli budownictwa jednorodzinnego. Skanalizowania wymaga część zabudowy głównie rozproszonej położonej z dala od centrum miasta.

Miasto posiada koncepcję budowy sieci kanalizacyjnej w oparciu o którą można prowadzić jej rozbudowę Poza uzupełnieniem sieci na terenach już zainwestowanych celowe jest uzbrajanie terenów wskazywanych do zabudowy w niniejszym studium.

Uwzględniając wymagania zawarte w dyrektywie 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych ustawa Prawo wodne nałożyła na aglomeracje o równoważnej liczbie mieszkańców powyżej 2 000 (RLM) obowiązek wyposażenia ich w sieci kanalizacyjne dla ścieków komunalnych zakończone oczyszczalniami ścieków. Ramy czasowe dla realizacji tego obowiązku określone zostały w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

Zgodnie z uchwałą NR VIII/32/2020 Zgromadzenia Międzygminnego Związku Wodociągów i Kanalizacji w Wodzisławiu Śląskim z dnia 18 grudnia 2020 r. wyznaczony został obszar Aglomeracji Wodzisław Śląski o wielkości 94 891 RLM. Gminy ww. aglomeracji: Wodzisław Śląski, Radlin, Gorzyce, Marklowice, Rydułtowy;

Na terenach nie objętych systemem kanalizacji, do czasu jego realizacji dopuszcza się zastosowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych, lub przyjęcia innego sposobu odprowadzania i oczyszczania ścieków zgodnie z obowiązującymi wymogami ochrony środowiska.

Ad c)

Podsystem zaopatrzenia w ciepło miasta składa się z szeregu oddalonych układów administrowanych przez różnych gestorów.

Do podstawowych administratorów należą:

- PGNiG TERMIKA Energetyka Przemysłowa SA Zakład Wodzisław Śląski zawiadujące Ciepłownią Miejską zlokalizowaną przy ul. Radlińskiej 72. Działalność zakładu obejmuje produkuję ciepło dla potrzeb ogrzewania i zapewnienia ciepłej wody użytkowej, a także produkcję energii elektrycznej. Odbiorcami są mieszkańcy i zakłady Wodzisławia Śląskiego. Używane paliwa to węgiel kamienny i gaz ziemny.

Ogrzewanie budynków na terenie Miasta realizowane jest głównie poprzez indywidualne źródła ciepła, w tym kotłownie i miejscowe ogrzewacze pomieszczeń, kotłownie lokalne obsługujące grupy budynków oraz sieć ciepłowniczą. Wykorzystywane paliwa to głównie węgiel oraz gaz ziemny. W ostatnich latach widocznym trendem na terenie miasta jest wymiana nieefektywnych kotłów węglowych na ogrzewanie gazowe oraz pompy ciepła.

ad d)

Gazociągi wysokiego ciśnienia w granicach miasta obejmują :

- *w/c DN 300 PN 2,5 MPa, relacji: Oświęcim –Radlin,*
- *w/c DN 300 PN 1,6 MPa relacji Radlin - Racibórz*
- *w/c DN 200 PN 2,5 MPa, - odgałęzienie do SG (stacji gazowej) Godów*

  Do obiektów systemu przesyłowego zalicza się również –SOK (stacja ochrony katodowej) Marklowice –Grodzisko, ul.Goplany 27.

Miasto zasilane jest gazociągami średnioprężnymi prowadzonymi do stacji:

- Krótka – Wilchwy o przepustowości 300 m3/h
- Odrodzenia – rejon os. Kopernika o przepustowości 600 m3/h
- Stadion Odra o przepustowości 600 m3/h.

Z tych stacji zabudowa w południowej części miasta zasilana jest w gaz siecią średnio i niskoprężną.

Są to głównie tereny położone na południe od ul. Jastrzębskiej po tory bocznicy kolejowej do byłej kopalni „1 Maja".

Ze stacji SRP RADLIN wyprowadzona jest sieć średnioprężna do stacji redukcyjno-pomiarowych drugiego stopnia:

- Gołębia o przepustowości 1500 m3/h
- Dębowa o przepustowości 600 m3/h
- Rybnicka o przepustowości 3200 m3/h
- XXX-lecia o przepustowości 1600 m3/h

oraz stacja Wałowa.

Stacje te obsługują zabudowę siecią niskoprężną w Centrum po obu stronach ulicy Chrobrego na odcinku od ulicy Rybnickiej do ul. Radlińskiej, oraz tereny wzdłuż i pomiędzy ul. Pszowską i Wolności od ulicy Czyżowickiej do ul. Młodzieżowej.

Dopuszcza się możliwość przebudowy, modernizacji i remontu istniejących sieci i urządzeń gazowniczych.

W ramach modernizacji istniejącego gazociągu DN 300 PN 1,6 MPa relacji Radlin - Racibórz planowana jest budowa nowego gazociągu wzdłuż istniejącego DN300/MOP 5,5 MPa. Nowy gazociąg po wybudowaniu zastąpi gazociąg istniejący. Dla fazy eksploatacji gazociągu zostanie wyznaczona strefa kontrolowana o szerokości: 6,0 m (po 3,0 m od osi gazociągu),

Dopuszcza się możliwość rozbudowy sieci i zwiększenia ilości odbiorców z istniejących źródeł, każda jednak rozbudowa winna być poprzedzona rachunkiem ekonomicznym.

ad e)

~~Podsystem zaopatrzenia w energię elektryczną opiera się o dostawę energii elektrycznej magistralą 110 kV biegnącą z Pszowa przez Kokoszyce, Wilchwy do Moszczenicy. Z linii tej zasilany jest poprzez odgałęzienie GPZ „Bogumińska" i GPZ „Jedłownik".~~

~~Miasto Wodzisław Śl. jest w zasięgu systemu elektroenergetyki górniczej opartej o elektrociepłownię EC „Marcel" i EC „Anna" zlokalizowane w sąsiednich miastach. Źródła te powiązane są liniami 20 kV:~~

~~- EC „Marcel" z Ruch „1 Maja"~~

~~- EC „Anna" z szybu „Jedłownik"~~

~~Linia z Pszowa wprowadzona jest do rozdzielni 20 kV GPZ „Jedłownik".~~

~~Linia z Radlina zasila rozdzielnię 20 kV na terenie byłej kopalni „1 Maja", której właścicielem jest Zakład Elektrociepłowni RSW SA.~~

~~Ponadto z GPZ „Bogumińska" wyprowadzona jest podwójna linia 20 kV w kierunku zachodnim biegnąca wzdłuż południowej granicy miasta.~~

~~Stacje transformatorowe 20/0,4 kV zlokalizowane w Centrum zasilane są w większości z sieci kablowej.~~

~~Sieć kablowa występuje również wzdłuż ul. Pszowskiej do „GPZ Jedłownik", w rejonie os. Kopernika i w rejonie os. Wilchwy.~~

~~Zabudowa miasta obsługiwana jest przez około 180 stacji transformatorowych o zróżnicowanej mocy od 50 do 630 kVA.~~

~~Można przyjąć, że większość stacji transformatorowych obciążona jest na poziomie 60÷80 % mocy zain-stalowanego transformatora. Oznacza to rezerwę mocy dla potrzeb rozwoju budownictwa rozproszo-nego, ale zlokalizowanego w odległości do ok. 300 m od stacji transformatorowej.~~

~~Rozwój budownictwa zorganizowanego, większych obiektów usługowych lub przemysłowych może wymagać wymiany transformatora na jednostkę o większej mocy lub podprowadzenie sieci SN i budowę nowej stacji trafo..~~

W układzie normalnym zasilanie odbiorców zlokalizowanych na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego opiera się na średnim napięciu 20KV liniami napowietrznym i kablowymi oraz sieciami niskiego napięcia zasilanymi ze stacji elektroenergetycznych WN/SN znajdującymi się na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego, które stanowią własność Tauron Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach. Są to:

a) SE WOD (Wodzisław) 110/20 kV,

b) SE JDW (Jedłownik) 110/20 kV,

jak również ze stacji WN/SN znajdujących się poza terenem miasta Wodzisławia Śląskiego
I które także stanowią własność Tauron Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach.
Są to:

a) SE PSW (Pszów) 110/20 kV zlokalizowana na terenie gminy Pszów,

b) SE ROL (Radlin) 110/20 kv zlokalizowana na terenie gminy Radlin

c) SE MOS (Moszczenica) 220/110/20/6 kV zlokalizowana na terenie gminy Jastrzębie - Zdrój.

Sieć elektroenergetyczna 110 kV (napowietrzna) łącząca stacje WN/SN obsługiwana jest przez Tauron Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach i pracuje w układzie zamkniętym. W związku z czym w przypadkach awaryjnych istnieje możliwość wzajemnego połączenia stacji WN/SN. Ponadto istnieją również powiązania sieci na średnim napięciu między stacjami transformatorowym , które mogą być odpowiednio konfigurowane w zależności od układu awaryjnego sieci. Przez teren miasta Wodzisławia Śląskiego przechodzą napowietrzne linie elektroenergetyczne 110 kV następujących relacji:

2. *Pszow - Moszczenica z odczepem do SE Jedłownik,*
3. *Rydułtowy - Wodzisław z odczepem do SE Jedłownik*
4. *Wodzislaw- Moszczenica.*

W granicach miasta dopuszcza się budowę nowych sieci dla obsługi funkcji określonych w studium, a także przebudowę, modernizację i remonty istniejących sieci i urządzeń elektroenergetycznych.

Ad f)

W graniach miasta wyznaczono obszary z możliwością rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW wykorzystujących energię słoneczną. Zlokalizowane są one na terenach produkcyjno- usługowych w obrębie obszarów: OK1, OK2 - na terenie byłej KWK 1 Maja, OK 3 – w rejonie ul. Bogumińskiej, a także w rejonie oczyszczalni ścieków „Karkoszka II" i w rejonie ulicy Marklowickiej oraz na terenie SKM naprzeciwko PSZOK. Dodatkowo wyznaczono obszar realizacji ww. urządzeń w Zawadzie na terenach oznaczonych symbolem R, zgodnie z oznaczaniem graficznie na rysunku Kierunków zagospodarowania przestrzennego nr 1A.

Ad g

Podsystem gospodarki odpadami uległ w ostatnich latach znacznym przekształceniom.

Zamknięto składowiska skały płonnej zlokalizowane na terenie miasta. Dotyczy to głównie składowiska w dzielnicy Wilchwy, którego rekultywacja dobiegła końca. Zrekultywowane w znacznym stopniu jest składowisko w dzielnicy Jedłownik.

Zamknięto również na terenie miasta składowisko odpadów komunalnych.

~~Odpadki wywożone są na składowisko firmy Cofinco w Jastrzębiu Zdroju, aby zmniejszyć koszt wywozu prowadzi się selektywny system zbiórki odpadów do pojemników segregacyjnych na terenach osiedli wielorodzinnych. W dzielnicach zabudowy jednorodzinnej wprowadzono segregację bezpośrednio w gospodarstwach domowych.~~

~~Wywóz odpadów odbywa się raz w miesiącu, jego struktura w skali roku przedstawia się następująco:~~
~~- stłuczka szklana 46 mg~~
~~- tworzywa sztuczne 16 Mg~~
~~- makulatura 7 Mg~~
~~- metale 6 Mg~~

Odpadki wywożone są na składowisko w Jastrzębiu Zdroju, aby zmniejszyć koszt wywozu prowadzi się selektywny system zbiórki odpadów do pojemników segregacyjnych na terenach osiedli wielorodzinnych. W dzielnicach zabudowy jednorodzinnej wprowadzono segregację bezpośrednio w gospodarstwach domowych.

Na terenie Gminy Wodzisław Śląski funkcjonuje PSZOK *(obszar oznaczony w studium symbolem U/O),* zlokalizowany przy ul. Marklowickiej 21 w Wodzisławiu Śląskim. Corocznie wzrasta liczba zebranych odpadów w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

Wymagana jest poprawa segregacji tak w osiedlach wielorodzinnych jak i zabudowie jednorodzinnej oraz doskonalenie form utylizacji tak, by lokowana na składowiskach ilość odpadów malała.

Na terenie U/O w ramach przeznaczenia podstawowego możliwa jest gospodarka odpadami komunalnymi oraz odpadami innymi niż komunalne z wyjątkiem odpadów niebezpiecznych

W ramach przeznaczenia podstawowego ustala się również możliwość realizacji obiektów dla celów zbiórki i przetwarzania bioodpadów w tym budowę kompostowni bioodpadów. W obrębie obszaru 1U/O zakazuje się termicznego przekształcania odpadów.

Zgodnie z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z 2016 r. w granicach terenów PU oraz U obowiązuje zakaz realizacji obiektów dla celów zbiórki i przetwarzania odpadów. Na terenie po byłej kopalni KWK 1 Maja wskazana jest likwidacja zwałowisk z możliwością poddania odpadów procesowi odzysku.

Ad h)

W granicach miasta dopuszcza się lokalizację inwestycji celu publicznego w zakresie łączności publicznej, obejmujących utrzymanie istniejącej, rozbudowę oraz budowę nowej infrastruktury telekomunikacyjnej i sieci telekomunikacyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi w tym zakresie.

Oddziaływanie instalacji radiokomunikacyjnych, radiolokacyjnych i radionawigacyjnych emitujących pola elektroenergetyczne nie może powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól, elektromagnetycznych w środowisku.

6. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.

Przyjmując, że w strategii rozwoju przestrzennego miasta inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym to tworzenie nowych lub rozwijanie istniejących środków trwałych, które służyły będą lub służą mieszkańcom miasta Wodzisławia Śl. – przewiduje się następujące obszary rozmieszczenia inwestycji tego typu celu publicznego:

- budowa i utrzymywanie publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów;
- budowa i utrzymywanie ciągów drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania płynów, pary, gazów i energii elektrycznej, a także innych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń;
- opieka nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
- budowa i utrzymywanie pomieszczeń dla urzędów organów władzy, administracji, sądów i prokuratur, uczelni publicznych, szkół publicznych, państwowych lub samorządowych instytucji kultury w rozumieniu przepisów o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, a także publicznych: obiektów ochrony zdrowia, przedszkoli, domów opieki społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, obiektów sportowych
- utrzymywanie cmentarzy;
- wydzielanie gruntów pod publicznie dostępne samorządowe: ciągi piesze, place, parki, promenady lub bulwary, a także ich urządzanie, w tym budowa lub przebudowa;

W ramach rządowego funduszu Polski Ład realizowanych jest 5 projektów inwestycji:

1) *modernizacja i przebudowa gminnych dróg publicznych na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego;*
2) *przebudowa i rozbudowa infrastruktury edukacyjnej w Wodzisławiu Śląskim;*
3) *organizacja systemu parkowania w centrum miasta Wodzisławia Śląskiego wraz z wymianą konstrukcji nawierzchni dróg gminnych w dzielnicy Stare Miasto;*
4) *rozbudowa układu komunikacyjnego na terenach inwestycyjnych w ciągu ulicy Rozwojowej w Wodzisławiu Śląskim;*
5) *modernizacja obiektu „Syrenki" na terenie Ośrodka Rekreacyjnego „Balaton" w Wodzisławiu Śląskim*

7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Na podstawie uchwalonego *w sierpniu 2016* roku planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego *2020*+, na obszarze miasta Wodzisławia Śląskiego planowana jest jedna inwestycja o znaczeniu ponadlokalnym. Jest to budowa i przebudowa drogi wojewódzkiej nr 933 Pawłowice – Racibórz, która na obszarze miasta planowana jest jako nowy ciąg drogowy (tzw Droga Główna Południowa).

Do realizacji ponadlokalnych celów publicznych na obszarze miasta należy również zaliczyć:

- opiekę nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki,
- uwzględnienie przejęcia ścieków z Marklowic i Radlina oraz z gminy Gorzyce na oczyszczalnię ścieków Karkoszka II,
- budowę ścieżek rowerowych w powiązaniu z gminami sąsiednimi.

W Strategii Rozwoju Miasta Wodzisławia Śląskiego na lata 2007÷2020 przyjęto następujący program rozwoju w zakresie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym:

- utworzenie centrum logistycznego w powiązaniu z autostradą A1 (tereny byłej kopalni „1 Maja"),
- utworzenie centrum obsługi ruchu tranzytowego (tereny usługowe w rejonie ulicy Bogumińskiej),
- utworzenie centrum rekreacyjnego o znaczeniu ponadlokalnych poprzez rewitalizację zespołu „Balaton",
- stworzenie skansenu rzemiosła i tradycji górniczej.

W ramach Rządowego Programu budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021-2025 Został zrealizowany nowy przystanek kolejowy w centrum miasta.

28 października 2020 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego: Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Budowa linii kolejowej na odcinku Katowice-Ostrawa jest jednym z elementów ww. programu.

8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej.

Na obszarze miasta nie występują obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Warto dodać, iż 96,9 % obszarów miasta objęta jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

9. Obszary, dla których miasto zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

Łączna powierzchnia miasta objęta planami miejscowymi wynosi 47,99 km². Największy obszar o powierzchni 46,07 km², stanowiącej 93,0 % powierzchni miasta objęty jest planem z dnia 7.12.2016 r. (uchwała Nr XXV/255/16 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego) Jest to plan aktualny, który spełnia wszystkie wymogi określone w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Z obszaru opracowania planu, który miał obejmować pierwotnie cały obszar miasta zostały wyłączone tereny zagrożenia powodziowego uwzględnione na mapach zagrożenia powodziowego i ryzyka

powodziowego, sporządzonych przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach. Z obszaru opracowania wyłączono również przebieg tzw. „Drogi Głównej Południowej", mającej stanowić obwodnicę miasta, realizowaną w oparciu o przepisy ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych. Na rysunku Kierunków zagospodarowania przestrzennego nr 1A wskazano granice obszarów objętych zmianą kierunków przeznaczenia (za wyjątkiem dróg publicznych lokalnych i dojazdowych) zbieżne z granicami obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego z wyłączeniem obszarów oznaczonych symbolami W i IT.

Poprzez zmianę ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennemu wprowadzone zostało nowe narzędzie planistyczne – plan ogólny gminy, który będzie uchwalany obligatoryjnie dla całej gminy (z wyłączeniem terenów zamkniętych), w randze aktu prawa miejscowego. Ustalenia zawarte w planie ogólnym będą wiążące zarówno dla planów miejscowych oraz dla decyzji o warunkach zabudowy.

Zgodne z art. 65 ust 1 ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw - studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zachowują moc do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy w danej gminie, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2025 r.

Zgodne z art. 65 ust 4: „Od dnia utraty mocy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w danej gminie, uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo jego zmiany jest możliwe, jeżeli w danej gminie wszedł w życie plan ogólny gminy, chyba że:

1) przed dniem utraty mocy studium uwarunkowań, i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w danej gminie ogłoszono o terminie wyłożenia projektu tego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo jego zmiany do publicznego wglądu,

2) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego albo jego zmiana dotyczy wyłącznie lokalizacji inwestycji celu publicznego lub

3) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego albo jego zmiana dotyczy wyłącznie lokalizacji inwestycji w zakresie gospodarowania strategicznymi zasobami naturalnymi kraju w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju lub działalności, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i 2a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze."

W granicach miasta Wodzisławia Śląskiego nie zachodzą przesłanki do uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Nie wskazano również gruntów leśnych wymagających uzyskania zgody na cele nieleśne.

10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna kształtowana będzie w układzie 3 wydzielających się obszarów oraz w ramach Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych (ESOCH).

Wydzielające się obszary, to:

- obszar leśno-rolny pomiędzy Zawadą i Kokorzycami.

- obszar leśny kompleksu „Grodzisko"
- obszar rolny Radlin II w północnej części miasta.

Obszary te będą wyłączone z zabudowy i kontynuowana będzie na nich gospodarka rolna i leśna.
Znacznie większe obszary wchodzą w skład ESOCH jako potencjalne miejsca zwiększania lesistości miasta oraz gospodarki sadowniczej i plantacji roślin.
W zakresie gospodarki leśnej realizowany będzie kierunek poprawy kondycji zdrowotno-sanitarnej la-sów oraz zalesianie gruntów porolnych niskich klas bonitacyjnych.
Realizacja ESOCH tworzyła będzie system równoważący procesy urbanizacji miasta i neutralizujący skutki tej urbanizacji.

11. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych. Obszary zagrożone podtopieniami

1) Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi.

Na rysunku Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego nr 1A zgodnie z informacją przedstawioną na mapach zagrożenia powodziowego i mapach ryzyka powodziowego (udostępnionych na Hydroportalu Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej) wskazano granice obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%,) oraz granice obszarów na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie - raz na 10 lat (Q 10%). Wskazane obszary szczególnego zagrożenia powodzią obejmują częściowo tereny już zainwestowane bądź przeznaczone do zainwestowania w obowiązujących planach miejscowych lub w decyzjach lokalizacyjnych. Tereny te zostały wskazane w niniejszej zmianie studium.

W granicach ww. obszarów obowiązuje zakaz lokalizacji nowych budynków mieszkalnych, budynków zamieszkania zbiorowego, lokali mieszkalnych w budynkach jeśli nie zostały uwzględnione w obowiązujących planach miejscowych. Wymagania w zakresie zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią określone są przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne. Zgodnie z art. 390 ww. ustawy realizacja nowych obiektów budowlanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, w którym określa się wymogi dla obiektów budowlanych w zakresie lokalizacji obiektu budowlanego na działce budowlanej, doboru rozwiązań architektoniczno-budowlanych i materiałowych, sposobu posadowienia obiektu budowlanego, urządzeń budowlanych związanych z danym obiektem budowlanym w zakresie ich usytuowania oraz zastosowanych rozwiązań techniczno-materiałowych.

2) Obszary osuwisk i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych.

W granicach miasta Wodzisławia Śląskiego zgodnie z mapą sporządzaną przez Państwowy Instytut Geologiczny w ramach programu SOPO występują tereny osuwisk i tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi. Zostały one wskazane na rysunku Kierunków zagospodarowania przestrzennego nr 1C. W ramach osuwisk występują obszary aktywne ciągle, aktywne okresowo oraz nieaktywne.

Osuwiska aktywne ciągle wyróżniają się wyraźną rzeźbą i charakterystycznym zespołem form, takich jak: szczeliny i spękania, świeże i zmieniające się w czasie wybrzuszenia powierzchni terenu, zarwania i naruszenia darni, występowanie zagłębień bezodpływowych i małych zbiorników wodnych. Są to

obszary uznawane za niekorzystne dla budownictwa, gdyż procesy grawitacyjne o różnym natężeniu, występujące na tych terenach, powodują i w przyszłości będą powodować straty materialne. Obszary takie zaliczane są do terenów o bardzo wysokim ryzyku strat.

Osuwiska okresowo aktywne to tereny objęte procesem osuwania, w których stwierdzono ślady niedawnych przemieszczeń grawitacyjnych. W takich obszarach bardzo prawdopodobne jest ponowne uaktywnienie się osuwiska. Tego typu osuwiska zaliczane są do terenów, na których ryzyko strat materialnych wynikające z zagrożenia obiektów budowlanych jest bardzo wysokie.

Osuwiska nieaktywne to tereny, na których w czasie co najmniej ostatnich 50 lat nie stwierdzono wyraźnych śladów przemieszczeń. Zwykle cechuje je brak informacji o występujących na tych obszarach ruchach i powstałych szkodach, zarówno w dokumentach, jak i w przekazach ustnych. Pomimo względnej stabilizacji osuwisk nieaktywnych ryzyko strat związane z ponownym ich uruchomieniem jest wysokie.

Na terenach osuwisk oraz zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych wskazane jest ograniczenie realizacji nowych budynków, przy czym realizacja pozostałych obiektów budowlanych wymaga stosowanie niezbędnych zabezpieczeń przed skutkami osuwania się mas ziemnych z uwzględnieniem istniejących uwarunkowań geologicznych.

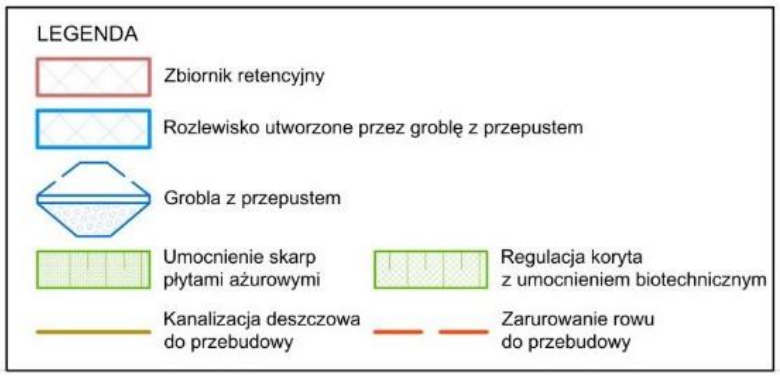
Na zlecenie miasta Wodzisławia Śląskiego w 2021 r. sporządzona została „Koncepcja gospodarowania wodami opadowymi na terenie dzielnicy Radlin II w Wodzisławiu Śląskim" (zespół autorski mgr inż. Daria Łanoszka, mgr inż. Piotr Mazur, mgr inż. Jarosław Zaparaniuk, mgr inż. Marta Chromicz).

Analogiczne opracowania sporządzono dla dzielnicy Wilchwy i Zawada w 2023 r. (zespół autorski mgr inż. Daria Łanoszka, mgr inż. Piotr Mazur, mgr inż. Agnieszka Kubiak)

Przeprowadzone analizy hydrologiczne pozwoliły wskazać obszary zagrożone podtopieniami ze strony koryt otwartych oraz kanalizacji deszczowej.

Ustalono, że wpływ na podtopienia ze strony cieków/rowów ma przede wszystkim zły stan koryt oraz urządzeń wodnych na zagrożonych odcinkach. Dodatkowo, intensywne zagospodarowanie terenu przyczynia się do zwiększenia spływu powierzchniowego, a co za tym idzie tworzenia się większych fal wezbraniowych. Rozwiązana koncepcyjne zostały przedstawione na załącznikach graficznych.

„Koncepcja gospodarowania wodami opadowymi na terenie dzielnicy Radlin II w Wodzisławiu Śląskim"
(fragment rys nr 9 – Lokalizacja i zasięg proponowanych rozwiązań technicznych w odniesieniu do MPZP

ZR.1 - ZBIORNIK RADLIŃSKI 1 - ROZWIAZANIE B1
- powierzchnia: 12300 m²
- pojemność retencyjna: 1936 m³
- rzędna lustra wody: 263.00 m n.p.m.

ZR.2 - ZBIORNIK RADLIŃSKI 2 - ROZWIAZANIE B1
- powierzchnia: 6630 m²
- pojemność retencyjna: 5391 m³
- rzędna lustra wody: 255.00 m n.p.m.

ZR.3 - ZBIORNIK RADLIŃSKI 3 - ROZWIAZANIE B1
- powierzchnia: 5000 m²
- pojemność retencyjna: 10639 m³
- rzędna lustra wody: 250.40 m n.p.m.

ZJ.1 - ZBIORNIK JEDŁOWNICKI 1 - ROZWIAZANIE B2
- powierzchnia: 38700 m²
- pojemność retencyjna: 22885 m³
- rzędna lustra wody: 245.00 m n.p.m.

ZJ.2 - ZBIORNIK JEDŁOWNICKI 2 - ROZWIAZANIE B1
- powierzchnia: 31000 m²
- pojemność retencyjna: 16945 m³
- rzędna lustra wody: 247.50 m n.p.m.

ZJ.3 - ZBIORNIK JEDŁOWNICKI 3 - ROZWIAZANIE B1
- powierzchnia: 21750 m²
- pojemność retencyjna: 7200 m³
- rzędna lustra wody: 260.80 m n.p.m.

ZG.1 - ZBIORNIK GŁOŻYŃSKI - ROZWIAZANIE B1
- powierzchnia: 13230 m²
- pojemność retencyjna: 6261 m³
- rzędna lustra wody: 247.50 m n.p.m.

P1 - GROBLA Z PRZEPUSTEM P1 - ROZWIAZANIE A1
- powierzchnia: 5270 m²
- pojemność retencyjna: 8231 m³
- rzędna lustra wody: 254.90 m n.p.m.

G1 - GROBLA Z PRZEPUSTEM G1 - ROZWIAZANIE A1
- powierzchnia: 1970 m²
- pojemność retencyjna: 834 m³
- rzędna lustra wody: 257.00 m n.p.m.

G2 - GROBLA Z PRZEPUSTEM G2 - ROZWIAZANIE A1
- powierzchnia: 3380 m²
- pojemność retencyjna: 1582 m³
- rzędna lustra wody: 254.80 m n.p.m.

J1 - GROBLA Z PRZEPUSTEM J1 - ROZWIAZANIE A1
- powierzchnia: 7240 m²
- pojemność retencyjna: 4793 m³
- rzędna lustra wody: 260.50 m n.p.m.

J2 - GROBLA Z PRZEPUSTEM J2 - ROZWIAZANIE A1
- powierzchnia: 2960 m²
- pojemność retencyjna: 4052 m³
- rzędna lustra wody: 261.30 m n.p.m.

J3 - GROBLA Z PRZEPUSTEM J3 - ROZWIAZANIE A1
- powierzchnia: 810 m²
- pojemność retencyjna: 260 m³
- rzędna lustra wody: 259.00 m n.p.m.

J4 - GROBLA Z PRZEPUSTEM J4 - ROZWIAZANIE A1
- powierzchnia: 8480 m²
- pojemność retencyjna: 8000 m³
- rzędna lustra wody: 254.00 m n.p.m.

J5 - GROBLA Z PRZEPUSTEM J5 - ROZWIAZANIE A1
- powierzchnia: 2250 m²
- pojemność retencyjna: 1722 m³
- rzędna lustra wody: 272.50 m n.p.m.

P1 - GROBLA Z PRZEPUSTEM P1 - ROZWIAZANIE A1
- powierzchnia: 5270 m²
- pojemność retencyjna: 8231 m³
- rzędna lustra wody: 254.90 m n.p.m.

G1 - GROBLA Z PRZEPUSTEM G1 - ROZWIAZANIE A1
- powierzchnia: 1970 m²
- pojemność retencyjna: 834 m³
- rzędna lustra wody: 257.00 m n.p.m.

G2 - GROBLA Z PRZEPUSTEM G2 - ROZWIAZANIE A1
- powierzchnia: 3380 m²
- pojemność retencyjna: 1582 m³
- rzędna lustra wody: 254.80 m n.p.m.

J1 - GROBLA Z PRZEPUSTEM J1 - ROZWIAZANIE A1
- powierzchnia: 7240 m²
- pojemność retencyjna: 4793 m³
- rzędna lustra wody: 260.50 m n.p.m.

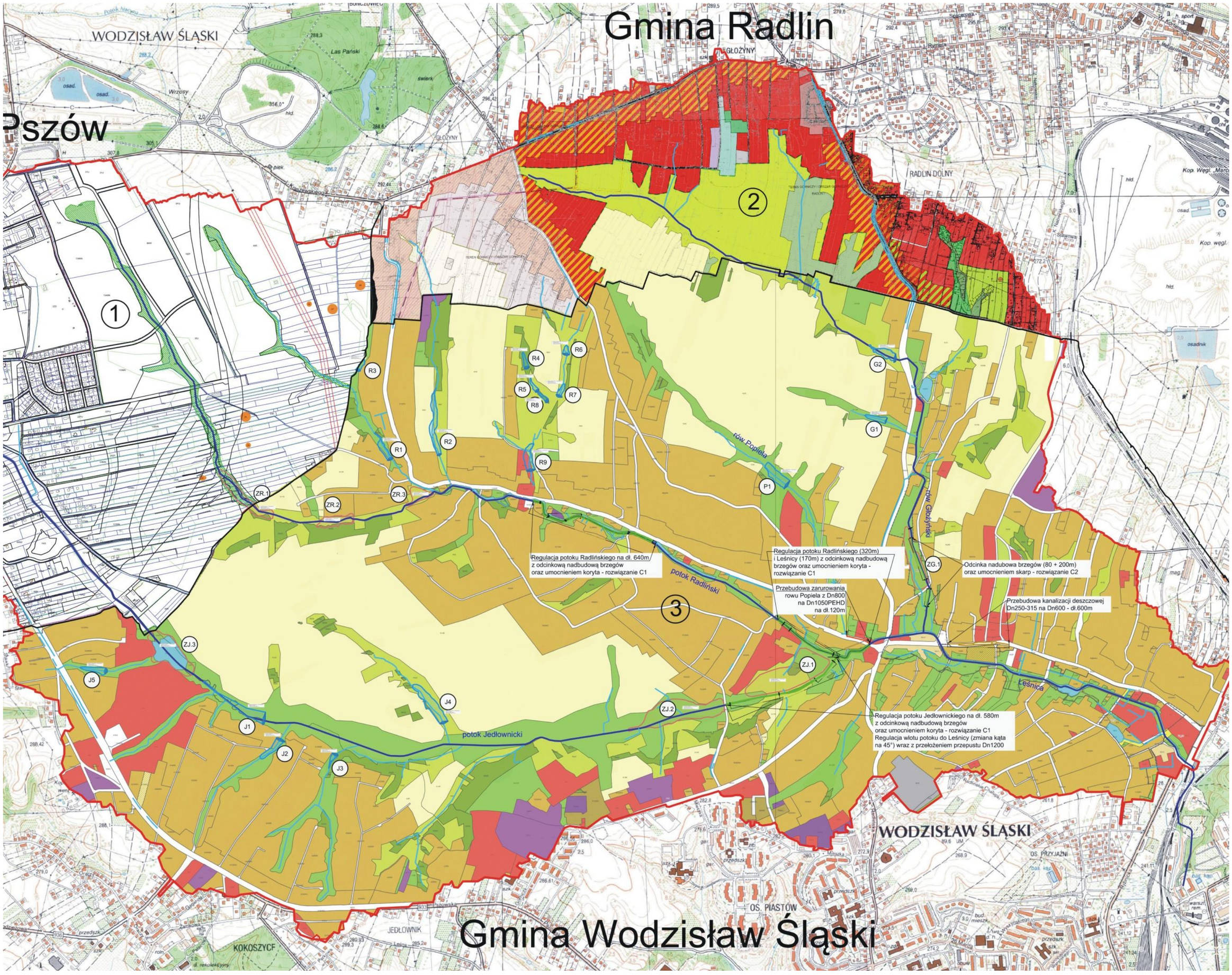
J2 - GROBLA Z PRZEPUSTEM J2 - ROZWIAZANIE A1
- powierzchnia: 2960 m²
- pojemność retencyjna: 4052 m³
- rzędna lustra wody: 261.30 m n.p.m.

J3 - GROBLA Z PRZEPUSTEM J3 - ROZWIAZANIE A1
- powierzchnia: 810 m²
- pojemność retencyjna: 260 m³
- rzędna lustra wody: 259.00 m n.p.m.

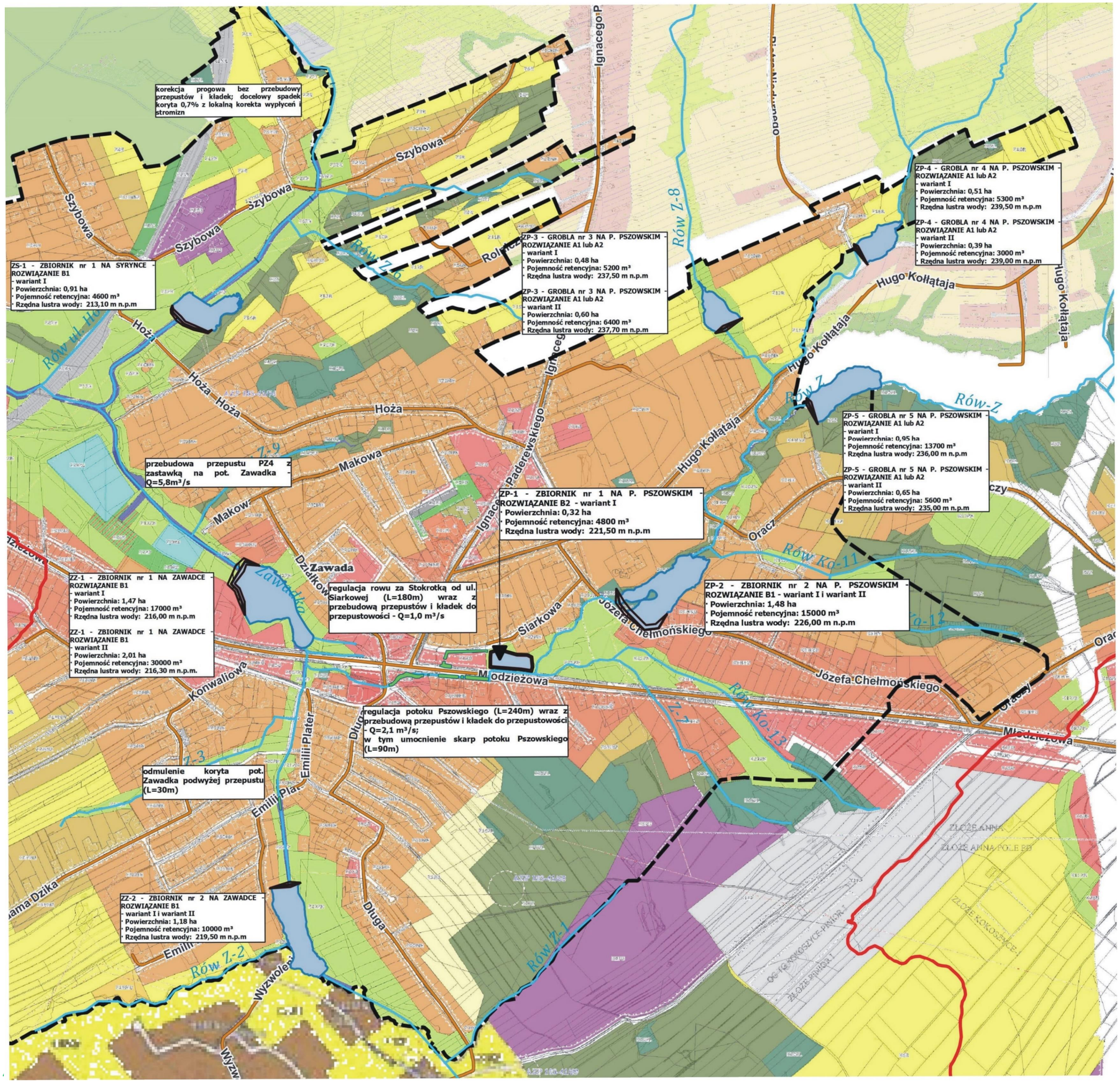
J4 - GROBLA Z PRZEPUSTEM J4 - ROZWIAZANIE A1
- powierzchnia: 8480 m²
- pojemność retencyjna: 8000 m³
- rzędna lustra wody: 254.00 m n.p.m.

J5 - GROBLA Z PRZEPUSTEM J5 - ROZWIAZANIE A1
- powierzchnia: 2250 m²
- pojemność retencyjna: 1722 m³
- rzędna lustra wody: 272.50 m n.p.m.

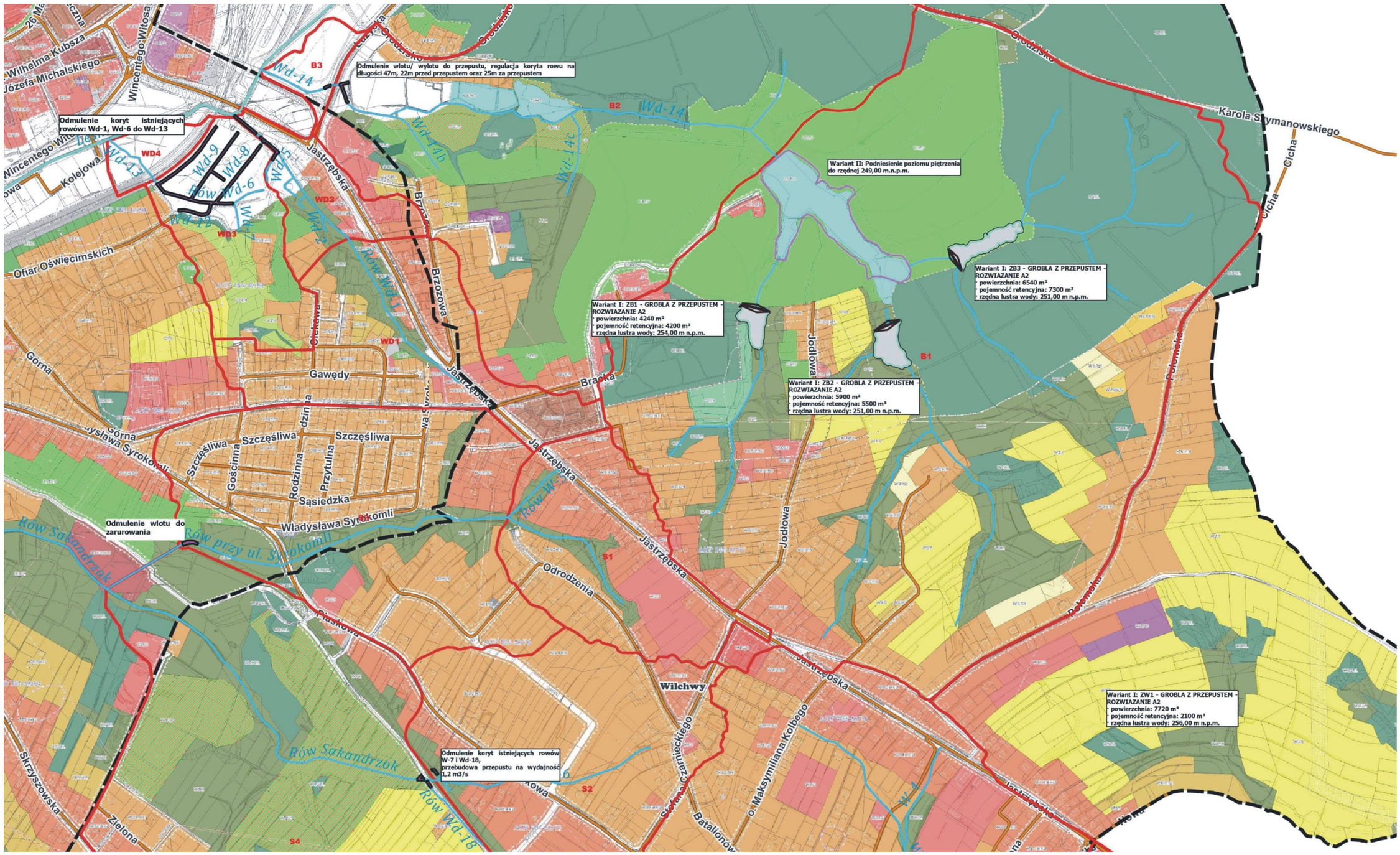
„Koncepcja gospodarowania wodami opadowymi na terenie dzielnicy Radlin II w Wodzisławiu Śląskim"
(fragment rys nr 9 – Lokalizacja i zasięg proponowanych rozwiązań technicznych w odniesieniu do MPZP

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

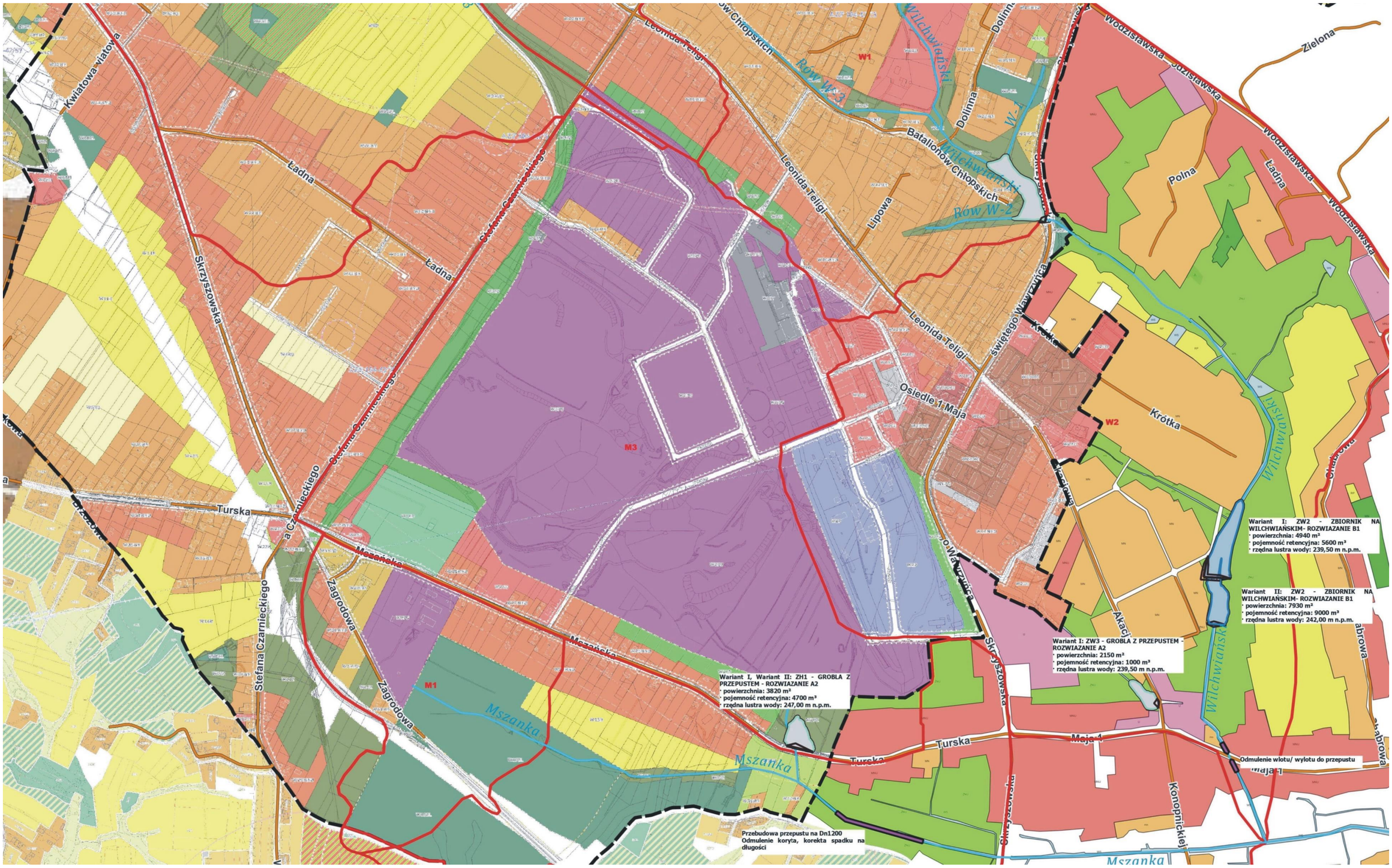

korekcja progowa bez przebudowy przepustów i kładek; docelowy spadek koryta 0,7% z lokalną korekta wypłyceń i stromizn
ZS-1 - ZBIORNIK nr 1 NA SYRYNCE - ROZWIĄZANIE B1
- wariant I
· Powierzchnia: 0,91 ha
· Pojemność retencyjna: 4600 m³
· Rzędna lustra wody: 213,10 m n.p.m
ZP-3 - GROBLA nr 3 NA P. PSZOWSKIM - ROZWIĄZANIE A1 lub A2
- wariant I
· Powierzchnia: 0,48 ha
· Pojemność retencyjna: 5200 m³
· Rzędna lustra wody: 237,50 m n.p.m
ZP-3 - GROBLA nr 3 NA P. PSZOWSKIM - ROZWIĄZANIE A1 lub A2
- wariant II
· Powierzchnia: 0,60 ha
· Pojemność retencyjna: 6400 m³
· Rzędna lustra wody: 237,70 m n.p.m
ZP-4 - GROBLA nr 4 NA P. PSZOWSKIM - ROZWIĄZANIE A1 lub A2
- wariant I
· Powierzchnia: 0,51 ha
· Pojemność retencyjna: 5300 m³
· Rzędna lustra wody: 239,50 m n.p.m
ZP-4 - GROBLA nr 4 NA P. PSZOWSKIM - ROZWIĄZANIE A1 lub A2
- wariant II
· Powierzchnia: 0,39 ha
· Pojemność retencyjna: 3000 m³
· Rzędna lustra wody: 239,00 m n.p.m
ZP-5 - GROBLA nr 5 NA P. PSZOWSKIM - ROZWIĄZANIE A1 lub A2
- wariant I
· Powierzchnia: 0,95 ha
· Pojemność retencyjna: 13700 m³
· Rzędna lustra wody: 236,00 m n.p.m
ZP-5 - GROBLA nr 5 NA P. PSZOWSKIM - ROZWIĄZANIE A1 lub A2
- wariant II
· Powierzchnia: 0,65 ha
· Pojemność retencyjna: 5600 m³
· Rzędna lustra wody: 235,00 m n.p.m
przebudowa przepustu PZ4 z zastawką na pot. Zawadka - Q=5,8m³/s
ZP-1 - ZBIORNIK nr 1 NA P. PSZOWSKIM - ROZWIĄZANIE B2 - wariant I
· Powierzchnia: 0,32 ha
· Pojemność retencyjna: 4800 m³
· Rzędna lustra wody: 221,50 m n.p.m
ZZ-1 - ZBIORNIK nr 1 NA ZAWADCE - ROZWIĄZANIE B1
- wariant I
· Powierzchnia: 1,47 ha
· Pojemność retencyjna: 17000 m³
· Rzędna lustra wody: 216,00 m n.p.m
ZZ-1 - ZBIORNIK nr 1 NA ZAWADCE - ROZWIĄZANIE B1
- wariant II
· Powierzchnia: 2,01 ha
· Pojemność retencyjna: 30000 m³
· Rzędna lustra wody: 216,30 m n.p.m.
regulacja rowu za Stokrotką od ul. Siarkowej (L=180m) wraz z przebudową przepustów i kładek do przepustowości - Q=1,0 m³/s
ZP-2 - ZBIORNIK nr 2 NA P. PSZOWSKIM - ROZWIĄZANIE B1 - wariant I i wariant II
· Powierzchnia: 1,48 ha
· Pojemność retencyjna: 15000 m³
· Rzędna lustra wody: 226,00 m n.p.m
regulacja potoku Pszowskiego (L=240m) wraz z przebudową przepustów i kładek do przepustowości - Q=2,1 m³/s;
w tym umocnienie skarp potoku Pszowskiego (L=90m)
odmulenie koryta pot. Zawadka podwyżej przepustu (L=30m)
ZZ-2 - ZBIORNIK nr 2 NA ZAWADCE - ROZWIĄZANIE B1
- wariant I i wariant II
· Powierzchnia: 1,18 ha
· Pojemność retencyjna: 10000 m³
· Rzędna lustra wody: 219,50 m n.p.m
Szybowa
Hoża
Makowa
Młodzieżowa
Hugo Kołłątaja
Józefa Chełmońskiego
Siarkowa
Konwaliowa
Długa
Oracz
Zawadka
Dziadkowa
Emilii Plater
Wyzwolenia
Ignacego Paderewskiego
Rów Z-6
Rów Z-8
Rów Z
Rów Z-1
Rów Z-2
Rów Ko-11
Rów Ko-13
Z-9
Z-3
Z-2
Zawada
ZŁOŻE ANNA
ZŁOŻE ANNA POŁE PD
ZŁOŻE KOKOSZYCE-PIWNICZNA
ZŁOŻE KOKOSZYCE-PIWNICZNA I

„Koncepcja gospodarowania wodami opadowymi na terenie dzielnicy Wilchwy w Wodzisławiu Śląskim.
(fragment 1 mapy z proponowanymi rozwiązaniami)

Id: C65FDD37-6103-45B9-B332-6DC269335B87. Podpisany

„Koncepcja gospodarowania wodami opadowymi na terenie dzielnicy Wilchwy w Wodzisławiu Śląskim.
(fragment 2 mapy z proponowanymi rozwiązaniami)

12. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji. Obszary zdegradowane

Przez rekultywację należy rozumieć przywracanie wartości użytkowych i przyrodniczych terenom zdewastowanym i zdegradowanym na skutek działalności człowieka.
W niniejszej zmianie studium wskazano główne tereny przeznaczone do rekultywacji z możliwością wtórnego ich zagospodarowania zgodnie z funkcją określoną w studium.
Do terenów tych należy:
- obszar poprzemysłowy po nieczynnej kopalni „1 Maja". Po rekultywacji terenu przewiduje się na tym obszarze realizację funkcji produkcyjno - usługowej,
- obszar hałdy przy ul. Górniczej. Na terenie tym przewiduje się realizację zieleni urządzonej jako ostatni etap rekultywacji,
W niniejszej zmianie studium wskazano obszary z dopuszczeniem powierzchniowej eksploatacji kopalin w Kokoszycach, a także w rejonie ulicy Letniej w jednostce Radlin oraz w rejonie ul. Bogumińskej. Po zakończeniu eksploatacji przewiduje się rekultywację terenu w kierunku przywrócenia funkcji produkcyjno – usługowej oraz obsługi komunikacyjnej.
Na terenie miasta nie wyznaczono obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

13. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.

Na obszarze miasta zlokalizowane są tereny zamknięte ustanowione na podstawie decyzji Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 18 września 2020 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych.
Tereny zostały wskazane na rysunku Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego nr 1A.

14. Uzasadnienie zawierające objaśnienie przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń projektu studium.

Częściowa dezaktualizacja rozwiązań przestrzennych obowiązującego studium miasta Wodzisławia Śląskiego, a także potrzeba realizacji nowych zamierzeń inwestycyjnych wynikających między innymi z wniosków do studium oraz polityki przestrzennej miasta skutkowały podjęciem uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium.
W niniejszej zmianie studium uwzględniono w szczególności:

- *rozwój budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego poprzez zwiększenie podaży terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i mieszkaniowo - usługowej*
- *uzupełnienie bądź doprecyzowanie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej we wszystkich jednostkach strukturalnych;*
- *możliwość wielofunkcyjnego zagospodarowania terenów produkcyjno- usługowych,*
- *rozmieszczenie terenów z możliwością realizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej powyżej 500KW,*

- *wskazanie terenów zamkniętych,*
- *wskazanie granic terenów wymagających rekultywacji,*
- *wskazanie granic głównych przestrzeni publicznych miasta*
- *doprecyzowanie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy,*
- *ochronę obiektów oraz obszarów o wartościach kulturowych w tym w szczególności:*
  - *ochronę obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków,*
  - *doprecyzowanie stref ochrony konserwatorskie wraz z ustaleniami w nich obowiązującymi,*
  - *doprecyzowanie miejsc występowania stanowisk archeologicznych,*
- *wskazanie ograniczeń na terenach o szczególnych wartościach przyrodniczych,*
- *wskazanie terenów osuwisk,*
- *wskazanie terenów szczególnego zagrożenia powodzią,*
- *uwzględnienie terenów zagrożonych podtopieniami.*

Wyznaczając obszary objęte zmianą kierunków przeznaczenia uwzględniono występujące uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego, w tym dotyczące potrzeb i możliwości rozwoju gminy (analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne, prognozy demograficzne, bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę).

15. Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego.

Określając kierunki zagospodarowania w niniejszej zmianie studium uwzględniono dotychczasowe zagospodarowania, przeznaczenie i uzbrojenie terenu. Obecnie prawie cały obszar miasta pokryty jest obowiązującymi planami miejscowymi. Dla nowych obszarów objętych zmianami kierunków przeznaczenia uwzględniono parametry i wskaźnik urbanistyczne stanowiące kontynuację parametrów terenów określonych w planach miejscowych o analogicznych funkcjach. Przy wyznaczaniu nowych terenów inwestycyjnych uwzględniono wymóg ochrony przyrody i krajobrazu poprzez zachowanie kompleksów rolnych (w dzielnicy Radlin II, Kokoszyce) z ograniczeniem zabudowy, a także zachowanie terenów zielonych, stanowiących otuliny cieków. Na części terenów (Wilchy) w niniejszej zmianie studium ograniczono tereny inwestycyjne z pierwotnym przeznaczenie w studium pod działalność produkcją. Zwiększono również powierzchnię obszarów określających podstawowy zasób przyrodniczy miasta, wymagający ochron (ZP). W niniejszej zmianie studium uwzględniono występowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią poprzez ograniczenie nowej zabudowy mieszkaniowej, a także obszarów osuwisk i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. Ponadto w niniejszej zmianie studium uwzględniono występowania obszarów i obiektów zabytkowych, w tym wpisanych do rejestru zabytków oraz ujętych w gminnej ewidencji zabytków. Wskazano zakres ochrony obiektów ujętych w gminne ewidencji zabytków. Uwzględniono strefy ochrony konserwatorskiej wraz z wymogami na nich występującymi. Na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego 1B wskazano występowanie udokumentowanych złóż kopalin. Uwzględniono również możliwość powierzchniowej eksploatacji złóż nieobjętych własnością górniczą.

Wyznaczając nowe tereny inwestycyjne uwzględniano potrzeby i możliwość rozwoju gminy, w tym bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

15. Słownik podstawowych pojęć zawartych w tekście.

Jednostka osadnicza – wyodrębniony przestrzennie obszar zabudowy mieszkaniowej wraz z obiektami infrastruktury technicznej zamieszkany przez ludzi (USTAWA z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1443.)

Miasto – należy prze to rozumieć jednostkę osadniczą o przewadze zwartej zabudowy i funkcjach nierolniczych posiadającą prawa miejskie bądź status miasta nadany w trybie określonym odrębnymi przepisami (USTAWA z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych).

Obszar funkcjonalny – należy przez to rozumieć obszar szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych, stanowiący zwarty układ przestrzenny składający się z funkcjonalnie powiązanych terenów, charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi jednolitymi celami rozwoju (USTAWA z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Planowanie przestrzenne jest to publiczna polityka i te działania przez które wpływa się na rozmieszczenie funkcji w przestrzeni i ich wzajemne powiązania.

Polityka przestrzenna jest to świadome oddziaływanie władz publicznych na gospodarkę przestrzenną w sposób spójny z ustalonymi celami, zmierzające do harmonizowania interesu publicznego z interesami prywatnymi.

Program rewitalizacji to program wieloletnich działań w sferze przestrzennej, społecznej i ekonomicznej, prowadzący w okresie nie dłuższym niż 20 lat do rewitalizacji terenu znajdującego się w stanie kryzysowym. (USTAWA z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 485, z 2023 r. poz. 28, 1688).

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu reiwtlaziacji (USTAWA z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji).

Struktura przestrzenna jest to układ elementów przestrzennych danego obszaru obejmujący ich wzajemne relacje funkcjonalne i przestrzenne. Struktura przestrzenna jest kształtowana przez lokalizacje i popyt ludności na teren, miejsca pracy i infrastrukturę. Na przykład, codzienne dojazdy ludności do pracy i transport dóbr, korzystają z istniejącej infrastruktury, ale wywołują potrzebę jej rozbudowy, co z kolei wywiera wpływ na wybory lokalizacyjne jakie dokonują osoby prywatne jak i firmy.
W konsekwencji następują zmiany istniejącej struktury przestrzennej obszaru. Zmiany struktury przestrzennej mogą polegać nie tylko na rozbudowie struktury w wyniku jej powiększania o coraz to nowe lokalizacje, ale i na porzucaniu przez ludzi i firmy określonych lokalizacji, co czyni istniejąca strukturę przestrzenną dysfunkcjonalną i wywołuje potrzebę jej zmiany restrukturyzacji.

Środowisko - rozumie się przez to ogół elementów przyrodniczych, w tym także przekształconych w wyniku działalności człowieka, a w szczególności powierzchnię ziemi, kopaliny, wody, powietrze, krajobraz, klimat oraz pozostałe elementy różnorodności biologicznej, a także wzajemne oddziaływania pomiędzy tymi elementami. (USTAWA z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska)

Środowisko kulturowe jest to zarówno otoczenie materialne człowieka jak i zawarte w tym otoczeniu wartości symboliczne, zarówno dziedzictwa (historyczne) jak i współczesnych zjawisk kulturowych. Są wiec nimi zarówno obiekty jak i zwyczaje, obrzędy, mity.

Środowisko przyrodnicze - są to wszystkie elementy przyrody, które nas otaczają i są ze sobą ściśle połączone - zarówno część ożywiona, jak i nieożywiona. W środowisku żyją i rozmnażają się organizmy żywe. Człowiek wywiera znaczący wpływ na przyrodę i jej kształtowanie.

Urbanizacja Jest to proces, który wyraża się w rozwoju miast, powiększeniu obszarów miejskich, a także udziału ludności miejskiej w całości zaludnienia. Zajmuje się projektowaniem aglomeracji miejskich oraz układów metropolitarnych. Odpowiada za procesy przemian zachodzących wewnątrz

Zagospodarowanie przestrzenne jest to stan przestrzeni i rezultat działań indywidualnych i zbiorowych podejmowanych w celu zaspokojenia różnych potrzeb mieszkańców i użytkowników danego obszaru. Może być to także czynność planowanego rozmieszczenia na danym obszarze różnych funkcji (działalności), takich jak mieszkanie, praca, wypoczynek oraz infrastruktura.

Zieleń miejska należy rozumieć „zespoły roślinności spełniające cele wypoczynkowe, zdrowotne i estetyczne, a w szczególności: parki, zieleńce, zieleń na placach, ulicach, zieleń izolacyjna i pracownicze ogrody działkowe"

Zrównoważony rozwój rozumie się przez to taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń (ustawa z dnia 20 czerwca 2001r. prawo ochrony środowiska).

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO

ZAŁĄCZNIK NR 3
DO UCHWAŁY NR.....
RADY MIEJSKIEJ WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO
Z DNIA ....

RYSUNEK NR 1A - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

SKALA 1:10000

GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM ZBIEŻNA Z GRANICĄ ADMINISTRACYJNĄ MIASTA WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO

GRANICE JEDNOSTEK STRUKTURALNYCH

OZNACZENIE JEDNOSTEK STRUKTURALNYCH

- 1 - STARE MIASTO
- 2 - NOWE MIASTO
- 3 - TRZY WZGÓRZA
- 4 - JEDŁOWNIK SZYB
- 5 - RADLIN II
- 6 WILCHWY
- 7- JEDŁOWNIK-TURZYCZKA-KARKOSZKA
- 8- KOKOSZYCE
- 9- ZAWADA

USTALENIA DOTYCZĄCE KIERUNKÓW ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ PRZEZNACZENIU TERENÓW

- MNU – Obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej
- MW/MWU – Obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
- MWU – Obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej
- MNZ – Obszary zabudowy mieszkaniowo-usługowej z dużym udziałem zieleni
- MU – Obszar zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i usługowej
- U – Obszary wskazane do zabudowy usługowej
- US – Obszary usług sportu i rekreacji
- PU – Obszary zabudowy produkcyjno -usługowej
- ZP – Obszary określające podstawowy zasób przyrodniczy środowiska miasta, wymagający ochrony
- ZM – Obszary stanowiące elementy systemu zieleni miejskiej
- RB – Obszary rolne z możliwością zabudowy związanej z rolnictwem
- RZ – Obszary zabudowy zagrodowej i produkcji rolnej
- R – Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej wskazane do wyłączenia z zabudowy
- IT – Obszary obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej
- K – Obszary obiektów i urządzeń obsługi komunikacyjnej miasta

OBSZARY OBJĘTE ZMIANĄ KIERUNKÓW PRZEZNACZENIA

Granice obszarów objętych zmianą kierunków przeznaczenia (za wyjątkiem dróg publicznych lokalnych i dojazdowych), zbieżne z granicami obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, z wyłączeniem obszarów oznaczonych symbolami W oraz IT

- OD 1MNU DO 14MNU – Obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej
- OD 1MW/MWU DO 3MW/MWU – Obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej
- OD 1MNZ DO 2MNZ – Obszar zabudowy mieszkaniowej z dużym udziałem zieleni
- OD 1MU DO 2MU – Obszar zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i usługowej
- OD 1U DO 4U – Obszary wskazane do zabudowy usługowej
- OD 1US DO 2US – Obszary usług sportu i rekreacji
- OD 1PU DO 2PU – Obszary zabudowy produkcyjno -usługowej
- OD 1IT DO 2IT – Obszar obiektów usługowych oraz gospodarki odpadami
- OD 1ZP DO 2ZP – Obszary określające podstawowy zasób przyrodniczy środowiska miasta, wymagający ochrony
- OD 1ZM DO 2ZM – Obszary stanowiące elementy systemu zieleni miejskiej
- OD 1RB DO 3RB – Obszary rolne z możliwością zabudowy związanej z rolnictwem
- OD 1RZ DO 5RZ – Obszary zabudowy zagrodowej i produkcji rolnej
- OD 1R DO 31R – Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej wskazane do wyłączenia z zabudowy
- IIIT – Obszary obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej
- OD 1K DO 17K – Obszary obiektów i urządzeń obsługi komunikacyjnej miasta
- OD 1CM DO 3CM – Obszary cmentarzy
- OD 1W DO 5W – Obszary wód

drogi publiczne lokalne i dojazdowe ujęte w niniejszej zmianie studium

- lokalne - istniejące OD 1KDL DO 67KDL
- dojazdowe - istniejące OD 1KDD DO 121 KDD
- 1TK/CPK – Obszar realizacji inwestycji pn."Budowa linii kolejowej na odc.Katowice-granica państwa" obejmujący preferowany przez inwestora (Spółkę Centralny Port Komunikacyjny Sp. z o.o.) wariant przebiegu linii kolejowej

KIERUNKI ROZWOJU UKŁADU KOMUNIKACYJNEGO MIASTA

- TK – Istniejące linie i bocznice kolejowe tworzące układ komunikacji kolejowej miasta

Drogi i ulice tworzące ogólnomiejski szkielet komunikacji kołowej o funkcji:

- Główne ruchu przyspieszonego - istniejące KDGP
- Główne - istniejące KDG
- Zbiorcze - istniejące KDZ
- Główna ruchu przyspieszonego - projektowana
- Dworce komunikacji zbiorczej - istniejące (kolejowe, autobusowy)
- Węzły drogowe projektowane

KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

- GAZOCIĄG DN300PN2,5MPa WRAZ ZE STREFĄ KONTROLNĄ
- GAZOCIĄG DN300PN1,6MPa WRAZ ZE STREFĄ KONTROLNĄ
- GAZOCIĄG DN200PN2,5MPa WRAZ ZE STREFĄ KONTROLNĄ
- LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 110 KV
- LINIE ELEKTROENERGETYCZNE NAPOWIETRZNE 20 KV
- GŁÓWNE WODOCIĄGI

OBSZARY KLUCZOWE ROZWOJU MIASTA

- OK1 – Obszar "Kokoszyce-Olszyny"
- OK2 – Obszar powierzchni głównej kopalni "Marcel-Ruch 1 Maja" wraz z otoczeniem
- OK3 – Obszar przy ilicy Bogumińskiej przy wlocie do miasta drogi nr 91
- OK4 – Obszar wielorodzinnej zabudowy osiedla Batorego wraz z przyległymi terenami sportowo - rekreacyjnymi
- OK5 – Obszar jednostki Radlińska IV
- OK6 – Obszar przylegający do zespołu staromiejskiego
- OK7 – Obszar doliny rzeki Leśnica wraz z terenami miejskiego ośrodka sportowo - rekreacyjnego
- OK8 – Obszar położony po południowej stronie ulicy Młodzieżowej

POZOSTAŁE OZNACZENIA

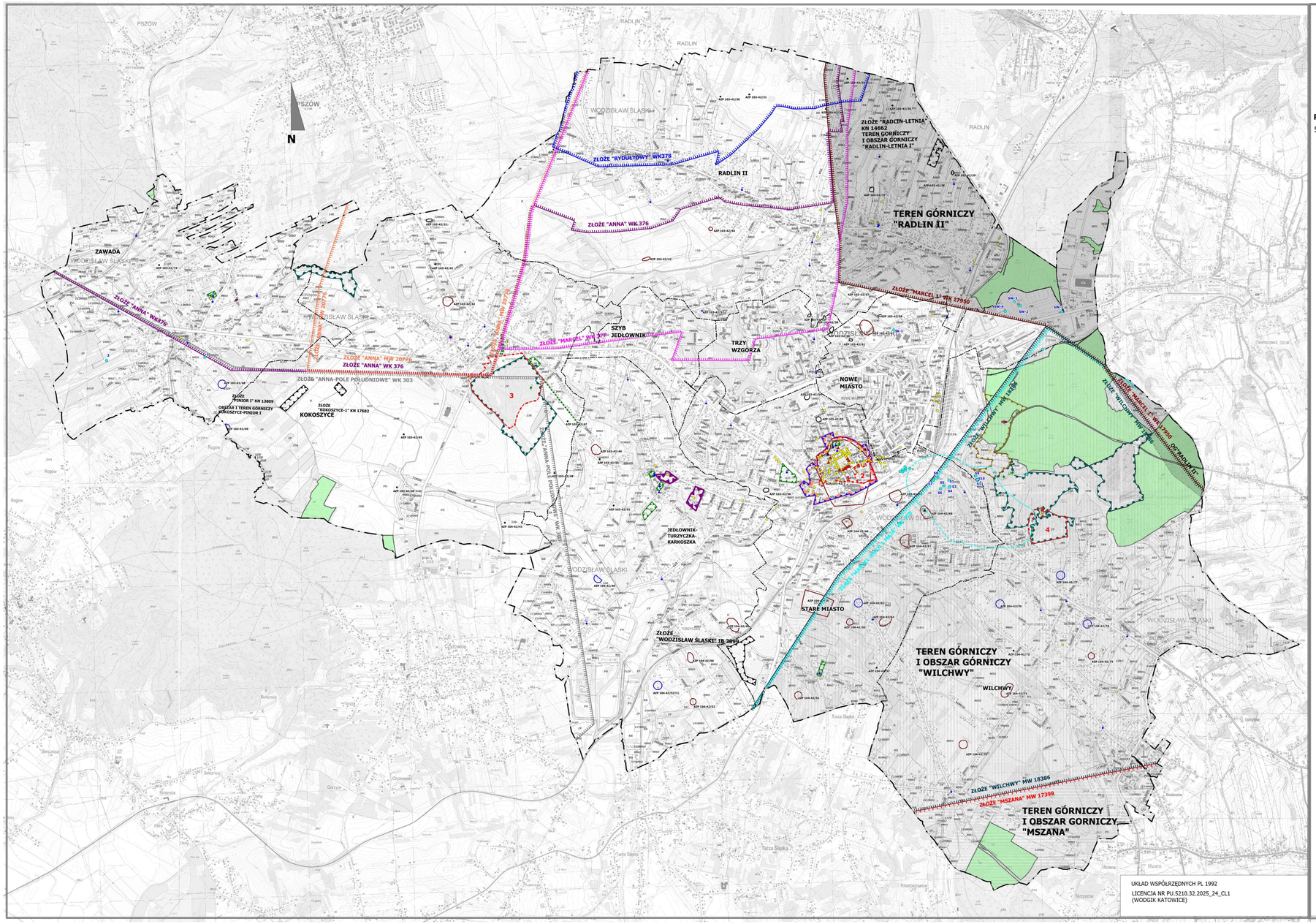
- Granice obszarów wymagających rekultywacji
- Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%)
- Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%)
- Tereny zamknięte
- Granice obszarów przestrzeni publicznych
- Granice obszarów z możliwością rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW wykorzystujących energię słoneczną, zbieżne z granicami stref ochronnych
- Granice obszarów z możliwością rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 mkw.
- Obszary czasowego przeznaczenia na cele powierzchniowej eksploatacji złóż
- GRANICE OBSZARÓW OCHRONY SANITARNEJ DO 50 m OD GRANIC CMENTARZY
- GRANICE OBSZARÓW OCHRONY SANITARNEJ DO 150 m OD GRANIC CMENTARZY

(zmiany oznaczono zielonym kolorem czcionki)

0 400 800 1200m

UKŁAD WSPÓŁRZĘDNYCH PL 1992
LICENCJA NR PU.5210.32.2025_24_CL1
(WODGIK KATOWICE)

Załącznik Nr 4 do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego
z dnia ..... 2025 r.

UKŁAD WSPÓŁRZĘDNYCH PL 1992

LICENCJA NR PU-5210.32.2025_24_CL1
(WODGIK KATOWICE)

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO

ZAŁĄCZNIK NR 4
DO UCHWAŁY NR.....
RADY MIEJSKIEJ WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO
Z DNIA ....

RYSUNEK NR 1B - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

SKALA 1:10000

GRANICA ZMIANY STUDIUM ZBIEŻNA Z GRANICĄ ADMINISTRACYJNĄ MIASTA WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO

GRANICE JEDNOSTEK STRUKTURALNYCH

USTALENIA DOTYCZĄCE ZASAD OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

OBSZARY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW:
1. UKŁAD URBANISTYCZNY "STAREGO MIASTA",
2. DAWNY ZAMEK WRAZ Z PRAKIEM PRZY UL. KUBSZA
3. ZESPÓŁ DWORSKO - PARKOWY W KOKOSZYCACH,
4. ZESPÓŁ ZABUDOWY SANATORIUM PRZECIWGRUŹLICZEGO PRZY UL. BRACKIEJ

GRANICA STREFY "A" OCHRONY KONSERWATORSKIEJ

GRANICE STREFY "B" OCHRONY KONSERWATORSKIEJ

GRANICA STREFY "OW" OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ

GRANICA STREFY "K" OCHRONY KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

GRANICA STREFY "k" OBEJMUJĄCEJ CMENTARZE UJĘTE W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW

BUDYNKI UJĘTE W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW

OBIEKTY MAŁEJ ARCHITEKTURY UJĘTE W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW

KRZYŻE

POMNIKI

STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE

STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE O POWIERZCHNI DO 1ARA

STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE O POWIERZCHNI OD 0,01 DO 0,5HA

STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE O POWIERZCHNI POWYŻEJ 0,5HA

MIEJSCA PAMIĘCI WSKAZANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ

OZNACZENIE MIEJSC PAMIĘCI

ELEMENTY KOMPOZYCJI KRAJOBRAZU

SZPALERY I ALEJE ZE STARODRZEWIEM WSKAZANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ

USTALENIA DOTYCZĄCE ZASAD OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW ORAZ KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

POMNIKI PRZYRODY

GRANICE OBSZARÓW O WARTOŚCIACH PRZYRODNICZYCH WSKAZANE DO OCHRONY

UJĘCIA WÓD

Sk-1, S1, SW-1 OZNACZENIW STUDNI ZGODNIE Z DOKUMENTACJĄ HYDROGEOLOGICZNĄ

PROJEKTOWANA STREFA OCHRONY POŚREDNIEJ UJĘCIA WÓD POŁOZONEGO PRZY UL. JASTRZĘBSKIEJ

OBSZARY LASÓW OCHRONNYCH

GÓRNICTWO

TEREN GÓRNICZY "RADLIN II"

TEREN GÓRNICZY I OBSZAR GÓRNICZY "WILCHWY"

TEREN GÓRNICZY I OBSZAR GÓRNICZY "MSZANA"

UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN OBJĘTE WŁASNOŚCIĄ GÓRNICZĄ

KOPALNIA GŁÓWNA - WĘGIEL KAMIENNE

ZŁOŻE „Anna" WK 376

ZŁOŻE "ANNA-POLE POŁUDNIOWE" WK 303

ZŁOŻE „MARCEL" WK 377

ZŁOZE MARCEL 1" WK 17950

ZŁOŻE „RYDUŁTOWY" WK 378

ZŁOŻE "MARCEL -RUCH 1 MAJA" WK 375

ZŁOŻA METANU POKŁADÓW WĘGLA

ZŁOŻE „ANNA" HW 20776

ZŁOŻE „MSZANA" MW 17399

ZŁOŻE „WILCHWY" MW 18386

UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN NIEOBJĘTE WŁASNOŚCIĄ GÓRNICZĄ

ZŁOŻA PIASÓW I ŻWIRÓW

ZŁOŻE „KOKOSZYCE-1" KN 17682

ZŁOŻE „PINIOR I" KN 13809

ZŁOŻE „RADLIN-LETNIA" KN 14662

ZŁOŻE SUROWCÓW ILASTYCH CERAMIKI BUDOWLANEJ

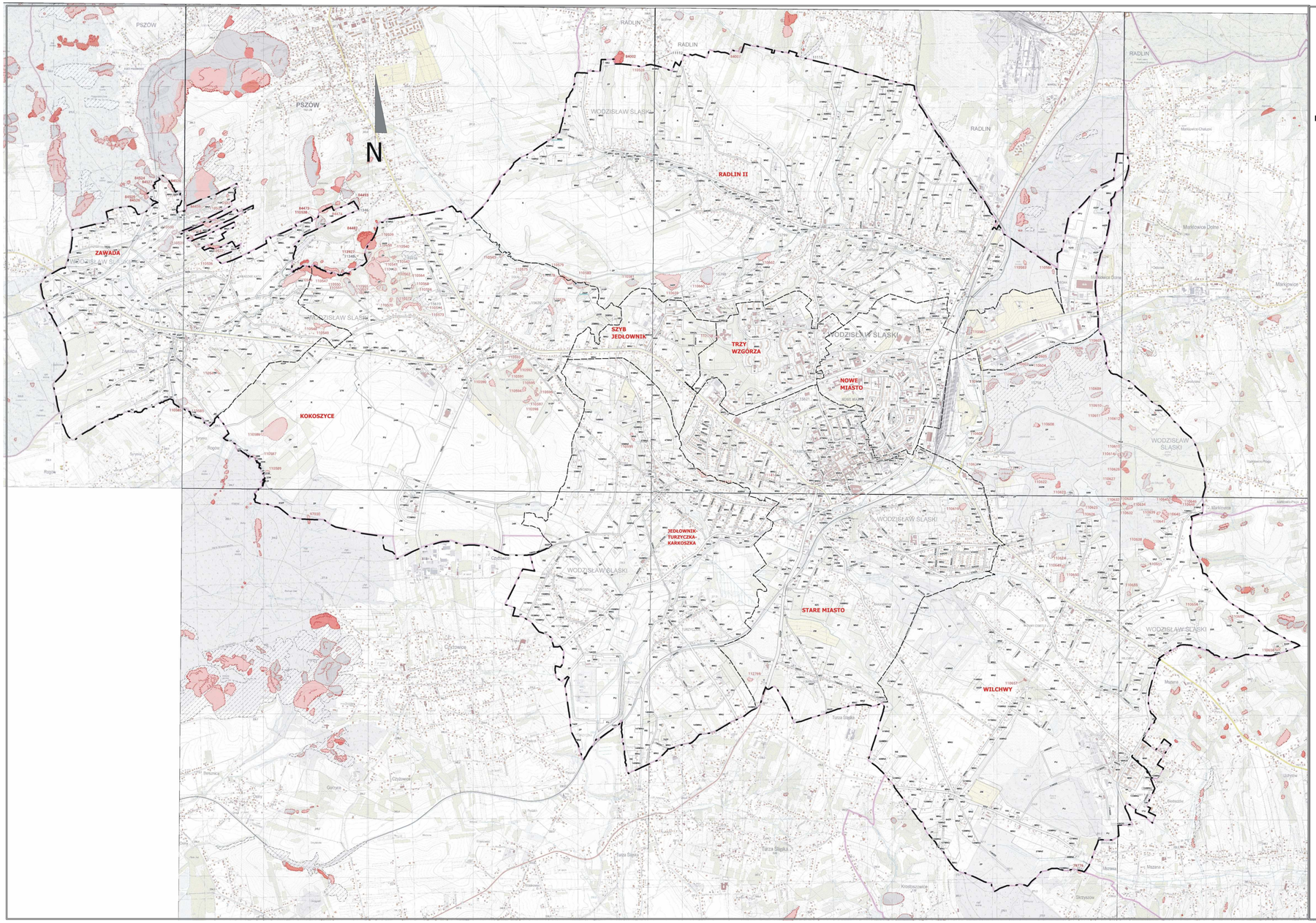
ZŁOŻE „WODZISŁAW ŚLĄSKI" IB 2099

0 500 1000 1500 m

SKALA 1:10 000

RYSUNEK NR 1B «KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ZASTĄPI W CAŁOŚCI RYSUNEK STUDIUM NR 2 I 3 (PRZYJĘTEGO UCHWAŁĄ NR XXIV/232/12 Z DNIA 26 .09.2012 R.)

Kierunki zagospodarowania przestrzennego - rysunek nr 1C

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO

ZAŁĄCZNIK NR 5
DO UCHWAŁY NR.....
RADY MIEJSKIEJ WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO
Z DNIA ....

RYSUNEK NR 1C - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

GRANICA ZMIANY STUDIUM ZBIEŻNA Z GRANICA ADMINISTRACYJNĄ MIASTA WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO

GRANICE JEDNOSTEK STRUKTURALNYCH

GRANICE OBSZARÓW O RÓŻNYCH KIERUNKACH PRZEZNACZENIA

Osuwiska

granica: pewna, przypuszczalna

obszar aktywny ciągle

obszar aktywny okresowo

obszar nieaktywny

12345 — numer identyfikacyjny w bazie danych SOPO

Elementy rzeźby wewnątrzosuwiskowej

skarpa główna, skarpa wtórna (próg wewnątrzosuwiskowy), ściana rowu osuwiskowego, ściana obrywu

niska (do 3 m): wyraźna, słabo zachowana

średnia (3-6 m): wyraźna, słabo zachowana

wysoka (6-10 m): wyraźna, słabo zachowana

bardzo wysoka (ponad 10 m): wyraźna, słabo zachowana

pozostałe elementy

czoło osuwiska lub akumulacyjny próg wewnątrzosuwiskowy

szczelina podłużna lub poprzeczna

zagłębienie wewnątrzosuwiskowe

rumosz lub blokowisko

Tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi

teren zagrożony ruchami masowymi

12345 — numer identyfikacyjny w bazie danych SOPO

SKALA 1: 10000

0 400 800 1200 m

Załącznik Nr 6 do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego
z dnia ..... 2025 r.

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, analizy ekonomiczne , środowiskowe i społeczne dotyczące potrzeb i możliwości rozwoju gminy wraz z prognozą demograficzną

I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA

PRZESTRZENNEGO MIASTA WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO

BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ, ANALIZY EKONOMICZNE, ŚRODOWISKOWE I SPOŁECZNE DOTYCZĄCE POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY WRAZ Z PROGNOZĄ DEMOGRAFICZNĄ

Spis treści

I.WPROWADZENIE 4
1.Przedmiot i cel opracowania 4
II. PODSTAWOWE DANE O GMINIE, USYTUOWANIE W REGIONIE 4
1. Podstawowe dane o gminie 4
2.Wewnętrzna struktura gminy 5
III. ANALIZY EKONOMICZNE 5
IV. ANALIZA ŚRODOWISKOWA 6
V. ANALIZA SPOŁECZNA 7
VI. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA 9
VII. BILANS TERENÓW 10
1.Zabudowa mieszkaniowa 10
1.1.Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy sformułowane na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy. 10
1.2.Chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej (luki w zabudowie). 11
1.3 Chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę mieszkaniową, innych niż wymienione w pkt 1.2, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy. 12
1.4 Chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, za wyjątkiem terenów wskazanych do zainwestowania w obowiązujących planach miejscowych, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy mieszkaniowej wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy. 14
1.5 Nowe tereny przeznaczone w niniejszej zmianie studium pod zabudowę mieszkaniową jedno i wielorodzinną oraz usługową. 15
1.6. Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową z chłonnością terenów. 16
2.Zabudowy usługowa 17
2.1.Zapotrzebowanie na zabudowę usługową. 17
2.2.Chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę usługową, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy. 18
2.3.Chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, za wyjątkiem terenów wskazanych do zainwestowania w obowiązujących planach miejscowych, rozumianą jako

możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy usługowej, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy. 19

2.4.Nowe tereny przeznaczone w niniejszej zmianie studium..... 19

2.5.Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę usługową z chłonnością terenów..... 20

3.Teren zabudowy produkcyjno-usługowej oraz tereny elektrowni słonecznych. 21

VIII. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy. 21

Załączniki graficzne:
- RYSUNEK NR 1
- RYSUNEK NR 2

I. WPROWADZENIE

Przedmiotem opracowania są analizy wraz bilansem terenów wykonane na potrzeby projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Wodzisławia Śląskiego.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 7 w studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności:

a) analizy ekonomiczne, środowiskowe. i społeczne,
b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam, gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego,
c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

1. Przedmiot i cel opracowania

Opracowanie zawiera:

a) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,

b) prognozę demograficzną,

d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy oraz potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy.

II. PODSTAWOWE DANE O GMINIE, USYTUOWANIE W REGIONIE

1. Podstawowe dane o gminie

Wodzisław Śląski jest gminą miejską, położoną w południowo – zachodniej części województwa śląskiego, w powiecie wodzisławskim, na Wyżynie Śląskiej, oddaloną o 17 km od granicy z Czechami. Na zachodzie łączy się on z doliną górnej Odry, na południowym zachodzie graniczy z Bramą Morawską. Miasto usytuowane jest w południowo – zachodniej części aglomeracji rybnickiej. Wodzisław Śląski graniczy od południa z gminami Gorzyce i Godów, od południowego – wschodu z Gminą Mszana, od wschodu z Gminą Marklowice, od północy z gminami Radlin i Pszów, a od zachodu z Gminą Lubomia. Miasto zajmuje obecnie

powierzchnię 49,51 km^2. Po 1991 – nastąpiło odłączenie od Wodzisławia Śląskiego Rydułtów, Marklowic, Pszowa i Radlina.

2. Wewnętrzna struktura gminy

Dzielnice Wodzisławia Śląskiego określa uchwała nr XXXII/292/21 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 31 marca 2021 r. w sprawie zmiany uchwały nr XVII/156/96 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 28 czerwca 1996 r. w sprawie utworzenia miejskich jednostek pomocniczych – dzielnic. Od 1 lipca 2021 r. obowiązują nazwy dzielnic: Jedłownik Szyb, Jedłownik-Turzyczka-Karkoszka, Kokoszyce, Nowe Miasto, Trzy Wzgórza, Radlin II, Stare Miasto, Wilchwy, Zawada.

III. ANALIZY EKONOMICZNE

- **Przedsiębiorczość**.

Upadek dużych przedsiębiorstw państwowych, restrukturyzacja górnictwa doprowadziły do głębokich przeobrażeń lokalnej struktury gospodarczej i wpłynęły na zmianę rynku pracy. 9 grudnia 2001 roku oficjalnie zamknięto Kopalnię Węgla Kamiennego "1 Maja". Ważnym kierunkiem transformacji gospodarczej miasta stał się rozwój usług oraz produkcji. Sektory te posiadają największy potencjał tworzenia nowych miejsc pracy, a równocześnie ich rozwój może pozytywnie wpływać na podniesienie poziomu jakości życia w mieście. W Wodzisławiu Śląskim główna strefa inwestycyjna położona jest przy ul. Olszyny. Prężnie działają tu firmy InPost oraz KNS. W budowie jest również hala produkcyjna spółki Eko-Okna. Dla Wodzisławia Śląskiego to bez wątpienia wielka szansa na rozwój płynący z tak strategicznego, ważnego i przyszłościowego partnerstwa. Jakość produktów, które w swojej ofercie ma firma oraz podejmowane działania, cieszą się uznaniem klientów nie tylko w Polsce, ale i na całym świecie. Dzięki tej współpracy Wodzisław Śląski zyska szansę na szeroko pojęty rozwój miasta. Fabryka powstaje na 26 hektarach terenu. Zatrudnienie docelowo ma wynieść około trzy tysiące osób.

Warto dodać, iż na terenie Wodzisławia Śląskiego przy ul. Olszyny w 2016 r. została utworzona specjalna strefa ekonomiczna w ramach Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Wg danych GUS W Wodzisławiu Śląskim w roku 2022 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 4 285 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 3 008 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Na przestrzeni lat 2009-2022 najwięcej (395) podmiotów zarejestrowano w roku 2010, a najmniej (264) w roku 2020.

Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w Wodzisławiu Śląskim najwięcej (383) jest stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników

można stwierdzić, że najwięcej (4 086) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników.
W roku 2022 -1,0% (43) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 20,8% (893) podmiotów, a 78,2% (3 349) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność
Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Wodzisławiu Śląskim najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (25.5%) oraz Budownictwo (15.3%) (dane GUS XII.2022).

Istotne znaczenie dla rozwoju gminy ma podaż gruntów budowlanych. Obecnie prawie cała gmina pokryta jest obowiązującymi miejscowymi planami umożliwiającymi sprawy przebieg procesu budowlanego.

W niniejszej zmianie studium uwzględniona następujące zmiany dotyczące terenów inwestycyjnych:

- uwzględniono tereny inwestycyjne określonych w planach miejscowych;
- uwzględniono większość terenów inwestycyjnych określonych w obowiązującym studium, przy czym na części terenów ograniczono realizację nowej zabudowy;
- ogranoczom

IV. ANALIZA ŚRODOWISKOWA

Analizowany obszar, według podziału na jednostki geomorfologiczne Gilewskiej (1999) leży w obrębie makroregionu Kotliny Oświęcimskiej, mezoregion Płaskowyż Rybnicki, wchodzący w skład Karpat Zachodnich.
Głównym ciekiem wodnym, który przepływa przez miasto Wodzisław Śląski jest rzeka Lesznica (zwana lokalnie Leśnica). Oprócz niego przepływa tu także Marklówka i Syrynka. Cały obszar miasta znajduje się w zlewni Odry. Rzeka Lesznica (Leśnica) swój początek bierze na terenie Pszowa, przecina miasto z północy na południe i po przepłynięciu odcinka ok. 21 km uchodzi razem z Szotkówką do Olzy na terenie gminy Godów. W Wodzisławiu nie ma większych zbiorników wodnych, które by powstały naturalnie. Istniejące są wynikiem działalności człowieka
Obszar miasta znajduje się w zasięgu występowania hydrogeologicznego subregionu kędzierzyńskiego, rybnicko-oświęcimskiego i podregionu podkarpacko-śląskiego.
Na terenie miasta nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych.

Na terenie miasta Wodzisław Śląski występują złoża węgla kamiennego, metanu pokładow węgla, złoża piasków i żwirów, złoże surowców ilastych ceramiki budowlanej.
Zgodnie z regionami geobotanicznymi (Matuszkiewicz, 1993) gmina położona jest w Dziale Wyżyn Południowopolskich, Krainie Górnośląskiej, Okręgu Rybnicko – Kędzierzyńskim, Podokręgu Wodzisławskim. Dział wyznaczają areały kilku grup naturalnych zbiorowisk: lasów bukowych, lasów jodłowych oraz specyficznej postaci subkontynentalnych lasów grądowych (Tilio-Carpinetum odmiana małopolska). O odrębności działu decyduje w znacznym stopniu ukształtowanie terenu i podłoże geologiczne. Kraina Górnośląska odznacza się: dominacją dąbrów acidofilnych zespołu Calamagrostio-Quercetum na siedliskach borów mieszanych, znacznym udziałem niżowych buczyn zespołu Melico-Fagetum, równoczesnym pojawianiem się w specjalnych sytuacjach sudeckich buczyn Dentario enneaphyllidis-Fagetum, brakiem jedlin i dąbrów świetlistych oraz występowaniem specyficznej postaci boru sosnowego (wilgotnego zespołu Calamagrostio villosae-Pinetum).
Na terenie miasta dominują gatunki szeroko rozpowszechnione na kontynencie euroazjatyckim. Występują tu zarówno gatunki pospolite na całym obszarze kraju, do których należą występujące tu duże ssaki jak dzik, sarna, zając, a także kuny, bobry, lisy.
Wśród gadów występujących na tym terenie stwierdza się: jaszczurkę zwinkę, jaszczurkę żyworodną, padalca zwyczajnego oraz zaskrońca zwyczajnego.
Teren miasta posiada wysokie walory przyrodniczo – krajobrazowe związane z występowaniem obszarów leśnych z towarzyszącymi im kompleksami terenów otwartych z bogatą oraz interesującą fauną i florą.
Na terenie Wodzisławia Śląskiego nie występują formy ochrony przyrody w postaci:
•Obszarów NATURA 2000,
•Obszarów Chronionego Krajobrazu,
•Parków Krajobrazowych,
•Rezerwatów przyrody,
•Stanowisk dokumentacyjnych,
•Użytków ekologicznych.
Do form ochrony przyrody zaliczają się drzewo pomnikowe.
Lasy należące do Nadleśnictwa Rybnik i leżące na terenie miasta zostały uznane za lasy ochronne.

V. ANALIZA SPOŁECZNA

- Struktura i wykształcenie ludności

Zgodnie z danymi GUS na XII 2021 r. - 9 892 mieszkańców Wodzisławia Śląskiego jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 4 786 kobiet oraz 5 105 mężczyzn). Według

Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 roku 17,9% ludności posiada wykształcenie wyższe, 3,0% wykształcenie policealne, 10,2% średnie ogólnokształcące, a 19,8% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 31,6% mieszkańców Wodzisławia Śląskiego, gimnazjalnym 3,1%, natomiast 11,4% podstawowym ukończonym. 3,0% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej.
W porównaniu do całego województwa śląskiego mieszkańcy Wodzisławia Śląskiego mają nieznacznie niższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w Wodzisławiu Śląskim największy odsetek ma wykształcenie zasadnicze zawodowe (25,3%) oraz wyższe (20,9%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (38,5%) oraz średnie zawodowe (22,9%).
W roku 2021 w Wodzisławiu Śląskim mieściło się 16 przedszkoli, w których do 64 oddziałów uczęszczało 1 512 dzieci (736 dziewczynek oraz 776 chłopców). Dostępnych było 0 miejsc. W mieście zlokalizowanych jest 15 szkół podstawowych, w których w 216 oddziałach uczyło się 3 689 uczniów (1 769 kobiet oraz 1 920 mężczyzn). Dla porównania w 2008 roku w Wodzisławiu Śląskim placówkę miało 14 szkół podstawowych, w których w 132
W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie ponadgimnazjalnym (16-18 lat) kształci się 17,1% mieszkańców (16,9% wśród dziewczyn i 17,2% wśród chłopaków). Na 1 oddział w szkołach ogólnokształcących przypada 27,6 uczniów. 25,9 uczniów przypada na oddział w branżowych szkołach I stopnia.

- Budownictwo mieszkaniowe

W 2022 roku w Wodzisławiu Śląskim oddano do użytku 131 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 2,90 nowych lokali. Na każdych 1000 mieszkańców przypada zatem 385 mieszkań. Jest to wartość mniejsza od wartości dla województwa śląskiego oraz mniejsza od średniej dla całej Polski. 57,3% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne, 42,7% na sprzedaż lub wynajem. Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach w Wodzisławiu Śląskim to 4,30 i jest nieznacznie większa od przeciętnej liczby izb dla województwa śląskiego oraz znacznie większa od przeciętnej liczby pokoi w całej Polsce. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2022 roku w Wodzisławiu Śląskim to 111,90 m^2 i jest większa od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa śląskiego oraz znacznie większa od przeciętnej powierzchni nieruchomości w całej Polsce. Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne 99,42% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, 99,23% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 99,22% mieszkań posiada łazienkę, 92,72% korzysta z centralnego ogrzewania, a 73,74% z gazu.

Przeciętna liczba osób na mieszkanie:

2022 r. – 2,59

2017 – 2,86

Z powyższych danych wynika, iż następuje sukcesywne zmniejszenie się liczby osób przypadających na mieszkanie.

Prognozowana liczba osób na mieszkanie w 2032 r. – 2,0

- Usługi oraz działalność produkcyjna

Zmiany gospodarcze generują wzrost liczby obiektów usługowych oraz produkcyjno - usługowych.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Wodzisławia Śląskiego oraz w obowiązujących planach miejscowych wskazano tereny zabudowy usługowej obejmujące realizację usług publicznych i komercyjnych. Tereny te są częścią wielofunkcyjnego centrum miasta oraz tworzą lokalne centra usługowe. Niezależnie od powyższego w studium wyznaczone zostały obszary o funkcji mieszanej - mieszkaniowej wraz z funkcją usługową, w obrębie których możliwa jest realizacja zarówno funkcji mieszkaniowej jak i usługowej na odrębnie wydzielonych działkach. Podział funkcji na tychże terenach został uwzględniony w sporządzonym bilansie.

Istniejące tereny produkcyjne tworzą zwarte kompleksy obszarów, na których są oraz będą realizowane inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym. Sprzyja temu rozwinięta sieć komunikacji drogowej w tym projektowanej Drogi Głównej Południowej.

VI. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA

- Struktura demograficzna mieszkańców

Wodzisław Śląski jest miastem z liczbą mieszkańców wynoszącą 45 120 (dane: GUS XII 2022 r.), z czego 52,0% stanowią kobiety, a 48,0% mężczyźni. W latach 2002-2022 liczba mieszkańców zmalała o 9,5%. Średni wiek mieszkańców wynosi 43,2 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa śląskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Wodzisław Śląski ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -257. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -5,67 na 1000 mieszkańców Wodzisławia Śląskiego. W 2022 roku urodziło się 315 dzieci, w tym 55,9% dziewczynek i 44,1% chłopców.

. W 2022 roku zarejestrowano 410 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 539 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla Wodzisławia Śląskiego -129. W tym samym roku 9 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 58 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące -49. 58,8% mieszkańców Wodzisławia Śląskiego jest w wieku produkcyjnym, 17,2% w wieku przedprodukcyjnym, a 23,9% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

W 2017 r. GUS opublikował Prognozę ludności gmin na lata 2017-2030 z adnotacją, iż ma ona charakter eksperymentalny. Prognoza ta została opracowana w oparciu o długoterminowe założenia Prognozy ludności Polski na lata 2014 – 2050 oraz Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu na lata 2014 – 2050. Wymienione prognozy były tworzone w latach 2013-2014 i zostały opublikowane w czwartym kwartale 2014 r.

Rozbieżności między rzeczywistymi a prognozowanymi wielkościami obserwowane w ciągu kolejnych lat wymagały dokonania korekty danych wejściowych i aktualizacji założeń na poziomie kraju.

Ze względu na dużą zmienność współczynników demograficznych w czasie w poszczególnych gminach, podjęto decyzję o skróceniu horyzontu czasowego prognozy. Ostatnim rokiem prognozy ludności gmin miał być rok 2030, a nie 2050 jak pierwotnie zakładano. Według ww. prognozy liczba ludności w mieście zmaleje z 48573 w 2016 r. do 44404 w 2030 r., co daje łącznie 4169 osoby w ciągu 14 lat.

Do obliczeń bilansu przyjęto, iż w okresie kolejnych 10 lat liczba ludności w mieście zmniejszy się o 4000 mieszkańców.

VII. BILANS TERENÓW

1. Zabudowa mieszkaniowa

1.1. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy sformułowane na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy.

Pomimo prognozowanego spadku liczby mieszkańców wg eksperymentalnej prognozy sporządzonej przez GUS i opracowanej w 2014 r. regularnie wzrasta liczba mieszkań oddanych do użytkowania.

Zgodnie z danymi GUS w latach 2017 do 2022 średnio zostało rocznie zostało oddanych do użytkowania 108 mieszkań. Ww. liczba mieszkań związana jest głównie z procesem rozgęszczania istniejących zasobów mieszkaniowych.

Do dalszego obliczenia zapotrzebowania na nową zabudowę przyjęto następujące założenia.

• Wskaźniki przyjęte do obliczeń	
Liczba mieszkańców	45120 (GUS XII 2022 r.)
Liczba mieszkań	17391 (GUS XII 2022 r.)

Liczba osób/mieszkanie • W stanie istniejącym; • prognozowana	 2,59 2,0
Średnia powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	120 m^2 (przewiduje się głownie rozwój budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego, co wynika z funkcji określone w planach miejscowych)
Średnia powierzchnia działki budowlanej pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	1200 m^2 (na terenach MNZ w planach miejscowy min powierzchnia działki budowlanej – 1200 m.kw.
Prognozowany ujemny przyrost ludności w okresie 10 lat	-4000

Na podstawie powyższych danych i założeń w perspektywie 10 lat zapotrzebowanie na funkcję mieszkaniową będzie się wiązało procesem rozgęszczania istniejących zasobów mieszkaniowych:

- Obliczenie liczby osób pozostającej w mieszkaniach po ich rozgęszczeniu
  Obecna liczba mieszkań: **17391**
  Liczba osób w mieszkaniach po rozgęszczeniu: 17391 x 2,0= **34782**
  Liczba osób, dla której należy przewidzieć nowe mieszkanie:
  (45120-34782) -4000 = 10338-4000 = **6338**

- Maksymalna wielkość zapotrzebowania na nowe mieszkania
- 6338 : 2,0= **3169**
- Powierzchnia użytkowa wszystkich mieszkań
- 3169 X 120 = 380280 m^2

1.2. Chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej (luki w zabudowie).

	Powierzchnie terenów (ha)
FUNKCJA	**MN**
	2,1

Obliczenie powierzchni użytkowej dla funkcji MN uwzględnieniem:

- średniej powierzchni działki budowlanej pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną - 1200 m^2;
- średniej powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego - 120 m^2;

Obliczenie powierzchni użytkowej (m^2)
zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w obrębie terenów MN
2100

1.3 Chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę mieszkaniową, innych niż wymienione w pkt 1.2, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy.

	Powierzchnie terenów niezabudowanych (poza zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną) (ha)			
Podział na dzielnice	**MN MNZ**	**MNU**	**MWU**	**MNW**
Stare Miasto	19,9479	10,5228	3,8691	
Nowe Miasto	5,7244	12,8774	-	
Radlin II	78,0303	8,7738	0,6318	
Jedłownik-Turzyczka-Karkoszka	25,1279	18,4406	-	
Jedłownik Szyb	1,8133	1,0994	1,1582	1,2000
Kokoszyce	33,6629	17,9811	-	
Trzy Wzgórza	2,4293	1,6128	1,1940	
Wilchwy	46,4449	23,6584	-	
Zawada	52,7888	8,798	-	
suma	**265,9697**	**103,7643**	**6,8531**	**1,2000**

Obliczenie powierzchni użytkowej dla funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej z uwzględnieniem:

- średniej powierzchni działki budowlanej pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną - 1200 m^2;
- średniej powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego – 120 m^2;
- 25% powierzchni z przeznaczeniem pod infrastrukturę komunikacyjną, techniczną, obszary rekreacji ogólnodostępne;
- podziału terenów o funkcji MNU na tereny o funkcji MN oraz U w proporcjach 50%, :50%;

Obliczenie powierzchni użytkowej dla funkcji mieszkaniowej wielorodzinnej z uwzględnieniem:

- średniego wskaźnika powierzchni zabudowy – 20%;
- średniej liczby kondygnacji – 3;
- 25% powierzchni z przeznaczeniem pod infrastrukturę komunikacyjną, techniczną, obszary rekreacji ogólnodostępne;
- podziału terenów o funkcji MWU na tereny o funkcji MW oraz U w proporcjach 50%:50%;
- podziału terenów o funkcji MNW na tereny o funkcji MW MN w proporcjach 50%:50%.

Obliczenie powierzchni użytkowej (m^2)	
zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w obrębie terenów MN, MNZ, MNU, MNW	zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w obrębie terenów MWU
238838	**18119**

1.4 Chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, za wyjątkiem terenów wskazanych do zainwestowania w obowiązujących planach miejscowych, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy mieszkaniowej wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy.

	Powierzchnie terenów (ha)		
FUNKCJA	**MU(MNU)**	**ZZ (obszary z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej)**	**MW dopuszczona w studium w ramach terenów MU W obrębie OK4**
Stare Miasto	**3,9567**	**15,2222**	
Nowe Miasto	**-**	**-**	
Radlin II	**6,2455**	**25,4421**	
Jedłownik-Turzyczka-Karkoszka	**3,9116**	**4,6170**	
Jedłownik Szyb	**-**	**-**	**1,7163**
Kokoszyce		**0,7753**	
Trzy Wzgórza	**-**	**-**	**5,9107**
Wilchwy	**7,4063**	**27,6639**	
Zawada	**5,6610**	**32,6045**	
suma	**27,1811 - 7,1514 = 20,0297** (uwzględniono ograniczenie zabudowy przewidziane w projekcie studium)	**106,3250 -104,2078 =2,1172** (uwzględniono ograniczenie zabudowy przewidziane w projekcie studium)	**7,627X30% =2,2881**

Obliczenie powierzchni użytkowej dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z uwzględnieniem:

- średniej powierzchni działki budowlanej pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną – 1200 m^2;
- średniej powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego - 120 m^2;
- 25 % powierzchni z przeznaczeniem pod infrastrukturę komunikacyjną, techniczną, obszary rekreacji ogólnodostępne.

Obliczenie powierzchni użytkowej dla zabudowy wielorodzinnej w obrębie OK4

- średniego wskaźnika powierzchni zabudowy – 20%;
- średniej liczby kondygnacji – 3;
- 25% powierzchni z przeznaczeniem pod infrastrukturę komunikacyjną, techniczną, obszary rekreacji ogólnodostępne;

- funkcja MW obejmuje 30 % terenów MU w obrębie OK 4.

Obliczenie powierzchni użytkowej (m^2)		
zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w obrębie terenów MU oraz ZZ		zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w obrębie terenów MU (OK4)
7510	**1587**	**10296**

1.5 Nowe tereny przeznaczone w niniejszej zmianie studium pod zabudowę mieszkaniową jedno i wielorodzinną oraz usługową.

	Powierzchnie terenów (ha)			
FUNKCJA	**MU** (zabud mieszkaniowa jednorodzinna, wielorodzinna i usługowa)	**MNU** (w studium obowiązującym symbol MU)	**MNZ** (zabud.mieszkaniowa jednorodzinna z dużym udziałem zieleni - w studium obowiązującym symbol ZZ)	**MWUI MWUII**
Stare Miasto	2,2531	0,6874	3,4234	3,4712
Nowe Miasto		-		0,7276
Radlin II	4,0784	34,0504	9,2886	
Jedłownik-Turzyczka-Karkoszka		6,5771	11,5273	
Jedłownik Szyb	3,6788	-	0,2267	
Kokoszyce		2,7728	1,2046	
Trzy Wzgórza		-		0,4947
Wilchwy	5,2996	9,4948	9,3366	
Zawada		3,4354	1,5226	
suma				
	15,3099	**57,0179**	**36,5298**	**4,6935**

Powierzchnia terenów, na których ograniczono zabudowę została uwzględniona w obliczeniach w pkt 1.4.

Obliczenie powierzchni użytkowej dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w obrębie terenów MNU, MNZ oraz MU uwzględnieniem:

- średniej powierzchni działki budowlanej pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną – 1200 m^2;
- średniej powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego - 120 m^2;
- 25% powierzchni z przeznaczeniem pod infrastrukturę komunikacyjną;

Obliczenie powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w obrębie terenów MU z uwzględnieniem:

- wskaźnika powierzchni zabudowy – 20%;
- średniej liczby kondygnacji – 3;
- 25% powierzchni z przeznaczeniem pod infrastrukturę komunikacyjną;
- podziału terenów o funkcji MU na tereny: MN, MW, U w proporcjach w proporcjach 50%, 30%, 20%.

Obliczenie powierzchni użytkowej (m^2)	
zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w obrębie terenów MU, MNU i ZZ	**zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w obrębie terenów MU i MWU**
54519	**31227**

1.6. Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową z chłonnością terenów.

maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na zabudowę mieszkaniową wyrażone w powierzchni użytkowej zabudowy – **380280 m^2**

Chłonność terenów:

1) chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej wyrażone w powierzchni użytkowej zabudowy – **2100 m^2**
2) chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy **– 256957 m^2**
3) chłonność, położonych na terenie gminy obszarów w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, za wyjątkiem terenów wskazanych do zainwestowania w obowiązujących planach miejscowych. Chłonność należy rozumieć jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy **– 19393 m^2**
4) chłonność nowych terenów przeznaczonych w niniejszej zmianie studium do zainwestowania – **85746 m^2**

2100 m^2 + 256957 m^2 + 19393 m^2 + 85746 m^2 = 364196 m^2

Porównując maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę (**380280** m^2) mieszkaniową z chłonnością terenów, o których mowa w pkt 1, 2, 3 i 4 należy stwierdzić, iż zapotrzebowanie w nieznacznym stopniu przewyższa chłonność na ww. terenach.

2. Zabudowy usługowa.

W niniejszej zmianie Studium nowe tereny o funkcji usługowej .obejmują 7,9211 ha . Ponadto funkcja usługowa jest częścią terenów PU oraz MNU i MU.

2.1. Zapotrzebowanie na zabudowę usługową.

Warto dodać, iż Wodzisław Śląski jest siedzibą powiatu wodzisławskiego i skupia szereg usług obsługujących zarówna mieszkańców miasta jak i sąsiednich gmin. Do zakresu usług ponadlokalnych zalicza się między innymi usługi: administracji, sądownictwa, szkolnictwa, zdrowia (szpital powiatowy), siedziby organów policji, straży pożarnej.

Do oszacowania zapotrzebowania na nową powierzchnię użytkową dla zabudowy o funkcji usługowej przenalizowano procentowy udział powierzchni zainwestowanych terenów usługowych w stosunku do powierzchni wszystkich terenów zainwestowanych. Następnie przyjęto, iż ww. procent winien dotyczyć też nowych terenów inwestycyjnych.

FUNKCJA	POWIERZCHNIA TERENÓW ZAINWESTOWANYCH (ha)	% WSZYSTKICH TERENÓW ZAINWESTOWANYCH
Funkcja usługowa	179,0044	14,75 %

Powierzchnia wszystkich terenów zainwestowanych – 1213,0845 ha
Powierzchnia terenów inwestycyjnych - 3021,6925 ha – 1213,0845 = 1808,608 ha.

Szacuje się, że łączne zapotrzebowane na zabudowę usługową nie powinno przekraczać: 14,75 % x 1808,609 = **266,76 ha**.

Obliczenie powierzchni użytkowej z uwzględnieniem:

- średniej powierzchni działki budowlanej dla funkcji usługowej – 0,7 ha (7000 m^2)
- średniej powierzchni użytkowej budynku usługowego - 1500 m^2;

Zapotrzebowanie na zabudowę usługową = **571 628 m^2**

2.2. Chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę usługową, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy.

	Powierzchnie terenów (ha)		
FUNKCJA	**PU**	**U**	**MNU**
	269,200	145,513	103,7643

- Obliczenie powierzchni użytkowej z uwzględnieniem:
- średniej powierzchni działki budowlanej dla funkcji usługowej – 0,7 ha (7000 m^2);
- średniej powierzchni użytkowej budynku usługowego - 1500 m^2;

- 25 % powierzchni z przeznaczeniem pod infrastrukturę komunikacyjną;
- podziału terenów o funkcji PU na tereny o funkcji P (70%) oraz U (30% ze względu na możliwość realizacji usług w ramach MU).
- podziału terenów MNU na funkcję MN i U w proporcjach 50:50.

Obliczenie powierzchni użytkowej (m^2)
zabudowy usługowej w obrębie terenów U, MNU, PU
447033

2.3. Chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, za wyjątkiem terenów wskazanych do zainwestowania w obowiązujących planach miejscowych, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy usługowej, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy.

Tereny U wskazane w obowiązującym Studium są uwzględnione w obowiązujących planach miejscowych.

2.4. Nowe tereny przeznaczone w niniejszej zmianie studium

	Powierzchnie terenów z funkcją usług (ha)			
FUNKCJA	**MU**	**MNU**	**PU**	**U**
Stare Miasto	2,2531	0,6874	1,8363	2,2864
Nowe Miasto		-	13,6822	1,0164
Radlin II	4,0784	34,0504		0,8793
Jedłownik-Turzyczka-Karkoszka		6,5771	0,5460	0,6544
Jedłownik Szyb	3,6788	-	-	
Kokoszyce		2,7728		
Trzy Wzgórza		-		
Wilchwy	5,2996	9,4948	9,9565	2,4103
Zawada		3,4354	0,6540	0,5932
suma	**15,3099**	**57,0179**	26,675 Ze względu na ograniczenie	7,8400

			obszarów PU w obowiązującym studium w stosunku do studium obowiązującego w obliczeniach nie uwzględniono ww. wartości. Ograniczenie terenów PU obejmuje: ▪ 40,4016 ha (zmiana na tereny wolne od zabudowy – Wilchy oraz w jednostce Jedłownik, Turzyczka, Karkoszka ▪ w dzielnicy Ralin II zmieniono terenu PU na MNU -25,2500 ha	W obliczeniach pomniejszono powierzchnię U O 6,8633 ha ze względu na ograniczenie funkcji PU

Obliczenie powierzchni użytkowej z uwzględnieniem:

- średniej powierzchni działki budowlanej dla funkcji usługowej – 0,7 ha (7000 m^2)
- średniej powierzchni użytkowej budynku usługowego - 1500 m2;
- 25% powierzchni z przeznaczeniem pod infrastrukturę komunikacyjną;
- podziału terenów o funkcji MU na tereny: MN, MW, U w proporcjach 50%, 30%, 20%;
- podziału terenów MNU na funkcję MN i U w proporcjach 50:50.

Obliczenie powierzchni użytkowej (m^2)
zabudowy usługowej w obrębie terenów U, MU, MNU
52350

2.5. Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę usługową z chłonnością terenów.

Zapotrzebowanie na zabudowę usługową – **571628** m^2

Chłonność terenów przeznaczonych pod funkcję usługową wynosi:

447033+ 52350 = 499 383m^2

Z ww. danych wynika, iż zapotrzebowanie na funkcję usługową w nieznacznym stopniu przewyższa chłonność terenów.

3. Teren zabudowy produkcyjno-usługowej

W projekcie studium nowe tereny przeznaczone pod funkcję PU obejmują łącznie 26,6750 ha

Równocześnie w niniejszej zmianie studium wycofano się z terenów PU w Wilchwach – 40,4016 ha oraz w dzielnicy Radlin II -25,2500 ha (zmiana na MNU) . Biorąc pod uwagę ww. dane, powierzchnia wszystkich terenów PU w stosunku do studium obowiązującego zmniejszyła się o 38,9766 ha.

VIII. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy.

Suma wydatków z budżetu Wodzisławia Śląskiego wyniosła w 2022 roku 280,9 mln złotych, co daje 6,2 tys złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to wzrost wydatków o 10.8% w porównaniu do roku 2021. Największa część budżetu Wodzisławia Śląskiego - 28.1% została przeznaczona na Dział 801 - Oświata i wychowanie. Dużą część wydatków z budżetu przeznaczona została na Dział 750 - Administracja publiczna (11.7%) oraz na Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (10.7%). Wydatki inwestycyjne stanowiły 37,4 mln złotych, czyli 13,3% wydatków ogółem. Suma dochodów do budżetu Wodzisławia Śląskiego wyniosła w 2022 roku 262,5 mln złotych, co daje 5,8 tys złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to wzrost dochodów o 1.5% w porównaniu do roku 2021. Największa część dochodów wygenerował Dział 756 - Dochody od osób prawnych, fizycznych i od innych jednostek (33.5%). Duża część wpływów pochodzi z Dział 758 - Różne rozliczenia (20.4%) oraz z Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa (10.2%). W budżecie Wodzisławia Śląskiego wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych wynosiły 1,2 tys złotych na mieszkańca (20,2%), natomiast dochód z tytułu podatków dochodowych od osób prawnych wynosił 33,6 złotych na mieszkańca (0,6%). Inne dochody podatkowe, ustalone i pobierane na podstawie odrębnych ustaw, stanowiły 11,5%

Należy zwrócić uwagę i ż na terenie gminy realizowanych zostało szereg projektów z udziałem funduszy zewnętrznych obejmujących: dofinansowanie ze środków UE (np.: Projekt Rodzinnego Parku Rozrywki, budowa linii sortowniczej odpadów komunalnych, przebudowa ulicy 26 Marca, udrożnienie ruchu w południowej części Subregionu Zachodniego - Wodzisław Śląski – Etap I i II) , Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (przebudowa i remont drogi gminnej obejmującej ulicę Leszka i Mieszka w Wodzisławiu Śląskim, przebudowa drogi na terenach po KWK 1 Maja wraz z oświetleniem i

odwodnieniem w Wodzisławiu Śląskim, przebudowa drogi gminnej obejmującej ulicę Owocową w Wodzisławiu Śląskim, poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu w Wodzisławiu Śląskim), Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego (np.: Wymiana źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych na terenie Miasta Wodzisławia Śląskiego, Eko starówka - poprawa efektywności energetycznej komunalnej infrastruktury mieszkaniowej w Wodzisławiu Śląskim, Eko Wodzisław - kompleksowa modernizacja energetyczna budynków miasta Wodzisławia Śląskiego, montaż instalacji OZE w budynkach użyteczności publicznej miasta Wodzisławia Śląskiego) .

Ustalenia planu miejscowego obejmującego nowo projektowane tereny wyznaczone na postawie niniejszego studium będą miały wpływ na finanse publiczne, w tym na budżet gminy w zakresie:

- dochodów związanych opłatą z tytułu wzrostu wartości nieruchomości;
- dochodów związanym z podatkiem od nieruchomości;
- dochodów związanych ze sprzedażą nieruchomości - dotyczy to gruntów gminnych, które zostały przeznaczone pod funkcje produkcyjno-usługowe;
- wydatków związanych realizacją infrastruktury technicznej, obejmującej sieci kanalizacyjne;

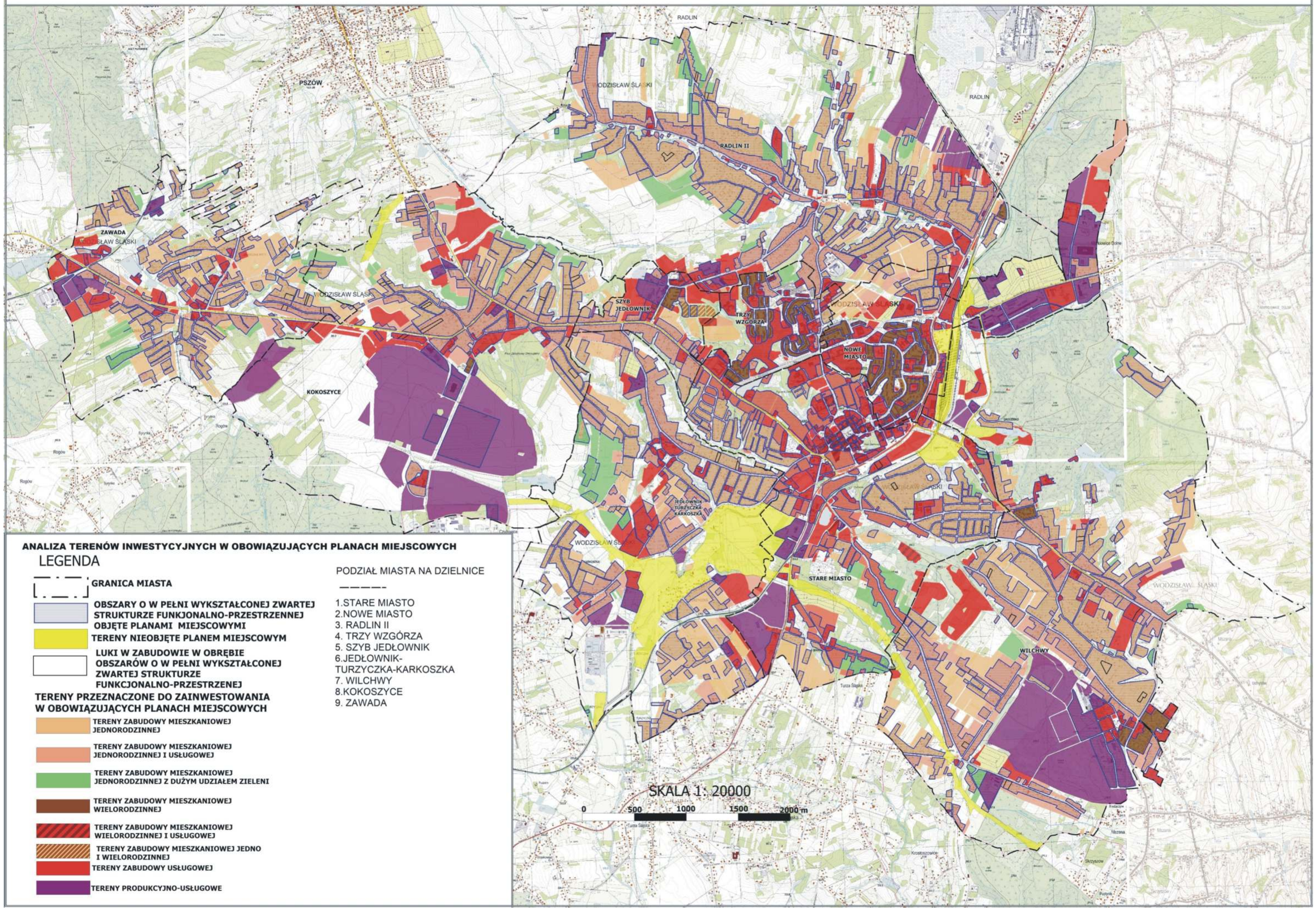
Prognozuje się, iż dochody uzyskane na skutek realizacji nowej funkcji wyznaczonej w Studium oraz docelowa w planach miejscowych przewyższą wydatki związane z realizacją infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Ponadto realizacja zadań własnych gminy w zakresie budowy sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej odbywać się i będzie z budżetu gminy przy współudziale środków unijnych, dotacji budżetu państwa w tym w ramach programów infrastruktury drogowej.

Załącznik Nr 7 do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego
z dnia ..... 2025 r.

BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ, ANALIZY EKONOMICZNE, ŚRODOWISKOWE I SPOŁECZNE DOTYCZĄCE POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY WRAZ Z PROGNOZĄ DEMOGRAFICZNĄ - RYSUNEK NR 1

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, analizy ekonomiczne , środowiskowe i społeczne dotyczące potrzeb i możliwości rozwoju gminy wraz z prognozą demograficzną - rysunek nr 1

ANALIZA TERENÓW INWESTYCYJNYCH W OBOWIĄZUJĄCYCH PLANACH MIEJSCOWYCH

LEGENDA

- GRANICA MIASTA
- OBSZARY O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKJONALNO-PRZESTRZENNEJ OBJĘTE PLANAMI MIEJSCOWYMI
- TERENY NIEOBJĘTE PLANEM MIEJSCOWYM
- LUKI W ZABUDOWIE W OBRĘBIE OBSZARÓW O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO-PRZESTRZENEJ

TERENY PRZEZNACZONE DO ZAINWESTOWANIA W OBOWIĄZUJĄCYCH PLANACH MIEJSCOWYCH

- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I USŁUGOWEJ
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ Z DUŻYM UDZIAŁEM ZIELENI
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ I USŁUGOWEJ
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNO I WIELORODZINNEJ
- TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ
- TERENY PRODUKCYJNO-USŁUGOWE

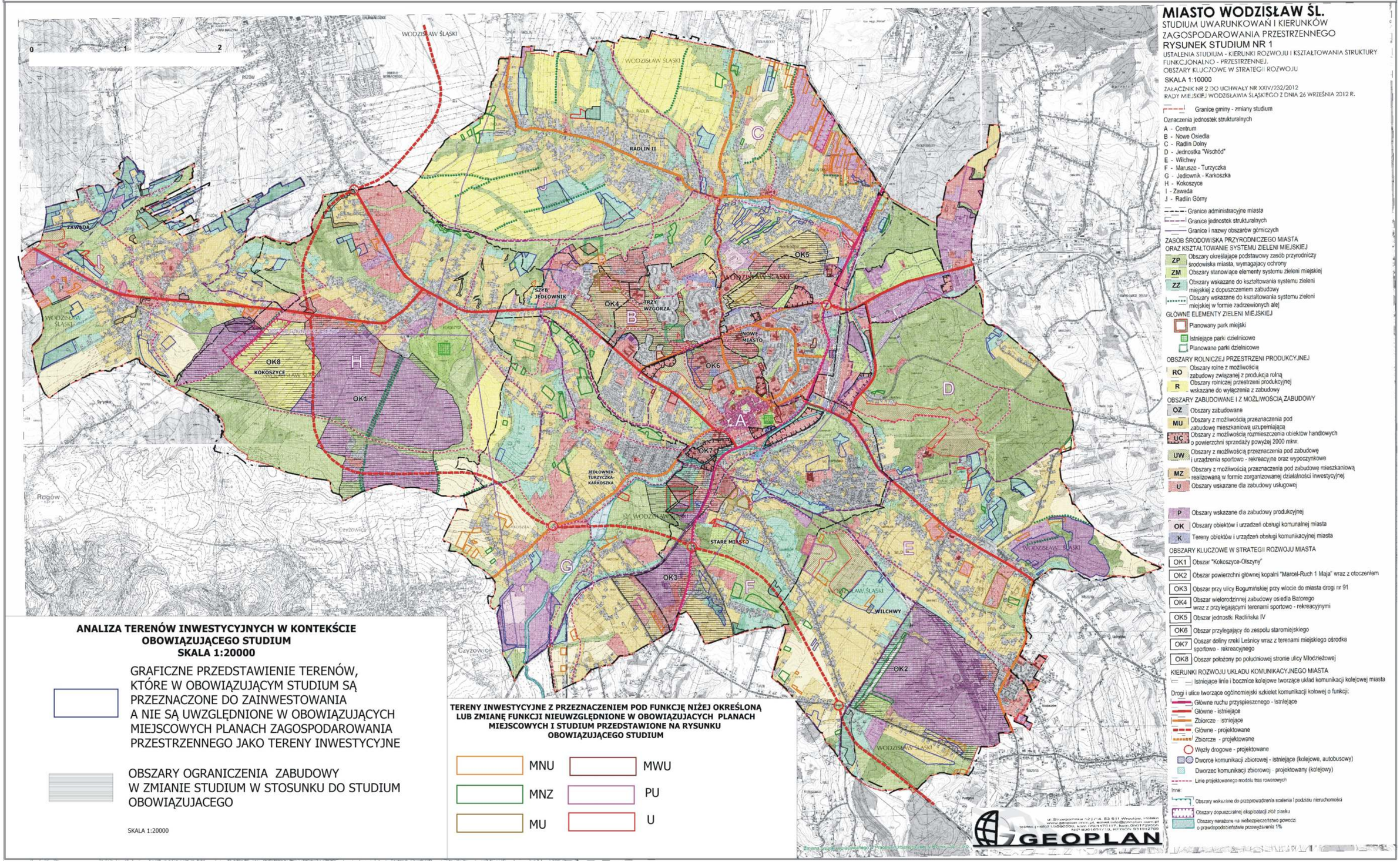
PODZIAŁ MIASTA NA DZIELNICE

1.STARE MIASTO
2.NOWE MIASTO
3. RADLIN II
4. TRZY WZGÓRZA
5. SZYB JEDŁOWNIK
6.JEDŁOWNIK-TURZYCZKA-KARKOSZKA
7. WILCHWY
8.KOKOSZYCE
9. ZAWADA

Załącznik Nr 8 do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego
z dnia ..... 2025 r.

BILANBilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, analizy ekonomiczne , środowiskowe i społeczne dotyczące potrzeb i możliwości rozwoju gminy wraz z prognozą demograficzną - rysunek nr 2)**OŁECZNE**

DOTYCZĄCE POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY WRAZ Z PROGNOZĄ DEMOGRAFICZNĄ - RYSUNEK NR 2

ANALIZA TERENÓW INWESTYCYJNYCH W KONTEKŚCIE OBOWIĄZUJĄCEGO STUDIUM
SKALA 1:20000

GRAFICZNE PRZEDSTAWIENIE TERENÓW, KTÓRE W OBOWIĄZUJĄCYM STUDIUM SĄ PRZEZNACZONE DO ZAINWESTOWANIA A NIE SĄ UWZGLĘDNIONE W OBOWIĄZUJĄCYCH MIEJSCOWYCH PLANACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO JAKO TERENY INWESTYCYJNE

OBSZARY OGRANICZENIA ZABUDOWY W ZMIANIE STUDIUM W STOSUNKU DO STUDIUM OBOWIĄZUJACEGO

SKALA 1:20000

TERENY INWESTYCYJNE Z PRZEZNACZENIEM POD FUNKCJĘ NIŻEJ OKREŚLONĄ LUB ZMIANĘ FUNKCJI NIEUWZGLĘDNIONE W OBOWIĄZUJACYCH PLANACH MIEJSCOWYCH I STUDIUM PRZEDSTAWIONE NA RYSUNKU OBOWIĄZUJĄCEGO STUDIUM

MNU
MWU
MNZ
PU
MU
U

Załącznik Nr 9 do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego
z dnia ..... 2025 r.

Rozstrzygnięcie Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego o sposobie rozpatrzenia nieuwzględnionych uwag wniesionych do wyłożonego do publicznego wglądu projektu zmiany studium
uwag wniesionych do wyłożonego do publicznego wglądu projektu zmiany studium

Lp.	Data wpływu uwagi	Imię i nazwisko albo nazwa jednostki organizacyjnej	Oznaczenie obszaru , którego dotyczy uwaga	Sposób rozpatrzenia uwagi		Uwagi
				Uwaga uwzględniona	Uwaga nieuwzględniona	
1.	28.07.2025r.	Osoba fizyczna	1226/201		X	ul. Pawła Pośpiecha
2.	29.07.2025r.	Osoba fizyczna	1560/140		X	ul. ks. Kardynała Bolesława kominka
3.	07.08.2025r.	Osoba fizyczna	1283/90		X	ul. Emilii Plater
4.	08.08.2025r.	Osoba fizyczna	1770/134		X	ul. Radlińskie Chałupki
5.	08.08.2025r.	Osoba fizyczna	665/167		X	ul. Owocowaj 9
6.	08.08.2025r.	Osoba fizyczna	659/160, 660/161		X	ul. Owocowa 9
7.	08.08.2025r.	Spółka	1627/12, 2006/12		X	ul. Bogumińska
8.	20.08.2025r.	Osoba fizyczna	2257/188		X	-
9.	25.08.2025r.	Osoba fizyczna	2400/181		X	ul. Owocowa
10.	25.08.2025r.	Osoba fizyczna	2258/188		X	-
11.	26.08.2025r.	Osoba fizyczna	1823/25, 2033/25, 1777/48, 1688/32		X	-

Załącznik Nr 10 do uchwały Nr .....

ZałączRady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego

do uchz dnia ..... 2025 r.

dane przestrzenne, o których mowa w art.67a ust.3 i 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
z dnia …….

Dane przestrzenne, o których mowa w art.67 a ust.3 i 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2021 r. poz.741 z późn.zm.) ujawnione zostaną po kliknięciu w ikonę.

UZASADNIENIE

Przedmiotowy projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest wynikiem uchwały nr XXXV/352/17 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 25 października 2017 r. w sprawie przystąpienia do opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Wodzisławia Śląskiego.

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zachowują moc do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2025 r., i stosuje się do nich przepisy dotychczasowe.

Uchwalenie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy należy do wyłącznej właściwości rady gminy zgodnie z art. 18 ust.2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym(tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) w związku z art. 64 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz.1688)

Projekt zmiany studium przygotowany został w oparciu o obowiązujące przepisy ww. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w związku z art. 65 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688) oraz w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy(Dz. U. z 2021 poz 2405)

Procedura formalnoprawna została przeprowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami ww. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) w zakresie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowej zmiany studium.

Celem niniejszej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta jest wyznaczenie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową oraz wyznaczenie innych funkcji niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania polityki przestrzennej miasta.

Dla przedmiotowej zmiany studium uwzględniono wyniki przeprowadzonych analiz ekonomicznych, środowiskowych i społecznych, prognozy demograficznej oraz bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę. W projekcie studium uwzględniono przebieg linii Centralnego Portu Komunikacyjnego.

Reasumując, przyjęte zmiany w kierunkach zagospodarowania przestrzennego zawarte w przedmiotowym projekcie zmiany studium uwzględniają zarówno istniejące uwarunkowania, jak i predyspozycje oraz potencjalne możliwości rozwoju miasta Wodzisławia Śląskiego, z równoczesnym poszanowaniem zasad ochrony środowiska.

Wobec powyższego podjęcie przedmiotowej uchwały w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Wodzisławia Śląskiego jest zasadne.